

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

11 juni 2004

BULLETIN VAN VRAGEN EN ANTWOORDEN

INHOUDSOPGAVE

I. VRAGEN VAN DE VLAAMSE VOLKSVERTEGENWOORDIGERS EN ANTWOORDEN VAN DE MINISTERS (Reglement artikel 81, 1, 2, 3, 5 en 7)

A. Vragen waarop werd geantwoord binnen de reglementaire termijn	Blz.
Bart Somers, minister-president van de Vlaamse regering	2575
Renaat Landuyt, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme	2577
Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming	2578
Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Ruimtelijke Ordening, Wetenschappen en Technologische Innovatie	2578
Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken	2586
Gilbert Bossuyt, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie	2632
Adelheid Byttebier, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen	2687
Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid en E-government	2710
Marino Keulen, Vlaams minister van Wonen, Media en Sport	2722
Jef Tavernier, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking	2754

B. Vragen waarop werd geantwoord na het verstrijken van de reglementaire termijn	
Bart Somers, minister-president van de Vlaamse regering	2778
Renaat Landuyt, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme	2779
Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming.....	2781
Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Ruimtelijke Ordening, Wetenschappen en Technologische Innovatie	2802
Ludo Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking.....	2819
Adelheid Byttebier, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen.....	2819
Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid en E-government.....	2838
Marino Keulen, Vlaams minister van Wonen, Media en Sport	2842
Jef Tavernier, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking.....	2853
II. VRAGEN WAARVAN DE REGLEMENTAIRE TERMIJN VERSTREKEN IS EN WAAROP NOG NIET WERD GEANTWOORD (Reglement artikel 81, 6)	
Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming.....	2854
Jef Tavernier, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking.....	2856
III. VRAGEN WAARVAN DE REGLEMENTAIRE TERMIJN VERSTREKEN IS MET TEN MINSTE TIEN WERKDAGEN EN DIE OP VERZOEK VAN DE VRAAGSTELLERS WERDEN OMGEZET IN VRAGEN OM UITLEG (Reglement artikel 81, 4)	
Nihil	
REGISTER	2858

**I. VRAGEN VAN DE VLAAMSE
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS EN
ANTWOORDEN VAN DE MINISTERS
(Reglement artikel 81, 1, 2, 3, 5 en 7)**

A. Vragen waarop werd geantwoord binnen de reglementaire termijn

BART SOMERS

MINISTER-PRESIDENT
VAN DE VLAAMSE REGERING

**Vraag nr. 42
van 23 april 2004
van de heer JAN LOONES**

"175 jaar België" – Steun Vlaamse regering

Recentelijk kwam het Overlegcomité van de federale regering en gemeenschaps- en gewestregeringen samen. Op vraag van de federale regering stond het punt "programma 175 jaar België (nota/OC/2004/DOC/052.009/001)" geagendeerd.

Blijkbaar wil de federale regering dat de deelregeringen dit feestprogramma mee steunen/financieren. We vernemen dat er aan de Vlaamse regering gevraagd werd over te gaan tot steun voor een bedrag van 1 miljoen euro.

1. Wat stond er geagendeerd onder het punt "175 jaar België" op het Overlegcomité van 21 april 2004? Waarom?
2. Klopt het dat de Vlaamse regering de vraag kreeg dit feestprogramma te steunen voor 1 miljoen euro? Zo ja, waaraan zouden deze middelen worden besteed?
3. Hoe heeft de Vlaamse regering gereageerd en wat is de uiteindelijke beslissing?

Is het niet aangewezen een beslissing met een dergelijke financiële impact over te laten aan de volgende Vlaamse regering?

Antwoord

1. Situering

Op het Overlegcomité van de federale regering en gemeenschaps- en gewestregeringen werd door de federale regering gevraagd naar medewerking van de deelregeringen in het kader van de vieringen "175 jaar België - 25 jaar federalisme" in 2005.

Overlegcomité 21/4/2004

Het programma 175 jaar België werd voor het eerst geagendeerd op het Overlegcomité van 21 april 2004 (nota/OC/2004/DOC/052.009/001). Gezien de laattijdige agendering voor het Overlegcomité en gezien de laattijdige toezending van de betrokken nota, kon dit item niet vooraf besproken worden door de Vlaamse regering.

Het agendapunt werd verschoven naar een volgend Overlegcomité teneinde de Vlaamse regering toe te laten haar standpunt te bepalen.

In afwachting daarvan gaf de minister-president enkele primaire bemerkingsen van Vlaamse zijde:

- Wij zijn van oordeel dat de 175ste verjaardag van de onafhankelijkheid van België inderdaad aanleiding kan zijn voor gepaste herdenkingsplechtigheden en feestelijkheden. Wij zijn tevens van oordeel dat alle overheden in het federale België hierin een rol te spelen hebben.
- De laatste 25 jaar van België's bestaan worden in het bijzonder gekenmerkt door de federalisering van het land, doorheen de opeenvolgende staatsvormingen van 1980, 1988-89, 1993 en 2001. In die periode kregen de gemeenschappen en de gewesten hun eigen instellingen, middelen en bevoegdheden. Wij menen dat het daarom gepast is de 175ste verjaardag in het teken te stellen van "175 jaar samenleven" tussen de gemeenschappen van dit land en van het federalisme waartoe dit heeft geleid. Wij zijn dan ook van oordeel dat in de herdenkingen en feestelijkheden de federale structuur van het land een belangrijke plaats moet innemen.
- Wij verwachten ook dat de bestaande federale logica wordt gehanteerd bij de voorbereiding van de herdenkingen en feestelijkheden.

den. In die optiek is het belangrijk dat de gewesten en gemeenschappen de vrijheid houden om zelf in te staan voor de invulling van de feestelijkheden wat betreft hun bevoegdheden. Op die manier kunnen de feestelijkheden naar aanleiding van de verjaardag de uitdrukking zijn van de samenwerking tussen de gemeenschappen binnen het land.

De notulen van het Overlegcomité d.d. 21/4/2004

De notulen van het Overlegcomité geven weer dat de titel van het programma werd aangepast tot "175 jaar België - 25 jaar federalisme", waardoor de viering van 175 jaar België, zoals door ons gevraagd, in het teken staat van 25 jaar federalisme.

Maar de notulen blijven vaag omtrent de inhoudelijke invulling van het programma. Wij gaan ervan uit dat de gemeenschappen en gewesten zelf zullen instaan voor de invulling van de feestelijkheden wat betreft hun bevoegdheden. Dit vormt de inhoudelijke basis voor de feestelijkheden en betreft geen aanvullend programma.

Overlegcomité van 5/5/2004

Omdat een werkgroep samenkwam zonder een vertegenwoordiger van de Vlaamse overheid en de eerste opmerkingen langs Vlaamse zijde niet verwerkt werden in de voorliggende teksten (nota/OC/2004/DOC/052.009/002) werd het punt verdaagd naar een volgend Overlegcomité, na standpuntbepaling van de Vlaamse regering.

2. Standpunt Vlaamse regering van 14 mei '04

Op 14 mei '04 nam de Vlaamse regering onderstaand standpunt in inzake dit dossier:

- We zijn van oordeel dat de 175ste verjaardag van de onafhankelijkheid van België en 25 jaar federalisme inderdaad aanleiding kunnen zijn voor gepaste herdenkingsplechtigheden en feestelijkheden. Wij zijn tevens van oordeel dat alle overheden in het federale België hierin een rol te spelen hebben en zijn dan ook bereid mee te werken aan de vieringen van "175 België - 25 jaar federalisme".

- We hebben een probleem met de door de federale overheid voorgestelde werkwijze waarbij een federaal gedomineerde werkgroep voorstellen maakt en deze ter goedkeuring voorlegt aan de gewesten en de gemeenschappen. Deze werkwijze is in strijd met de federale logica, terwijl het net onze bedoeling is de viering ook in het teken van 25 jaar federalisme te zetten.

- Wij wensen de gewone toepassing van de federale logica. Dat wil zeggen: elk van de overheden stelt haar eigen initiatieven binnen haar eigen bevoegdheden voor.

- In deze logica heeft het beschermcomité als taak eventuele samenwerking te vergemakkelijken en de programma's op elkaar af te stemmen waar nodig. In dezelfde logica is het uitvoerend comité geen initiatief- of beslissingsnemer maar slechts een overlegplatform. Dit comité krijgt dan ook best een andere naam.

- Mits werking volgens bovengestelde werkwijze is de Vlaamse overheid bereid zich te engageren om naar aanleiding van het feestjaar een programma uit te werken binnen haar bevoegdheden en hiervoor de nodige middelen vrij te maken. Hiertoe wordt een ambtelijke werkgroep opgericht die tegen 1 september 2004 een voorstel tot programma en budget uitwerkt voor beslissing van de Vlaamse regering. De minister-president geeft opdracht aan de administratie Kanselarij en Voorlichting tot oprichting van deze werkgroep.

**Vraag nr. 43
van 23 april 2004
van de heer ELOI GLORIEUX**

Gewestelijk Expresnet – Stand van zaken

Op 30 maart 1999 besliste de Interministeriële Conferentie voor Verkeer en Infrastructuur (ICVI) een werkgroep op te richten met het oog op de verwezenlijking van het Gewestelijk Expresnet (GEN). Deze werkgroep was gemandateerd om een ontwerp van samenwerkingsakkoord op te stellen tussen de federale overheid en de drie gewesten.

Op 31 januari 2000 besliste de Interministeriële Conferentie voor Mobiliteit, Infrastructuur en Telecommunicatie (ICMIT) om het mandaat van deze werkgroep te bevestigen.

In oktober 2000 beëindigde deze werkgroep zijn werkzaamheden zonder dat een akkoord bereikt werd tussen de verschillende betrokken partijen.

Op 4 april 2003 sloten de federale overheid en de gewesten een nieuwe overeenkomst af met het oog op de verwezenlijking van het programma van het GEN. Volgens artikel 12 zal een stuurgroep een indicatief meerjarenprogramma en een jaarlijks programma opmaken. Het indicatief meerjarenprogramma omvat de gestructureerde beschrijving van de geplande acties van de partijen die het openbaar vervoer in hun bevoegdheid hebben en van de betrokken maatschappijen van openbaar vervoer.

Volgens artikel 9 overhandigt deze stuurgroep uiterlijk op 31 maart van elk jaar aan de partijen een omstandig jaarverslag. Inmiddels heeft ook de provincie Vlaams-Brabant een strategisch plan uitgewerkt (Regionet Brabant-Brussel). Het legt meer nadruk op snelbuslijnen en hertekent volledig de treinexploitatie.

1. Een half jaar na het akkoord was de stuurgroep nog niet opgericht.

Is dit inmiddels gebeurd ?

Waar is het secretariaat gevestigd ?

Graag ontvang ik het eerste indicatief meerjarenprogramma en/of het omstandig jaarprogramma dat op 31 maart overhandigd zou zijn.

2. Op de Interministeriële Conferentie van 30 maart 1999 werden een stadszone en elf voorstadszones afgebakend. In de overeenkomst van 4 april 2003 werden een centrale kern en een perifere zone afgebakend. Er is geen overeenkomst tussen beide. Evenmin is de centrale kern een optelling van de stads- en voorstadszone. (Voorbeeld : volgens de eerste overeenkomst ligt Zellik in de voorstadszone en het station van Asse erbuiten ; volgens de tweede liggen beide in dezelfde kern.)

Welke zones zijn tenslotte rechtsgeldig, en wat is daarvan de implicatie ?

3. Geen enkele spoorverbinding van het "Regionet" stemt overeen met de radiale en transversale spoorverbindingen beschreven in de bijlage II van de overeenkomst van 4 april 2003.

Betekent dit dat de plannen van de provincie niet in aanmerking worden genomen ?

N.B. Deze vraag werd gesteld aan minister-president Somers (vraag nr. 43) en aan minister Bossuyt (nr. 305).

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door Gilbert Bossuyt, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie. (Zie blz. 2658 – red.)

RENAAT LANDUYT

MINISTER VICE-PRESIDENT
VAN DE VLAAMSE REGERING
VLAAMS MINISTER
VAN WERKGELEGENHEID EN TOERISME

Vraag nr. 63

van 16 april 2004

van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Opleidingscheques – Cultuurcentra

Heel wat cultuurcentra die in het kader van hun educatief aanbod cursussen aanbieden, ondervinden concurrentie van instellingen en organisaties die voor hun vormingsaanbod de zogenaamde vormingscheques kunnen aanvaarden.

Het lijkt niet logisch dat de cultuurcentra, die uiteindelijk ook erkend zijn als opleidingsverstrekker, niet zouden mogen werken met deze opleidingscheques.

Is de minister op de hoogte van het ongenoegen dat terzake leeft bij de cultuurcentra ?

Deelt hij die bekommernis ?

Zo ja, neemt hij initiatieven om het systeem van de opleidingscheques uit te breiden tot de cursussen die door de cultuurcentra worden aangeboden ?

Antwoord

De erkenning van de cultuurcentra in het kader van de opleidingscheques voor werknemers is ondertussen een feit geworden.

Reeds op 24 maart is door mij aan de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB) meegedeeld dat ik het negatieve advies dat door het Beheerscomité van de VDAB is gegeven op 3 maart, niet volg.

Volgende argumenten werden door mij gehanteerd voor deze beslissing:

- de door de bestaande subsidieregelingen gegarandeerde kwaliteit van de cursussen;
- de reeds bestaande automatische erkenning bij onderwijs.

Ook in het onderwijs voor volwassenen wordt als opdracht gevisieerd om kansen te bieden voor persoonlijke ontplooiing en maatschappelijke integratie; het onderwijs voor sociale promotie bijvoorbeeld geeft cursussen om vaardigheden te verwerven waarmee men zich kan ontplooiën en integreren in de samenleving. In de kernopdracht van het sociaal-cultureel werk staat eenzelfde doelstelling en men kan dus ook gelijkaardige opleidingsprogramma's in het sociaal-cultureel werk opmerken. Het deeltijds kunstonderwijs is bovendien ook reeds erkend als opleidingsverstrekker voor de opleidingscheques voor werknemers;

- de bepalingen van het besluit van de opleidingscheques voor werknemers zelf luiden dat het opleidingen betreft die niet gebeuren in opdracht van de werkgever en niet uitsluitend of hoofdzakelijk gericht zijn op de huidige of toekomstige functie van de werknemer.

Het betreft opleidingen die in ruime mate overdraagbaar zijn naar andere ondernemingen of werkgebieden en waardoor de brede inzetbaarheid van de werknemer op de arbeidsmarkt rechtstreeks of onrechtstreeks wordt verbeterd.

Deze bepalingen geven mijns inziens aan dat ook het "levensbrede" leren bedoeld wordt.

MARLEEN VANDERPOORTEN

VLAAMS MINISTER
VAN ONDERWIJS EN VORMING

Vraag nr. 89

van 16 april 2004

van de heer JOHAN VAN BRUSSELEN

Kasteel Ieperman Wilrijk – Stand van zaken

Zie:

Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken

Vraag nr. 125

Van 16 april 2004

van de heer Johan Van Brusselen

Blz. 2598

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken.

DIRK VAN MECHELEN

VLAAMS MINISTER
VAN FINANCIËN EN BEGROTING,
RUIMTELIJKE ORDENING,
WETENSCHAPPEN EN
TECHNOLOGISCHE INNOVATIE

Vraag nr. 116

van 2 april 2004

van de heer GILBERT VANLEENHOVE

Steunpunten beleidsrelevant onderzoek – Evaluatie

Artikel 9, § 1 van het besluit van de Vlaamse regering van 23 februari 2003 houdende de regeling van de procedure en de voorwaarden van erkenning en subsidiëring van de steunpunten voor beleidsrelevant onderzoek, bepaalt dat de erkenning van de steunpunten die door de Vlaamse regering op 24 juli 2001

en 8 maart 2002 werden erkend, afloopt op 31 december 2006. Dit artikel bepaalt ook dat de thema's die door deze steunpunten worden behandeld, in de loop van 2005 opnieuw worden vastgelegd.

Met elk van de erkende steunpunten voor beleidsrelevant onderzoek heeft de Vlaamse regering een beheersovereenkomst afgesloten. Zoals bepaald in dit besluit, lopen deze beheersovereenkomsten af op 31 december 2006.

In deze beheersovereenkomsten wordt bepaald :

"In het laatste jaar van de beheersovereenkomst zal het steunpunt onderworpen worden aan een globale evaluatie.

De globale evaluatie zal betrekking hebben op de mate waarin de Contractant de algemene doelstellingen t.a.v. de steunpunten heeft gerealiseerd, zoals aangegeven in het Besluit van de Vlaamse regering van 23 februari 2001 houdende de regeling van de procedure en de voorwaarden van erkenning en subsidiëring van de steunpunten voor beleidsrelevant onderzoek en de mate waarin het de doelstellingen uit het meerjarenplan heeft gerealiseerd. Deze evaluatie zal de twee dimensies die de werking van het steunpunt moeten bepalen in rekening brengen, m.n. de wetenschappelijke waarde en de beleidsrelevantie.

De Vlaamse regering legt de modaliteiten van de globale evaluatie vast."

Voor de steunpunten die vandaag in hun derde of vierde werkingsjaar zijn, is het belangrijk te weten wanneer en op welke manier de doorlichting zal gebeuren en welke criteria hierbij zullen worden gehanteerd.

Daarom wil ik graag volgende vragen aan de minister voorleggen.

1. Heeft de Vlaamse regering reeds de modaliteiten van de globale evaluatie van de steunpunten voor beleidsrelevant onderzoek vastgelegd ?
2. Wanneer is dit gebeurd ?
3. Welke criteria zullen bij deze evaluatie worden gehanteerd ?
4. Op welke wijze zal deze doorlichting verlopen ?

Antwoord

De modaliteiten van de globale evaluatie van de steunpunten voor beleidsrelevant onderzoek werden nog niet door de Vlaamse regering vastgelegd. Op vragen 2, 3 en 4 kan dus nog geen antwoord worden gegeven. De administratie Wetenschap en Innovatie werkt momenteel op vraag van de Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Ruimtelijke Ordening, Wetenschappen en Technologische Innovatie aan een ontwerp van conceptnota en procedure voor de globale evaluatie van de steunpunten.

De steunpunten bevinden zich in 2004 in hun derde werkingsjaar. Artikel 3.6 van de beheersovereenkomst met de steunpunten bepaalt dat de globale evaluatie plaats heeft in het vijfde en laatste jaar van de beheersovereenkomst, met andere woorden tijdens het jaar 2006.

Naast de beheersovereenkomst zal voornamelijk de uitvoering van het meerjarenplan de basisreferentie vormen voor de evaluatie van elk van de steunpunten. Deze meerjarenplanning, gecombineerd met de jaarplannen, bevat zowel inhoudelijke als financiële indicatoren en beslaat zowel de wetenschappelijke als de beleidsrelevante dimensie die noodzakelijk is bij de globale evaluatie. Op het vlak van de wetenschappelijke dimensie wordt onder meer verwezen naar de methodologische aanpak en de "state of the art" van het domein, voor beleidsrelevantie naar de aandacht voor de specifieke Vlaamse situatie en de wijze waarop de wetenschappelijke kennis wordt vertaald naar het beleid toe. Naast deze globale criteria werden ook themaspecifieke criteria vastgesteld binnen de wetenschappelijke en beleidsrelevante invalshoek.

De stuurgroep die per steunpunt is opgericht, kan tevens een belangrijke informatiebron vormen voor de evaluatie gezien hun sterke betrokkenheid bij het meerjarenplan, het jaarplan en de activiteiten van het steunpunt. Men mag echter niet uit het oog verliezen dat de stuurgroep in de meeste gevallen zeer dicht bij het steunpunt staat en dat als deel van de globale evaluatie ook de verhouding tussen de stuurgroep en het steunpunt in rekening gebracht moet worden.

Bij de globale evaluatie van de steunpunten zal ook rekening gehouden moeten worden met de specifieke karakteristieken van elk van de steun-

punten. De steunpunten zijn allemaal opgericht binnen een gemeenschappelijk kader maar door locatie, samenstelling, type van onderzoek, ... bestaan er evidente verschillen. De specificiteit van de steunpunten zal echter geen afbreuk doen aan de uniforme aanpak van de globale evaluatie.

De voorlopig vooropgestelde timing gaat ervan uit dat de conceptnota in september 2004 kan worden voorgelegd aan de aantredende Vlaamse regering. De reden hiervoor is dat sommige aspecten van de evaluatie ook betrekking hebben op het voortzetten van het programma Steunpunten voor Beleidsrelevant Onderzoek en het voortzetten van de steunpunten zelf, afhankelijk van de verlenging van de thema's. Het zal immers aan de nieuwe regering zijn hierover te beslissen.

Ondertussen wordt er overleg georganiseerd tussen de verschillende instanties rond het bepalen van de beoordelvingsvragen/indicatoren en de evaluatieprocedure. Na de goedkeuring van de conceptnota en de evaluatieprocedure worden de uitbestedingsprocedure voor aanstelling van de externe evaluator en de procedure voor de samenstelling van de commissie van experts in het najaar gepland. Naar het einde van het jaar toe zal vervolgens een informatiemoment georganiseerd kunnen worden voor alle betrokken partijen rond de evaluatie van de steunpunten voor beleidsrelevant onderzoek.

Vraag nr. 118
van 16 april 2004
van de heer BART DE SMET

Studentenkamers – Verhuur aan asielzoekers

Het decreet van 4 februari 1997 houdende de kwaliteits- en veiligheidsnormen voor kamers en studentenkamers voert een aantal minimale kwaliteitsnormen in voor deze vormen van huisvesting. Dit decreet definieert studentenkamer als volgt : "elke individuele kamer in een studenten- of studentengemeenschapshuis". Hetzelfde decreet bepaalt dat een student iedere persoon is die ingeschreven is bij een instelling van het hoger onderwijs, waarvan hij de lessen volgt en voor wie dat zijn hoofdbezigheid vormt. Met student wordt gelijkgesteld de schoolverlater van het hoger onderwijs die de wachtperiode doorloopt overeenkomstig de bepalingen van het KB van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering.

Deze decreetgeving was ingegeven door het feit dat al te vaak kamers en studentenkamers verhuurd werden waarvan de kwaliteit en het comfort volledig te wensen overlieten. Niettegenstaande deze decretale regeling blijven er aangaande deze problematiek in de praktijk toch problemen bestaan.

Zo doen er zich situaties voor waarbij woningen die verbouwd werden tot woongelegenheden met studentenkamers, uiteindelijk niet verhuurd worden aan studenten maar aan andere particulieren. Op dat moment ontstaat er een situatie waarbij studentenkamers verhuurd worden als hoofdverblijfplaats. Hoewel daar stedenbouwkundig misschien niet onmiddellijk regels mee overtreden worden, was dat in geen geval de intentie van de toenmalige indieners van het decreet houdende kwaliteits- en veiligheidsnormen voor kamers en studentenkamers.

De vaststelling in meerdere steden is dat deze panden op die manier vaak een doorstroomadres worden voor kandidaat-asielzoekers en leefloners.

1. Kan de minister duidelijkheid verschaffen over de bedoeling van de decretale regeling hieromtrent ?

Is het de bedoeling te verhinderen dat studentenkamers verhuurd worden aan niet-studenten ? Zo ja, hoe kan dat dan ?

2. De ambtenaren van de gemeente waar de kamerwoning gelegen is, alsmede de ambtenaren van de administratie Ruimtelijke Ordening, Huisvesting en Monumenten en Landschappen zijn bevoegd om de kwaliteit en de veiligheid van kamers te beoordelen. De beoordeling van de kwaliteit is mede afhankelijk van de vraag of het om een gewone kamer of om een studentenkamer gaat. Hiervoor is het dus van belang om te weten of het een student betreft of niet.

Wordt er bij de beoordeling van de kwaliteit van de kamers nagegaan of de gecontroleerde studentenkamers ook werkelijk als studentenkamer verhuurd worden ?

Kunnen de gemeenten zelf nagaan of de bewoners van de studentenkamers ook in werkelijkheid studenten zijn ?

N.B. Deze vraag werd gesteld aan de ministers Keulen (vraag nr. 106) en Van Mechelen (nr. 118).

Antwoord

Het antwoord op deze vraag behoort tot de bevoegdheid van de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Wonen, Media en Sport (*Zie blz. 2744 – red.*).

Vraag nr. 121
van 30 april 2004
van de heer JOHAN DE ROO

BPA-initiatief individuele bedrijven – Kosten

Ten gevolge van een positief planologisch attest kunnen individuele bedrijven via de gemeente of stad een bijzonder plan van aanleg (BPA) opstarten.

De erelonen voor de ontwerper en de overige kosten voor de opmaak van dergelijk BPA vallen ten laste van het gemeentebestuur. De lokale overheid moet op deze manier financieel instaan voor de opmaak en behandeling van een BPA dat één bedrijf aanvraagt. De kosten hiervan kunnen tot op heden niet teruggevorderd worden van het betrokken bedrijf.

Vele gemeenten en steden worden geconfronteerd met deze problematiek.

Wordt er een richtlijn in het vooruitzicht gesteld die bepaalt dat bedrijven ten gevolge van een positief planologisch attest zelf moeten instaan voor de financiering van hun BPA ? Zo neen, waarom niet ?

Antwoord

De essentie van de afgifte van een planologisch attest is de beslissing om binnen een jaar een voorontwerp van bijzonder plan van aanleg of een voorontwerp van ruimtelijk uitvoeringsplan voor een specifieke locatie op te maken. De opmaak zelf van een bijzonder plan van aanleg of een ruimtelijk uitvoeringsplan blijft de volledige bevoegdheid en verantwoordelijkheid van het betrokken overheidsniveau.

Het decreet houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening geeft met zijn doelstellingenartikel (art. 4) aan dat ruimtelijke plannen worden opge maakt vanuit het algemeen, maatschappelijk be-

lang en rekening houdende met de gevolgen voor het leefmilieu en met de culturele, economische, esthetische en sociale gevolgen. Om dit algemeen maatschappelijk belang te waarborgen, is een gelijktijdige afweging noodzakelijk van de verschillende maatschappelijke activiteiten. Indien de opmaak zou worden gefinancierd door een privé- of private rechtspersoon, kan bezwaarlijk sprake zijn van het waarborgen van dit algemeen maatschappelijk belang. Aldus zal de overheid zelf dienen in te staan voor de kosten van de planopmaak en kan er geen intentie zijn om een richtlijn op te stellen op basis waarvan de opmaak van een bijzonder plan van aanleg of ruimtelijk uitvoeringsplan door een andere persoon dan de bevoegde overheid zal worden gefinancierd.

Tegemoetkomende aan de aangegeven problematiek van de gemeentelijke financiering verwijs ik naar de reeds bestaande subsidiëring voor de opmaak van dergelijke plannen. Deze is gebaseerd op het besluit van 20 oktober 2000 (BS 30/11/2000) tot bepaling van de voorwaarden voor de toekenning van subsidies aan gemeenten voor de opmaak van gemeentelijke ruimtelijke structuurplannen, gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen en gemeentelijke plannen van aanleg.

Vraag nr. 122
van 30 april 2004
van de heer MARC VAN DEN ABEELLEN

Kleine bospercelen – Vrijstelling successierechten

Het decreet van 9 mei 2003 (Belgisch Staatsblad van 2 juni 2003) voert een vrijstelling in van successierechten voor bossen en een vrijstelling van successierechten en onroerende voorheffing voor gronden gelegen in het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN).

Artikel 3 van het decreet, dat een artikel 55quater in het wetboek van successierechten invoert, bepaalt dat deze vrijstelling voor bossen slechts wordt toegepast indien :

"1° voor het bos werd een door het bosbeheer goedgekeurd beheersplan opgemaakt overeenkomstig de bepalingen en uitvoeringsbepalingen van het bosdecreet van 13 juni 1990, dat tevens voldoet aan de door de Vlaamse regering vast te

stellen criteria voor duurzaam bosbeheer zoals bedoeld in artikel 41, tweede lid, van hetzelfde decreet".

Artikel 43, § 3 van het Bosdecreet bepaalt echter dat privé-bossen die kleiner zijn dan 5 hectare, van het opstellen van een beheersplan zijn vrijgesteld. Het merendeel van de boscijndommen zijn juist dergelijke kleine percelen.

Hoe passen de bevoegde diensten van de minister beide decretale regelingen samen toe?

Antwoord

Artikel 3 van het decreet van 9 mei 2003 bepaalt inderdaad dat de vrijstelling van successierechten voor bossen enkel wordt toegepast indien een door het bosbeheer goedgekeurd beheersplan werd opgemaakt overeenkomstig het Bosdecreet van 13 juni 1990.

Het feit dat privé-bossen kleiner dan 5 ha volgens artikel 43, § 3 van het Bosdecreet in principe zijn vrijgesteld van het opstellen van een beheersplan, betekent niet dat er geen mogelijkheid is om deze bossen ook in te passen in de vrijstellingsregeling zoals bepaald in het decreet van 9 mei 2003. Ook voor privé-bossen kleiner dan 5 ha kunnen beheersplannen worden opgesteld. Dit is een vrije keuze van de eigenaar (beheerder). Indien deze de vrijstelling voor successierechten wil genieten dan kan hij alsnog een beheersplan (laten) opstellen en hiervoor eventueel een beroep doen op de subsidieregeling bepaald in het besluit van de Vlaamse regering van 27 juni 2003 betreffende subsidiëring van beheerders van openbare en privé-bossen (BS 10/09/2003).

Artikel 2, § 1 van dit besluit zegt:

"Binnen de perken van de begrotingskredieten verleent de minister subsidies aan bosbeheerders voor herbebossing, openstelling, voor de bevordering van de ecologische functie of voor het opstellen van een beheersplan dat voldoet aan de criteria voor duurzaam bosbeheer of aan natuurlijke personen of rechtspersonen die een bebossing willen uitvoeren."

Deze aanvraag kan zowel door de bosbeheerder als door de erkende bosgroep worden ingediend.

Ook beheerders van kleine percelen kunnen op deze manier de vrijstelling van successierechten genieten zoals bepaald in het decreet van 9 mei 2003.

**Vraag nr. 124
van 30 april 2004
van de heer DIRK DE COCK**

Eurovignet – Marktwagens

Er is blijkbaar reeds een tijdje sprake van om een uitzondering te maken inzake het eurovignet voor marktwagens. Marktwagens vallen onder de winkelwagens en kunnen worden getaxeerd tot ongeveer 1.000 euro. Maar aangezien marktwagens slechts beperkt van de wegen gebruikmaken (van en naar de markt), kan men dit als een onrechtvaardigheid beschouwen.

Nu is het zo dat alle marktkramers voor het eurovignet van hun wagen hadden betaald, maar dit bedrag plots teruggestort kregen. Het bleek evenwel om een vergissing te gaan en de marktkramers moesten opnieuw het bedrag voor het eurovignet betalen. Dit in combinatie met de berichten over een afschaffing ervan, heeft ervoor gezorgd dat de marktkramers compleet niet meer weten hoe één en ander in elkaar zit.

Is het eurovignet voor marktwagens nu al dan niet afgeschaft?

Zo niet, is de afschaffing ervan gepland?

Antwoord

De verkeersbelastingen, waaronder het eurovignet, zijn sinds 2002 gewestelijke belastingen. Met andere woorden, de bevoegdheid voor het wijzigen van de regelgeving op het vlak van de tarieven, de heffingsgrondslagen en vrijstellingen behoort exclusief toe aan de drie gewesten.

Ikzelf heb tot op heden geen enkele beslissing genomen in de zin van een eventuele afschaffing van het eurovignet voor marktwagens en meen ook dat mijn collega's in de andere gewesten geen initiatieven op dit vlak hebben genomen. Het eerste deel van de vraag dient dan ook negatief beantwoord te worden.

Wat het tweede deel van de vraag betreft omtrent een mogelijke afschaffing in de toekomst, meen ik te kunnen stellen dat, rekening houdende met de vrijstelling op basis van artikel 5,2° van de wet van 27 december 1994, een afschaffing ook niet nodig is. Artikel 5,2° verleent meer bepaald een vrijstelling van het eurovignet voor de voertuigen die in België ingeschreven zijn, slechts af en toe op de openbare weg in België rijden, en die gebruikt worden door natuurlijke of rechtspersonen die het goederenvervoer niet als hoofdactiviteit hebben, mits het vervoer dat met deze voertuigen plaatsvindt tot het Belgische grondgebied beperkt is.

In een omzendbrief van de federale administratie van 21 maart 1996 (Ci.Euv.7/481.648) wordt verduidelijkt dat het begrip "af en toe" een feitenkwestie is die beoordeeld moet worden rekening houdende met het aantal en het gebrek aan regelmaat van de verplaatsingen. Met mag dus zeggen dat de term "af en toe" moet worden beschouwd als een tijdsaanduiding en dat de aanwezigheid van het voertuig op de openbare weg sporadisch moet zijn. Aan deze vereiste wordt geacht te zijn voldaan wanneer de betrokken voertuigen maximaal 30 dagen per kalenderjaar (of per belastbare periode van 12 opeenvolgende maanden) op de openbare weg worden gebruikt.

Volgens het antwoord van de toenmalige minister van Financiën op de parlementaire vraag nr. 1386 van de heer Aerens, beoogt men met de keuze van de grens van 30 dagen elke dubbelzinnigheid te vermijden die afbreuk zou doen aan een regel die expliciet vermeld is in de betrokken Europese richtlijn en het internationaal verdrag, en die bepaalt dat geen enkele vrijstelling van het eurovignet enige concurrentievervalsing mag teweegbrengen.

Tot slot meen ik dat de geruchten omtrent een afschaffing van het eurovignet voor marktwagens een mogelijk gevolg zijn van het arrest van de rechtbank van eerste aanleg van Antwerpen van 28 februari 2003. De rechter oordeelde hierin namelijk dat, aangezien in casu vaststaat dat de algemene bestemming van winkel- (of markt)wagens bestaat in enerzijds het vervoer van goederen over de weg én anderzijds het te koop aanbieden van deze goederen, zij niet onderworpen zijn aan het eurovignet: dergelijke wagens zijn immers niet "uitsluitend" bestemd voor het vervoer van goederen over de weg. De federale administratie heeft evenwel beslist tegen dit vonnis beroep aan

te tekenen op basis van de argumentatie dat, om te beoordelen of een voertuig uitsluitend bestemd is voor vervoer van goederen over de weg, het de algemene bestemming is die in aanmerking moet worden genomen, en dit ongeacht het gebruik dat er in een bepaald geval van kan worden gemaakt.

De uitspraak van het hof van beroep in deze zaak kan wellicht uitsluitsel geven over de vraag of op basis van de bestaande wettekst een marktwagen dient vrijgesteld te worden van het eurovignet.

Vraag nr. 128
van 14 mei 2004
van de heer JOHAN VAN BRUSSELEN

A12-oprit Ekersesteenweg Antwerpen – Stortplaats

Onderstaande vraag richtte ik onlangs aan de ministers Bossuyt (vraag nr. 299) en Tavernier (vraag nr. 139). In het gecoördineerde antwoord verwees minister Tavernier mij voor subvraag 3 evenwel naar de minister van Ruimtelijke Ordening.

Kan de minister mij op vermelde **deelvraag 3** dan ook antwoord verschaffen? Voor de duidelijkheid herneem ik hieronder heel de vraag.

Bewoners van de sociale woonwijk Rozemaai in Antwerpen ondervinden reeds geruime tijd hinder van een stortplaats die wordt gebruikt door diensten van het Vlaams Gewest, gelegen op de buiten gebruik gestelde oprit naar de A12 aan de Ekersesteenweg.

's Avonds en 's nachts rijden zuigborstelwagens de snelwegen af, waarbij alle afval uit de goten langs de middenberm en op de pechstrook wordt opgezogen. Wanneer de trommel van de wagen vol is, rijdt de wagen naar die niet meer in gebruik zijnde oprit naar de snelweg aan de Ekersesteenweg. Daar wordt het verzamelde veegvuil gestort, waarna de lege wagen een volgende rit kan aanvangen.

Na herhaalde klachten van buurtbewoners werd er uiteindelijk een draadomheining opgetrokken rond deze deponie.

Deze omheining omvat echter niet het hele gebied van de deponie. Bij een bepaalde windrichting

waait een deel van het verzamelde veegvuil de woonwijk in.

In deze sociale woonwijk zijn er reeds problemen met sluikstorten en openbare reinheid. De stedelijke diensten slagen er niet in om de wijk net te houden en doen een beroep op buurtvrijwilligers om hen daarbij te helpen.

Het werkt absoluut niet motiverend voor alle betrokken groepen (buurtbewoners, personen van de stadsreiniging en de straatvrijwilligers van de wijk) te zien hoe al hun inspanningen voor een nette en propere wijk keer op keer teniet worden gedaan.

Daarenboven is het absoluut ontoelaatbaar dat de bewoners worden opgezadeld met een probleem dat tot stand komt door toedoen van de diensten Wegen en Verkeer van het Vlaams Gewest.

1. Waarom wordt deze stortplaats vlakbij een woonwijk gebruikt ?
2. Gaat de minister ervan uit dat het te verantwoord is om deze stortplaats vlakbij de woonwijk te laten voortbestaan ?
3. Sluit dit aan bij het RSV (Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen) ?
4. Is er een milieuvergunning categorie 2 voor deze deponie ?

Zo neen, op basis van welke toelating(en) wordt deze stortplaats gebruikt ?

5. Welke maatregelen neemt de minister om de overlast voor de buurtbewoners te beëindigen ?

Antwoord

Inzake de problematiek inherent aan een overslagterrein voor de tijdelijke stockage van veeg- en kolenspecie afkomstig van de ring- en snelwegen rond Antwerpen en het daarop betrekking hebbend milieuvergunningsaspect, verwijs ik respectievelijk naar de collega's Bossuyt én Tavernier, aan wie de initiële vraag van de Vlaamse volksvertegenwoordiger was gesteld.

In antwoord op de derde deelvraag, in casu of de vestiging van een dergelijk overslagterrein vlakbij

een woonwijk verenigbaar is met de principes van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV), kan ik énkél meedelen dat in het RSV niet specifiek wordt ingegaan op deze problematiek.

Inzake deze problematiek worden in het RSV immers énkél een aantal algemene principes zoals de bundeling van infrastructuur en de zorg voor ruimtelijke kwaliteit gehanteerd. Aangaande laatstgenoemd principe neem ik akte van het feit dat de betrokken problematiek onder meer wordt onderzocht binnen de werkgroep Afvalstoffen van de administratie Wegen en Verkeer (bevoegdheid collega Bossuyt), die op basis van dit onderzoek inzake het door de Vlaamse volksvertegenwoordiger gerapporteerde probleem, algemene en structurele maatregelen zal nemen.

Vraag nr. 129

van 17 mei 2004

van de heer JOHAN SAUWENS

NV Tunnel Liefkenshoek – Vervroegde betaling concessievergoeding

1. Op 14 mei 2004 machtigde de Vlaamse regering de bevoegde minister om met de NV Tunnel Liefkenshoek (TLH) een overeenkomst af te sluiten "voor de vervroegde en gedeeltelijke betaling van de vergoeding voor de verlenging van de concessie ten bedrage van 80 miljoen euro".

Op de VR van 23 april 2004 werd er beslist om een gedeelte (100 mln) van de vordering van het Vlaams Gewest op de NV TLH vervroegd te innen en te bestemmen als ontvangsten voor het Vlaams Infrastructuurfonds (VIF).

Wat is de relatie tussen deze twee beslissingen ?

2. Er werd op 14 mei 2004 tevens beslist : "voor de financiering van deze vervroegde betaling kan de NV TLH voor een maximaal bedrag van 30 miljoen euro en uiterlijk tot 31 december 2008 bijkomend beroep doen op een kredietlijn die ter beschikking wordt gesteld in het kader van een kassiersmandaat van de Vlaamse openbare instellingen".

Betekent dit dat de NV TLH voor de vervroegde terugbetaling aan het Ministerie van

de Vlaamse Gemeenschap (gedeeltelijk) mag gaan lenen bij het Centraal Financieringsorgaan (CFO)?

Is dit geen vestzak-broekzakoperatie?

Antwoord

De Vlaamse regering heeft - gezien de gunstige financiële evolutie van de NV Tunnel Liefkenshoek, die instaat voor de exploitatie van de Liefkenshoektunnel - er recentelijk voor geopteerd om een deel van de vergoeding die TLH verschuldigd is aan het Vlaams Gewest in ruil voor de verlenging van de concessie (in totaal: 288 mln €) thans deels vervroegd terug te vorderen. Deze vordering is sinds 1997 ontstaan en opeisbaar voorzover en in de mate dat de financiële situatie van de NV dit toelaat.

Zoals gesteld, maakt de veel gunstiger financiële evolutie van de NV Tunnel Liefkenshoek het mogelijk om vroeger dan gepland deze vergoeding deels aan het Gewest terug te betalen.

Zoals met alle concessiegeld op infrastructuurwerken, komen deze vergoedingen toe aan het Vlaams Infrastructuurfonds. Deze inkomsten werden daarom ook volledig - met de laatste begrotingsaanpassing - omgezet in bijkomende uitgavenmogelijkheden voor het Infrastructuurdepartement, meer bepaald specifiek voor wegenwerken waar momenteel nog bijkomende noden zijn. Voor alle duidelijkheid, de vervroegde terugbetaling door TLH betreft een reële ontvangst voor het Vlaams Gewest, ook in ESR95 (*Europees Systeem van Nationale en Regionale Rekeningen - red.*). De beleidsuitbreiding op het VIF als tegenhanger betreft eveneens een reële uitgave, ook in ESR95.

Vanwaar de discrepantie tussen de 100 en de 80 miljoen euro? Immers, ofschoon de NV Tunnel Liefkenshoek tot op heden systematisch steeds betere resultaten voorlegt dan verwacht, wensen zowel TLH als ikzelf de nodige voorzichtigheid aan de dag te leggen voor de toekomst. Daarom heb ik de eerst geplande betaling van 100 miljoen euro teruggebracht tot 80 miljoen euro, zodat de NV Tunnel Liefkenshoek in ieder geval een voldoende ruime buffer blijft behouden om haar liquiditeitsbehoeften zowel op korte als op lange

termijn te kunnen dekken. Deze reductie naar 80 miljoen euro is dus louter ingegeven door extra voorzichtig financieel beheer.

In antwoord op de tweede vraag kan ik de Vlaamse volksvertegenwoordiger meedelen dat ook hier de getrokken conclusies kant noch wal raken. Zoals gesteld, is de NV Tunnel Liefkenshoek een autonome vennootschap, die zich autonoom en aan marktvoorwaarden financiert. Elke normale vennootschap heeft behoefte aan stand-byleningen, die kunnen worden aangesproken als er een tijdelijke liquiditeitsbehoefte zou zijn. Maar ook hier dient benadrukt te worden dat het steeds gaat om transacties tegen marktvoorwaarden.

Wij beschikken via het Vlaamse CFO bij KBC over zeer gunstig geprijsde stand-bylijnen. Een private vennootschap (waaronder TLH moet worden gerekend) zal nooit zelf dergelijke gunstige condities kunnen krijgen. Bovendien benut de Vlaamse Gemeenschap deze beschikbare kredietfaciliteit slechts zeer partieel, waardoor hier een aanzienlijke opportuniteit blijft. Een beperkt deel van deze faciliteit (30 mln €) wenst de Vlaamse Gemeenschap af te staan aan de NV Tunnel Liefkenshoek. Dit louter vanuit het oogpunt om TLH de mogelijkheid te geven zich zo kostenefficiënt mogelijk te financieren. Omdat de vervroegde betaling uiteraard de liquiditeitsreserves binnen de NV Tunnel Liefkenshoek vermindert, vond ik het passend gelijktijdig deze mogelijkheid aan de NV Tunnel Liefkenshoek aan te bieden.

Of er effectief opgenomen wordt op deze stand-bylijn, is een zuiver discretionaire beslissing van de NV Tunnel Liefkenshoek. De NV TLH moet zelf oordelen of dit voor haar interessant is of niet. Maar het is niet de bedoeling dat de lijn wordt aangesproken ter betaling van 80 miljoen euro aan het Vlaams Gewest.

Op basis van de laatste evolutie in dit dossier ziet het er trouwens naar uit dat TLH geen beroep zal doen op deze door het Vlaams Gewest geboden kredietfaciliteit, maar blijkbaar preferereert om alles zelf te financieren via haar lopende CP-programma bij ING (CP staat voor de uitgifte van "commercial paper"), waarbij TLH zich financiert tegen een rentekostprijs van Euribor min 5 basispunten.

PAUL VAN GREMBERGEN

VLAAMS MINISTER
VAN BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN,
CULTUUR, JEUGD EN
AMBTENARENZAKEN

Vraag nr. 226
van 19 september 2003
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Wezembeek-Oppem – Aantal gemeenteraadsvergaderingen

In de faciliteitengemeente Wezembeek-Oppem heeft de oppositie het feit aangeklaagd dat de gemeenteraad geen tienmaal per jaar samenkomt, zoals nochtans wettelijk is voorgeschreven.

De reden is allicht dat besprekingen en beslissingen elders op een meer informele wijze gebeuren door de Franstalige gemeenteraadsleden en het gemeentebestuur. De eigenlijke gemeenteraden, die in het Nederlands dienen te verlopen, worden aldus nog louter een forum waar de beslissingen worden geformaliseerd en waar alleen nog de Nederlandstalige oppositieleden interveniëren. Vandaar allicht dat ze door de Franstaligen als overbodig worden beschouwd.

Dit komt de democratische werking van de lokale besturen evenwel niet ten goede.

1. Is de minister op de hoogte van de gang van zaken in Wezembeek-Oppem ?
2. Heeft hij het gemeentebestuur al op zijn wettelijke verplichtingen gewezen ?
3. Zijn er nog andere faciliteitengemeenten waar de gemeenteraad minder dan tienmaal per jaar bijeenkomt ?

Antwoord

Op basis van de onderzoeksresultaten van de gouverneur(s) van de betrokken provincie(s), kan het volgende antwoord gegeven worden.

Wat de gang van zaken betreft in Wezembeek-Oppem

Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Wezembeek-Oppem deelde aan de gouverneur van de provincie Vlaams-Brabant mee dat de meeste discussies tijdens de gemeenteraadscommissies gebeuren en dat alle beslissingen in de gemeenteraad worden genomen.

Hierbij kan ten eerste opgemerkt worden dat er geen enkele wettelijke bepaling is die aan de gemeenteraadsleden verbiedt om voorafgaandelijk overleg te plegen op voorwaarde dat de raadsleden hun vrij appreciatierecht kunnen uitoefenen bij de stemming.

Ten tweede kan er gewezen worden op enkele wettelijke bepalingen in de Nieuwe Gemeentewet die ervoor zorgen dat de raadsleden op voldoende wijze ingelicht worden over de komende gemeenteraad en dat de democratische stemming in de gemeenteraad gewaarborgd wordt.

- In principe gebeurt de oproeping voor de gemeenteraad schriftelijk en aan huis, ten minste zeven vrije dagen voor de dag van de vergadering. In de oproeping worden de agendapunten op een voldoende duidelijke wijze omschreven (artikel 87, § 1, eerste en tweede lid van de Nieuwe Gemeentewet). Dat houdt niet in dat op de agenda zelf een uitvoerige toelichting wordt gegeven over de diverse onderwerpen maar er dient wel vermeden te worden dat er twijfel bestaat omtrent de draagwijdte van de agendapunten. De raadsleden kunnen zich op die manier voorbereiden en de punten instuderen. De agenda mag niet zodanig opgesteld zijn dat de gemeenteraad iedere optiemogelijkheid wordt ontnomen of dat de te nemen beslissing in een bepaalde richting wordt gestuurd. Dan kan de gemeenteraad het agendapunt amenderen.

Hierbij kan wel opgemerkt worden dat, indien het gaat om een zeer dringende aangelegenheid, de dagorde enkel het onderwerp dient te vermelden.

- Vanaf het verzenden van de agenda worden voor elk agendapunt alle stukken die erop be-

trekking hebben ter plaatse ter inzage gelegd van de leden van de gemeenteraad (artikel 87, § 2, eerste lid van de Nieuwe Gemeentewet). Ieder gemeenteraadslid heeft het recht, en moet ook in de gelegenheid worden gesteld, om de dossiers in te kijken die betrekking hebben op de agendapunten. De inhoud moet voldoende gestoffeerd zijn, zodat de gemeenteraadsliden zich een beeld kunnen vormen.

- Een beslissing kan maar genomen worden indien de meerderheid van de zittinghebbende leden aanwezig is (artikel 90, eerste lid van de Nieuwe Gemeentewet). De besluiten worden genomen bij volstreekte meerderheid van stemmen (artikel 99, § 1 van de Nieuwe Gemeentewet).
- Hier kan wel aan toegevoegd worden dat, ingeval het gaat om spoedeisende gevallen, een punt besproken kan worden, ook al komt het niet voor op de agenda. Er kan maar tot spoedbehandeling (i.e. wanneer het geringste uitstel gevaar zou kunnen opleveren) besloten worden door ten minste twee derden van de aanwezige leden. Elk voorstel dat niet op de agenda voorkomt, moet uiterlijk vijf vrije dagen voor de vergadering overhandigd worden aan de burgemeester of aan degene die hem vervangt, vergezeld van een verklarende nota of van elk document dat de raad kan voorlichten. De burgemeester of degene die hem vervangt, deelt de aanvullende agendapunten onverwijld mee aan de leden van de raad (artikel 97 van de Nieuwe Gemeentewet).

De gemeente Wezembeek-Oppem werd gewezen op de hierboven vermelde wettelijke bepalingen en verzocht deze wettelijke bepalingen in acht te nemen.

Wat het aantal gemeenteraadsvergaderingen in de andere faciliteitengemeenten betreft

Hieronder volgt een overzicht van het aantal gemeenteraadsvergaderingen in de faciliteitengemeenten tijdens het jaar 2002 en 2003:

	2002	2003
Mesen	11	11
Spiere-Helkijn	10	10
Ronse	10	10
Herstappe	5	8

Voeren	10	10
Drogenbos	10	11
Kraainem	9	11
Linkebeek	9	10
Sint-Genesius-Rode	11	9
Wemmel	7	10
Wezembeek-Oppem	7	9
Bever	7	8

Hieruit blijkt dat er in de faciliteitengemeenten Ronse, Herstappe, Sint-Genesius-Rode, Wezembeek-Oppem en Bever tijdens het jaar 2003 een inbreuk op het artikel 85 van de Nieuwe Gemeentewet werd vastgesteld. Daar kwam de gemeenteraad immers minder dan tienmaal per jaar bijeen. In de faciliteitengemeenten Kraainem, Linkebeek en Wemmel werd er tijdens het jaar 2002 minder dan tienmaal per jaar bijeengekomen. Tijdens het jaar 2003 werd het vereiste minimum dan wel weer gerespecteerd. In de overige faciliteitengemeenten, zijnde in Mesen, Spiere-Helkijn, Voeren en Drogenbos, kwam de gemeenteraad minimaal tienmaal per jaar samen.

De Nieuwe Gemeentewet bepaalt geen sancties voor de gevallen waarin niet minstens tienmaal per jaar werd vergaderd. Optreden tegen die gemeenten is dan ook niet mogelijk.

Ik heb de bovenvermelde gemeenten waar de gemeenteraad tijdens het jaar 2003 minder dan tienmaal bijeenkwam, onmiddellijk aangeschreven met het verzoek zich in de toekomst te schikken naar het artikel 85 van de Nieuwe Gemeentewet.

(Voorlopig antwoord: Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 3 van 14 november 2003, blz. 673 – red.)

Vraag nr. 119
van 26 maart 2004
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Geroofde kunstwerken – Restitutie

Naar aanleiding van de grote Rubenstentoonstelling die momenteel in Rijsel loopt, staat de teruggave van geroofde Vlaamse kunstwerken weer volop in de belangstelling. In de culturele hoofdstad van Europa worden thans dertig schilderijen aan het publiek getoond die ooit uit onze contereinen werden geroofd.

Op 14 december 2000 interpelleerde ik toenmalig minister Anciaux over de mogelijkheid van een algemene restitutie van geroofde kunstwerken in het buitenland. In zijn antwoord liet de minister toen zijn persoonlijk engagement blijken om er actief werk van te maken bij middel van een grondig onderzoek om dit eigendomsrecht te verzilveren (Handelingen Commissievergadering nr. 47 van 14 december 2000).

Intussen zijn er ruim drie jaar overheen gegaan.

1. Kan de minister meedelen of dit onderzoek heeft plaatsgevonden ?
2. Werden er door de Vlaamse regering concrete diplomatieke stappen ondernomen die een structurele oplossing naderbij brengen ?

Antwoord

Ten tijde van de vorige interpellatie omtrent dit onderwerp, bestond er in Vlaanderen geen toegepaste wetgeving inzake de bescherming van het roerend cultureel erfgoed.

Liever dan ons te concentreren op een dispuut met Frankrijk uit een ver verleden, hebben mijn voorganger Bert Anciaux en ikzelf ervoor geopteerd om positieve acties te ondernemen, en in de eerste plaats te werken aan de ontwikkeling van het wettelijk kader tot bescherming van ons erfgoed. Het vorig jaar goedgekeurde "topstukkendecreet" (24 januari 2003) en het nu voorliggende "erfgoeddecreet" laten mij toe om wat dit betreft tevreden en met een zekere trots terug te blikken.

Het is immers van groot belang dat de belangrijkste stukken van ons erfgoed blijvend binnen Vlaanderen te bewonderen en te bestuderen vallen. Het topstukkendecreet biedt nu samen met het uitvoeringsbesluit van 5 december 2003 een daadwerkelijk instrument om cultuurgoederen die voor het Vlaams erfgoed van uitzonderlijk belang zijn, in de toekomst in Vlaanderen te bewaren en te behouden. Op dit moment lopen zes onderzoeken die moeten leiden tot de opstart van de lijst van het roerend cultureel erfgoed van uitzonderlijk belang. Het gaat om de proeflijsten voor de volgende deelgebieden: Vlaamse Primitieven 1350-1550, schone kunsten 1789-1950, technisch, industrieel en wetenschappelijk erfgoed, muzikaal erfgoed, kerkelijk

erfgoed en archivalisch en documentair erfgoed. Zeer binnenkort zal ook de raad worden opgericht die in de toekomst de minister van Cultuur zal adviseren bij de selectie van topstukken.

Intussen wordt door Vlaanderen ook werk gemaakt van de ratificering van de Unesco-conventie (*United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization – red.*) inzake illegale uitvoer van cultuurgoederen. Wellicht heeft de Vlaamse volksvertegenwoordiger onlangs ook gelezen dat, mede onder onze impuls, de drie grote Vlaamse kunsthistorische musea, namelijk het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten in Antwerpen, het Museum voor Schone Kunsten van Gent en het Groeningemuseum van Brugge, een samenwerkingsverband hebben opgestart, "Vlaamse kunstcollectie". Deze samenwerking zal leiden tot de verbetering van hun kennis en expertise en zal de uitstraling van de Vlaamse kunst in binnen- en buitenland zeker ten goede komen. De drie musea samen worden op het internationale vlak zeker een krachtiger speler dan zij vandaag individueel kunnen zijn.

Er wordt gestreefd naar het ontwikkelen van een goede samenwerking met de andere erfgoedactoren in Europa. Als heel concreet voorbeeld geldt de samenwerking tussen Rijsel en het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten in Antwerpen in de context van de Rubenstentoonstellingen dit jaar. Deze samenwerking kan een eerste aanzet betekenen voor bijvoorbeeld het uitwerken van een systeem van prioritaire bruiklenen.

Met de Vlaamse volksvertegenwoordiger betreur ik het dat Frankrijk in het verleden misschien te weinig inspanningen heeft gedaan om het publiek in enkele Franse musea duidelijk te maken dat enkele van de tentoongestelde werken eigenlijk Vlaanderen toebehoren. Maar nu meer dan tweehonderd jaar na datum deze werken gaan teruggeisen, dreigt alleen maar contraproductief te werken en de samenwerking die onze musea met het buitenland proberen uit te bouwen, in het gedrang te brengen. We moeten ons ervoor hoeden om niet in een "Elgin Marbles"-scenario terecht te komen.

Integendeel, we moeten de zaken op een positieve manier aanpakken en bekijken. Bij de totstandkoming van het topstukkendecreet werd ervan uitgegaan dat het een positief gegeven is dat er topstukken uit het cultureel erfgoed van Vlaanderen aan-

wezig zijn in vooraanstaande internationale musea. Deze stukken kunnen worden beschouwd als "culturele ambassadeurs voor Vlaanderen" en dragen door hun aanwezigheid in die collecties bij tot de internationale waardering voor dit erfgoed.

**Vraag nr. 120
van 2 april 2004
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN**

Beschermde kerk Sluizen – Instandhouding

Bij elke regenbui heeft het beschermde romaanse kerkje van Sluizen, waarvan delen dateren uit de dertiende eeuw, flink te lijden onder insijpelend water. Het vocht heeft ondertussen al heel wat schade aangericht. Bij regenweer moeten zelfs emmers gezet worden op heel wat plaatsen in de kerk om het water op te vangen.

Aangezien het gebouw beschermd is sedert 1936, wordt verwacht dat de verantwoordelijken er zorg voor dragen dat het gebouw minimaal water- en winddicht is. Over de verantwoordelijkheid m.b.t. dit gebouw is er heel wat dubbelzinnigheid : de kerk is eigendom van de gemeente, de kerkfabriek is verantwoordelijk voor het beheer. De gemeente stuurde geregeld personeel langs voor wat oplapwerk en wees reeds jaren geleden een architect aan voor het restauratiedossier, maar er gebeurde verder niets.

In september 2001 werd deze situatie op de gemeenteraad aangekaart. De burgemeester stelde toen dat alleen de kerkfabriek hier maatregelen kan nemen en een dossier moet indienen bij Monumenten en Landschappen. De gemeente stelde dus de kerkfabriek voor om de door haar reeds geëngageerde architect onder de arm te nemen ten einde schadevergoeding aan deze architect te vermijden. En sindsdien is het opnieuw windstil.

Dit belangrijke monument is effectief bedreigd : het hout van de zolderingen begint stilaan te rotten en op de muren is er schimmelvorming. De fresco's zijn bedreigd. De restauratiekosten zullen hierdoor nog hoger worden.

Uiteindelijk zit dit dossier in een patstelling : het schiet niet op, de gemeente voelt zich niet verantwoordelijk voor haar eigendom en de vrijwilligers in de kerkfabriek moeten van het geërfde dossier het beste proberen te maken.

Deze toestand schreeuwt om ingrijpen.

Mag ik de minister vragen welke initiatieven hij neemt naar de eigenaar en/of de gebruiker om verdere aftakeling van dit mooie kerkje stop te zetten ?

Antwoord

Ingevolge een vorige vraag werd door de afdeling Monumenten en Landschappen een plaatsbezoek gebracht aan voormelde kerk op 11 januari 2002 in aanwezigheid van de kerkfabriek en de ontwerper.

Afgesproken werd dat:

- 1) voorlopig een deel van de leien boven de zijbeuk diende te worden afgenomen en voorlopig gedicht met roofing;
- 2) in een tweede fase een dossier zou worden voorgelegd van een volledig vernieuwen van de dakbedekking en de afwatering van het kerkgebouw;
- 3) in een derde fase een dossier zou worden voorgelegd m.b.t. bestrijding van opstijgend vocht.

Inmiddels heb ik vernomen dat de onderhandelingen betreffende het aanstellingscontract van de architect, gevoerd tussen architect-kerkfabriek en stad, reeds lopen sinds 17 oktober 2001 en dat de architect pas op 4 maart 2004 vernomen heeft dat de kerkfabriek akkoord zou gaan met het contract.

De verantwoordelijkheid voor deze toestand dient te worden gezocht bij de kerkfabriek.

De afdeling Monumenten en Landschappen heeft een nieuw aangetekend schrijven gericht aan de kerkfabriek en aan de stad om op hun verantwoordelijkheid te wijzen.

**Vraag nr. 121
van 2 april 2004
van mevrouw MIEKE VAN HECKE**

Cultuursubsidies Nationale Loterij – Verdeling

Onlangs besliste de minister om een nieuwe subsidieregeling in te voeren voor de verdeling van het geld dat de Vlaamse Gemeenschap van de Nationale Loterij ontvangt, in de culturele sector.

Om een beter inzicht te krijgen in de gevolgen van deze regeling voor de culturele sector, zou ik de minister volgende vragen willen stellen.

1. Kan de minister een overzicht bezorgen van de verdeling van het Loterijgeld in de culturele sector voor de jaren 2002 en 2003 ?
2. Welke aanvragen werden ingediend vanuit de culturele sector voor de toekenning van de middelen uit de Nationale Loterij in 2004 ?

Antwoord

Als **bijlage** vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger een overzicht van de verdeling van de beschikbare middelen afkomstig van de over de Vlaamse Gemeenschap verdeelde winst van de Nationale Loterij in de culturele sector en dit voor de jaren 2002, 2003 en 2004.

Subsidies Nationale Loterij - 2002

Afdeling Jeugd en Sport - 45.1

ABC Art Basics for Children	6200,00
RASA	6200,00
Mooss, Leuven	6200,00
Cultueel Jongerenpaspoort (CJP)	1172,78
Europees Muziekfestival voor de Jeugd	6516,69
Chirojeugd Vlaanderen	13983,27
FOS	11770,00
VVKSM	39996,89
Lejo-vormingsdienst	250,00
Katholieke Landelijke Jeugdcentrale	250,00
Het Neerhof	2450,00
Van Cle-kinderboerderij Marke	842,96
De Verbeelding en Spirit	870,00
Maatschappelijke Jongerenactie - MJA	1240,00
Katholieke Vereniging voor Gehandicapten - Jongerendienst	250,00
Jeugddienst Don Bosco	250,00

Totaal Jeugd 98442,59

Afdeling Volksontwikkeling en Bibliotheekwerk - 45.2

Willemsfonds	14850,00
--------------	----------

Davidfonds	74000,00
August Vermeylenfonds	9900,00
Frans Masereelfonds	9900,00
Pax Christi Vlaanderen	4950,00
Bedevaart naar de Graven aan de IJzer VZW - Vredesconcerten	37150,00
Hanswijkprocessie	3700,00
Kunst en Democratie	29000,00
De Overmolen VZW	49500,00
Welzijnsschakels	49500,00
Leven VZW	24750,00
Kroningsfeesten Tongeren	18550,00
WIV	61850,00
Thimoteus	24750,00
Dorpshuis Teuven, Voeren	3025,00
Vlamingen in de Wereld	6200,00
Humanistisch Verbond	5000,00
Humanistische vrijzinnige dienst	2500,00
Ouderwerkgroep Zit Stil	1240,00
Cultuur voor Doven	1425,00
Liga voor Mensenrechten	2500,00
Humanistisch Vrijzinnig Vormingswerk HVV	2500,00

Totaal VOB 436740,00

Afdeling Beeldende Kunst en Musea - 45.3

Provinciaal Museum voor Moderne Kunst Oostende	24500,00
Stichting voor Vormgeving (Fonds Kunstambachten) Gent	18500,00
Vereniging voor het Museum Hedendaagse Kunst Gent	95000,00
Vrienden van het Museum voor Schone Kunsten Gent	24500,00
Sportmuseum Vlaanderen	45000,00
In Flanders Fields Museum	12350,00
Speelgoedmuseum Mechelen	24500,00
MUHKA	95000,00
Huis van Alijn - Museum voor Volkskunde - Gent	6200,00
Bakkerijmuseum Walter Plaetinck Veurne	49500,00
NICC	49500,00
Argos Brussel	9900,00
Centrum voor Beeldcultuur	9900,00
Constant, Vereniging voor Kunst en Media	15000,00
Artes VZW / Meesterlijke	

Middeleeuwen, Leuven	100000,00	Zuiderpershuis	12.350
Bedevaart naar de Graven v.d.		Villanella	4.950
IJzer - tentoonstelling IJzertoren	24500,00	DeSingel	200.000
Kunst in Zoersel	12500,00	Beursschouwburg	22.300
Stichting Industrieel en		TheaterTeater	8.650
Wetenschappelijk Erfgoed, Leuven	14212,20	Vlaamse Mimefederatie	10.000
Archief en Museum van het		Stap	33.000
Vlaamse Leven in Brussel	12350,00	Vlaamse Vereniging Paleis voor	
		Schone Kunsten	50.000
Totaal BKM	642912,20	Humorologie	35.000
		Europees Figurenteater Centrum -	
		Puppetbuskers Festival	35.000
		Mime Festival	35.000
Afdeling Muziek, Letteren en Podiumkunsten -		Beethoven Academie	100.000
45.4		Brussel Jazz Orchestra	4.950
		Carré	1.200
De Korre	12.350	Collegium Instrumentale Brugense	6.150
Needcompany	12.350	Currende	3.100
De Vieze Gasten	7.400	Ictus	12.350
De Zwarte Komedie	6.200	II Fondamento	8.000
Antigone	12.350	La Petite Bande	14.850
KNS - Toneelhuis	123.900	Octurn	2.450
Mechels Miniatuur Teater / Arsenaal	111.500	Oxalys	6.200
Malpertuis	16.100	Prima La Musica	8.650
Nieuw Ensemble Raamtheater	24.750	Prometheus Ensemble	7.400
Zuidpool	12.350	Bl!ndman	6.200
Koninklijke Vlaamse Schouwburg	500.000	4AD	2.450
Publiekstheater Gent	185.900	5 voor 12	3.700
Dito Dito	4.950	Ancienne Belgique	70.500
Troubleyn	14.800	Cactus	2.450
Laika	9.900	De Kreun	2.450
Het Gevolg	12.350	De Media/Driewerf Hoera	2.450
Het Paleis (KJT)	28.500	De Zwerver	2.450
Kopergietery	19.800	Jeugdhuis Nijdrop	2.450
Victoria	14.750	De Krijtkring	12.350
Bronks Jeugdtheater	11.150	Federatie van Jeugd en Muziek	
Dans in Kortrijk	4.950	Vlaanderen	17.350
Rosas	24.750	Musica	37.150
Ultima Vez	12.350	Muziek-O-Droom	12.350
Les Ballets Contemporains de la		Poppunt	12.350
Belgique	12.350	Studio Noise Gate	11.260,14
De Beweeging	8.650	Festival van Vlaanderen	
Koninklijk Ballet van Vlaanderen	371.500	Internationaal - Brussel/Europa	74.350
Walpurgis	4.900	Trefpunt (Gentse Feesten)	50.000
Transparant	8.650	Musica Flandrica	20.000
Het Muziek Lod	8.650	Stichting Logos	4.950
Kaaitheater	37.100	Nekka	20.000
Vooruit	24.750	Brossela	19.800
Monty	8.650	Jazz en Muziek in Gent VZW (Blue Note)	20.000
De Werf	8.650	Werkgroep Improviserende Musici	1.250
Stuk	14.850	Symfonieorkest van Vlaanderen	37.150
Nieuwpoortteater	7.400	Alamire International Foundation	9.900
Limelight	7.400	De Filharmonie	347.000

Vlaams Omroeporkest en Kamerkoor	50.000	Artforum	7.005,92
De Kleine Avonden	8.000	Bouworde	7.005,92
Pantalone	10.000	Centrum Informatieve Spelen	7.005,92
Festival Van Vlaanderen - Afdelingen	247.850	Centrum voor Jeugdtoerisme	7.005,92
Kon. Ballet van Vlaanderen	123.950	Chirojeugd Vlaanderen	121.462,92
De Filharmonie	123.950	Crefi	7.005,92
Kaaithheater	13.650	Crejaksie	7.005,92
DeSingel	100.000	Danskant	2.005,92
Vlaams Radio Orkest	50.382	De Verbeelding & Spirit	7.005,92
Stichting Ons Erfdeel	12.350	Eigentijdse Jeugd	2.005,92
Nationaal Centrum voor Jeugdliteratuur	12.350	Evangelisch Jeugdverbond	2.005,92
Poëziecentrum	24.750	Factor 10	7.005,92
Behoud de Begeerte	22.300	Federatie voor Open Scoutisme	19.005,92
Kunsttijdschrift Vlaanderen	2.450	Globelink	7.005,92
De Gouden Uil	19.800	Graffiti	7.005,92
Het Beschrijf	6.200	Harlekino	2.005,92
De Clauwaert	24.750	Humanistische Jongeren	7.005,92
Zuiderzinnen - Boekenbal	6.250	In Petto	57.005,92
		Interdiocesane Jeugddienst	7.005,92
		JeF	7.005,92
Totaal MLP	3.989.742	Jekino-Films	7.005,92
		Jemp	7.005,92
		Jeugd en Dans	14.355,92
De Vlaamse Opera - 45.4 - 41.80		Jeugd en Gezondheid	2.005,92
		Jeugd en Seksualiteit	2.005,92
De Vlaamse Opera	545.000	Jeugd, Cultuur en Wetenschap	7.005,92
		Jeugd en Stad	7.005,92
		Jeugd en Vrede	7.005,92
Algemeen Cultuurbeleid - Directoraat-Generaal - 45.5		Jeugd Rode Kruis	7.005,92
		Jeugddienst Don Bosco	2.005,92
Stichting Kunstpromotie	24.750	Jeugdtp	2.005,92
Prospekta - Centrum voor		Jeugdvakanties Duinen-Heide	2.005,92
Kunstcommunicatie	24.262,74	Jeugdbond voor	
Vlaanderen-Europa 2002 - Elfdaagse	99.000	Natuurstudie en Milieubescherming	2.005,92
Forza Ritmica Gent	38.000	Jong CD&V	2.005,92
Digitale geschiedschrijving Vlaamse film	336.412	Jongerengemeenschappen	7.005,92
		Jong-VLD	2.005,92
Totaal	522.425	KAJ	7.505,92
		Karavaan	7.005,92
		Kei-Jong	2.005,92
		KLJ	2.005,92
		Kriebels en Kuren	2.005,92
		Kris Kras	7.005,92
		KSJ-KSA-VKSJ	79.855,92
Subsidies Nationale Loterij - 2003		Katholieke Vereniging voor	
		Gehandicapten - Jongeren	2.005,92
Afdeling Jeugd en Sport - 45.1		Lejo	2.005,92
ABVV-Jongeren	2.005,92	Maatschappelijke Jongerenactie	7.005,92
AFS	7.005,92	Mooss	7.005,92
Activak	2.005,92	Natuur en Wetenschap	7.005,92
All Art is Quite Useless...	7.005,92	Nature	2.005,92
Animo	2.005,92	Op Vrije Voeten	7.005,92
Arktos	7.005,92	Panta Rhei	7.005,92

Pedagogisch Instituut J.L. Vives	2.005,92
Prego (VU-Jongeren)	2.005,92
Roeland	7.005,92
Spelewei	7.005,92
Sporta-Vakantie	2.005,92
Top Vakantie	7.005,92
Uit De Marge	2.005,92
VIA-IJU	7.005,92
Vlaams Centrum voor Levensvorming	2.005,92
Vlaamse Dienst Speelpleinwerk (voorheen NDO)	7.005,92
Vlaamse Federatie van Jeugdhuizen	7.005,92
Vlaamse Jeugdherbergcentrale	7.005,92
VNJ	2.005,92
VVKSM	75.443,92
Wegwijzer	2.005,92
Wel Jong Niet Hetero	2.005,92
Youth For Understanding	2.005,92
De Veerman	6.200,00
CJP	29.677,00
Jeugd en Poëzie	24.750,00
Cliniclowns	49.500,00
Totaal Jeugd	804.160,00

Afdeling Volksontwikkeling en Bibliotheekwerk - 45.2

Theaterwerkplaats Rataplan	36095,00
JIAC Stimulans	11026,00
De Vieze Gasten	33052,00
Teater Malpertuis	3512,00
Jongerenwerking Nieuw-Sledderlo	1033,00
Sering	36428,00
Theater Antigone	21786,00
Firefly	7850,00
Dorpshuis Teuven	86780,00
Davidfonds	74000,00
August Vermeylenfonds	9900,00
Frans Masereelfonds	9900,00
WIV	49500,00
De Overmolen	49500,00
Welzijnsschakels	49500,00
Leven VZW	24750,00
Timotheus Project	24750,00
Willemsfonds	14850,00
Stedelijk Museum Aalst	25000,00
Hush Hush Hush	75000,00
Totaal VOB	644212,00

Afdeling Beeldende Kunst en Musea - 45.3

VZW MUHKA	90.000
Provinciaal Modemuseum Antwerpen (MoMu)	40.000
VZW Vereniging voor het Museum van Hedendaagse Kunst Gent	90.000
VZW NICC	50.000
VZW Constant, Vereniging voor Kunst en Media	15.000
VCM-Contactforum voor Erfgoedverenigingen	35.000
Totaal BKM	320.000

Afdeling Muziek, Letteren en Podiumkunsten - 45.4

Beethoven Academie	100.000
FVV alle afdelingen	247.850
Studio Noise Gate	12.350
Poppunt	12.350
Filharmonie van Vlaanderen	470.000
Vlaams Radio Koor en Orkest	100.000
De Korre	12.350
Needcompany	12.350
De Vieze Gasten	7.400
De Zwarte Komedie	6.200
Antigone	12.350
KNS - Toneelhuis	123.900
Mechels Miniatuur Teater	111.500
Malpertuis	16.100
Nieuw Ensemble Raamtheater	24.750
Zuidpool	12.350
Koninklijke Vlaamse Schouwburg	500.000
Publiekstheater Gent	185.900
Dito Dito	4.950
Troubleyn	14.800
Laika	9.900
Het Gevolg	12.350
Het Paleis (KJT)	28.500
Kopergieterij	19.800
Victoria	14.750
Bronks Jeugdtheater	11.150
Dans in Kortrijk	4.950
Rosas	24.750
Ultima Vez	12.350
Les Ballets C de la B	12.350
De Beweeging	8.650
Koninklijk Ballet van Vlaanderen	645.500
Walpurgis	4.900
Transparant	8.650

Het Muziek Lod	8.650
Kaaitheater	50.650
Vooruit	24.750
Monty	8.650
De Werf	8.650
Stuk	14.850
Nieuwpoorttheater	7.400
Limelight	7.400
Zuiderpershuis	12.350
Villanella	4.950
DeSingel	300.000
Beursschouwburg	22.300
Theater Teater	8.650
Vlaamse Mimefederatie	10.000
Stap	12.000
Vlaamse Vereniging PSK	50.000
Humorologie	35.000
Europees Figurenteater Centrum	35.000
Mime Festival	35.000
Stichting Ons Erfdeel	12.150
Nationaal Centrum voor Jeugdliteratuur	18.900,00
Poëziecentrum	18.900
VZW Behoud de Begeerte	18.900
Het Beschrijf	18.900
Zuiderzinnen - Boekenbal	6.250

Totaal MLP **3.556.250**

De Vlaamse Opera - 45.4 - 41.80

De Vlaamse Opera 545.000

Algemeen Cultuurbeleid - Directoraat-Generaal - 45.5

Verbouwingsproject Roma van Rataplan	100.000
Stichting Herman De Croo, project "Hulde Liedts"	2.500
Virga Jesse, Hasselt	18.600
Werking Theater Boechout Vooruit	7.000
VZW Het Voorplan, hulde Luc Philips	2.325
Hulde Julien Schoenaerts	4.050
Publicatie E. Waelpuut "Eer het vat in duigen valt"	8.000
One Day	5.000
Prospecta	24.750
De Bruistablet	2.000

Totaal: **174.225**

Subsidies Nationale Loterij - 2004

Afdeling Jeugd en Sport - 45.1

Vanaf 2004 zullen de middelen van de Nationale Loterij aangewend worden binnen het kader van de projectsubsidies die kunnen worden toegekend aan de erkende landelijk georganiseerde jeugdverenigingen. Art. 57, §8 van het decreet op het Vlaamse jeugdbeleid stelt dat van het jaarlijks goedgekeurde krediet voor de subsidiëring van deze organisaties drie procent wordt voorbehouden voor de subsidiëring van projecten.

Afdeling Volksontwikkeling en Bibliotheekwerk - 45.2

Reeds goedgekeurde dossiers in het kader van het reglement aangaande de verdeling van de middelen afkomstig van de Nationale Loterij: hobbyverenigingen:

Belgian Country & Western Association	2.500
Belgische Krulbolbond	2.500
Koninklijke Vlaamse Bond van Postzegelverzamelaars	2.500
Belgische Bond van Aquarium- en Terrariumhouders	2.500

Afdeling Beeldende Kunsten Musea - 45.3

Vanaf 2004 worden de kredieten van de Nationale Loterij verdeeld conform de principes van de bestaande regelgeving voor projectsubsidies beeldende kunst, architectuur en vormgeving, musea, archieven, bewaarbibliotheken en documentatiecentra en ontsluiting cultureel erfgoed - open voor alle organisaties en instellingen.

Afdeling Muziek, Letteren en Podiumkunsten - 45.4

Beethoven Academie	100.000
FW alle afdelingen	247.850
Studio Noise Gate	12.350
Poppunt	12.350
Filharmonie van Vlaanderen	470.000

Vlaams Radio Koor en Orkest	100.000
De Korre	12.350
Needcompany	12.350
De Vieze Gasten	7.400
De Zwarte Komodie	6.200
Antigone	12.350
KNS - Toneelhuis	123.900
Mechels Miniatuur Teater	111.500
Malpertuis	16.100
Nieuw Ensemble Raamtheater	24.750
Zuidpool	12.350
Koninklijke Vlaamse Schouwburg	500.000
Publiekstheater Gent	185.900
Dito Dito	4.950
Troubleyn	14.800
Laika	9.900
Het Gevolg	12.350
Het Paleis (KJT)	28.500
Kopergietery	19.800
Victoria	14.750
Bronks Jeugdtheater	11.150
Dans in Kortrijk	4.950
Rosas	24.750
Ultima Vez	12.350
Les Ballets C de la B	12.350
De Beweeging	8.650
Koninklijk Ballet van Vlaanderen	645.500
Walpurgis	4.900
Transparant	8.650
Het Muziek Lod	8.650
Kaaithheater	50.650
Vooruit	24.750
Monty	8.650
De Werf	8.650
Stuk	14.850
Nieuwpoorttheater	7.400
Limelight	7.400
Zuiderpershuis	12.350
Villanella	4.950
DeSingel	300.000
Beursschouwburg	22.300
Theater Teater	8.650
Vlaamse Mimefederatie	10.000
Stap	12.000
Vlaamse Vereniging PSK	50.000
Humorologie	35.000
Europees Figurenteater Centrum	35.000
Mime Festival	35.000
Totaal MLP	3.462.250

De Vlaamse Opera - 45.4 - 41.80

De Vlaamse Opera	545.000
------------------	---------

Algemeen Cultuurbeleid - Directoraat-Generaal - 45.5

Overzicht ingediende subsidieaanvragen (+ gevraagd subsidiebedrag) in het kader van het reglement voor de subsidiëring van participatie-, experimentele en uitzonderlijke projecten en subsidiëring wegens algemeen cultureel belang:

Curieus	6.600
Curieus	20.000
Brassband Buizingen	12.500
VZW Recht-Op	1.500
VZW Dixit	33.565,07
Kristelijke Werknemersbeweging O-VI.	6.888,26
VZW Langzaam Verkeer	27.405
Werkcentrum voor Inrichtingswerk en Vrijtijdsbesteding	49.578
Pax Christi Vlaanderen VZW	77.280
L.P. Boon-documentatiecentrum, Universiteit Antwerpen en Gent	52.700
Sint-Lucas Brussel-Gent	25.000
Atelier Cirkel	23.800
Atelier Cirkel	
De Sleutel	40.126
Staten-Generaal van het Middenveld	25.000
Prospekta	75.000
Gezinsbond	100.000
Socialclub	600.04
VZW Bedevaart naar de Graven van de IJzer	20.000
Vlaamse Federatie van Gehandicapten	15.219
Jeugdendienst Don Bosco	2.100
VZW Toemeka	31.115
Het Beschrijf	22.000
Damiaanactie VZW	5.000
Beursschouwburg	30.000
VZW Brugge Plus	200.000
't Wit Blad VZW	10.000
Muziekcentrum Vlaanderen	137.500
Kerst-Koren-Festival FV	500.000
Festival van Vlaanderen	123.937
City Mine(d)	100.000
VZW Gezin & Handicap - KVG	7.000
VZW Vlied	97.000
Flavio	125.000
Humanistisch Vrijzinnig Vormingswerk	4.990

Vlink VZW	3.875
Dauidsfonds	25.000
Dauidsfonds	20.000
Nationaal Centrum voor Jeugdliteratuur VZW/Villa Kakelbont	36.000
VZW Scores	24.250
VZW Helix	5.000
Groupages VZW	20.000
Vlaamse Traditionele Sporten	10.000
ABC2004	150.000
Willemsfonds	23.550
Brussel behoort ons toe	50.000
Kaaithheater	60.000
Sarma VZW	30.000
Ief Spincemaille	4.947,96
Centrum voor Intercultureel Management en Internationale Communicatie	50.000
Federatie van Marokkaanse Verenigingen & Media Groep Roularta	100.000
Vlaamse Klank- en Braillebibliotheek	40.000
ASBL Alma del Sur VZW	5.000
Bruno Verhofstede	25.000
Het Klokhuis	
De Molenvrienden VZW	
Rosas VZW	100.000
Het Firmament VZW	2.500
VZW Cultuurgasten	3.000
Honest Arts Movement VZW	4.067
Dastheater VZW	31.625
Humanistisch Verbond VZW	1.250

vang van werkzaamheden, maar soms gaan de gemeenten ook wijk per wijk zo'n debatavond organiseren, en in nog andere gemeenten biedt de gemeentelijke webstek de enige oplossing.

Met het oog op de (al dan niet nakende) totstandkoming van het Gemeentedecreet, de nood aan een zo maximaal mogelijke vorm van inspraak van de gemeentelijke burgers en de organisatie van een efficiënt en modern gemeentebestuur, lijkt het zinvol te inventariseren hoe dit tot op heden verloopt.

1. Welke verschillende vormen van inspraak van de burgers bij gemeentebesturen bestaan er ?

2. Welke gemeenten van het Vlaamse gewest maken van één of meerdere vormen van deze inspraak gebruik (opsplitsing per vorm van inspraak) ?

3. Welke gemeenten van het Vlaamse gewest maken gebruik van het vragen(half)uurtje vóór de gemeenteraad ?

Wat is het succes hiervan ?

Hoeveel vragen worden er (gemiddeld) gesteld ?

Wordt dit geïnventariseerd ?

Zijn er gemeenten die dit – wegens gebrek aan succes – reeds afgevoerd hebben ?

4. Welke stimuli hanteert de Vlaamse overheid om deze vormen van inspraak te bevorderen ?"

In zijn antwoord stelde de minister dat hij om diverse redenen het antwoord voorlopig schuldig moest blijven. Hij engageerde zich een onderzoek bij de provinciegouverneurs te vragen. Graag kreeg ik de stand van zaken.

Antwoord

Als antwoord op de schriftelijke vraag van 7 november 2003 werd op 1 december 2003 aan de provinciegouverneurs een onderzoek gevraagd om in hun provincie na te gaan wat de verschillende vormen van inspraak van de burgers bij gemeentebesturen zijn, welke gemeenten van het Vlaamse gewest van één of meerdere vormen van deze in-

Vraag nr. 122 van 2 april 2004 van de heer KRIS VAN DIJCK

Gemeenten – Inspraak van burgers (2)

Op 7 november 2003 stelde ik de minister volgende schriftelijke vraag (vraag nr. 29 ; Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 6 van 16 januari 2004, blz. 1303).

"Verschillende gemeenten organiseren elk hun eigen vorm van inspraak van de burgers. Dit varieert van gemeente tot gemeente, regio tot regio. In sommige gemeenten kunnen de 'gemeentenaren' vlak voor de gemeenteraad enkele vragen aan de aanwezige schepenen of de burgemeester stellen in het kader van een vragenuurtje, in andere gemeenten organiseert men wijkdebatten, veelal bij aan-

spraak gebruik maken en welke gemeenten gebruik maken van het vragen(half)uurtje voor de gemeenteraad.

De resultaten van het aangekondigde onderzoek naar de verschillende vormen van inspraak zijn nog niet volledig beschikbaar. De gevraagde gegevens moeten door de provinciale afdelingen opgevraagd worden bij de lokale besturen. Zodra ik over de volledige informatie beschik, zal ik ze in een aanvullend antwoord aan de volksvertegenwoordiger meedelen.

Vraag nr. 123
van 2 april 2004
van de heer JOHAN VAN BRUSSELEN

Militair Hospitaal Antwerpen – Stand van zaken

De minister gaf de stad Antwerpen toestemming om de site Militair Hospitaal te kopen van het Ministerie van Landsverdediging, met een voorfinanciering door het stedelijk pensioenfonds. Aan deze toelating werd wel een voorwaarde gekoppeld waarbij bepaald werd dat de stad Antwerpen geen geld mag verliezen bij de verkoop van de site na de ontwikkeling ervan.

De plannen tot maximale ontwikkeling van dit stedelijk binnengebied worden echter bezwaard door het verregaande beschermingsbesluit dat nog steeds hangende is. Door het voorstel van de dienst Monumentenzorg dreigt het project immers zodanig bezwaard te worden dat de stad Antwerpen overweegt om af te zien van de aankoop. De stad kan dan immers niet langer voldoen aan de voorwaarden die de minister heeft opgelegd.

Uit een studie van het autonoom gemeentebedrijf Vespa (Vastgoed en Stadsprojecten Antwerpen) zou immers blijken dat de stad 2 tot 3 miljoen euro verlies zou lijden bij een verkoop wanneer niet alleen de kapel, de zeven ziekenzalen en de apotheek zouden worden beschermd, maar ook de oostelijke vleugel met de kazerne en de wasserij bewaard dienen te worden.

Projectontwikkelaars zouden in dat geval immers de prijzen van de woningen zodanig moeten laten stijgen, dat er totaal wordt voorbijgegaan aan het eigenlijke uitgangspunt van de stad Antwerpen

om betaalbare woningen in deze buurt aan te bieden.

Hierbij dan ook volgende vragen.

1. Wanneer wordt het definitieve beschermingsbesluit genomen ?
2. Is de minister op de hoogte van de studie van Vespa ?

Zo ja, heeft hij al gereageerd ? Op welke manier ?

3. Worden in geval van verregaande bescherming de aan de stad Antwerpen gestelde voorwaarden versoepeld ?
4. Op welke manier zal de minister een evenwicht kunnen bewaren tussen de bescherming en de vrijwaring van het Vlaams erfgoed en de commercialisering van de site Militair Hospitaal, waarbij wordt tegemoetgekomen aan de intenties van het stadsbestuur om betaalbare woningen op de markt te brengen ?

Antwoord

1. Het definitief beschermingsbesluit is in opmaak en zal onmiddellijk aan mij ter ondertekening worden voorgelegd zodra de meest recente gegevens van het kadaster beschikbaar zijn voor twee andere te beschermen panden, die op dezelfde beschermingslijst staan en waarvan de eigendomsgegevens ten gevolge van een recente verkoop zijn gewijzigd.
2. Ik ben op de hoogte van de studie van Vespa. De afbakening van het voorstel van bescherming (zgn. ontwerplijst) werd opgemaakt in samenspraak met het stadsbestuur van Antwerpen en de afdeling Monumenten en Landschappen.

Alle betrokken partijen hebben de kans gehad hun mening, problemen en bezwaren voor het inzetten van de beschermingsprocedure kenbaar te maken.

3. Verregaande bescherming zou erin bestaan dat alle gebouwen en het volledige terrein van hospitaal én arsenaal beschermd zouden worden. Het arsenaalgedeelte werd bewust weggelaten uit de afbakening om de herbestemming van de

site mogelijk te houden. Aan de voorwaarden kan dus worden tegemoetgekomen. Wat de oostelijke vleugel betreft, zal de bescherming - als monument en als stadsgezicht - in het definitieve beschermingsbesluit worden beperkt tot de gevel aan de zijde van het Militair Hospitaal. De achterliggende constructies worden uit de definitieve bescherming geweerd.

4. Binnen het kader van de bescherming is de herbestemming volledig te realiseren. De gevel van oostelijke vleugel is perfect te integreren in het project. Een verbinding tussen de verschillende onderdelen van het terrein is zelfs mogelijk door deze gevel heen. De wijze waarop dit kan worden gerealiseerd, zal afhangen van de kwaliteit van het ontwerp en de wijze van integratie, zoals zal worden voorgelegd.

Vraag nr. 124
van 2 april 2004
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Hippodroom Sterrebeek – Breughelproject

Onlangs werd door een projectontwikkelaar een optie genomen op de terreinen van de hippodroom in Sterrebeek. Deze open ruimte had mijns inziens goed gepast in het Breughelproject van de Vlaamse regering.

Kan de minister medelen of het Breughelproject op de hoogte was van de verkoop, en/of de eventuele aankoop ervan in overweging werd genomen ?

Antwoord

De aankoop van gronden is de bevoegdheid van minister van Leefmilieu Tavernier. Op het kabinet Leefmilieu was men er reeds langer van op de hoogte dat deze openbare verkoop gepland was. Afgevaardigden van de administratie Leefmilieu - afdeling Bos en Groen - waren aanwezig op de eerste zitting en hebben er akte genomen van het bod - het enige - ter waarde van 4 miljoen euro.

Binnen het bosuitbreidingsbeleid van de Vlaamse overheid kan deze aankoop enkel gemotiveerd worden wat de gronden betreft. De koop ligt in een geheel voor ; hierin zijn dus ook de gebouwen van de Hippodroom opgenomen.

Vanuit het kabinet Leefmilieu is er contact opgenomen met mijn kabinet om te informeren of er interesse was voor de gebouwen en om deze dan mee te financieren. Op dit moment bestaan er geen concrete plannen om een bestemming te geven aan deze gebouwen en is er spijtig genoeg ook geen financiële ruimte om deze gebouwen aan te kopen.

Ook het Bloso werd gecontacteerd. Ook zij hadden niet onmiddellijk een bestemming voor de gebouwen. Daarnaast is het Bloso met een saneringsoperatie bezig waarbij ze zich enkel op de voor hen meest cruciale terreinen toeleggen en er dus geen ruimte is voor extra uitgaven.

Het is voor de Vlaamse Gemeenschap op dit moment dus niet echt haalbaar om de gronden en gebouwen van de Hippodroom van Sterrebeek aan te kopen, maar we zullen er streng over waken dat eventuele projecten die de nieuwe eigenaar wil realiseren op deze gronden, in overeenstemming zijn met de bestemming zoals opgenomen in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, alsook in overeenstemming zijn met de geest van het Breughelproject.

Vraag nr. 125
van 14 april 2004
van de heer JOHAN VAN BRUSSELEN

Kasteel Ieperman Wilrijk – Stand van zaken

Voorgeschiedenis

De geschiedenis van kasteel Ieperman, als "huys van plaisantie", gaat ver in het verleden terug. In 1397 bewoont een zekere Peter van Ypere vermoedelijk de hoeve van het domein, dat daarna onder de naam Ieperman bekend wordt (zie Bouwen door de eeuwen heen. Inventaris van het cultuurbezit in België. Architectuur. Deel 3 nd – blz. 416). Met dit kasteel zijn door de eeuwen heen ook bekende namen verbonden als van Schoonbeke, Orsucci, delle Faille en van Eersel. Het kasteel met domein werd in 1955 door de staat aangekocht en is inmiddels sedert meer dan 40 jaar ingericht als rijksmidschool en nadien als instelling van het gemeenschapsonderwijs (zie ook Geschiedenis van Wilrijk door prof. dr. Robert Van Passen, 1982 – blz. 651 e.v.).

Met het advies aan het college van burgemeester en schepenen (zie verder) wilde de districtsraad

van Wilrijk de procedure inleiden tot bescherming als monument, vanwege het algemeen belang, gevormd door de historische waarde, van het kasteel Ieperman, gelegen aan de Bist/Sint-Bavostraat, overeenkomstig het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij decreet van 22 februari 1995. Samen met het reeds bij besluit van 16 september 1994 als monument beschermde districtshuis, zou het te beschermen kasteel het erfkundig centrum vormen van het district Wilrijk.

Het kasteel Ieperman, één van de oudste hoven van plaisantie in Wilrijk, is bovendien dringend aan restauratie toe, en dit zowel aan de binnen- als buitenzijde. Lekken aan het dak, bouwvallige schouwen en dakkapellen e.a. worden stilaan nefast voor het gebouw. Eerder reeds, in 1964-1965, werd de oorspronkelijke dakbedekking in leisteen verwijderd en vervangen door de huidige roofingdakbedekking. Een herstel van de lesteendakbedekking is trouwens aan te bevelen. De laatste "restauratie" met "reiniging van gevels" van het kasteel gebeurde in 1969-1970.

Feiten

De districtsraad van Wilrijk heeft in zitting van 22 november 2001 eenparig het volgende besluit goedgekeurd :

Artikel 1

De districtsraad adviseert het college van burgemeester en schepenen om de procedure tot bescherming van het kasteel Ieperman, gelegen Bist/Sint-Bavostraat, als monument bij de bevoegde Vlaamse overheid, m.n. Arohm-Antwerpen in te leiden.

Artikel 2

De districtsraad adviseert het college om er bij de Vlaamse overheid op aan te dringen dat, gelet op de toestand van het kasteel (lekken in het dak, bouwvallige schouwen en dakkapellen), de monumentenwacht het gebouw spoedig zou inspecteren en de nodige bewarende maatregelen zou nemen met het oog op de vrijwaring van het kasteel.

Artikel 3

De districtsraad neemt er kennis van dat het bureau dit advies voor kennisneming en opvolging rechtstreeks zal overmaken aan de afdeling Arohm – Monumenten en Landschappen Antwerpen.

In een recent krantenbericht kon ik echter lezen dat het Gemeenschapsonderwijs beslist heeft om de huurovereenkomst met de Faculteit voor Vergelijkende Godsdienstwetenschappen per 30 september 2005 op te zeggen. Men verwacht dat het Gemeenschapsonderwijs het domein zal verkopen en dat de koper het kasteel Ieperman zal slopen.

1. Welk gevolg is er door Arohm - Monumenten en Landschappen gegeven aan de kennisgeving van het Bureau van de districtsraad van Wilrijk van 22 november 2001 ?
2. Heeft het college van burgemeester en schepenen van de stad Antwerpen een procedure tot bescherming van het kasteel Ieperman ingeleid bij de Vlaamse overheid ?
3. Heeft de minister weet van een inspectierapport van het kasteel Ieperman door de Monumentenwacht ?
4. Zijn er bewarende maatregelen bevolen/getroffen ?
5. Wat is de globale stand van zaken van het dossier kasteel Ieperman ?

Is de minister van Onderwijs op de hoogte van de opzeg van de huurovereenkomst ?

Kan de minister van Onderwijs bevestigen dat het Gemeenschapsonderwijs het domein kasteel Ieperman zal verkopen ?

N.B. Deze vraag werd gesteld aan de ministers Van Grembergen (vraag nr. 125) en Vanderpoorten (nr. 89).

Gecoördineerd antwoord

1. Naar aanleiding van de vraagstelling werd het kasteel Ieperman recentelijk bezocht door erfgoedconsulenten Monumenten en Landschappen.
2. Ikzelf noch de afdeling Monumenten en Landschappen hebben weet van een officiële vraag tot bescherming vanwege het stadsbestuur Antwerpen. De afdeling Monumenten en Landschappen zal zelf het initiatief nemen tot

het opmaken van een beschermingsdossier, waaruit de nog aanwezige erfgoedwaarden zullen moeten blijken.

Uit het plaatsbezoek is als voorlopige conclusie gebleken dat het goed nog voldoende kwaliteiten bezit om als beschermingsvoorstel in aanmerking te komen.

3. De administratie beschikt over dit rapport alhoewel het niet over een beschermd goed gaat.
4. Er kunnen vooralsnog geen maatregelen genomen worden krachtens het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten aangezien er geen bescherming van kracht is.
5. Ik heb van het Gemeenschapsonderwijs vernomen dat de mondelinge huurovereenkomst met de Faculteit voor Vergelijkende Godsdienstwetenschappen werd opgezegd per 30 september 2005.

De overeenkomst werd opgezegd omdat het Gemeenschapsonderwijs het voornemen heeft om het kasteel Ieperman zelf in gebruik te nemen of te verkopen.

Het verwerven, beheren en vervreemden van onroerende goederen behoort tot de autonomie van het Gemeenschapsonderwijs.

**Vraag nr. 126
van 20 april 2004
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN**

Linkebeek – Ontslag gemeenteraadslid

In de gemeente Linkebeek nam onlangs een gemeenteraadslid ontslag wegens verhuis. De ontslagbrief was in het Frans opgesteld.

Aangezien de betrokkene niet meer in de gemeente woont, kan zij dan ook geen deel meer uitmaken van de gemeenteraad. Maar aangezien het ontslag niet op een rechtsgeldige wijze is gebeurd, komt het mij voor dat de administratieve afhandeling ervan wellicht niet correct verlopen is.

1. Is de minister hiervan op de hoogte ?

2. Welke corrigerende maatregelen neemt hij eventueel ?

Antwoord

Het door de Vlaamse volksvertegenwoordiger aangehaalde concrete geval is mij niet bekend.

Feit is dat een gemeenteraadslid van een bepaalde gemeente dat verhuist naar een andere gemeente niet meer voldoet aan een van de verkiesbaarheidsvoorwaarden (in casu de woonplaatsverplichting) en dus geen deel meer kan uitmaken van de gemeenteraad. Het betrokken gemeenteraadslid kan in dat geval voorafgaand aan zijn verhuis ontslag nemen uit de gemeenteraad. Dat ontslag kan, maar moet niet gemotiveerd worden. Een gemeenteraadslid moet immers niet opgeven waarom hij of zij niet verder meer deel wenst uit te maken van de raad. De gemeenteraad zou in dat geval enkel akte kunnen nemen van het ontslag en moet hierover dus geen formele beslissing treffen.

Neemt het betrokken gemeenteraadslid echter niet voorafgaand aan de verhuis ontslag, maar doet het dat pas nadat de verhuis effectief is gebeurd en na de uitschrijving uit het bevolkingsregister van de gemeente, dan is er sprake van een verlies van verkiesbaarheidsvoorwaarden en dient derhalve het gemeenteraadslid in kwestie van zijn mandaat vervallen verklaard te worden, eventueel met terugwerkende kracht tot op de dag van de effectieve schrapping uit de bevolkingsregisters. Deze vervallenverklaring kan enkel gebeuren door de bestendige deputatie bij de provincieraad.

Wat nu de taal betreft van het ontslag dat door het gemeenteraadslid wordt aangeboden aan de gemeenteraad, is het evident dat dit het Nederlands is. De gemeenteraad moet immers beschouwd worden als een binnendienst van de gemeente en de leden zijn dan ook gehouden het Nederlands te gebruiken. Indien het ontslag in het Frans gebeurd zou zijn, dan is het schriftelijk ontslag aangetast door onwettigheid waardoor de eventuele kennisname ervan door de gemeenteraad zonder voorwerp zou zijn. In dat geval zou derhalve de procedure tot vervallenverklaring door de bestendige deputatie ingezet moeten worden, aangezien het gemeenteraadslid voorafgaand aan zijn verhuis niet rechtsgeldig ontslag heeft genomen uit de gemeenteraad.

Ik vraag alleszins een onderzoek aan de gouverneur van de provincie Vlaams-Brabant en zal niet nalaten in een aanvullend antwoord de Vlaamse volksvertegenwoordiger van het resultaat van dit onderzoek in kennis te stellen.

Vraag nr. 127
van 20 april 2004
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Paleis voor Schone Kunsten – Taalgebruik (2)

In zijn antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 65 van 24 december 2003 aangaande de taalkennis van het personeel van het Paleis voor Schone Kunsten (PSK), beloofde de minister dat hij de federale premier hiervan op de hoogte zou brengen en hem zou verzoeken de nodige initiatieven te nemen (Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 9 van 12 maart 2004, blz. 1754).

Kan de minister bevestigen dat hij intussen het nodige heeft gedaan ?

Mocht hij reeds enige reactie van de federale premier ontvangen ?

Antwoord

Zoals reeds gesteld in mijn vorige antwoord, werd in de beheersovereenkomst met het Paleis voor Schone Kunsten bepaald dat de contacten met het publiek minstens in het Nederlands en het Frans dienen te gebeuren.

Aangezien het PSK een federale instelling is, valt zij onder de bevoegdheid van de federale regering, die hier dus op dient toe te zien. Tot nu toe mocht ik nog niet vernemen in welke mate er vanuit de federale diensten wordt toegezien op de toepassing van de beheersovereenkomst.

Ik zal mijn diensten vragen om een en ander na te vragen.

Vraag nr. 128
van 20 april 2004
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Faciliteitengemeenten – Franstalige theatervoorstellingen

In zijn antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 39 van 13 december 2002 aangaande Franstalige theatervoorstellingen in Vlaamse faciliteitengemeenten die worden gesubsidieerd door de Franse Gemeenschap en de Cocof, gaf de minister aan dat hij zijn administratie had gevraagd om die zaak juridisch te onderzoeken, teneinde na te gaan hoe daartegen kon worden opgetreden (Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 9 van 14 februari 2003, blz. 1571).

Op mijn vraag nr. 164 van 9 mei 2003 naar de stand van zaken in het onderzoek deelde de minister mee dat dit nog niet was afgerond. Blijkbaar was het moeilijk om dit gegeven juridisch correct uit te pluizen. Daarom gaf de minister de administratie de opdracht om ook de mening van een extern expert te vragen (Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 16 van 13 juni 2003, blz. 2581).

Kan de minister meedelen of dit sedertdien gebeurd is en welke eventueel de bevindingen van de expert waren ?

Antwoord

De Franse Gemeenschap heeft niet de bevoegdheid om culturele organisaties gevestigd in het Nederlandse taalgebied te subsidiëren. Organisaties die gesubsidieerd worden door de Franse Gemeenschap en in het Franstalige taalgebied gevestigd zijn, kunnen echter voorstellingen brengen in het Nederlandse taalgebied, net zoals ook gezelschappen gesubsidieerd door de Vlaamse Gemeenschap voorstellingen kunnen brengen buiten het Nederlandse taalgebied.

Het is dus niet mogelijk duidelijk op deze vraag te antwoorden wanneer het geen concrete gevallen betreft. Het is eveneens belangrijk te weten op welke plaatsen deze voorstellingen plaatsvinden. Indien het door de Vlaamse Gemeenschap gesubsidieerde centra zou betreffen, is het mogelijk hier tegen op te treden, afhankelijk van de statuten van deze centra en de overeenkomst m.b.t. werking met de Vlaamse Gemeenschap.

De administratie zal dit dossier in de toekomst verder opvolgen. Er werden totnogtoe geen bevindingen van een externe expert ingewonnen.

Vraag nr. 129
van 20 april 2004
van de heer ANDRÉ-EMIÉL BOGAERT

Toeristische infrastructuur Oostende – SIF-middelen

Voormelde problematiek was in politieke kringen eigenlijk reeds bekend, doch nogal collegiaal met de mantel der liefde bedekt (na persartikels in Het Laatste Nieuws medio 2002 en in De Standaard eind 2003). Thans worden verkozenen en burgers evenwel opnieuw geconfronteerd met persartikels als "Johan, de Neptunus van de Noordzee" en "Topminister kan veel betekenen voor stad en regio". Het is dan ook evident dat verkozenen – van welke partij ook – hieromtrent door kiezers die zeggen recht te hebben op dezelfde voordelen, op de korrel worden genomen.

Het is van oudsher bekend dat het floreren van bepaalde steden, gemeenten en/of subregio's rechtstreeks verband houdt met de machtsgraad van de plaatselijke machthebbers. Dit was reeds zo in de middeleeuwen en is thans – weze het in een democratie – niet anders. De vroegere bloei van Oostende had te maken met de politicus Piers, de huidige met Vande Lanotte ; van Mechelen met De Saeger, thans met Somers ; van Diest met Van Audenhove ; van Lier met Herman Vanderpoorten, thans met Marleen Vanderpoorten ; van Vilvoorde met Dehaene ; van Gent met Verhofstadt ; van Hasselt met Stevaert ; van Dendermonde met De Batselier, en zo kan men eindeloos doorgaan. Het fenomeen is dus van alle tijden en van algemene bekendheid.

Toch is het in een democratie met transparantie nodig en nuttig dat zo weinig mogelijk geruchten de ronde doen en dat van bij de aanvang verkozenen en burgers omtrent openbare geldmiddelen weten wie wat om welke redenen aan wie of wat heeft gegeven.

Het is op het eerste gezicht vrij eigenaardig dat bevoegde ministers (Toerisme en Sport) vanuit hun respectieve vakbegroting aan één en dezelfde stad substantiële subsidies toekennen ter financiering van een aldaar op te richten baskettempel (Oos-

tende). Indien de wet voor iedereen gelijk is, dan zouden in principe alle steden en gemeenten die gelijkaardige sportverenigingen uit dezelfde sporttak herbergen, in dezelfde omstandigheden gelijkaardige subsidies moeten kunnen krijgen. Dit blijkt bij navraag evenwel niet te kunnen.

Eenzelfde probleem rijst m.b.t. het niet aflatende gerucht dat het leeuwendeel van het aan de stad Oostende toegekende SIF-geld (Sociaal Impulsfonds) niet werd aangewend ter leniging van de sociale noden van de vierde wereld aldaar, maar wel voor de aanleg van luxueuze parkeerfaciliteiten onder de zeedijk. Misschien waren of zijn hier goede redenen voor, maar het is toch logisch dat heel wat burgers uit andere steden en gemeenten daar vragen bij stellen ; zeker indien ze keer op keer te horen krijgen dat bepaalde plaatselijke doelstellingen niet via SIF-geld mogen worden gefinancierd.

Alhoewel de dienstige begrotingen inmiddels werden goedgekeurd, is het toch van belang dat de bevoegde minister ten aanzien van de buitenwacht een degelijke argumentatie omtrent de aanwending van SIF-geld voor dergelijke doeleinden kan geven, vooral gelet op de recente mediatieke aandacht (Gazet van Antwerpen en Het Belang van Limburg), waarna nog heel wat vragen overbleven.

1. Op grond van welke objectieve overwegingen en/of parameters konden substantiële delen van het toegekende SIF-geld worden aangewend voor veeleer luxueuze en normaal door de gewone gemeentebegroting te dragen infrastructuurwerken ?
2. Komen ook andere steden en gemeenten die dezelfde noden hebben, hiervoor in aanmerking ?
3. Komt ook gelijkaardige infrastructuur, namelijk investeringen ter uitvoering van het parkeerbeleid, voor dergelijke subsidiëring in aanmerking ?
4. Kunnen steden en gemeenten, nu het SIF-fonds niet meer bestaat, alle geldmiddelen uit de dotaties van het Gemeentefonds en het Stedenfonds naar eigen inzicht besteden, zelfs al wordt aldus niet meer in sociale impulsen geïnvesteerd ?

N.B. Een vraag over subsidiëring van Oostendse sportinfrastructuur vanuit de begroting Toerisme werd gesteld aan minister Landuyt (vraag nr. 64.), en een vraag over subsidiëring van Oostendse sportinfrastructuur vanuit de begroting Sport aan minister Keulen (nr. 111).

Antwoord

De afspraken over de besteding van de SIF-trekingsrechten zijn vastgelegd in een beleidsovereenkomst - in onderling overleg - tussen de Vlaamse overheid en de stad/gemeente en het OCMW. Een stad of gemeente kan de beschikbare middelen dus niet willekeurig inzetten. Elke beleidsovereenkomst bevat een aantal resultaatgerichte acties en maatregelen. De middelen zijn daar trouwens aan gekoppeld en worden pas volledig ter beschikking gesteld als de resultaten ook gehaald zijn.

De beleidsovereenkomst met de stad Oostende waaraan de Vlaamse volksvertegenwoordiger refereert, voorziet voor de periode 2000-2002 in zeven accenten of strategische doelstellingen: verbetering meervoudige achterstelling, verbetering leef- en omgevingskwaliteit, tewerkstelling, huisvesting, zelfredzaamheid, sturing en coördinatie en onderwijs. Meer dan een derde van de middelen werden bestemd voor verbetering van de leef- en omgevingskwaliteit waarbij er nogal wat aandacht was voor stadsverfraaiing, investeringen in de aandachtswijken, enzovoort. In de vraagstelling wordt gesuggereerd dat de middelen werden ingezet voor veeleer luxueuze infrastructuurwerken die normaal door de gewone begroting moeten worden gedragen. Concreet wordt gevraagd of middelen werden ingezet voor investeringen ter uitvoering van het parkeerbeleid. Nazicht van het dossier maakt duidelijk dat geen SIF-middelen werden aangewend voor de realisatie van parkeerfaciliteiten. Deze realisatie van parkeermogelijkheden werd volledig bekostigd met middelen van het Bedrijf voor Grond- en Bouwbeleid. Dit kan worden gestaafd met uittreksels uit de jaarrekening van het Stedelijk Bedrijf voor Grond- en Bouwbeleid.

Wat nu de concrete vragen betreft, kan het volgende worden geantwoord.

1. De objectieve overwegingen en/of parameters waarnaar gevraagd wordt, zijn terug te vinden

in de beleidsovereenkomst die tussen de Vlaamse overheid en elke gemeente/stad samen met het betrokken OCMW is afgesproken.

2. Zoals hierboven aangegeven, is de besteding van de middelen afhankelijk van de met iedere stad afzonderlijk onderhandelde overeenkomst.
3. In principe worden geen uitgaven als dusdanig uitgesloten op voorwaarde dat daar vooraf duidelijke afspraken over zijn gemaakt en deze passen binnen de doelstellingen van het Sociaal Impulsfonds.
4. De overgang van het SIF naar het Gemeentefonds brengt mee dat steden en gemeenten vrij over deze middelen kunnen beschikken. Voor de steden werd enkel de SIF-waARBorg binnen het Gemeentefonds gewaarborgd.

De zogenaamde SIF-plusmiddelen werden ondertussen opgenomen in het Stedenfonds. De besteding van de Stedenfondsmiddelen zijn - zoals in het Sociaal Impulsfonds - gekoppeld aan een beleidsovereenkomst met de Vlaamse overheid.

(Antwoord Marino Keulen: blz. 2748 – red.)

Vraag nr. 130 van 23 april 2004 van de heer JOHAN SAUWENS

Kerkorgel Beringen – Restauratiedossier

Al vele jaren sleept het restauratiedossier van het kerkorgel in Beringen aan.

Volgens betrokkenen is er sprake van een regelrechte stellingenoorlog tussen het kerkbestuur en de lokale overheden enerzijds en een deel van de administratie van de minister anderzijds.

Bij gebrek aan constructieve samenwerking overweegt het kerkbestuur nu om het dossier af te voeren. Daardoor zou een waardevol kerkorgel tot schroot vervallen.

1. Heeft de minister weet van de meningsverschillen en het gebrek aan constructieve samenwerking vanuit een bepaald deel van zijn administratie ?

2. Welke stappen onderneemt de minister opdat het reeds jarenlang aanslepende restauratiedossier op korte termijn opnieuw op de sporen wordt gezet ?
3. Welke lessen trekt de minister uit de historiek van dit dossier met betrekking tot vele andere hangende of geplande dossiers inzake orgelbouw ?

Antwoord

Algemeen mag worden gesteld dat er in alle takken van de monumentenzorg steeds meningsverschillen hebben bestaan, en ook in de toekomst zullen blijven bestaan. In de sector van de orgelrestauratie is dit niet anders. De discussie betreft dikwijls de afweging tussen een zo groot mogelijk behoud van de authenticiteit enerzijds en de kwaliteit als instrument anderzijds. Het beschermingsbeleid is zoals de Vlaamse volksvertegenwoordiger weet, geënt op de historische waarde van de orgels en bij de afweging van subsidiedossiers moet dit dan ook logischerwijze primeren. Ik begrijp dat dit niet altijd evident is.

Het is algemeen bekend dat het orgelvakmanschap in Vlaanderen grotendeels in stand gehouden wordt door de restauratiepremies toegekend door het Vlaams Gewest, omdat er buiten de monumentenzorg, behalve onderhoud van orgels, nog nauwelijks enig ander substantieel orgelbouwwerk te rapen valt. Er zijn belangrijke resultaten geboekt: een 90-tal historische orgels werden reeds gerestaureerd, veelal op een hoog kwalitatief niveau.

De laatste vijftien jaar is, zoals de Vlaamse volksvertegenwoordiger zeker bekend is, een bijzondere inhaalbeweging gebeurd voor de provincie Limburg. Hierbij valt te denken aan de orgelrestauraties in de Tongerse Basiliek en Sint-Jan Baptistkerk, de kathedraal in Hasselt, het begijnhof van Sint-Truiden en de Virga Jesse-kerk in Hasselt, en de restauratie van de orgels van Alden Biesen en van de Sint Mauritiuskerk in Bilzen.

Precies ook in deze provincie is na het beëindigen van de orgelinventarisatie, de wettelijke bescherming van waardevolle orgels in een stroomversnelling gekomen, zodat nu ook op het vlak van bescherming de achterstand wordt ingelopen.

Het dossier van de restauratie van het orgel van de Sint-Pietersbandenkerk in Beringen is bij mijn administratie in voorontwerp bekend sedert eind 1998. Sindsdien hebben de bevoegde ambtenaren in het kader van de voorbereiding van het dossier vier uitvoerig gemotiveerde en gedetailleerde technische verslagen opgemaakt, waarvan het laatste dateert van 4 februari 2004. Deze verslagen hadden de bedoeling de ontwerper en opdrachtgever te helpen om de kwaliteit van het dossier op het niveau te brengen, zoals vereist door het besluit van de Vlaamse regering van 14 december 2001.

Door de hoge graad aan goed bewaarde authenticiteit en het klaar en helder in te schatten restauratieconcept, kon het op vrij korte tijd daarna afgerond en vatbaar voor ontvankelijkheid zijn, tenminste indien van bij aanvang gevolg was gegeven aan de bemerkingen van de administratie. De kwalitatieve afronding van het dossier ligt dus in handen van de opdrachtgever en ontwerper.

Voor de toekomst dient voor het orgeldossier van Beringen - evenals bij andere restauratieprojecten - misschien meer dan voorheen het geval was, gestreefd te worden naar een constructieve communicatie tussen enerzijds de afdeling Monumenten en Landschappen en anderzijds de opdrachtgever en diens ontwerper. De zorg om ons beschermd patrimonium dient hier echter steeds centraal te staan. Bijgevolg dient de voorgeschreven procedure nauwgezet te worden gevolgd en zijn de bemerkingen van de deskundigen uiteindelijk richtinggevend bij de keuze van de te volgen restauratieoptie.

Vraag nr. 131 van 23 april 2004 van de heer **BOB VERSTRAETE**

Bescherming stads- en dorpsgezichten – Opheffing

Een stedenbouwkundige vergunning aangevraagd door de CV Dijledal voor de oprichting van 27 woningen en een winkel aan het Consciënceplein en de Weldadigheidsstraat in Leuven werd bij arrest nr. 130.112 van de Raad van State van 2 april voor de tweede maal geschorst. De bouwplaats was inderdaad bij ministerieel besluit van 8 juni 1995 beschermd als stadsgezicht, dat de stadschool nr. 7, gelegen Parklaan 126, en de onmiddellijke omgeving omvatte.

Het voornoemde beschermingsbesluit wordt thans aangevochten en de opheffing ervan zou zijn gevraagd aan Monumenten en Landschappen. Dit dan in weerwil van het feit dat een aantal elementen nog steeds voor bescherming pleiten, zoals de historische en architectuurhistorische waarde van de school, de ommuring en de speelplaatsen.

Een mogelijke opheffing van bescherming die thans wordt ingeroepen, doet ook twijfel rijzen aangaande de zin van de oorspronkelijke ministeriële beslissing van 1995.

1. Strookt een opheffing van bescherming van een stadsgezicht omwille van bouwplannen van één rechtspersoon met het beleid van de Vlaamse regering ?

Is reeds een verzoek tot opheffing van bescherming voor het bedoelde Leuvense stadsgezicht, omfattende de onmiddellijke omgeving van de stadsschool nr. 7, officieel bij de bevoegde dienst binnengelopen ?

2. Zijn er andere voorbeelden van bescherming van dorps- en stadsgezichten die Monumenten en Landschappen ongedaan gemaakt heeft ?

Op welke gronden kan de opheffing van de bescherming van een dorps- of stadsgezicht eventueel in overweging worden genomen ?

Antwoord

1. Het is mij bekend dat naar aanleiding van de schorsing door de Raad van State van een stedenbouwkundige vergunning voor een huisvestingsproject van de CV Dijledal vragen zijn gesteld over de bescherming als stadsgezicht van de betrokken site op 8 juni 1995. Een formeel verzoek tot opheffing van de bescherming is momenteel niet ingediend. Wel is inmiddels de betwiste stedenbouwkundige vergunning, waarvoor overigens gunstig advies werd verstrekt door de afdeling Monumenten en Landschappen, ingetrokken.

Momenteel wordt onderzocht of de vergunning moet worden geweigerd dan wel of veeleer de motivering ervan moet worden bijgesteld, rekening houdende met het gunstig advies van

Monumenten en Landschappen en de in het beschermingsbesluit opgenomen elementen van de ingeroepen historische en beeldbepalende waarde.

2. De gevallen waarin een bescherming ongedaan is gemaakt en die mij bekend zijn, betreffen tot op heden allemaal hetzij intrekkingen in de loop van een procedure bij de Raad van State, hetzij vernietigingen door de Raad van State, telkens hoofdzakelijk wegens vormfouten in de beschermingsprocedure.

De gehele of gedeeltelijke opheffing of de wijziging van een bescherming als stadsgezicht is verantwoord wanneer de waarden waarop de bescherming gebaseerd was, niet meer blijken te bestaan of niet geschonden worden door een wijziging van de perimeter van de bescherming.

De procedure daartoe is opgenomen in artikel 9, tweede lid van het decreet van 3 maart 1976. De Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen dient voorafgaand aan een dergelijke beslissing gehoord te worden.

Vraag nr. 132 van 30 april 2004 van de heer JAN LOONES

Vlaamse Opera – Auditbureau

In de Beleidsbrief Cultuur – Beleidsprioriteiten 2003-2004 (Stuk 1913 (2003-2004) – Nr. 1) wordt op bladzijde 19 vermeld dat de Vlaamse regering op 18 juli 2003 besliste om in elk van de zogenaamde grote Vlaamse culturele instellingen, met name de Vlaamse Opera, VRO-VRK (Vlaams Radio-orkest en Vlaams Radiokoor), de Filharmonie, de Singel, het Ballet van Vlaanderen, het KMSKA (Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Antwerpen) en het MuHKA (Museum van Hedendaagse Kunst Antwerpen), een audit uit te voeren over het financiële beheer van die instellingen, dit onder aansturing van de Inspectie van Financiën en de administratie Cultuur.

Dit was een perfect logische beslissing. Het is immers moeilijk te verdedigen dat de Vlaamse overheid goed management eist van de kleinere acto-

ren in de kunstensector en hiervan zelfs een subsidiëeringsvoorwaarde maakt, als men dit niet doet voor de "eigen" grote instellingen, die toch een voorbeeldfunctie zouden moeten hebben in de sector.

De minister besliste om die audit toe te vertrouwen aan het bureau Nikè Consult.

De audit is inmiddels voltooid en de minister heeft hem op 6 april laatstleden voorgesteld aan de pers.

Ik wens niet in te gaan op de resultaten van de audit zelf. Terecht heeft de minister gesteld dat, gelet op het naderende einde van de huidige legislatuur, de analyse en de verwerking van die resultaten in beleidsconclusies en beleidsaanbevelingen behoort tot de bevoegdheid van de volgende minister van Cultuur. Dit kan dan meegenomen worden in de verdere uitvoering van de herstructurering van deze instellingen in het kader van de operatie "Beter Bestuurlijk Beleid". Belangrijk hierbij is ook dat de Vlaamse regering op 18 juli 2003 principieel besliste om op basis van de audit te beoordelen of het verantwoord is om de dotatie aan de grote culturele instellingen, na indexering, te laten groeien met een vast jaarlijks groeipercantage, te nemen uit de algemene middelen. Het belang van de audit mag dus niet onderschat worden.

Ik betreur wel het feit dat de timing van de audit niet toeliet om de resultaten ervan te kennen bij de bespreking van het Kunstendecreet en het Erfgoeddecreet. Die beide decreten voeren immers een aantal andere punten van de beslissing van de Vlaamse regering van juli 2003 uit, namelijk (1) de decretale verankering van de grote culturele instellingen, (2) de kwalitatieve beoordeling van de werking van deze instellingen door de betrokken beoordelingscommissie, aangevuld met internationale experts, (3) de mogelijkheid om een beheersovereenkomst met deze instellingen te sluiten.

Gelet op het vermelde belang van de audit, is het logisch dat de keuze van het auditbureau met de nodige omzichtigheid en zorgvuldigheid moest gebeuren, zodat achteraf de deskundigheid en/of onpartijdigheid van de auditor niet betwist kon worden.

En dat is precies wat nu gebeurt.

Bestuur en directie van de Vlaamse Opera – een "grote instelling" die in de audit blijkbaar een slechte beurt maakte – verwijten Nikè Consult, en ik citeer uit de pers (De Morgen, 16 en 17 april) : "gebrek aan ervaring", "kennen niets van opera", "audit van een bedroevend laag niveau", "zeer onwetenschappelijk", "geen internationaal niveau" (in vergelijking met het auditbureau McKinsey), ... In het interview met de intendant in De Morgen van 17 april laatstleden wordt het auditbureau zelfs regelrecht belachelijk gemaakt.

Dit lijkt natuurlijk op schieten op de prof door de student die een slecht examen heeft afgelegd, maar de minister begrijpt dat het voor de geloofwaardigheid van deze audit, minstens wat het deel over de Vlaamse Opera betreft, essentieel is dat deze kritiek wordt weerlegd. Zo niet kunnen we het auditrapport beter meteen naar de prullenmand verwijzen.

De minister is verantwoordelijk voor de keuze van Nikè Consult, dus moet ik hem volgende vragen stellen.

1. Op welke wijze en waarom werd gekozen voor Nikè Consult voor het uitvoeren van deze audit ? Welke ervaring en referenties konden zij voorleggen ?
2. Wat is de kostprijs van deze audit ?
3. Staan Inspectie van Financiën en administratie Cultuur, die de audit moesten begeleiden en aansturen, achter de wijze waarop Nikè Consult de audit heeft uitgevoerd ?

Werden Inspectie van Financiën en/of administratie Cultuur betrokken bij de formulering van de besluiten van de audit ?

4. Hoe beoordeelt de minister de wijze waarop Nikè Consult de audit heeft uitgevoerd ?

Staat de minister nog steeds achter de keuze voor Nikè Consult ?

5. Wat is de reactie van de minister op de verwijten die door bestuur en directie van de Vlaamse Opera geformuleerd werden aan het adres van Nikè Consult, waarbij de deskundigheid en de werkwijze van dit bureau openlijk in vraag werden gesteld en zelfs belachelijk werden gemaakt ?

Antwoord

1. De opdracht werd gegund volgens de onderhandelingsprocedure met nationale bekendmaking. In de motivering van de keuze voor deze procedure werd het volgende opgenomen: "Er werd geopteerd voor deze procedure aangezien de precieze inhoud en de omvang van de opdracht in grote mate afhangen van het beschikbare budget en dus ook van de visie en de inbreng van de opdrachtnemer; wat vooral tijdens de onderhandelingen zal worden getoetst. Er is immers slechts een beperkt budget beschikbaar om deze audit te laten uitvoeren. Tijdens de onderhandelingsronde kunnen de grenzen en de omvang van de audit afgebakend worden, kan er worden onderhandeld over de termijn waarbinnen het onderzoek kan worden uitgevoerd,..."

Volgende firma's stelden hun kandidatuur: Bureau Van Dijk, Ernst & Young, BDO, Arthur D. Little, IBM, Nikè Consult, Finpower, Berenschot Belgium, Deloitte & Touche, PricewaterhouseCoopers, KPMG, Omneo en ESGi.

De kandidaturen werden door een beoordelingscommissie (= stuurgroep) getoetst aan de uitsluitingsgronden en de minimumselectievoorwaarden (betrouwbaarheid, financiële en economische draagkracht en technische bekwaamheid). De beoordelingscommissie kwam na deze toetsing tot volgend besluit:

- a) De kandidaten IBM, PricewaterhouseCoopers, Nikè Consult, Finpower en Berenschot Belgium NV worden voor deze opdracht geschikt bevonden.
- b) De kandidaten Bureau van Dijk, Ernst & Young, BDO, Arthur D. Little, Deloitte & Touche, KPMG, Omneo en ESGi voldoen aan de gestelde criteria inzake betrouwbaarheid, financiële en economische draagkracht. Wat de technische geschiktheid betreft, voldoen ze eveneens maar in mindere mate als de kandidaten vermeld onder a). Aangezien in de oproep tot kandidatuurstelling het maximumaantal dienstverleners die zullen worden uitgenodigd om in te schrijven beperkt is tot vijf, worden deze kandidaten niet in aanmerking genomen.

Alle vijf geselecteerde firma's dienden een offerte in. Hun inschrijvingen werden beoordeeld op basis van de in het bestek opgenomen gunningscriteria (de kwaliteit van de globale aanpak, de kwaliteit van de voorgestelde consultant(en) en de prijs). De commissie was van oordeel dat de onderhandelingsvoorstellen van Berenschot Belgium NV en Nikè Consult de meest interessante voorstellen bevatten. Tevens werd opgemerkt dat Finpower een nieuw bureau was dat tot nu toe nooit was uitgenodigd voor een onderhandeling en bovendien een lage dagprijs vooropstelde. Op basis hiervan werden Berenschot Belgium NV, Nikè Consult en Finpower uitgenodigd voor het voeren van onderhandelingen.

Aandachtspunten bij de onderhandelingen waren onder andere: de aanpak van het onderzoek, de timing, de prijs, de ervaring van de consultant, de manier van samenwerken, de communicatie,...

Uit deze onderhandelingen werd besloten dat de drie ingediende voorstellen aan elkaar gewaagd waren, maar uit het beoordelingsverslag blijkt:

"De commissie ervaart de samenwerking van Nikè Consult met Walkiers & Co als een belangrijke troef. Walkiers & Co beschikt over de financiële expertise en Nikè Consult beschikt over expertise op het gebied van het management. Deze twee expertises zijn duidelijk aanwezig en worden autonoom behandeld door verschillende personen, maar de voorgestelde methodologie zorgt er voor dat deze expertises op een goede manier worden samengebracht en op elkaar worden afgestemd (wisselwerking). Dit laat de stuurgroep toe om de resultaten op twee niveaus kritisch te bekijken. Zowel uit het dossier als uit de onderhandelingen blijkt bovendien een duidelijke kennis van de culturele sector. Een bijkomend pluspunt is dat ook de verhouding tussen de zakelijke en artistieke component deel uitmaakt van het onderzoek. Nikè Consult heeft een even scherpe timing als de anderen; bovendien ligt de voorgestelde dagprijs laag (750 euro).

Elk voorstel biedt op zich voldoende kwaliteit, maar de beoordelingscommissie is van oordeel dat Nikè Consult de opdracht op de meest inte-

ressante wijze aanpakt. Het voorstel van Nikè bevat een uitstekende uitgeschreven strategie; een strategie en aanpak die volgens de commissie de beste garantie geeft op een degelijke en vakkundige uitvoering van deze opdracht. Nikè Consult biedt daarenboven een zeer interessante dagprijs aan. De doorslag wordt dus enerzijds gegeven door de prijs en anderzijds door de bijzondere meerwaarde van de samenwerking met Walkiers & Co, bedrijfsrevisoren."

Ervaring en referenties

In de kandidatuurstelling werden onder andere de volgende referenties opgenomen:

- audit van het management en de organisatie van het Kasteel van Gaasbeek; in opdracht van de administratie Cultuur, departement Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur (WVC);
- audit in de interlandelijke adoptiediensten; in opdracht van de administratie Gezin en Maatschappelijk Welzijn, dep. WVC;
- begeleiding strategieontwikkeling: Breughelproject; in opdracht van de administratie Cultuur, dep. WVC;
- audit ontwikkeling cultuurbeleid, gemeentebestuur Ranst;
- audit interne organisatie en processen; in opdracht van de administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer (Aminal), departement Leefmilieu en Infrastructuur (LIN).

Specifieke referenties voor Walkiers & Co:

- commissaris bij Het Paleis - KJT (*Koninklijk Jeugdtheater – red.*);
- fusie Koninklijke Nederlandse Schouwburg - Blauwe Maandagcompagnie: beoordeling en verslaglegging;
- Nikè Consult is officieel opgenomen in de pool operationele audit en compliance van de dienst Interne Audit van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

Uit deze opsomming blijkt de ervaring van het bureau met het auditeren en de affiniteit met de culturele sector.

2. De totale kostprijs voor de audit in de zeven grote Vlaamse culturele instellingen bedraagt 110.261,25 euro (inclusief BTW).
3. Met de Inspectie van Financiën werd overleg gepleegd omtrent de invulling van de audits. Aangezien het de bedoeling was dat de audits op een korte termijn werden opgeleverd, achten zij een externe uitbesteding verantwoord.

De Inspectie van Financiën gaf een gunstig advies voor:

- de nota aan de Vlaamse regering betreffende het beleid inzake de grote Vlaamse culturele instellingen, waarin onder andere werd voorgesteld deze audit te laten uitvoeren;
- de motivering van de principiële uitvoering van de opdracht en de keuze van de gunningsprocedure;
- het bestek en de aankondiging in het Bulletin der Aanbestedingen;
- de keuze voor het bureau Nikè Consult voor de uitvoering van de opdracht, op basis van het vergelijkend gunningsverslag.

De Inspectie van Financiën heeft zich geëngageerd om, vooraleer de audits aan de Vlaamse regering worden voorgelegd, een kwaliteitstoets op de audits uit te voeren. Deze toets moet onder meer leiden tot beleidsaanbevelingen.

De administratie Cultuur en de minister staan achter de wijze waarop Nikè Consult de audit heeft uitgevoerd. Voor de selectie van het bureau en het begeleiden en aansturen van deze audit werd een stuurgroep opgericht die bestond uit: Jos Van Rillaer, directeur-generaal administratie Cultuur; François Van Der Taelen, afdeling Muziek, Letteren en Podiumkunsten, team Podiumkunsten, administratie Cultuur; Jan Verlinden, afdelingshoofd afdeling Beeldende Kunsten en Musea, administratie Cultuur; Marc Van Den Broeke, adviseur minister van Cultuur.

Tijdens deze vergaderingen werd de opdrachtnemer vertegenwoordigd door de projectleider en de bedrijfsrevisor van Walkiers & Co.

Deze stuurgroep kwam - tijdens de duur van de opdracht - vijf keer samen. Tijdens deze vergaderingen kwamen onder andere de volgende onderwerpen aan bod: huidige stand van zaken van het onderzoek, vaststellingen, vragen en verduidelijkingen: per instelling en algemeen, eerste conclusies, algemene beschouwingen, repercussies,...

De formulering van de besluiten van deze audit valt volledig onder de verantwoordelijkheid van het bureau. De acceptatie van deze besluiten houdt uiteraard in dat de administratie en de minister dit rapport als uitgangspunt nemen voor het toekomstige beleid.

Het eindrapport werd ter inzage bezorgd aan de Inspectie van Financiën.

4. Als minister van Cultuur wenste ik na te gaan hoe legitiem de bijkomende financiële vragen van de grote instellingen zijn, gelet op hun bewering van stijgende kosten. Ik wenste dit te toetsen door een professionele doorlichting en daarbij tevens te onderzoeken of de besteding van middelen efficiënt gebeurt.

Nikè Consult lichtte de instellingen organisatorisch en financieel door en besloot dat er met de huidige gegevens geen uitspraken over vaste groeipercentages gedaan konden worden. Het eindrapport beschrijft per instelling de sterktes en zwaktes en tevens de noden. Het formuleert ook adviezen voor de toekomst en bevat heel wat constructieve voorstellen.

Dit resultaat moet mijn opvolger de mogelijkheid geven een nota met beleidsaanbevelingen neer te leggen bij de Vlaamse regering. Op die manier kan de volgende regering gefundeerde beleidsconclusies trekken om een betere werking van deze grote culturele instellingen te genereren. Deze audit vormt dus een belangrijke basis voor verdere onderhandelingen tussen de overheid en de onderzochte instellingen.

5. Mijn reactie op de verwijten die door het bestuur en de directie aan het adres van Niké

Consult in de pers werden geformuleerd, kan kort zijn. Deze verwijten zijn namelijk ongegrond en lasterlijk.

Dit kort antwoord wil ik echter toelichten.

- Vooreerst begrijp ik niet dat de intendant de algemene conclusies en aanbevelingen van de audit niet met beide handen aangrijpt. Deze beveelt namelijk aan om gedurende een overbruggingsperiode, de door de organisatorische audit aangestipte elementen van optimalisatiebeweging te implementeren, zowel beleidsmatig, organisatorisch als technisch-financieel. Tijdens deze periode moet het normale niveau van de basiswerking worden bepaald en dient de overheid deze inhaalbeweging door een inhaalsubsidie te verzekeren.

Bijgevolg zal men dan een juist beeld krijgen van de nodige basisfinanciering, waarboven een artistieke subsidie wordt toegekend op basis van kwaliteitsbeoordeling.

- Op dit ogenblik kan de intendant wel beweren dat er onderfinanciering bestaat, maar dit kon niet overtuigend aan de auditor worden aangetoond. En daarenboven zegt de audit genuanceerd dat de huidige financiële moeilijkheden van de Vlaamse Opera niet zonder meer kunnen toegeschreven worden aan onderfinanciering.

Het rapport stelt dat de wijze waarop de Vlaamse Opera op dit ogenblik georganiseerd is en de wisselende wijze waarop de kostenallocatie gevoerd wordt, niet toelaat om op een wetenschappelijk verantwoorde wijze de onderfinanciering en zeker niet de graad ervan vast te stellen.

Het rapport zegt nog dat de ondoorzichtigheid en de knelpunten in de organisatie van die orde zijn dat ze een grondige analyse noodzakelijk maken van de besluitvormingsprocessen, de operationele processen, de feitelijke bezetting en de aanwezige competenties en van de gevolgen van het arbeidsreglement en de bedrijfscultuur. Dan pas kan op een gewettigde manier de nodige basisfinanciering worden bepaald.

- De intendant van de Vlaamse Opera geeft de indruk dit voorstel niet te overwegen. Hij uit wel kritiek op het auditbureau. Niet terecht.

De intendant beweert: "*Men heeft het organogram uit onze jaarbrochure genomen.*" Hij voegt erbij dat het daarin om grafische redenen in kolommen is afgedrukt, wat een verkeerd beeld wekt. Het door de auditor bedoeld "uitgetekend" organogram, dat deel uitmaakt van de personeelsinstructies, werd hem door de diensten van de Opera overhandigd. Dit organogram beslaat slechts één blad en geen kolommen en kan dus niet mis geïnterpreteerd worden. Ik voeg als **bijlage** een kopie van dit organogram, opdat de Vlaamse volksvertegenwoordiger kan zien dat de conclusies van de auditor dienaangaande juist zijn.

- De moeilijkheden in de Opera weerspiegelen zich ook duidelijk in de vele wisselingen in de bezetting (technisch directeur - financieel-administratief directeur - manager van het decoratelier) en de strategische keuzes (uitbreiding en opnieuw inkrimping van het decoratelier).
- De intendant zegt nog: "*Na het gesprek zijn er revisoren gekomen, die enkel de cijfers hebben bekeken.*" (De Morgen, 16 april 2004) Het lijkt mij inderdaad de taak van bedrijfsrevisoren om bij een audit de cijfers te analyseren.

Inzake cijfers, toont een uittreksel uit de notulen van de raad van bestuur van 20 september 2003 wel degelijk dat men zich bewust is van het bestaan van knelpunten. Ik citeer: "De administratief-financieel directeur wijst erop dat vorig seizoen een volledig gepland seizoen was toen het tekort aan het licht kwam. Het was onmogelijk drastische besparingen door te voeren. Wel wordt er gewerkt rond efficiëntieverbetering wat al een klein zichtbaar effect oplevert. Zo wordt de dag van vandaag veel bewuster aangekocht. Misgroeiingen die al jaren bestaan zoals bvb. de overuren komen stilaan onder controle. Het gevolg is dat er geen dramatische verhoging is van het tekort. Wel valt andermaal op dat de inkomsten vrij fors werden overschat."

Ik merk op dat het fors overschatten van inkomsten eigenaardig lijkt met een zo groot aandeel abonnementen.

Dezelfde notulen vermelden nog: "Een bestuurder herinnert nogmaals aan het engagement dat de Vlaamse Opera heeft genomen ten opzichte van de Vlaamse Gemeenschap om 2003 zonder deficit te beëindigen. Nu moet hij constateren dat de uitgaven 900.000 euro hoger liggen dan aanvankelijk begroot en dat deze vooral genoteerd worden in de personeelskosten."

In dit verband moet worden vermeld dat verscheidene verantwoordelijken van de Opera het probleem hebben aangekaart van het zeer belastend en onaangepast arbeidsreglement, dat een belangrijke factor is van kostenverhoging. Er wordt wel geklaagd maar geen enkele poging ondernomen tot aanpassing, terwijl dit wel succesvol kon bij de Filharmonie.

- Verder in het artikel zegt de intendant: "*... is de echtgenoot van de dame gekomen als financieel expert om met mijn financieel-administratief directeur te praten. Op dat moment had de echtgenoot de cijfers van de revisoren zelfs nog niet ingekeken.*"

Betrokken "echtgenoot" is senior consultant van het auditbureau en is doctor in de wiskunde, gespecialiseerd in vereenvoudigingstheorieën, en heeft een jarenlange ervaring opgebouwd in planning van complexe processen. Bijvoorbeeld als hoofd logistiek van Volvo Car St.-Truiden, waar hij in samenwerking met het hoofd logistiek Born (NL) instond voor de planning van de productie en tijdige aflevering van de Volvo-auto's. De planning van de productie in de auto-industrie is een uiterst complexe aangelegenheid wegens de vele keuzemogelijkheden die de klant heeft, op technisch gebied en op het gebied van afwerking. Daarnaast kan hij nog tal van referenties voorleggen.

Het is normaal dat iemand met dergelijke ervaring snel tot de kern van de zaak doordringt en snel de stand van zaken op het gebied van planning en procesbeheersing doorziet.

Tot tweemaal toe heeft de betrokkene de medewerkers die verantwoordelijkheid terzake dragen in de Vlaamse Opera bezocht (verantwoordelijke artistieke planning - de technisch directeur). Geen van beiden kon

een professioneel planningsysteem voorleggen.

De intendant verwijt de audit geen ervaring te hebben met de ingewikkelde structuur van een operahuis. De auditor heeft ervaring met organisatie en planning binnen complexe structuren, maar de Opera kon het bestaan van enig professioneel planningsysteem niet aantonen. Ik meen dat hoe complexer een instelling is, hoe sterker haar planning en management dienen te zijn.

- Dit is dus niet een *"een audit van een bedroevend laag niveau, gemaakt door mensen die niets van opera kennen"* (Knack, 14 april 2004) zoals de voorzitter beweert.

Het is een audit gemaakt door organisatie-deskundigen, deskundigen in planning van complexe processen en bedrijfsrevisoren. Het team bevat ook een medewerker die een opleiding bedrijfskunde, cultuurmanagement en musicologie combineert.

- De intendant zegt voorts: *"Waar moet ik nog besparen? Ik doe het al met vijf frank."* (De Morgen, 16 april 2004) De bedoelde "vijf frank" zijn in werkelijkheid wel bijna 25 miljoen euro, waarvan ruwweg 70 % subsidies.

De vraag die uit het rapport van de audit rijst, is of dit belangrijk bedrag aan gemeenschaps-geld op de meest efficiënte manier wordt besteed om het huidige artistieke resultaat te bereiken. Het bereiken van een algemeen geprezen artistiek niveau is niet automatisch een verantwoording voor goed management.

- De auditor heeft duidelijk vermeden om de artistieke kwaliteit te beoordelen, omdat hij ook meende daar niet de nodige deskundigheid voor te bezitten. Wel vermeldt hij verscheidene artistieke kwaliteiten, zoals bijvoorbeeld, de algemene erkende kunst om jong talent te ontdekken.

"Wat de audit niet of nauwelijks aanhaalt is de internationale werking van de Opera.", zegt de intendant nog. Inderdaad, maar het behoorde ook niet tot de opdracht van de audit om de artistieke kwaliteiten en het artistiek beleid te onderzoeken.

De intendant daarentegen oordeelt dat hij wel voldoende deskundigheid bezit om de expertise van de auditor in verband met organisatie, planning en financieel beleid te betwisten. Wat niet in het rapport staat, maar toch vermeldenswaard, is dat de inkomsten van de export van producties (internationale werking) jaarlijks slechts in de grootteorde van 250.000 euro liggen. Dit is amper 1% van de omzet en daarnaast wordt jaarlijks eenzelfde bedrag gespendeerd om stockageruimte te huren voor de decors.

- De uitspraak in het artikel: *"Aan een stad die een kwart van haar subsidies schrapt, kunnen we niet dezelfde service blijven verlenen. Dus zijn er minder voorstellingen in Gent."*, roept ook vragen op.

Benevens het schrappen van het programma voor muziektheater in Gent worden ook nog voor het seizoen 2004-2005 twee reeksen operavoorstellingen geschrapt. Dat zet tal van trouwe abonnees plots in de kou en betekent ook een belangrijke derving van bijna automatische inkomsten terwijl de vaste kosten voor de producties (bv. decors) reeds zijn gemaakt. De vraag is of deze beslissing genomen is op basis van een grondige kosten-batenanalyse dan wel vanuit een reactie op de subsidievermindering van de stad Gent.

- Ik meen hiermee zeer uitgebreid op de vraag te hebben geantwoord en mijn opinie over de kwaliteit van het rapport te hebben weergegeven. Ik verkeer in goed gezelschap, want in een artikel in "De Tijd" van vrijdag 30 april zegt de directeur van de Singel: "Het auditbureau is omzichtig en professioneel tewerk gegaan". De intendant van het VRO-VRK zegt in dat artikel dat hij veel heeft opgestoken van de doorlichting. De intendant van de Filharmonie zegt: "De audit objectieveert onze uitdagingen". De gedelegeerd bestuurder van het Ballet van Vlaanderen en de artistiek leider van het MuHKA spreken zich positief uit over de audit, terwijl de directeur van het KMSKA beschouwt dat de audit bouwstenen heeft geleverd voor de operationele werking van zijn museum.

Enkel de intendant van de Vlaamse Opera vindt het Vlaamse auditteam té licht om zijn instelling door te lichten.

Voor de volledigheid wil ik nog het volgende toevoegen.

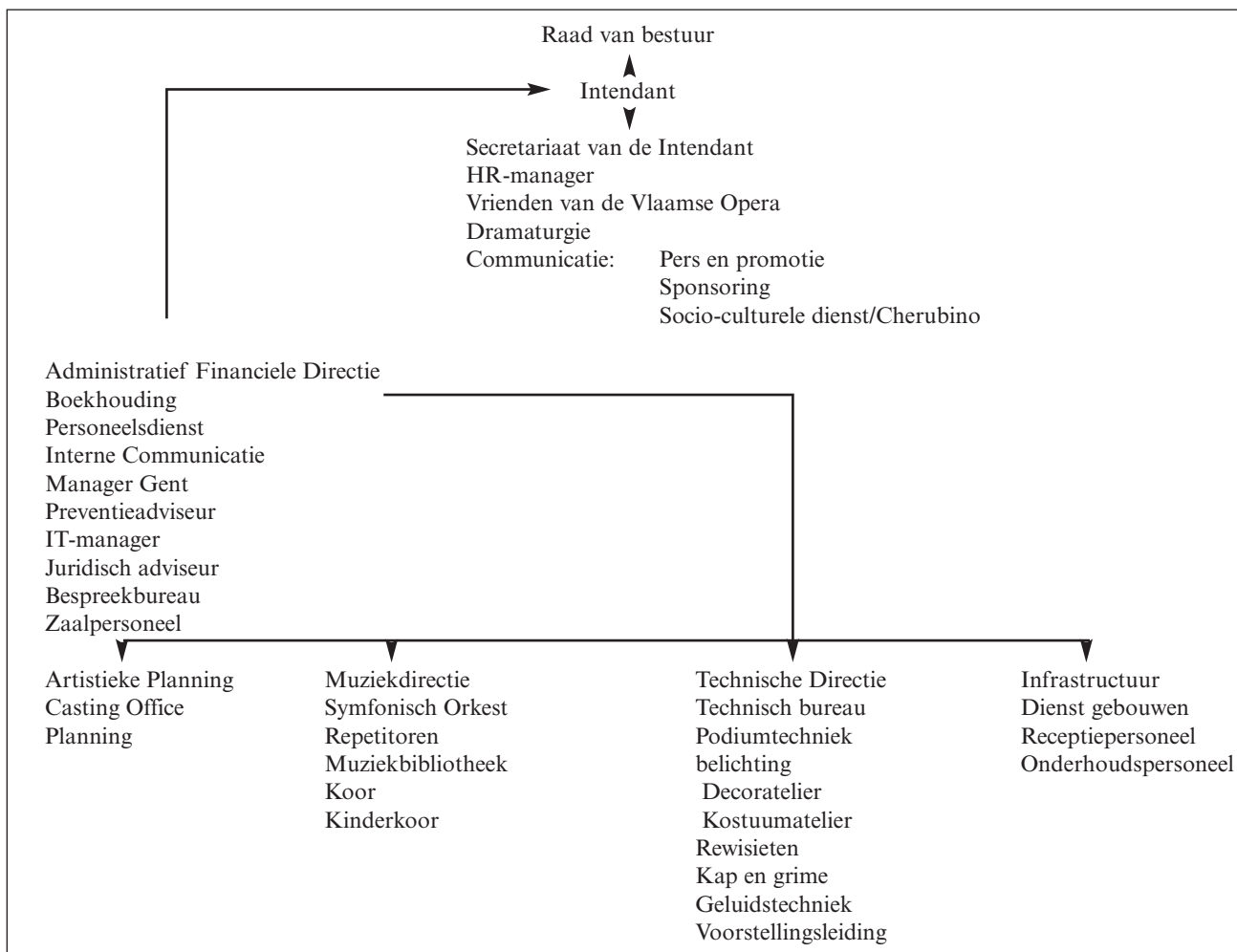
Bij het begin van de huidige legislatuur werden de Vlaamse regering en de minister van Cultuur geconfronteerd met een opgebouwd tekort van 77,5 miljoen frank bij de Vlaamse Opera en een nog meer deficitaire begroting voor 2000. Na een onderzoek van de Inspectie van Financiën en een voorgelegd saneringsplan, werd de jaarlijkse dotatie recurrent verhoogd met 53 miljoen frank vanaf het jaar 2000. Hiermee diende het opgebouwd tekort in drie jaar te worden weggewerkt en de jaarwerking in financieel evenwicht te zijn. Niet-tegenstaande dit, bedroeg het gecumuleerd verlies per eind 2002 (dus 3 jaar later) nog steeds 1,424 miljoen euro (57,5 miljoen fr.).

Tot slot citeer ik uit het rapport van het Rekenhof van 18 januari 2000 over het onderzoek van de uitvoering van de beheersovereenkomst door de Vlaamse Opera:

"Het ondernemingsplan kan niet worden beschouwd als een plan dat de realisatie van de doelstellingen van de instelling op geïntegreerde wijze weergeeft, vermits het niet aangeeft op welke wijze het personeelsbeleid, de interne organisatie en het financieel beheer zullen bijdragen tot de realisatie van de doelstellingen. Het plan bevat geen strategieën. Bij de maatregelen voor het bewaren van interne evenwichten en het vermijden van een deficit ontbreekt de inschatting van de financiële implicaties van het artistieke beleidsplan, een raming van de evolutie der middelen, de mogelijke risico 's en de strategie om daarop in te spelen".

Bijgevolg vertoeven ook de auditors met hun conclusies in goed gezelschap.

Organigram Vlaamse Opera

Vraag nr. 133
van 30 april 2004
van de heer JAN LOONES

Vlaamse Opera – Steun Operastudio

In de pers raakte bekend dat de Vlaamse Opera om budgettaire redenen beslist heeft de 75.000 euro te schrappen die hij elk jaar gaf ter financiering van de operaproductie (het presentatiemoment) die de cursisten van de Operastudio Vlaanderen op het einde van hun opleiding ten beste geven.

Daarom de volgende vraag.

Hoe beoordeelt de minister deze beslissing in het licht van :

- artikel 3, § 1, 4, van het decreet van 5 april 1995 tot oprichting van de Vlaamse Opera, dat de Vlaamse Opera verplicht om mee te werken aan het opzetten van een operastudio in samenwerking met onder meer de instellingen voor hoger muziekonderwijs en de organisaties voor muziektheater,
- de beheersovereenkomst met de Vlaamse Opera,
- en ten slotte de voorbeeldfunctie die de eigen grote culturele instellingen mijns inziens zouden moeten vervullen met betrekking tot het geven van presentatiekansen aan jong talent, onder meer aan Vlaams jong talent ?

Antwoord

Zoals de Vlaamse volksvertegenwoordiger weet, is de financiële situatie van de Vlaamse Opera niet rooskleurig en is de instelling verplicht om een aantal saneringen door te voeren om de schuldenlast te beperken.

De Vlaamse Opera beslist autonoom over de doorgevoerde saneringsoperaties. Zo besliste de raad van beheer ook om de receptieve werking in Gent af te bouwen ondanks het feit dat deze werking op korte tijd redelijk succesvol was. Eenzelfde redenering zouden we kunnen volgen bij de beslissing om de financiering van de operaproductie van de studenten van de Operastudio te schrappen.

Dat valt te betreuren, maar in tijden van schaarste moet men soms moeilijke keuzes maken.

Uiteraard zou de band tussen Operastudio en Vlaamse Opera niet doorgeknipt mogen worden en moet erop toegezien worden dat in de toekomst een structurele samenwerking mogelijk blijft, maar hoe dan ook steeds binnen de beschikbare mogelijkheden en middelen.

Vraag nr. 134
van 30 april 2004
van de heer JAN LOONES

Vlaamse Opera – Verbouwingsplannen

Niemand die het niet-publieke gedeelte van het gebouw van de Vlaamse Opera in Antwerpen kent, zal betwisten dat het dringend toe was aan een grondige, functionele renovatie. Ook de Vlaamse overheid was zich van dit probleem bewust en de voorganger van de huidige minister van Cultuur, minister Anciaux, besliste binnen zijn infrastructuurbeleid 2002-2004 om hiervoor 11,2 miljoen euro te reserveren.

Eind maart/begin april verschenen in de pers dan een aantal berichten over de geplande verbouwing van het gebouw van de Vlaamse Opera in Antwerpen. Hieruit bleek dat de Vlaamse Opera meer beoogde dan alleen maar de oorspronkelijk geplande verbouwing. Er is nu ook sprake van een belangrijke uitbreiding, en dit in het kader van een PPS (publiek-private samenwerking) tussen de Vlaamse Opera, de stad Antwerpen en de ING-bank.

De Vlaamse Opera zou hierbij het aanpalende gebouw, gelegen naast de hoofdingang aan de Frankrijklei – vroeger eigendom van de verzekeringsmaatschappij De Vaderlandsche en nu eigendom van ING – aankopen om er op de gelijkvloerse verdieping, waar de lokettenzaal was, een nieuw operacafé/restaurant in onder te brengen. Erboven komt een reeks kantoren voor de opera en nog een uitbreiding van het zijtoneel. ING zelf plant kantoorruimte aan de kant van de Franklin Rooseveltplaats en appartementen op de bovenverdiepingen. De Vlaamse Opera zou ook een ingang krijgen via dit ING-gebouw aan de Franklin Rooseveltplaats voor laden en lossen, wat een directere verbinding met de theaterzaal mogelijk zou

maken. Ten slotte zou de stad Antwerpen haar gebouw aan de Van Ertbornstraat inbrengen, waar de failliet verklaarde horecazaak "De Caveau" gevestigd was, evenals de erboven gelegen verdiepingen.

Het project oogt veelbelovend, maar er is natuurlijk een belangrijke "maar". De pers maakt namelijk melding van een totale kostprijs van 37,18 miljoen euro, of bijna 3,5 keer meer dan het bedrag dat de Vlaamse overheid heeft toegezegd. De intendant van de Vlaamse Opera verklaarde dat hij hoopt dat de volgende Vlaamse regering haar tegemoetkoming zal "herbekijken" in het licht van het nieuwe, gezamenlijke PPS-project van ING, de stad Antwerpen en de Vlaamse Opera.

Het behoort inderdaad tot de bevoegdheid van de volgende Vlaamse regering om dit te evalueren en er een beslissing over te nemen binnen het kader van de nieuwe beleidsdoelstellingen en -prioriteiten, het beschikbare cultuur- en meer specifiek infrastructuurbudget en na afweging met andere infrastructuurprojecten. Het is dan ook essentieel dat inmiddels geen "voldongen feiten" gecreëerd worden.

En hier zijn de persberichten tegenstrijdig. Men maakt gewag van een gesloten "deal" met ING ; van beslissingen over de plannen voor het einde van de maand april of van een afronding van de onderhandelingen "binnen de komende maanden".

Via respectievelijk de gemeenschapscommissaris en de afgevaardigde van Financiën, die beiden een beroepsrecht hebben tegen beslissingen van de raad van bestuur van de Vlaamse Opera, zijn de beide ministers bevoegd voor het toezicht op bestuur en werking van de Vlaamse Opera, onder meer ter verdediging van het "algemeen belang".

Bovendien is er inmiddels ook het decreet van 18 juli 2003 betreffende publiek-private samenwerking, dat mijns inziens hierop van toepassing is. Minstens lijkt een betrokkenheid van het Vlaams Kenniscentrum PPS nuttig en nodig.

Vandaar volgende vragen.

1. Wat is de juiste stand van zaken met betrekking tot het "masterplan" voor het gebouw van de Vlaamse Opera in Antwerpen ?

Wat zijn de plannen ?

Wat zijn de engagementen ?

Wat is de timing ?

Welke partijen zijn betrokken ?

2. Wat is de reactie van de ministers op de in de pers vermelde plannen van de Vlaamse Opera met betrekking tot de uitbreiding van het gebouw in Antwerpen met een aanpalend pand, en dit in het kader van een PPS-samenwerking met ING en de stad Antwerpen ?

Zijn dit louter plannen of heeft de Vlaamse Opera hiervoor reeds engagementen aangegaan ?

Gelet op de belangrijke financiële impact ervan lijkt het logisch dat elk engagement terzake wordt uitgesteld totdat de nieuwe Vlaamse regering gevormd is. Is dat inderdaad de bedoeling en krijgen de commissarissen instructies in die zin ?

3. Is het niet aangewezen, dan wel verplicht dat het Vlaams Kenniscentrum PPS bij deze operatie betrokken wordt ?

N.B. Deze vraag werd gesteld aan de ministers Van Mechelen (vraag nr. 123) en Van Grembergen (nr. 134).

Antwoord

1. Masterplan

Het antwoord op deze vraag vergt enige historische uitleg.

Reeds lang bestaat de vraag om het Operagebouw van Antwerpen te restaureren. Het gebouw van Gent werd reeds gerestaureerd en het is de Vlaamse volksvertegenwoordiger niet vreemd dat de Vlaamse Gemeenschap, zowel het departement Monumentenzorg als Cultuur, daaraan belangrijke sommen heeft besteed. Hij zal ook begrijpen dat het financieel onmogelijk was om de twee gebouwen tegelijk aan te pakken. Daarom versta ik de voortdurende kritiek van de intendant van de Vlaamse Opera niet, nu hij reeds een prachtig gerestaureerd gebouw heeft en het tweede wordt aangepakt.

Mijn voorganger nam in zijn beleidsnota over culturele infrastructuur voor 11,2 miljoen euro werken op aan het Operagebouw van Antwerpen. De restauratie ervan hangt volledig af van het cultuurbudget, omdat het gebouw niet beschermd is als monument en de stad Antwerpen ook niet wilde tegemoetkomen. Het daartoe bestemde bedrag is bijgevolg een grote hap uit dat budget en mag nu niet door de intendant geminimaliseerd worden, zoals hij deed in het interview met De Morgen van 17 april. De beleidsnota vermeldt: "Deze beslissing is voornamelijk ingegeven door de mensonwaardige werkomstandigheden van het personeel, de acteurs en de musici". Het bedrag was dus prioritair bestemd voor loges, lokalen technici, kantoren, sanitair, veiligheid, en dergelijke.

Teneinde het vooropgesteld bedrag zo efficiënt mogelijk te besteden, werd besloten eerst een Masterplan op te maken dat de totale behoeften van het gebouw in kaart zou brengen en daaruit een fasering van de nodige werken zou bepalen. Dit om te vermijden dat in de eerste fase uitgaven zouden gebeuren die achteraf onnodig blijken of niet in overeenstemming zijn met later uit te voeren werken. Bijgevolg een globaal, gefaseerd plan.

Voor het opstellen van het Masterplan werd via de open oproep van de Vlaamse Bouwmeester een ontwerpteam gekozen. Diens opdracht bevatte ook duidelijk de reeds vermelde prioriteiten.

Enkele feiten uit deze selectieprocedure lijken vermeldenswaard, omdat ze ook de bevindingen van de audit inzake de leiding van de Opera toelichten. Tijdens de selectie trachtte de intendant geregeld om andere prioriteiten naar voren te schuiven, zoals de automatisering van de theatertrekken, een VIP-lounge, een bijkomende foyer, ... en hebben wij meermaals met aandrang moeten stellen dat onze prioriteiten voorrang verdienden.

De intendant verdedigde ook absoluut één kandidatuur met als voornaamste argument de internationale "renommée" van het bureau voor akoestiek dat in dat team was opgenomen. Het selectiecomité besloot echter omwille van de globale aanpak het ontwerpteam Robberecht & Daem voor te dragen. Dat team werkt met het

bureau voor akoestiek dat voor het Concertgebouw van Brugge werkzaam was en waarvan men unaniem de akoestische kwaliteiten looft, alhoewel het bureau nog geen grote internationale faam geniet. Na de selectie kwam de intendant nog bij mijn voorganger tussenbeide om de voordracht van Robberecht & Daem ongedaan te maken op basis van vermoede voorin genomenheid van de Bouwmeester en zijn eigen kandidaat opnieuw naar voren te schuiven.

Uiteindelijk werd toch met het voorgedragen ontwerpteam een contract afgesloten om het Masterplan op te stellen. Dit houdt rekening met alle noden en faseert de aanpak ervan. Het totale kostenplaatje voor een optimale en maximaal uitgebreide renovatie, met tegemoetkoming aan alle wensen tot een nieuwe foyer, een kantoortoren, een bijkomende repetitiezaal en een nieuw loket toe, bedraagt 40 miljoen euro. Om dat alles te realiseren, zijn de middelen niet voorhanden en zou de Opera in Antwerpen anderhalf à twee jaar moeten sluiten.

Daarom werd veeleer geopteerd voor een gefaseerde aanpak. Een eerste fase ten bedrage van 11,2 miljoen euro bevat de vernieuwing van de algemene technieken, de brandveiligheid, de toegankelijkheid en de vluchtwegen. Tevens een nieuwe laad- en loslift en de restauratie van alle loges en ruimtes voor de techniekers. Ook nog de restauratie van alle vestiaires en nieuwe VIP-ruimtes. Een tweede fase ten bedrage van 8 miljoen euro bevat de modernisering van de theatertechnische infrastructuur en de algemene technieken van de toneeltoren. Een derde fase ten bedrage van 20 miljoen euro bevat een zijtoneel, de nieuwe kantoortoren, een artiestenfoyer, een tweede publieksfoyer, een bijkomende repetitiezaal. Elke fase staat op zichzelf, ongeacht of de volgende wordt uitgevoerd, maar houdt tegelijk rekening met de mogelijke uitvoering van de volgende fases.

De inhoud van de eerste fase houdt rekening met de prioriteiten gesteld door mijn voorganger maar moest noodgedwongen ook rekening houden met de volledige renovatie van wat jarenlang door de Opera niet werd onderhouden. Na de eerste voorstelling van het Masterplan, waarbij een alarmerende presentatie werd gehouden over de toestand van de algemene tech-

nieken, heb ik immers de Opera moeten oproepen de problemen op te lossen. Ik heb hen te kennen gegeven dat ik de heropening van de Antwerpse Opera na de zomer 2003 zou verhinderen indien de veiligheid van het publiek niet kon worden gegarandeerd. Hierdoor zijn gedurende de zomermaanden 2003 de nodige veiligheidswerken doorgevoerd.

Het rapport wees op tal van risicoverzwarende elementen. Zo legde men reeds jarenlang de opmerkingen van diverse jaarlijkse keuringsrapporten naast zich neer. Het betrof niet-werkende noodverlichting en branddetectoren, kortsluitingsrisico's en dergelijke meer. De waterbakken boven de toneeltoren, die bij brand als waterval fungeren, waren sinds het leegmaken voor een herstelling ervan, jaren voordien, niet meer gevuld. Het verwarmingsplenum onder de zaal was volgestouwd met brandbaar afval, papier en oud meubilair, zodat één vonk daarbinnen in enkele minuten het ganse gebouw in lichterlaaie kon zetten. Een bijgebouwd prefabkantoortje in de publieksgangen was tot boven gevuld met archieven en de branddetector daarvan was afgeplakt, wegens een vroeger vals alarm.

Deze details om opnieuw de link te leggen naar de resultaten van de audit en de kritiek daarop. Dergelijke vaststellingen kunnen moeilijk doen besluiten tot goed beleid en zijn niet te wijten aan mogelijke onderfinanciering. De Vlaamse volksvertegenwoordiger zal bijgevolg begrijpen waarom de eerste fase het probleem van de modernisering van de algemene technieken bij voorrang moest aanpakken. Tot daar voor de plannen.

Wat de engagementen betreft, heeft de Opera contracten onderhandeld of reeds afgesloten met het ontwerpteam voor het intussen gerealiseerd Masterplan en voor de uitvoering van de eerste fase. Tevens werden contracten afgesloten met een veiligheidscoördinator en op onze uitdrukkelijke vraag met een externe projectcoördinator-budgetbewaker. Men stelt dus alles in het werk om de eerste fase te verfijnen, de bouwaanvraag in te dienen en de aanbesteding van de werken van de eerste fase af te ronden.

Wat de timing betreft, is de uitvoering van de eerste fase gepland voor vanaf 1 april 2005 tot

en met 31 mei 2006, periode van 14 maanden waarin het Operagebouw in Antwerpen wordt gesloten.

Om opnieuw te refereren aan de vraag van de Vlaamse volksvertegenwoordiger i.v.m. de audit, wil ik hier nogmaals de stijl van besluitvorming en planning bij de Opera toelichten. Alhoewel de sluitingsperiode duidelijk in het Masterplan vermeld staat en wij er bij de intendant op hebben aangedrongen om voorzichtig te plannen voor na de sluitingsperiode, deelde hij laatst op zijn directieraad mee dat hij voorstellen plande voor mei 2006 en de sluitingsperiode met 1 maand wilde inkorten. De Vlaamse volksvertegenwoordiger zal begrijpen dat een dergelijke houding het bouwprogramma hypothekeert.

De betrokken partijen zijn momenteel de Vlaamse Opera als bouwheer, het FoCI (*Fonds voor Culturele Infrastructuur – red.*) als subsidieverstrekker, de afdeling Gesubsidieerde Infrastructuur voor de opvolging, het team Robberecht & Daem voor het ontwerp en de studies, de firma Luykx als veiligheidscoördinator en de NV CDB als projectmanager en budgetcontroller.

2. PPS met ING en stad Antwerpen.

Vooreerst wil ik duidelijkheid scheppen over deze mogelijke samenwerking. Het betreft geen belangrijke uitbreiding, noch plannen tot aankoop van het ING-gebouw of het bouwen van een nieuw café-restaurant door de Vlaamse Opera. Het betreft een voorstel van samenwerking met wederzijdse inbreng en wederzijdse voordelen.

Het plan zoals het nu voorligt, zou er in bestaan dat de Vlaamse Opera het aan de Opera palend huis in de Van Ertbornstraat inbrengt, dat de stad Antwerpen of Vespa (*Vastgoed en Stad-sprojecten Antwerpen – red.*) een ander huis in de Van Ertbornstraat en het hoekgebouw "Caveau" inbrengt, terwijl ING lokalen voor de laad- en loskade en de ticketing inbrengt.

Vervolgens renoveert en ontwikkelt ING het volledige gebouwenblok, waarbinnen voor de Vlaamse Opera kantoren, een repetitiezaal, de los- en laadzone, magazijn en zijtoneel worden

gebouwd voor een oppervlakte van 3.646 m². Bij oplevering van het gebouw least ING de voor de Opera dienstige gebouwgedeeltes aan de Vlaamse Opera met een aankoopoptie bij einde leasing.

Dit plan levert volgende voordelen op.

Voor de Vlaamse Opera wordt een groot deel van de derde fase uit het Masterplan gerealiseerd met dezelfde einddatum als de eerste fase van het Masterplan (juni 2006). In feite ontstaat er een ruil van gebouwgedeeltes waardoor bijvoorbeeld de kantoren en de los- en laadruimte op een efficiëntere locatie en bijgevolg goedkoper kunnen worden gebouwd dan in het Masterplan gepland was. Daarenboven wordt de uitgave voor de Vlaamse Opera gespreid over vijftien jaar of meer. De inbreng van de gebouwen van de stad Antwerpen (Vespa) betekent tevens een substantiële inbreng vanwege de stad, die de renovatie van de Vlaamse Opera ten goede komt.

Het is op onze vraag dat het college van burgemeester en schepenen van Antwerpen zijn principieel akkoord gaf om het gebouw niet te verkopen aan ING, zoals oorspronkelijk voorgesteld, maar het in te brengen ten voordele van de Opera. De Opera spaart daardoor ook de jaarlijkse concessievergoeding aan Vespa uit voor de "Caveau" en ruilt een deel ervan voor beter benutbare ruimtes. ING zal langs de Frankrijklei een nieuw Operacafé bouwen, waarmee de Opera een samenwerkingsakkoord kan afsluiten. De Vlaamse Gemeenschap kan zich dan ook uitsluitend richten op de verdere renovatie van het Operagebouw zelf, waarin alle essentiële publieksfuncties zijn gegroepeerd.

Deze PPS-formule wordt momenteel onderhandeld tussen ING, de Vlaamse Opera en Vespa, terwijl mijn kabinet en het Vlaams Kenniscentrum PPS de besprekingen opvolgen en begeleiden voor de Vlaamse Gemeenschap. Men tracht een evenwicht te vinden tussen de inbreng en de voordelen voor alle partijen, waarbij rekening moet worden gehouden met enerzijds de waarde van de ingebrachte gebouwen (Vespa, Opera), de verantwoorde bouwkosten van de ontwikkelaar (ING), de te kiezen leasingformule en de jaarlijkse leasingprijs en afkoopsom.

De onderhandelingen bevinden zich in de eindfase. Eens men tussen partijen een principieel akkoord heeft bereikt, zal dit worden voorgelegd aan de instantie die binnen de Vlaamse Gemeenschap dient te beslissen. Het Kenniscentrum PPS onderzoekt of dit de raad van bestuur is, dan wel ikzelf of de Vlaamse regering. Ik meen dat men dringend, in de huidige legislatuur, moet beslissen dat plan al dan niet goed te keuren. Het doorschuiven van de beslissing naar de volgende legislatuur zou vooreerst betekenen dat de uitvoering van de eerste fase van het Masterplan volkomen in het gedrang komt, omdat deze rekening moet houden met het al dan niet doorgaan van het PPS-project. Daarenboven zal het een beslissing betreffen over een beperkt jaarlijks leasingbedrag en niet over een belangrijk financieel engagement, dat de volgende regering voor een voldongen feit stelt. Zeker geen voldongen feit zoals datgene waarvoor de vorige regering de ministers van Cultuur in de huidige legislatuur heeft geplaatst. Zij hebben namelijk nagenoeg het volledige bedrag van het vroeger besliste aandeel van de Vlaamse Gemeenschap in de renovatie van de KVS (*Koninklijke Vlaamse Schouwburg – red.*), in de bouw van het Concertgebouw van Brugge en in de verbouwing van het STUK, op de begroting van de huidige legislatuur moeten vastleggen.

Tot slot wil ik wijzen op de verklaring van de intendant, die stelt dat hij hoopt dat de volgende regering haar tegemoetkoming voor de verbouwing zal herbekijken. Bouwwerken worden lang op voorhand gepland en wijzigingen "a la dernière minute", zoals er volgens de audit bij de Opera geregeld gebeuren, zijn in deze materie onmogelijk.

Wel kan door de volgende regering worden beslist over de uitvoering en de financiering van de volgende fases, nadat deze eventueel zijn aangepast ten gevolge van het doorgaan van het PPS-project.

Wat betreft de vraag van de Vlaamse volksvertegenwoordiger over de instructies aan de commissarissen, heb ik deze hiermee ook beantwoord.

3. Betrokkenheid Kenniscentrum PPS

Ik heb deze vraag reeds beantwoord en wil dat antwoord enkel nog aanvullen met de melding

dat het kenniscentrum vanaf de eerste bespreking met ING en de Vlaamse Opera op mijn kabinet aanwezig was.

Vraag nr. 135
van 30 april 2004
van de heer WALTER VANDENBOSSCHE

Feestcheques "Vlaanderen Feest" – Brusselse gemeenten

Net als de voorbije jaren kunnen gemeente- of stadsbesturen naar aanleiding van de Vlaamse Feestdag een aanvraag indienen voor feestcheques. Basis van de berekening is het bevolkingsaantal van de gemeente in kwestie : elke schijf van 4.000 inwoners is goed voor 1 cheque van 200,3 euro, per begonnen schijf van 11.000 inwoners komt er een extra cheque bij. Voor een gemeentebestuur dat activiteiten op het getouw zet rond poëzie is 1 extra cheque bestemd.

Vorig jaar reeds bleek dat voor de Brusselse gemeentebesturen de berekening, vreemd genoeg, enigszins anders verliep. In principe worden de 19 Brusselse gemeenten op dezelfde wijze behandeld als de Vlaamse gemeenten, met dien verstande dat de "300.000-regel" wordt toegepast : 1/3 van de Brusselse bevolking komt in aanmerking als Vlaams doelpubliek. Maar : voor de Brusselse gemeenten geen extra cheques per begonnen schijf van 11.000 inwoners en slechts 1 extra cheque voor poëzie. Immers, in totaal zijn er voor heel Brussel slechts 76 (75 + 1) feestcheques bestemd.

Ook de verdeling van de Brusselse cheques verloopt op een vreemde manier : men deelt de 76 beschikbare cheques simpelweg door 19. Gevolg : geen onderscheid tussen gemeenten met veel Vlamingen en weinig Vlamingen (zelfs geen verschil tussen grote Brusselse gemeenten en kleine) en een verlies van 4 feestcheques voor de Brusselse Vlamingen per Brusselse gemeente die geen initiatief onderneemt.

Dit jaar is voor heel wat Brusselse en Vlaamse gemeenten een bijkomend probleem gerezen : feestcheques zijn slechts beschikbaar voor initiatieven ontwikkeld na 1 juli en voor 11 juli. Voor initiatieven die tijdens het weekend worden georganiseerd en die niet wensen samen te vallen met de grote 11-

julivieringen in de grote steden, blijft er slechts 1 weekend over : dat van 3 en 4 juli. Dat is dan weer zowel in Vlaanderen als in Brussel het weekend van de grote muziek- en culturele festivals.

1. De minister liet vorig jaar, in antwoord op een vraag om uitleg van mijn hand, weten met bovenstaande opmerkingen over de berekening en toewijzing van de feestcheques rekening te zullen houden voor de editie van dit jaar (Handelingen C275 van 3 juli 2003, blz. 1-2).

Kan de minister aangeven in hoeverre dit is gebeurd ?

Welke wijzigingen werden doorgevoerd in vergelijking met vorig jaar ?

2. Erkent de minister het probleem m.b.t. het weekend van 3 en 4 juli ?

Waar komt de limiet 1-11 juli vandaan ?

Behoort een uitbreiding van deze periode tot het weekend van 26-27 juni nog tot de mogelijkheden ?

Antwoord

Het antwoord op deze vraag behoort tot de bevoegdheid van de heer Bart Somers, minister-president van de Vlaamse regering.

Vraag nr. 136
van 30 april 2004
van de heer DIRK DE COCK

Programmering culturele centra – Amateurgezelschappen

Bert Anciaux vroeg indertijd als minister van Cultuur vernieuwing. Incar, een dansgroep uit Lebbeke, is daarin geslaagd. Bert Anciaux is hun vorige programma ook komen bekijken en stond toen versteld van het niveau van deze groep.

De minister was op de galavoorstelling van Incar. Naar ik mij herinner, stond hij perplex van het niveau van deze groep en de vernieuwing ervan. Hiermee wil ik gewoon even de achtergrond schetsen.

Met het nieuwe programma "Perpetuum Mobile" wil Incar toch een deel van Vlaanderen aandoen om dit hoogstaande culturele programma, gebracht door jonge mensen en met eigen choreografen, kenbaar te maken.

Waar kan dit beter gebracht worden dan in de culturele centra van Vlaanderen die ervoor opgericht zijn? Incar trad met het nieuwe programma reeds in volgende culturele centra op, met medewerking van plaatselijke culturele organisaties: Sint-Niklaas, twee keer op dezelfde dag in Hamme wegens het grote succes, Berlare, Torhout en Diksmuide. Telkens waren de zalen volledig uitverkocht. Momenteel hebben ze nog twee optredens: een omkaderend optreden voor Danspunt in Gent en op 10 juli in Ronse (een 11-juliviering).

De vaststelling die Incar echter heeft gedaan, is dat amateurgroepen met niveau, zoals Incar, vaak niet passen in de programmering van de culturele centra. Het zijn meestal professionele groepen die een hoog honorarium vragen en die door theaterbureaus in pakket worden aangeboden die de programmering vullen.

Incar is "Cultureel Ambassadeur van Vlaanderen", bestaat 46 jaar en werd voor de derde keer erkend in eerste categorie van amateurgroepen van de provincie Oost-Vlaanderen. Ze kunnen een palmares voorleggen met hun tournees in Europa en in de wereld. Het is dan ook betreurenswaardig dat zij moeilijkheden hebben om hun kwaliteitsvolle voorstelling uit te voeren.

In het verlengde van deze problematiek heb ik volgende vragen.

1. Zijn de culturele centra niet speciaal bedoeld om naast professionele ook niet-professionele groepen te vragen?
2. Waarom worden culturele centra niet verplicht een deel van hun programmering te richten op amateurgroepen?

Hierbij zou dan natuurlijk bepaald moeten worden dat culturele groepen die een beroep doen op een cultureel centrum, tegen een betaalbare huur dat centrum kunnen gebruiken.

Antwoord

Het is inderdaad zo dat zowel mijn voorganger Bert Anciaux als ikzelf het dansspektakel van Incar bijgewoond hebben. Het spektakel is onmiskenbaar degelijk en kwaliteitsvol. Het antwoord op de vraag sluit aan bij het beleid inzake amateurkunsten enerzijds, en cultuur- en gemeenschapscentra anderzijds.

Tot op vandaag is de subsidiëring van amateurkunsten vooral gericht op de sociaal-culturele component (processen, groepsvorming, leerkanalen,...) en minder op het artistieke resultaat. Er is, naast eventuele ad hoc ondersteuning - waarvoor ook Incar in aanmerking kwam -, op dit moment enkel een reglement voor internationale subsidies dat onder meer wil stimuleren dat de "betere" amateurkunsten naar de internationale fora kunnen. Op zich blijft dit sociaal-culturele spoor nog steeds verdedigbaar als prioritair. We denken echter dat het goed zou zijn om aanvullend een aantal maatregelen te nemen om ook artistieke impulsen te geven: dit is goed voor de betrokken amateurkunstenaars, maar evenzeer voor de beeldvorming van de sector. Deze maatregelen zijn bijvoorbeeld:

- het actief ondersteunen van een evenementenbeleid in de sfeer van de amateurkunsten (grote zichtbaarheid creëren, het betere werk in Vlaanderen bijkomende podia bieden, crossover tussen disciplines ondersteunen,...);
- voorzien in een financiering van de productiekosten van bepaalde amateurkunstengroepen. Incar steekt bijvoorbeeld zeer veel geld in de productie van hun dansprojecten.

De programmatie in culturele centra en gemeenschapscentra is uiteraard de verantwoordelijkheid van de centra en hun gemeentebesturen zelf.

De Vlaamse overheid tracht hier toch stimulerend te werken door "prikkel" te geven om zich eventueel ook op minder evidente terreinen te wagen. Wat "minder evident" is, is voor elk centrum echter anders invulbaar. Het concept van de variabele subsidies in het decreet op het lokaal cultuurbeleid gaat dan uit van een extra honorering voor een evenwichtige benadering van de drie functies van

cultuurcentra (cultuurspreiding, cultuurparticipatie en gemeenschapsvorming). Deze benadering impliceert uiteraard ook een stimulans voor een bijzondere aandacht voor het verenigingsleven, en meer in het bijzonder de amateurkunsten.

Bovendien werd het aanbod "Podium" (veeleer bekend onder de vroegere naam van het boek "Artiesten en Gezelschappen") hiertoe speciaal gecreëerd. Binnen dit aanbod Podium wordt er in een speciale regeling voorzien voor "Nieuw Talent", speciaal om aanstormend talent met een gunstige financiële regeling op het pad van cultuur- en gemeenschapscentra te krijgen.

Artiesten en gezelschappen die in het aanbod Nieuw Talent terecht komen, worden geselecteerd door een bevoegde beoordelingscommissie. Ook Incar deed een aanvraag om in dit aanbod terecht te komen, maar werd door de beoordelingscommissie niet geselecteerd wegens "niet nieuw in zijn genre". Op die manier is Incar in het aanbod Podium terecht gekomen. Dit betekent concreet dat verenigingen, bibliotheken, ... Incar kunnen inhuren en hiervoor een tegemoetkoming krijgen van 578,33 euro per optreden. Op hun beurt kunnen deze verenigingen dan terecht in de culturele centra of de gemeenschapscentra. Verenigingen, afhankelijk van de plaatselijke reglementen al dan niet aangesloten bij de gemeentelijke cultuurraden, genieten een voorkeurtarief bij het huren van een geschikte zaal in de cultuur- of gemeenschapscentra.

De Vlaamse regering is er niet voor gewonnen om de culturele centra een verplichting op te leggen om een bepaald percentage van hun programmering te richten naar amateurkunsten. Dit werkt immers meestal zeer kunstmatig. Zoals reeds vermeld, willen wij meer gerichte stimuli, zowel op het niveau van de betere amateurkunstenprojecten, extra stimuli voor productie en spreiding als op het niveau van de centra door extra stimuli via het aanbod Nieuw Talent.

Vraag nr. 137
van 30 april 2004
van de heer DIDIER RAMOUDT

Autonome gemeentebedrijven – Filialisering

Steeds meer steden en gemeenten maken gebruik van de mogelijkheid om via de oprichting van au-

tonome gemeentebedrijven taken te laten uitvoeren die beter of voordeliger kunnen worden uitgevoerd dan onder de rechtspersoonlijkheid van de gemeente zelf. Vanuit het oogpunt van een beter en efficiënter bestuur valt op deze techniek uiteraard niks aan te merken, maar de huidige regelgeving laat ruimte voor een niet correct gebruik.

Bovendien merkt men in een aantal steden en gemeenten dat deze extern verzelfstandigde agent-schappen steeds vaker filialen oprichten omdat zij van oordeel zijn op die manier nog beter hun doelstellingen te kunnen bereiken. Het omvangrijke en niet onbelangrijke takenpakket van de gemeente wordt op die manier verspreid in de hoop efficiënter en effectiever te werk te kunnen gaan. Ik denk hierbij bijvoorbeeld aan autonome gemeentebedrijven die instaan voor een efficiëntere stadskernvernieuwing.

In het decreet van 15 juli 2002 houdende wijziging van het decreet van 28 april 1993 houdende regeling voor het Vlaams Gewest van het administratief toezicht van gemeenten, worden de controle-mogelijkheden van zowel de gemeentelijke overheid als de hogere administratieve overheden belicht. Zo dient onverwijld na het nemen van een besluit door de raad van bestuur van het autonoom gemeentebedrijf, een beknopte omschrijving van de daarin geregelde aangelegenheden aan de Vlaamse regering te worden toegezonden. De regering beschikt over een schorsings- en vernietigingsbevoegdheid wanneer wordt vastgesteld dat de beslissing strijdig is met het algemeen belang of met de beginselen van behoorlijk bestuur, of strijdig is met het algemeen beleid of met de belangen van de hogere overheid.

De controle en het administratief toezicht die de democratisch verkozen gemeenteraad en het college van burgemeester en schepenen kunnen uitoefenen op de filialen van autonome gemeentebedrijven zijn echter zeer beperkt. Het democratisch gehalte van het lokaal bestuur krijgt op die manier een deuk. Een zekere mate van controle en een zeker overzicht van het gevoerde beleid van de autonome gemeentebedrijven en van de filialen moeten worden gewaarborgd.

Deze filialen, waarvan het maatschappelijk doel uiteraard wel in overeenstemming dient te zijn met het maatschappelijk doel van het autonoom gemeentebedrijf, kunnen ook in zekere mate functi-

oneren op de reguliere markt. Filialen van autonome gemeentebedrijven in verband met stads-kernvernieuwing kunnen bijvoorbeeld in concurrentie treden met de vastgoedsector. De relatie van hun handelen met het algemeen belang is soms ver te zoeken, terwijl de controle op dit handelen te gering is.

1. Welke beleidsanalyse maakt de minister terzake ?

Hoe reageert hij op de filialisering van autonome gemeentebedrijven, waardoor de controle vermindert en ook enigszins het gevaar ontstaat dat de gemeentebedrijven zich op het terrein van de reguliere markt in het algemeen gaan begeven ?

2. Welke middelen staan privé-bedrijven in dat laatste geval ter beschikking indien zij zich door de activiteiten van een extern verzelfstandigd agentschap of filiaal daarvan benadeeld weten ? En zo die er zijn, zijn ze in praktijk haalbaar ?

Antwoord

1. Op grond van artikel 263sexies, §2 NGW, door de federale wet van 28 maart 1995 ingevoegd in de Nieuwe Gemeentewet (NGW), kunnen autonome gemeentebedrijven rechtstreeks of onrechtstreeks participeren in publiek- of privaatrechtelijke ondernemingen, verenigingen of instellingen, filialen genoemd. De enige voorwaarde is dat het maatschappelijk doel van het filiaal overeenstemt met het doel van het autonome gemeentebedrijf. De tekst van dat artikel is ten dele ontleend aan artikel 13 van de federale Overheidsbedrijvenwet waarin gelijkaardige mogelijkheden zijn opgenomen.

Over de concrete werkingsmodaliteiten is wettelijk alleen vastgelegd dat, ongeacht de grootte van de inbreng van de verschillende partijen in het maatschappelijk kapitaal, het autonome gemeentebedrijf over de meerderheid van de stemmen moet beschikken en het voorzitterschap moet waarnemen in de organen van de filialen. Op grond van een nieuw tweede lid van artikel 263sexies, §2 NGW, ingevoegd door het decreet van 18 juli 2003 betreffende publiek-private samenwerking, kan echter voortaan ook van die voorwaarde afgestapt worden in

het kader van de realisatie van lokale PPS-projecten. Wel kunnen de leden van de gemeenteraad die als bestuurder of commissaris zitting hebben in de organen van een autonoom gemeentebedrijf, geen enkel bezoldigd mandaat van bestuurder of commissaris vervullen, noch enige bezoldigde activiteit uitoefenen in een filiaal van dat bedrijf.

De bevoegdheid om te beslissen over een participatie in een filiaal komt exclusief de raad van bestuur van het autonoom gemeentebedrijf toe. De gemeenteraad heeft daarin geen enkele bevoegdheid. Een rechtstreekse controle door de gemeenteraad is ook niet mogelijk. Dat is uitdrukkelijk zo gewild door de federale wetgever in 1995 en is niet tegengesproken door de Vlaamse decreetgever in 2003, op het ogenblik dat hij de participatie in filialen verder versoepeld heeft. De raad van bestuur van een autonoom gemeentebedrijf, die wel voor de meerderheid uit leden van de gemeenteraad moet bestaan en waarin ook elke politieke groep verplicht vertegenwoordigd is, dient dus inderdaad goed te beseffen waaraan hij begint vooraleer hij de beslissing neemt om te participeren in een filiaal.

Toen de Vlaamse decreetgever in 1998 een eerste regeling voor administratief toezicht op de autonome gemeentebedrijven uitwerkte, was het streven naar een zo soepel mogelijk toezicht met een maximale autonomie voor de bedrijven het uitgangspunt. Dat betekent dat niet de integrale besluiten van de raden van bestuur van die bedrijven aan de toezichthoudende overheid moeten worden voorgelegd, maar enkel lijsten waarin de besluiten van de raad van bestuur worden opgesomd, met telkens een beknopte omschrijving van hun inhoud en draagwijdte. De termijn voor schorsing of vernietiging is bewust zeer kort gehouden. De Vlaamse regering moet binnen een termijn van vijftien dagen, ingaand de dag volgend op de verzending van de lijst met besluiten, bij aangetekende brief het dossier betreffende een besluit dat voorkomt op de lijst, opvragen. Verzuimt zij dat te doen, of schorst of vernietigt zij niet onmiddellijk binnen dezelfde termijn het betrokken besluit, dan is de schorsing of vernietiging niet meer mogelijk.

De grote autonomie die hier verleend wordt, houdt onmiskenbaar ook bepaalde risico's in

indien van de geboden vrijheid misbruik wordt gemaakt. Wat dat betreft, dienen de bestuurders van een autonoom gemeentebedrijf er zich terdege bewust van te zijn dat zij overeenkomstig het gemeen recht verantwoordelijk zijn voor de vervulling van de hun opgedragen taak en aansprakelijk voor de tekortkomingen in hun bestuur.

Terwijl tot voor enkele jaren slechts enkele autonome gemeentebedrijven in Vlaanderen werkzaam waren, hebben de afgelopen periode een hele reeks nieuwe autonome gemeentebedrijven het daglicht gezien. Een aangepast regelgevend kader wordt dan ook meer dan wenselijk. Wat dat betreft, werd de voorbije periode intensief voorbereidend werk geleverd in het kader van een voorontwerp van gemeentedecreet. Daarin zou, in het kader van de gemeentelijke externe verzelfstandiging, ook een uitgebreid hoofdstuk over autonome gemeentebedrijven opgenomen worden, met een veel duidelijkere afbakening van de mogelijkheden om te participeren in andere rechtspersonen. Zo zou een autonoom gemeentebedrijf nog steeds andere rechtspersonen kunnen oprichten, erin deelnemen of zich erin laten vertegenwoordigen, voorzover dat past in zijn opdrachten. De oprichting, deelname of vertegenwoordiging mag geen speculatieve oogmerken nastreven en dient te gebeuren in overeenstemming met het gelijkheidsbeginsel, de regelgeving inzake mededinging en staatssteun en de voorwaarden bepaald in een beheersovereenkomst die verplicht afgesloten wordt tussen bedrijf en gemeente, en waarover de gemeenteraad zijn zegen moet geven. Het ligt ook in de bedoeling de beslissing tot oprichting, deelname of vertegenwoordiging aan het goedkeuringstoezicht van de Vlaamse regering te onderwerpen.

Het zal echter aan een volgende Vlaamse regering zijn om die teksten opnieuw ter hand te nemen en ter bespreking aan het Vlaams Parlement voor te leggen. Ondertussen tracht ik met de hiervoor vermelde principes in de mate van het mogelijke nu reeds rekening te houden bij de uitoefening van het administratief toezicht.

2. Een privé-bedrijf dat zich benadeeld voelt als gevolg van een beslissing van de raad van bestuur van een autonoom gemeentebedrijf, kan daarover in het kader van de geldende toe-

zichtsregels een klacht indienen bij mijn ambt, onverminderd de beroepsmogelijkheden bij de Raad van State en de burgerlijke rechtbanken. Voor activiteiten van filialen zijn alleen de burgerlijke rechtbanken bevoegd.

Vraag nr. 138
van 30 april 2004
van de heer JOHAN VAN BRUSSELEN

Scheldekaaien en Loodsgebouw Antwerpen – Stand van zaken

Bij koninklijk besluit van 20 april 1819 werd door koning Willem aan de stad Antwerpen het gebruik van de Scheldekaaien verleend. Bij conventie van 16 januari 1874 werd deze gebruiksverlening aan de stad voortgezet en uitgebreid door de Belgische staat.

Ingevolge een overeenkomst van 10 mei 1890 met de Belgische staat diende de stad Antwerpen een gebouw op te richten ten behoeve van verschillende openbare diensten, waaronder het Loodswezen en de dienst van de Waterschout. Naast dit Loodsgebouw werd nog in bijkomende bebouwing door de stad voorzien, ingevolge een aanvullende overeenkomst van 7 februari 1899.

Op 30 januari 1939 werd tussen de Belgische staat en de stad Antwerpen de "Conventie C" afgesloten, waarbij de stad de Scheldekaaien verder in concessie kreeg tot 31 december 1996. Artikel 2 van deze conventie bevestigt de verplichting van de stad Antwerpen tot het oprichten van bepaalde gebouwen en bepaalt dat alle werken door de stad uitgevoerd of nog uit te voeren, haar eigendom blijven.

Ter gelegenheid van de staatshervorming van 1988 zijn de kaaien overgegaan naar het Vlaams Gewest, in uitvoering van artikel 57, §2 van de financieringswet van 16 januari 1989.

Einde 1992 liet de Vlaamse Gemeenschap weten dat ze de gebouwen wenste te verwerven, teneinde de noodzakelijke aanpassings- en opfrissingswerken te kunnen uitvoeren.

Het Vlaams Gewest was bereid om na 31 december 1996 aan de stad een verlenging van de concessie voor de Scheldekaaien toe te staan. Als voorwaarde

werd echter onder meer gesteld dat de stad het Loodsgebouw en de bijbehorende panden in volle eigendom aan het Gewest diende over te dragen.

Op 16 december 1996 (jaarnummer 2520) keurde de gemeenteraad van Antwerpen het afsluiten van een nieuwe Conventie C in verband met de Scheldekaaien goed ter vervanging van de conventie van 30 januari 1939. Tevens werd de verkoop van het Loodsgebouw en aanhorigheden goedgekeurd.

Het Comité tot Aankoop heeft de verkoopprijs van het Loodsgebouw en bijgebouwen op 13 januari 1998 geschat op 50.000.000 frank, hetzij 1.239.467,62 euro.

De overdracht kon niet voor 31 december 1998 gerealiseerd worden wegens interne problemen bij de Vlaamse administratie. Als antwoord op de herhaalde herinneringsbrieven vanuit de stad, verzocht de Vlaamse overheid met brief van 13 november 1998 om uitstel van de overdracht tot uiterlijk 30 juni 1999, wegens overbelasting van zowel het Ministerie van Financiën als de administratie Waterwegen en Zeewezen.

Op 4 maart 2002 heeft het Aankoopcomité aan de stad Antwerpen megedeeld dat het door het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap belast werd met de opmaak van de akte. De door het comité gevraagde gegevens werden door de stad overgezonden en op 9 oktober 2002 heeft het Aankoopcomité per e-mail een ontwerpakte doorgestuurd.

Met brief van 3 februari 2004 dringt de minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken aan op ondertekening van de akte. Het Loodsgebouw is momenteel in slechte staat en er treden problemen op betreffende de veiligheid van de gebruikers.

1. Artikel 11 van de concessieovereenkomst bepaalt dat de eerste betaling zal gebeuren binnen de maand na het verlijden van de akte m.b.t. het Loodsgebouw en aanhorigheden, zoals verder bepaald in artikel 15 van de overeenkomst. Deze akte is nog steeds niet verleden.

Heeft de stad Antwerpen tussen 1996 en 2004 retributie betaald voor de ingebruikneming van de geconcedeerde goederen ?

2. Artikel 15 van de concessieovereenkomst tussen de stad Antwerpen en het Vlaams Gewest betreffende de Scheldekaaien regelt de eigendomsoverdrachten als volgt :

"De Stad verbindt zich ertoe binnen een periode van 24 maanden, de gebouwen vermeld in art. 2, op de Tavernierkaai, meer bepaald het loodsgebouw, het boeienmagazijn en de 2 magazijnen, alles eigendom van de stad Antwerpen, zoals aangeduid op het bijhorende plan "loodsgebouwsite", onbezwaard in volle eigendom over te dragen aan het gewest, dat zich ertoe verbindt de overdracht te aanvaarden binnen voormelde termijn, die ingaat met de inwerkingtreding van de overeenkomst. Deze overdracht zal geregeld worden door een reglementaire verkoopsakte, zoals vastgesteld in art. 11 van onderhavige concessieakte. De retributie is verschuldigd vanaf 1 januari 1997, doch slechts opeisbaar vanaf het verlijden van de verkoopsovereenkomst met betrekking tot het loodsgebouw en aanverwante gebouwen zoals voormeld. Indien op 31 december 1998 deze eigendoms-overdracht niet bij reglementaire verkoopsakte is vastgesteld, dan dient uiterlijk op 30 juni 1999 de achterstallige retributie, met inbegrip van de wettelijke interesten vanaf 30 juni 1997 (voor het jaar 1997) en vanaf 30 juni 1998 (voor het jaar 1998) te worden betaald".

In hoeverre werden al deze contractuele bepalingen en verplichtingen nageleefd door de partijen ?

3. Artikel 15 van deze overeenkomst bepaalt dat de stad zich ertoe verbindt om de voormelde gebouwen aan het Gewest over te dragen binnen 24 maanden, dus uiterlijk op 31 december 1998. Met brief van 13 november 1998 verzocht de Vlaamse overheid om uitstel tot 30 juni 1999. Uiteindelijk duurt het dan nog tot 3 februari 2004 vooraleer er een duidelijk signaal komt.

Waarom heeft dit dossier zo lang aangeslept ?

4. Voor het Loodsgebouw bestond en bestaat een zodanige interesse vanuit de privé-sector, dat een verkoop op de privé-markt wellicht een hogere opbrengst zou opleveren. De schatting van het Comité tot Aankoop betreft evenwel niet de potentiële waarde van het Loodsgebouw in een

fictieve horecabestemming, maar de waarde van een dienstgebouw dat de stad Antwerpen contractueel verplicht was te bouwen voor de huisvesting van staatsdiensten.

De marktevolutie wijst inderdaad op gestegen vastgoedprijzen in Antwerpen. Dit geldt zeker voor unieke toplocaties. Het Loodswezen is er zeker één van, met heel wat commerciële troefkaarten (onbelemmerd zicht over de Schelde en de Jachthaven, een unieke site, vlakbij het historisch centrum, historisch gebouw, ...).

Gaat de minister ervan uit dat een schattingsverslag – dat dateert van 1998 – nog van toepassing kan zijn in deze transactie ?

5. Het college van burgemeester en schepenen van de stad Antwerpen heeft de intentie om de doelstelling en het ambitieniveau voor het "project Werf van de eeuw (Scheldekaaien)" goed te keuren : de stad wil de ruimtelijke en functionele band tussen stad en stroom op een hedendaagse manier herstellen, onder meer door het ontwikkelen van een globale visie m.b.t. de herwaardering van beide Scheldeoeveren als dragers van stedelijke (publieke) functies en stedelijke ontwikkeling.

In dat verband is het van belang dat het gebouw van het Loodswezen bij de overdracht aan het Vlaams Gewest een publieke functie zal vervullen die aansluit bij de visie van het BPA Rijnkaai.

- a) In hoeverre kan de toekomstige bestemming van de site Loodswezen aansluiten bij deze visie van het stadsbestuur van Antwerpen ?

Welke bestemming krijgt de site Loodswezen in de toekomst nadat de eigendomsoverdracht heeft plaatsgevonden ?

- b) Heeft de minister weet van plannen om – eens de eigendomsoverdracht gebeurd is – het pand op de immobiliënmarkt te brengen ?

Heeft het Vlaams Gewest zelf plannen met het gebouw ? Zo ja, welke ?

- N.B. Deze vraag werd gesteld aan de ministers Bossuyt (vraag nr. 311), Van Mechelen (nr. 125) en Van Grembergen (nr. 138).

Gecoördineerd antwoord

1. Heeft de stad Antwerpen retributie betaald voor de geconcedeerde goederen?

Vooreerst wens ik op te merken dat volgens de bepalingen van de concessieovereenkomst de retributie verschuldigd is vanaf 1 januari 1997. In 1996 diende er dus geen retributie betaald te worden.

De stad Antwerpen heeft voor de jaren 1997, 1998, 1999, 2000 en 2001 de retributie betaald voor de ingebruikneming van de geconcedeerde goederen. De retributie voor 2001 en 2002 dient nog betaald te worden.

2. In hoeverre werden al deze contractuele bepalingen en verplichtingen nageleefd door de partijen?

De contractuele bepalingen en verplichtingen werden nageleefd door de partijen, met dien verstande dat op 31 december 1998 de eigendomsoverdracht van het Loodsgebouw niet bij reglementaire verkoopsakte was vastgesteld. De bepalingen met betrekking tot de inning van de retributie werden nageleefd.

3. Waarom heeft dit dossier zo lang heeft aangeslept?

Op 21 februari 1997 werd tussen het Gewest en de stad Antwerpen een concessieovereenkomst ondertekend waarin werd bepaald dat binnen een periode van 24 maanden de stad Antwerpen het Loodsgebouw moest overdragen aan het Gewest. In de concessie werd eveneens bepaald dat de stad ten opzichte van het Gewest zal optreden als penhouder.

Tot eind 1998 wordt er geen initiatief door de stad Antwerpen genomen. Met een brief van 13 november 1998 vraagt de Vlaamse overheid uitstel van overdracht tot medio 1999 aangezien er onduidelijkheid heerste over welk departement, LIN (AWZ) of AZF, de aankoop zou verrichten. In het voorjaar van 1999 wordt besloten dat AZF het geld ter beschikking zal stellen en de aankoop zal verrichten (*LIN: Leefmilieu en Infrastructuur; AWZ: afdeling Waterwegen en Zeewezen; AZF: Algemene Zaken en Financiën – red.*).

In de tweede helft van 1999 werd tot tweemaal toe - over de aankoop - een ongunstig advies gegeven door de inspecteur-generaal van Financiën. Begin 2001 wordt ten slotte een gunstig begrotingsakkoord verkregen met betrekking tot de aankoop van het Loodsgebouw.

Hierop wordt aan het Comité tot Aankoop gevraagd om de aankoopakte op te stellen. In het najaar van 2001 wordt het detail van de aankoopssom ontvangen van het Aankoopcomité. Deze som wordt onmiddellijk overgemaakt aan de ontvanger der domeinen en bevindt zich daar nog steeds in consignatie.

Daaropvolgend werden er verschillende gesprekken gevoerd tussen de stad Antwerpen en het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap betreffende de bestemming van het Loodsgebouw.

Medio 2002 wordt schriftelijk de vraag gesteld aan het college van burgemeester en schepenen om de verkoopakte te ondertekenen. Deze akte wordt in oktober 2002 door het Comité tot Aankoop aan de stad bezorgd. Sedertdien wachtte de stad om haar akkoord te geven aan deze akte met het oog op de opmaak van een bijzonder plan van aanleg (BPA) rond de site van het Loodsgebouw.

Ten slotte wordt er begin 2004 nogmaals aangedrongen op de ondertekening van de verkoopakte door de minister.

De uiteindelijke beslissing van de stad Antwerpen, met een aantal randvoorwaarden, wordt met een schrijven van 12 april 2004 overgezonden.

4. Is het schattingsverslag van 1998 nog van toepassing in deze transactie?

Het schattingsverslag blijft behouden omdat het gaat over contractuele afspraken die nageleefd moeten worden.

Voor eventuele nieuwe initiatieven met betrekking tot het Loodsgebouw dient uiteraard een nieuwe schatting te worden gevraagd.

5. a) De visie van de stad Antwerpen betreffende de site is terug te vinden in de uitgangspunten van het op te stellen BPA. Er dient wel

op gewezen te worden dat het BPA nog in opmaak is en nog niet werd besproken met de gewestelijk planologisch ambtenaar.

Momenteel lopen daarover gesprekken tussen de stad Antwerpen en de betrokken administraties van het Vlaams Gewest om de intenties van beide partijen na te gaan en op elkaar af te stemmen.

- b) Zoals reeds vermeld, ben ik op de hoogte van de ambtelijke besprekingen, onder meer betreffende de ruimtelijke ordeningsaspecten.

Ik ben op de hoogte van interesse vanwege de privé-sector. Indien de privé-sector de vooropgestelde doelstellingen kan realiseren, dienen de door de privé-sector aangeerde pistes ernstig te worden bestudeerd.

Aangezien de ruimtelijke ordeningsaspecten nog in onderzoek zijn, lijkt elke verdergaande functionele uitspraak voorbarig.

**Vraag nr. 139
van 5 mei 2004
van de heer JAN LOONES**

Plantentuin Meise – Naleving beschermingsvoorschriften

Ik vermoed dat de minister op de hoogte is van de dramatisch wordende toestand van de "Nationale Plantentuin van België" in Meise. Omdat de federale overheid, nog steeds eigenaar van de plantentuin in afwachting van de overdracht ervan aan de Vlaamse overheid, blijkbaar niet meer investeert in onderhoud, herstelling en verbetering, zijn een aantal serres, onder meer een orchideeënserre, in dermate slechte staat dat zij voor personeel en publiek gesloten werden wegens reëel instortingsgevaar. In de orangerie zou er geen verwarming zijn. Andere gebouwen kampen met andere gebreken. Kortom, er rijst een ernstig probleem inzake instandhouding en onderhoud.

De plantentuin ("de Nationale Plantentuin van België") is als geheel bij koninklijk besluit (KB) van 9 augustus 1967 (Belgisch Staatsblad, 20 februari 1968) beschermd als "landschap" overeenkomstig de oude wet van 7 augustus 1931, nu wat

het Vlaams Gewest betreft, vervangen door het decreet van 16 april 1996 betreffende de landschapszorg.

Nu bepaalt artikel 14, § 2, eerste lid, van het decreet van 16 april 1996 dat de eigenaars van een definitief beschermd landschap verplicht zijn "door de nodige instandhoudings- en onderhoudswerken, het (landschap) in goede staat te houden, het niet te ontsieren, te beschadigen of te vernielen". Het niet naleven van deze verplichting wordt strafrechtelijk gesanctioneerd door artikel 20, § 1, 5°, van het decreet, met een gevangenisstraf van acht dagen tot zes maanden en een geldboete van 100 tot 100.000 frank of met één van deze straffen. Artikel 21 van het decreet voorziet verder in de mogelijkheid om bij veroordeling het bevel te geven het goed of de goederen in hun vroegere toestand te herstellen op kosten van de veroordeelde, onverminderd de schade-loosstelling en de opgelegde dwangsom. Bij het verstrijken van de in het vonnis vastgestelde termijn kan de Vlaamse regering of haar gemachtigde de werkzaamheden op kosten van de veroordeelde laten uitvoeren.

Dat deze verplichting ook geldt voor de onroerende goederen gelegen binnen een beschermd landschap, volgt zonder twijfel uit artikel 4, § 1, 2°, van het besluit van de Vlaamse regering van 3 juni 1997 houdende algemene beschermingsvoorschriften, advies- en toestemmingsprocedure, instelling van een register en vaststelling van een herkenningsteken voor beschermde landschappen. Die bepaling stelt, overeenkomstig artikel 14, § 2, van het decreet van 16 april 1996, dat de eigenaars gehouden zijn tot "het onderhouden en instandhouden van tuin- en parkstructuren zoals waterlopen en grachten, vijvers en waterbekkens, wegen en paden, laanbeplantingen en bomenrijen, boomengroepen en solitaire bomen, heestergroepen en solitaire struiken, perken en borders, hagen en afsluitingen, paviljoenen en ijskelders, muren en trappen, bruggen, schuttingen, loofgangen en pergola's, priëlen en hekken, tuin- en parkornamentiek en tuin- en parkmeubilair." Het lijkt mij logisch dat bijvoorbeeld serres en een orangerie hier ook onder vallen.

De administratie van de minister is belast met het toezicht op de naleving van deze reglementering en beschikt daartoe over de nodige opsporings- en vaststellingsbevoegdheden.

1. De minister is naar ik aanneem op de hoogte van de dramatische toestand van de "Nationale Plantentuin van België", zoals die onlangs uitgebreid in de pers werd beschreven.

Gaat het hier niet om een inbreuk in hoofde van de eigenaar, de Belgische staat, op artikel 14, § 2, eerste lid, van het decreet van 16 april 1996 betreffende de landschapszorg en de bepalingen van het uitvoeringsbesluit van 3 juni 1997 ?

Werden er terzake reeds vaststellingen gedaan door de bevoegde diensten ?

Zo neen, waarom niet en gebeurt dit alsnog ?

2. Hoe beoordeelt de minister deze situatie, onder meer in het licht van het gelijkheidsbeginsel en de voorbeeldfunctie die een overheid toch zou moeten hebben als het gaat om de naleving van wetgeving ?

3. Heeft de minister en/of zijn administratie de eigenaar reeds aangemaand de geldende beschermingsvoorschriften na te leven ?

Zo neen, waarom nog niet en gebeurt dit alsnog ?

Zo ja, wat was de reactie van de eigenaar ?

4. Werd er reeds een klacht ingediend tegen de eigenaar wegens inbreuken op de geldende beschermingsvoorschriften ?

Zo neen, waarom nog niet en gebeurt dit alsnog ?

5. Welke initiatieven neemt de minister in dit dossier nog om de naleving van de beschermingsvoorschriften door de eigenaar te verzekeren ?

Antwoord

1 Ik ben op de hoogte van de situatie waarin de "Nationale Plantentuin van België" in Meise zich momenteel bevindt.

Zolang de plantentuin van Meise niet is overgedragen, blijft het de federale overheid die terzake de verantwoordelijkheid draagt. Vooraleer dit kan gebeuren, moet het samenwerkingsakkoord door de beide parlementen door middel

van een eensluidend decreet zijn bekrachtigd. Over het standpunt van de Vlaamse regering terzake heeft de minister-president op 20 april 2004 de Vlaamse volksvertegenwoordiger van antwoord gediend (*Handelingen C181 van 20 april 2004, blz. 1-7 – red.*).

Over de huidige toestand van de plantentuin bestaat geen twijfel. Dit dient dringend een halt te worden toegeroepen. Maar de toestand van de gebouwen kan niet worden ondervangen op basis van het genomen KB van 9 augustus 1967 waarin de bescherming werd geregeld als landschap (en niet als monument) op basis van de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen.

Juridisch advies terzake geeft aan dat de bescherming als landschap (en dus de rechtsgevolgen) op basis van de wet van 7 augustus 1931 niet automatisch wordt vervangen door een bescherming op basis van het decreet van 16 april 1996 betreffende de landschapszorg. Artikel 43, § 2, tweede lid, van het decreet van 16 april 1996 bepaalt : "de beschermingsbesluiten genomen bij toepassing van de wet van 7 augustus 1931, gewijzigd bij de decreten van 13 juli 1972 en 14 juli 1993, behouden hun rechtskracht tot zij overeenkomstig dit decreet worden gewijzigd of opgeheven. Ten aanzien van deze beschermingsbesluiten gelden alle gevolgen die dit decreet verbindt aan de besluiten tot bescherming". Deze bepaling betekent geenszins dat ook de algemene beschermingsvoorschriften van het besluit van de Vlaamse regering van 3 juni 1997 houdende algemene beschermingsvoorschriften, advies -en toestemmingsprocedure, instelling van een register en vaststelling van een herkenningsteken voor beschermde landschappen, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse regering van 4 april 2003, kunnen worden toegepast.

Het KB van 9 augustus 1967 somt de beperkingen op die aangebracht worden aan de rechten der eigenaars en welke door de behartiging van het algemeen (nationaal) belang worden opgelegd. Kort samengevat is het verboden behoudens toelating:

- bomen te vellen of abnormale snoeiingen uit te voeren, uitgezonderd zieke bomen;
- reclame of publiciteit te maken;

- bovengrondse leidingen van elektrische of andere energie aan te brengen;
- te verkavelen of te verdelen met het doel er een andere bestemming aan te geven dan deze van plantentuin.

Tot op heden is er krachtens het decreet van 16 april 1996 geen wijziging aangebracht aan de opgelegde beperkingen in het KB, noch van algemene, noch van specifieke aard.

Het is dan ook minstens betwistbaar dat de instandhouding van de gebouwen kan worden afgedwongen.

2. Ik kan deze situatie geenszins goedkeuren, maar ik denk dat deze Vlaamse regering juist tracht om op een zinvolle manier de nodige voorwaarden te stellen met het oog op een overheveling naar de Vlaamse Gemeenschap.
3. Er is geen individuele aanmaning gedaan, te meer omdat de wettelijke basis in dit geval niet toereikend is en omdat de bovenvermelde voorwaarden vooreerst dienen te zijn ingevuld vooraleer de Vlaamse overheid gepaste initiatieven kan nemen in het duurzaam beheer van deze site.
4. Er werd geen klacht ingediend, om bovenvermelde redenen.
5. Ik meen dat er voorrang dient te worden verleend aan de overheveling.

**Vraag nr. 140
van 7 mei 2004
van de heer JOHAN SAUWENS**

Alden Biesen – Masterplan – Beter Bestuurlijk Beleid

Momenteel heerst zowel bij de partners als de gebruikers een grote tevredenheid over de werking van de Landscommanderij Alden Biesen. Het is een toeristische groeipool en een aantrekkingspunt in het Limburgs kastelenlandschap.

Naar aanleiding van de opmaak van een masterplan en de ontwikkelingen van het Beter Bestuurlijk Beleid is er grote bezorgdheid ontstaan bij

zowel de bestuurscommissie als de partners en gebruikers over de toekomst van de Landscommanderij.

1. Wat zijn het statuut en de positie van Alden Biesen in het Beter Bestuurlijk Beleid ?
2. Wat is de stand van zaken m.b.t. het masterplan voor Alden Biesen ?

Welke missie, doelstellingen, opdrachten en taken zullen aan de Landscommanderij gegeven worden ?

Is er hierover overleg gepleegd met de bestuurscommissie, of zal dit in de toekomst geschieden ?

3. Is er nog een toeristische rol weggelegd voor Alden Biesen in het masterplan ? Zo ja, hoe zal deze rol ingevuld worden en wat zal de toeristische functie in de toekomst zijn ?
4. Wordt de huidige werking voor een breed publiek bestendig ?
5. Wat is de status van het masterplan met betrekking tot de operatie Beter Bestuurlijk Beleid ?
6. Wanneer kan zekerheid gegeven worden m.b.t. de verdere opdrachten en werking van Alden Biesen ?

Antwoord

Ik ondersteun het algemeen gevoel van tevredenheid over de werking van de Landscommanderij Alden Biesen.

Deze unieke site trekt heel wat bezoekers, niet in de minste mate vanwege de werking. Het lijkt me dan ook vanzelfsprekend om deze positieve elementen ook in de toekomst sterk te benadrukken: het prachtig en uniek erfgoed, de internationale context en de brede publiekswerving. Over de manier waarop dit georganiseerd moet worden - zowel wat de structuur als wat de missie, doelstellingen, opdrachten en taken betreft -, wens ik me in deze fase van de legislatuur niet uit te spreken. Dit maakt het voorwerp uit van verder debat, onder meer in het kader van Beter Bestuurlijk Beleid.

De opzet van het masterplan is om toekomstige ingrepen aan de site ook vanuit het fysisch perspectief aan een langeretermijnstrategie te toetsen. Ik neem aan dat deze bezorgdheid door iedereen wordt gedeeld. De dienst met afzonderlijk beheer (DAB) Alden Biesen was derhalve - terecht - betrokken bij de procedure (projectdefiniëring, gunning,...). Ik ben dan ook de mening toegedaan dat dit masterplan een nuttige invalshoek - maar niet meer dan een invalshoek - kan vormen voor het bepalen van een strategie op langere termijn. Dit houdt ook in dat het masterplan niet op autonome wijze de missie van Alden Biesen kan bijsturen, laat staan bepalen.

Vraag nr. 141
van 14 mei 2004
van de heer KRIS VAN DIJCK

Kinderboekenbeurs Bologna – Vlaamse Avond

Naar jaarlijkse gewoonte biedt de Vlaamse Gemeenschap tijdens de Kinderboekenbeurs van Bologna (april 2004) ondersteuning aan de Vlaamse Uitgeversvereniging (VUV) door het financieren van een Vlaamse Avond. Het is de bedoeling dat de Vlaamse uitgevers die aan de beurs deelnemen, buitenlandse gasten uitnodigen, die zo de kans krijgen Vlaanderen beter te leren kennen.

De uitwerking van de Avond wordt steeds toevertrouwd aan het secretariaat van de VUV. Zo ook dit jaar.

Het secretariaat engageerde vorig jaar Laïs voor een optreden en koos dit jaar voor Voice Male. Maar deze keuze werd niet gewaardeerd. Ik weet niet of er protest kwam van de administratie of van het kabinet, maar feit is dat de VUV te horen kreeg dat ze Voice Male moest annuleren en in de plaats daarvan Zefiro Torna moest engageren. Alle kosten die reeds waren gemaakt (hotelreservaties, vliegtuigtickets) mogen, voorzover ze niet kunnen worden omgezet of geannuleerd, worden gefactureerd en zullen worden betaald.

Dat dit laattijdig ingrijpen van het kabinet of de administratie heel wat geld kost, lijkt niemand te storen. Toch leeft hierover zeer veel onvrede en onbegrip, waarbij het woord "vriendjespolitiek" niet geschuwd wordt.

1. Klopt deze situatieschets ?
2. Waarom werd Voice Male plots vervangen voor Zefiro Torna ?
3. Hoeveel kost deze demarche in het totaal ?

Wie draait op voor de kosten ?

4. Wat onderneemt de minister om de onvrede op het veld weg te nemen en duidelijkheid in dit dossier te scheppen ?

Antwoord

De situatieschets van de Vlaamse volksvertegenwoordiger komt niet overeen met de werkelijkheid. De situatie was de volgende.

Vorig jaar (2003) werd voor het eerst een receptie aangeboden door de Vlaamse delegatie op de beurs van Bologna. Onze aanwezigheid op deze jeugdboekenbeurs wordt gecoördineerd door de VUV (Vlaamse Uitgeversvereniging). Zij organiseren de stand en het transport van het tentoongestelde materiaal naar Italië. De administratie Cultuur, afdeling Muziek, Letteren en Podiumkunsten (MLP), heeft dit initiatief, net als de boekenbeurzen van London en Frankfurt, steeds gesteund.

Vorig jaar vroeg de VUV een extra toelage voor een receptie op een prestigieuze locatie en een optreden van Laïs. Deze première was een groot succes en daarom vroeg VUV om dit initiatief te herhalen. De keuze voor Laïs werd in overleg met de administratie Cultuur, afdeling MLP, genomen. Dit jaar kwam VUV met een gemaakte afspraak naar de administratie. Zij hadden zelf Voice Male gecontacteerd en afspraken gemaakt voor een optreden. Een subsidie van 27.300 euro werd gevraagd voor honorarium, reis, verblijf en omkadering van het optreden.

De administratie oordeelde dat de keuze van Voice Male niet de meest geschikte was en Zefiro Torna, een klassiek ensemble dat reeds door de Vlaamse Gemeenschap wordt gesteund, werd als alternatief voorgesteld.

Dat VUV reeds kosten engageerde voor reis en verblijf van Voice Male is haar zaak. Ik heb op

voorstel van de administratie 16.000 euro toegekend - 27.300 euro was gevraagd - als een globale tegemoetkoming voor de avond van de Vlaamse uitgevers. Mogelijke kosten voor annulatie zijn dus ten laste van de VUV, en niet van de administratie die geen enkel engagement aanging.

Het kabinet is op geen enkel moment tussenbeide gekomen in dit dossier. Ik ga volledig akkoord met de redenering van mijn administratie. Wij vermoeden dat de "vriendjespolitiek" die de Vlaamse volksvertegenwoordiger suggereert, veeleer te zoeken is in het VUV-kamp.

Dit dossier is duidelijk. Aan de VUV werd een subsidie toegekend van 16.000 euro en ik weet niet wat de Vlaamse volksvertegenwoordiger bedoelt met "onvrede op het veld". In Bologna was er een zeer mooie receptie met een schitterend optreden van Zefiro Torna. De aanwezigen hebben het optreden erg gesmaakt.

Dat de VUV zowel vorig jaar als dit jaar op haar uitnodiging vergat te vermelden dat deze avond tot stand kwam met de steun van de Vlaamse Gemeenschap, heb ik ook aan de administratie doen opmerken. Wij hebben deze nalatigheid vergeven, maar gaan er wel van uit dat volgend jaar, bij een volgende Vlaamse Avond, de Vlaamse Gemeenschap in deze erkend wordt.

Vraag nr. 142 van 2 juni 2004 van mevrouw NIKI DE GRYZE

Centrum voor Vlaamse Cultuur in Zuid-Afrika – Subsidiëring

Recentelijk vernam ik dat het Centrum ter Bevordering van de Vlaamse Cultuur in Zuid-Afrika, oorspronkelijk van Camiel de Vleeschauwer, werd opgedoekt omdat de betrokken universiteit het niet meer kan onderhouden en ook omdat de Vlaamse regering haar engagement niet is nagekomen. In 1994 beloofde toenmalig minister Sauvens nog geldelijke steun, na hem werd deze steun geblokkeerd.

De bekende opstelwedstrijden over Vlaanderen voor Zuid-Afrikaanse scholieren werden door dit Centrum georganiseerd en de winnaars kregen een reis naar Vlaanderen aangeboden. Op deze manier

werden de vriendschaps- en culturele banden nauw aangehaald.

Zijn er plannen om dit initiatief en deze werking te laten hernemen ?

Zo ja, worden hiervoor de nodige stappen gezet naar de betrokken universiteit ? En vraagt de minister de Vlaamse regering dan hiervoor in de nodige subsidie te voorzien ?

Antwoord

De culturele samenwerking tussen Vlaanderen en Zuid-Afrika heeft de laatste jaren een enorme dynamiek ontwikkeld. In plaats van de incidentele ondersteuning van zeer uiteenlopende projecten hebben de Zuid-Afrikaanse en de Vlaamse overheid samen een beleid ontwikkeld dat de culturele uitwisseling en samenwerking tussen beide landen vorm geeft. Uitgangspunt voor dit beleid is het gezamenlijke belang dat beide overheden hebben in de gekozen beleidslijnen.

Op deze manier werd na veelvuldig overleg gekozen om rond vier hoofdthema's te werken:

- lokaal cultuurbeleid,
- lokaal jeugdbeleid,
- kunsteducatie,
- erfgoed - toerisme - tewerkstelling.

Rond elk van deze thema's werden concrete duurzame projecten opgestart, die enerzijds bijdragen tot het vormgeven van het cultuurbeleid in Zuid-Afrika, maar anderzijds ook reflectie bieden voor het gevoerde cultuurbeleid in Vlaanderen. Om deze doelstellingen alle kansen te geven, werd ervoor geopteerd om het gros van de beschikbare middelen te reserveren voor de vermelde projecten. Daarnaast voorziet de Vlaamse administratie Cultuur nog in een apart reglement voor internationale uitwisselingen. Hiermee kan worden ingegaan op initiatieven die spontaan vanuit het veld ontstaan. Het gaat hier in hoofdzaak om artistieke uitwisselingen, ofwel om initiatieven die passen in de hierboven geschetste doelstellingen.

Ik ben ervan overtuigd dat het gevoerde beleid voldoende bijdraagt tot de bevordering van de Vlaamse cultuur in Zuid-Afrika én van de Zuid-Afrikaanse cultuur in Vlaanderen. Vanuit de administratie Cul-

tuur zie ik dan ook geen noodzaak om een Centrum voor Vlaamse Cultuur op te starten. Het staat de organisatie uiteraard vrij om een concrete subsidieaanvraag in te dienen voor particuliere projecten. Deze zullen dan via de geijkte procedure behandeld worden. De betrokkenen kunnen hiervoor steeds contact opnemen met mijn administratie. Met betrekking tot de vermelde opstelwedstrijden wil ik evenwel opmerken dat dit soort initiatieven veeleer onder de bevoegdheid van de minister van Onderwijs vallen.

Vraag nr. 143 van 2 juni 2004 van mevrouw NIKI DE GRYZE

Verdwenen Iraakse kunstwerken – Vlaanderen

Tijdens een vergadering van de Commissie voor Cultuur, Media en Sport uitten alle fracties hun bekommerning over de verdwenen kunstwerken naar aanleiding van de plunderingen in het Iraaks Nationaal Museum in 2003.

Momenteel zouden er nog steeds 15.000 kunstwerken spoorloos zijn. Toch werden meer dan een jaar later in totaal 4.000 kunstwerken teruggevonden : onder andere 1.000 in de Verenigde Staten, 500 in Frankrijk, 250 in Zwitserland en 100 in Italië.

Werden er ook in Vlaanderen van deze historische voorwerpen teruggevonden ?

Zo ja, hoeveel ? En hoe zal de eventuele recuperatie verlopen ?

Antwoord

1. Vooreerst is het belangrijk stil te staan bij de betrouwbaarheid van de totnogtoe gepubliceerde gegevens.

Doordat er in het Nationaal Museum van Irak geen collectieregistratieprogramma aanwezig was en ook niet van elk object een foto is gemaakt, bestaan er vele onduidelijkheden over het aantal vermiste objecten. De genoemde getallen werden sinds de plunderingen drastisch herzien. Volgens de gegevens van de Unesco (*United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization – red.*) handelt het om minder dan duizend objecten.

Een hulpactie en studiebezoek van een groep conservatoren uit het British Museum bevestigen dat er veel twijfel heerst over het exacte aantal objecten en over het juiste aantal geretourneerde voorwerpen.

Voorzover bekend zijn er in Vlaanderen geen objecten teruggevonden.

2. Het Vlaamse initiatief om mee te helpen aan de renovatie van de opslagruimten van het Iraakse Nationaal Museum, illustreert dat er vanuit Vlaanderen meegedacht en meegewerkt wordt aan de wederopbouw van het land en het cultureel erfgoed. Er is een bedrag van 375.000 euro uitgetrokken en dit project zal worden uitgevoerd onder supervisie van de Unesco.

De Vlaamse volksvertegenwoordiger zal begrijpen dat het momenteel door de nog altijd zeer gevaarlijke situatie ter plaatse niet mogelijk is een exacte aanvangsdatum door te geven. Dit heeft vooral te maken met het feit dat men pas wil beginnen indien er een bepaalde zekerheid gegeven kan worden m.b.t. het politieke klimaat in Irak. Het is namelijk niet de bedoeling dat de verbeteringen binnen een korte termijn ongedaan worden gemaakt.

Verder moet de veiligheid van de mensen ter plaatse natuurlijk gegarandeerd kunnen worden.

**Vraag nr. 144
van 2 juni 2004
van mevrouw NIKI DE GRYZE**

Basilea-project Gent - Stand van zaken

In de middelenbegroting en de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2004 werd 191.000 euro (in 2003) en 25.000 euro voor 2004 ingeschreven voor de VZW Vaarwater.

Bij de projecten die in 2002 in aanmerking kwamen voor de zone Stad Gent (cfr. Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 4 van 18 november 2002, blz. 763) werd voor een skatezone aan de Basilea 103.688 euro ingeschreven (aanvrager was Jeugd en Stad VZW - Secretariaat Gent).

Graag zou ik van de minister de stand van zaken vernemen van deze "Gentse rockboot", aangezien ik diverse keren via de media vernomen heb dat de Basilea maar niet in orde geraakt.

Met de Commissie voor Cultuur, Media en Sport hebben wij daar een bezoek gebracht en het leek een mogelijk project, maar als dit niet vooruitgaat en alleen maar geld kost, heb ik daar wel bedenkingen bij.

1. Heeft de minister er een zicht op hoever het momenteel staat met de Basilea ?
2. Zijn er plannen om een tijdslimiet te stellen aan het project ?
3. Hoever staat het met de aanleg van de skatezone ?
4. Indien deze skatezone niet wordt aangelegd, wat is dan de financiële consequentie ?

Antwoord

Het door de Vlaamse volksvertegenwoordiger aangehaald dossier inzake de aanleg van een skatezone is geen dossier van de Vlaamse Gemeenschap - Cultuur of Jeugd - en valt bijgevolg niet onder mijn bevoegdheid. Het betreft een subsidiedossier van het Federaal Impulsfonds - Centrum voor Gelijke kansen. Uit ingewonnen informatie weet ik niettemin dat de locatie van deze skatezone met akkoord van de subsidiënt werd gewijzigd en dat deze skatezone nu wordt aangelegd bij de ACEC-gebouwen. Dat heeft bijgevolg met het Basilea-project niets meer te maken.

Wat de Basilea betreft, vraagt de Vlaamse volksvertegenwoordiger mij naar een stand van zaken en of er plannen zijn om een tijdslimiet te stellen aan het project.

Het project heeft een aanzienlijke vertraging opgelopen voornamelijk te wijten aan belangrijkere constructieve werken en ingrepen dan oorspronkelijk geraamd. Deze ingrepen hebben enerzijds de afwerkingstermijn verlengd en meer financiële middelen vereist dan gepland. Het laatste brengt mee dat er financiële middelen ontbreken om het project af te werken. De oorspronkelijke kostenraming bedroeg ongeveer 1,1 miljoen euro. De huidige 1,6 miljoen euro.

Zijn reeds uitgevoerd: de staalwerken en het eerste deel der technieken (verwarming, verluchting, sanitair, elektriciteit, brandbeveiligingen immotica) voor 755.000 euro. Blijven nog uit te voeren: voornamelijk het tweede deel der technieken en het schrijnwerk ten bedrage van 611.000 euro. Daarnaast zijn er kosten voor architect, ingenieur, afbetaling lening voor een totaal van 239.000 euro.

Het Basilea-project kampt bijgevolg met een tekort van 477.000 euro.

Ik heb van de VZW Vaarwater een aanvraag ontvangen voor een bijkomende subsidie van de Vlaamse Gemeenschap in dat project. Men verzekert mij dat deze subsidie het mogelijk zou maken de Basilea eind 2004 operationeel te krijgen.

Ik meen het project zijn kansen niet te mogen ontnemen. Ik onderzoek bijgevolg de aanvraag op zijn gegrondheid en haalbaarheid en de inspanning van de andere partners. Ik werk een voorstel van bijkomende subsidie uit en vraag hierover het advies van de Inspectie van Financiën.

GILBERT BOSSUYT

VLAAMS MINISTER
VAN MOBILITEIT, OPENBARE WERKEN
EN ENERGIE

Vraag nr. 288
van 26 maart 2004
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Zwerfvuil – Knelpunten

Uit recente persberichten blijkt dat ondanks alle sensibiliseringscampagnes heel wat mensen afval blijven dumpen langs de wegen.

Het geringe succes van de ambtenaren die bevoegd zijn om een proces-verbaal uit te schrijven bij vaststelling van sluikestorten, kan alleen maar doen vermoeden dat zelfs met een uitbreiding daarvan, het resultaat beperkt zal blijven.

Het komt mij voor dat alleen een opgedreven onderhoud resultaten kan opleveren. Immers, vuil trekt nog meer vuil aan.

1. Kan de minister meedelen of de administratie beschikt over een overzicht van de punten waar het probleem acuut is ?
2. Wordt het onderhoud op die plaatsen dan ook opgedreven ?

Antwoord

Op basis van een goede terreinkennis en de ervaringen uit het verleden zijn een aantal gevoelige plaatsen weer te geven in verband met zwerfvuil. Het gaat hier in het bijzonder om alle op- en afritten van de autosnelwegen, alle verkeerswisselaars en alle plaatsen waar de weggebruiker al dan niet wettelijk toegelaten even halt kan houden (bv. parkings langs gewest- of autosnelwegen, vluchthavens, terreinen van de nevenbedrijven, dienstwegen, voor verkeerslichten, ...)

Wat het ruimen van zwerfvuil betreft, worden volgende minima gehanteerd:

- 6 algemene beurten per jaar voor het ruimen van het zwerfvuil op het terrein van de gewestwegen (bermen, grachten en taluds inbegrepen);
- 3 algemene beurten per week voor het ruimen van het zwerfvuil op de parkings langs gewest- en autosnelwegen en dit gedurende de maanden van juni tot september. De overige maanden van het jaar worden deze parkings tweemaal per week geruimd.

Naast deze algemene beurten zijn steeds dringende en lokale interventies mogelijk door een privé-aannemer op dienstbevel of door eigen personeel van de administratie. Deze interventies gebeuren steeds na klacht van een weggebruiker of vaststelling door eigen personeel tijdens inspecties.

Vraag nr. 289
van 26 maart 2004
van de heer JOHAN DE ROO

Geplande fietspaden 2004 – Oost-Vlaanderen

Kan de minister meedelen welke fietspaden in 2004 gepland zijn en/of zullen worden uitgevoerd in de verschillende arrondissementen van Oost-Vlaanderen ?

Mag ik tevens van de minister vernemen :

- de geplande begin- en einddatum ;
- de eventuele datum van de aanbesteding ;
- de kostenraming per werk ?

Antwoord

Bijgevoegde tabel geeft een overzicht van de verschillende fietspadenprojecten in de provincie Oost-Vlaanderen.

Plaats	Omschrijving van het project	Uitvoering	Kostprijs
N9: omgeving Zeebergbrug in Aalst (arr. Aalst-Oudenaarde)	Aanleg verhoogde fietspaden (2 maal 500 meter) + de bouw van een fietstunnel	Werken zijn in uitvoering; tunnel is in gebruik; de volledige ingebruikname is gepland voor mei 2005 (aanbesteding : 31/10//2002)	De aanleg van de fietsvoorzieningen maakt deel uit van een omvangrijk project. De kostprijs van het deel dat betrekking heeft op de fietspaden bedraagt ongeveer 0,25 miljoen euro
N8: vak tussen de kruispunten N45 en N460 in Ninove (arr. Aalst-Oudenaarde)	Aanleg van vrij liggende fietspaden (2 maal 1.900 meter)	Werken zijn in uitvoering; de voltooiing is gepland voor mei 2004 (aanbesteding: 21/11/2002)	De kostprijs van de fietsvoorzieningen bedraagt ongeveer 1,3 miljoen euro
N419: vak Kruikebeke-Steen-dorp - Bazel (bouwheer Aquafin)		Uitvoering in de periode van 15/09/2003 tot eind 2005 (aanbesteding: 06/12/2002)	De kostprijs van de fietsvoorzieningen bedraagt ongeveer 0,5 miljoen euro
Aanleg van nieuwe fietspaden in fietstunnels binnen de verkeerswisselaar R4/B402: t.h.v. Flanders Expo in Gent		Uitvoering in de periode eind 2003 tot begin 2005 (aanbesteding: 30/11/2001)	De kostprijs van de fietsvoorzieningen bedraagt ongeveer 1 miljoen euro
Aanleg van dubbelrichtingsfietspad aan de Sint-Lievenspoort in Gent		Uitvoering in de periode na bouwvakantie 2004 tot half 2005 (aanbesteding: 7/10/2003)	De kostprijs van de fietsvoorzieningen bedraagt ongeveer 0,3 miljoen euro
Aanleg van fietspaden bij de herinrichting van de Koning Albertlaan en Groot-Brittanniëlaan in Gent (gecombineerd project met De Lijn en de stad Gent)		Uitvoering in de periode na bouwvakantie 2004 tot half 2005 (aanbesteding: 14/10/2003)	De kostprijs van de fietsvoorzieningen bedraagt ongeveer 0,3 miljoen euro
N434: Eeklo-Sint-Laureins	Aanleg van een vrijliggend fietspad tussen Eeklo en Sint-Laureins	Aanbestedingsdatum nog niet vastgelegd	De kostprijs van de fietsvoorzieningen bedraagt ongeveer 1,9 miljoen euro
N49: Kaprijke-Eeklo	Aanleg van een vrijliggend lateraal fietspad tussen Kaprijke en Eeklo (Aalstgoed)	Aanbestedingsdatum nog niet vastgelegd	De kostprijs van de fietsvoorzieningen bedraagt ongeveer 0,36 miljoen euro

Vraag nr. 290
van 2 april 2004
van de heer ANDRÉ-EMIEL BOGAERT

Gewestelijk Expresnet – Betrokkenheid – Aalst

Tijdens het weekend mochten wij de "vruchten" van het topperleg van de federale regering in het koninklijke Raversijde ter kennis krijgen. Zo werden ook beslissingen genomen inzake de fasering en financiering van het voorstedelijk reizigersvervoer per spoor tot in 2010. De bedoeling is het mobiliteitsprobleem in het algemeen en het fileprobleem in het bijzonder een halt toe te roepen. Cruciaal hierbij is de uitwerking van het zogenaamde GEN (Gewestelijk Expresnet) om Brussel binnen een bereik van 30 km via spoorverbinding met het hinterland beter en vlugger bereikbaar te maken. In de eerste fase zou de federale overheid alle exploitatiekosten ten laste nemen, waardoor de in geldnood verkerende NMBS toch met de aankoop van materieel zou kunnen starten. Over de verdere fasen en dito financiering wordt evenwel naar goede Belgische gewoonte weinig of niets gezegd.

Tot mijn verbazing bleek evenwel dat, behalve drie Waals-Brabantse spoorkernen (Ottignies/Louvain-la-Neuve, Braine-l'Alleud, Braine-le-Comte met Halle), ook slechts drie Vlaamse spoorkernen in aanmerking werden genomen (Leuven, Mechelen en Dendermonde), alhoewel de pendeldruk en het woon-werkverkeer langs de weg vooreerst vanuit Vlaanderen en vervolgens vanuit de regio Aalst hoger ligt. De vraag is dan ook of Vlaanderen, dat als gewest bij de voorbereiding van deze federale hoogmis werd betrokken, terzake voorafgaandelijk kennis van zaken kreeg en de nodige eisen heeft gesteld.

Tot mijn nog grotere verbazing bleek daarenboven dat voor Vlaanderen Leuven, Mechelen en ... Dendermonde in aanmerking werden genomen, terwijl Aalst van oudsher dé pendelstad richting Brussel en dé foerier van het wegverkeer op de E40 is. Het gaat hier blijkbaar niet alleen om een verdeling op louter technische gronden, maar ook op grond van partij-invloeden énerzijds en het gewicht van plaatselijke politici anderzijds ; behoudens bewijs van het tegendeel.

En zeggen dat het allereerste plan (een soort semi-metro tussen de subregio's rond Brussel) destijds

juist vanuit Aalst werd gepropageerd ! Vraag is dan ook in hoeverre het stadsbestuur van Aalst en de verantwoordelijken van de regio Aalst-Oudenaarde zich hebben ingezet om Aalst in eerste orde in het GEN-plan te laten opnemen. Het is evident dat ik het betrokken stadsbestuur terzake via open brief aan de tand wens te voelen.

Alhoewel het hier in eerste instantie om een federale materie gaat, vind ik het toch nodig mij via deze vraag tot de bevoegde Vlaamse minister voor Mobiliteit te wenden. Immers, ik weet niet in hoeverre de Vlaamse regering bij de voorbereiding van Raversijde werd betrokken en/of het GEN-dossier op het Overlegcomité met de federale regering werd besproken. De bedoeling is immers via het GEN een aanbod uit te werken van snelle voorstedelijke verbindingen per trein, tram en bus in een straal van om en bij de 30 km rond de hoofdstad. Dergelijk megaplan heeft uiteraard ook verstrekende gevolgen voor het Vlaams Gewest en de rond Brussel liggende Vlaamse subregio's. In de huidige planning van de federale overheid en de NMBS komt Aalst pas op zijn vroegst aan bod in 2012, namelijk nadat alle andere subregio's zijn uitgebouwd.

1. Werd de Vlaamse regering betrokken bij de voorbereiding van de beslissingen terzake van de federale regering in Raversijde ?

Zo ja, wanneer en op welke wijze ?

Zo neen, waarom niet ?

2. Had de Vlaamse regering voorafgaandelijk kennis van de prebeslissingen van de federale regering omtrent het zogenaamde GEN-plan, inbegrepen de verdeling Vlaanderen/Wallonië en de selectie van de betrokken spoorkernen ?

3. Dient Vlaanderen – cfr. de vroegere beslissingen omtrent mogelijke prefinanciering van NMBS-projecten – mee in te staan voor de financiering van deze spoorontsluiting naar de hoofdstad, alhoewel de federale overheid stelt alle tekorten via het budgettaire meerjarenplan te zullen dragen ?

4. Had de Vlaamse regering kennis van het feit dat Aalst, stad en regio met een zeer hoog pendelgehalte en woon-werkverkeer naar de hoofdstad, niet in het Vlaamse areaal van prio-

ritaire spoorkernen in aanmerking werd genomen ?

5. Heeft de Vlaamse regering enige zeggenschap gehad in het selecteren van Leuven, Mechelen en Dendermonde als Vlaamse GEN-spoorkernen ?

Antwoord

1. De Vlaamse regering wordt betrokken bij de voorbereiding van de GEN-werkzaamheden via de "werkgroep voorafgaand aan de GEN-stuurgroep". De werkgroep werd al samengevoegd in afwachting van de eigenlijke GEN-stuurgroep die na de definitieve goedkeuring van het samenwerkingsakkoord tussen de federale overheid en de gewesten zal worden geïnstalleerd.

In de werkgroep zijn dezelfde instanties als in de toekomstige stuurgroep vertegenwoordigd, namelijk de vervoermaatschappijen, de bevoegde administraties en kabinetten van de respectieve overheden.

De werkgroep kwam samen op 4, 12 en 19 maart 2004. Deze data zijn niet toevallig maar werden vastgesteld met het oog op de voorbereiding van de federale ministerraad van Raversijde.

2. In de hierboven vermelde werkgroep werden de plannen van de NMBS met betrekking tot het GEN, die onder de bevoegdheid van de federale overheid ressorteren, toegelicht en besproken.
3. Voorzover bekend heeft noch de NMBS noch de federale overheid gevraagd om prefinanciering door het Vlaams Gewest van investeringen in het GEN-project sensu stricto.

Het is wel zo dat het Vlaams Gewest reeds zwaar investeert in de verbetering van het voorstedelijk vervoer rond Brussel door uitbouw van het busnet van De Lijn in Vlaams-Brabant. In het GEN-plan zijn immers ook onder andere een aantal nieuwe snelbusverbindingen gepland die allemaal op Vlaams grondgebied liggen.

4. In de hierboven vermelde werkgroep werd door de NMBS toegelicht dat de implementatie van de GEN-plannen in fasen zal moeten gebeuren omdat er nieuw treinmaterieel zal moeten worden aangekocht dat niet in één keer kan worden geleverd. In elke fase zullen één of meer GEN-lijnen worden aangepakt. Bovendien is de huidige spoorcapaciteit ontoereikend om op alle lijnen de beoogde GEN-frequenties te realiseren. Er zijn dus eerst infrastructuurwerken noodzakelijk die op hun beurt eveneens gefaseerd worden uitgevoerd. Er is daarom geen sprake van prioritaire en minder prioritaire spoorkernen maar veeleer van een gefaseerde uitvoering van de GEN-plannen over meerdere jaren.

In 2006 zal door de NMBS een frequentieverhoging tot twee stoptreinen per uur in de daluren worden doorgevoerd op de assen naar Mechelen, Leuven, Dendermonde en Halle/Braine-le-Comte. Het overgrote deel van de frequentieverhogingen gesitueerd dus in het Vlaamse en het Brusselse gewest.

Deze assen hebben momenteel maar één stoptreinverbinding per uur in de daluren terwijl er nog reservecapaciteit (as naar Dendermonde) is of zal komen na voltooiing van infrastructuurwerken (assen naar Mechelen, Leuven en Halle). Daardoor wordt het aanbod aan stoptreinen op alle spoorassen naar Brussel gelijkwaardiger gespreid, waar het momenteel ongelijkwaardig is gespreid wegens de beperkte capaciteit ten gevolge van de infrastructuurwerken.

Naar Mechelen, Leuven, Halle en Dendermonde zullen er dan ongeveer evenveel stoptreinen rijden als naar Ottignies, Braine-l'Alleud en Aalst (2 keer per uur, versterkt met spitsuurtreinen). Aalst, Erembodegem, Denderleeuw en Liedekerke genieten bovendien de snelle IC- en IR-treinen die rechtstreeks naar Brussel rijden.

5. De selectie van de assen waarop de frequentie zal worden verhoogd en dus ook de knooppunten van deze assen (Mechelen, Leuven, Dendermonde en Halle) gebeurde op voorstel van de NMBS en werd toegelicht in de hierboven vermelde werkgroep.

Vraag nr. 291
van 2 april 2004
van de heer ANDRÉ-EMIEL BOGAERT

Masterplan Antwerpen – Uitvoering via PPS (2)

In het gecoördineerde antwoord van de minister en minister Van Mechelen van 1 maart 2004 op mijn schriftelijke vraag nr. 157 (en nr. 78) van 30 januari 2004 blijft de minister op sommige vlakken vrij vaag.

De minister kan zich voor zijn antwoord uiteraard voor een stuk verschuilen achter het feit dat de reeds uitgevoerde en/of nog aan de gang zijnde werken nog vóór de oprichting van de NV BAM (Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel) door het Vlaams Gewest werden aanbesteed en gefinancierd. Hierbij gaat het om de herinrichting van de Leien, de Sint-Bernardsesteenweg en de Statielei in Mortsel. Het is zelfs zo dat er volgens de minister momenteel geen aanbestedingsprocedures van de NV BAM lopen voor werken ter uitvoering van het Masterplan Antwerpen. Vraag is nu of alle aanbestede en/of nog aan te besteden dossiers van het Vlaams Gewest in het kader van het Masterplan Antwerpen, naderhand op een transparante en contractuele wijze door de NV BAM werden overgenomen.

Projecten van het Masterplan die de NV BAM zelf wil aanbesteden, bevinden zich volgens de minister nog in de studie- en voorbereidingsfase. Dit is een vrij karig antwoord, wetende dat de Vlaamse regering een vrij kort tijdpad voor de uitvoering van het Masterplan Antwerpen heeft ingesteld. Vraag is dan ook over welke geplande projecten het hier gaat. De NV BAM heeft niet alleen nog geen aanbestedingsprocedures afgewerkt, maar volgens de minister ook nog geen enkele studieopdracht aan enig studiebureau gegeven. Eens te meer was het het Vlaams Gewest dat destijds een studieopdracht toevertrouwde aan TV SAM (Tijdelijke Vereniging Studiegroep Antwerpen Mobiel). Vraag is nu hoe deze studiegroep tot stand kwam (al dan niet met medewerking van de Vlaamse regering) en waarom de NV BAM deze kaderovereenkomst van het Vlaams Gewest moest overnemen, aangezien hieruit blijkt dat de TV SAM een feitelijk studiemonopolie voor alle projecten van het Masterplan Antwerpen heeft gekregen (eerst van het Vlaams Gewest en vervolgens via rechtsopvolging van de NV BAM).

Dit laatste doet een aantal vragen rijzen, en dit vooral wegens het feit dat de geruchten niet van de lucht zijn dat het studiebureau de grote aannemingswerken gecumuleerd wil clusteren om een zo groot mogelijke aanbesteding te kunnen uitschrijven. Op dit onderdeel van de vraagstelling is de minister evenwel het antwoord schuldig gebleven. Dit aspect is nochtans van wezenlijk belang, omdat een geclusterde mega-aanbesteding veeleer op het lijf van grote Nederlandse groepen dan van Vlaamse bedrijven is geschreven. Hierbij gaat het vooral om de belangrijkste aannemingsopdracht, namelijk de Oosterweelverbinding. Dat de NV BAM de wettelijke gunningscriteria moet toepassen en rekening dient te houden met het Europese gelijkheidsbeginsel hoeft geen betoog en is eigenlijk een open deur intrappen. Het gaat evenwel ook om de omvang van de aanbesteding. Immers, naar gelang van die omvang komen Vlaamse bedrijven al of niet in de running.

De minister geeft toe dat de Vlaamse regering heeft beslist dat alle Vlaamse PPS-projecten (publiek-private samenwerking), dienstig voor de totstandkoming van het BAM-decreet, via de Participatiemaatschappij Vlaanderen (PMV) moeten worden gerealiseerd. Vraag is echter hoe deze beslissing op het werkveld wordt geïmplementeerd. In hoeverre PMV door de NV BAM wordt betrokken bij de voorbereiding van een resem PPS-projecten in het kader van het Masterplan Antwerpen, blijft een open vraag.

Een antwoord hierop zal tegelijkertijd een antwoord inhouden op de vraag hoe PMV in een latere fase buiten de NV BAM om specifieke dochters kan oprichten voor flankerende projecten in de marge van het Masterplan Antwerpen. Wat de financiering betreft, wordt eigenlijk niet geantwoord op de vraag of beslist werd een deel van de dividenden van de Gewestelijke Investeringsmaatschappij voor Vlaanderen (GIMV) specifiek ter gedeeltelijke financiering van het Masterplan Antwerpen te bestemmen.

Het valt trouwens op dat de minister de specifieke vragen omtrent de samenwerking PMV / BAM en de financiering van het Masterplan Antwerpen in zijn antwoord voorbarig noemt. Tussen de regels door meen ik nochtans te kunnen lezen dat er tussen beide instellingen wel degelijk een soort administratieve concurrentiestrijd wordt gevoerd om baas te blijven van enerzijds het Masterplan Antwerpen

en anderzijds de hieruit voortvloeiende PPS-projecten. Gelet op de zeer actieve politieke werking achter de schermen in het kader van het Masterplan Antwerpen, kunnen assertieve vragen dan ook moeilijk als voorbarig worden omschreven.

Volgens de minister is de gouverneur van de provincie Antwerpen (op verzoek dan nog van toenmalig Vlaams minister Steve Stevaert) aangezocht om het maatschappelijk draagvlak van het Masterplan Antwerpen in de ruime Antwerpse regio te bevorderen. Volgens de minister is de gouverneur de belangrijkste sleutelfiguur in de Antwerpse configuratie, maar op de vraag naar zijn effectieve rol op het veld zelf en zijn activiteiten in het kader van het Masterplan Antwerpen blijft de minister het antwoord schuldig.

Ten slotte is het ook niet onbelangrijk te weten dat de NV BAM, zijnde de Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel, op haar buitengewone algemene vergadering van 4 maart 2004 overging tot verhoging van het maatschappelijk kapitaal met 100 miljoen euro en de uitgifte van 100.000 nieuwe aandelen, waardoor het kapitaal 200 miljoen euro bedraagt (dit is meer dan 8 miljard oude Belgische franken). Hierbij valt op dat PMV op vraag van haar toezichhoudende minister verzaakte aan het voorkeurrecht om een extra aandeel in het verhoogde maatschappelijk kapitaal van de NV BAM te nemen. Misschien houdt dit een figuurlijke incentive in van een ietwat grotere afstandelijkheid van de Vlaamse regering ten aanzien van de NV BAM. De transparantie vereist evenwel dat klaar en duidelijk zou worden aangetoond met welke openbare geldmiddelen (hoeveel, wanneer en van wie afkomstig) het Masterplan Antwerpen en aanklevende dossiers worden gefinancierd.

1. Diende de NV BAM alle bestaande dossiers van het Vlaams Gewest – aanbesteed of niet – over te nemen? Zo ja, op welke wijze en tegen welke voorwaarden gebeurde dit?
2. Wat bedoelt de minister met zijn stelling dat projecten van het Masterplan die de NV BAM zelf dient aan te besteden, zich nog in de studien- en voorbereidingsfase bevinden, wetende dat een door de Vlaamse regering vooropgesteld tijdspad moet worden gehaald?
3. Op grond van welke argumenten vertrouwde het Vlaams Gewest destijds de studieopdracht toe aan de TV SAM?

Kwam deze tijdelijke vereniging met medewerking van de Vlaamse regering tot stand?

4. Waarom diende de NV BAM de kaderovereenkomst van het Vlaams Gewest met de TV SAM integraal over te nemen?

Betekent dit dat de TV SAM op die manier een feitelijk studiemonopolie voor alle projecten van het Masterplan Antwerpen kon verwerven?

5. Kan de minister onomwonden en duidelijk stellen dat het de bedoeling is – hetzij van de Vlaamse regering, hetzij van de NV BAM, hetzij van de TV SAM – de aan te besteden aanneemingswerken zoveel mogelijk gecumuleerd te clusteren, teneinde een zo groot mogelijke aanbesteding (met uiteraard een kleiner aantal gegadigden) na te streven?
6. Wat is de stand van zaken in het dossier van het belangrijkste onderdeel – zeker wat aanbesteding betreft – van het Masterplan Antwerpen, namelijk de Oosterweelverbinding?
7. Hoe wordt de beslissing van de Vlaamse regering om alle Vlaamse PPS-projecten in het kader van het BAM-decreet te realiseren, geïmplementeerd?

In hoeverre wordt PMV bij de beleidsbeslissingen op het werkveld betrokken?

8. Hoe kan PMV in een latere fase specifieke dochtermaatschappijen voor flankerende projecten in de marge van het Masterplan Antwerpen oprichten, buiten de NV BAM om?
9. Kan de minister duidelijk en transparant uitleggen hoe de financiering van het Masterplan Antwerpen, wat de publieke inbreng betreft, gebeurt?

Wordt een deel van de dividenden van de GIMV specifiek bestemd ter financiering van het Masterplan Antwerpen?

10. Kan de minister de effectieve rol op het veld en de activiteiten van de gouverneur van de provincie Antwerpen in het kader van het Masterplan Antwerpen duiden, aangezien de minister stelt dat de gouverneur de belangrijkste sleutelfiguur in het hele plan is?

11. Waarom werd het maatschappelijk kapitaal van de NV naar publiek recht BAM verdubbeld en opgetrokken tot 200 miljoen euro ?

Wie houdt het maatschappelijk kapitaal momenteel in handen ?

Waarom stelde de toezichhoudende minister dat PMV haar voorkeurrecht op een extra aandeel in het verhoogde kapitaal van de NV BAM niet mocht aanwenden ?

Bewijst dit een grotere beleidsafstandelijkheid van de Vlaamse regering ten aanzien van de NV BAM of vermindert dit de invloed van de PMV in het hele verhaal ?

Antwoord

1. De NV BAM heeft tot op heden geen enkel reeds aanbesteed Masterplanproject van het Vlaams Gewest overgenomen. Dit zal ook niet gebeuren.
2. De geplande projecten uit het Masterplan zijn van dermate grote omvang dat een degelijke voorbereiding op zijn plaats is.

Dit houdt dus in dat de term voorbereidingsfase en studiefase uit mijn antwoord op vraag nr. 157 van 30 januari, slaat op het opmaken van degelijke plan-MER's, van startnota's, van rapporten over de kennis van het ruimtebeslag, de geomorfologische verkenningen, de hydraulische studies, de nautische studies, de milieuonderzoeken, de topografie, enzovoort.

3. De toewijzing van de studieopdracht van het Vlaams Gewest aan de tijdelijke vereniging TV SAM gebeurde na een onderhandelingsronde met voorafgaande bekendmaking. De gunningscriteria waren : de methodologie, projectorganisatie (draaiboek), kwaliteitswaarborgen en verzekering, de expertise en ervaring projectteam, de capaciteit, beschikbaarheid, inzetbaarheid, waarborgen continuïteit projectteam en ten slotte de prijs.

Elk van deze criteria waren evenwaardig. De beoordelingscommissie heeft de keuze omstandig verantwoord. Op basis van het verslag van de beoordelingscommissie, na gunstig advies

van de Inspectie van Financiën en na het akkoord van de minister bevoegd voor Begroting, heeft de Vlaamse regering de studieopdracht aan de TV SAM gegund.

Uiteraard heeft de Vlaamse regering op geen enkel ogenblik haar medewerking verleend aan de totstandkoming van deze tijdelijke vereniging.

4. Reeds vanaf het begin was het de bedoeling van het Vlaams Gewest om de studieopdracht tussen het Vlaams Gewest en de TV SAM over te dragen aan de publiekrechtelijke instelling die opgericht zou worden voor de realisatie van het Masterplan Antwerpen. In de overeenkomst tussen het Vlaams Gewest en de TV SAM is de overdracht van alle rechten en plichten die voortvloeien uit deze studieopdracht aan de NV BAM gepland.

Nogmaals moet worden benadrukt dat deze overeenkomst tot stand gekomen is op basis van een correcte toepassing van de wetgeving op de overheidsopdrachten.

5. Het is niet de bedoeling om de aan te besteden aannemingswerken zoveel mogelijk te clusteren.

De aanbesteding van de Oosterweelverbinding die begin maart enuntiatief aangekondigd werd in het Publicatieblad van de Europese Unie, bepaalt dat de verschillende bouwonderdelen van de Oosterweelverbinding het voorwerp kunnen uitmaken van een afzonderlijk perceel. Dit wijst in deze richting.

6. De stand van zaken op het vlak van de Oosterweelverbinding is dat heden de plan-MER-studie (*Milieueffectenrapport – red.*) studie volgens de planning verloopt en dat tegen eind dit jaar de Vlaamse regering hierover een conformverklaring zal kunnen uitspreken gebaseerd op een degelijke studie.
7. Onder PPS-project, zoals bedoeld in het PPS-decreet, moet worden verstaan een project als dusdanig erkend door de Vlaamse regering op vraag van de functioneel bevoegde minister.

In het algemeen wordt niet voor alle zogenaamde PPS-projecten een PPS-erkenning aan-

gevraagd. Het PPS-decreet bevat een facilitair kader voor PPS-projecten. Het is dan ook de behoefte aan dergelijke faciliterende regels die bepalend zal zijn voor het al dan niet aanvragen van een "PPS-erkenning". Ik verwijs bij wijze van voorbeeld naar de co-financieringsregeling voor de bouw van laad- en loskades ter hoogte van de bevaarbare waterwegen waarvoor dit faciliterend kader geen meerwaarde inhoudt. Voor dergelijke projecten wordt dan ook geen "PPS-erkenning" aangevraagd.

De NV BAM heeft decretaal reeds verregaande bevoegdheden waardoor, mede gelet op de huidige stand van zaken van de projecten, de behoefte om een beroep te doen op het facilitair kader bepaald in het PPS-decreet momenteel nog niet aanwezig is. Indien bij de verdere uitwerking van de projecten de noodzaak aangevoeld wordt om een beroep te doen op het PPS-decreet zal de aanvraag van een PPS-erkenning zeker worden overwogen.

8. De PMV is opgericht als instrument voor de tenuitvoerlegging van de economische politiek van het Vlaams Gewest. De meerwaarde van de PMV bestaat dan ook uit haar bijzondere kennis inzake het oprichten en beheren van ondernemingen.

Op basis van een initiatief van de functioneel bevoegde minister, en na goedkeuring door de Vlaamse regering, kan de PMV dan ook zonder probleem instaan voor het oprichten en beheren van PPS-vennootschappen. Momenteel zijn er evenwel nog geen concrete plannen in deze zin.

9. Momenteel is het maatschappelijk kapitaal van de NV BAM vastgesteld op 200 miljoen euro. Tot op heden is er nog geen vreemd vermogen aangetrokken zodat dit bedrag dan ook overeenstemt met de publieke inbreng tot op heden.

Een van de basisprincipes van een overheidsbegroting is dat alle inkomsten dienen ter dekking van alle uitgaven. De publieke inbreng kan dan ook niet gekoppeld worden aan één bepaalde inkomst van het Vlaams Gewest.

10. Bij de beleidsbepaling inzake het Masterplan Antwerpen wordt de Vlaamse regering onder-

steund door een politiek overlegforum samengesteld uit onder meer vertegenwoordigers van de bevoegde functionele ministers en het college van burgemeester en schepenen van de stad Antwerpen.

Dit politiek overlegforum wordt voorgezeten door de commissaris-generaal voor het Masterplan Antwerpen. In die hoedanigheid is de gouverneur als voorzitter voortrekker voor de uitbouw van het noodzakelijke maatschappelijk draagvlak voor de projecten van het Masterplan Antwerpen.

Voor het aftoetsen van het maatschappelijk draagvlak kan de commissaris-generaal de zogenaamde staten-generaal samenroepen. Dit is reeds enkele malen gebeurd. Daarnaast overlegt de commissaris-generaal rechtstreeks met de diverse actoren op het terrein.

11. De kapitaalverhoging gebeurde naar aanleiding van een bijzondere opdracht m.b.t. de onderhoudswerken van de Ring rond Antwerpen die de Vlaamse regering aan de NV BAM toegerekend heeft (m.b.t. een aantal Minder Hindermaatregelen).

Op dit ogenblik bezit het Vlaams Gewest 199.999 aandelen en de PMV één aandeel. Dit aandeel van de PMV heeft een veeleer symbolisch karakter ingegeven door de vereiste van minstens twee aandeelhouders voor een naamloze vennootschap. Het al of niet uitoefenen van een voorkeurrecht zou geen enkele invloed gehad hebben op het medezeggenschap van PMV als aandeelhouder.

Vraag nr. 292
van 2 april 2004
van de heer DIRK HOLEMANS

Zandwinningsput "De Zuurhoek" Vinderhoutse – Bestemming

In het kader van het door de Vlaamse regering goedgekeurde inrichtingsplan Oude Kale blijft onduidelijkheid bestaan over de toekomst van de zandwinningsput De Zuurhoek. Daar is natuurontwikkeling gepland met een verbinding over de Oude Kale, zodat een mooi wandelpad kan worden uitgebouwd.

De Zuurhoek is echter overgeheveld van de administratie Waterwegen en Zeewezen (AWZ) naar de NV Zeekanaal. In de overdracht zou bepaald zijn dat deze NV de bepalingen uit het inrichtingsplan moet volgen. Naar verluidt wenst de NV Zeekanaal de gronden echter te commercialiseren, eventueel via erfpacht. Momenteel zouden er onderhandelingen lopen met de buur, eigenaar van de Coal Terminal, etc. ... en het grote kasteelpark ernaast.

Hierdoor wordt onzekerheid gecreëerd over het inrichten van De Zuurhoek voor natuurontwikkeling, zeker als dit gebied in handen zou komen van een privé-persoon die het hele gebied voor het grote publiek afsluit. Op andere plaatsen in de Oude Kalevallei worden er ook ecologische inspanningen van landbouwers gevraagd, dit ligt moeilijk voor hen als op terreinen van de overheid de vooropgestelde en door de minister goedgekeurde maatregelen niet worden uitgevoerd.

1. Wat is de concrete stand van zaken met betrekking tot de uitvoering van de maatregelen zoals vermeld in het goedgekeurde inrichtingsplan inzake de zandwinningsput De Zuurhoek ?
2. Garandeert de NV Zeekanaal de natuurontwikkeling van de zandwinningsput, inclusief de publieke toegankelijkheid ?
3. Overweegt de NV Zeekanaal een overdracht van beheer, eventueel via een erfpacht ?

Antwoord

In antwoord op de gestelde vragen kan ik bevestigen dat de terreinen in Vinderhoute in beheer naar de NV Zeekanaal en Watergebonden Grondbeheer Vlaanderen zijn overgedragen.

In het ontwerp van erfpachtovereenkomst is expliciet bepaald dat:

- 1) het landinrichtingsproject Leie en Schelde integraal zal worden gerealiseerd;
- 2) vermits het landinrichtingsproject integraal zal worden gerealiseerd, dit ook de publieke toegankelijkheid behelst.

Ik kan eveneens bevestigen dat momenteel besprekingen lopende zijn met een geïnteresseerde partij

om voor het terrein een erfpachtovereenkomst af te sluiten.

Inzake de praktische uitvoering van de maatregelen (door wie en volgens welke planning) moet nog verdere concrete actie worden ondernomen.

Vraag nr. 293
van 2 april 2004
van de heer MARC VAN DEN ABEELEN

Brugvoegen – Normen

Bij de bouw of renovatie van bruggen legt de Vlaamse overheid (LIN) bij haar aanbestedingen de technische voorwaarden vast waaraan de brugvoegen moeten voldoen. Deze technische voorwaarden zijn in Vlaanderen bijzonder streng en bijgevolg zeer duur.

Voor ongelegeerd constructiestaal wordt verwezen naar dienstorder LI96/48, die op zijn beurt verwijst naar de norm NBN B52-001 van december 1995. Op bladzijde 64 en 65 van deze norm worden de minimaal te gebruiken staalkwaliteiten opgesomd. Voor de voegen waarbij niet-gelast staal wordt aangewend, volstaat de kwaliteit JR. Voor voegen waarbij gelast staal wordt aangewend moet, steeds op basis van de norm NBN B52-001, de staalkwaliteit JO gekozen worden.

In de praktijk blijkt dat door de Belgische administraties steeds het staaltypen JO wordt geëist voor de randprofielen van de brugvoegen (dit verwijst naar de kerfslagproef bij 0° Celsius). In onze buurlanden zijn de technische eisen minder streng, en volstaat het dat een JR-staaltypen (kerfslagproef op kamertemperatuur) wordt gebruikt voor de randprofielen. Ter vergelijking kunnen de Duitse normen en plaatsingspraktijken (vele voegen worden in Duitsland gemaakt) worden aangehaald : in de DIN1072 en de Duitse voorschriften van het "Bundesministerium für Verkehr" inzake brugvoegen ZTV-K (1996) kan men nalezen dat het staaltypen JR volstaat voor de randprofielen. Staaltypen JO is van een iets betere kwaliteit, omdat bij deze proef een bepaalde weerstand wordt geëist bij een lagere temperatuur. De Belgische normen bepalen dus dat het JR-staaltypen enkel mag worden gebruikt in de gevallen waarbij er niet aan de voeg moet worden gelast. In de praktijk moeten vele voegen echter gelast worden,

waardoor er volgens de administratie enkel een beroep kan worden gedaan op het veel duurere JO-staaltype.

Aangezien bijna nergens ter wereld zulke strenge eisen bestaan, is er maar één (Duits) bedrijf dat deze voegen maakt, onder de merknaam "Maurer". Hierdoor ontstaat er een bijna-monopoliepositie van één bedrijf, wat de kostprijs – naast de hogere kostprijs door het gebruik van kwalitatief meer hoogstaand staal – sterk verhoogt. Eenmalig werd door een ander Duits bedrijf, dat zijn voegen overal in JR-kwaliteit verkoopt, speciaal voor België een kostelijke nabehandeling van het JR-staal toegepast zodat een JO-kwaliteit werd verkregen en deze voegen werden geplaatst in België (Hogbrug over de Leie, N375 in Wielsbeke). Maar dit bedrijf wenste deze kostelijke procedure in de toekomst niet meer toe te passen, zodat men in België momenteel geconfronteerd wordt met een (bijna-) monopolie van één enkel bedrijf in de markt van brugvoegen.

De derde winnaar van de Vlaamse Bizidee-wedstrijd (2002-2003) heeft een prijs gewonnen met de opmaak van een businessplan voor de commercialisering van een technisch hoogstaande brugvoeg van een nieuw type. De brugvoeg vormde ook het onderwerp van zijn ingenieursthesis, waarvoor hij een "grootste onderscheiding" heeft behaald. De ontwikkelde brugvoeg is dus zowel economisch als technisch getoetst. Hij heeft echter één probleem : hij kan zijn uitvinding niet verkocht krijgen aan een aannemer, omdat zij met het huidige bijna-monopolie niet willen investeren in een technisch hoogstaand product waarnaar er in België mogelijk geen vraag is.

Dit is ook niet te verwonderen. Het gaat namelijk zover dat in één bepaalde aanbesteding de merknaam van de brugvoeg ("Maurer") expliciet werd genoemd als dé te gebruiken brugvoeg.

De aanbestedingspolitiek van de Vlaamse overheid heeft dan ook (on)gewild tot gevolg dat er een bijna-monopoliepositie is ontstaan op de markt. Hierdoor worden jonge ingenieurs, die technisch hoogstaande brugvoegen maken en die erin geslaagd zijn om hier ook een businessplan voor op te stellen en daarvoor zelfs een prijs krijgen van de Vlaamse overheid, door diezelfde overheid onrechtstreeks gedwarsboemd om deze brugvoegen op de markt te brengen.

1. Hoe komt het dat de Vlaamse overheid (LIN), als enige ter wereld, zulke strenge technische eisen stelt voor het plaatsen van brugvoegen, zelfs strenger dan in de landen waar de brugvoegen werden ontworpen en gefabriceerd ?
2. Waarom kunnen er geen technisch evenwaardige, maar goedkopere brugvoegen worden gebruikt (vooral dan in onderhoud, want niet gebaseerd op een monopolie) ?
3. Neemt de minister initiatieven om de vrije concurrentie een rol te laten spelen in de aannemerswereld, zodat onze bruggen in de toekomst kunnen worden uitgerust met meer hoogstaande en goedkopere brugvoegen, en goedkoper in onderhoud ?

Antwoord

1. De voorschriften voor brugdekvoegen worden gegeven in het bij de bestekteksten voor kunstwerken, opgemaakt door AOSO, de administratie Ondersteunende Studies en Opdrachten, bijgevoegd artikel 511. De verschillende afdelingen van de administratie Wegen en Verkeer en de administratie Waterwegen en Zeewezen volgen deze voorschriften, uitgewerkt door de gespecialiseerde afdelingen Metaalstructuren en Betonstructuren van AOSO.

Voor de keuze van de voegen in het brugdek en tussen brugdek en landhoofden kan de aannemer een keuze maken uit de op de markt aanwezige types wanneer deze voldoen aan de volgende voorwaarden:

- een dilatatiecapaciteit bezitten die beantwoordt aan de te verwachten verplaatsingen;
- waterdicht zijn;
- geen hinder betekenen voor het voorbijgaand verkeer.

De zijprofielen, klauwen en verankeringen zijn in staal of aluminium.

Als gekozen wordt voor staal moet het staal voldoen aan de voorschriften van dienstorder LI96/48.

Die dienstorder houdt rekening met de voorschriften van de geregistreerde Belgische norm NBN B52-001.

In de norm wordt geëist dat staal dat gelast wordt van de kwaliteit JO zou zijn. Aangezien de zijprofielen in belangrijke mate worden gelast, zowel voor het passend maken van het profiel aan het wegdek als voor de veelvuldige verankeringen waarmee de zijprofielen worden vastgezet in het beton, schrijft de Belgische norm dus minstens staalkwaliteit JO voor.

De technische reden hiervoor is dat de lassen over de nodige taaiheid zouden beschikken, wat zeker, gezien de grote schokbelastingen waarmee de constructies belast worden, een vereiste is.

2. De staalkwaliteit JO is een gangbare kwaliteit die door alle staalfabrikanten geleverd kan worden. De meerprijs ten opzichte van het inferieure staal van de kwaliteit JR is verwaarloosbaar. De voorschriften met betrekking tot waterdichte brugdekvoegen zijn alleszins niet streng beperkend.

Alle mogelijke types zijn toegelaten mits ze voldoen aan de bovengenoemde noodzakelijke voorwaarden. De voorwaarden zijn zeker niet van die aard dat ze slechts het product van één welbepaalde fabrikant toelaten.

In het nadeel van de Vlaamse markt speelt echter wel de beperkte marktgrootte en de daaruit volgende beperkte interesse om te investeren in de ontwikkeling van nieuwe types en/of de commercialisering van bestaande buitenlandse types.

Qua onderhoud vergen de meeste eenvoudige voegconstructies geen systematisch onderhoud. Alleen belangrijke voegen met grote dilatatiecapaciteit vergen geregeld nazicht en onderhoud.

3. De huidige teksten laten aan de ontwerpers toe de vrije concurrentie te laten spelen. In sommige, veeleer uitzonderlijke gevallen kan het nodig zijn een bepaald type voor te schrijven. Dit is bijvoorbeeld het geval bij renovatiewerken waar het bestaande type behouden dient te worden.

**Vraag nr. 294
van 2 april 2004
van de heer JOHAN VAN BRUSSELEN**

Heraanleg Schijnpoortweg Antwerpen – Coördinatie met De Lijn

Op 20 november 2003 stelde ik volgende schriftelijke vraag aan de schepenen voor Openbare Werken van de stad Antwerpen.

"Een aannemer is sinds een tijd bezig met de heraanleg van de Schijnpoortweg. Dit ingevolge CB 21/08/2002 jrn 8990.

1. In dit dossier werd het advies ingewonnen van de DR en de Jeugd Raad Antwerpen. Alhoewel de Schijnpoortweg is opgenomen in de lijst van de bovenlokale straten werd dit voorontwerp niet voorgelegd aan de Gemeenteraad. Waarom niet ?
2. Recent werd de werf deels ontmanteld na uitvoering van de bestratingswerken aan de voeten fietspaden, zodat de nieuwe toestand zichtbaar werd. In het verloop van het college werd onder CONCEPT, volgende vage omschrijving gebruikt voor een deel van de werken : 'De verbreding van de rijweg, staduitwaarts, wordt verschoven tot de inrit naar het spoorwegemplacement'.

De realiteit toont aan dat staduitwaarts er een uitstulping (plateau) werd aangelegd ter hoogte van de bushalte voor het benzinestation. Wanneer een bus stopt aan dit platform wordt al het achteropkomend verkeer opgehouden.

In de nieuwe situatie is er immers geen mogelijkheid meer om links langs de bus te rijden. Deze uitvoering zal de vlotte verkeersdoorstroming op deze belangrijke verbindingsweg zeker niet ten goede komen. Extra verkeershinder en langere wachttijden zullen het gevolg zijn. Kan u deze zaak laten onderzoeken en mij uw standpunt terzake meedelen ?

3. Op 18 november omstreeks 07u30 heeft de aannemer – zonder enige kennisgeving – de Schijnpoortweg stadinwaarts volledig afgesloten. Een immense verkeerschaos was dan ook het gevolg hiervan. Waarom werden er geen aankondigingsborden geplaatst om tijdig het

publiek in te lichten van de werken en de uitvoeringstermijn ? Waarom werden de buurtbewoners hiervan niet verwittigd ? (via huis aan huis pamflet, via De Antwerpenaar, via ATV ... ?)

4. Zal u de aannemer maatregelen opleggen om het afsluiten van de Schijnpoort staduitwaarts tijdig te laten melden aan het publiek ?
5. Hoelang zullen de werken nog duren ?

Als **bijlage** het antwoord van de schepen van Openbare Werken van 11 december 2003 met kenmerk 2003/ddv/198.

In antwoord op mijn vraag nr. 2 stelt de schepen het volgende :

"Het project voorziet dat de bus voorbij de spoorbrug staduitwaarts, samen met tram 12, op een tram-busbaan gaat rijden. De aanpassingen van de trambedding en de perrons zijn ten laste van De Lijn. Helaas hebben zij, alhoewel zij ruim op tijd op de hoogte waren, hun deel van de werken niet kunnen coördineren met de wegenwerken".

1. Kan de minister bevestigen dat deze werken opgenomen zijn in het budget ?
2. Kan hij duidelijkheid scheppen over de manier waarop de werken juist zullen worden uitgevoerd ?
3. Is de bewering van de schepen van Openbare Werken juist dat De Lijn tijdig op de hoogte was gesteld van de werken die de stad Antwerpen heeft laten uitvoeren ?
4. Wanneer zullen de werken die voor rekening van De Lijn zijn, worden uitgevoerd ?
5. Wat is de voorziene hinder die daardoor zal ontstaan ?
6. Wat is de geplande uitvoeringstermijn ?

Met bijlage

Antwoord

1 en 2. Het Masterplan voorziet onder andere in het verbeteren van de doorstroming van het

openbaar vervoer. Via het deelcontract knelpunten openbaar vervoer en zachte weggebruiker (KOV-ZW) werd voor het wegvak Bisschoppenhoflaan - Schijnpoortweg een ontwerp-oplossing uitgewerkt. Voorgesteld werd op dit wegvak een vrije tram- en busbedding te realiseren.

Voor het ontwerp waren binnen dit deelcontract voldoende middelen uitgetrokken en voor het uitvoeren van het ontwerpvoorstel via de aanbesteding.

Alhoewel de middelen uitgetrokken waren, dienden beide projecten ontkoppeld te worden ten gevolge van technische en conceptuele problemen (stad en KOV-ZW). Het samenbrengen van bus en tram op de trambedding houdt in dat over een afstand van circa 500 meter de sporen verder uit elkaar moesten worden geplaatst en dat over dezelfde afstand de bovenleidingspalen verplaatst moesten worden. Er was onduidelijkheid over:

- de ligging van de in- en uitvoegstroken voor de bus op de vrije bedding en de plaatsing van de bovenleidingspalen op het dak van de premetro;
  - het Minder Hinder-plan met het realiseren van een stadsring (Singel): de te verwachten verkeersafwikkeling op dit wegvak tijdens de werken aan de R1, gecombineerd met de grootschaligheid van de uitvoering van het ontwerpvoorstel;
  - de Bisschoppenhoflaan, die tijdens de werken aan de R1 een belangrijke aan- en afvoeroute voor het vrachtverkeer zal zijn.
3. De Lijn was op de hoogte van de plannen van de stad, maar de werken werden uitgesteld aangezien geen akkoord kon worden bereikt.
  4. Na het beëindigen van de werken aan de R1 zullen de werken voor De Lijn worden uitgevoerd. Ondertussen kan het ontwerp verder verfijnd worden.
  5. De hinder bij de uitvoering van deze werken kan beperkt blijven dankzij goede afspraken. Het verkeer zal te allen tijde in beide richtingen mogelijk blijven.

6. In de huidige stand van zaken kan onmogelijk een uitvoeringstermijn worden vooropgesteld.

**Vraag nr. 295
van 2 april 2004
van de heer KRIS VAN DIJCK**

Werken Antwerpse Ring en Leien – Meerkosten

Over de werken aan Leien en Ring wordt niet de eerste, en zal vandaag ook niet de laatste vraag gesteld worden ...

Graag enige verduidelijkende antwoorden van de minister bij volgende vragen.

1. Op welk bedrag werden de werken aan de Leien, en inzonderheid het aandeel van het Vlaams Gewest, geraamd ?
2. De werken zijn nu halfweg en er zouden reeds voor 15 miljoen euro verrekeningen (meerwerken) zijn.

Klopt dit ?

Hoe gaat de minister dat betalen ?

3. Klopt het eveneens dat de meeropbrengst van de verkoop van de VMW-aandelen (Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening), eerder geraamd op 50 miljoen euro, zal worden aangewend voor deze verrekeningen ?
4. Op welk bedrag worden de werken aan de Ring geraamd ?
5. Op welk bedrag worden de werken voor minder hinder aan de Ring geraamd ? Ik denk aan tijdelijke bruggen, tijdelijke "parkeer-en-rijd"-plaatsen, enzovoort ?
6. Voor de bewaking van kwaliteit, budget en veiligheid van de werken aan de Ring vroeg de administratie Wegen en Verkeer 90 personeelsleden.

Klopt dit ?

Waarom worden die niet ingezet ?

Wie staat nu in voor deze bewaking ?

7. De echte werken aan de Ring zijn nog niet gestart en toch is er reeds sprake van meerkosten.

Welke verrekeningen zijn nu reeds bekend ?

Antwoord

1. De heraanleg van de Leien in Antwerpen werd geraamd op 49.155.561,00 euro. De laagste inschrijving (Tijdelijke Handelsvennootschap MBG - Van Wellen - Frateur de Pourcq) bedroeg 57.729.277,81 euro.
2. De meeste verrekeningen worden door de administratie goedgekeurd. Enkel wanneer de verrekeningen een bepaald drempelbedrag overschrijden, moeten ze aan de bevoegde minister of aan de Vlaamse regering ter goedkeuring voorgelegd worden. Momenteel is er voor 289.666,56 euro aan verrekeningen goedgekeurd door de administratie. Tot op heden heeft de afdeling Wegen en Verkeer Antwerpen nog geen verrekeningen aan mijzelf of aan de Vlaamse regering ter goedkeuring voorgelegd.

Voor omvangrijke projecten zoals dit project zijn verrekeningen onvermijdelijk. Verrekeningen zijn geregeld het gevolg van wensen die pas in de loop van het uitvoeringsproces geformuleerd worden door de lokale overheid of de bevolking. Verrekeningen worden aangerekend op het VIF (Vlaams Infrastructuurfonds).

3. Een van de basisprincipes van een overheidsbegroting is dat alle inkomsten dienen ter dekking van alle uitgaven.

De financiering van het Vlaams Infrastructuurfonds kan dan ook niet rechtstreeks worden gekoppeld aan één bepaalde inkomstenbron van het Vlaams Gewest.

4. De raming van de onderhoudswerken bedroeg 130,3 miljoen euro. De werken werden toegewezen voor het aanzienlijk lagere bedrag van 98,7 miljoen euro.
5. Na de aanbesteding van de werken zoals vermeld onder punt 4, werden een reeks Minder Hindermaatregelen uitgewerkt. Het bedrag uitgetrokken voor de Minder Hindermaatregelen benadert het bepaalde bedrag voor de onderhouds-

werken (principe : voor elke euro voor werken één euro voor Minder Hinder-maatregelen).

De maatregelen houden onder meer volgende acties in :

- aanleg parkings, verbreding toegangswegen Liefkenshoektunnel, aanpassing kruispunten, tijdelijke bruggen en heraanleg Singel, maatregelen doorstroming openbaar vervoer, aanleg fietsenstallingen en zo meer;
  - meerkosten voor de Lijn;
  - meerkosten voor NMBS;
  - kosten voor communicatie.
6. De administratie heeft mij nooit verzocht om over te gaan tot de aanwerving van 90 bijkomende personeelsleden voor de opvolging van de onderhoudswerken voor de Ring. Gelet op het tijdelijk en bijzonder karakter van deze werf zou het onverantwoord zijn om over te gaan tot de vaste aanwerving van een groot aantal nieuwe personeelsleden.

Er werd daarom beslist om een onderhandelingsprocedure op te starten om via een dienstenovereenkomst te voorzien in deze tijdelijke en bijzondere personeelsbehoefte op zowel kwantitatief als kwalitatief vlak. Deze onderhandelingsprocedure loopt op dit ogenblik en alles laat verwachten dat ze een zeer bruikbaar resultaat zal opleveren voor de opvolging van de werken. Zolang deze onderhandelingsprocedure niet beëindigd is, kan de stand van zaken van de onderhandelingen uiteraard niet worden vrijgegeven.

De opvolging van de huidige voorbereidende werkzaamheden wordt gedaan door personeelsleden van de afdeling Wegen en Verkeer Antwerpen. Voor de opvolging van de eigenlijke onderhoudswerken zelf, die starten op 17 juni, zal een beroep worden gedaan op de ondersteuning van de externe dienstenleverancier die de leidende ambtenaar zal bijstaan.

7. Tot op heden heeft de afdeling Wegen en Verkeer Antwerpen nog geen verrekeringen aan mijzelf of aan de Vlaamse regering ter goedkeuring voorgelegd.

Vraag nr. 296
van 2 april 2004
van de heer DIRK HOLEMANS

Busverbinding Drongen-Mariakerke – Stand van zaken

In 2002 peilde het oudercomité van de Drongense school De Mijlpaal bij de Gentse schepen voor Mobiliteit naar de mogelijkheid van georganiseerd busvervoer tussen Drongen en Mariakerke.

Deze nood voor een bijkomende lijn is reëel en uiting van de gevolgen van een stervormig uitgebouwd openbaar vervoer vanuit Gent, waardoor de verbinding tussen deelgemeenten rond Gent sterk onvoldoende is. En in dit concrete geval bestaat er zeker een vraag bij de schoolgaande jeugd, gelet op het feit dat het Atheneum Mariakerke de enige officiële middelbare school is in de omgeving.

De betrokken schepen antwoordde toen op deze brief negatief – de tijd was nog niet rijp – maar hij suggereerde wel om twee jaar later nog eens te peilen naar de mogelijkheid.

Graag verneem ik dan ook van de minister of De Lijn plannen heeft voor een busverbinding tussen Drongen en Mariakerke, niet het minst gericht op de aanwezige vraag bij de schoolgaande jeugd.

Antwoord

Om budgettaire redenen focust De Lijn momenteel haar inspanningen op de uitwerking van de projecten basismobiliteit. Basismobiliteit biedt elke inwoner van Vlaanderen uit een woonzone, zoals vastgelegd in het gewestplan, het recht op een minimumaanbod aan openbaar vervoer.

De basismobiliteit wordt gradueel ingevoerd. Hiervoor werden normen bepaald en werd een rangorde van gemeenten opgesteld volgens een objectieve behoefteanalyse. In deze lijst staat de stad Gent op de 22ste plaats (rangorde 2004).

In elk geval dient basismobiliteit tegen 2007 in alle Vlaamse gemeenten te zijn ingevoerd. De suggesties uit deze parlementaire vraag zullen bij de studies als aandachtspunt mee worden opgenomen, uiteraard rekening houdende met de budgettaire voorzieningen.

Vraag nr. 297
van 2 april 2004
van de heer ANDRÉ-EMIEL BOGAERT

Verruiming Westerschelde – Stand van zaken (2)

Uiteraard verwijs ik eerst en vooral naar mijn vraag nr. 267 van 24 februari laatstleden aan de minister en zijn antwoord van 26 maart laatstleden (Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 14 van 11 juni 2004, blz. 2339). Het is echter spijtig nogal dikwijls te moeten vaststellen dat de ministeriële antwoorden al te bondig en vrijblijvend zijn en dus eigenlijk geen diepgaand beleidsantwoord inhouden.

Juist omdat de vakministers bij schriftelijke vragen voldoende tijd hebben om hun administratie en kabinet om de nodige gegevens te verzoeken ten einde aan de parlementsleden een adequaat antwoord te verschaffen, prefereer ik schriftelijke vragen boven gewone vragen om uitleg in de commissie. Desondanks moet ik vaststellen dat al te veel schriftelijke vragen finaal zeer bondig en bovendien even vrijblijvend worden beantwoord, zodat bijkomende vraagstelling nodig is.

Dit is ook en zeker het geval in onderhavig dossier. Om een goede decretale werking en controle van het parlement te waarborgen, is het zeker aangewezen dat de volksvertegenwoordigers die parlementaire vragen stellen vanwege de uitvoerende macht zo ruim, duidelijk en uitgebreid als mogelijk antwoord ontvangen; zeker in technisch ingewikkelde dossiers als dit van de Westerschelde, waarmee substantieel veel overheidsgeld is gemoeid.

Daarom zijn volgende bijkomende vragen nodig.

1. M.b.t. het ministeriële antwoord onder punt 1
  - a) Beschouwt de Vlaamse regering het evaluatierapport MOVE (Monitoring Verruiming Westerschelde) als vrijblijvend, dan wel als richtinggevend qua beleid?
  - b) Neemt de Vlaamse regering alleen maar akte van wat de minister een tussenevaluatie noemt, of wordt er ook een administratief en/of politiek gevolg aan gegeven?
2. M.b.t. het ministeriële antwoord onder punt 2
  - a) Hebben Nederland en Vlaanderen zich tot op heden stipt gehouden aan alle clausules van het verdrag van 17 januari 1995 (en dit niet alleen wat de monitoring betreft)?
  - b) Is er sprake van een wijziging aan voormeld verdrag, nu de Technische Scheldecommissie besliste de volgende rapportage gezamenlijk op te stellen?
3. M.b.t. het ministeriële antwoord onder punt 3
  - a) Mag uit het antwoord van de minister van 26 maart 2004 worden afgeleid dat het project, zoals opgenomen in het Verruimingsverdrag van 1995, als afgerond kan worden beschouwd?
  - b) Had het afsluiten van de werkzaamheden voor de ruiming van wrakken tegelijkertijd het afsluiten van de in voormeld verdrag opgenomen werkzaamheden tot gevolg?
  - c) Welke werkzaamheden, gelinkt aan afzonderlijke contracten, werden uitgevoerd in het kader van het project Verruiming van de Westerschelde 48/43/38'?

Hoeveel hebben deze werkzaamheden globaal aan Vlaanderen gekost?
4. M.b.t. het ministeriële antwoord onder punt 4
  - a) Wanneer besliste de Vlaamse regering om samen met Nederland een concrete ontwikkelingschets op middellange termijn voor te bereiden en in hoeverre is het Memorandum van Vlissingen van 4 maart 2002 van determinerend belang?
  - b) Werd een tijdpad vooropgesteld voor de uitvoering van het strategische milieueffectrap-
- c) Wordt het beleid van de Vlaamse regering ten aanzien van het dossier Westerschelde door het evaluatierapport al dan niet bijgestuurd, waar de minister zegt dat er op basis van dit rapport geen definitieve beleidsbeslissingen worden genomen?

port (MER) en de maatschappelijke kosten-batenanalyse ?

- c) Wie heeft zitting in de gemeenschappelijke projectorganisatie ProSes en wanneer werd dit orgaan opgericht ?
- d) Wat bedoelt de minister met zijn stelling "tegen het einde van dit jaar politieke besluiten over deze ontwikkelingsschets te nemen"?
- e) Hoe rijmt dit tijdpad met de stelling van de minister dat de modaliteiten voor de uitvoering van de projecten het voorwerp van onderhandelingen zullen uitmaken ?
- f) Wanneer werd de zogenaamde task force opgericht en wie heeft daarin zitting ?

Dient deze task force zijn verslag(en) aan de Vlaamse regering voor te leggen teneinde het definitieve Vlaamse standpunt in het kader van de geplande onderhandelingen te formuleren ?

- 5. M.b.t. het ministeriële antwoord onder punt 5
  - a) Vraag was en is of Vlaanderen in het kader van de diverse overeenkomsten met Nederland niet een aantal verplichtingen op zich heeft genomen die uitsluitend te maken hebben met oeverwerkzaamheden op Nederlands grondgebied ?
  - b) Heeft het Memorandum van Vlissingen inzake de respectievelijk te leveren inspanningen terzake wijzigingen aangebracht aan het oorspronkelijke Verruimingsverdrag van 17 januari 1995 ?
  - c) Ligt de lat van de financiële inspanningen tussen Vlaanderen en Nederland inderdaad rigoureuus op een 50/50-verdeling wat kosten en/of inkomsten betreft ?
- 6. Heeft de omvang (het bundelen of clusteren dus) van de diverse uit te voeren werkzaamheden al dan niet invloed op de praktische inschrijvingsmogelijkheden van de Belgische (Vlaamse) aannemers ten opzichte van de grote, veeleer mondiale Nederlandse aannemingsgroepen ?

Antwoord

Ik kan de Vlaamse volksvertegenwoordiger mededelen dat over de verschillende aspecten van de uitvoering van de verruimingswerken volgens het verdrag van 1995, sinds het begin van de werken, reeds uitvoerig werd gerapporteerd in de zesmaandelijksse gemeenschappelijke rapportages, die telkens aan het parlement werden toegezonden.

De gestelde vragen kan ik als volgt beantwoorden.

- 1. a) Het evaluatierapport MOVE is geenszins een vrijblijvend rapport.

In de begeleidende brief, waarmee ik het rapport MOVE ter informatie aan het parlement heb toegezonden, heb ik er reeds de aandacht op gevestigd dat tot op heden geen significante effecten ten gevolge van de verdieping konden worden aangetoond. Integendeel, de verwachtingen ten aanzien van negatieve ontwikkelingen inzake de verlaging van de laagwaterstanden en de verhoging van de hoogwaterstanden hebben zich niet voorgedaan. Enkel in het oostelijk deel van het estuarium werd een lichte verlaging van de laagwaterstanden genoteerd. De vorige studierapporten hadden eveneens een afname van het ondiep watergebied en plantenareaal voorspeld. Ook dat heeft zich niet voorgedaan. In hun gemeenschappelijke brief hebben de voorzitters van de Technische Scheldecommissie wel de aandacht gevestigd op de tijdsschaal van de morfologische processen in relatie tot de beperkte periode waarover de evaluatie gaat (ca. 3 jaar).

Hoewel de resultaten van de evaluatie hoopgevend zijn wat de effecten van een verdieping betreft, laten deze nog niet toe om hieruit de conclusie te trekken dat een verdieping geen nadelige invloed zou hebben op het morfologisch en ecologisch systeem van het estuarium. De eind evaluatie in 2006 kan hierover mogelijk meer uitsluitsel geven. Terecht vragen de voorzitters van de Technische Scheldecommissie daarom ook aandacht voor effecten waarvan de relatie met de verdieping niet eenduidig kan worden vastgelegd. Wel geeft dit rapport aanleiding tot een kritische evaluatie van de ingezette

rekenmodellen, waartoe de voorzitters, terecht, op ambtelijk niveau reeds besloten hebben.

Uit deze tussentijdse evaluatie kunnen dus nog geen verregaande beleidsconclusies worden getrokken.

- b) De Vlaamse regering heeft akte genomen van deze tussenevaluatie. Dit neemt niet weg dat de voorzitters van de Technische Scheldec commissie aan ProSes wel de opdracht hebben gegeven om de gegevens uit de tussentijdse evaluatie mee te nemen in de uitwerking van de strategische MER (waarin onder meer een nieuwe verdieping aan de orde is) die thans in opmaak is.
- c) Rekening houdende met de resultaten van deze tussenevaluatie ben ik van mening dat een bijsturing van het beleid ten aanzien van de Westerschelde momenteel in onvoldoende mate te verantwoorden zou zijn. De gegevens van de tussenevaluatie worden meegenomen in de uit te voeren studies. Nieuwe beleidsbeslissingen op basis van alle MOVE-onderzoeken kunnen best worden overwogen na de eindevaluatie in 2006.
2. a) Zoals blijkt uit de zesmaandelijksse rapportage aan het Vlaams Parlement over de voortgang van de verruimingswerken, hebben de beide verdragspartijen alles in het werk gesteld om zich te houden aan de bepalingen van het verdrag van 1995. Ik geef hierbij enige verduidelijking. Om een einde te maken aan een aantal juridische beroepsprocedures tegen de aflevering van vergunningen volgens Nederlands recht, heeft de Nederlandse staat hiervoor een specifieke Vergunningwet goedgekeurd. De voorbereiding van de tenuitvoerlegging van het verdrag liep hierdoor enige vertraging op, waardoor de tijdsplanning, zoals aangegeven in de bijlage aan het verdrag, buiten de wil van partijen onmogelijk kon worden gehandhaafd. Ook gaven een aantal bepalingen in de bijlagen van het verdrag aanleiding tot interpretatie, onder meer ten aanzien van de ruiming van wrakken en wrakresten. Inmiddels werden alle wrakken en wrakresten die de veiligheid van de scheepvaart in het gedrang kunnen brengen ook

geruimd. Eén en ander gaf aanleiding tot een aanpassing van de bijlagen van het verdrag, die door ministeriële briefwisseling wordt bevestigd. De Vlaamse regering heeft hierover inmiddels een beslissing genomen. Het Vlaams Parlement zal van deze wijzigingen in kennis worden gesteld. De wijzigingen betreffen alleen de bijlagen en niet het verdrag zelf.

- b) De gezamenlijke rapportage waarop de Vlaamse volksvertegenwoordiger doelt, is ongetwijfeld de gezamenlijke rapportage over de Monitoring van de Verdiepingswerken (MOVE).

Deze samenwerking geeft geen aanleiding tot de wijziging van het verdrag. In artikel 5.1. van het verdrag wordt onder e) gesproken over "de kosten van monitoring, studie en onderzoek van de effecten van de werken op het watersysteem van de Westerschelde". Artikel 5.3. legt de kosten voor deze monitoring ten laste van Nederland. Deze bepaling blijft uiteraard gehandhaafd. De samenwerking betreft de gezamenlijke interpretatie van de resultaten van de studie en monitoring van de effecten en niet de gezamenlijke betaling.

3. a) Met uitzondering van de herstelwerken in verband met het verlies aan natuurwaarden zijn alle werken, zoals omschreven in artikel 2 van het verdrag, uitgevoerd. De herstelwerken natuur, waarvoor Vlaanderen, conform het verdrag, een afkoopsom van 44 miljoen gulden heeft betaald, en die integraal door Nederland moeten worden uitgevoerd, zijn nog in uitvoering. De Europese Commissie heeft inmiddels de Nederlandse staat in gebreke gesteld, omdat zij van mening is dat het voorgenomen natuurherstelprogramma als onvoldoende moet worden beschouwd als compensatie voor de verdiepingswerken op Nederlands grondgebied. Nederland heeft zich hiertegen verweerd. De Europese Commissie heeft echter nog geen definitieve uitspraak gedaan.
- b) Met het afsluiten van de werkzaamheden rond de wrakkenruiming werden alle werken zoals beschreven in het verdrag, met uitzondering van de natuurherstelwerken in Nederland, afgesloten.

- c) Afzonderlijke contracten werden afgesloten voor de baggerwerken, de wrakkenruimingen en de oeververdedigingswerken.

De totale kosten voor de uitvoering van de verruimingswerken in de Westerschelde, lastens Vlaanderen, bedragen circa 202,194 miljoen euro. Vermits de administratieve afhandeling nog niet volledig is afgesloten, kan het eindbedrag nog licht wijzigen. In dit bedrag zijn niet de kosten begrepen van de verruimingswerken op Vlaams grondgebied.

4. a) In de resolutie van 15 mei 2001 (Stuk 684 (2000-2001)) heeft het Vlaams Parlement de Vlaamse regering verzocht om samen met Nederland op middellange termijn een concrete ontwikkelingsschets voor te bereiden. Dit verzoek werd in een regeringsbeslissing van 18 mei 2001 bevestigd en als Vlaams regeringsstandpunt aan de Nederlandse regering overgezonden. In het Memorandum van Vlissingen werden concrete afspraken gemaakt om gezamenlijk de ontwikkelingschets op te stellen.
- b) Voor de uitvoering van de strategische MER en de maatschappelijke kosten-batenanalyse werd een termijn van twee jaar afgesproken.
- c) Als gevolg van een gemeenschappelijke audit van de Nederlandse Rekenkamer en het Rekenhof over de uitvoering van de verruimingswerken ingevolge het verdrag van 1995, werd in het Memorandum van Vlissingen afgesproken over te gaan tot de oprichting van een gemeenschappelijke projectorganisatie (ProSes). De Technische Scheldec commissie is onmiddellijk na het afsluiten van het Memorandum van Vlissingen overgegaan tot de oprichting van ProSes. In deze projectorganisatie werken Vlaamse en Nederlandse ambtenaren-specialisten samen aan de uitwerking van een ontwikkelingsschets op de middellange termijn.
- d) De ontwikkelingsschets 2010 die thans door ProSes wordt uitgewerkt, bevat een aantal concrete projecten inzake de veiligheid, de toegankelijkheid en de natuurlijkheid van het Schelde- estuarium. In overeenstemming met de bepalingen van het memorandum zullen vóór het einde van dit jaar tussen Ne-

derland en Vlaanderen politieke afspraken worden gemaakt om de desbetreffende projecten al dan niet tot uitvoering te brengen.

- e) De huidige studies, die door ProSes worden uitgevoerd, zijn studies op strategisch niveau. Ze strekken ertoe een evaluatie van nut en noodzaak van voornoemde concrete projecten mogelijk te maken. Dit was een uitdrukkelijk verzoek in de resolutie van het Vlaams Parlement. Om gemeenschappelijke projecten tot uitvoering te brengen, zijn praktische afspraken met Nederland noodzakelijk, vergelijkbaar met de afspraken zoals die in het verdrag van 1995 werden vastgelegd. Het is aangewezen dat hierover ook een verdrag met Nederland wordt afgesloten. Dit hoeft geenszins te betekenen dat de voorbereiding van de uitvoering van de projecten niet onverdroten kan worden voortgezet.
- f) De Vlaamse regering werd op 12 maart 2004 formeel in kennis gesteld van de oprichting van een Task Force. In deze Task Force zullen vertegenwoordigers worden opgenomen van de minister-president, van mezelf, van de Vlaamse bevoegde administratie (Waterwegen en Zeewezen), van de administratie Buitenlands Beleid, inclusief een vertegenwoordiger van de Vlaamse regering bij de Permanente Vertegenwoordiging bij de Europese Unie, en van de Haven van Antwerpen. Bovendien zal de Task Force ondersteund worden door de afdeling Juridische Dienstverlening van LIN en externe expertise inzake verdragsrecht. De Task Force heeft de opdracht om de te verwachten onderhandelingen over praktische afspraken met Nederland voor te bereiden. Uiteraard zullen mogelijke onderhandelingsstandpunten en andere relevante kwesties ter beoordeling aan de Vlaamse regering worden voorgelegd.
5. a) Op 6 januari 1991 werd met Nederland een verdrag gesloten betreffende de verdediging van de oevers langs de Westerschelde tegen versnelde inscharing. In het kader van dit verdrag werden in de eerste helft van de jaren negentig diverse oeververdedigingswerken uitgevoerd. Deze staan echter los van de oeververdedigingswerken die in het kader van het verdrag van 1995 werden uit-

gevoerd. In beide gevallen betreffen de verplichtingen die Vlaanderen op zich heeft genomen, uitsluitend een financiële bijdrage in de uitvoering van de werken.

- b) De afspraken die in het Memorandum van Vlissingen werden gemaakt, staan los van het Verruimingsverdrag van 1995. Op de vraag van de Vlaamse volksvertegenwoordiger moet dan ook ontkennend worden geantwoord. Overigens zijn wijzigingen aan een afgesloten verdrag het prerogatief van het parlement. Het afsluiten van een memorandum van overeenstemming kan een bestaand verdrag niet wijzigen.
- c) In het Memorandum van Vlissingen werd overeengekomen de studiekosten voor de uitwerking van de ontwikkelingsschets gelijkkelijk over Vlaanderen en Nederland te verdelen. Het betreft hier alleen kosten. Inkomsten zijn er niet. In een latere fase zullen, voor elk van de uit te voeren projecten, met Nederland verdere afspraken moeten worden gemaakt over financiële verdeelsleutels.
6. De baggerwerken die werden uitgevoerd in het kader van het Verruimingsverdrag van 1995 werden uitgevoerd door Vlaamse baggerfirma's. Voor de wrakkenbergings was het een tijdelijke vereniging die de werken, na openbare aanbesteding, in de wacht sleepte. Ook in deze tijdelijke vereniging waren de Belgische aannemers prominent aanwezig. Voor de toekomstig nog uit te voeren werken zullen Europese aanbestedingen worden uitgeschreven, zodat de belangen van de Belgische aannemers gevrijwaard blijven. Overigens is de Vlaamse volksvertegenwoordiger zeker niet onwetend over het feit dat voor dit soort van werken de Belgische aannemers even prominent mondiaal aanwezig zijn als hun Nederlandse collega's.

Vraag nr. 298
van 2 april 2004
van mevrouw MARLEEN VAN DEN EYNDE

Kruispunten Boterlaarbaan Deurne – Veiligheid

Naar aanleiding van mijn vraag om uitleg over de aanpak van de zwarte punten in de provincie Antwerpen, antwoordde de minister dat hij geen glo-

bale heraanleg van de Boterlaarbaan in Deurne plant (Handelingen Commissievergadering nr. 157 van 16 maart 2004, blz. 5-7).

Ik wil hierbij benadrukken dat niet enkel het kruispunt met de Sterckxhoflei een gevaarlijk punt is. De buurtbewoners zijn eveneens bezorgd om een tweetal oversteekplaatsen die op geen enkele manier beveiligd worden. De oversteekplaatsen ter hoogte van de Dassastraat maar ook de Silsburgstraat, die een zeer belangrijke oversteekplaats is voor de schoolkinderen van de achtergelegen school, vormen veelal een gevaar voor de gebruikers ervan.

Het is duidelijk dat enkel de heraanleg van de twee voorgestelde kruispunten van de Boterlaarbaan, met enerzijds de Sterckxhoflei en anderzijds de Peter Benoitlaan, onvoldoende zal zijn om de veiligheid op deze drukbereden weg te garanderen.

1. Is de minister op de hoogte van het gevaar op deze twee oversteekplaatsen ?
2. Worden er maatregelen in het vooruitzicht gesteld voor de beveiliging van de twee vermelde belangrijke oversteekplaatsen ?
3. Wordt hierover nog overleg gepleegd met de betrokkenen ?
4. Wanneer worden de eerste verbeteringswerken uitgevoerd ?

Antwoord

Op 2 april 2004 heeft er een overleg plaatsgevonden tussen de afdeling Wegen en Verkeer Antwerpen en het district Deurne. Op dit overleg werd voornamelijk de Boterlaarbaan besproken en werd van gedachten gewisseld over de problemen en hun mogelijke verbeteringen en oplossingen.

Er werd afgesproken dat gebruik zal worden gemaakt van de geëigende procedures voor de oplossing van knelpunten langs de Boterlaarbaan, met name dienen individuele dossiers door de stad voorgelegd aan de Provinciale Commissie Verkeersveiligheid (PCV).

De twee vermelde punten zijn in het overleg besproken en zullen aan bod komen in het samen te stellen PCV-dossier.

Er is overleg bij de betrokken afdelingen van het ministerie en het district Deurne. Bij de samenstelling van het dossier zullen ook de verkeerspolitie en mogelijk andere geledingen van het district betrokken worden.

Voor het oplossen van knelpunten waarvoor in de PCV in consensus een oplossing werd bereikt, beschikt de administratie over lopende kredieten indien de ingrepen beperkt blijven. Wanneer een oplossing is goedgekeurd in de PCV dient een uitvoeringsdossier te worden gemaakt en moeten de nodige vergunningen worden verkregen.

Vraag nr. 299
van 2 april 2004
van de heer JOHAN VAN BRUSSELEN

A12-oprit Ekersessesteenweg Antwerpen – Stortplaats

Zie:
 Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw
 Vraag nr. 139
 Van 2 april 2003
 Van de heer Johan Van Brusselen
 Blz. 2765

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Jef Tavernier, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking.

Vraag nr. 300
van 16 april 2004
van de heer ANDRÉ-EMIÉL BOGAERT

Masterplan Antwerpen – Oosterweelverbinding

Volledigheidshalve en voor alle duidelijkheid verwijs ik uiteraard naar mijn nog hangende bijkomende schriftelijke vraag nr. 291 van 2 april 2004 betreffende de werking van de NV BAM en de uitvoering van het Masterplan Antwerpen in het algemeen. Vragen die louter verband houden met het economisch overheidsinstrumentarium en met de privaat-publieke werking van de Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel (BAM), de maat-

schappij Mobiliteit Infrastructuurwerken Antwerpen (MIA), de Participatiemaatschappij Vlaanderen (PMV) en de Vlaamse Participatiemaatschappij (VPM) werden en worden uiteraard gesteld aan Vlaams minister Dirk Van Mechelen, terzake bevoegd.

De vragen die evenwel betrekking hebben op de geplande werken zelf, de studieopdrachten en de aanbestedingen, worden gesteld aan de minister bevoegd voor Mobiliteit, Openbare Werken en Energie. Deze vraag heeft uitsluitend betrekking op één van de belangrijkste onderdelen van het op 15 december 2000 door de Vlaamse regering goedgekeurde Masterplan Antwerpen, namelijk de Oosterweelverbinding, terwijl de andere wegenopdrachten, namelijk de ondertunneling van de kruispunten, de aanpassing van de invalswegen ter verbetering van het openbaar vervoer en het invullen van de lacunes in de grote fietsassen, voorlopig nog niet aan bod komen.

Behalve de wegeninfrastructuur omvat het Masterplan Antwerpen ook waterwegeninfrastructuur en infrastructuur voor openbaar vervoer. De globale planning werd op 15 december 2000 door de Vlaamse regering geraamd op 60 miljard BEF (excl. BTW), terwijl de kostprijs van alle geplande werken tegen actueel prijsniveau reeds op meer dan 2,5 miljard euro (excl. BTW) moet worden geraamd (wegeninfrastructuur, aanpassing van waterwegen en bruggen, aanpassing van toegangswegen en aanpassing voor het openbaar vervoer). Van het Masterplan Antwerpen zijn blijkbaar een aantal kleinere projecten reeds in uitvoering, vooral dan de Leien en inzake openbaar vervoer. Waarschijnlijk gaat het hier om contracten die nog door de Vlaams regering en niet door de NV BAM werden aangegaan.

Het voornaamste onderdeel (zowel qua complexiteit der werken als qua kostprijs) is de zogenaamde Oosterweelverbinding, namelijk de vierde Scheldeoeververbinding en dito sluiting van de Ring rond Antwerpen, uit te voeren via een aansluitingscomplex op Linkeroever, een afzinktunnel onder de Schelde, een verkeerswisselaar op Rechteroever en verder, ter hoogte van het Sportpaleis, de verdere verbinding via een viaduct vanaf de Roverssluis naar de E19 toe, met bijbehorend verkeersknooppunt. Eigenlijk omvat dit onderdeel van de geplande werken de zogenaamde "cash-driver" voor de cluster van alle door de NV BAM in

het kader van het Masterplan Antwerpen uit te voeren werken.

Men mag immers niet vergeten dat alle door de NV BAM uit te voeren werken via de zogenaamde ESER-normen - in dit geval ESR95 - neutraal moeten worden uitgevoerd, zonder, cfr. de Europese richtlijnen, bezwarend te zijn voor de Belgische begroting (en afgeleid de gewestelijke begrotingen). Daarom ook blijkt nu dat de NV BAM vanuit eigen vermogen en/of via het aantrekken van vreemd vermogen een gedeelte (gestreefd wordt naar 80 %) van het Oosterweelproject zal trachten te financieren. Het saldo (minder of meer dan 20 %) zal door de uitvoerende groep (die de opdracht dus krijgt) als een soort prefinanciering of uitgestelde betaling afhankelijk van de beschikbaarheid van het kunstwerk tijdens de onderhoudsperiode (bijvoorbeeld 30 jaar) moeten worden ingebracht. Eigenlijk rekent de NV BAM voor dit onderdeel op zuivere projectfinanciering. De inkomsten voor de afbetaling van de door de NV BAM zelf aangegane schulden zullen dan via sale & lease back en/of tolheffingen moeten worden gecupereerd.

Contractueel blijft het trafiekrisico aldus bij de NV BAM, terwijl het bouwrisico door de uitvoerende groep zal moeten worden gedragen. Door de zeer specifieke aard van een financiële constructie die zowel de Vlaamse regering als de NV BAM blijkbaar op het oog hebben, wordt het uitvoeringsschema van onder meer het project Oosterweelverbinding zeer streng en strikt. Vandaar de geruchten dat de NV BAM - zelfs indien de uiteindelijke aanbesteding via loten zou verlopen - uiteindelijk slechts met één combinatie zou willen contracteren. Deze groep zou dan niet alleen voor de eigen loten, maar ook voor deze uitgevoerd door derden ten opzichte van de NV BAM contractueel verantwoordelijk blijven.

Uit ervaring in andere dossiers van dergelijke omvang blijkt dat wie niet in de oorspronkelijke combinatie zit, naderhand uiterst moeilijk aan de bak komt. Door niet te werken vanuit de eigen Vlaamse administratie, maar via een NV van publiek recht is het ook mogelijk bepaalde aanbestedingsnormen te omzeilen; zo bijvoorbeeld de verplichting geen bijkomende werken toe te vertrouwen die buiten de geografische aanbestedingsfeer vallen. Anderzijds blijkt uit de beslissing van de Vlaamse regering d.d. 15 december 2000 dat de

groep (of groepen) die de uiteindelijke opdracht (of opdrachten) krijgt, ook mag hopen op tal van bijkomende opdrachten, zelfs tot en met het bestellen en leveren van tramcombinaties. Eigenlijk krijgt de groep (of groepen) die in de prijzen valt, een enorme cheque met een looptijd van minstens 10 jaar.

Wat er ook van zij, met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid zullen bedoelde werken finaal toegewezen worden op basis van een zogenaamd DBFM-contract (Design, Build, finance, Maintain), dat nogal dikwijls een looptijd van 30 jaar heeft. De gedeeltelijke Financiering wordt aan de uitvoerende combinatie terugbetaald a rato van formules die rekening houden met de beschikbaarheid van het gehele project. Het is duidelijk dat "men" het project Oosterweelverbinding in één grote opdracht wil toewijzen, waardoor de voorbereiding van de prekwalificatie, het opmaken van de offerte, de onderhandelingen vóór toewijzing, de uitvoering der werken, de werken tijdens de onderhoudsperiode en de specifieke financieringsmechanismen vanwege de inschrijvers een zeer substantiële inzet van middelen zullen vergen.

Teneinde én de rechtmatige belangen van het Vlaamse bedrijfsleven én de Europese en andere spelregels te eerbiedigen, is het dan ook zeker nodig dat de NV BAM voorafgaandelijk zou nadenken over een globaal dossier, bestaande uit bijvoorbeeld drie grote aannemingsopdrachten inzake wegen, zoals oorspronkelijk door de Vlaamse regering in de beleidsnota vastgelegd. Indien nodig, idem dito voor de grote opdrachten inzake waterwegen en openbaar vervoer. Zo niet, dan dreigen de Vlaamse bedrijven letterlijk en figuurlijk uit de boot te vallen.

De Franstalige bedrijven uit Brussel en Wallonië hebben in het verleden reeds méér dan hun gading gekregen (cfr. onder meer het dossier Zeebrugge). Daarenboven werden de meeste Franstalige bedrijven inmiddels door buitenlandse groepen (vooral het Franse Suez) overgenomen (zeer recentelijk nog Besix door een Egyptische groep). Mammoetcombinaties, die jaar na jaar aan zeer strenge Europese referenties moeten voldoen, vindt men op Europees niveau vooral in Frankrijk, Duitsland en Nederland. De Vlaamse markt is veel te klein om deze hoge standaarden en dito referenties te behalen. Zo wordt in Vlaanderen bijvoorbeeld om de tien jaar slechts één kaai (hoogstens twee) aanbesteed, terwijl de Euro-

pese normen eisen dat men voor dergelijke werken minstens om de vijf jaar nieuwe referenties moet kunnen voorleggen.

Indien de NV BAM, mits goedkeuring van de Vlaamse regering, inderdaad het hierboven geschetste scenario aanhoudt, dan zou dit voor het Vlaamse bedrijfsleven wel eens vérstrekkende gevolgen kunnen hebben, zelfs indien men zich verschuilt achter Europese regelgeving, die evengoed hanteerbaar is bij toewijzing van de opdrachten in verschillende onderdelen dan bij de toewijzing in één geheel. Daarenboven is het beter te voorkomen dan te genezen. Vandaar deze vraag.

1. Welke projecten van het Masterplan Antwerpen destijds nog gecontracteerd door de Vlaamse overheid zelf, zijn momenteel reeds aanbesteed en in uitvoering ?
2. Welke projecten van het Masterplan Antwerpen naderhand gecontracteerd door de NV BAM, zijn momenteel reeds aanbesteed en in uitvoering ?
3. Omvat het onderdeel van de Oosterweelverbinding nog steeds de oorspronkelijk geplande werken, zoals uiteengezet in paragraaf 4 van deze vraag ?
4. Omvat het onderdeel Oosterweelverbinding de cash-driver voor alle in het kader van het Masterplan Antwerpen uit te voeren werken en opdrachten ?
5. Voorzien de Vlaamse regering en de NV BAM in de financiering van de Oosterweelverbinding zoals uiteengezet in de paragrafen 5 en 6 van deze vraag ?
6. Blijven de Vlaamse regering en de NV BAM bij de stelling dat de door de NV BAM aangegane schulden hoofdzakelijk via tolheffingen moeten worden gedelgd en ondergeschikt door sale & lease back ?
7. Opteren de Vlaamse regering en de NV BAM er inderdaad voor om voor de globale opdracht slechts met één combinatie te contracteren en het aanbestedingsdossier in die zin op te stellen ?
8. Worden bedoelde werken - hetzij in globo, hetzij in loten - toegewezen op basis van een

DBFM-contract ? Zo ja, heeft dit dan een looptijd van 30 jaar ?

9. Is het de bedoeling van de Vlaamse regering en de NV BAM om - met eerbied voor de Europese, Belgische en Vlaamse wetgeving - het Vlaamse bedrijfsleven optimaal bij het dossier Oosterweelverbinding te betrekken ?
10. Kunnen terzake het destijds vooropgestelde tijdpad én de raming van de kostprijs alsnog worden aangehouden ? Zo niet, wie besliste wanneer over de aanpassing hiervan?

Antwoord

1. Het betreft de volgende projecten :
  - eerste fase van de herinrichting van de Leien in Antwerpen;
  - de herinrichting van de St.-Bernardsesteenweg in Hoboken;
  - eerste fase van de doortrekking van de tramlijn Mortsel - Boechout;
  - wegwerken knelpunten doorgang openbaar vervoer, fietsers en voetgangers op gewestwegen.
2. Er zijn nog geen projecten van het Masterplan Antwerpen gecontracteerd door BAM.
3. Ja.
- 4 en 6. Inzake de financiering kan worden verwezen naar de parlementaire behandeling van het BAM-decreet. Het BAM-decreet bepaalt dat de NV BAM gerechtigd is om retributies te heffen op verkeersinfrastructuur.

Het geplande tolgeld voor de Oosterweelverbinding zal inderdaad de voornaamste financieringsbron zijn.
5. Voor het schema van de financiering kan worden verwezen naar de enuntiatieve aankondiging voor de Oosterweelverbinding. Over de percentages is er nog geen beslissing genomen.

7. Voor dit punt kan, zoals op de vorige parlementaire vraag van de Vlaamse volksvertegenwoordiger geantwoord, verwezen worden naar de enuntiatieve aankondiging.
8. Voor dit punt kan, zoals op de vorige parlementaire vraag van de Vlaamse volksvertegenwoordiger geantwoord, verwezen worden naar de enuntiatieve aankondiging. Andere details of invullingen werden nog niet vastgelegd.
9. Zoals op de vorige parlementaire vraag geantwoord, zullen de kandidaten volgens de toepasselijke reglementering geselecteerd en gecontracteerd worden op basis van objectieve criteria. Het is in elk geval onze overtuiging dat de Vlaamse bouwsector voldoende capaciteit en kennis heeft om deel te nemen aan de bouw van de Oosterweelverbinding.
10. De raad van bestuur van de NV BAM wordt hierover in de loop van de gehele studieperiode geregeld geïnformeerd. Het spreekt voor zich dat de ramingen verder verfijnd worden naargelang het studiewerk vordert. Het ligt nog steeds in de bedoeling om het vooropgestelde tijdspad te volgen.

Vraag nr. 301
van 16 april 2004
van de heer ANDRÉ-EMIEL BOGAERT

Werken NV Zeekanaal Bornem – Vervuilde baggerspecie

Vlaanderen werd opnieuw opgeschrikt door een zoveelste dossier van bodemvervuiling door het gebruik van vervuilde baggerspecie. Dat de NV Zeekanaal, een NV van publiek recht die werkt met openbare middelen, bij onderhavig dossier betrokken is, is een zeer ernstige vaststelling en een deuk voor het Beter Bestuurlijk Beleid (BBB) en het kerntakendebat. Dit bodemschandaal is des te erger omdat het Vlaams Parlement nog zeer recentelijk - toevallig op 1 april ll. - het ontwerp van decreet betreffende het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Waterwegen en Zeekanaal, naamloze vennootschap van publiek recht, heeft goedgekeurd.

Overheid en burgers moeten en mogen kunnen uitgaan van een onvoorwaardelijk vertrouwen in

quasi-administraties die als intern verzelfstandigd agentschap (IVA) of extern verzelfstandigd agentschap (EVA) buiten de gewone administraties vanwege de overheid belangrijke opdrachten en openbare geldmiddelen toegewezen krijgen. Nu het BBB via een resem dringende decreten in verband met de verzelfstandiging van zogenaamde agentschappen in het Vlaams Parlement gestalte krijgt, kunnen we schandalen als deze missen als de pest.

In vroegere vraagstellingen aan de Vlaamse regering heb ik reeds herhaalde malen de vinger op de wonde gelegd inzake opvolging en controle van tal van waterbouwkundige projecten in onder meer de maritieme toegangen, waarmee honderden miljoenen euro zijn gemoeid. De werken in kwestie van de NV Zeekanaal op de terreinen in Bornem vallen evenwel niet onder het algemeen overzicht van voormelde waterbouwkundige projecten. Het gaat hier om een beheersopdracht van de NV Zeekanaal, die onder meer moet instaan voor onderhoud en exploitatie van het Zeekanaal Brussel-Schelde. Het is in het kader van deze werkzaamheden dat NV Zeekanaal aan derden opdracht gaf een oude kanaalarm op haar eigen terreinen in Bornem te dempen, om hem aldus dienstig te maken als toegangsweg naar een gepland industriegebied.

De eigen Vlaamse administratie, namelijk de Vlaamse Milieu-inspectie, heeft nu ontdekt dat de dempingswerken met vervuilde baggerspecie gebeuren. Daarenboven blijkt nu dat de baggerwerken voordien reeds werden stilgelegd omdat de nodige vergunningen ontbraken. De NV Zeekanaal, verantwoording verschuldigd aan de Vlaamse regering én aan het Vlaams Parlement, ging dus tweemaal in de fout, namelijk éénmaal op het vlak van vergunningen en een tweede maal op het vlak van het werken met vervuilde baggerspecie. Het hoeft geen betoog dat heel wat insiders (maar ook outsiders, namelijk de burgers) zich terecht afvragen hoe dit mogelijk was, of dit in andere dossiers ook reeds het geval is geweest, of dergelijke baggerspecie ook door andere administraties en/of openbare instellingen bij de uitvoering van waterbouwkundige projecten wordt gebruikt, welke lacunes er zijn in de controle, enzovoort.

Gelet op de ernst van de feiten, op de betrokkenheid van de overheid, op het rolmodel van rechtspersonen naar publiek recht en op de politieke verantwoordelijkheid van de Vlaamse regering, die te pas en te onpas haar beleid onder "het primaat van

de politiek" wil voeren, is het van uitzonderlijk belang dat de verantwoordelijken (de NV naar publiek recht, de betrokken administratie en laatst maar zeker de Vlaamse regering) per kerende én tekst en uitleg zouden geven én het gewraakte euvel zouden verhelpen.

1. Waren de Vlaamse regering en/of de betrokken administratie op de hoogte van de thans via de pers vernomen problemen omtrent ten eerste de vergunningen en ten tweede de bodemvervuiling via gebruik van vervuilde baggerspecie ?
2. Bestaat er terzake een beheersovereenkomst tussen de Vlaamse regering en de betrokken NV, thans een EVA, en bevat deze voldoende clausules om de rechten van de overheid en haar burgers te vrijwaren ?
3. Hoe voeren de Vlaamse regering en haar administratie de nodige opvolging en controle van de werkzaamheden uitgevoerd door NV's naar publiek recht (thans IVA's of EVA's) ?
4. Hebben de Vlaamse regering en/of haar administratie ook zicht op de contracten van onderaanneming bij de NV Zeekanaal, aangezien de vervuilde baggerspecie door derde baggeraannemers werd aangevoerd ?
5. Heeft de Vlaamse regering reeds enig idee vanwaar de vervuilde baggerspecie werd aangevoerd voor de demping van de oude kanaalarm in Bornem ?
6. Zijn de bevoegde minister en/of de Vlaamse regering bereid hun politieke verantwoordelijkheden te nemen, namelijk ingevolge hun eigen principe van het primaat van de politiek ?
7. Op welke wijze wordt het Vlaams Parlement per werkjaar betrokken bij en/of ingelicht over de werkzaamheden van het kluwen aan instituten, Vlaamse openbare instellingen (VOI), NV's, thans IVA's en EVA's, die eigenlijk leiden tot debudgettering, tot eigen spelregels en aldus ont-snappen aan de normale parlementaire controle ?

Antwoord

1. De specie die aangevoerd werd in de oude kanaalarm in Bornem (Wintam) werd gebaggerd

ter hoogte van de kaaimuur ex-Grace met behulp van een kraan op een ponton. Voorafgaandelijk werd in den droge de bovengrond verwijderd en aldaar verwerkt.

Zowel de NV Zeekanaal in haar hoedanigheid van administratief bouwheer, de afdeling Zeeschelde van de administratie Waterwegen en Zeewezen, als de aannemer waren ervan op de hoogte dat het achterliggende terrein een voormalig stort is van de stad Brussel en andere. De uitvoeringsmethode streefde ernaar het huisvuil niet te vermengen met de afgraving voor de kaaimuur. De afgraving voor dit huisvuil werd vooraf verwijderd.

Het is mogelijk dat bij de afgraving toch nog specie van het vroegere stort onder water is afgegleeden, mee is opgeschept tijdens het baggeren en vervolgens onopgemerkt mee is afgevoerd.

De mogelijkheid van een of meerdere sluikstorten kan niet worden uitgesloten. De NV Zeekanaal heeft terzake een klacht ingediend tegen onbekenden. Het onderzoek loopt nog.

Voorafgaand aan de werken heeft een erkende bodemsaneringsdeskundige monsters genomen en proeven laten uitvoeren. Gevolg gevend aan de resultaten van dit onderzoek werd een gebruikscertificaat "type bodem" afgeleverd door de Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaams Gewest (OVAM).

Rekening houdende met de gerealiseerde maximale afgraving kan slechts een kleine hoeveelheid door afschuiving in het Zeekanaal terecht gekomen en via het baggeren mee opgeschept en zo onopgemerkt mee afgevoerd zijn.

Het is duidelijk dat hier geen intentie is geweest om de milieuwetgeving te overtreden.

Van de aangevoerde specie werden stalen genomen. Uit de eerste resultaten van de analyses die hierop werden uitgevoerd, blijkt dat de specie die werd afgezet in het midden van de oude kanaalarm niet is verontreinigd en voldoet aan de kwaliteit "bodem". Uit de analyses van de specie die werd afgezet tegen de oorspronkelijke oever van de toevargeul van de oude Zeesluis van Wintam blijkt volgens de bodem-

saneringsdeskundige grotendeels slechts een lichte verontreiniging.

De NV Zeekanaal vond het raadzaam deze specie af te voeren naar een erkend verwerker. Aldus werd circa 1.100 m³ afgevoerd, zijnde minder dan 2 % van de neergezette baggerspecie. Ingeval de bevoegde instanties van oordeel zijn dat nog specie dient te worden afgevoerd, kan dit gebeuren.

De werken werden niet voorheen stilgelegd. Deze laatste stillegging werd vrijwillig door de NV Zeekanaal uitgevoerd. Voor een goed begrip wens ik hierbij wel te vermelden dat er op 12 december 2000 door de administratie Ruimtelijke Ordening, Huisvesting en Monumenten en Landschappen (Arohm) Antwerpen een stakingsbevel werd gegeven voor reliëfwijzigingswerken in de nabije omgeving, die uitgevoerd werden door een andere aannemer. Het betrof evenwel geen werken aan de oude kanaalarm in Wintam en het stakingsbevel was niet gerelateerd aan de hier aangehaalde milieuaspecten. Het stakingsbevel werd, na onderzoek, op 12 januari 2001 ingetrokken.

De minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie werd op de hoogte gebracht.

2. Er bestaat op dit ogenblik nog geen beheersovereenkomst tussen de Vlaamse regering en de NV Zeekanaal, momenteel nog geen EVA, maar een Vlaamse openbare instelling. Een ontwerp van beheersovereenkomst, eerder ingediend door de NV Zeekanaal werd, gelet op "Beter Bestuurlijk Beleid", in beraad gehouden.
3. De NV Zeekanaal wordt gecontroleerd door de raad van bestuur, de regeringscommissaris, de inspecteur van Financiën en het Rekenhof.
4. Overeenkomstig artikel 10 van de Algemene Aannemingsvoorwaarden (bijlage bij het KB van 26 september 1996 tot bepaling van de algemene uitvoeringsregels van de overheidsopdrachten) wordt de aanbestedende overheid geacht geen contractuele band te hebben met onderaannemers en oefent zij er - enkele uitzonderingen m.b.t. de erkenning en dergelijke meer daargelaten - bijgevolg geen toezicht op uit.

Voor een goed begrip dient hier wel vermeld te worden dat het hier geen onderaannemer betreft. Op aannemingscontracten gegund door een VOI wordt toegezien door de raad van bestuur, de regeringscommissaris, de inspecteur van Financiën en het Rekenhof.

5. Deze vraag werd reeds behandeld onder subvraag 1.
6. Zoals eerder uiteengezet onder de subvragen 3 en 4, worden de beslissingen in een Vlaamse openbare instelling genomen door de raad van bestuur.
7. Het Vlaams Parlement is bij de werking van de NV Zeekanaal betrokken via de begroting en via de beleidsnota's waarvan de NV Zeekanaal een onderdeel uitmaakt.

Het is feitelijk en juridisch onjuist dat de NV Zeekanaal aanleiding geeft tot debudgettering. De eigen spelregels van de NV Zeekanaal zijn geen andere dan die welke door het Vlaams Parlement werden goedgekeurd via het decreet van 4 mei 1994 betreffende de naamloze vennootschap Zeekanaal en Watergebonden Grondbeheer Vlaanderen, zoals later gewijzigd. Het toezicht hierop is geregeld via de wet 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut, in zoverre zij betrekking heeft op de instellingen van categorie B.

**Vraag nr. 302
van 20 april 2004
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN**

Spoorwegbrug lijn 54 – Aandrijving

Vorig jaar deelde toenmalig minister Stevaert mee dat de aandrijving van de spoorwegbrug van Wilbroek op lijn 54 Mechelen – Sint-Niklaas zou worden vernieuwd, zodat de brugbewegingen kunnen worden versneld. Op deze manier zou het huidige oponthoud van de schepen op het Zeekanaal worden beperkt (vraag nr. 185 van 29 januari 2003 ; Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 11 van 21 maart 2003, blz. 1757).

Kan de minister bevestigen dat die werken inmiddels werden uitgevoerd ?

Mocht dit niet het geval zijn, voor wanneer is de uitvoering dan gepland ?

Antwoord

De werken betreffende de vernieuwing van de aandrijving van de spoorwegbrug van Willebroek op lijn 54 Mechelen - Sint-Niklaas zijn nog niet uitgevoerd.

Voor het ogenblik is de aanbestedingsprocedure, opgestart door de NMBS, nog lopende.

De werken zullen vermoedelijk aanvangen in het najaar.

Vraag nr. 303
van 23 april 2004
van de heer JORIS VAN HAUTHEM

SAVE-borden – Stand van zaken

Vorig jaar beloofde de administratie van Mobiliteit SAVE-borden te plaatsen bij flitspalen langs Vlaamse wegen.

Deze SAVE-borden, Samen voor een Veilig Verkeer, zouden de chauffeurs erop moeten wijzen dat zij een flitspaal naderen. Vooral op plaatsen waar kinderen het slachtoffer werden van een verkeersongeval zouden dergelijke borden worden neergepoot.

Deze sensibiliseringsactie is dan ook mee ingegeven door de VZW Ouders van Verongelukte Kinderen.

1. Hoeveel borden zijn tot op heden geplaatst ?
2. Hoeveel borden worden in de toekomst nog neergepoot ?
3. Worden de borden in de toekomst ook neergezet op plaatsen waar (nog) geen slachtoffers vielen of geen flitspalen staan ?
4. Bestaat er reeds een wettelijke regeling voor het plaatsen van de SAVE-borden ?

Antwoord

Uit de cijfers mij verstrekt door de afdeling Wegen en Verkeer op 30 april 2004 blijkt dat reeds volgende borden geplaatst zijn:

Provincie	Aantal borden geplaatst op 30/4/2004
Antwerpen	–
Limburg	12
Oost-Vlaanderen	5
Vlaams-Brabant	2
West-Vlaanderen	15

Indien de plaatselijke toestand het toelaat en geen discussie mogelijk is over de homologatie van de camera door de plaatsing van een bord, wordt het SAVE-bord geplaatst vóór een onbemande camera die reageert bij overdreven snelheid. Wanneer meerdere camera's op een wegvak staan, wordt slechts 1 bord geplaatst.

Voorlopig zijn op korte termijn nog volgende borden gepland :

Provincie	Aantal borden nog op korte termijn gepland
Antwerpen	35
Limburg	40
Oost-Vlaanderen	10
Vlaams-Brabant	26
West-Vlaanderen	2

In strikte zin gaat het om "informatieborden", waarvoor er dus geen wettelijke regeling betreffende de plaatsingsvoorwaarden in uitvoering van hun bepalende karakter in het verkeersreglement vereist is.

Wel volgt de afdeling Wegen en Verkeer voor de plaatsing:

- de algemene richtlijnen van het dienstorder LIN/AWV 2001/3 van 29 juni 2001 aangaande de plaatsing van SAVE-borden langs gewestwegen als herdenkingsbord;

- de specifieke richtlijnen aangaande de plaatsing ter hoogte van onbemande snelheidsmeters.

Vraag nr. 304
van 23 april 2004
van de heer JOHAN SAUWENS

De Lijn – Abonnementen derdebetalerssysteem (2)

In het antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 280 van 19 maart 2004 deelt de minister onder andere mee dat er eind 2002, 32 gemeenten een derdebetalerssysteem met 100 % tegemoetkoming hadden afgesloten en dat er 49.526 magnetische vervoerbewijzen werden afgeleverd (Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 16 van 8 juni 2004, blz. 2513).

In het antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 44 van 30 oktober 2003 deelde hij mee dat er eind december 2002, 70.090 abonnementen in omloop waren in het kader van het 100 %-derdebetalerssysteem (Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 5 van 12 december 2003, blz. 1200).

Vanwaar het verschil ?

Antwoord

In het antwoord op de parlementaire vraag nr. 44 van 30 oktober 2003 wordt in een tabel weergege-

ven hoeveel abonnementen er in omloop waren in juli 2002, eind 2002, einde maart 2003 en einde juni 2003.

In het antwoord op de parlementaire vraag nr. 280 werd het aantal magnetische vervoerbewijzen 6-11 jaar voor de Gentse jongeren niet opgenomen (zowel in de cijfers van eind 2002, als eind 2003 niet).

Naast het gratis vervoer voor -12-jarigen komt de stad Gent ook tegemoet voor de Gentse jongeren tussen 12 en 14 jaar. Zij kregen vanaf september 2003 een vervoerbewijs afgeleverd door de NMBS, waarmee ook met de NMBS kan worden gereden in het stadsgebied Gent. Het gaat om ongeveer 7.500 jongeren. Zij zijn niet meegeteld in onderstaande tabel. Dit verklaart de daling in het aantal vervoerbewijzen.

Om dezelfde cijfergegevens duidelijk weer te geven, wordt de tabel uit parlementaire vraag nr. 44 hier hernomen en met dezelfde cijfergegevens aangevuld voor einde 2003, zodat een vergelijking tussen de verschillende perioden mogelijk wordt en de uitsplitsing naar leeftijdscategorie zichtbaar is.

Het tellen van het aantal reizigers voor deze magnetische vervoerbewijzen gebeurt door registratie door de abonnee op het voertuig via de gele ontwaardingsapparaten.

	Juli 2002	Einde 2002	Maart 2003	Juni 2003	Einde 2003
Netabonnement 6-14 jaar Gent	23.975	25.014	25.042	25.117	–
Netabonnement 6-11 jaar	16.824	16.436	16.521	16.370	32.766
Netabonnement 60+	29.599	28.640	28.217	28.181	29.404
Totaal	70.398	70.090	69.780	69.668	62.170

Opmerking betreffende de kolom "Einde 2003": vermits vanaf 1 september 2003 de categorie Netabonnementen 6-14 jaar Gent opgesplitst wordt in enerzijds de 12-14-jarigen (die via de NMBS een abonnement krijgen) en anderzijds de 6-11-jarigen (die van De Lijn een magnetisch vervoerbewijs krijgen), worden de abonnementen 6-11-jarigen geïntegreerd in de categorie Netabonnementen 6-11 jaar.

Vraag nr. 305
van 23 april 2004
van de heer ELOI GLORIEUX

Gewestelijk Expresnet – Stand van zaken

Op 30 maart 1999 besliste de Interministeriële Conferentie voor Verkeer en Infrastructuur (ICVI) een werkgroep op te richten met het oog

op de verwezenlijking van het Gewestelijk Expressnet (GEN). Deze werkgroep was gemandateerd om een ontwerp van samenwerkingsakkoord op te stellen tussen de federale overheid en de drie gewesten.

Op 31 januari 2000 besliste de Interministeriële Conferentie voor Mobiliteit, Infrastructuur en Telecommunicatie (ICMIT) om het mandaat van deze werkgroep te bevestigen.

In oktober 2000 beëindigde deze werkgroep zijn werkzaamheden zonder dat een akkoord bereikt werd tussen de verschillende betrokken partijen.

Op 4 april 2003 sloten de federale overheid en de gewesten een nieuwe overeenkomst af met het oog op de verwezenlijking van het programma van het GEN. Volgens artikel 12 zal een stuurgroep een indicatief meerjarenprogramma en een jaarlijks programma opmaken. Het indicatief meerjarenprogramma omvat de gestructureerde beschrijving van de geplande acties van de partijen die het openbaar vervoer in hun bevoegdheid hebben en van de betrokken maatschappijen van openbaar vervoer.

Volgens artikel 9 overhandigt deze stuurgroep uiterlijk op 31 maart van elk jaar aan de partijen een omstandig jaarverslag. Inmiddels heeft ook de provincie Vlaams-Brabant een strategisch plan uitgewerkt (Regionet Brabant-Brussel). Het legt meer nadruk op snelbuslijnen en hertekent volledig de treinexploitatie.

1. Een half jaar na het akkoord was de stuurgroep nog niet opgericht.

Is dit inmiddels gebeurd ?

Waar is het secretariaat gevestigd ?

Graag ontvang ik het eerste indicatief meerjarenprogramma en/of het omstandig jaarprogramma dat op 31 maart overhandigd zou zijn.

2. Op de Interministeriële Conferentie van 30 maart 1999 werden een stadszone en elf voorstadszones afgebakend. In de overeenkomst van 4 april 2003 werden een centrale kern en een perifere zone afgebakend. Er is geen overeenkomst tussen beide. Evenmin is de centrale kern een optelling van de stads- en voorstads-

zone. (Voorbeeld : volgens de eerste overeenkomst ligt Zellik in de voorstadszone en het station van Asse erbuiten ; volgens de tweede liggen beide in dezelfde kern.)

Welke zones zijn tenslotte rechtsgeldig, en wat is daarvan de implicatie ?

3. Geen enkele spoorverbinding van het "Regionet" stemt overeen met de radiale en transversale spoorverbindingen beschreven in de bijlage II van de overeenkomst van 4 april 2003.

Betekent dit dat de plannen van de provincie niet in aanmerking worden genomen ?

N.B. Deze vraag werd gesteld aan minister-president Somers (vraag nr. 43) en aan minister Bossuyt (nr. 305).

Gecoördineerd antwoord

1. Er werd nog geen stuurgroep opgericht. Er is dan ook nog geen afspraak met betrekking tot de vestiging van een secretariaat en evenmin een indicatief en/of omstandig meerjarenprogramma.

Om de oprichting van de stuurgroep te vergemakkelijken, is echter wel gestart met een "werkgroep voorafgaand aan de stuurgroep". Deze werkgroep bereidt de uitvoering van de GEN-werkzaamheden voor. De werkgroep werd al samengeroepen in afwachting van de eigenlijke GEN-stuurgroep die na de definitieve goedkeuring van het samenwerkingsakkoord tussen de federale overheid en de gewesten zal worden geïnstalleerd.

In de werkgroep zijn dezelfde instanties als in de toekomstige stuurgroep vertegenwoordigd, namelijk de vervoermaatschappijen, de bevoegde administraties en de kabinetten van de respectieve overheden. De werkgroep kwam samen op 4, 12 en 19 maart 2004.

2. Op de Interministeriële Conferentie voor Verkeer en Infrastructuur van 30 maart 1999 zijn er enkel afspraken gemaakt over het oprichten van een werkgroep op hoog niveau met betrekking tot het voorbereiden van het akkoord.

De Interministeriële Conferentie waar de Vlaamse volksvertegenwoordiger op doelt, is de ICVI van 30 november 1999. Daar is inderdaad een afspraak gemaakt over de integratie van de tarieven in de stads- en voorstadszone waarbij de beide zones werden afgebakend. In de bijlagen van de GEN-overeenkomst van 4 april 2003 worden een centrale kern en een perifere zone aangeduid. Deze zones kunnen echter door de GEN-stuurgroep worden gewijzigd indien na onderzoek blijkt dat er wijzigingen noodzakelijk zijn. Deze zones worden onder meer gehanteerd voor het bepalen van een (indicatieve) frequentie in de GEN-stations. Ze zijn met andere woorden van een andere orde dan de tariefzones.

De tariefzones van de Interministeriële Conferentie van 30 maart 1999 zijn rechtsgeldig wat de implementatie van de tariefintegratie betreft.

3. Het al dan niet opnemen van de "spoor"verbindingen van het Regionet Brabant-Brussel in het GEN-spoornetwerk behoort niet tot de bevoegdheid van het Vlaams Gewest, maar wel tot deze van de federale overheid en de NMBS.

Ik wens tevens op te merken dat de verbindingen van het "Regionet" opgenomen zijn in het Pegasus-plan van de Vlaamse Vervoermaatschappij (VVM).

Vraag nr. 306
van 23 april 2004
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Chroomzuurongeval N16 Puurs-Bornem – Bodemonderzoek

In zijn antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 291 van 4 april 2003 met betrekking tot het chroomzuurongeval dat op 5 februari van dat jaar gebeurde op de N16, deelde de minister mee dat een erkend bodemdeskundige was aangesteld door het wegendistrict en dat er bodemonsters werden genomen (Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 15 van 30 mei 2003, blz. 2434).

1. Kan de minister medelen of de resultaten van de monsternamen intussen bekend zijn ?
2. Werd eventueel al tot sanering overgegaan ?

Antwoord

De resultaten van de monsternamen in opdracht van de afdeling Wegen en Verkeer (AWV) zijn bekend. Het labo Van Vooren heeft de nodige onderzoeken uitgevoerd en hiervoor een volledig verslag opgesteld.

Zoals de procedure voorschrijft, werd dit verslag opgestuurd naar de Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaams Gewest (OVAM). Zij hebben dit verslag nagekeken en onlangs hun opmerkingen kenbaar gemaakt. Door OVAM (bevoegdheid van de minister van Leefmilieu) werden enkele tekortkomingen in de uitgevoerde onderzoeken genoteerd. Het onderzoek en het verslag zullen binnenkort door de bodemsaneringsdeskundigen aangesteld door AWV Antwerpen aangevuld worden volgens de opmerkingen van OVAM.

Zodra OVAM het verslag en de besluiten goedkeurt, zal worden overgegaan tot sanering van de bodem.

Vraag nr. 307
van 23 april 2004
van de heer JAN LOONES

Elektriciteitsverbruik – Fonds bevordering tweevoudig uurtarief

Om te besparen op de elektriciteitsfactuur kan de consument gebruikmaken van het tweevoudig uurtarief, waardoor hij een aanzienlijk voordeliger nachttarief geniet voor het elektriciteitsverbruik tijdens de daluren.

Om de consument aan te sporen van dit tarief gebruik te maken – de gewone teller moet vervangen worden door een teller voor tweevoudig tarief – maakte het Controlecomité voor de Elektriciteit en het Gas (CCEG) in maart 2003 een bedrag van 25 miljoen euro vrij, te verdelen over de diverse intercommunales. In mei 2003 kwam daar nog eens 5 miljoen euro bij, wat dus neerkomt op 50 miljoen euro.

Nochtans kan de consument nog altijd geen aanspraak maken op dat geld voor de vervanging van zijn teller, omdat de gewesten – alhoewel het kapitaal gebudgetteerd is bij elke intercommunale –

naar verluidt nog altijd niet hebben beslist hoe en onder welke voorwaarden dit moet worden besteed.

Het risico is niet ondenkbaar dat het beschikbare geld zal worden besteed aan andere doeleinden dan het geplande : de verbruiker de mogelijkheid geven aanzienlijk te besparen op zijn elektriciteitsfactuur door een gedeelte van de benodigde elektriciteit te verbruiken tegen nachttarief.

1. Kan de minister meedelen of er reeds beslist werd hoe het geld van het CCEG (Controlecomité voor de Elektriciteit en het Gas) door de intercommunales moet worden aangewend ? Zo ja, in welke zin ?
2. Zijn er daaromtrent reeds afspraken gemaakt met de diverse intercommunales ?
3. Voor wanneer plant de minister de toepassing van die beslissingen ?

Antwoord

Op 12 maart 2003 publiceerde het Controlecomité voor de Elektriciteit en het Gas de aanbeveling om een fonds te creëren ter bevordering van de overgang naar het tweevoudig uurtarief, voor een totaal bedrag van 25 miljoen euro naar rato van de verkopen aan de huishoudelijke laagspanningsklanten van de netbeheerders over het jaar 2003, ten belope van 0,143 eurocent per verkochte kWh (*kilowattuur – red.*).

Het totale bedrag werd verkregen door een sommatie van de vooruitzichten, over het hele jaar 2003 en voor het hele land, van de respectieve verkopen van de netbeheerders. In Vlaanderen hebben de netbeheerders echter nog slechts tijdens de eerste helft van 2003 elektriciteit verkocht, aangezien op 1 juli 2003 de elektriciteitsmarkt in Vlaanderen volledig werd vrijgemaakt, met verbod voor de netbeheerders om nog langer elektriciteit te verkopen.

Op 7 mei 2003 publiceerde het Controlecomité een bijkomende aanbeveling om dit fonds éénmalig te verhogen door 5 miljoen euro extra toe te kennen tijdens het eerste halfjaar 2004. Aangezien de Vlaamse netbeheerders in het jaar 2004 helemaal geen commerciële activiteit meer hadden, geldt deze verhoging dus niet voor het Vlaamse gewest.

Het beschikbare bedrag in Vlaanderen, op basis van de verkopen in 2003 en naar rato van 0,143 eurocent per verkochte kWh, bedraagt op die manier 7.295.524 euro.

Door de afschaffing van het Controlecomité op 1 juli 2003 ontstond er enige onzekerheid over de toepassing van deze aanbeveling, de verantwoordelijkheden ervoor en de controle op de aanwending van de middelen. Het was destijds immers niet de overheid, maar het Controlecomité dat verantwoordelijk was voor de goede uitvoering van deze aanbeveling. De middelen werden in ieder geval in Vlaanderen gereserveerd en kunnen bijgevolg door de netbeheerders worden gebruikt. Alleen ontbreekt het hen aan concrete instructies om ze te gebruiken.

Om uit de impasse te geraken, heb ik aan federaal minister Fientje Moerman, die hiervoor bevoegd is, op 8 maart 2004 een brief gestuurd met het verzoek een oplossing uit te werken. Aangezien het fonds gecreëerd werd bij de uitwerking van tariefmaatregelen die onder de bevoegdheid van de federale overheid vallen, zijn de gewesten immers niet bevoegd om de modaliteiten voor het gebruik van dit fonds vast te leggen. Tijdens een overleg tussen de federale overheid en de gewesten heeft een vertegenwoordiger van minister Moerman ondertussen meegedeeld dat de principes voor de besteding van het fonds binnenkort zullen worden vastgelegd in een federaal ministerieel besluit.

Vraag nr. 308
van 23 april 2004
van de heer JOHAN SAUWENS

Gewestelijk Expresnet – Samenwerkingsakkoord

Het Vlaamse regeerakkoord bepaalt : "Daarnaast zal de Vlaamse regering, in samenspraak met het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, de federale overheid en de vervoersmaatschappijen (NMBS, De Lijn, MIVB, TEC, ...), de nodige initiatieven nemen om een belangrijke aanzet te geven tot de realisatie van het Gewestelijk Expresnet rond Brussel, waarbij het stads- en streekvervoer in en rond Brussel aanzienlijk zal worden versterkt en aantrekkelijker gemaakt, onder meer door een aanvullend aanbod, de verbetering van de doorstroming en de integratie van de tarieven. Het ak-

koord dat terzake door de Vlaamse regering werd toegekend, moet worden gehonoreerd".

Op 19 juni 2003 stelde ik een vraag om uitleg over de goedkeuring van het ontwerp van samenwerkingsovereenkomst over het Gewestelijk Expresnet (GEN) door het Vlaams Parlement. De minister antwoordde : "Ik heb onmiddellijk mijn administratie de opdracht gegeven tot het opmaken van een voorontwerp van instemmingsdecreet". Volgens de minister was dat ontwerp op dat ogenblik klaar, maar was er een kink in de kabel. Met name zou een van de partijen het akkoord nog niet hebben ondertekend.

Volgens berichten in de media besliste de federale superministerraad van 20 en 21 maart jongstleden in Raversijde tot een versnelling in het GEN-project. Dat dossier maakt het voorwerp uit van een verplicht samenwerkingsakkoord tussen de federale overheid, de gewesten en het Hoofdstedelijk Gewest.

Ik stel vast dat we nu, bijna een jaar later, nog steeds niet beschikken over een ontwerp van decreet en dat dit de federale regering niet belet nu al versneld werk te (willen) maken van bepaalde onderdelen van het GEN. Het is niet denkbeeldig dat een selectieve realisatie van het project leidt tot communautaire scheeftrekkingen.

1. Wanneer wordt de ontwerpsamenwerkingsovereenkomst aan het Vlaams Parlement ter goedkeuring voorgelegd ?
2. Welke garanties zijn er opdat het akkoord integraal en niet-selectief wordt uitgevoerd en opdat er geen communautaire scheeftrekkingen in het nadeel van het Vlaams Gewest zouden ontstaan ?

Antwoord

1. De Vlaamse regering zal tijdens de volgende legislatuur overleggen met de federale overheid en de andere gewestregeringen over het vervolgpad van dit akkoord.
2. De beste garantie op het vermijden van communautaire scheeftrekkingen ligt meer in het naakte feit dat de Vlaamse assen voor een voorstedelijk vervoersnet op vier sporen zijn ge-

bracht en allemaal op korte termijn in gebruik kunnen komen. Dat gegeven is niet aan de Waalse zijde aanwezig.

Het GEN-plan dient tevens gefaseerd te worden uitgevoerd, rekening houdende met de beschikbare budgetten en de capaciteit van de spoorinfrastructuur. Met de eerste fases van het GEN dient niet gewacht te worden tot het volledige spoornetwerk beschikbaar is. De voorlegging en goedkeuring van de eerste maatregelen gebeurt in de stuurgroep, of, in afwachting van de definitieve oprichting van de stuurgroep, in de "werkgroep voorafgaand aan de stuurgroep".

In de werkgroep zijn dezelfde instanties als in de toekomstige stuurgroep vertegenwoordigd, namelijk de vervoermaatschappijen, de bevoegde administraties en kabinetten van de respectieve overheden. De werkgroep kwam samen op 4, 12 en 19 maart 2004. Bovendien is er ook in een proefproject voorzien van Geeraardsbergen naar Mechelen, een lijn die weliswaar voor een stukje op Waals grondgebied loopt, maar in haar essentie twee Vlaamse eindbestemmingen verbindt.

Vraag nr. 309 van 23 april 2004 van de heer JOHAN SAUWENS

De Lijn – Leasingschulden

Uit de toelichting bij de jaarrekening 2003 van De Lijn blijkt dat er ook in 2003 werd overgegaan tot sale-and-lease-backverrichtingen m.b.t. het rollend materieel. Aan die leasingschuld, die per 31 december 2003 185,08 miljoen euro bedroeg, wordt geen uitdrukking gegeven op de balans. Eind 2002 bedroeg die leasingschuld 83,42 miljoen euro.

Die leasingschulden zijn relatief zeer groot ten opzichte van de schulden op meer dan één jaar (230,3 miljoen eind 2003).

1. Wat is de reden van de sterke stijging van die leasingschulden in 2003 ?
2. Op welk rollend materieel hebben die schulden betrekking ?

3. Waarom worden sommige leasingschulden wel op de balans opgenomen en andere niet ?
4. Wat is de aard van de leasingschulden die niet op de balans worden opgenomen ?

Wat is hun looptijd ?

Zijn ze onmiddellijk opzegbaar ?

Wat is het voordeel van dergelijke financiering ?

5. In welke mate dient deze techniek als window-dressing? Indien deze schulden op de balans zouden worden opgenomen, zou de solvabiliteit er veel minder goed uitzien.
6. Kan de zin uit de toelichting bij de jaarrekening : "De raad van Bestuur is van oordeel dat met gebeurlijke risico's, verbonden aan dergelijke verrichtingen in het specifiek contactueel kader werd rekening gehouden, zoals b.v. een wijziging aan de voor de verrichtingen relevante fiscale wetgeving en, alhoewel de gedane vooruitbetalingen aan in het kader van de verrichtingen gecreëerde entiteiten (PUA), de verplichting in hoofde van VVM tot betaling van de leaseterms", worden uitgelegd op zodanige wijze dat gewone mensen hem kunnen begrijpen ?

Antwoord

Aard van de sale-and-lease-backverrichtingen

De transacties die sinds 1995 door De Lijn worden afgesloten, zijn geen gewone leasingtransacties. In die zin dat zij niet als financieringsinstrument aangewend worden zoals gebruikelijk is. Zodoende wordt ook geen uitdrukking gegeven aan de leasingschuld op de balans. Er is immers geen leasingschuld, want deze schuld wordt op dag 1 van de transactie volledig afgelost met het geld dat men krijgt van de verkoop.

De eigenlijke financiering van het geleasede materieel gebeurt op de gebruikelijke wijze, namelijk via langlopende leningen. Zodoende zitten deze financieringen reeds vervat in de schulden op lange ter-

mijn. Er wordt ook een deel van de geleasede activa gefinancierd door kapitaalsubsidies, wat inhoudt dat de schulden op lange termijn beperkt blijven. De gemiddelde looptijd van deze transacties ligt tussen de 9 (bussen) à 20 jaar (trams).

Deze contracten zijn enkel opzegbaar op deze einddatums (optiedatum). In 2003 werd een nieuwe leasing afgesloten op 683 bussen geleverd van 1999 tot 2003, vandaar de stijging.

Doel en voordeel van de transacties

De sale-and-lease-backverrichtingen staan dus los van een financiering. Het uitgangspunt van de transactie is een financieel voordeel te behalen, dat voortkomt uit het verschil tussen de verkoopprijs en de (lagere) éénmalige afbetaling op dag 1. Dit voordeel wordt vervolgens gespreid over de looptijd van de transactie en slechts jaar aan jaar in de opbrengsten opgenomen. Wat dus zeker geen window-dressing als resultaat geeft.

Eventuele risico 's

Risico's verbonden aan deze transacties zijn onder andere wijzigingen op fiscaal en wettelijk vlak. Op dat moment kan men overgaan tot herstructurering of beëindiging van de contracten. Dit houdt dan in voor De Lijn dat een deel van het ontvangen voordeel moet worden terugbetaald. Vandaar dat het voordeel slechts jaar aan jaar met het verstrijken van de looptijd in de opbrengsten wordt opgenomen. Een ander soort risico is de solvabiliteit van de entiteit die de vooruitbetaling van De Lijn bezit. Hier heeft De Lijn altijd de mogelijkheid, aangezien zij uiteindelijk altijd verantwoordelijk blijft voor de volledige aflossing van het vooruitbetaalde leasegeld, om dit terug te eisen en onder te brengen bij een andere partij.

De raad van bestuur heeft er dan ook voor geopteerd om deze uiteindelijke verantwoordelijkheid voor het reeds vooraf betaalde leasegeld weer te geven in de toelichting.

De op de balans weergegeven leasingschulden

De op de balans weergegeven leasingschuld is de klassieke leasing afgesloten voor Punt aan De Lijn.

Vraag nr. 310
van 30 april 2004
van de heer ANDRÉ VAN NIEUWERKE

Natuurvriendelijke oeverversteving – West-Vlaanderen

1. Bestaat er bij de administratie Waterwegen en Zeewezen (AWZ) een sluitend natuurvriendelijk concept "natuurvriendelijke oeverversteving" ?

Kan de minister dit concept uitleggen ?

2. De oevers van Lo-vaart, tussen de Fintele en Veurne, zullen binnenkort natuurvriendelijk ingericht worden. Drie jaar geleden werd tropisch hardhout, wat toch niet kan, gebruikt en werd er verkeerd gebaggerd : oevers zakten in, enzovoort.

Veronderstellen milieuvriendelijke oevers ook niet dat pleziervaartuigen zich moeten hoeden elkaar te kruisen ? Met andere woorden, moet hier en daar niet in uitwijkplaatsen worden voorzien ?

3. Kan de minister ook het West-Vlaams programma "natuurvriendelijke" oeverversteving voor 2004 meedelen ?

Antwoord

1. Er bestaat een enorme variatie aan oevers, niet alleen tussen de verschillende soorten waterlopen, maar ook langs een zelfde waterloop. Die variatie is het gevolg van de natuurlijke variaties in de morfologie van de waterloop, het waterregime, de bodemsamenstelling en de vele gebruiksfuncties. Die grote verscheidenheid betekent uiteraard dat geen kant-en-klare oplossingen voorhanden zijn. Daarom is elk project van natuurvriendelijke oeverbescherming het resultaat van overleg tussen ingenieurs en ecologen van verschillende administraties binnen de Vlaamse Gemeenschap, waarbij de principes van "natuurtechnische milieubouw" gehanteerd worden. Het "Vademecum Natuurtechniek: inrichting en beheer van waterlopen", uitgegeven door de administratie Milieu, Natuur en Landinrichting, wordt als handleiding aangewend.

Het type natuurvriendelijke oeverbescherming dat uiteindelijk geconstrueerd wordt, is dus afhankelijk van de plaatselijke toestand van het kanaal of de rivier.

2. Drie jaar geleden werd inderdaad tropisch hardhout gebruikt, namelijk azobé. De ervaring opgebouwd in de uitvoering van natuurvriendelijke oevers is relatief jong. Met de tijd komen vernieuwde en verbeterde inzichten in zowel het gebruik van de materialen als in de uitvoeringswijzen. De nu geplande natuurvriendelijke oeververdediging langs het Lo-kanaal voorziet in het gebruik van duurzaam materiaal, met name houten palen met FSC-label. Een FSC-label (Forest Stewardship Council of Raad voor Duurzaam Bosbeheer) wijst erop dat het uit een duurzaam beheerd bos afkomstig is. De controle van dit label gebeurt door verschillende onafhankelijke internationale certificeringsorganisaties.

Bij het baggeren over de volledige lengte van het Lo-kanaal werd rekening gehouden met de voorgeschreven typeprofielen. Enkel het slib werd weggebaggerd, niet de vaste kleigrond. De oeververzakkingen vinden hun oorzaak in de schommelingen van het waterpeil tijdens wasperiodes en de bijbehorende drukverschillen in de oever. Aangezien geen vaste grond weggenomen werd uit het kanaalprofiel zijn de verzakkingen geen gevolg van het baggeren.

Mijn administratie heeft geen klachten ontvangen van pleziervaarders in verband met het kruisen. Wel waren er vragen en opmerkingen over de begroeiing langs de waterlijn door struiken en bomen die de vaarroute enigszins beperken. Het huidige onderhoudscontract bepaalt dat struiken en bomen geregeld worden gesnoeid of opgekuist.

In Lo-Reninge, 800 m afwaarts de Lo-brug, is een duidelijke uitwijkplaats zichtbaar van de vroegere beroepsvaart op het Lo-kanaal. De huidige breedte en de nieuwe breedte na oeverversterking zullen geen problemen opleveren voor het kruisen van pleziervaartuigen en passagiersboten.

3. Volgende natuurvriendelijke oeververdedigingen in West-Vlaanderen zijn voor dit jaar gepland:

- Lo-kanaal tussen Fintele en Veurne;
- IJzer tussen Roesbrugge en Fintele;

- Leie in Desselgem en St.-Eloois-Vijve.

Voor de natuurvriendelijke oeeverversteviging langs het Lo-kanaal werd geopteerd voor stalen damplanken en houten palen met FSC-label. Langs de Leie wordt een vooroeververdediging aangebracht in ruwe breuksteen met daarachter een piasberm. Meestal blijft de achterliggende oever onverdedigd om verticale afkalving toe te laten en zo nestmogelijkheden voor oeverswaluwen te vormen. In het geval van een verdedigde oever wordt aan de voet gerecupereerd materiaal uit de oorspronkelijke betonplaten aangebracht.

Vraag nr. 311
van 30 april 2004
van de heer JOHAN VAN BRUSSELEN

Scheldekaaien en Loodsgebouw Antwerpen – Stand van Zaken

Bij koninklijk besluit van 20 april 1819 werd door koning Willem aan de stad Antwerpen het gebruik van de Scheldekaaien verleend. Bij conventie van 16 januari 1874 werd deze gebruiksverlening aan de stad voortgezet en uitgebreid door de Belgische staat.

Ingevolge een overeenkomst van 10 mei 1890 met de Belgische staat diende de stad Antwerpen een gebouw op te richten ten behoeve van verschillende openbare diensten, waaronder het Loodswezen en de dienst van de Waterschout. Naast dit Loodsgebouw werd nog in bijkomende bebouwing door de stad voorzien, ingevolge een aanvullende overeenkomst van 7 februari 1899.

Op 30 januari 1939 werd tussen de Belgische staat en de stad Antwerpen de "Conventie C" afgesloten, waarbij de stad de Scheldekaaien verder in concessie kreeg tot 31 december 1996. Artikel 2 van deze conventie bevestigt de verplichting van de stad Antwerpen tot het oprichten van bepaalde gebouwen en bepaalt dat alle werken door de stad uitgevoerd of nog uit te voeren, haar eigendom blijven.

Ter gelegenheid van de staatshervorming van 1988 zijn de kaaien overgegaan naar het Vlaams Gewest, in uitvoering van artikel 57, §2 van de financieringswet van 16 januari 1989.

Einde 1992 liet de Vlaamse Gemeenschap weten dat ze de gebouwen wenste te verwerven, teneinde de noodzakelijke aanpassings- en opfrissingswerken te kunnen uitvoeren.

Het Vlaams Gewest was bereid om na 31 december 1996 aan de stad een verlenging van de concessie voor de Scheldekaaien toe te staan. Als voorwaarde werd echter onder meer gesteld dat de stad het Loodsgebouw en de bijbehorende panden in volle eigendom aan het Gewest diende over te dragen.

Op 16 december 1996 (jaarnummer 2520) keurde de gemeenteraad van Antwerpen het afsluiten van een nieuwe Conventie C in verband met de Scheldekaaien goed ter vervanging van de conventie van 30 januari 1939. Tevens werd de verkoop van het Loodsgebouw en aanhorigheden goedgekeurd.

Het Comité tot Aankoop heeft de verkoopprijs van het Loodsgebouw en bijgebouwen op 13 januari 1998 geschat op 50.000.000 frank, hetzij 1.239.467,62 euro.

De overdracht kon niet voor 31 december 1998 gerealiseerd worden wegens interne problemen bij de Vlaamse administratie. Als antwoord op de herhaalde herinneringsbrieven vanuit de stad, verzocht de Vlaamse overheid met brief van 13 november 1998 om uitstel van de overdracht tot uiterlijk 30 juni 1999, wegens overbelasting van zowel het Ministerie van Financiën als de administratie Waterwegen en Zeewezen.

Op 4 maart 2002 heeft het Aankoopcomité aan de stad Antwerpen meegedeeld dat het door het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap belast werd met de opmaak van de akte. De door het comité gevraagde gegevens werden door de stad overgezonden en op 9 oktober 2002 heeft het Aankoopcomité per e-mail een ontwerpakte doorgestuurd.

Met brief van 3 februari 2004 dringt de minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken aan op ondertekening van de akte. Het Loodsgebouw is momenteel in slechte staat en er treden problemen op betreffende de veiligheid van de gebruikers.

1. Artikel 11 van de concessieovereenkomst bepaalt dat de eerste betaling zal gebeuren binnen

de maand na het verlijden van de akte m.b.t. het Loodsgebouw en aanhorigheden, zoals verder bepaald in artikel 15 van de overeenkomst. Deze akte is nog steeds niet verleden.

Heeft de stad Antwerpen tussen 1996 en 2004 retributie betaald voor de ingebruikneming van de geconcedeerde goederen ?

2. Artikel 15 van de concessieovereenkomst tussen de stad Antwerpen en het Vlaams Gewest betreffende de Scheldekaaien regelt de eigendomsoverdrachten als volgt :

"De Stad verbindt zich ertoe binnen een periode van 24 maanden, de gebouwen vermeld in art. 2, op de Tavernierkaai, meer bepaald het loodsgebouw, het boeienmagazijn en de 2 magazijnen, alles eigendom van de stad Antwerpen, zoals aangeduid op het bijhorende plan "loodsgebouwsite", onbezwaard in volle eigendom over te dragen aan het gewest, dat zich ertoe verbindt de overdracht te aanvaarden binnen voormelde termijn, die ingaat met de inwerkingtreding van de overeenkomst. Deze overdracht zal geregeld worden door een reglementaire verkoopsakte, zoals vastgesteld in art. 11 van onderhavige concessieakte. De retributie is verschuldigd vanaf 1 januari 1997, doch slechts opeisbaar vanaf het verlijden van de verkoopsovereenkomst met betrekking tot het loodsgebouw en aanverwante gebouwen zoals voormeld. Indien op 31 december 1998 deze eigendomsoverdracht niet bij reglementaire verkoopsakte is vastgesteld, dan dient uiterlijk op 30 juni 1999 de achterstallige retributie, met inbegrip van de wettelijke intresten vanaf 30 juni 1997 (voor het jaar 1997) en vanaf 30 juni 1998 (voor het jaar 1998) te worden betaald".

In hoeverre werden al deze contractuele bepalingen en verplichtingen nageleefd door de partijen ?

3. Artikel 15 van deze overeenkomst bepaalt dat de stad zich ertoe verbindt om de voormelde gebouwen aan het Gewest over te dragen binnen 24 maanden, dus uiterlijk op 31 december 1998. Met brief van 13 november 1998 verzocht de Vlaamse overheid om uitstel tot 30 juni 1999. Uiteindelijk duurt het dan nog tot 3 februari 2004 vooraleer er een duidelijk signaal komt.

Waarom heeft dit dossier zo lang aangeslept ?

4. Voor het Loodsgebouw bestond en bestaat een zodanige interesse vanuit de privé-sector, dat een verkoop op de privé-markt wellicht een hogere opbrengst zou opleveren. De schatting van het Comité tot Aankoop betreft evenwel niet de potentiële waarde van het Loodsgebouw in een fictieve horecabestemming, maar de waarde van een dienstgebouw dat de stad Antwerpen contractueel verplicht was te bouwen voor de huisvesting van staatsdiensten.

De marktevolutie wijst inderdaad op gestegen vastgoedprijzen in Antwerpen. Dit geldt zeker voor unieke toplocaties. Het Loodswezen is er zeker één van, met heel wat commerciële troefkaarten (onbelemmerd zicht over de Schelde en de Jachthaven, een unieke site, vlakbij het historisch centrum, historisch gebouw, ...).

Gaat de minister ervan uit dat een schattingsverslag – dat dateert van 1998 – nog van toepassing kan zijn in deze transactie ?

5. Het college van burgemeester en schepenen van de stad Antwerpen heeft de intentie om de doelstelling en het ambitieniveau voor het "project Werf van de eeuw (Scheldekaaien)" goed te keuren : de stad wil de ruimtelijke en functionele band tussen stad en stroom op een hedendaagse manier herstellen, onder meer door het ontwikkelen van een globale visie m.b.t. de herwaardering van beide Scheldeoeveren als dragers van stedelijke (publieke) functies en stedelijke ontwikkeling.

In dat verband is het van belang dat het gebouw van het Loodswezen bij de overdracht aan het Vlaams Gewest een publieke functie zal vervullen die aansluit bij de visie van het BPA Rijnkaai.

- a) In hoeverre kan de toekomstige bestemming van de site Loodswezen aansluiten bij deze visie van het stadsbestuur van Antwerpen ?

Welke bestemming krijgt de site Loodswezen in de toekomst nadat de eigendomsoverdracht heeft plaatsgevonden ?

- b) Heeft de minister weet van plannen om – eens de eigendomsoverdracht gebeurd is – het pand op de immobiliënmarkt te brengen ?

Heeft het Vlaams Gewest zelf plannen met het gebouw ? Zo ja, welke ?

N.B. Deze vraag werd gesteld aan de ministers Bossuyt (vraag nr. 311), Van Mechelen (nr. 125) en Van Grembergen (nr. 138).

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken. (*Zie blz. 2622 – red.*)

Vraag nr. 312 van 5 mei 2004 van mevrouw ANNY DE MAGHT-AELBRECHT

N9 Erpe-Mere – Rotonde

In het kader van het TV3V-programma heeft de Provinciale Auditcommissie van Oost-Vlaanderen het licht op groen gezet om het lichtengeregeld kruispunt "Vijfhuizen" op het grondgebied van Erpe-Mere om te vormen tot een rotonde.

Ik heb er het volste vertrouwen in dat deze oplossing vanuit het oogpunt verkeersveiligheid de meest aangewezen oplossing is.

Toch spelen er ook nog andere belangen en niet het minst deze van een deel van de bevolking van Aalst. Momenteel staat Nieuwerkerken, een deelgemeente van Aalst, gesitueerd tussen de N46, N9 en R41, onder grote druk als gevolg van sluipverkeer. Dit sluipverkeer vindt zijn oorzaak in de moeilijke doorstroming op de N46 in de richting van de N9.

Vandaar volgende vragen.

1. Spreekt het mobiliteitsplan Erpe-Mere zich uit over de verkeersafwikkeling op dit kruispunt en de Oudenaardsesteenweg ?
2. Geeft een mobiliteitsplan een objectief beeld van de problematiek van het sluipverkeer tussen N46 en R41 ?
3. Welk budget wordt uitgetrokken voor de aanleg van deze rotonde ?

4. Wat zijn de effecten van de aanleg van deze rotonde op de doorstroming van het verkeer in het algemeen en op de Oudenaardsesteenweg in het bijzonder ?

5. Is er bij de capaciteitsberekening voor de rotonde rekening gehouden met het gegeven dat er heel wat sluipverkeer is tussen de N46 en de R41 ? Met andere woorden : is de verkeersbelasting van de rotonde vanuit de N46 richting N9 al dan niet verhoogd rekening houdende met de omvang van het sluipverkeer ?

Antwoord

De problematiek van de N46 is in eerste instantie een provinciale aangelegenheid, vermits het hier een provincieweg en dus geen gewestweg betreft. De N46 werd in het Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan gecategoriseerd als secundaire weg II (van het kruispunt "Vijfhuizen" met de N9 tot het kruispunt met de N8 in Oudenaarde). Dit betekent dat deze weg op regionaal niveau een ontsluitende functie toegewezen kreeg.

De provincie toonde in dit verband reeds de intentie om in de loop van 2004 een streefbeeldstudie voor deze weg op te starten. Deze studie dient uitspraken te doen over de gewenste functie voor deze weg en de problematiek van het sluipverkeer. Ook het mobiliteitsplan van de gemeente Erpe-Mere besteedt aandacht aan het kruispunt "Vijfhuizen" en de functie van de N46. De problematiek van de N46 wordt als volgt samengevat (p. 33 van het beleidsplan): capaciteitsproblemen op de piekuren in de omgeving van het complex (met de E40), de Industrieweg en het kruispunt Vijfhuizen, probleem van oversteekbaarheid, rechtstreekse aantakking van verschillende landbouwwegen en parkerende vrachtwagens.

De gemeente stelt voor om de provincieweg N46 over het volledige tracé te bekijken met de nodige aandacht voor fietsvoorzieningen en de kruispunten op die N46. Voor Vijfhuizen wordt gevraagd de verkeersveiligheid en de verkeersleefbaarheid te verbeteren (p. 52 van het beleidsplan). Bovenvermelde punten werden ook opgenomen in het actieprogramma van het beleidsplan vanaf actieprogramma 9.66.

In het kader van de opstelling van het mobiliteitsplan is er een onderzoek geweest naar sluipverkeer

vanop de N46. Daartoe werden op een aantal gemeentewegen tellingen uitgevoerd. Voor een uitgebreid rapport met resultaten verwijs ik de Vlaamse volksvertegenwoordiger naar het gemeentebestuur van Erpe-Mere.

De aanleg van een rotonde op het kruispunt "Vijfhuizen" wordt geraamd op 1,5 miljoen euro; opgenomen binnen de budgetten van het project "gevaarlijke punten".

Uit de capaciteitsberekeningen blijkt dat de geplande tweestrooksrotonde probleemloos de gemeten spitsuurintensiteiten kan verwerken. Bovendien verzekeren de bypass van de N46 naar de N9 richting Aalst en de twee toeleidende rijstroken op elke arm van de rotonde een optimale doorstroming.

Voor de capaciteitsberekening van de rotonde werd uitgegaan van de hoogst gemeten intensiteiten tijdens de spitsuren. Om met een eventuele toekomstige groei van het verkeer rekening te houden, werden deze intensiteiten met 10 % verhoogd. Uit deze berekeningen blijkt duidelijk dat de voorgestelde rotonde voldoende capaciteit heeft. Er is zelfs sprake van een restcapaciteit van 30 %, wat betekent dat er naast de voorziene 10 % groeimarge nog een extra ruime groeimarge is. Deze marge volstaat ruimschoots om sluipverkeer op te vangen.

Vraag nr. 313
van 5 mei 2004
van de heer JOHAN MALCORPS

Gewichtscontrole vrachtwagens – Stand van zaken

Geregeld zijn er ongevallen met vrachtwagens die dikwijls voor grote problemen zorgen. Er zijn de milieu- en gezondheidsgevolgen voor de mens en omgeving, er zijn de zware verkeersproblemen, enzovoort, zonder te spreken over het direct menselijk leed.

Sedert bijna een jaar heeft Vlaanderen de bevoegdheid om vrachtwagens te controleren op overgewicht. Eerder antwoordde de minister dat de Vlaamse inspecteurs op dat ogenblik 120 pv's

hadden opgemaakt. Daarbij waren ongeveer de helft van de vrachtwagens die werden gecontroleerd, in overtreding.

1. Hoeveel inspecteurs van de administratie Wegen en Verkeer worden momenteel ingezet bij de controle van vrachtwagens ?
2. Voor hoeveel tijd worden deze inspecteurs ingezet voor de effectieve controle op de weg ?
3. Welke zijn gedurende de laatste maanden de resultaten van dit controlewerk : hoeveel pv's werden maandelijks opgemaakt ?
4. Welke zijn de overtredingen die werden vastgesteld ?
5. Welk percentage van de gecontroleerde vrachtwagens is in overtreding ?
6. Welke antwoorden gaf de federale minister van Mobiliteit op de voorstellen van de minister m.b.t. deze globale problematiek ?

Antwoord

Sinds maart 2004 beschikt het Vlaams Gewest in totaal over tien wegeninspecteurs (twee per provincie).

De wegeninspecteurs opereren telkens met twee personen. Omwille van de stageperiode - in deze periode kunnen deze wegeninspecteurs nog geen rechtsgeldig pv opmaken - van de laatst aangeworven personeelsleden opereren de wegeninspecteurs per vier, teneinde aan kennisoverdracht te doen. Alle wegeninspecteurs zijn ongeveer drie vierde van hun werktijd inzetbaar, alleen werken ze minder efficiënt tijdens hun stage die de helft van het korps doorloopt. De resterende tijd wordt gevuld met administratieve taken (indienen en afwerken van pv's, bijwonen van vergaderingen over te voeren politiek, opleidingen, ...).

De door de wegeninspecteurs uitgevoerde controles (kolom B) en de door de wegeninspecteurs opgestelde pv's (kolom C) zijn per maand in onderstaande tabel gerangschikt (stand 15 mei 2004).

Kolom A	Kolom B	Kolom C	Kolom D
Maand	Aantal controles	Aantal opgestelde pv's	%
Januari	51	13	25
Februari	109	14	13
Maart	689	135	20
April	420	131	31
Mei	121	37	30

De vastgestelde overtredingen bestaan uit het overladen zijn van een voertuig. De voertuigen kunnen in hun totaliteit overladen zijn of op een of meerdere assen van het voertuig.

Tussen 20 % en 30 % van de gecontroleerde voertuigen was overladen (Kolom D van bovenstaande tabel). Hierbij moet wel rekening gehouden worden met het feit dat de wegeninspecteurs een eerste schifting uitvoeren op visuele kenmerken van overlading en enkel deze voertuigen waarbij het vermoeden bestaat dat ze overladen zijn, worden afgeleid van de gewestweg ter controle aan een weegbrug. Het percentage overladen voertuigen stemt dus niet overeen met het aantal overladen voertuigen ten opzichte van het hele vrachtverkeer.

**Vraag nr. 314
van 5 mei 2004
van de heer JOHAN SAUWENS**

*Masterplan Antwerpen – Extra exploitatiekosten
De Lijn – BAM*

1. De Vlaamse regering heeft beslist om het aanbod van openbaar vervoer tijdens de onderhoudswerken van de Antwerpse Ring te verhogen en "bij de eerstvolgende begrotingscontrole, buiten de begroting van de Vlaamse minister bevoegd voor openbare werken en vervoer, een bedrag te voorzien van 8,1 mln euro ter financiering van de bijkomende exploitatiekosten van De Lijn".

Wat wordt er bedoeld met "eerstvolgende begrotingscontrole", er is er pas één geweest ?

Wanneer denkt men dat die tweede begrotingscontrole zal plaatsvinden ?

2. Waarom wordt overgegaan tot de inbreng van de activa van de Kennedytunnel en de NV Tunnel Liefkenshoek (TLH), en de vorderingen van het Vlaams Gewest op de NV TLH in de NV Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel (BAM) ?

Hoe groot zijn die activa en vorderingen ?

3. Moet die inbreng van vorderingen van het Vlaams Gewest niet worden goedgekeurd door het Vlaams Parlement ?
4. Waarom wordt een gedeelte (100 mln) van de vordering van het Vlaams Gewest op de NV TLH vervroegd geïnd en bestemd als ontvangst voor het Vlaams Infrastructuurfonds (VIF) ?

Heeft dit te maken met begrotingsproblemen ?

5. Waarom werd deze operatie niet opgenomen in de begrotingscontrole die onlangs aan het Vlaams Parlement werd voorgelegd ?

Antwoord

1. Gelet op de regeringsbeslissing van 30 april 2004 is dit luik van de regeringsbeslissing van 23 april 2004 niet meer actueel.
2. De inbreng van de Kennedytunnel en van de NV TLH is het gevolg van de uitvoering van artikel 7, §1, tweede lid van het BAM-decreet. De inbreng van de vorderingen van het Gewest op TLH in BAM is een onderdeel van de financieringsconstructie voor de NV BAM. De waarde van deze activa, met inbegrip van de Kennedytunnel, bedraagt circa 400 miljoen euro.

3. De inbreng van de vorderingen wordt gedekt door de decretale machtiging opgenomen in het BAM-decreet, artikel 7, §1, eerste lid.
4. Vragen in verband met de begroting vallen onder de bevoegdheid van de minister bevoegd voor Begroting. Mij zijn in elk geval geen begrotingsproblemen bekend. De 100 miljoen euro zijn bestemd voor projecten vanwege de administratie Wegen en Verkeer en tevens ter dekking van de 8,1 miljoen euro bijkomende exploitatiekosten voor De Lijn vermeld in punt 1 van de vraag.
5. Zie antwoord op vraag 1.

Vraag nr. 315
van 7 mei 2004
van de heer ANDRÉ-EMIEL BOGAERT

Liberalisering energiemarkt – Prijs effect – Foornijveraars

Terwijl destijds steeds werd geschermd met de prognose dat de liberalisering van de energiemarkt een duidelijke verlaging van de energieprijzen met zich mee zou brengen, wordt dit zichtbaar steeds minder en minder het geval ; integendeel, in de meeste gevallen merkt men een substantiële stijging van de energieprijzen.

Bepaalde bedrijfstakken, zoals onder meer deze van de foornijveraars, zijn uiterst energiegevoelig en de energiekosten vormen een determinerend en substantieel onderdeel van hun globale kostenstructuur. De stijging van de energieprijzen dreigt evenwel rampzalige afmetingen aan te nemen. In deze vraag neem ik de bedrijfstak van de foornijveraars als dienstig schoolvoorbeeld. Wetende dat de organisatie van de foren en ook dikwijls de energieprijzen door of mede door steden en gemeenten worden bepaald, is het goed mogelijk dat sommige aspecten van deze vraag even de bevoegdheden van minister Paul Van Grembergen raken.

Foor na foor, subregio na subregio, zijn de klachten legio. Zo bijvoorbeeld de recente omzendbrief van het Ontwikkelingsbedrijf van de stad Antwerpen onder de titel "Belangrijke mededeling aan de foornijveraars – Sinksenfoor 2004", vanwege het "Netmanagement – infrastructuurgebied Antwer-

pen". De gevolgen van deze zagezegde belangrijke mededeling in verband met de energieprijzen tijdens de foor zijn evenwel hallucinant :

- in 2003 bedroeg de factuur van een willekeurige foornijveraar voor aansluiting 181,50 euro en voor verbruik en vergoeding 630,25 euro, samen dus 811,75 euro (of 32.647 BEF) ;
- in 2004 wordt in hetzelfde dossier alleen voor het in dienst stellen van de foorkast reeds een bedrag van 1.297,36 euro – en dan nog op voorhand te betalen – in rekening gebracht, zonder uiteraard nog maar te spreken van de uiteindelijke verbruikskosten. De uiteindelijke kostprijs zal voor deze foornijveraar dus méér dan verdubbelen :

Stopcontact	€	75
Kosten voor aansluiting :		
62 (= 100 A) x 3 = 186 x 7 =	€	1.302
	€	1.377

Stopcontact	€	75
Kosten voor aansluiting :		
52 (= 100 A) x 3 = 156 x 7 =	€	1.092
	€	1.167

Deze kosten behelzen dus alleen de aansluiting, die in 2003 181,50 euro bedroeg, zonder enig verbruik.

Dit is één voorbeeld van één foornijveraar op één foor en deze werkwijze wordt gemeente per gemeente, stad per stad, foor per foor ingevoerd. Het hoeft geen betoog dat dit voor de betrokken bedrijfstak, die het reeds enkele jaren moeilijk heeft, enorme gevolgen met zich meebrengt ; zo onder meer een substantiële verhoging van de toegangsprijs, met alle gevolgen voor én de consument én de omzet.

1. Kan de Vlaamse regering en/of de bevoegde minister zeggen in welke mate de liberalisering van de energiemarkt in Vlaanderen prijsdalend, dan wel prijsstijgend werkt ?
2. Heeft de bevoegde minister terzake reeds vanuit het economische veld en meer bepaald vanuit de bedrijfstakken hieromtrent klachtendossiers ontvangen ?
3. Heeft de bevoegde minister kennis van de acute problematiek wegens de drastische verhoging

van de energieprijzen ten aanzien van de foornijveraars ?

4. In welke mate volgt de Vlaamse Reguleringsinstantie voor de Elektriciteits- en Gasmarkt (VREG) terzake het destijds door de Vlaamse regering beloofde en uitgestippelde beleid ?
5. In hoeverre kunnen de netmanagers in voorkomend geval discretionair beslissen omtrent de prijzen van aansluiting en/of verbruik bij contractueel vastgelegde tijdelijke verbruikspunten ?

Antwoord

1. Uit een rapport van de Vlaamse Reguleringsinstantie voor de Elektriciteits- en Gasmarkt (VREG) van 4 februari 2004 blijkt dat de energieprijzen bij de standaardleveranciers in de vrijgemaakte markt in Vlaanderen even hoog zijn als de energieprijzen bij de intercommunales in de gebonden markt in Wallonië. De stijging van de energieprijzen bij de standaardleveranciers in Vlaanderen sinds 1 juli 2003 is het gevolg van de stijging van de brandstofkosten, de loon- en materiaalkosten en de federale energiebijdrage. Deze stijging heeft zich eveneens voorgedaan in Wallonië en is dus niet het gevolg van de vrijmaking van de energiemarkt.

Uit het rapport blijkt eveneens dat overal in Vlaanderen bijna alle gezinnen een financieel voordeel kunnen doen door een contract af te sluiten met een leverancier in plaats van als toegewezen afnemer bij de standaardleverancier te blijven. Dit voordeel schommelt tussen 10 % voor gezinnen met een groot verbruik en meer dan 20 % voor gezinnen met een laag verbruik. Het jaarlijks voordeel ligt tussen 43 euro en 200 euro afhankelijk van de grootte van het verbruik. De enige uitzondering zijn gezinnen met een zeer groot verbruik (bv. elektrische verwarming). Zij konden totnogtoe beter bij de standaardleverancier blijven.

De elektriciteitsprijzen zijn dus helemaal niet gestegen als gevolg van de vrijmaking van de energiemarkt. Integendeel, in het slechtste geval, namelijk als een afnemer beslist om bij zijn standaardleverancier te blijven, zijn de prijzen even hoog als in de gebonden markt in

Wallonië. Maar alle afnemers die beslissen om een contract met een (nieuwe) leverancier af te sluiten, kunnen een belangrijk prijsvoordeel doen.

In mei 2004 heeft Electrabel aangekondigd om het standaardtarief vanaf 1 juli 2004 te wijzigen. Meestal zal hierdoor het elektriciteitstarief dalen. In sommige gevallen kan de aanpassing van het standaardtarief ook leiden tot een prijsstijging. De VREG heeft berekend dat als gevolg van de aanpassing van het standaardtarief door Electrabel voortaan elke eindafnemer in alle distributienetgebieden van Vlaanderen een voordeel kan doen door een contract af te sluiten met een nieuwe leverancier in plaats van als toegewezen afnemer bij de standaardleverancier te blijven.

2. De VREG en ikzelf hebben klachten ontvangen over sterk gestegen kosten voor aansluiting en verzwaring van een bestaande aansluiting. Deze klachten werden doorverwezen naar de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas (CREG), omdat aansluitingskosten en prijzen voor elektriciteit onder haar bevoegdheid vallen.
3. Ik ben op de hoogte van de problemen bij de foornijveraars en heb aan de VREG gevraagd om deze problemen te onderzoeken. Ik ben er mij evenwel van bewust dat energietarieven en dus ook aansluitingskosten tot de bevoegdheid van de federale minister van Energie behoren.
4. De bedoeling van de vrijmaking van de energiemarkt bestaat erin om de energieprijzen te verlagen en de kwaliteit van de dienstverlening te verbeteren. De VREG doet er alles aan om de concurrentie tussen de diverse leveranciers te bevorderen. Zo heeft de leveranciersvergelijking op de VREG-website tot doel om de onderlinge verschillen tussen de voorstellingswijze van de energieprijzen door de diverse leveranciers weg te werken en om aldus perfect vergelijkbare prijzen en leveringsvoorwaarden aan de Vlaamse afnemers aan te bieden.
5. De distributienettarieven en de prijzen voor aansluiting worden bepaald door de distributienetbeheerder, maar moeten worden goedgekeurd door de CREG. De VREG kan enkel nagaan of de betrokken distributienetbeheerders

de prijzen voor elke eindafnemer binnen dezelfde categorie (of met dezelfde eigenschappen) zonder onderscheid toepassen. De goedgekeurde prijzen moeten met andere woorden op gelijke manier toegepast worden voor gelijkaardige aansluitingen.

De prijzen voor verbruik worden in de vrijgemaakte energiemarkt zonder inmenging van de overheid bepaald door de energieleveranciers, met uitzondering van de sociale tarieven die vastgelegd worden door de federale overheid.

Vraag nr. 316
van 14 mei 2004
van de heer ANDRÉ-EMIÉL BOGAERT

Verruiming Westerschelde – Stand van zaken (3)

Teneinde niet in herhaling te vallen, verwijs ik uiteraard eerst naar mijn schriftelijke vragen nr. 267 en nr. 297 aan de minister en de ministeriële antwoorden terzake in verband met de verruiming van de Westerschelde.

Deze vraag heeft evenwel betrekking op een actualisatie van het dossier. Via de media kon worden vernomen dat Vlaanderen en Nederland eind 2004 "beslissen" over de verdieping van de Westerschelde tot 13,10 m. In hoeverre Vlaanderen – al dan niet met de steun van België – sterk genoeg staat om deze keer inderdaad nagels met koppen te slaan, zal van heel wat factoren, niet het minst politieke, afhangen.

Eenzijds ijveren de stad Antwerpen en het Antwerps Havenbedrijf blijkbaar opnieuw voor een uitzonderingswet, een zogenaamde "spoedwet". Anderzijds organiseerde de Universiteit Antwerpen (UIA) op 12 mei laatstleden een studiedag over "Actuele problemen van Schelde- en Rijnrecht" met als hoofdthema de timing van de Scheldeverdieping. Tegelijkertijd pleit een hoofddocent van de UIA in de Havenkrant De Lloyd steevast voor een nieuwe spoedwet voor de Scheldeverdieping.

Zoals door de minister reeds aangehaald, worden momenteel het MER-rapport en de kosten-batenanalyse afgewerkt. Het is de bedoeling dat de Vlaamse en de Nederlandse vakministers uiterlijk in december eerstkomend dan een politieke beslissing

zullen nemen. In Antwerpse economische en academische kringen wordt echter gevreesd dat, zelfs al wordt er principieel tot verdieping beslist, er dan nog geen zekerheid is over het tijdstip waarop deze werken zullen worden uitgevoerd. De betrokken academicus doet zelfs aan doemdenken door nu reeds te stellen : "Indien de verschillende procedures normaal worden afgehandeld, moet worden gerekend met een start van de verdieping ten vroegste in 2010 of – meer realistisch – in 2015. De Schelde zal dan aangepast zijn ergens vanaf 2017". Volgens hem zouden de werken met een spoedwet al in 2006 of zelfs vroeger van start kunnen gaan.

Vanuit Nederland kwamen reeds de eerste ongegrunde reacties over dit Vlaams hogesnelheidsbeleid ; zo onder meer vanwege de Partij voor Zeeland (PvZ), die eist dat de normale procedures worden gevolgd en er geen sprake kan zijn van uitzonderingsrecht.

Ook naar het Vlaams beleidsniveau toe is het van belang het standpunt van de Vlaamse regering te kennen m.b.t. de Antwerpse druk om, zoals dit het geval was in het dossier van het Deurganckdok, de dringende Scheldeverdiepingswerken te regelen via uitzonderingsdecreten.

1. Kregen de Vlaamse regering en/of de bevoegde minister vanuit Antwerpse hoek – politieke, economische en/of academische wereld – reeds te maken met vragen en/of lobbying omtrent een eventueel spoeddecreet en/of uitzonderingswetgeving m.b.t. dit dossier ?
2. Tegen wanneer verwacht de minister het MER-rapport en de kosten-batenanalyse parlementair te kunnen bespreken ?
3. Bestaan er inderdaad afspraken tussen Vlaanderen en Nederland om in december 2004 een akkoord omtrent de verdieping van de Westerschelde te bereiken, en dit via een ministeriële beslissing van de respectieve vakministers ?
4. Is de huidige Vlaamse regering voorstander van opnieuw uitzonderingswetgeving om de betrokken werken uit te voeren ?
5. Deelt de bevoegde minister het standpunt van de UIA, zoals onder meer verwoord op voormelde studiedag van 12 mei laatstleden ?

6. Kregen de Vlaamse regering en/of de bevoegde minister inmiddels reeds officiële en/of officiële reacties vanuit Nederland ?

Antwoord

1. In het kader van het Memorandum van Vlissingen werd overeengekomen een "Overleg Adviserende Partijen" (OAP) in te stellen. Dit overlegorgaan verenigt de belangrijkste maatschappelijke actoren die belangen hebben bij de ontwikkelingen in het Schelde-estuarium. Zij geven rechtstreeks advies aan de bewindslieden.

Het OAP heeft thans een advies uitgebracht getiteld: "Overwegingen bij de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium: de visie van het OAP". In dit advies komt de kwestie van een uitzonderingswetgeving ter sprake. Vooraf dient te worden vermeld dat binnen het OAP verschillende meningen bestaan over de wenselijkheid dit instrument in de uitvoeringsfase van de Ontwikkelingsschets 2010 te benutten. Het OAP-advies beveelt hier aan: "een onderzoek te doen naar het instrument van de *lex specialis*" en zegt verder: "een dergelijk onderzoek is van belang om een afweging te kunnen maken tussen het toepassen van een uitvoering met klassieke procedures versus de uitvoering met behulp van een *lex specialis*". Het OAP geeft de bewindslieden in overweging om het door Antwerpse partijen in het OAP ingebrachte onderzoek naar dit juridisch instrument mee te nemen in dit onderzoek. Anderzijds acht het OAP het van belang om in dit onderzoek ook rekening te houden met negatieve effecten van het gebruik maken van dit instrument voor het samenwerkingsproces en het draagvlak".

2. Het MER-rapport en de kosten-batenanalyse zullen na het zomerreces voor eventuele bespreking in het parlement beschikbaar zijn.
3. In het Memorandum van Vlissingen van 5 maart 2002 werd afgesproken dat de politieke besluitvorming over de ontwikkelingschets 2010 negen maanden na het tot stand komen van de studies afgerond zou zijn. Ik heb met mijn Nederlandse collega afgesproken dat wij alles in het werk zullen stellen om de politieke besluitvorming binnen deze termijn te voltooien.

4. Binnen de Vlaamse regering werd nog geen standpunt bepaald om al dan niet een beroep te doen op uitzonderingswetgeving om de betrokken werken uit te voeren.

5. Het standpunt ten aanzien van uitzonderingswetgeving zoals door sommige academici op de door de Vlaamse volksvertegenwoordiger vermelde studiedag werd ingenomen, blijft een standpunt van deze academici. Vooraleer ik hier een standpunt wens in te nemen, wacht ik een grondigere bestudering van de voor- en nadelen van een uitzonderingswet af en verwacht ik van het OAP te gelegener tijd hierover een eensluidend advies.

6. Ik verwijs hier naar mijn antwoord op vragen 3 en 5. De Nederlandse bewindslieden wensen eveneens een grondige afweging van voor- en nadelen en verwachten van het OAP hierover ook een eensluidend advies. Ik herinner eraan dat bij de bespreking in de Nederlandse Tweede Kamer van de Vergunningwet, waarover ter gelegenheid van de voorgaande verdieping werd gestemd, verscheidene Kamerleden een grote terughoudendheid betoond hebben voor eventuele uitzonderingswetgeving voor de toekomst. In het Vlaams Parlement noteerde ik vergelijkbare standpunten tijdens de bespreking van het decreet van 14 december 2001 voor enkele bouwvergunningen waarvoor dwingende redenen van groot algemeen belang gelden.

Vraag nr. 317
van 19 mei 2004
van de heer ANDRÉ-EMIEL BOGAERT

Luchthaven Deurne – Onderzoek Europese Commissie

Aangezien dit dossier van Vlaams regionaal belang te maken heeft met de bevoegdheden van minister Dirk Van Mechelen (Ruimtelijke Ordening en Economisch Overheidsinstrumentarium PMV), minister Gilbert Bossuyt (Openbare Werken en Mobiliteit) en minister Jef Tavernier (Leefmilieu), wordt deze schriftelijke vraag dan ook in globo aan de drie bevoegde ministers gesteld.

De krantenkoppen "Europa blokkeert uitbreiding Deurne" van 16 mei laatstleden en "Van Mechelen

gaat door met Deurne" van 17 mei laatstleden roepen immers een aantal tegenstrijdige reacties op. Het feit dat de Europese Commissie beslist een onderzoek naar de verlenging van de landingsbaan op de luchthaven van Deurne te openen, is toch belangrijk nieuws. Zeker indien men weet dat de Vlaamse regering bij monde van de minister van Leefmilieu uiterlijk vóór 1 juni 2004 op de Europese vragen moet antwoorden.

Anderzijds is het ook niet onbelangrijk vanuit het Vlaams Parlement vast te stellen dat er binnen de huidige Vlaamse regering tegenstrijdige beleidsmeningen inzake het dossier Deurne bestaan : onvoorwaardelijk voor (VLD) ; voorwaardelijk tegen (Groen!) en gewoontegetrouw stilzwijgen van sp.a en Spirit. Het is dan ook niet éénduidig hoe en vanuit welke beleidsinzichten de Vlaamse regering op de door Europa gestelde vragen zal antwoorden.

Eén van de meest pertinente vragen heeft te maken met het feit dat de Vlaamse regering in zo'n belangrijk dossier geen milieueffectrapport (MER) heeft opgesteld.

Minister Dirk Van Mechelen zegt 's anderendaags in dezelfde media gewoon door te gaan met de ontwikkeling van de luchthaven van Deurne, alsof Europa geen onderzoek instelt en geen vragen heeft voorgelegd. Het enige wat de Vlaamse regering in het algemeen en deze minister in het bijzonder bezighoudt, is welke keuze er tegen november eerstkomend uit de drie privé-partners moet worden gemaakt (in het kader van het PPS-dossier met PMV).

Of het nu om het MER-rapport gaat, dan wel over de historische fortengordel, dan wel om de Habitatrichtlijn, dan wel over vleermuizen, dan wel om intensief vliegverkeer of wat dan ook, feit is en blijft dat het onderzoek van de Europese Commissie en dito vragen veel grotere gevolgen kunnen hebben dan de Vlaamse regering nu wil toegeven.

Het is niet omdat men momenteel op het einde van de legislatuur is en dat er binnen een maand verkiezingen worden gehouden, dat het beleidswerk van de regering en het controlewerk van het parlement niet meer zouden bestaan.

1. Op welke wijze en wanneer kreeg de Vlaamse regering kennis van het door de Europese Commissie geplande onderzoek en de bijbehorende vragen ?
2. Waarom liet de Vlaamse regering inderdaad geen MER-rapport uitvoeren, voorafgaand aan de beleidsbeslissingen tot uitbreiding van de luchthaven van Deurne ?
3. Op grond van welke criteria en/of dossierstukken kan minister Dirk Van Mechelen vanuit zijn bevoegdheid formeel stellen dat de Vlaamse regering hoe dan ook gewoon door gaat met de plannen voor de ontwikkeling van de luchthaven van Deurne ?
4. Waarom werd bij de voorbereiding van het dossier Deurne, zoals het werd voorgelegd in de bevoegde commissie van het Vlaams Parlement, niet meer aandacht besteed aan de Europese dimensie ervan ?
5. Hoe zal het Vlaams Parlement thans door de Vlaamse regering nog worden betrokken bij het bij de Europese Commissie vóór 1 juni eerstkomend in te dienen dossier ?

Kunnen de leden van het Vlaams Parlement voorafgaandelijk minstens kopie van bedoelde antwoorden ontvangen ?

6. Heeft de Europese Commissie destijds eenzelfde stringente houding aangenomen bij de opeenvolgende uitbreidingen van de Waalse regionale luchthaven Brussel-Zuid in Charleroi ?

N.B. Deze vraag werd gesteld aan de ministers Van Mechelen (vraag nr. 130), Bossuyt (nr. 317) en Tavernier (nr. 149).

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Ruimtelijke Ordening, Wetenschappen en Technologische Innovatie.

Vraag nr. 318
van 21 mei 2004
van de heer ANDRÉ-EMIEL BOGAERT

Masterplan Antwerpen – Uitvoering via PPS – NV BAM

Vragen die louter verband houden met bedoelde openbare werken zelf en/of de uitvoering van aannemingswerken, werden en worden gesteld aan Vlaams minister Gilbert Bossuyt, bevoegd voor Mobiliteit, Openbare Werken en Energie. Dubbele vraagstelling is echter soms nodig, aangezien het hier gaat om een mega-beleidsdossier, waarmee honderden miljoenen euro zijn gemoeid, maar dat evenwel weinig transparant verloopt.

De hiernavolgende vraag was op 16 april 2004 alleen aan minister Dirk Van Mechelen gericht (vraag nr. 119), onder meer bevoegd voor het economisch overheidsinstrumentarium. Het was trouwens het kabinet van minister Van Mechelen dat op 15 december 2000 namens de Vlaamse regering een persmededeling verstuurde onder de titel "Masterplan voor Antwerpse mobiliteit goedgekeurd" (zie blz. 2812 – red.).

Het is van het grootste belang dat ook het Vlaams Parlement geactualiseerd zou weten in hoeverre de toenmalige beslissing van de Vlaamse regering nog strookt met de huidige stand van zaken. De Vlaamse regering betuigde immers niet alleen haar akkoord met het Masterplan, maar ook met de mogelijke financieringsmechanismen en met de oprichting van een beheersmaatschappij. Vandaar het grote belang de werking van de verschillende actoren (Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel – BAM, Vlaamse Participatiemaatschappij – VPM, Participatiemaatschappij Vlaanderen – PMV, Mobiliteit Infrastructuurwerken Antwerpen – MIA, administratie en regering) te kennen in de zogenaamde PPS-constructies, en vooral te zien in hoeverre de NV BAM de opdrachten van de Vlaamse regering heeft uitgewerkt, uitwerkt en zal uitwerken.

Aangezien minister Van Mechelen alleen antwoordde op deelvraag 5 en stelde dat de vraagstelling voor het grootste deel ressorteerde onder de bevoegdheid van de minister, herneem ik ze hieronder.

Wat het Masterplan Antwerpen betreft (beslissing 2000 t.o.v. toestand 2004)

1. Dit plan moet in principe leiden tot de oplossing van de toenemende mobiliteitsproblemen (met economische, ecologische en sociale kosten tot gevolg) en tot vermindering van de onveiligheid. Met een pakket van multimodale maatregelen wil het Masterplan Antwerpen dit realiseren. De belangrijkste projecten zijn te vinden in de wegen- en waterwegeninfrastructuur en in investeringen op vlak van openbaar vervoer.

a) *Omvat de geplande wegeninfrastructuur nog steeds de drie grote prioriteiten, namelijk de Oosterweelverbinding, de ondertunneling van de kruispunten en de aanpassing van invalswegen ter verbetering van het openbaar vervoer (gekoppeld aan parallelle investering in grote fietsassen) ?*

b) *Omvat de geplande waterwegeninfrastructuur nog steeds de twee grote prioriteiten, namelijk de renovatie van de Royers- en de Van Cauwelaertsluis en de modernisering van een gedeelte van het Albertkanaal ?*

c) *Omvat de geplande infrastructuur voor openbaar vervoer nog steeds de vier grote prioriteiten, namelijk aanleg vrije baan op de Leien, uitbreiding van de tramlijnen naar de eerste gordel van de randgemeenten, uitbreiding van het tramnet en aankoop van trams met grote capaciteit ?*

2. In de planning van de Vlaamse regering dienen alle projecten van het Masterplan binnen een tijdsbestek van tien jaar te worden uitgevoerd. Thans zijn we reeds bijna midden 2004 en het ziet ernaar uit dat dit tijdspad onder geen enkel beding kan worden gehaald.

Anderzijds werd door de Vlaamse regering een geraamde kostprijs van 60 miljard BEF (excl. BTW) vooropgesteld (ongeveer 1,5 miljard euro).

Thans worden de infrastructuurwerken reeds geraamd op een bedrag van om en bij de 2,5 miljard euro (excl. BTW).

Dit betekent dat zowel het tijdspad als de raming dringend aan bijstelling en actualisatie toe zijn. Vraag is of de NV BAM hieromtrent beslissingen kan nemen, dan wel of ook hier het primaat van de politiek geldt en de Vlaamse

regering dus verantwoordelijk is voor de herziening van planning en raming.

- a) *Blijft het in december 2000 vooropgestelde tijdpad van 10 jaar gehandhaafd? Zo ja, is dit een haalbare kaart? Zo neen, wanneer en door wie werd de nodige bijsturing beslist?*
- b) *Blijft de in december 2000 vooropgestelde raming van netto 60 miljard BEF gehandhaafd? Zo ja, is dit een haalbare kaart? Zo neen, wanneer en door wie werd de nodige prijsherziening beslist? Klopt het dat de totale kostprijs van alle geplande werken tegen actueel prijsniveau thans op om en bij de 100 miljard BEF of 2,5 miljard euro moet worden geraamd?*
3. De Vlaamse regering stelde van bij aanvang dat er in de reguliere begroting van de Vlaamse overheid hoegenaamd geen ruimte is om dergelijke investeringen te financieren. Het leeuwendeel van de projecten zou dan ook door middel van alternatieve financiering gerealiseerd moeten worden (zo onder meer sale & lease back en tolheffingen).
- a) *In welke financieringsruimte voorziet de Vlaamse regering in haar meerjarenplan vanuit de begroting voor eigen bijdragen aan het Masterplan Antwerpen?*
- b) *Hoe staan momenteel de kansen op realiseerbare alternatieve financiering via tal van fiscaal-financiële constructies en/of vehikels? Blijven sale & lease back en tolheffingen nog steeds opties?*
4. De Vlaamse regering nam de beleidsbeslissing om voor elk project van het Masterplan afzonderlijk te bekijken in hoeverre een PPS-constructie kan worden gerealiseerd. Dit onderzoek dient te gebeuren in samenspraak met de kenniscel PPS.
- a) *Werd deze werkwijze tot op heden project per project toegepast op de destijds in de Vlaamse regering overeengekomen werkwijze?*
- b) *Hoeveel projecten hebben tot op heden dergelijk onderzoek doorstaan?*
- c) *Hoeveel PPS-constructies werden inmiddels op grond hiervan opgestart?*

5. Voor de financiering via PPS voorzag het programmadecreet reeds in de oprichting van een privaatrechtelijke maatschappij MIA (Mobiliteit Infrastructuurwerken Antwerpen) als dochter van de VPM (Vlaamse Participatiemaatschappij). Anderzijds werd duidelijk overeengekomen dat de bij decreet van juli 2001 opgerichte PMV (Participatiemaatschappij Vlaanderen) als openbaar financieringsinstrument (ter vervanging van de vroegere GIMV) zou worden gehanteerd en dat PMV diende in te staan voor de verankering van alle PPS-rechtspersonen in een overzichtelijke modulaire cluster. VPM zou alleen nog voortbestaan als houdstermaatschappij van het openbaar aandelenpakket in de GIMV.

Het heeft dan ook weinig zin een maatschappij als MIA te linken aan VPM en niet aan PMV. Daarenboven blijft ook de vraag onbeantwoord waarom de overheid naast de NV BAM en de NV PMV ook nog een NV MIA ter uitvoering van het Masterplan Antwerpen zou moeten hebben. Oorspronkelijk werd gesteld dat BAM voor alle projecten die door middel van PPS worden uitgevoerd, verplicht is een beroep te doen op MIA.

- a) *Wat is de stand van zaken in de privaatrechtelijke maatschappij MIA? Gaat het hier inderdaad om een dochter van VPM zonder enige band met PMV?*

Wat is de juiste plaats van MIA in de uitvoering van het Masterplan Antwerpen?

- b) *Staat MIA in voor de PPS-constructies en dito vehikels in het kader van dit plan?*

Hoe en door wie wordt MIA gefinancierd en wat is het vooropgestelde maatschappelijk kapitaal?

- c) *Doet de NV BAM inderdaad in alle PPS-dossiers een beroep op MIA?*

6. Hoofd- en sluitstuk van het hele Masterplan Antwerpen was en is in hoofde van de Vlaamse regering de oprichting van de beheersmaatschappij naar publiek recht BAM (Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel), die moet instaan voor aansturing en beheer van alle projecten van het Masterplan Antwerpen.

Als hoofdreden werd vooropgesteld dat de Vlaamse administratie over te weinig mankracht beschikte om deze enorme opdracht binnen het opgelegde tijdsbestek van 10 jaar te realiseren. In feite werd een parallelle administratie in de private sfeer opgericht, waardoor een groot deel van de administratieve bevoegdheden naar deze NV werden overgeheveld en waardoor ook de rechtstreekse controle van het Vlaams Parlement wel degelijk werd aangetast. Immers, het administratieve verloop van de dossiers werd er zeker niet transparanter op.

De Vlaamse regering stelde nochtans bij aanvang dat de organieke regelgeving inzake de op te richten maatschappijen zich steeds moet inpassen in de hervorming van de Vlaamse administratie. Het is echt nodig inzake de NV BAM een zo duidelijk mogelijk beleid te voeren, omdat kwatongen beweren dat vehikels zoals de NV BAM in eerste instantie worden aangewend voor debudgettering, het voeren van een alternatief personeelsbeleid en het rechtstreeks mee beslissen omtrent wie de projecten mag uitvoeren.

- a) *In hoeverre neemt de NV BAM, zoals oorspronkelijk gepland, taken over van de Vlaamse administratie (zo onder meer LIN) in het Masterplan Antwerpen?*
- b) *Over hoeveel personeelsleden gaat het momenteel eigenlijk (in dienst genomen door de NV BAM ter uitvoering van de vooropgestelde taken)?*
- c) *In welke mate passen de opgerichte beheers- en uitvoeringsmaatschappijen in de hervorming van de Vlaamse administratie wat de organieke regelgeving betreft?*
- d) *In welke mate worden de activiteiten van de NV BAM door de Vlaamse regering op de voet gevolgd en/of gecontroleerd?*

In hoeverre kan het Vlaams Parlement zijn normaal inzage- en controlerecht ten aanzien van de NV BAM uitoefenen?

7. Bij de beslissing omtrent het Masterplan Antwerpen keurde de Vlaamse regering de bijbehorende projecten goed, mits de gelijktijdigheid van de uitbouw van wegen- en waterwegenin-

frastructuur enerzijds en de uitbouw van het openbaar vervoersnet anderzijds. Elke concreet projectontwerp en elke overeenstemmende beheersovereenkomst dienen steeds ter goedkeuring aan de Vlaamse regering te worden voorgelegd.

- a) *Welke concrete projectontwerpen en welke bijbehorende beheersovereenkomsten werden tot op heden door de NV BAM aan de Vlaamse regering ter goedkeuring voorgelegd?*
- b) *Omtrent welke concrete projectontwerpen en welke bijbehorende beheersovereenkomsten besliste de Vlaamse regering zelf vóór de oprichting van de NV BAM of buiten de NV BAM om?*

8. De goedkeuring van de Vlaamse regering van het principe van alternatieve financiering werd gelinkt aan de voorwaarde de Europese budgetteringsnormen en het principe van tolheffing te respecteren.

Toenmalig minister vice-president Steve Stevaert werd binnen de Vlaamse regering belast een onderzoek te laten uitvoeren op het vlak van locaties en de hoogte van de tolheffing.

- a) *Kunnen de Europese budgetteringsnormen in de huidige stand van het Masterplan Antwerpen worden gerespecteerd?*

Blijft men bij het principe van tolheffing als alternatieve financieringsvorm?

- b) *Wat leverde het door toenmalig Vlaams minister Steve Stevaert uitgevoerde onderzoek op het vlak van locaties en hoogtes van de tolheffing op?*

Werd hieromtrent een verslag opgesteld? Zo ja, werd dit binnen de Vlaamse regering besproken?

Wat de NV BAM betreft (beslissing 2000 t.o.v.toestand 2004)

Naar blijkt, heeft deze NV naar publiek recht de grootst mogelijke bevoegdheden ter uitvoering van het Masterplan Antwerpen, inbegrepen studieopdrachten, vastleggen van projecten en vaststellen van de criteria tot aanbesteding. Normaliter dient

de Vlaamse regering cfr. haar beslissing d.d. 15 december 2000 project per project, beheersovereenkomst per beheersovereenkomst en aanbesteding per aanbesteding goed te keuren. In hoeverre dit tot op heden reeds is gebeurd en in hoeveel projecten de Vlaamse regering zelf buiten de NV BAM om heeft beslist, is niet bekend.

Indien de NV BAM wenst te werken met een raamopdracht voor één gegadigde, achteraf op te splitsen in deelopdrachten binnen of buiten de aangestelde groep, dan houdt dit heel wat gevaren in. Immers, éénmaal uit de grote boot van een hoofdopdracht gevallen, is het uiterst moeilijk aan boord van de kleinere bootjes te geraken. Hierbij mogen de beleidsmakers onder geen enkel beding de rechtmatige belangen van het Vlaamse bedrijfsleven en dito tewerkstelling uit het oog verliezen.

9. Graag had ik tekst en uitleg gekregen omtrent een aantal hardnekkige geruchten in verband met de werking van de NV BAM.

- a) *Welk personeelsbeleid werd (wordt) er gevoerd en hoeveel personeelsleden zijn momenteel in dienst? Hoeveel ambtenaren gingen van de administratie over naar de NV BAM?*
- b) *Hoeveel projecten (reeds in uitvoering of nog uit te voeren) heeft de NV BAM van de Vlaamse regering moeten overnemen?*
- c) *In hoeveel projecten heeft de NV BAM zelf reeds kunnen beslissen?*
- d) *In hoeveel projecten werden beheersovereenkomsten afgesloten?*
- e) *Hoe verloopt de politieke en/of administratieve opvolging van de activiteiten en de beslissingen van de NV BAM?*
- f) *Welke contractueel vastgelegde vergoedingen genieten de door de Vlaamse regering aangestelde regeringscommissarissen?*
- g) *Is het inderdaad zo dat een hoge functionaris van de administratie LIN binnenkort in een riante betrekking overgaat naar de NV BAM? Welke vooropgestelde vergoeding is hiermee gemoeid?*

h) *Welke forfaitaire kostenvergoedingen worden binnen de NV BAM gehanteerd in hoofde van bestuurders en personeelsleden (er is in sommige gevallen zelfs sprake van vergoedingen a rato van 5.000 euro per maand)?*

i) *Op welke wijze clustert de NV BAM de globaal vooropgestelde infrastructuurwerken?*

Is het inderdaad zo dat de NV BAM één grote megaopdracht (veeleer op maat van buitenlandse dan van Vlaamse bedrijven) nastreeft? Is het niet veeleer aangewezen verschillende deelopdrachten per specialiteit te clusteren (zo bijvoorbeeld wegen, waterwegen en openbaar vervoer in hoofdlijnen en bijvoorbeeld qua wegen Oosterweelverbinding, Singel en invalswegen in ondergeschikte lijnen)?

j) *Op welke wijze worden respectievelijk de Vlaamse regering, de Vlaamse administratie en het Vlaams Parlement betrokken bij de daadwerkelijke besluitvorming en dito uitvoering van het Masterplan Antwerpen, gelet op de zeer grote maatschappelijke, geografische, financiële, sociale, economische, ecologische en politieke belangen hieraan verbonden?*

Antwoord

1. a) De drie grote prioriteiten van de geplande wegeninfrastructuur zijn de Oosterweelverbinding, de aanpassing van de Singel en aanpassingen van gewestwegen voor vrije tram- en busbanen (met inbegrip van een fietsenplan).
- b) De geplande waterwegeninfrastructuur behelst nog steeds de twee grote prioriteiten, namelijk de renovatie van de Royers- en van de Van Cauwelaertsluis en de modernisering van een gedeelte van het Albertkanaal.
- c) De geplande infrastructuur voor openbaar vervoer omvat nog steeds de vier grote prioriteiten die de Vlaamse volksvertegenwoordiger vermeldt.
2. Het gestelde tijdpad voor de realisatie van het Masterplan is niet gewijzigd. De voorbereidende werkzaamheden voor de realisatie ervan zijn in volle gang.

De raad van bestuur van de NV BAM wordt over de geraamde kostprijs in de loop van de gehele studieperiode te gepasten tijde geïnformeerd. Het spreekt voor zich dat de ramingen verder verfijnd worden naargelang de vooruitgang van het studiewerk. De NV BAM zal zich over de totale kostprijs uitspreken wanneer alle elementen ervan bekend zijn. Een indicatieve kostprijs voor de infrastructuurwerken voor de aanleg van de nieuwe Oosterweelverbinding (excl. BTW) werd reeds opgenomen in de enuntiatieve aankondiging.

3. De financiering van het Masterplan dient inderdaad grotendeels extern aangetrokken te worden. De werkzaamheden van de NV BAM zijn momenteel dan ook in grote mate mede geconcentreerd op de financiering van de projecten. De financiering door middel van tolheffingen is hierbij een vast gegeven.
4. Samengevat stelt het document van 15 december 2000 dat de uitvoering van het Masterplan slechts in beperkte mate via PPS zal kunnen geschieden. BAM poogt voor de uitvoering van het merendeel van het Masterplan een beroep te doen op PPS in de ruime zin van het woord. Met name wordt getracht om het principe van gelijklopende belangen en risicoverdeling toe te passen in de grootste projecten. De enuntiatieve aankondiging m.b.t. Oosterweel maakt gewag van een DBFM- aanbesteding (*Design, Build, Finance, Maintain – red.*).
5. Op deze vraag is geantwoord door minister Van Mechelen, zoals de Vlaamse volksvertegenwoordiger meldt.
- 6 a) Het BAM-decreet heeft rekening gehouden met een bevoegdheidsverdeling, waarbij het beleidsvoorbereidende werk bij de administratie berust en het beleidsuitvoerende werk bij BAM. De aanpak past in de ESR-neutrale financieringsopzet (*Europees Systeem van Nationale en Regionale Rekeningen – red.*).
  - b) BAM heeft momenteel 14 werknemers.
  - c) De Vlaamse regering dient nog een beslissing te nemen over of en hoe de NV BAM en een reeks andere vennootschappen (GIMV, PMV, etc.) ingepast zullen worden in de globale hervorming van de Vlaamse administratie.
  - d) De regering heeft twee regeringscommissarissen bij BAM op permanente basis. Deze hebben een volledig inzage- en controlerecht. Zij hebben ook adviesbevoegdheden t.a.v. de raad van bestuur.
7. a) en b) De studiefase is nog aan de gang. De bevoegde organen zullen vanzelfsprekend te gepasten tijde geraadpleegd worden.
8. a) en b) De absolute voorwaarde voor de uitvoering van het Masterplan is inderdaad de ESR-neutraliteit. Het principe van de tolheffing blijft gehandhaafd.
- 9 a) BAM voert een marktconform personeelsbeleid. Er zijn 14 personeelsleden in dienst. Twee personen zijn afkomstig van de administratie.
  - b) BAM heeft geen projecten van de Vlaamse regering moeten overnemen.
  - c) BAM heeft nog niet beslist over een concreet Masterplanproject. Beslissingsautonomie is een essentieel criterium inzake ESR-neutraliteit.
  - d) Er zijn nog geen beheersovereenkomsten afgesloten.
  - e) De opvolging gebeurt op verschillende niveaus. De beleidsvoorbereiding gebeurt door de Vlaamse administratie door middel van een specifieke stuurgroep waarin vertegenwoordigers zitting hebben van de minister bevoegd voor Openbare Werken, de minister bevoegd voor Begroting en de minister-president. De beleidsuitvoering, en de hiermee samenhangende besluitvorming, gebeurt binnen de raad van bestuur van de NV BAM. De raad van bestuur van de NV BAM bestaat in belangrijke mate uit leidend ambtenaren van de betrokken Vlaamse overheidsdiensten. Verder is er nog het toezicht van de regeringscommissarissen op de beslissingen van de raad van bestuur. Ten slotte is er ook nog de beheersovereenkomst tussen het Vlaams Gewest en de NV BAM.
  - f) De vergoeding van de regeringscommissarissen van de NV BAM wordt geregeld door hun statuut. Het statuut van de regerings-

commissarissen van de NV BAM werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad en is derhalve een publiek document. Hun vergoeding is gelijklopend met deze voor de regeringscommissarissen werkzaam bij de investeringsmaatschappijen van het Vlaams Gewest.

- g) Dit is ons onbekend.
- h) Er zijn geen forfaitaire kostenvergoedingen voor bestuurders of personeel.
- i) Cfr. de enuntiatieve aankondiging inzake de Oosterweelverbinding.
- j) De Vlaamse regering wordt betrokken, zoals reeds gesteld, via de stuurgroep Masterplan Antwerpen (niveau beleidsvoorbereiding) en via haar regeringscommissarissen (niveau beleidsuitvoering). De Vlaamse administratie is betrokken via de stuurgroep Masterplan Antwerpen en via de vertegenwoordiging van haar meest betrokken leidend ambtenaren in de raad van bestuur van de NV BAM. Het Vlaams Parlement oefent controle uit via de daartoe geëigende instrumenten zoals deze parlementaire vraag. Hierbij dient ook gewezen te worden op het principe van de scheiding der machten, die fundamenteel is in onze democratie.

Vraag nr. 319
van 25 mei 2004
van de heer JOHAN SAUWENS

De Lijn – Leasingschulden (2)

1. Uit het antwoord op schriftelijke vraag nr. 309 van 23 april 2004 blijkt niet wat er gebeurt met de activa die het voorwerp zijn van sale-and-lease-backverrichtingen.

Worden deze activa nog opgenomen in de balans van De Lijn ?

2. Moeten de sale-and-lease-backverrichtingen als volgt worden begrepen :
- De Lijn verkoopt rollend materieel, maar de opbrengst van de verkoop wordt onmiddellijk

lijk bij een derde gedeponneerd als waarborg voor de toekomstige leasevergoedingen ;

- de betrokken activa en de oorspronkelijke financiering ervan blijven op de balans van De Lijn staan ?

Antwoord

1. Deze activa zijn opgenomen op de balans van De Lijn onder de rubriek "Materiële vaste activa - Leasing en soortgelijke rechten", en dit in tegenstelling tot de leasingschulden die, aangezien zij terugbetaald zijn op dag 1, niet meer worden weergegeven op de balans.

Dit heeft als resultaat dat ten opzichte van de betrokken activa op de passiefzijde niet de leasingschuld staat, maar wel de oorspronkelijke financiering.

2. De Lijn verkoopt het rollend materieel voor bijvoorbeeld 100 % en neemt het materieel terug in leasing voor bijvoorbeeld 96 %. Deze 96 % wordt op dag 1 bij een derde gedeponneerd als waarborg voor de toekomstige leasebetalingen. Wat in de thesaurie van De Lijn achterblijft, is de opbrengst of het NPV van 4 % als bijkomende financiële middelen.

De opbrengst in de resultatenrekening (boekhoudkundig) wordt wel gespreid over de looptijd van de transactie. Deze transacties zijn niet bedoeld om éénmalige positieve balansresultaten te verkrijgen.

Het uiteindelijke doel is om de financiering van de investeringen te ondersteunen. In plaats van 100 % dient slechts 96 % van de geïnvesteerde activa te worden gefinancierd.

Vraag nr. 320
van 25 mei 2004
van de heer JOHAN SAUWENS

De Lijn – Abonnementen derdebetalers

Een aantal gemeenten voorziet in een korting (van 25 %, 33 %, 50 % of 75 %) wanneer een inwoner een abonnement koopt.

1. Int De Lijn het verschil bij de gemeenten ?
2. Bij welke post boekt De Lijn die ontvangsten, bij "abonnements" of "tussenkost derden" (zie tabel op p. 84-85 van het jaarverslag) ?

Antwoord

1. De Lijn stuurt voor het resterende bedrag aan de gemeente een factuur.
2. De ontvangsten worden bij de rubriek "abonnements" geboekt.

**Vraag nr. 321
van 2 juni 2004
van de heer ANDRÉ-EMIEL BOGAERT**

Binnenvaart – Beleid

Het door VITO (Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek) in opdracht van Promotie Binnenvaart Vlaanderen uitgevoerd onderzoek leert dat de negatieve gevolgen en de bijbehorende kosten voor milieu, ongevallen en overlast, voor een binnenschip zeven keer lager liggen dan voor het wegverkeer. Uit de reactie van de bevoegde minister op deze resultaten blijkt dat de Vlaamse regering het transport via de binnenwateren wil stimuleren door haar kaaimurenprogramma en de bouw van containerterminals.

Zeer terecht voert Promotie Binnenvaart Vlaanderen een nieuwe campagne om nog meer vrachtvervoer naar de binnenvaart te halen. Immers, de binnenvaart blijkt de snelst groeiende transportsector te zijn. Het aantal vervoerde tonkilometer betekent nieuwe records. De cijfers over 2003 spreken voor zich : tonkilometer 4,5 miljard (een stijging van 38,3 % op 5 jaar) ; vervoerde tonnage 15 miljoen ton (een stijging van 28,72 % op 5 jaar) ; containers 300.000 (een stijging van 288 % op 5 jaar). Deze cijfers vermelden als bron Vlaams minister van Mobiliteit Gilbert Bossuyt.

Tegenover deze economische en mobiele zegebulltins en het hierop aangepaste mobiliteits- en economisch beleid van de Vlaamse regering staat evenwel een vorig beleid, dat nog steeds in uitvoering is en dat eigenlijk haaks staat op het thans door de minister gepropageerde beleid. Immers, op een bepaald

ogenblik werd ervoor geopteerd om de geplande werken aan de meeste rivieren op te schorten en/of niet uit te voeren. Hierbij ging het om verbredings-, verstevigings- en/of verdiepingswerken op rivieren en bijrivieren. Schoolvoorbeeld was en is de Dender, waarvan nog niet zo lang geleden het economische nut in vraag werd gesteld en waaromtrent het beleid de toeristische toer opging (vooral dan het stuk tussen Dendermonde en Geraardsbergen en meer specifiek tussen Aalst en Geraardsbergen). Nu valt het op dat de economische binnenvaart op de Dender recentelijk opnieuw in stijgende lijn is. Het beleid van de Vlaamse regering om de rivieren opnieuw mobiel en economisch rendabel te maken voor de binnenvaart heeft dan ook heel wat gevolgen.

Juist omtrent deze gevolgen blijven de Vlaamse regering en de bevoegde minister in het ongewisse. Niemand weet dus of het beleid van amper enkele jaren geleden om de rivieren veeleer ecologische en toeristische functies te geven, wordt voortgezet. Zo ja, dan is de economische rendabiliteit voor de binnenvaart een groot vraagteken. Zo nee, dan dient de Vlaamse regering openlijk haar beleid te herzien en hiervan de consequenties te dragen : aanpassing van de lopende begroting, belangrijke voorzieningen in de komende begrotingen, het uitvoeren van vroeger geplande waterbouwkundige werken aan waterlopen (verbreding, versteviging, uitdieping, enz.) en monumenten (bruggen, sluisen, zwaaikommen, enz.).

1. Heeft de Vlaamse regering formeel kennis en akte genomen van het onderzoek van VITO en heeft ze haar beleid hierop aangepast ?
2. Beperken de stimuli van de Vlaamse minister van Mobiliteit zich tot het kaaimurenprogramma en de bouw van containerterminals ?
3. Kan de bevoegde minister de huidige stand van zaken van voormeld programma en bouw meedelen ?
4. Houdt de Vlaamse regering nog vast aan het vorige beleid om een aantal vroeger economisch belangrijke rivieren veeleer om te turnen ten behoeve van ecologische en toeristische projecten ?
5. Zo ja, hoe valt dit dan te rijmen met het huidige beleid van de Vlaamse regering om de binnenvaart mobiel en economisch te promoten ?

Hoe meent de Vlaamse regering dit binnen de begroting 2004 te kunnen doen en welke middelen reserveert de bevoegde administratie in de volgende vijfjarenplanning met dit doel ?

6. Meer specifiek, welk beleid meent de Vlaamse regering te moeten voeren m.b.t. een belangrijke zijrivier van de Schelde, met name de Dender op Vlaams grondgebied, wetende dat hierbij onderhandelingen met het Waals Gewest nodig zijn ?

Antwoord

1. Het onderzoek dat door VITO (Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek) is uitgevoerd, past in het mobiliteitsbeleid van de Vlaamse regering dat het gebruik van alternatieve modi stimuleert. Het onderzoek gebeurde in opdracht van de VZW Promotie Binnenvaart Vlaanderen, in samenwerking met alle beheerders van de bevaarbare waterwegen.

Het onderzoek werd recentelijk afgerond en de resultaten ervan zijn ruim bekend gemaakt. Uiteraard is het de bedoeling om de resultaten nu mee op te nemen in het beleid.

2. Het kaaimurenprogramma, waarin ook de bouw van containerterminals opgenomen is, heeft de afgelopen jaren een groot succes gekend. Budgettair had dit programma een belangrijke impact. Anderzijds ging er ook veel aandacht naar andere binnenvaartbevorderende maatregelen:
- wegwerken van een aantal knelpunten: de ontubbeling van de sluis van Evergem, de doortocht van de Leie in Kortrijk, de verbreding van het Albertkanaal, ...;
  - reistijden en betrouwbaarheid verbeteren door de introductie van verkeersbegeleiding en telematica en de automatisering van de bediening van de kunstwerken;
  - de promotie van de waterweg, de marktprospectie;
  - de promotie van Short Sea Shipping;

– beleidsondersteunend studiewerk (studie aangaande de scheepvaartpotenties op de kleine waterwegen, beleidsstudies per waterweg, capaciteitsstudie, ...);

– het onderhoud van de waterwegen;

– de uitbreiding van de bedieningstijden van sluizen en beweegbare bruggen.

3. Recentelijk werd de 100ste aanvraag van een bedrijf ingediend om te kunnen participeren in een PPS-constructie (publieks private samenwerking) met de overheid om een kaaimuur te bouwen. Op dit moment zijn er reeds een 40-tal van deze kaaimuren in bedrijf. Deze gerealiseerde projecten worden jaarlijks geëvalueerd. Bij de evaluatie van 1 januari 2004 (28 projecten) is gebleken dat er dubbel zoveel overslag heeft plaatsgevonden dan aanvankelijk werd vooropgesteld bij de aanvraag. Slechts enkele kaaimuren haalden de vooropgestelde cijfers niet. De containerterminals zijn de uitschieters inzake positief resultaat. De vier geëvalueerde terminals (WCT-Albertkanaal, Haven Genk-Albertkanaal, De Groene Boom-Bovenshelde en CCT-Zeekanaal Brussel-Schelde) haalden gemiddeld 2,5 keer meer overslag dan vooropgesteld, waarbij WCT de absolute topper was.

Ik stel bovendien vast dat er nog steeds veel bedrijven geïnteresseerd zijn om projectvoorstellen in te dienen.

4. Het beleid van de Vlaamse regering is gericht op duurzaamheid en integraal waterbeheer. Dit betekent dat ernaar gestreefd wordt om alle functies die een waterweg heeft maximaal met elkaar te verzoenen.

Scheepvaart, aan- en afvoer van water, natuur, recreatie, landschappelijke waarde, ... dienen op en langs onze waterwegen alle in harmonie te worden ontwikkeld, wat ook betekent dat lokaal keuzes dienen te worden gemaakt. De beleidsplannen die voor de verschillende waterwegen binnen mijn administratie worden opge maakt, leveren hiervoor een belangrijke input.

5. Een recente studie naar het belang van de kleine waterwegen (klasse I en II) inzake

scheepvaart, die in opdracht van mijn administratie werd uitgevoerd, toont aan dat ook kleinere bevaarbare waterwegen nog veel potenties hebben voor scheepvaart en doet een aantal beleidsaanbevelingen voor verdere ontwikkeling ervan ten behoeve van de scheepvaart, zonder dat daarbij het ecologische aspect uit het oog dient te worden verloren.

Volgende middelen werden in de begroting(scontrole) 2004 opgenomen:

- voor promotie van de binnenvaart en marktprospectie (voornamelijk opdracht VZW Promotie Binnenvaart Vlaanderen): 1.509.000 euro;
- voor wegwerken van knelpunten, kaaimuren, telematica en verkeersbegeleiding, studies,... (investeringen): 78.822.000 euro;
- voor het onderhoud van de waterwegen: 38.153.000 euro;
- voor het onderhoud van de elektromechanische uitrusting: 6.092.000 euro.

Voor de volgende vijf jaar wordt ervan uitgegaan dat er minimaal 120.000.000 euro jaarlijks vrijkomt voor investeringen. Dit laat toe een aantal knelpunten binnen aanvaardbare termijn weg te werken (de continuïteit van de gestarte werken te verzekeren) en de noodzakelijke automatisering van bruggen en sluizen, verkeersbegeleiding en telematica te realiseren, beide een voorwaarde om het groeiende belang van het binnenvaartvervoer als alternatief voor het vervoer over de weg verder uit te bouwen.

6. De in punt 5 genoemde studie toonde aan dat zeker de Dender nog potenties heeft voor een stijgend goederenverkeer in de toekomst. Vanuit deze bevinding heb ik dan ook mijn administratie de opdracht gegeven een gedetailleerd streefbeeld voor de Dender uit te werken op basis waarvan concrete beleidsbeslissingen en -acties zullen worden genomen.

Daarbij zal ook worden nagegaan welke opportuniteiten er zich naar het Waals Gewest dienaangaande aandienen.

Vraag nr. 322
van 2 juni 2004
van mevrouw NIKI DE GRYZE

N9 Lovendegem – Verkeersborden 70 km/u (2)

Op mijn schriftelijke vraag nr. 243 van 13 februari 2004 betreffende de verkeersborden 70 km/u op de N9 ter hoogte van Lovendegem, kreeg ik als antwoord dat "de plaatsing van de verkeersborden 70 km per uur zal gebeuren in de loop van de maand mei of juni 2004, indien de toewijzing van de aannemer zonder administratieve problemen verloopt" (Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 13 van 28 mei 2004, blz. 2210).

Totnogtoe zijn deze borden niet te zien.

Is de toewijzing zonder problemen verlopen ?

Zo ja, mogen we dan spoedig deze borden verwachten ?

Zo neen, voor wanneer wordt een oplossing gepland ?

Antwoord

De plaatsing van de verkeersborden "70 km" is op de gewestweg N9 in Lovendegem is opgenomen in een signalisatiebestek dat eind 2003 werd aanbesteed.

De toewijzing aan de aannemer is zonder problemen verlopen.

Het aanvangsbevel voor deze aanneming is in samspraak met de aannemer gesteld op 1 augustus 2004.

Het plaatsen van de signalisatieborden "70 km" zal in de maand augustus 2004 uitgevoerd worden.

Vraag nr. 323
van 2 juni 2004
van de heer ANDRÉ-EMIEL BOGAERT

Havengebieden – Uitbreidingsbeleid

Momenteel is er binnen verschillende bedrijfssectoren terecht een malaise ontstaan omtrent sub-

stantiële prijsverhogingen van vervoer en opslag van bepaalde producten en materialen ingevolge nieuwe federale wetgeving. Bij koninklijk besluit (KB) van 9 december 2003 tot wijziging van het KB van 12 januari 1973 tot oprichting en vaststelling van de benaming en van de bevoegdheid van het Paritair Comité voor het havenbedrijf wordt het havengebied van Gent uitgebreid, onder meer met een gedeelte van de Moervaart, gelegen tussen het Kanaal van Terneuzen en de Baileybrug in Mendonk.

Deze uitbreiding heeft echter verregaande gevolgen voor de huidige gebruikers van voormeld kanaal en betrokken gedeelte van de Moervaart. Dit is onder meer het geval voor het vervoeren, lossen en overslaan van baggerspecie (via en op kaaimuren). Ook de sector zand en grind kent dezelfde problemen en heeft zich terzake blijkbaar reeds gericht tot de Federale Overheidsdienst (FOD) Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg. Ook de Federatie van Baggerwerken VZW werd inmiddels reeds formeel aangesproken. Immers, één van de hoofdproblemen is dat dokwerkers op grond van het nieuwe KB van 9 december 2003 het werk (uitladen en behandelen van baggerspecie) voor de eigen organisatie voorbehouden (het lossen van baggerspecie beschouwen zij in feite ten onrechte als een los- en laadactiviteit in de zin van art. PSC 301.02 van betrokken KB) en hierbij door het Autonome Havenbedrijf Gent worden gesteund.

De meerkosten per vervoerde vracht én de meerkosten aan personeel ten gevolge van het verplicht aanwenden van dokwerkers maakt de economische toestand voor bepaalde bedrijfssectoren aldaar zo goed als onhoudbaar. Nu is het zo dat alle federale beslissingen die rechtstreeks financiële, economische en/of sociale gevolgen voor gewesten en gemeenschappen hebben, voorafgaandelijk op het zogenaamde Overlegcomité tussen gewesten en de federale overheid worden besproken. Vraag is dan ook of dit in onderhavig dossier het geval is geweest.

Tmeer daar er in bepaalde wandelgangen ook sprake van is om op termijn de hele Ringvaart van Gent in het havengebied onder te brengen, wat voor de om en bij de driehonderd bedrijven in het betrokken gebied desastreuze gevolgen zou kunnen hebben. Eenzelfde tendens is trouwens ook merkbaar in de uitbreiding van het havengebied Antwerpen, waar op de Linkeroever steeds meer

innames worden uitgevoerd en/of gepland ter uitbreiding van het havengebied en ten nadele van de zuivere bedrijfsterreinen, gelegen langs natuurlijke en/of kunstmatige waterlopen.

1. Werden het dossier en/of de gevolgen van het federale KB van 9 december 2003 voorafgaandelijk binnen het Overlegcomité (of een niveauoverschrijdende IKW) besproken ?

Zo ja, heeft de Vlaamse regering zich dan bij monde van de minister (of een ander lid van de regering) met de in het KB vastgelegde uitbreiding van het havengebied Gent akkoord verklaard ?

Zo neen, waarom werd hieromtrent dan geen overleg gepleegd en waarom heeft de Vlaamse regering naderhand dan nagelaten terzake uitleg te vragen en/of klacht te uiten ?

2. Bestaat het beleid van de Vlaamse regering al dan niet uit het zoveel mogelijk uitbreiden van bestaande havengebieden ?

Zo ja, wordt in dit beleid dan ook rekening gehouden met de financiële, economische en sociale gevolgen voor getroffen bedrijfssectoren en/of aan waterlopen gelegen bedrijven ?

3. Wat is het antwoord van de Vlaamse regering op de gerechtvaardigde klachten vanwege de sectoren bagger, zand en grind, containervervoer, enzovoort, inzake het gevoerde beleid in het algemeen én de gevolgen van het betrokken KB in het bijzonder ?

Antwoord

De materie waarnaar de Vlaamse volksvertegenwoordiger verwijst, is zoals terecht aangegeven, een federale materie.

1. Naar ons bekend is, werden het dossier en/of de gevolgen van het federale KB van 9 december 2003 niet op gewestelijk vlak behandeld.
2. Het beleid van de Vlaamse regering bestaat er niet in om per definitie de havengebieden zoveel mogelijk uit te breiden, zoals de Vlaamse volksvertegenwoordiger lijkt te suggereren. De begrenzing van de havengebieden zal via een af-

bakenings-RUP (ruimtelijk uitvoeringsplan) definitief vastgesteld worden voor elk havengebied.

De geïntegreerde gebiedsgebonden strategische plannen die voor elk van de vier Vlaamse zeehavens worden uitgewerkt, zullen hiervoor de bouwstenen vormen. Tot op heden en op basis van de huidige stand van de strategische planingsprocessen blijkt dat er voor de vier havengebieden geen indicaties zijn om een uitbreiding te overwegen ten opzichte van de aanduiding van de voorlopige begrenzing vervat in het KB van 2 februari 1993.

3. Het Vlaams Gewest is niet bevoegd inzake federale materies waarin het geen betrokkenheid heeft.

**Vraag nr. 324
van 2 juni 2004
van mevrouw NIKI DE GRYZE**

Havenuitbreiding Gent – Onteigeningen “Het Zandeken” Evergem

Zoals gepland, zijn er momenteel onteigeningen bezig in de wijk "Het Zandeken" in Evergem voor de uitbreiding van de Gentse haven.

Onze fractie in het Vlaams Parlement heeft dien-aangaande op 28 januari jongstleden een motie ingediend – die jammer genoeg werd verworpen – waarin wij vroegen om de onteigeningen versneld af te handelen en niet in lange fasen, omdat de situatie voor de bewoners onleefbaar dreigde te worden.

Wat helaas te verwachten was, gebeurt nu ook : de inwoners, de landbouwers en de bedrijfsleiders komen in een onmogelijke situatie terecht. Ik denk hierbij aan de gefaseerde verdwijning van bedrijven ... en ook aan de bewoners die meer en meer op een bouwwerf zullen leven en uiteindelijk tegen metershoge dijken zullen aankijken.

Is een tweede Doel dan toch in het vooruitzicht ?

Toch hoop ik nog dat er een degelijke en versnelde oplossing komt voor de mensen ter plaatse.

1. Volgens de laatste berichten is de geplande einddatum 2007 en niet 2006, dus nog later.

Wat is de juiste datum ?

2. Is er geen mogelijkheid tot vervroegde afhandeling van het onteigeningsdossier, zodat de levensomstandigheden voor de bewoners optimaal blijven ?
3. Is er geen efficiëntere werking mogelijk van de sociaal begeleider, en ik denk hierbij bijvoorbeeld aan een vluggere inschatting van de situatie van de landbouwers die niet meer op hun afgesneden percelen geraken ?

Antwoord

Het onteigeningsbesluit werd getekend op 27 januari 2004 en gepubliceerd in het Staatsblad op 16 februari 2004. De betekening aan de eigenaars is gebeurd per aangetekend schrijven van 20 februari 2004. Op 15 maart 2004, tijdens de periode van 60 dagen waarin beroep kon worden aangetekend tegen deze onteigeningsbeslissing, heeft aanvullend een infovergadering plaatsgevonden voor alle betrokken eigenaars, bewoners, zaakvoerders en landbouwers.

Zoals reeds bij vorige infovergaderingen werd gemeld, heeft mijn administratie gesteld dat de onteigeningen gebaseerd zijn op de nodige beschikbaarheid van de terreinen voor de aanlegbaggerwerken van het Kluizendok. Voor de berging van het baggerzand is evenwel het ruimtebeslag het enige criterium. Het is evenwel nooit de bedoeling geweest, en kan ook nooit de bedoeling zijn, de inwoners te laten terecht komen in een onleefbaar gebied. Daarom werd, in overeenstemming met het advies dat door het SRO (Subregionaal Overlegcomité) werd uitgebracht, gekozen voor één onteigening van het totale gebied met gefaseerde aanpak, waardoor een degelijke sociale begeleiding kan worden uitgewerkt voor alle betrokkenen.

1. In voormelde infovergadering van 15 maart werd herhaald dat de gronden van fase 1 in het najaar 2005 beschikbaar dienen te zijn. Voor het gebruik van deze (voornamelijk landbouw) gronden werd dan ook een garantie gegeven tot oktober 2005.

Gelet op de benodigde doorlooptijd om tot een overdracht van onroerende goederen te kunnen overgaan, een zaak die door federale diensten wordt behandeld, werd een periode van behan-

deling gecommuniceerd van april 2004 tot maart 2005 voor de goederen van fase 1. De laatste overdrachten van fase 1 zouden rond zijn in maart 2005.

Het Aankoopcomité heeft mijn administratie bevestigd dat ze werken aan de voorbereiding van deze dossiers en aldus nog steeds op schema zitten.

De dossiers van fase 2 hebben dan een behandelingsperiode van april 2005 tot maart 2006. Voor de planning van de werken zijn deze terreinen nodig in het najaar van 2006. De dossiers van fase 3 worden daarop afgehandeld in 2006.

Indien ten gevolge van de invulling van de sociale begeleiding zou blijken dat de betrokkenen meer tijd nodig hebben en vragen, kan dit nog daar de beschikbaarheid van deze onroerende goederen (voornamelijk woningen) in de planning niet valt voor het najaar 2007. Ik denk daarbij onder meer aan het bouwen van sociale en/of nieuwe woningen.

2. De vermindering van de levensomstandigheden zijn niet te vergelijken met Doel, waar de terreinen met 7,5 meter worden opgehoogd terwijl het hier gaat over een gemiddelde ophoging van 2,5 meter. Deze ophoging gebeurt met natte grondwerken die relatief weinig hinder met zich meebrengen. Hier is geen sprake van aanhoudend zwaar vrachtverkeer in de straten zoals bij droge grondwerken.

Er dient voor gezorgd te worden dat alle betrokkenen op een gelijkwaardige wijze behandeld worden. Zo hebben bedrijfsleiders andere verwachtingen dan eigenaars van woningen die op hun beurt niet steeds de inwoners zijn.

Een vervroegde afhandeling van een specifiek onteigeningsdossier wordt daarom telkens bekeken op basis van een aantal, door de sociaal bemiddelaar opgestelde, objectieve criteria. Een criterium is bijvoorbeeld het reeds beschikken over een compromis voor aankoop van een ander goed. Een ander criterium is dat lopende zaken bij andere besturen (voorkooprecht Havenbedrijf Gent) ten gevolge van de fasering niet mogen worden vertraagd. Indien een dossier voldoet aan de criteria wordt het Aankoopcomité gevraagd dit dossier versneld te behandelen.

Aan de eigenaars die verschillende percelen over meerdere fasen hebben, is gemeld dat ze de keuze hebben tussen één integrale onteigening die faseoverschrijdend is of het onteigenen in de verschillende fasen op basis van verder gebruik.

Alle dossiers op één hoop gooien, zou niet getuigen van een goede zorg en daarenboven het bieden van een oplossing aan de echte noden in de weg staan.

3. Reeds vóór het nemen van het onteigeningsbesluit werd door de VLM (Vlaamse Landmaatschappij) de situatie van alle landbouwers in kaart gebracht. Dit werd onder meer teruggekoppeld met de sociaal bemiddelaar die verder gericht contact opneemt met deze mensen en ook hun zaak zal behartigen.

De fasering is zo gepland dat de percelen voor de landbouwers steeds bereikbaar blijven tijdens de uitvoering van de ophogingswerken.

**Vraag nr. 325
van 3 juni 2004
van de heer ANDRÉ-EMIEL BOGAERT**

Scheldebekkenbeheer – Grensoverschrijdende afspraken

Eigenlijk is deze schriftelijke vraag een logisch uitvloeisel van de recentelijk aan de orde gestelde problematiek in verband met de binnenvaart en aldus ook een logisch tweede luik bij mijn eerdere schriftelijke vraag aan de minister van 28 mei laatstleden in verband met voormeld item (*vraag nr. 321, blz. 2681 – red.*).

Immers, het economische nut van de rivieren van het Scheldebekken en de beleidsdoelstelling om transport via het water substantieel te verhogen, hangt in grote mate af van het al dan niet uitvoeren van de afspraken in de zogenaamde groep van vijf landen, namelijk Frankrijk, Nederland, Vlaanderen, Wallonië en Brussel. Deze landen en deelstaten zijn rechtstreeks betrokken bij het beheer van het Scheldebekken.

Heel wat verontreinigd water en slib worden stroomafwaarts vanuit Frankrijk en Wallonië naar Vlaanderen gebracht. Dit geldt niet alleen voor de stroom als zodanig, maar ook en niet het minst voor de zijrivieren van de Schelde, waaronder als schoolvoor-

beeld de Dender. Het heeft inderdaad weinig zin substantiële middelen in de eigen Vlaamse begroting in te schrijven om de rivieren bevaarbaar te houden en/of opnieuw te maken teneinde de economische en mobiliteitsdoelstellingen te halen, indien de andere betrokken landen en deelstaten zich niet aan de gemaakte afspraken houden.

Eén van de lastens Vlaanderen gemaakte afspraken is dat het water van het Scheldebekken jaarlijks ontdaan wordt van 400.000 ton droge stof, alvorens grensoverschrijdend verder te stromen. Vlaanderen houdt zich hieraan, maar blijkbaar nemen de andere landen en deelstaten het niet zo nauw met de lastens hen gemaakte afspraken. Het uitvoeren hiervan is nochtans een substantiële voorwaarde, wil de Vlaamse regering haar recentelijk gewijzigd rivierenbeleid daadwerkelijk uitvoeren.

1. Wat is de stand van zaken in het zogenaamde vijflandenoverleg inzake het beheer van en het beleid omtrent het Scheldebekken ?
2. Houdt Vlaanderen zich inderdaad strikt aan alle terzake gemaakte afspraken en kan de minister een bondig overzicht geven van de lastens Vlaanderen gestelde verplichtingen ?
3. Houden de andere landen en betrokken deelstaten zich eveneens aan de gemaakte afspraken en de lastens hen vastgelegde verplichtingen ?
4. Kan het beleid van de Vlaamse regering, namelijk het opnieuw economisch en mobiel rendabel maken van de bevaarbare binnenwateren teneinde de druk van het wegtransport te verminderen, in de huidige stand van het vijflandenoverleg worden uitgevoerd ?

Antwoord

Ik vermoed dat de Vlaamse volksvertegenwoordiger met het vijflandenoverleg refereert aan de Internationale Scheldec commissie (ISC), waarin Nederland, Frankrijk en de drie Belgische gewesten vertegenwoordigd zijn. Deze commissie houdt zich in hoofdzaak bezig met de waterkwaliteit en recentelijk ook met waterbeheersing, maar niet met de scheepvaart op de bevaarbare waterlopen.

Mijn collega bevoegd voor het leefmilieu en waterbeleid volgt de activiteiten van de ISC op de voet

en kan ongetwijfeld een antwoord geven op de vragen.

Ik ben niet op de hoogte van een afspraak waarbij Vlaanderen jaarlijks 400.000 ton droge stof moet verwijderen uit het Scheldebekken. In het kader van de onderhoudsbaggerwerken op de Westerschelde heeft de Nederlandse overheid, voor het terugstorten van baggerspecie in de Westerschelde, in 2001 wel een WVO-vergunning (vergunning in het kader van de wet op verontreiniging oppervlaktewateren) aan Vlaanderen afgeleverd, die aan het Vlaams Gewest onder meer de verplichting oplegde om gespreid over 10 jaar 1.500.000 ton droge stof uit het Vlaamse gedeelte van het Scheldebekken te verwijderen. De Nederlandse Raad van State heeft evenwel deze verplichting in 2003 vernietigd.

ADELHEID BYTTEBIER

VLAAMS MINISTER
VAN WELZIJN, GEZONDHEID
EN GELIJKE KANSEN

Vraag nr. 124
van 26 maart 2004
van de heer JOHAN DE ROO

RVT-bedden Gent-Eeklo – Stand van zaken

Door de vergrijzing van de bevolking stijgt de nood aan rust- en verzorgingstehuizen (RVT).

In opvolging van mijn vraag nr. 144 van 4 mei 2000 (Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 16 van 30 juni 2000, blz. 1537) vernam ik graag, voor het arrondissement Gent-Eeklo :

1. het aantal RVT-bedden dat reeds in gebruik is ;
2. het aantal toegekende RVT-bedden dat nog niet gebruikt wordt ;
3. het aantal aangevraagde, maar nog niet toegekende bedden, telkens met de verdeling tussen de inrichtingen.

Antwoord

1. Momenteel zijn er in de regio Gent-Eeklo 2.990 RVT-bedden in gebruik.

2. De RVT-planningsvergunningen in deze regio werden integraal uitgevoerd. Al de geplande bedden zijn derhalve erkend en in gebruik.
3. In heel Vlaanderen, ook in de regio Gent-Eeklo, is er nog behoefte aan bijkomende RVT-bedden. Toch zijn er op dit ogenblik geen aanvragen voor bijkomende RVT-bedden ingediend. De verklaring hiervoor is de volgende: Vlaanderen kan slechts bijkomende planningsvergunningen voor RVT-bedden toekennen voorzover de federale overheid hiertoe bijkomende middelen uittrekt. De extra middelen die hiertoe de voorbije jaren werden vrijgemaakt, zijn verdeeld over de voorzieningen en inmiddels in gebruik. In 2004 trekt de federale overheid geen middelen uit voor een bijkomende RVT-reconversie.

Indien Vlaanderen een bijkomend te verdelen contingent RVT-bedden toegewezen krijgt, gebeurt de verdeling ervan op basis van algemeen geldende criteria, die voor alle voorzieningen op een identieke wijze worden toegepast. Alle voorzieningen werden hierover gedetailleerd geïnformeerd. Tevens ontving iedere voorziening een beslissingstabel waarin de verdelingscriteria voor de betrokken voorziening gedetailleerd werden berekend.

Deze werkwijze is transparant en garandeert een gelijkberechtiging van voorzieningen. Gevolg hiervan is evenwel dat niet kan worden ingegaan op individuele aanvragen van voorzieningen.

De toenemende vertrouwdeheid van de sector met deze werkwijze, heeft tot gevolg dat voorzieningen nagenoeg geen individuele aanvragen meer indienen.

Vraag nr. 125
van 26 maart 2004
van de heer JOHAN DE ROO

Rusthuizen en serviceflats Gent-Eeklo – Stand van zaken

1. Hoeveel rusthuisbedden en serviceflats zijn er in het arrondissement Gent-Eeklo aangevraagd ?

Hoeveel rusthuisbedden en serviceflats werden er principieel toegekend ?

Hoeveel werden er reeds definitief toegezegd ?

2. Waar zijn deze aanvragen gesitueerd ?
3. Over welke bezetting gaat het ?
4. Wat is de stand van zaken van de hangende dossiers ?

Antwoord

1. Momenteel zijn er in het arrondissement Gent-Eeklo 7.150 rusthuiswooneenheden en 1.394 wooneenheden in serviceflatgebouwen erkend.

Daarnaast zijn er 349 rusthuiswooneenheden en 461 serviceflatwooneenheden voorafgaandelijk vergund. 3 aanvragen tot het verkrijgen van een voorafgaande vergunning zijn bij de administratie ingediend.

- 2, 3 en 4. Eén initiatiefnemer heeft m.b.t. de gemeente Assenede een voorafgaande vergunning tot capaciteitsuitbreiding van zijn serviceflatgebouw met 34 wooneenheden aangevraagd.

In Gent is een voorafgaande vergunning aangevraagd voor het oprichten van een nieuw serviceflatgebouw met 30 wooneenheden.

Zodra beide initiatiefnemers de opgevraagde ontbrekende documenten aan de administratie bezorgd hebben, worden deze dossiers afgehandeld.

Eveneens in Gent heeft een initiatiefnemer de voorafgaande vergunning aangevraagd voor het oprichten van een vervangingsnieuwbouw van een bestaand rusthuis met 90 wooneenheden. Deze voorafgaande vergunning wordt in de loop van de maand april verleend.

Vraag nr. 126
van 26 maart 2004
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Protocol terugbetaling rolstoelen – Stand van zaken

Eind januari 2004 ondervroeg ik de minister over het overleg met de andere gemeenschappen over

de protocolovereenkomst inzake het terugbetalen van rolstoelen. De minister gaf een stand van zaken.

Ik maakte de minister erop attent dat dit dossier nauwlettend moet worden opgevolgd, omdat zij stelde dat, zodra het federale kader bekend is, de zaak bekrachtigd zal worden (Handelingen Commissievergadering nr. 108 van 27 januari 2004, blz. 6-7).

Aangezien de minister niet kon antwoorden op volgende vragen, deelde ik mee dat ik ze zou stellen in een schriftelijke vraag.

1. Heeft de minister een vergelijking gemaakt tussen het bestaande en het nieuw voorgestelde systeem ?

Is er voordeel voor personen met een handicap ?

Zo ja, welk ?

Zo neen, wat zijn de nadelen ?

2. Heeft Vlaanderen genoeg financiële middelen in de begroting ingeschreven om dit nieuwe systeem te ondersteunen ?

Normaal zijn de middelen slechts tot de maand mei gepland : wordt deze termijn verlengd ?

Antwoord

1. De doelstelling van het interministerieel overleg is steeds geweest om voor de personen met een handicap een meer klantvriendelijk systeem van terugbetaling van rolstoelen te organiseren. Er wordt ook gestreefd naar een meer omvattende terugbetaling, waarbij ook doelgroepen die vandaag uit de boot vallen, kunnen worden geholpen. Het principe van één toegangspoort wordt ingesteld. De persoon met een handicap hoeft slechts één vraag te stellen bij één instantie om de terugbetaling van zijn rolstoel te krijgen.

Deze maatregelen zijn duidelijke verbeteringen van de dienstverlening in het voordeel van de personen met een handicap.

2. Het nieuwe systeem heeft geen bijkomende uitgaven tot gevolg voor het Vlaams Fonds voor

Sociale Integratie van Personen met een Handicap.

Ter informatie kan ik de Vlaamse volksvertegenwoordiger nog meedelen wat volgt.

- Op 14 mei 2004 heeft de eerstvolgende vergadering van de Interministeriële Conferentie Personen met een Handicap plaats met onder meer als agendapunt de verlenging van het samenwerkingsprotocol van 31 maart 2003 betreffende de vereenvoudigde procedure voor rolstoelen.
- De Technische Raad voor rolstoelen is samengesteld in de schoot van het Riziv (*Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering – red.*) en bepaalt dat in mei 2004 de bespreking over de nieuwe nomenclatuur zal kunnen worden beëindigd.

Vraag nr. 127 van 2 april 2004

van mevrouw **RIET VAN CLEUVENBERGEN**

Gehandicaptenvoorzieningen – Bijkomende plaatsen

In totaal stonden in juni 2002 4.000 mensen op de wachtlijsten bij gehandicapteninstellingen. 551 hadden toen een dringende zorgbehoefte. Het was een prioriteit deze 551 mensen op te vangen. Het engagement begin 2002 van de Vlaamse regering – bij monde van toenmalig minister-president Dewael – was dat tegen maart 2003 het probleem van de wachtlijsten van personen met een handicap opgelost zou zijn.

Eind maart 2003 was het probleem niet opgelost, maar werd een oplossingsplan aangekondigd. In een tijdspanne van vijf jaar zou men een plaats garanderen aan alle personen met een handicap die als "urgent" beoordeeld werden. Dit wil zeggen dat iedereen die in 2002 binnen zes maanden nood heeft aan een oplossing, tegen 2008 geholpen wordt. Deze nieuwe belofte bepaalde ook dat 40 % van het plan uitgevoerd zou zijn tegen de Vlaamse verkiezingen in juni 2004. 60 % van de kosten werd doorgeschoven naar de volgende regering.

Het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap besliste in dit kader

om naast de gewone programmatie 124 onmiddellijke opvangplaatsen extra voor personen met een ernstige handicap en zware zorgbehoefte toe te wijzen. In juli en september 2003 zouden de 208 extra resterende plaatsen toegewezen worden. In 2004 zou een analoge inspanning gebeuren.

Dit alles moeten we plaatsen in het totale groeibeid van het Vlaams Fonds tijdens deze regering.

In de begroting 2000 werd zo 1,27 miljoen euro via heroverweging voor werkingsmiddelen van de semi-internaten bestemd. In 2001 was er een verhoging van 2,2 miljoen euro voor werkingsmiddelen van het personeel binnen de ambulante sector, naast een uitbreiding van de thuisbegeleiding en begeleid wonen (1,2 miljoen euro). Voor deze jaren was de optie van de bevoegde minister duidelijk : geen residentiële voorzieningen uitbreiden, alleen investeren in ambulante hulpverlening. Dat hierdoor de druk op de gezinnen die met een moeilijke thuissituatie zaten en de residentiële sector onhoudbaar werd, zag de minister gelukkig in 2002 in. In 2002 werd zo in een uitbreiding van de residentiële en de ambulante diensten voorzien van 16 miljoen euro. In 2003 werd 20,4 miljoen euro extra uitgetrokken om de wachtlijsten weg te werken. Gedeeltelijk werd dit besteed aan reeds opgevangen personen met een handicap, die de voorzieningen onder maatschappelijke druk opgenomen hadden in overtal. Voor 2004 werd nu 22,5 miljoen euro als extra bestemd, te gebruiken voor het wegwerken van de wachtlijsten.

1. Wat was de stand van zaken van de wachtlijsten in de verschillende provincies eind maart 2003 ?

En nu, eind maart 2004 ?

2. Welke nieuwe plaatsen in de residentiële sector, voor thuisbegeleiding, beschermd wonen, zelfstandig wonen en begeleid wonen, werden met de middelen van 2003 en 2004 reeds toegekend in de verschillende provincies ?

Welke werden reeds ingevuld ?

3. Welke voorzieningen kregen sinds juni 2003 een prioritaire behandeling bij het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA) om de nodige aanpassing/uitbreiding te doen voor hun infrastructuur teneinde de toegewezen plaatsen te kunnen invullen ?

4. Hoeveel bijkomende arbeidsplaatsen in voltijdse equivalenten kwamen hierdoor in 2003 en 2004 bij ?

Antwoord

1. De centrale resultaten van de zorgvraagregistraties worden opgemaakt per 6 maanden op 31 december en 30 juni van het jaar. Daarom geef ik hierna een overzicht per provincie van de toestanden op 31 december 2002, 30 juni 2003 en 31 december 2003.

Op 31 december 2002 werden 4.734 personen geregistreerd met een urgente hulpvraag. In juni 2003 loopt dit cijfer op tot 5.889. Daarbij moet worden opgemerkt dat de registraties tussen 1999 en 2003 niet enkel de werkelijke toename van urgente hulpvragen tonen. De stijging van het aantal geregistreerde vragen is ook het resultaat van een steeds vollediger registratie van reeds vroeger bestaande hulpvragen die nooit eerder in officiële behoeftenonderzoeken opgenomen werden. De statistische stijging is dus mede het gevolg van de beleidskeuze om hulpvragen transparant en volledig te registreren.

Sedert juli 2003 is de achterstand in de registraties grotendeels bijgewerkt, en dat zowel voor de registratie van nieuwe vragen, als de registratie van de afgesloten vragen (oplossingen). Het is de doelstelling van het beleid om het volume van het zorgaanbod in evenwicht te brengen met de ontwikkeling van de behoeften.

In de periode van 1 januari 2003 tot 30 juni 2003 stijgt de netto registratie van urgente hulpvragen van 4.734 tot 5.889 (+1.155), terwijl in dezelfde periode 824 hulpvragen worden opgelost. 1.979 nieuwe registraties - 824 oplossingen = + 1.155 netto stijging van de geregistreerde urgente hulpvragen.

In de periode 1 juli 2003 tot 31 december 2003 daalt voor het eerst de netto registratie van urgente hulpvragen van 5.889 naar 5.642 (-247), terwijl in dezelfde periode onder meer door het gevoerde uitbreidingsbeleid 2.191 hulpvragen worden opgelost. 1.944 nieuwe registraties - 2.191 oplossingen = - 247 netto daling van de geregistreerde urgente hulpvragen.

Toestand op 31 december 2002

Aantal dringende vragen (UC1,2) per provincie

Omschrijving vraag	ANT	LIM	OVL	VBB	WVL	VLA
Semi-internaat	15	47	35	19	20	136
Semi-internaat niet-schoolgaanden	21	15	1	6	1	44
Dagcentrum (DC)	132	140	132	42	113	559
Begeleid werk (DC/w)	22	14	7	4	11	58
Internaat	100	50	34	33	15	232
OBC	5	1	1	4		11
Begeleid wonen (BegWo)	205	91	204	168	126	794
Beschermd wonen (BesWo)	48	49	38	30	61	226
Tehuis werkenden (TW)	85	24	24	37	36	206
Bezigheidstehuis (TNWbez)	234	134	186	85	152	791
Nursingtehuis (TNWnurs)	115	123	68	55	85	446
Zelfstandig wonen (ZW)	29	31	6	7	6	79
Kortverblijf(KV)			3	1	24	28
Thuisbegeleiding (ThB)	190	63	313	56	353	975
Gezinsplaatsing (gezpl)	8	3	6		2	19
WOP	4	1	3	3	17	28
DC/w + BegWo	3	1		1		5
DC/w + Andere	1	5	2	1		9
Andere combinatie	4	2	10	1	3	20
Logeerfunctie	1				1	2
Niet van toepassing	2	9	17	12	26	66
	1224	803	1090	565	1052	4734
Afgesloten vragen	316	141	89	134	144	824

Toestand op 30 juni 2003

Aantal dringende vragen (UC1,2) per provincie

Gevraagde zorgvorm	ANT	LIM	OVL	VBB	WVL	VLA
Semi-internaat	53	46	89	62	60	310
Semi-internaat voor niet-schoolgaanden	19	13	1	3	5	41
Dagcentrum	152	164	153	57	121	647
Dagcentrum/begeleid werken	33	12	10	9	21	85
Internaat	141	95	72	43	55	406
OBC	9	21	2	7		39
Begeleid Wonen	270	87	185	158	136	836
Beschermd wonen	64	57	55	39	65	280
Tehuis werkenden	87	22	27	40	40	216
Tehuis niet-werkenden gewoon stelsel	300	170	190	120	184	964
Tehuis niet-werkenden, nursing	115	125	77	91	91	499
Zelfstandig wonen	34	23	9	12	7	85
Tehuis voor kortverblijf		1	5	3	10	19
Thuisbegeleiding	334	159	399	118	394	1404
Gezinsplaatsing (gewoon stelsel)	9	4	3	4	4	24
Gezinsplaatsing WOP	5	2	4	3	19	33
Logeerfunctie					1	1
	1625	1001	1281	769	1213	5889
Afgesloten vragen	280	215	357	87	204	1143

Toestand op 31 december 2003

Aantal dringende vragen (UC1,2) per provincie

Gevraagde zorgvorm	ANT	LIM	OVL	VBB	WVL	VLA
Semi-internaat	29	41	67	38	64	239
Semi-internaat voor niet-schoolgaanden	15	22	2	4	4	47
Dagcentrum	155	160	136	74	144	669
Dagcentrum/begeleid werken	24	9	12	7	36	88
Internaat	132	71	57	38	46	344
OBC	4	16	2	7		29
Begeleid Wonen	230	93	170	157	118	768
Beschermd wonen	58	49	56	34	66	263
Tehuis werkenden	48	21	29	42	48	188
Tehuis niet-werkenden gewoon stelsel	281	173	213	116	173	956
Tehuis niet-werkenden, nursing	122	136	84	100	90	532
Zelfstandig wonen	33	23	7	10	5	78
Tehuis voor kortverblijf	1		8	2	8	19
Thuisbegeleiding	382	172	265	121	408	1348
Gezinsplaatsing (gewoon stelsel)	20	4	9	6	6	45
Gezinsplaatsing WOP	3	4	4	3	12	26
Logeerfunctie		1			2	3
	1537	995	1121	759	1230	5642
Afgesloten vragen	580	335	539	365	372	2191

(OBC: observatie- en behandelingscentrum; WOP: wonen onder begeleiding van een particulier – red.)

2. Onderstaande tabel geeft de verdeling weer over de verschillende types van voorzieningen en diensten van het uitbreidingsbeleid 2003 fase 1 en fase 2. De verdeling en toewijzing van het uitbreidingsbeleid 2004 is in voorbereiding, de zorgplannen van de verschillende provincies worden bij het Vlaams Fonds ingewacht tegen april 2004.

Uitbreidingsbeleid 2003

	2003 fase 1	2003 fase 2	totaal
Ambulante sector			
Thuisbegeleiding	4.724	4.583	9.307
Beschermd wonen met dagbesteding	47	94	141
Besch won zonder		7	7
Begeleid wonen	109	162	271
Zelfstandig wonen		2	2
Totaal personen	471	571	1.041

Residentiële sector

Internaten	10	16	26
semi-internaten	22	51	73
observatiecentra	-	3	3

dagcentra	23	73	96
tehuizen werkenden	2	11	13
tehuizen niet werkenden	49	139	188
nursing	4	81	85
kort verblijf	-	12	12
pi in gezin	-	5	5
WOP	4	6	10
Totaal personen	114	377	491
Algemeen totaal	585	948	1.532

Deze bijkomende plaatsen zijn ingevuld. De voorzieningen die (nog) geen infrastructuur ter beschikking hebben, verstrekken via tijdelijke maatregelen de nodige zorgen aan de persoon met een handicap en sluiten hiervoor met het Vlaams Fonds een convenant af.

3. Sinds juni 2003 is aan volgende voorzieningen een VIPA-subsidiebelofte toegekend. Deze dossiers worden door het Vlaams Fonds bij voorrang behandeld:

Voorziening	Uitbreiding
De As in Arendonk	1 plaats dagcentrum
DVC St.-Jozef Antwerpen	8 tehuis niet-werkenden (nursing)
DVC 't Zwart Goor Merksplas	7 tehuis niet-werkenden
Talander Arendonk	2 tehuis niet-werkenden
De Stappe Mortsel	4 tehuis werkenden
De Berken Overijse	1 dagcentrum
Blijdorp 2 Buggenhout	10 tehuis niet-werkenden
Hagewinde Lokeren	4 internaat
Schoonderhage Pollare	10 dagcentrum + 4 tehuis niet-werkenden
Mozaïek Oostakker	4 tehuis niet-werkenden
Eindelijk Buggenhout	2 dagcentrum
Het Anker St.-Andries-Brugge	3 internaat
Huize Tordale Brugge	1 tehuis niet-werkenden
Den Achtkanter Kortrijk	1 tehuis niet-werkenden
De Pelgrim Wulvergem	2 tehuis werkenden
Pamele Kortrijk	3 tehuis niet-werkenden (nursing)

Deze uitbreidingsinvesteringen zijn in de meeste gevallen onderdeel van een globaler project vervangingsbouw.

4. In uitvoering van de beslissingen in het kader van het uitbreidingsbeleid 2003, fase 1 en 2 zijn een 500-tal voltijds equivalente personeelsleden aangeworven. Voor 2004 is de precieze toekenning van uitbreidingsmiddelen nog in voorbereiding.

Vraag nr. 128
van 2 april 2004
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Rode Kruis – Benoeming voorzitter

De Vlaamse regering besliste op 26 maart om de benoeming van prinses Astrid als nationaal voorzitter van het Belgische Rode Kruis voor de periode van 1 januari 2004 tot 31 december 2007 te verlengen.

1. Kan de minister meedelen op basis van welke overwegingen en/of capaciteiten de dame in kwestie werd benoemd ?
2. Ontvangt de prinses hiervoor een vergoeding ?
3. Komt de Vlaamse regering daar eventueel in tegemoet ?

Antwoord

1. De statuten van het Belgische Rode Kruis regelen in artikel 28 de benoemingsprocedure van de nationale voorzitter.

Art. 28 Nationale voorzitter.

De kandidatuur van de nationale voorzitter wordt voorgedragen door de Nationale Raad, die hierover bij gewone meerderheid beslist.

Deze kandidatuur moet vooraf door elk van de beide Gemeenschapsraden bij gewone meerderheid worden goedgekeurd.

De Gemeenschapsraden en de Nationale Raad beslissen slechts geldig indien tweederde van de leden aanwezig of vertegenwoordigd is.

De nationale voorzitter wordt benoemd bij besluit van elk van de drie Gemeenschapsregeringen.

...

De voordracht van een kandidaat gebeurt dus door de organen van het Belgische Rode Kruis, die hierover bij gewone meerderheid beslissen.

Het nationaal huishoudelijk reglement van het Belgische Rode Kruis bepaalt dat geheime stemming verplicht is telkens wanneer het om personen gaat. Uiteraard is die bepaling gerespecteerd bij de stemmingen over de voordracht van de nationale voorzitter. Om evidente redenen wordt het resultaat van een geheime stemming niet gemotiveerd.

De benoeming van de nationale voorzitter van het Belgische Rode Kruis gebeurt bij besluit van elk van de drie gemeenschapsregeringen. De Vlaamse regering heeft de kandidaat die voorgedragen werd door de Nationale Raad, benoemd.

2. Neen.
3. Aangezien prinses Astrid hiervoor geen vergoeding ontvangt, is er geen tegemoetkoming van de Vlaamse regering.

Vraag nr. 129
van 30 april 2004
van mevrouw SONJA BECQ

Vlaams Fonds – Budget

De minister verklaart geregeld dat het totale budget voor welzijn de voorbije jaren met 37 % steeg, van 1,6 miljard euro naar 2,2 miljard.

Graag kreeg ik meer inzicht in de concrete realisaties wat de gehandicaptensector betreft. Immers, de indruk ontstaat dat er veel middelen werden besteed, maar tegelijk blijkt de vraag nog nooit zo groot te zijn geweest.

Daarom volgende vragen met betrekking tot de realisaties in deze legislatuur.

1. Met hoeveel procent (evenals in absolute cijfers) steeg het budget van het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap sinds het aantreden van deze regering ?
2. Hoeveel procent hiervan correspondeerde met gewone indexverhogingen ?
3. Hoeveel procent (evenals in absolute cijfers) hiervan werd besteed aan bijkomende tewerkstelling en om hoeveel fulltime equivalenten gaat het ?

Hoeveel procent (én in absolute cijfers) ging naar de uitvoering van de VIA-akkoorden (omzetting DAC, loonsverhoging, uitstapregeling) ?

4. Welk aandeel van het budget ging sinds het aantreden van deze regering naar een versterking van de administratie (Vlaams Fonds centraal en in de provincies) ?

5. Wat is het aandeel en hoe was de groei voor de verschillende vormen van dienstverlening (de diverse voorzieningen, het PAB, de hulpmiddelen) in de voorbije legislatuur ?
6. Hoeveel plaatsen werden sinds het aantreden van deze regering bijgecreëerd (en worden effectief gebruikt) in de diverse vormen van dienstverlening, gaande van de nursing (tehuizen niet-werkenden), tot de thuisbegeleiding en het persoonlijk assistentiebudget ?
7. Hoeveel mensen werden in 1999 geholpen met een budget voor individuele hulpmiddelen en hoeveel mensen werden in 2003 geholpen (inclusief de uitbetaling) ?

Antwoord

In het antwoord op de vragen wordt verwezen naar tabel 1 met de financiële gegevens en naar tabel 2 met de gegevens over het gebruik van de voorzieningen.

1. Van 2000 tot 2004 zijn de **uitgaven** van het Vlaams Fonds gestegen met 23,7% (+207.458.935 EUR).

In dezelfde periode steeg de **dotatie** met 28,89% (+233.924.663 EUR).

2. In constante prijzen (2000) bedraagt de stijging van de **uitgaven** 21,59%.
3. Het overgrote deel van de uitgaven in het Vlaams Fonds zijn personeelsuitgaven. Een stijging van de uitgaven vertaalt zich dan ook vooral in een stijging van de gesubsidieerde personeelsleden. Van eind 1999 tot eind 2003 is het aantal personeelsleden (hoofden) in de residentiële en semi-residentiële zorg met 1.123

eenheden toegenomen. In de ambulante zorg zijn er in dezelfde periode 303 eenheden meer (VTE). En de budgetten voor het PAB worden, gezien de aard van deze regeling, ook voor het overgrote deel omgezet in personeel.

Het aandeel voor de VIA-akkoorden is gestegen van 1,561% in 2000 tot 3,496% in 2004.

4. Een indicator voor het antwoord op deze vraag is het aandeel werking/investering in de totale uitgaven. In absolute cijfers zijn de uitgaven gestegen (van 23.325.764 in 2000 naar 27.242.570 in 2004) maar het aandeel in de totale uitgaven is lichtjes afgenomen (van 2,665% in 2000 naar 2,516% in 2004).

Dit laatste is enerzijds een gevolg van de sterke stijging van de statutaire uitgaven en anderzijds van een regeringsbeslissing tot blokkering van personeelsformaties en budgetten.

5. Voor een overzicht hiervan verwijzen we naar het laatste deel van tabel 1, waar de diverse statutaire materies zijn onderscheiden.
6. Het overzicht hiervan is te vinden in tabel 2.
7. In de jaren 1999, 2000 en 2001 dienden respectievelijk 7.788, 8.948 en 13.145 personen een aanvraag in voor een tegemoetkoming voor individuele materiële bijstand.

In 2002 dienden 8.454 personen een aanvraag in voor een bijstandskorf, in 2003 waren dit er 9.180.

1.780 personen kregen in 2002 een korf toegerekend, 6.669 in 2003. De gemiddelde waarde van een bijstandskorf voor 4 jaar bedraagt 8.137 euro (toestand op 31.12.03).

Tabel 1 - Bron: financiële verslagen Vlaams Fonds; Begrotingscijfers 2004 na begrotingscontrole (cijfers in euro)

	Budget 2000	Budget 2001	Budget 2002	Budget 2003	Budget 2004
Werking	23.325.764	24.617.810	26.406.149	25.686.074	27.242.570
Statutair	851.690.312	909.953.446	947.715.051	979.781.741	1.055.273.404
832.0 - integratie	(2.986.274)	(4.629.932)	(5.419.532)	(6.444.095)	(6.973.313)
832.1 - revalidatie	(1.674.050)	(2.209.772)	(2.629.080)	(2.635.008)	(2.661.965)
832.2 - opleiding	(10.145.662)	(9.801.115)	(10.018.654)	(9.632.028)	(10.195.510)
832.3 - tewerkstelling	(195.357.574)	(197.650.614)	(198.978.122)	(204.701.089)	(207.267.734)
832.41 - IMB	(17.077.955)	(18.406.491)	(15.272.061)	(18.611.160)	(16.879.709)
832.42 - PAB	(0.000)	(3.032.680)	(8.277.698)	(12.383.068)	(19.781.530)
832.5 - residentieel	(576.344.190)	(618.339.163)	(649.906.471)	(655.004.237)	(719.377.348)
832.6 - ambulantly	(24.431.642)	(28.668.762)	(32.055.285)	(36.337.985)	(43.405.296)
832.7 - divers geregl. & nt geregl.	(6.078.696)	(9.743.083)	(10.756.062)	(10.385.251)	(7.667.874)
85 - ordonnanciering VIPA	(15.525.571)	(15.272.721)	(14.375.461)	(23.621.695)	(21.037.000)
8xxx - diversen fa/gemeen)	(2.068.698)	(2.199.113)	(26.625)	(26.125)	(26.125)
Diversen	174.244	601.935	757.250	327.352	133.281
Eigen inkomsten (incl. overgedragen resultaat)	65.418.853	67.009.512	67.178.200	52.692.913	38.953.120
Dotaties	809.771.467	868.163.679	907.700.250	953.102.254	1.043.696.130
waarvan Constant	(761.229.758)	(795.309.549)	(820.508.648)	(862.025.421)	(960.271.399)
waarvan Nieuw	(3.579.585)	(17.719.105)	(19.830.600)	(14.800.000)	(7.500.000)
waarvan VIA (in CB en NB)	(12.640.090)	(21.938.700)	(27.662.450)	(32.093.000)	(36.489.305)
waarvan Nationale Loterij	(0.000)	(0.000)	(6.504.200)	(6.498.000)	(3.903.000)
waarvan indexprovisie en -verhogingen	(18.373.065)	(21.683.010)	(25.644.352)	(24.439.833)	(18.532.426)
waarvan ordonnanciering	(13.948.969)	(11.513.315)	(7.550.000)	(13.246.000)	(17.000.000)
Indexen 2000 = 100					
Index uitgaven	100	106,85	111,39	114,92	123,70
Index uitgaven - constante prijzen	100	104,38	108,46	112,13	121,59
Index dotaties	100	107,21	112,09	117,70	128,89
Aangroei absoluut					
Aangroei uitgaven		59.982.871	39.705.259	30.916.717	76.854.088
Aangroei dotatie		58.392.212	39.536.571	45.402.004	90.593.876
Aandeel VIA-akkoorden	1,561%	2,527%	3,048%	3,367%	3,496%
Aandeel werking/investering in totale uitgaven	2,665%	2,632%	2,709%	2,554%	2,516%
Aandeel van de diverse stat. materies					
integratie	0,3506%	0,5088%	0,5719%	0,6577%	0,6608%
revalidatie	0,1966%	0,2428%	0,2774%	0,2689%	0,2523%
opleiding	1,1912%	1,0771%	1,0571%	0,9831%	0,9661%
tewerkstelling	22,9376%	21,7210%	20,9956%	20,8925%	19,6411%

IMB	2,0052%	2,0228%	1,6115%	1,8995%	1,5996%
PAB	0,0000%	0,3333%	0,8734%	1,2639%	1,8745%
residentieel	67,6706%	67,9528%	68,5761%	66,8521%	68,1698%
ambulant	2,8686%	3,1506%	3,3824%	3,7088%	4,1132%
divers geregl. & ntgeregl.	0,7137%	1,0707%	1,1349%	1,0600%	0,7266%
VIPA - ordonnanciering	1,8229%	1,6784%	1,5169%	2,4109%	1,9935%
diversen (algemeen)	0,2429%	0,2417%	0,0028%	0,0027%	0,0025%

(IMB: individuele materiële bijstand; PAB: persoonlijk assistentiebudget; VIPA: Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden – red.)

Tabel 2 – Evolutie van het aantal plaatsen bij Vlaams-Fondsvoorzieningen (dec 199 - dec 2003)

Code	Erkende en bezette plaatsen	31 dec 1999		31 dec 2003		evolutie 1999-2003	
		erkende	bezette	erkende	bezette	erkende	bezette
	Internaat (totaal)	4 824	4 539	4 821	4 512	-3	-27
101	Internaat				4106		
102	Internaat niet-schoolgaanden				355		
103	Internaat begeleide uitgroei				51		
	Semi-internaat (totaal)	3 545	3 355	3 674	3 689	129	334
201	Semi-internaat				3279		
202	Semi-internaat niet-schoolgaanden				410		
401	Observatie- en Behandelingscentrum	327	311	331	337	4	26
701	Kortverblijf	56	53	112		56	
	Pleegzorg (totaal)	900	785	959	902	59	117
801	Pleegzorg			805	775		
802	WOP (wonen onder begeleiding v. particulier)			154	127		
111	Thuisbegeleiding	40 450		57 674	3 506**	17 224	
	(aantal begeleidingen)				* =aantal cliënten		
301	Dagcentrum	3 083	3 018	3 452	3 569	369	551
302	Begeleid werken				162		
333	Begeleid wonen	1 240		1 955	2 067	715	2 067
555	Beschermd wonen	220		582	592	362	
501	Tehuis Werkenden	1 146	1 102	1 170	1 136	24	34
	Tehuis Niet Werkenden (totaal)	7 571	7 465	8 262	8 190	691	725
601	Tehuis Niet Werkenden-bezigheid			3 972	3 937		
901	Tehuis Niet Werkenden-nursing			4 290	4 253		
666	Zelfstandig wonen	199		223	207	24	
	PAB	50	40	687	608	637	568

bron: studiecel VFSIPH mei 2004

Evolutie personeelsomkadering 31/12/1999-31/12/2003

Residentiële en semi-residentiële (in VTE)

		31-12-99	31-12-03	verhoging
internaten	101	3727	3828	101
semi-int.	201	1132	1185	53
dagcentra	301	1124	1290	166
observatie	401	278	287	9
werkenden	501	558	606	48
niet-werk.	601/901	6622	7303	681
Kortverbl.	701	48	104	56
Plaatsing.	801	59	68	9
		13548	14671	1123

Opmerkingen :

Cijfers uit het jaarverslag (1999 en zoals ingediend 2003)

Regularisatie DAC inclusief

Stijging op 101 ondanks daling aantal erkende bedden!??

Verklaring in functie van contingenten programmerie :

	FTE
2000	190
2001	21
reg. DAC	174
2002	274 gerek. 80%
2003	366
	1025

Verschil (1123-1025) omdat in jaarverslag 2003 werd uitgegaan van volledige opname (100%) extra norm.

Ambulante voorzieningen (in VTE)

	1999	2003	Toename
Thuisbegeleiding	133	182	49
Begeleid Wonen	170	294	124
Beschermd Wonen	56	164	108
Zelfstandig Wonen	152	174	22
Totaal	511	814	303

Vraag nr. 130
van 30 april 2004
van mevrouw SONJA BECQ

Geestelijke gezondheidszorg – Budget

De minister verklaart geregeld dat het totale budget voor welzijn de voorbije jaren met 37 % steeg, van 1,6 miljard euro naar 2,2 miljard euro.

Graag kreeg ik meer inzicht in de concrete realisaties wat het domein van de geestelijke gezondheidszorg betreft. Immers, de indruk ontstaat dat wel veel middelen werden besteed, maar tegelijk blijkt de vraag nog nooit zo groot te zijn geweest.

Daarom volgende vragen.

1. Met hoeveel procent (evenals in absolute cijfers) steeg het budget voor de geestelijke gezondheidszorg sinds het aantreden van deze regering ?
2. Hoeveel procent hiervan correspondeerde met gewone indexverhogingen ?
3. Hoeveel procent (evenals in absolute cijfers) hiervan werd besteed aan bijkomende tewerkstelling en om hoeveel fulltime equivalenten gaat het ?

Hoeveel procent (én in absolute cijfers) ging naar de uitvoering van het VIA, het Vlaams Intersectoraal Akkoord voor de Socialprofitsector (omzetting Derde Arbeidscircuit, loonsverhoging, uitstapregeling) ?
4. Welk aandeel van het budget ging sinds het aantreden van deze regering naar een versterking van de administratie ?
5. Wat is het aandeel van het budget en hoe was de groei voor de verschillende vormen van dienstverlening (de bestaande dienstverlening en specifieke projecten) in de voorbije legislatuur ?

6. Hoeveel plaatsen/uren hulp werden in de voorbije legislatuur gecreëerd ?

Antwoord

De evolutie van het globale begrotingsbudget voor Welzijn en Volksgezondheid in het totale Vlaamse budget is de voorbije jaren inderdaad gestegen met 37 %.

De budgettair grote sectoren binnen Welzijn en Volksgezondheid zijn vooral het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap (VFSIPH) (41 %), Kind en Gezin (10 %), VIPA (10 %), Bijzondere Jeugdbijstand (8 %) en het Zorgfonds (4 %) (*VIPA: Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden*

– *red.*). Al de resterende sectoren vertegenwoordigen samen 27 % van het globale begrotingsbudget voor Welzijn en Volksgezondheid. Deze gegevens zijn terug te vinden in het rapport "Welzijn en Volksgezondheid in cijfers - 2003".

In de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap zijn de welzijnssectoren terug te vinden onder organisatieafdeling 41, de middelen voor de gezondheidssectoren staan opgesomd onder organisatieafdeling 42.

Binnen organisatieafdeling 42 zijn de budgetten bestemd voor het domein van de geestelijke gezondheidszorg samengebracht. De kredieten met betrekking tot de geestelijke gezondheidszorg zijn in de uitgavenbegroting 2004 verspreid over vijf basisallocaties.

Uitgavenbegroting 2004	Omschrijving	Vastleggingskrediet 2004 (euro)
Pr. 42.1 - ba 33.04	Subsidies in het kader van de geestelijke gezondheidszorg	139.000,00
Pr. 42.1 - ba 33.62	Subsidies aan voorzieningen in de gezondheidszorg in uitvoering van het sociaal akkoord	2.244.000,00
Pr. 42.1 - ba 34.27	Subsidies geestelijke gezondheidszorg in het kader van het decreet van 18 mei 1999	41.845.000,00
Pr. 42.2 - ba 12.33	Uitgaven in het kader van de realisatie van de gezondheidsdoelstellingen betreffende preventie van zelfmoord en depressie	130.000,00
Pr. 42.2 - ba 33.33	Subsidies in het kader van de realisatie van de gezondheidsdoelstelling betreffende preventie van zelfmoord en depressie	309.000,00
Totaal		44.667.000,00

1. Met hoeveel procent (evenals in absolute cijfers) steeg het budget voor de geestelijke gezondheidszorg sinds het aantreden van deze regering?

Het totale budget voor de geestelijke gezondheidszorg steeg met 45 % tussen 1999 en 2004.

Uitgavenbegroting	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Centra geestelijke gezondheidszorg (CGG)	26.574.185,86	31.165.173,93	36.121.412,72	40.337.524,00	40.718.849,43	41.252.826,00
Koepels	198.314,82	247.893,52	252.851,39	257.914,00	263.707,22	268.981,36
WGG	250.372,46	297.472,22	304.507,20	313.562,00	316.443,35	322.772,22
Convenants	3.767.981,57		99.157,41	99.157,00	136.341,00	139.000,00
VIA CGG			572.434,83	185.800,00	49.430,00	55.000
VIA Beschut Wonen			1.325.674,25	1.484.027,42	1.926.202,37	2.200.000,00
Gezondheidsdoelstelling preventie zelfmoord en depressie					439.000,00	439.000,00
Totaal	30.790.854,71	31.710.539,67	38.676.037,80	42.677.984,42	43.849.973,37	44.677.579,58
Procentuele stijging tussen 1999-2004						45%

(VVG: Vlaamse Vereniging Geestelijke Gezondheid – red.)

2. Hoeveel procent hiervan correspondeerde met gewone indexverhogingen?

Tussen 1 januari 1999 en 31 december 2003 waren er vijf indexsprongen (juni 1999, september 2000, juli 2001, maart 2002, juli 2003).

De totale stijging van het budget is voor 11 % toe te schrijven aan deze indexverhogingen.

3. Hoeveel procent (evenals in absolute cijfers) werd hiervan besteed aan bijkomende tewerkstelling en om hoeveel fulltime equivalenten gaat het?

Uit het overzicht van het budget en de toewijzing ervan wordt duidelijk dat een eventuele bijkomende tewerkstelling enkel zal worden gerealiseerd binnen de centra voor geestelijke gezondheidszorg. De DAC-regularisatie creëerde geen nieuwe tewerkstelling en de middelen voor de gezondheidsdoelstelling preventie, zelfmoord en depressie worden vooral ingezet voor onderzoeksopdrachten.

Met het decreet van 18 mei 1999 betreffende de geestelijke gezondheidszorg werd voor de centra voor geestelijke gezondheidszorg een enveloppefinanciering ingevoerd.

De verantwoording van de personeelskosten gebeurt binnen deze enveloppes niet meer per individueel personeelslid. Welk bedrag er dus juist besteed werd in de sector aan bijkomende tewerkstelling is niet direct beschikbaar.

Het is wel mogelijk om een raming te geven van het aantal bijkomende voltijdse equivalenten (VTE) in de sector. Eind 1999 werd het aantal gesubsidieerde VTE geclicheerd op 620 VTE (met inbegrip van het personeel in de convenants).

Eind 2002 werden op basis van de gegevens van de sociale balansen 770 VTE geteld in de sector.

Dit zou betekenen dat een aangroei met 150 VTE gerealiseerd werd binnen de centra voor geestelijke gezondheidszorg.

Hoeveel procent (en in absolute cijfers) ging naar de uitvoering van de VIA-akkoorden (regularisatie DAC, loonsverhoging, uitstapregeling)?

Door het Vlaams Intersectoraal Akkoord 2000-2005 werden eind 2001 binnen de **CGG-sector** 13,5 VTE DAC geregulariseerd. Daar-

naast werd ook een eerste schijf voor managementondersteuning toegekend aan de sector.

In 2002 werden nieuwe VIA-middelen toegekend voor aanvullend verlof, managementondersteuning en vorming. In 2003 en 2004 werden de resterende schijven voor managementondersteuning en aanvullend verlof toegekend.

Uitgavenbegroting	2001	2002	2003	2004
VIA CGG	572.434,83	185.800,00	49.430,00	55.000

Binnen de totale stijging 1999-2004 van het krediet is 2 % toe te schrijven aan de uitvoering van het VIA-akkoord in de CGG-sector.

Met het VIA-akkoord werden ook DAC-ers in projecten **Beschut Wonen** toegewezen aan de administratie Gezondheidszorg en dienden de nodige middelen opgenomen te worden in de begroting. Ook in een aantal projecten in het kader van jobcreatie werd hier voorzien.

Uitgavenbegroting	2001	2002	2003	2004
VIA Beschut Wonen	1.325.674,25	1.484.027,42	1.926.202,37	2.200.000,00

De VIA-middelen voor Beschut Wonen vormen 16 % van de totale stijging van het budget voor de geestelijke gezondheidszorg in de periode 1999-2004.

4. Welk aandeel van het budget ging sinds het aantreden van deze regering naar een versterking van de administratie?

De begrotingscijfers waar tot nu toe naar werd verwezen, komen uit de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap. Dit luik van de begroting bundelt de middelen voor de "klanten" van de Vlaamse Gemeenschap, in de meeste gevallen gaat het hier over de gesubsidieerde sectoren. Binnen de algemene uitgavenbegroting worden in principe geen middelen ingeschreven voor de eigen administratie.

Binnen de administratie Gezondheidszorg werden voor de geestelijke gezondheidszorg geen

personeelsuitbreidingen doorgevoerd. Anderzijds heeft de administratie met de beschikbare mankracht wel een enorme inspanning geleverd voor de ontwikkeling en implementatie van een nieuw registratiesysteem in de centra voor geestelijke gezondheidszorg. Via de cliëntenregistratie kan inzicht verworven worden in de in- en uitstroom van patiënten op het niveau van een vestigingsplaats, van een centrum of van de sector.

Individuele hulpverleners, coördinatoren van vestigingsplaatsen, directies van centra en de overheid krijgen aldus een monitoringsinstrument ter beschikking dat, indien het geregeld wordt aangevuld, actuele informatie bevat omtrent de belangrijkste activiteiten van de centra voor geestelijke gezondheidszorg.

De centra voor geestelijke gezondheidszorg ontvingen voor hun inspanningen op het vlak

van registratie begin 2003 wel een éénmalige incentive.

5. Wat is het aandeel van het budget en hoe was de groei voor de verschillende vormen van dienstverlening (bestaande dienstverlening en specifieke projecten) in de voorbije legislatuur?

92 % van het begrotingsbudget voor geestelijke gezondheidszorg gaat naar de 21 centra voor geestelijke gezondheidszorg. Deze CGG richten zich in hun basiswerking naar kinderen en jongeren, volwassenen en ouderen. Daarnaast is er de specifieke hulpverlening op het vlak van drughulp en -preventie, kindermishandeling, daderhulp en zelfmoordpreventie.

De beschikbare middelen worden grotendeels ingezet voor de verdere uitbouw van deze bestaande dienstverlening.

6. Hoeveel plaatsen/uren hulp werden in de voorbije legislatuur gecreëerd?

In het antwoord op de derde vraag heb ik reeds gesteld dat in de periode 2000 - 2002 binnen de centra voor geestelijke gezondheidszorg er een aangroei met 150 voltijdse equivalenten gerealiseerd werd. Deze functies waren evenwel niet allemaal hulpverleningsfuncties.

Maar ook als er maar 100 voltijdse equivalenten hulpverlening zijn bijgekomen, dan nog kunnen we stellen dat er een essentiële groei geweest is in het aantal beschikbare uren hulp.

Vraag nr. 133
van 30 april 2004
van mevrouw SONJA BECQ

Kinderopvang – Budget

De minister verklaart geregeld dat het totale budget voor welzijn de voorbije jaren met 37 % steeg, van 1,6 miljard euro naar 2,2 miljard euro.

Graag kreeg ik meer inzicht in de concrete realisaties wat het domein van de kinderopvang betreft. Immers, de indruk ontstaat dat wel veel middelen werden besteed, maar tegelijk blijkt de vraag nog nooit zo groot te zijn geweest.

Daarom volgende vragen.

1. Met hoeveel procent (evenals in absolute cijfers) steeg het budget voor de kinderopvang sinds het aantreden van deze regering ?
2. Hoeveel procent hiervan correspondeerde met gewone indexverhogingen ?
3. Hoeveel procent (evenals in absolute cijfers) hiervan werd besteed aan bijkomende tewerkstelling en om hoeveel fulltime equivalenten gaat het ?

Hoeveel procent (én in absolute cijfers) ging naar de uitvoering van de VIA-akkoorden (omzetting DAC, loonsverhoging, uitstapregeling) ?

4. Welk aandeel van het budget ging sinds het aantreden van deze regering naar een versterking van de administratie ?
5. Wat is het aandeel van het budget en hoe was de groei voor de verschillende vormen van dienstverlening (reguliere kinderopvang in kinderdagverblijven en onthaalgezinnen, buitenschoolse kinderopvang, flexibele opvang, opvang van zieke kinderen, opvang voor specifieke doelgroepen, projecten/experimenten) in de voorbije legislatuur ?
6. Hoeveel plaatsen/uren hulp werden er sinds het aantreden van deze regering gecreëerd (en in gebruik genomen) in de diverse vormen van kinderopvang ?

Antwoord

1. Evolutie van het budget kinderopvang sinds het aantreden van de regering.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van het budget kinderopvang (KO) en de verkregen bijkredieten sinds het aantreden van de regering.

Onder "budget voor kinderopvang" wordt het gedeelte van de dotatie van Kind en Gezin verstaan dat wordt aangewend ter subsidiëring van de voorzieningen binnen deze sector, het omvat dus niet de ouderbijdragen en de kosten verbonden met de administratie van het domein kinderopvang.

Enkel de bijkredieten in overweging nemende, steeg het budget kinderopvang met 75,541 duizend euro (96,5 %). Worden eveneens de provisionele kredieten in rekening genomen die aan het domein kinderopvang werden overgemaakt, maar nog niet in de dotatie werden opgenomen,

dan steeg het budget voor het domein kinderopvang met 84,791 duizend euro of 108,31 procent.

De indexprovisie bedroeg 8,24 duizend euro. (10,9% ten opzichte van de totale toename bijkredieten).

Domein Kinderopvang: evolutie budget 2001-2004	in kEUR (duizend euro)	% toename	% toename dotatie	% toename dotatie + prov. kred.
Dotatie KO opgenomen in de dotatie K&G - BC 2000	78.282			
Beleidsplan KO 2001	13.062	16,69%	17,29%	15,40%
Beleidsplan KO 2002	8.925	11,40%	11,81%	10,53%
Bijkrediet ter financiering van de loondrift binnen de voorzieningen KO (2004)	2.651	3,39%	3,51%	3,13%
Sociale bescherming onthaalouders (2003 - 2004)	10.869	13,88%	14,39%	12,82%
VIA (2001-2004)	32.654	41,71%	43,23%	38,51%
Indexprovisie	8.244	10,53%	10,91%	9,72%
Besparingsmaatregelen	-864	-1,10%	-1,14%	-1,02%
Totaal bijkredieten KO 2001-2004	75.541	96,50%	100,00%	
Middelen uit het Vlaams Werkgelegenheidsakkoord (2003-2004)	5.250			6,19%
Middelen uit de provisie voor het economisch relancebeleid (2004)	4.000			4,72%
Totaal provisionele kredieten KO 2001-2004	9.250			
Domein Kinderopvang: bijkredieten + provisionele kredieten 2001 - 2004	84.791	108,31%		100,00%
Domein Kinderopvang: budget obv BC 2004 (voor interne verschuiving)	163.073			

2. Het antwoord op vraag 2 is vervat in het antwoord op vraag 1. De bijkomende dotaties die per jaar werden toegekend, zijn op zich een reeds geïndexeerd bedrag tegenover 2000 als uitgangspunt. Dit theoretische indexdeel werd niet apart berekend.
  - 290,75 voltijdse equivalenten (uitbreidingsdossiers 2000-2004, kinderdagverblijven, diensten voor opvanggezinnen);
  - 86,20 voltijdse equivalenten logistiek personeel (VIA, dit aantal verdubbelt in 2005, uitvoering Vlaams Intersectoraal Akkoord);
  - 61,63 voltijdse equivalenten (VIA, directiepersoneel).
3. De concrete realisaties binnen het domein kinderopvang zorgden voor bijkomende tewerkstelling van 503 voltijdse equivalenten (VTE) (kinderdagverblijven, diensten voor opvanggezinnen). Dit aantal vertegenwoordigt het volgende :
  - 64,5 voltijdse equivalenten door de uitbreidingsdossiers 1999 (kinderdagverblijven, diensten voor opvanggezinnen);

Daarnaast hebben de bijkomende middelen impact op de tewerkstelling binnen de initiatieven voor buitenschoolse opvang (+/-696 VTE's). De uitvoering van het Vlaams Intersectoraal Akkoord impliceerde ook de regularisatie en inschakeling van het gewezen DAC-per-

soneel (Derde Arbeidscircuit). De concrete invulling en opvolging van deze regelgeving voorspelt een categorie "in overtal" van 123,65 personen, waarvan 93,35 VTE's tewerkgesteld in de kinderdagverblijven en 30,3 binnen specifieke projecten. Door de besteding van het DAC-besluit worden er 93,35 VTE's "tot uitdoving" gesubsidieerd en 30,3 VTE's blijvend gesubsidieerd. De normverhoging binnen de gesubsidieerde kinderdagverblijven (1/6,5) betekent een bijkomende tewerkstelling van 142 VTE's.

Sinds 2001 werd overgeschakeld op de enveloppesubsidiëring, dit impliceert een subsidiëring per plaats; vandaar dat het op korte tijd moeilijk is om een budgettair plaatje te maken bij de diverse tewerkstellingen op dit domein.

De bovengenoemde aantallen zijn een gevolg van een direct effect van bijkomende middelen (creatie van nieuwe voorzieningen of uitbreidingen van bestaande voorzieningen). Het reële aantal bijkomend tewerkgestelden ligt hoger

als we ook de diverse maatregelen erbij nemen die de tewerkstelling in de kinderopvang trachtten aan te moedigen (startpremie, financiële ondersteuning voor de minicrèches).

De bijkredieten die in de periode 2001-2004 toegekend werden in het kader van de VIA-akkoorden vertegenwoordigen een bedrag van 32,654 duizend euro. Dit vertegenwoordigt 43,23 procent van de bijkredieten die gedurende de periode 2001-2004 aan het domein KO werden toegewezen. Dit vertegenwoordigt 38,51 procent van het totaal van bijkredieten en provisionele kredieten die gedurende de periode 2001-2004 aan het domein KO werden toegewezen.

4. De impact van de diverse uitbreidingen binnen het domein kinderopvang op de administratieve tewerkstelling blijkt uit onderstaande tabel en vertegenwoordigt 2,61 % van de totale budgettoename. Onder "versterking van de administratie" worden zowel de personele als de werkingskosten verstaan.

Versterking administratie gefinancierd d.m.v. budgetten KO 2001-2004	in kEUR (duizend euro)	% toename dotatie	% toename dotatie + prov. kred.
Beleidsplan KO 2001 - versterking administratie			
Inspectie en personeel	640		
Osiris	744		
Investeringskosten dataverwerking (Datawarehouse)	248		
IT ondersteuning bijkomend personeel	37		
Callcenter / website	217		
Sociaal vangnet onthaalouders - versterking administratie	124		
Overige - versterking administratie	205		
Totaal versterking administratie	2.215	2,93%	2,61%

5. Wat is het aandeel van het budget en hoe was de groei voor de verschillende vormen van dienstverlening (reguliere kinderopvang in kinderdagverblijven en onthaalgezinnen, buitenschoolse kinderopvang, flexibele opvang, opvang van zieke kinderen, opvang van specifieke doelgroepen, projecten/experimenten) in de voorbije legislatuur ?

Overzicht van een aantal deelrubrieken van het budget kinderopvang en toename van de respectieve budgetten tijdens de voorbije legislatuur (in miljoen euro)

Oorspronkelijk budget	Toename				
	2000	2001	2002	2003	2004
Kinderdagverblijven	152,6	+2,23	+3,64		+2,00
Diensten voor opvanggezinnen					
Buitenschoolse kinderopvang	0,40	+2,78	+2,10	+3,09	
Flexibele kinderopvang				+2,16	
Opvang zieke kinderen					
Opvang specifieke doelgroepen		+0,37	+0,32		+1,75
Projecten / experimenten (vorming)	0,74	+0,4			
Zelfstandige KO		+2,23	+0,56		

6. Creatie van het aantal plaatsen sinds het aantreden van de regering in de diverse vormen van kinderopvang.

Over de periode 1999-2003 nam het aantal gesubsidieerde plaatsen toe met 1.940 in dagopvang en 7.953 in de buitenschoolse opvang. Over dezelfde periode nam het aantal plaatsen in zelfstandige opvangvoorzieningen toe met 3.520.

Het aantal plaatsen in realisatie (dus over de periode 2004 en komende jaren) bedraagt 1.201 voor de kinderdagverblijven, 784 plaatsen voor de diensten voor opvanggezinnen, 2.390 plaatsen bij initiatieven voor buitenschoolse opvang en 175 plaatsen bij buurt- en nabijheidsdiensten.

# plaatsen	1999	2000	2001	2002	2003
Kinderdagverblijven	13.369	13.652	13.873	14.007	14.105
Diensten voor onthaalouders	28.516	29.204	29.596	29.776	29.720
Buitenschoolse opvang in aparte lokalen van kinderdagverblijven	732	948	999	1.000	1.023
Initiatieven voor buitenschoolse opvang	13.105	16.002	17.649	20.134	20.767

Nog te verwachten bijkomende plaatsen	In realisatie	Januari 2004	binnen 4 miljoen
Kinderdagverblijven	939	45	217
Diensten voor onthaalouders	224	336	224
Initiatieven voor buitenschoolse opvang	2.209	181	Nihil
Buurt - en nabijheidsdiensten (*)			175

# plaatsen	1999	2000	2001	2002	2003
Mini-crèches			8.629	9.525	10.246
Zelfst. kinderdagverblijven			4.218	4.213	4.310
Particuliere opvanginstellingen	10.408	11.449			
Zelfst. onthaalgezinnen	7.747	7.453	7.684	7.238	7.119
Totaal met attest van toezicht	18.155	18.902	20.531	20.976	21.675

(*) Ruwe raming - Dit zijn geen nieuwe plaatsen (het gaat om erkenning, behoud, versterking en lichte uitbreiding van plaatsen voor sociaal kwetsbare groepen).

Vraag nr. 134
van 30 april 2004
van de heer JOHAN MALCORPS

Chronisch vermoeidheidssyndroom – Vlaamse complementaire initiatieven

Er zijn duizenden patiënten die lijden aan CVS (chronisch vermoeidheidssyndroom) in Vlaanderen. Of beter gezegd : mensen die lijden aan ME (myalgische encefalomyelitis) of NEIDS (neuro-endocrien-immuun-deficiëntie-syndroom). Wat wellicht exactere aanduidingen zijn, die ook ingaan tegen veel vooroordelen, tegen wat door velen als "maar" een vorm van blijvende oververmoeidheid en niet als een echte ziekte beschouwd wordt.

De laatste jaren maakte de federale regering werk van een vernieuwend beleid ten aanzien van CVS-patiënten. Met een reeks van positieve maatregelen. CVS-patiënten kunnen terecht bij een CVS-referentiecentrum, ze kunnen de voordelen genieten van de maximumfactuur en ze kunnen gebruikmaken van de maatregel die erop gericht is patiënten met een ziekte-uitkering meer kansen te geven op "toegelaten arbeid".

CVS-patiënten en hun verenigingen wijzen echter op een reeks van praktische problemen die blijven bestaan. En waardoor veel mensen met CVS niet enkel in een sociaal, maar ook in een financieel en economisch vacuüm dreigen te vallen.

Sinds 1 april 2002 wordt CVS als ziekte erkend door het Riziv. Of juist gesteld : bepaalde onderzoeken en behandelingen specifiek voor CVS kunnen voortaan terugbetaald worden. De erkenning liep gelijk met de opening van het eerste universitair referentiecentrum voor patiënten die lijden aan CVS in Pellenberg (Leuven). Ook in Antwerpen en Gent werden centra opgestart en andere komen er binnenkort : bij de UCL (sites in Brussel en Yvoir/Namen) en aan de VUB (Brussel). Het centrum van het Academisch Ziekenhuis van de VUB zou uitsluitend kinderen en adolescenten met CVS beneden de 18 jaar behandelen. Met deze centra sluit het Verzekeringscomité dat is ingesteld bij de Dienst voor Geneeskundige Verzorging van het Riziv, een revalidatieovereenkomst waarbij vormen van biopsychosociale screening en een specifieke interdisciplinaire revalidatie voor de daar behandelde CVS-patiënten ten laste worden genomen.

Om tot een centrum te worden toegelaten, moeten patiënten aan een reeks criteria voldoen : minstens zes maanden zonder aantoonbare reden vermoeid zijn en lijden aan minstens vier van de volgende symptomen : keelpijn, gezwollen klieren, hoofdpijn, geheugen- en concentratiestoornissen, gewrichtsklachten, spierpijn. Bovendien moeten de patiënten doorverwezen worden naar zo'n referentiecentrum door hun huisarts via een standaardverwijsformulier (art. 7 van de revalidatieovereenkomst met de CVS-centra).

In de praktijk blijft echter het probleem dat er bij veel huisartsen nog altijd veel onbegrip is voor CVS. Sommige weigeren gewoon de diagnose CVS te stellen, omdat zij er zogenaamd niet in geloven. Terwijl de WGO criteria heeft opgesteld voor de diagnose van CVS, en CVS als ziekte nu ook in ons land officieel erkend is.

In het centrum kan een definitieve diagnose gesteld worden, eerst door een geneesheer-specialist interne geneeskunde en vervolgens door een heel multidisciplinair team. Dit team doet dan ook voorstellen in verband met behandeling en revalidatie. Voor de groeiende groep van mensen waarbij reeds jaren geleden de CVS-diagnose gesteld werd, aldus sommigen, wordt echter op deze wijze te weinig soelaas geboden.

Inmiddels blijkt dat er lange wachtlijsten ontstaan om toegang te krijgen tot deze centra. Deze situatie roept een bijkomend probleem op : immers alléén patiënten die in een centrum worden behandeld, kunnen rekenen op een terugbetaling en vergoeding voor dit soort onderzoeken en behandelingen door het ziekenfonds. De vraag is dan ook of veel patiënten toch niet in de kou blijven staan.

Hier rijst ook de vraag naar de verantwoordelijkheid van de Vlaamse Gemeenschap. Moet men werkeloos toezien of kan men ook zelf in actie komen ? Liefst in overleg met de federale centra, maar indien nodig door aanvullende diensten aan te bieden.

Bovendien blijven er grote vragen bij de behandelingswijze die in de referentiecentra zoals Pellenberg toegepast wordt. Men zweert er bij cognitieve gedragstherapie en kinesithérapie.

We kunnen niet om de vaststelling heen dat er in de wetenschappelijke wereld en evenzeer in het mi-

lieu van de CVS-patiënten en hun verenigingen verdeeldheid bestaat tussen grosso modo twee scholen : de psychosociale school van Leuven zeg maar (met als meest uitgesproken vertegenwoordiger prof. Van Houdenhove) en de fysisch-biologische school van Brussel (met prof. Kenny De Meirleir). Veel CVS-patiënten zijn ervan overtuigd dat een "grotendeels psychologische aanpak" niet volstaat om de ziekte onder controle te krijgen. In de Commissie Milieu/Gezondheid van het Vlaams Parlement getuigde prof. De Meirleir over de wisselwerking van infecties, stress en de blootstelling aan schadelijke stoffen uit het leefmilieu, als oorzaak van de aanhoudende uitputting typisch voor CVS. Vooral in het geval van blootstelling aan het houtverduurzamingsmiddel PCP (pentachloorphenol) was de band onmiskenbaar.

Voorzover nu bekend, zou in geen enkel van de vijf referentiecentra de fysisch-biologische aanpak een reële kans krijgen, en dat ondanks de zogenaamde multidisciplinaire werkwijze die gevolgd wordt. Wat bij veel CVS-patiënten en hun verenigingen het idee versterkt dat hun probleem niet ernstig wordt genomen, omdat hun ziekte als voornamelijk psychisch of zelfs als "ingebeeld" wordt afgedaan.

Bovendien ontstaat de indruk dat enkel patiënten met een lichte variant van CVS, die dus nog voor echte revalidatie in aanmerking komen, toegelaten worden. De echt zware gevallen die met een combinatie van oefeningen en gedragstherapie niet geholpen kunnen worden, zouden aan hun lot worden overgelaten.

Deze discussie is geen marginaal gegeven dat beperkt zou blijven tot enkele patiënten of belangengroepen van patiënten in Vlaanderen. Ze wordt wereldwijd gevoerd. Ook in Nederland bijvoorbeeld hebben de twee grootste organisaties die de belangen van CVS-patiënten verdedigen, verzet aangetekend tegen het besluit van het College voor Zorgverzekeringen om enkel cognitieve gedragstherapie voor CVS-patiënten bij de minister te adviseren.

In elk geval is het de vraag of het vanwege de overheid verstandig is om de kaart te trekken van één enkele wetenschappelijke school. Een zeker pluralisme inzake behandelmethoden zou hier moeten gelden, aangezien de wetenschappelijke discussie rond de oorzaak/oorzaken van CVS nog lang niet beslecht lijkt.

Ook hier zou de Vlaamse regering in het kader van de verrichte inspanningen op het vlak van gezondheid en leefmilieu, complementaire initiatieven kunnen nemen.

1. Wat kan er vanuit Vlaanderen gedaan worden om de inspanningen op te drijven om de omvang van het probleem van mensen die lijden aan CVS met alle sociale gevolgen van dien, zo gedetailleerd mogelijk in kaart te brengen en op basis van reële cijfers het verdere beleid uit te stippelen, en daarbij alles in het werk te stellen om wachtlijsten te voorkomen van mensen die op een behandeling wachten van ernstige chronische aandoeningen ?
2. Kan men in dit kader ook een berekening laten opmaken van de kosten voor samenleving en economie (bv. uitval van productie) van de ziekte CVS, zoals gebeurde in Nederland door het Economisch en Sociaal Instituut van de Vrije Universiteit Amsterdam ?
3. Worden er vanuit de Vlaamse Gemeenschap complementair aan de werking van de federale referentiecentra diensten aangeboden, zodat alle CVS-patiënten (zowel de langdurig zieken als mensen die pas kort met de symptomen kampen) en alle behandelwijzen (zowel gedragstherapie als vormen van medisch-milieu-kundige therapieën) volwaardig aan bod komen ?
4. Kan de Vlaamse minister mee instaan voor de informatie aan de huisartsen in verband met CVS en de verschillende doorverwijsmogelijkheden ?
5. Welke rol kan de Vlaamse minister spelen in het bevorderen van het overleg met de CVS-patiëntenverenigingen ?

Antwoord

Het chronisch vermoeidheidssyndroom is een relatief recente klinische entiteit - ze werd door de Wereldgezondheidsorganisatie pas in 1992 in de internationale ziekteclassificatie (ICD-10) opgenomen - met nog vele onduidelijkheden zowel inzake terminologie, classificatie, etiologie als behandeling. Waarschijnlijk betreft het een vrij heterogene groep aandoeningen waarvan de meeste, maar niet

alle, van neurologische aard zijn. Het stresshormoonstelsel, het immuunsysteem, diverse neurotransmittersystemen, virale infecties in het verleden en mogelijk milieuvloeden spelen een rol.

1. Zoals de Vlaamse volksvertegenwoordiger weet, ligt het zwaartepunt van de gezondheidsbevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap bij preventie. Om preventie mogelijk te maken, moet uiteraard eerst de etiologie van een aandoening, minstens gedeeltelijk, bekend zijn. Voor CVS is dit, ondanks hypothesen rond infectieziekten, milieuvloeden en zo verder, nog onvoldoende het geval om preventie mogelijk te maken.

Verder is het zo dat de gezondheidsindicatoren die de overheid nu routinematig verzamelt, zich niet lenen tot een inschatting van de grootte van het probleem. Zo gebeurt de codering van de Minimale Klinische Gegevens (MKG) nog op basis van de ICD-9 uit 1981, toen CVS nog geen internationaal erkende ziekte-entiteit was. CVS kan dus niet uit de MKG-statistiek geïsoleerd worden. Bovendien zou het noteren van alleen de hospitalisaties voor CVS slechts een zeer gedeeltelijk beeld van de ziekte opleveren. Naast de MKG-gegevens is er nog de mortaliteitstatistiek. Codering gebeurt hier weliswaar aan de hand van de ICD-10 maar CVS is veel meer een invaliderende chronische aandoening dan een doodsoorzaak. Voor een inschatting van de omvang van het probleem zou er dus een specifiek onderzoek moeten gebeuren.

Rekening houdende met deze randomstandigheden, zie ik momenteel geen mogelijkheid om op korte termijn de grootte van de groep mensen die aan CVS lijden in te schatten.

2. De VU Amsterdam maakte in 2000 inderdaad een inschatting van de maatschappelijke kostprijs van CVS. Daaruit bleek dat het merendeel van de aanzienlijke kostprijs, met name 80 - 85 %, zijn oorsprong vond in productie- en werkverlies. Er zijn weinig redenen om aan te nemen dat dit in Vlaanderen anders ligt.

Inzake gezondheidskosten voor de overheid, blijft CVS vooral deel uitmaken van de curatieve zorgverstrekking die in hoofdzaak gefinancierd wordt via de federale instanties en het

Riziv (*Rijksdienst voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering – red.*). Ook hier kan met andere woorden gesteld worden dat het opzetten van een studie om de maatschappelijke kosten in te schatten geen prioriteit kan zijn voor het Vlaamse gezondheidsbeleid. Niettemin zal ik bij de bevoegde federale instantie (Riziv) informeren of zij over dergelijk cijfermateriaal beschikken.

3. Wat de behandeling van CVS of het sturen daarvan betreft, worden er, de bevoegdheden van de Vlaamse overheid in gedachten houdende, geen initiatieven ontwikkeld. Toch wil ik stellen dat het feit dat veel centra een veeleer psychosociale behandelingstechniek hanteren, niet inhoudt dat CVS niet ernstig" of zelfs "ingebeld" zou zijn. Een dergelijke stelling doet onrecht aan de zeer vele patiënten met ook andere aandoeningen die via psychologische behandelingstechnieken geholpen worden.

Naast de federale initiatieven is het wel zo dat, wat ondersteuning betreft, mensen die ernstig en langdurig zorgbehoevend zijn uiteraard een beroep kunnen doen op de Vlaamse zorgverzekering. De zorgbehoevendheid wordt daarbij gemeten met verschillende instrumenten zoals de BEL-profielschaal (*basiseerstelijnsprofielschaal – red.*) en de Katz-schaal. De onderliggende aandoening die oorzaak is van de zorgbehoevendheid speelt daarbij geen rol en wordt ook niet geregistreerd.

- 4 en 5. De uitoefening van de gezondheidszorgberoepen en de behandeling van chronische aandoeningen is in hoofdzaak een federale bevoegdheid. Onder meer om die reden plan ik aangaande CVS geen specifieke informatieverbreiding naar, of overleg met, het huisartsenkorps of patiëntenverenigingen.

Het is vanzelfsprekend dat de huisarts zichzelf wel op de hoogte moet houden van nieuwe ontwikkelingen in zijn of haar vakgebied. Daarbij dient de arts zowel individueel literatuur op te volgen als deel te nemen aan meer groepsmatig georganiseerde bijscholing.

Voor patiënten met een aandoening als CVS, waar zowel inzake oorzaak als behandeling nog zoveel onduidelijkheden zijn en waarbij in de symptomatologie ook heel wat subjectieve

symptomen meespelen, is het vinden van erkenning en de strijd tegen vooroordelen vaak moeilijk. CVS-patiënten worden, ook vandaag nog, vaak met ongelof en onbegrip geconfronteerd. Patiëntenverenigingen, waar contacten met lotgenoten mogelijk zijn, zijn zeker bij een dergelijke problematiek een belangrijk gegeven.

Vraag nr. 135
van 2 juni 2004
van mevrouw NIKI DE GRYZE

Zonnecentra – Preventiebeleid

Uit onderzoek blijkt dat bij 7 op de 10 zonnebankcentra bruinen een riskante onderneming is. Klanten worden er nog altijd onvoldoende geïnformeerd over de gevaren van onnatuurlijk bruinen. Zo "vergeten" de meeste uitbaters de klanten een document te laten ondertekenen waarin ze akkoord gaan met de risico's.

Toch werd een ontwerp van decreet betreffende het preventieve gezondheidsbeleid aangenomen in plenaire vergadering op 5 november 2003 en bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad op 3 februari 2004 met volgende paragraaf :

"Bij de preventie van aandoeningen is een coherente en geïntegreerde benadering noodzakelijk waarbij alle oorzakelijke factoren onder de loep genomen worden. Zo moet het voorkomingsbeleid voor melanomen, kwaadaardige tumoren van de huid, zowel aandacht hebben voor informatie en sensibilisatie van de bevolking inzake zongedrag, als voor de voorwaarden waaronder kunstmatige UV-blootstelling in zonnecentra kan gebeuren."

Vandaar volgende vragen aan de minister.

1. Welke maatregelen nam de minister opdat kunstmatige UV-blootstelling plaatsvindt in de meest gezonde omstandigheden ?
2. Welke maatregelen nam de minister opdat de klanten voldoende geïnformeerd worden ?
3. Nam de minister contact op met de betrokken federale minister voor eventuele aspecten die niet tot haar bevoegdheid behoren ?

Antwoord

1. Ik nam geen maatregelen om de kunstmatige UV-blootstelling te laten plaatsvinden in de meest gezonde omstandigheden. De reden hiervoor is dat de zonnecentra tot de bevoegdheid behoren van de federale overheid (productnormering).

Deze materie is geregeld in de wet van 11 januari 1999 tot regeling van de exploitatie van zonnecentra (BS 20 februari 1999) en in het koninklijk besluit van 20 juni 2002 houdende voorwaarden betreffende de exploitatie van zonnecentra (BS 1 augustus 2002). Zo vindt men bijvoorbeeld in artikel 9 van de wet van 11 januari 1999 een lijst met voorzorgen die genomen moeten worden om de kunstmatige UV-blootstelling te laten plaatsvinden in de meest gezonde omstandigheden:

- een goede beschermende bril dragen;
- alle resten van cosmeticaproducten verwijderen en geen beschermend zonnebrandmiddel gebruiken;
- zich niet aan ultravioletstraling blootstellen wanneer men geneesmiddelen inneemt die de gevoeligheid voor ultravioletstralen verhogen;
- als men aan een huidziekte lijdt, geen gebruik maken van de zonnebank zonder het advies van een arts in te winnen;
- tijdens de eerste sessie de tijd van blootstelling zo kort mogelijk houden om te zien hoe de huid reageert.

Het citaat in de vraag is geen citaat uit het decreet betreffende het preventieve gezondheidsbeleid, maar bevindt zich in de memorie van toelichting bij dit decreet waar er bij wijze van voorbeeld gesproken wordt over kunstmatige UV-blootstelling. Deze materie is echter al geregeld in federale wetgeving, dus is het niet wenselijk om dit op Vlaams niveau over te doen.

2. Ik nam geen maatregelen om de klanten voldoende te informeren, omdat de zonnecentra tot de bevoegdheid behoren van de federale overheid.

Deze materie is geregeld in de wet van 11 januari 1999 tot regeling van de exploitatie van zonnecentra (BS 20 februari 1999) en in het koninklijk besluit van 20 juni 2002 houdende voorwaarden betreffende de exploitatie van zonnecentra (BS 1 augustus 2002). Zo vindt men bijvoorbeeld in artikel 8 van de wet van 11 januari 1999 de verplichting om in elk zonnecentrum een bord aan te brengen waarop de volgende informatie duidelijk wordt weergegeven: "Ultravioletstraling kan huidkanker veroorzaken en de ogen ernstig beschadigen. Het gebruik van een beschermende bril is verplicht. Bepaalde geneesmiddelen en cosmetica kunnen ongewenste huidreacties veroorzaken. Blootstelling aan kunstmatige ultravioletstralen is ten zeerste af te raden voor minderjarigen van minder dan vijftien jaar en voor zwangere vrouwen." Ook moet degene die instaat voor het dagelijks beheer van de zonnepanelen volgens artikel 9 van dezelfde wet de klant mondeling en door afgifte van een informatietekst informeren over de gevaren van blootstelling aan ultravioletstraling.

3. Neen, er werd geen contact opgenomen met de betrokken federale minister, omdat deze materie volledig tot de bevoegdheid behoort van de federale overheid (productnormering) en omdat zij al volledig geregeld is in federale regelgeving.

PATRICIA CEYSENS

VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE,
BUITENLANDS BELEID EN
E-GOVERNMENT

Vraag nr. 72
van 26 maart 2004
van de heer FREDDY SARENS

Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid – Werking

De wetgeving van 1993 inzake de internationale betrekkingen van de gemeenschappen en de gewesten voorziet in de verplichte oprichting van een Interministeriële Conferentie voor Buitenlands Beleid (ICBB). De federale regering dient de vergaderingen van de gemeenschappen en gewesten gere-

geld te informeren over het buitenlands beleid, hetzij uit eigen beweging, hetzij op verzoek van een gemeenschaps- of gewestregering. Dit houdt in dat deze Conferentie ook op verzoek van een gemeenschaps- of gewestregering moet bijeenkomen.

De ICBB is in die optiek een belangrijk instrument voor Vlaanderen om te wegen op het Belgisch buitenlands beleid en te komen tot een buitenlands beleid van de Belgische federatie.

Het is belangrijk een zicht te hebben op de vergaderingen van de ICBB. Wij hebben via een eerdere schriftelijke vraag de noodzakelijke inlichtingen gekregen voor de periode van september 1999 tot november 2002. Nu willen wij deze inlichtingen graag geactualiseerd zien tot op de dag van vandaag.

1. Hoeveel keer is de Interministeriële Conferentie voor Buitenlands Beleid bijeengekomen sinds november 2002 tot maart 2004 ?
2. Hoeveel keer is dit gebeurd op initiatief van de Vlaamse regering ?
3. Hoeveel keer is dit gebeurd op initiatief van een andere gemeenschaps- of gewestregering ?
4. Welke onderwerpen zijn aan de orde geweest op de vergaderingen van de ICBB in de periode november 2002 – maart 2004 ?

Antwoord

1. De Interministeriële Conferentie voor Buitenlands Beleid kwam in de vermelde periode vijf keer samen, op de volgende data: donderdag 5 december 2002, donderdag 13 maart 2003, donderdag 5 juni 2003, donderdag 25 september 2003, donderdag 25 november 2003.
- 2 en 3. Geen enkele vergadering werd bijeengeroepen op vraag van een deelstaatregering. Wél werden er bij een aantal vergaderingen agendapunten toegevoegd op vraag van een gemeenschap of een gewest. Dit staat als zodanig vermeld bij het betrokken agendapunt.

De andere punten werden hetzij door de federale overheid, hetzij op algemene vraag geagen-

deerd, of betreffen de follow-up van eerdere vergaderingen.

4. Een steeds terugkerend onderwerp op de bijeenkomsten van de ICBB is de goedkeuring van het verslag van de werkgroep Gemengde Verdragen. Daarnaast werden volgende onderwerpen behandeld.

Vergadering van 5 december 2002

- Task-Force instemmingsprocedures: stand van de werkzaamheden en prioriteitenlijst instemmingsprocedures gemengde verdragen
- Raamverdrag over de bescherming van de nationale minderheden: verslag over de werkzaamheden van de ad hoc werkgroep
- Bilaterale culturele betrekkingen met de Islamitische Republiek Iran: vraag van de Iraanse minister van Buitenlandse Zaken tot samenwerking
- Associatie van de Franse Gemeenschapscommissie bij de samenwerkingsakkoorden over enerzijds de nadere regelen voor het sluiten van gemengde verdragen en anderzijds de vertegenwoordiging van het Koninkrijk België bij de internationale organisaties waarvan de werkzaamheden betrekking hebben op gemengde bevoegdheden
- Europese Raad van Kopenhagen (12-13 december 2002)
- Europese Conventie: stand van de werkzaamheden
- Partnerschapsovereenkomst waarbij een partnerschap wordt tot stand gebracht tussen de leden van de Groep van Staten in Afrika, het Caraïbisch Gebied en de Stille Oceaan, enerzijds, en de Europese Gemeenschap en haar Lidstaten, anderzijds, Bijlagen I, II, III, IV, V en VI, Protocolen 1, 2, 3 en de Slotakte: prioritaire behandeling met het oog op deadline voor inwerkingtreding
- Betrekkingen met Noordrijn-Westfalen: vraag om samenwerking met de Beneluxlanden

- Internationale conferentie over federalisme: aanstelling van ambassadeur Johan Swinnen als projectmanager

Vergadering van 13 maart 2003

- Lijst van gemengde verdragen waarvoor de instemming of de ondertekening prioritair is
- Omzetting en toepassing van het Europese recht in België
- Raamverdrag over de bescherming van de nationale minderheden: stand van de werkzaamheden van de ad hoc werkgroep
- Associatie van de Franse Gemeenschapscommissie bij de samenwerkingsakkoorden over de nadere regelen voor het sluiten van gemengde verdragen, de vertegenwoordiging van het Koninkrijk België bij de internationale organisaties waarvan de werkzaamheden betrekking hebben op gemengde bevoegdheden en met betrekking tot de vertegenwoordiging van het Koninkrijk België in de Ministerraad van de Europese Unie
- Europese lenteraad (Brussel, 21-22 maart 2003)
- Europese Conventie : stand van de werkzaamheden
- Toekomst van de Europese cohesiepolitiek: voorbereiding van de informele raad van Chalkidiki van 16 mei 2003 (op vraag van het Waals Gewest)
- Grensoverschrijdende samenwerking: Noordrijn-Westfalen, Nord-Pas-de-Calais en SarLor-Lux
- Forum van de federaties: trilateraal overleg met Zwitserland en Canada
- Belgische delegatie in het Comité van Lokale en Regionale Overheden van de Raad van Europa: samenstelling, rekening houdende met vertegenwoordiging van beide geslachten
- Samenwerkingsakkoord met betrekking tot de vertegenwoordiging van het Koninkrijk

België in de Ministerraad van de Europese Unie - overheveling van de Raad Leefmilieu van categorie II naar categorie III

Vergadering van 5 juni 2003

- Gemengde verdragen waarvoor de instemming of de ondertekening prioritair is
- Raamverdrag over de bescherming van de nationale minderheden: stand van de werkzaamheden van de ad hoc werkgroep Europese Raad van Thessaloniki van 20 juni 2003
- Europese Conventie: stand van de werkzaamheden
- Samenwerkingsakkoord met betrekking tot de vertegenwoordiging van het Koninkrijk België in de Ministerraad van de Europese Unie - overheveling van de Raad Leefmilieu van categorie II naar categorie III
- Derde internationale conferentie over federalisme, Brussel, oktober 2004: stand van zaken
- Forum van de federaties: internationalisering
- Toekomst van de Europese cohesiepolitiek: verslaggeving van de informele Raad van Chalkidiki van 16 mei 2003
- Informatie over de opvolging van de ingebrekestelling van de Belgische Staat door de Europese Commissie (inzake regionale taks ingesteld door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest)
- Toetreding van België, Waals Gewest, Franse Gemeenschap en Duitstalige Gemeenschap tot Sar-Lor-Lux

Vergadering van 25 september 2003

- Ad hoc vergadering ter voorbereiding van de Intergouvernementele Conferentie van 4 oktober 2003

Vergadering van 25 november 2003

- Prioritaire gemengde verdragen: EU-toetredingsverdrag, uitbreiding Europese Economische-Ruimte (EER), Handvest lokale autonomie en Handvest inzake regionale of minderheidstalen;
- Omzetting en toepassing van de Europese wetgeving in Belgisch recht: stand van zaken en actieprogramma
- Raamverdrag over de bescherming van de nationale minderheden: follow-up van de werkzaamheden van de ad hoc werkgroep
- Europese Raad, Brussel, 12 en 13 december 2003
- Intergouvernementele Conferentie: stand van de werkzaamheden
- Toekomst van het regionale beleid en de structuurfondsen (op vraag van het Waals Gewest en van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest)
- Raad Leefmilieu - overheveling van categorie II naar categorie III (op vraag van het Vlaams Gewest)
- Kandidatuur van België voor de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties
- Aandachtspunten van het Belgische buitenlandse beleid voor de komende maanden
- Derde internationale conferentie over federalisme (Brussel, februari 2005): stand van zaken
- Internationale FDF-campagne tegen Vlaanderen (op vraag van de Vlaamse Gemeenschap)
- Evaluatie van het samenwerkingsakkoord van 17 juni 1994 betreffende de gewestelijke economische en handelsattachés en de modaliteiten op het vlak van de handelspromotie en van het samenwerkingsakkoord

van 18 mei 1995 betreffende het statuut van de vertegenwoordigers van de gemeenschappen en de gewesten in de diplomatieke en consulaire posten

Vraag nr. 73
van 26 maart 2004
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Export Vlaanderen – "Zwarte lijsten"

In afwachting van een onderzoek naar Vlaamse bedrijven die tekort zouden schieten in hun verplichtingen tegenover Export Vlaanderen, werd beslist om de gangbare praktijk van "zwarte lijsten" op te schorten.

Kan de minister meedelen hoeveel ondernemingen thans op die "zwarte lijsten" voorkomen ?

Antwoord

Export Vlaanderen hanteert geen zwarte lijsten meer op basis waarvan bedrijven worden uitgesloten van de dienstverlening.

Momenteel zijn er 32 bedrijven die in het verleden in hun verplichtingen ten aanzien van Export Vlaanderen tekort zijn geschoten en waarvoor de naleving van de inschrijvingsvoorwaarden, wanneer zij aan nieuwe initiatieven van Export Vlaanderen willen deelnemen, met bijzondere aandacht wordt gecontroleerd.

Vraag nr. 74
van 26 maart 2004
van de heer LUC VAN DEN BRANDE

Buitenlandse zendingen – Stand van zaken

Een actief buitenlands beleid vereist een aanwezigheidspolitiek, het leggen van contacten van de bevoegde minister met het oog op het uitbouwen van netwerken met buitenlandse partners.

1. Hoeveel zendingen in het kader van het algemeen politiek buitenlands beleid heeft de minister begeleid sinds haar aantreden ?

Welke waren de bestemmingen en wat was de duur van deze zendingen ?

2. Hoeveel zendingen in het kader van de bevordering van de buitenlandse handel (Export Vlaanderen, FIT) heeft de minister begeleid sinds haar aantreden ?

Welke waren de bestemmingen en wat was de duur van deze zendingen ?

Antwoord

1. In het kader van het algemeen politiek buitenlands beleid heb ik de volgende zendingen ondernomen:

- Verenigd Koninkrijk (Londen): 03/07/2003 - 03/07/2003;
- Frankrijk (Rijsel): 29/10/2003 - 29/10/2003.

2. In het kader van de bevordering van de buitenlandse handel heb ik de volgende zendingen ondernomen:

- Rusland (Sint-Petersburg): 07/09/2003 - 10/09/2003;
- Verenigd Koninkrijk (Birmingham): 24/10/2003 - 24/10/2003;
- Nederland (Amsterdam): 05/04/2004 - 06/04/2004;
- Italië (Bologna): 14/04/2004 - 15/04/2004.

Vraag nr. 77
van 2 april 2004
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

EU-uitbreiding – Informatie bedrijfswereld

Uit een studie van PricewaterhouseCoopers blijkt dat 30 % van de bedrijven in dit land die zaken doen met de nieuwe lidstaten van de Europese Unie, de gevolgen van de uitbreiding onderschaten, terwijl tal van andere nog niet klaar zouden zijn om ze adequaat op te vangen.

Kan de minister meedelen welke initiatieven er de afgelopen jaren door de Vlaamse regering en door instellingen zoals Export Vlaanderen werden genomen om de Vlaamse bedrijven te wijzen op de concrete gevolgen en derhalve de te nemen maatregelen ingevolge de uitbreiding ?

Antwoord

Sinds 2000 werden vanuit de afdeling Europa Economie van de **administratie Economie** de volgende initiatieven ontwikkeld met het oog op de sensibilisering van de bedrijven in Vlaanderen voor de nieuwe lidstaten en hun opportuniteiten.

1. Het Euro Info Centre organiseerde sinds 2000 de volgende seminars met gemiddeld een 70-tal deelnemers :

- op 11 mei 2000: "Internationalisatie": een algemeen seminarie over de manier van zaken doen met bedrijven in het buitenland;
- op 29 maart 2001: "KMO's en internationalisatie", specifiek toegespitst op de kandidaat-lidstaten;
- op 20 juni 2002: "Interreg III C": stimuleren van interregionale samenwerking via het Europese Interreg III C-programma: doelstelling en implementatie;
- op 11 maart 2003: "Interreg III B": transnationale samenwerking;
- op 20 mei 2003: "Uitbreiding van de Europese Unie en de impact hiervan op de KMO's in Vlaanderen";
- op 23 april 2004 organiseert het Euro Info Centre een opvolgingsseminarie over het Interreg III C - programma.

2. Buiten deze seminars publiceert het Euro Info Centre sinds einde 2000 op geregelde tijdstippen samenwerkingsvoorstellen via het netwerk van 280 Euro Info Centres verspreid, over heel Europa en de kandidaat-lidstaten. Deze samenwerkingsvoorstellen gaan zowel uit van Vlaamse bedrijven naar KMO's in de lidstaten, als omgekeerd.

Vanaf september 2004 zal het Euro Info Centre rechtstreeks deze samenwerkingsvoorstellen publiceren op de website: europinfocentre@vlaanderen.be, naast de bestaande publicatie via Export Vlaanderen.

3. De cel "Centraal- en Oost-Europa" binnen de afdeling Europa Economie heeft verschillende economische projecten goedgekeurd in het kader van het Vlaams samenwerkingsprogramma met Centraal- en Oost-Europa:

- in 2000: 1 project in verschillende landen;
- in 2001: 9 projecten in Litouwen, Hongarije, Letland, Polen, Slovenië en Tsjechië;
- in 2002: 10 projecten in Estland, Hongarije, Letland en Polen;
- in 2003: 10 projecten in Estland, Hongarije, Letland, Litouwen, Polen, Slowakije en Tsjechië.

Daarnaast heeft de afdeling Europa Economie verschillende delegaties uit de kandidaat-lidstaten ontvangen, o.a. uit Slovenië, Litouwen en Hongarije.

In verband met bovenvermelde vraag werden door de **GOM Antwerpen** in het kader van de samenwerking met de regio Malopolska volgende activiteiten georganiseerd voor het bedrijfsleven, of zal volgende activiteit worden gehouden:

- op 23/11/01 i.s.m. de KVKN Antwerpen-Waasland: seminarie over de nieuwe Poolse handelswetgeving;
- op 8/11/02 colloquium i.s.m. UA: Ownership and Privatisation in Poland. Governance implications of Poland's Accession to the European Union;
- op 6/05/04 seminarie i.s.m. Fairtec naar aanleiding van de B2B-dagen in Antwerp Expo: The Accession of Poland to the EU: Opportunities and Challenges.

(GOM: gewestelijke ontwikkelingsmaatschappij; KVKN: Kamer van Koophandel en Nijverheid; UA: Universiteit Antwerpen – red.)

De bedrijven hebben te allen tijde de mogelijkheid om specifieke vragen over het zakendoen met Polen en het opsporen van bedrijfscontacten te stellen aan het Antwerps Contactpunt in Krakau.

In het kader van de komende EU-uitbreiding organiseerde de **GOM Vlaams-Brabant** in samenwerking met de provincie Vlaams-Brabant en de Kamer van Handel en Nijverheid een infosessie "KMO's en de uitbreiding van de EU" in oktober 2003 in Leuven met 160 inschrijvingen. Daarnaast besteedde de GOM Vlaams-Brabant nog aandacht aan deze problematiek in het tweemaandelijks tijdschrift GOM-Actueel.

De **GOM Oost-Vlaanderen** heeft vooral via haar Euro Info Centre actief bijgedragen tot het verlenen van informatie aan de ondernemingen inzake opportuniteiten en bedreigingen die de komende EU-uitbreiding met zich meebrengt.

Reeds in 1991 startte het Euro Info Centre van de GOM een intense samenwerking met het Hongaarse "Investment and Trade Development Agency" (ITDH), waardoor een (Vlaamse) medewerker van de GOM in de kantoren van het ITDH kon meewerken aan informatieverstrekking en begeleiding van Vlaamse bedrijven die in Hongarije zakelijke activiteiten wensen te ontwikkelen. In dit kader werden, dikwijls in samenwerking met Export Vlaanderen en in nauwe samenwerking met het voormelde ITDH, doorheen de jaren verschillende zakenmissies naar Hongarije georganiseerd.

Gedurende de voorbije 14 jaar hebben talloze ondernemingen hun voordeel met deze dienstverlening kunnen doen en zo zich daadwerkelijk en op voorhand kunnen voorbereiden op de nakende EU-uitbreiding.

In 2003 werd deze actie nog geïntensifieerd en richtte zij zich vooral op ondernemingen die zich effectief nog vragen moeten stellen aangaande de gevolgen van de EU-uitbreiding:

- op 17 juni werd een seminarie voor ondernemingen georganiseerd onder de titel "De uitbreiding van de Europese Unie: kansen en uitbreidingen voor KMO's". Er waren ongeveer 70 deelnemers aan dit seminarie;

- op 12 september werd een gelijkaardig seminarie georganiseerd, maar thans toegespitst op een aantal sectoren zoals machinebouw, biotechnologie, electronica, bouw,...;
- op 31 maart werd een infosessie georganiseerd omtrent de mogelijkheden voor milieubedrijven in de EU-uitbreidingslanden.

Verder is het Euro Info Centre medepromotor van een aantal bedrijvencontactdagen in Duitsland die de samenwerking met Centraal-Europese landen als ruggengraat hebben. Het betreft bedrijvencontactdagen in Berlijn, Chemnitz, Regensburg, Dresden en Hof. Het Euro Info Centre is eveneens co-organisator van een aantal internationale zakenreizen naar Hongarije, Polen, Tsjechië en Slowakije, alle in het najaar 2004 - voorjaar 2005.

De goede contacten met de partnerregio's zijn voor de **GOM Limburg** het vertrekpunt om aan de Limburgse bedrijven een service aan te bieden met betrekking tot handelsrelaties en samenwerking met bedrijven in Centraal- en Oost-Europa.

De meest voorkomende formule is deze waarin een Limburgs bedrijf geholpen wordt bij het zoeken naar een partnerbedrijf in Centraal- of Oost-Europa, hetzij naar toeleveringsbedrijven of bedrijven die ingeschakeld worden in de productieketen, hetzij naar partners voor de uitbouw van een verkoopnet.

Begin 2003 werd samengewerkt met de Kamer van Handel en Nijverheid Limburg (KHNL). Een uitgevoerde enquête naar de interesse van bedrijven in Centraal- en Oost-Europa resulteerde in een 70-tal positieve antwoorden die veelal aanleiding gaven om assistentie te verlenen. Vragen van 22 bedrijven voor partnerzoekacties en andere vormen van assistentie werden behandeld.

Een greep uit de bemiddelingen.

- Voor een interieurbouwbedrijf werden contacten georganiseerd met een vijftal bedrijven met het oog op een langdurige uitbestedingsrelatie of een overname.
- Voor een diepvriesfabrikant werden diepvriesfaciliteiten gevonden in Roemenië en in Bulgarije.

- Voor een softwarebedrijf werd een verkenning gedaan van enkele bedrijven in Silezië.
- Voor een heftruckdistributeur werden bedrijven in Polen en Roemenië gevonden met het oog op afzet van tweedehands heftrucks.
- Voor een toeleveringsbedrijf werden kandidaten voor overname van een buitengebruikgesteld productiepark gevonden.
- Twee bedrijven uit de voedingssector werden in contact gebracht met enkele Poolse bedrijven.

Op 19 mei 2003 werd in samenwerking met Export Vlaanderen en de KHNL een ervaringsuitwisselingsavond georganiseerd voor een 26-tal bedrijven met interesse in Centraal- en Oost-Europa.

Op 22 september 2003 werd naar aanleiding van de door het provinciebestuur van Limburg georganiseerde "Hongaarse Dagen" in samenwerking met de Hongaarse ambassade, Export Vlaanderen en de Limburgse werkgeversorganisaties een informatienamiddag over Hongarije georganiseerd, met een 80-tal aanwezigen.

Inschrijving in een gezamenlijke aanvraag leidde tot toezegging van Europese subsidies voor een netwerk van een 20-tal partnerorganisaties uit zowel de huidige EU-landen als uit 7 toetredingslanden. Dit netwerk zal partnerzoekacties verrichten naar zakenvoorstellen binnen een uitgebreide Europese Unie, onder meer via een reeks contactdagen voor specifieke activiteitenclusters, telkens gekoppeld aan een internationale beurs.

Op haar beurt organiseerde **Export Vlaanderen** een gespecialiseerde workshop rond de uitbreiding van de EU, en de kansen en uitdagingen die daarmee gepaard gaan. Dit vond plaats n.a.v. de twejaarlijkse exportdagen, in februari 2000 en in februari 2002. Ook in de volgende sessie, die gehouden wordt in juni aanstaande, is er een workshop gepland die enkel handelt over dit thema.

Tijdens diverse algemene en sectorspecifieke seminars rond landen uit Centraal- en Oost-Eu-

ropa werd ook telkens gewezen op de gevolgen van de uitbreiding, en op opportuniteiten inzake de verschillende Europese, internationale en Vlaamse steunfondsen voor de handel met deze landen.

Ook tijdens andere acties (contactdagen, zakenreizen, beursdeelnames, ...) was dit een weerkerend thema. Export Vlaanderen vaardigde voor dit thema bovendien geregeld sprekers af naar seminars van derden.

Verder beschikt Export Vlaanderen sinds 2003 over een juridische dienst en een cel financiering van internationaal ondernemen, die de Vlaamse bedrijven een antwoord bieden op alle vragen inzake reglementering en internationale steunfondsen.

Export Vlaanderen ten slotte geeft ook ad hoc antwoord op elke vraagstelling die een Vlaamse ondernemer stelt, zij het aan de hoofdzetel, aan de provinciale exportcentra of aan de Vlaamse economische vertegenwoordigers in de betrokken landen.

Vraag nr. 78
van 2 april 2004
van de heer JOHAN SAUWENS

Decreet oppervlakedelfstoffen – Stand van zaken

Op 4 april 2003 werd het decreet betreffende de oppervlakedelfstoffen goedgekeurd. Daarin werden zowel een globaal delfstoffenplan, als een plan per delfstof aangekondigd.

Wat is de stand van zaken m.b.t. de uitvoering van dat decreet ?

Antwoord

M.b.t. de uitvoering van het decreet van 4 april 2003 betreffende de oppervlakedelfstoffen (afgekort het oppervlakedelfstoffendecreet) was het voor een aantal artikelen noodzakelijk nadere uitvoeringsmodaliteiten vast te leggen in een uitvoeringsbesluit van de Vlaamse regering.

Het besluit van de Vlaamse regering houdende regels tot uitvoering van het oppervlakedelfstoffen-

decreet (Vlareop) werd definitief goedgekeurd op 26 maart 2004. Dit besluit geeft uitvoering aan de bepalingen in het oppervlakedelfstoffendecreet in verband met:

- de inhoud en procedure van vaststelling van de oppervlakedelfstoffenplannen (artikelen 4, 6, 7 §2);
- de natuurlijke samenstelling van de oppervlakedelfstoffen (artikelen 26 en 27);
- het efficiënt en doelmatig benutten van de ontginningsgebieden (artikel 9 §3);
- de financiële zekerheden met betrekking tot de eindafwerking (artikelen 21, 25, 26, 27 §2, 30);
- de inwerkingtreding van het decreet (artikel 35).

Het zijn de enige artikelen van het oppervlakedelfstoffendecreet die nadere uitvoeringsmodaliteiten behoeven.

Zodra het Vlareop is gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad treden zowel het besluit als ook het oppervlakedelfstoffendecreet zelf in werking.

In de memorie van toelichting bij het decreet en ook tijdens de parlementaire voorbereiding ervan werd aangegeven dat de voorbereiding van het algemeen oppervlakedelfstoffenplan bij prioriteit en bij voorkeur vóór de bijzondere delfstoffenplannen zou aangevat worden.

Mijn administratie heeft daarom eerst een voorontwerp van algemeen oppervlakedelfstoffenplan opgesteld dat, volgens de procedure bepaald in artikel 2 van het Vlareop, reeds voor advies werd overgezonden aan de Vlaamse ministers respectievelijk bevoegd voor Leefmilieu, Openbare Werken, Landbouwbeleid, Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed. Eens de Vlaamse regering het voorontwerp van algemeen oppervlakedelfstoffenplan principieel heeft vastgesteld, zal hierover een raadpleging van de bevolking worden georganiseerd.

Inmiddels werden door mijn administratie ook de voorbereidingen getroffen om een aanvang te nemen met de procedure voor de bijzondere oppervlakedelfstoffenplannen, zoals bepaald in artikel 3 van het Vlareop.

Deze procedure vergt immers de installatie van een ambtelijke stuurgroep waarvan de vertegenwoordigers aangewezen moeten worden door de Vlaamse ministers respectievelijk bevoegd voor Economisch Beleid, Leefmilieu, Openbare Werken, het Landbouwbeleid, Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed.

**Vraag nr. 79
van 16 april 2004
van de heer HERMAN LAUWERS**

Adviescheques – Leveringstermijn

De Vlaamse overheid voorziet in adviescheques die KMO's kunnen aankopen om deskundig advies in te winnen voor hun bedrijf. Tussen betaling en levering kondigt de website van de overheid een termijn aan van maximaal veertien dagen.

Het blijkt dat de werkelijke levering tot zelfs twee maanden op zich laat wachten.

Wat is hiervan de oorzaak en wat wordt eraan gedaan ?

Antwoord

In de procedure bepaald in het besluit van de Vlaamse regering van 14 februari 2003, artikel 16, §2, staat het volgende:

"Binnen een periode van maximaal veertien kalenderdagen na ontvangst van de betaling drukt de uitgever de adviescheques op naam van de onderneming en de erkende adviesinstantie conform de overeenkomst, met vermelding van de vervaldatum, bepaald in artikel 11, §1, en het reserveringsnummer. Hij verstuurt de adviescheques binnen vijf werkdagen".

Ter verduidelijking, artikel 11, §1, bepaalt: "De adviescheque heeft in hoofde van de onderneming een geldigheids van veertien maanden vanaf de datum van uitgifte... ", waarbij de datum van uitgifte deze is van bestelling. Het is bijgevolg zo dat de uitgever in principe beschikt over een termijn van maximaal negentien dagen om de cheques te drukken en te versturen en niet veertien dagen. Dit staat ook zo te lezen in de veelgestelde vragen op de website adviescheques.

Indien een onderneming de bestelde adviescheques niet tijdig ontvangt, kan ze contact opnemen met Sodexho. Daar kan een "formulier tot nieuwe productie van adviescheques door niet-ontvangst" worden aangevraagd. In de periode van 1 maart 2003 tot en met 28 april 2004 werden 21 formulieren ingediend. Wanneer de leveringstermijn overschreden is ten gevolge van IT-matige problemen, wordt de klant telkens hiervan op de hoogte gebracht door de administratie (*IT: informatietechnologie – red.*).

Wel is het zo dat de gehele procedure van bestelling en betaling en de termijnen waarmee rekening moet worden gehouden, tot misverstanden kan leiden. Hierbij nog even kort de procedure.

- Vanaf datum van bestelling, dient de betaling binnen veertien kalenderdagen door de onderneming te worden gestort op rekening van de uitgever.
- Binnen een periode van veertien kalenderdagen na ontvangst van de betaling, drukt de uitgever de cheques. Hij verstuurt deze binnen vijf werkdagen.

Rekening houdende met het feit dat de datum van uitgifte die vermeld staat op de adviescheque gedefinieerd wordt als zijnde de datum van bestelling, beslaat het bovenstaande een periode van maximaal 33 dagen. Een misverstand kan dus schuilgaan in de interpretatie van de datum van uitgifte en de datum van bestelling en vanaf wanneer de termijnen juist beginnen. Om dergelijke misverstanden te vermijden in de toekomst, zal er een verduidelijking worden aangebracht in de uitleg gegeven op de website.

Vraag nr. 80
van 23 april 2004
van de heer DIDIER RAMOUDT

Resolutie handelsbetrekkingen Oekraïne – Uitvoering

Op 16 december 2003 stelde ik een schriftelijke vraag aan alle ministers betreffende de opvolging en uitvoering van de door het Vlaams Parlement goedgekeurde resoluties, en dit vanaf 2001. Ik kreeg daaromtrent een gecoördineerd antwoord van de minister-president (op vraag nr. 28; Bulle-

tin van Vragen en Antwoorden nr. 11 van 30 april 2004, blz. 2042).

Wat de bevoegdheden Buitenlands Beleid en Buitenlandse Handel betreft, gaf de minister een opsomming van een zevental resoluties. Ik heb daarin de eveneens goedgekeurde resolutie betreffende de intensifiëring van de handelsbetrekkingen met Oekraïne (Stuk 1311 (2001-2002) – Nr. 3, aangenomen in plenaire vergadering op 26 februari 2003) niet teruggevonden.

In de Beleidsbrief Buitenlandse Handel en Extern Economisch Beleid 2004, meer bepaald op pagina 44, is voornoemde resolutie wel vermeld in het hoofdstuk 5 "Moties en resoluties van het Vlaams Parlement". Het overzicht vermeldt echter niet wat de opvolging of uitvoering is die aan deze resolutie is gegeven (Stuk 1925 (2003-2004) – Nr. 1).

1. Waarom werd de resolutie over de intensifiëring van de handelsbetrekkingen met Oekraïne niet opgenomen in het gecoördineerde antwoord van de minister-president ?
2. Aangezien ze wel vermeld is in de beleidsbrief, maar er niet wordt aangegeven hoe het zit met de opvolging of de uitvoering ervan, vernam ik graag van de minister een stand van zaken daaromtrent.
3. Indien er geen uitvoering werd gegeven aan de bedoelde resolutie vernam ik graag de redenen daarvoor.

Antwoord

1. De resolutie betreffende de intensifiëring van de handelsbetrekkingen met Oekraïne is inderdaad over het hoofd gezien in de lijst van resoluties die op 15 januari 2004 werd bezorgd aan de minister-president, ten behoeve van zijn gecoördineerd antwoord. Dit is te wijten aan een misverstand tussen de administratie Buitenlands Beleid en Export Vlaanderen.
2. In mijn opdracht werd door de administratie Buitenlands Beleid een studie uitgevoerd over de opportuniteiten die de buitengordel van de EU, en Oekraïne in het bijzonder, effectief kan bieden voor samenwerking met Vlaanderen. Uit die studie bleek dat de positieve verwach-

tingen in de resolutie inderdaad werden bevestigd. Daarop heb ik besloten om een eerste, ruim kaderproject te ondersteunen, waarbij VOKA- Antwerpen een stevig platform zal uitbouwen in verscheidene Oekraïense steden, waarop in de toekomst door Vlaamse investeerders en zakenlui zou kunnen worden voortgebouwd (*VOKA: Samenwerking Vlaams Economisch Verbond / Vlaamse Kamers van Koophandel – red.*).

Verder heeft Export Vlaanderen sinds 1999 een handelssecretaris in Kiev en werden recentelijk de volgende acties georganiseerd.

- Multisectorale zakenreis naar Kiev van 7 tot 13 oktober 2003 georganiseerd door Export Vlaanderen en begeleid door de Vlaamse volksvertegenwoordiger. 32 Vlaamse bedrijven namen deel.
- Oekraïne: sectorale zakenreis horeca met bezoek aan Equiphotel, ontmoeting met hotels en hotelketens, Kiev, 2-5 april 2004. Speciale aandacht verdient het op til zijnde plan om in Kiev, de hoofdstad van Oekraïne, in de komende jaren 45 nieuwe hotels te bouwen die aan de Europese standaard voldoen. Drie bedrijven namen aan deze actie deel.

Onder voorbehoud deel ik ook het actieplan 2005-2007 mee dat in verhouding met het belang van Oekraïne ten opzichte van de totale belangen van Vlaanderen in de wereld, duidelijk wijst op een intensifiëring. Dit actieprogramma is opgesteld in samenwerking met het economische middenveld in Vlaanderen.

- Oekraïne : contactdagen bouw in Kiev op 11 en 12 oktober 2005, indien mogelijk in samenwerking met VCB (*Vlaamse Confederatie Bouw – red.*).

Diverse Vlaamse ondernemers exporteren reeds bouw- en renovatiemateriaal naar Oekraïne. In Oekraïne wordt er momenteel aanzienlijk geïnvesteerd in de lokale productie van bouwmaterialen, in de voedingsindustrie, de meubelproductie en enkele andere sectoren. Het ziet ernaar uit dat er een verschuiving op gang komt van invoer van afgewerkte producten naar lokale productie.

De contactdagen bouw kunnen een goede gelegenheid bieden om de mogelijkheden te onderzoeken.

- Oekraïne: groepsstand Agro in Chubinske (omgeving Kiev), 3-6 juni 2006, indien mogelijk in samenwerking met Agoria/Agriv en VLAM (*Vlaams Promotiecentrum voor Agro-en Visserijmarketing – red.*). Machines, veevoeder, landbouwuitrusting.

Deze beurs biedt een goede gelegenheid om Vlaamse rasvarkens, -koeien en -kippen voor te stellen, evenals diervoeding, decoratieve planten, aardappelen, landbouwtextiel en -schoeisel, enzovoort.

- Oekraïne: groepsstand op Inlegmash, van 2 tot 9 september 2006 (machines voor de textielindustrie), indien mogelijk in samenwerking met Agoria.

Ons land is bekend voor zijn textielmachines. De Oekraïense textielbedrijven produceren zijde, katoen en wol, in heel Oekraïne, maar de uitrusting is erg oud. Vele textielfabrieken die worden geprivatiseerd, beschikken enkel over erg verouderde machines. Er is dan ook grote nood aan een modernisering van het machinepark in de textielsector en de timing is zeer geschikt om de Vlaamse textieluitrusting voor te stellen.

- Oekraïne: groepsstand Elcom (Electronic Components) Fair or Telecommunications Fair, Kiev, in april 2007.

Groeisectoren in Oekraïne; er is een toenemende vraag van Vlaamse bedrijven uit deze sectoren. De mogelijkheden in de telecomindustrie groeien gestaag en het aandeel van privé-investeerders is ongeveer 50 % (zowel lokale als buitenlandse). Van de uitrusting en software aangekocht door de Oekraïense telecomindustrie, werd 57 % aangeleverd door buitenlandse leveranciers. De telecomunicatiesector is goed voor ongeveer 5 % van het BBP (*bruto binnenlands product – red.*). Statistieken wijzen erop dat deze sector de tweede belangrijkste industrietaak wordt wat inkomsten betreft. Het aantal Oekraïners dat internet gebruikt, groeit gestaag. Wireless mobile communications is de

best gedijende tak binnen de Oekraïense telecomindustrie. Het aantal gebruikers verdubbelt jaarlijks. De sector biedt veel kansen voor onze bedrijven die uitrusting en knowhow voor de telecomindustrie aanbieden.

- Oekraïne: sectorale zending milieu met technische presentaties in Kiev, 7-10 september 2007.

Milieu is een belangrijk thema in de Oost-Europese landen. In de periode 2004-2006 zullen de lokale fondsen bestemd voor de milieusector wellicht nog ontoereikend zijn, maar tegen 2007 zal daar mogelijk verandering in komen.

Verder kan ik ook melden dat Export Vlaanderen (en FIT in de onmiddellijke toekomst) gesprekken voert met AWEX en Brussels Export voor een grotere samenwerking op Oekraïne (*FIT: Flanders Investment and Trade – red.*).

Vraag nr. 82
van 5 mei 2004
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Buitenlandse handel – Aankoopkortingen China

De Vlaamse regering heeft beslist om dit jaar nog 3 miljoen euro extra uit te geven om een korting te geven aan ontwikkelingslanden die Vlaamse uitrustingsgoederen, machines of productiemateriaal aankopen. Een kwart van de uitgetrokken middelen is bestemd voor de export naar Azië, waarbij in het bijzonder China wordt vermeld.

Mag ik hieruit afleiden dat China nog altijd als een ontwikkelingsland wordt beschouwd?

Antwoord

Het subsidiemechanisme ter financiering van de export van uitrustingsgoederen gebeurt binnen de OESO-reglementering (*Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling – red.*).

De landen die hiervoor in aanmerking komen, worden gedefinieerd volgens de OESO-consensuslijst als **bijlage**.

De koppeling van de term "ontwikkelingsland" met dit financieringsmechanisme is historisch en een beetje ongelukkig.

(*Bovenvermelde bijlage ligt ter inzage bij het Algemeen Secretariaat van het Vlaams Parlement, dienst Schriftelijke Vragen – red.*)

Vraag nr. 83
van 13 mei 2004
van de heer JAN LAURYS

Expansiesteun – Call-systeem

De hervorming van expansiesteun heeft geleid tot de introductie van het call-systeem voor de verdeling van het budget. Op 18 november 2003 is de eerste call gelanceerd, met een looptijd van 4,5 maanden, namelijk tot 31 maart 2004. Op 1 april 2004 is de tweede call gelanceerd. De intekenperiode voor deze tweede call loopt tot 31 december 2004. Deze heeft dus een looptijd van 10 maanden.

Dit laatste komt overeen met wat in de beleidsbrief van de minister staat. Bij de bespreking van de beleidsbrief kondigde zij echter aan dat er naar aanleiding van de Ondernemingsconferentie een bijsturing zou komen van het nieuwe systeem.

In plaats van de twee calls per jaar, zou er een uitbreiding komen naar vier calls. Op deze wijze zou om de drie maanden een call worden afgesloten en zouden bedrijven er binnen drie à vier maanden zicht op hebben of ze al dan niet in aanmerking komen voor een groeipremie. Deze timing zou dan in lijn staan met de gemiddelde doorlooptijd voor de toekenning van een investeringskrediet bij de banken.

Daarnaast werd er ook beslist om te werken met vaste steunpercentages, weliswaar rekening houdende met de verschillende categorieën.

1. Tijdens de bespreking van de beleidsbrief was er sprake van om vier calls per jaar te organiseren; nu wordt er dit jaar maar één georganiseerd, met een looptijd van tien maanden.

Waarom deze wijziging?

2. Blijkbaar wordt er ook afgeweken van het idee van vaste steunpercentages, want op de betrok-

ken website staat nog steeds dat de bedrijven zelf de verhouding van het gevraagde steunpercentage ten opzichte van het maximaal toegelaten steunpercentage mogen ingeven. Hoe lager deze verhouding, hoe hoger de score voor het bedrijf.

Alle bepalingen en voorwaarden uit de eerste call werden zonder wijzigingen overgenomen voor deze tweede call.

Waarom werd deze voorgestelde wijziging niet doorgevoerd ?

3. Graag een overzicht van de ranking van alle bedrijven die een aanvraag hebben ingediend. Kan de minister dit per bedrijf aanvullen met de volgende informatie :
  - type investering en investeringsbedrag ;
  - aantal werknemers in de onderneming ;
  - leeftijd van de onderneming.
4. Kan de minister eveneens vermelden welke bedrijven uiteindelijk een subsidie ontvangen en hoeveel deze subsidiebelofte bedraagt ?

Antwoord

1 en 2. Naar aanleiding van de besprekingen in de betrokken commissie in het Vlaams Parlement werd wat 2004 betreft gesteld dat er twee calls zouden lopen: de eerste liep van 18 november 2003 tot en met 31 maart 2004, de tweede loopt van 1 april tot en met 31 december 2004.

De Ondernemingsconferentie werd beslist, ik citeer:

"Op korte termijn zullen alvast volgende wijzigingen doorgevoerd worden: in plaats van de voorziene 2 calls per jaar, zal er een uitbreiding zijn naar 4 calls. Op deze wijze wordt om de drie maanden een call afgesloten en hebben bedrijven binnen 3 à 4 maand zicht of ze al dan niet in aanmerking komen voor een groeipremie. Deze timing staat dan volledig in lijn met de gemiddelde doorlooptijd van de toekenning van een investeringskrediet bij de banken. Daarenboven zal ook per call een vast steunpercen-

tage vastgelegd worden. Hierdoor verdwijnt dit criterium uit de beslissingsindicatoren."

De twee wijzigingsbesluiten van de Vlaamse regering werden op 30 april jongstleden principieel goedgekeurd met het oog op adviesverlening door de Raad van State. Ze bepalen dat de nieuwe regeling die beide aspecten van de Ondernemingsconferentie behelst, vier calls per jaar en schrapping van het criterium gevraagde versus maximaal toelaatbare steun, op 1 januari 2005 van kracht wordt.

De startdatum van 1 januari 2005 is ingegeven door twee redenen: het zou van onbehoorlijk bestuur getuigen om na definitieve goedkeuring door de Vlaamse regering retroactief de procedure van de lopende call te wijzigen. Bovendien vergt de schrapping van het criterium van de gevraagde versus de maximaal toelaatbare steun een grondige analyse van de reeds complexe webapplicatie van de groeipremie. Immers, het criterium fungeert niet enkel als een element waarop een onderneming kan scoren, met dit criterium wordt tevens bepaald hoeveel steun de onderneming zal krijgen, mocht zij in de ranking gunstig worden gerangschikt. Het begrotingsakkoord dat naar aanleiding van de principiële goedkeuring werd gegeven, bepaalt dat met de eerstvolgende begrotingscontrole in de nodige budgettaire middelen zal worden voorzien, teneinde deze aanpassing aan de applicatie te kunnen financieren.

3 en 4. De actueel van toepassing zijnde besluiten bepalen dat "de rangschikking van alle subsidieaanvragen vastgesteld wordt door de minister in een ministerieel besluit. Dit ministerieel besluit wordt op de website gepubliceerd binnen vier maanden na de uiterste indieningsdatum van de subsidieaanvraag en bevat de lijst van de gerangschikte ondernemingen met de volgende gegevens per onderneming:

- 1° de naam;
- 2° gunstig of niet gunstig gerangschikt;
- 3° de exploitatiezetel of de exploitatiezetels waar de investeringen worden uitgevoerd;
- 4° de behaalde plaats in de rangschikking;
- 5° de behaalde totaalscore".

Aangezien de eerste oproep werd afgesloten op 31 maart 2004, betekent dit dat het resultaat van de eerste call uiterlijk op 31 juli 2004 op de website gepubliceerd moet zijn. Ik heb mijn administratie echter de opdracht gegeven om maximale inspanningen te leveren teneinde het resultaat van de call sneller bekend te kunnen maken. Zodra ik de definitieve rangschikking heb ondertekend, krijgen alle ondernemingen zowel de gunstig als de ongunstig gerangschikte, een individuele betekening van de beslissing. Op dat ogenblik zal ik ook de geïndividualiseerde gegevens ter beschikking stellen. Zoals beloofd, zal trouwens ook de mediaanscore op de website worden bekendgemaakt, zodat ondernemingen bij de tweede call een betere inschatting kunnen maken van hun kansen op gunstige rangschikking.

MARINO KEULEN

VLAAMS MINISTER
VAN WONEN, MEDIA EN SPORT

Vraag nr. 99
van 26 maart 2004
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Socialehuisvestingsmaatschappijen – Taalwetgeving

In zijn antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 74 omtrent de onderworpenheid van de socialehuisvestingsmaatschappijen (hierna SHM's) aan de taalwetgeving, uitte de minister zijn twijfel omtrent de vraag of SHM's onder het gezag van een openbare macht staan (art. 1, § 2, 2e lid SWT) en daardoor volledig onderworpen zijn aan de taalwetgeving, dus ook inzake interne aangelegenheden en personeel. De minister wist eigenlijk niet goed wat bedoeld wordt met de notie "gezag" en ging er dan maar van uit dat zij niet onder deze bepaling vallen en dat de gecoördineerde wetten op het gebruik van de taken in bestuurszaken (SWT) derhalve niet van toepassing zijn op de organisatie van de diensten en de rechtspositie van het personeel van de SHM's (Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 11 van 30 april 2004, blz. 2093).

In een arrest (nr. 84.739 van 18 januari 2000) met betrekking tot het Studiecentrum voor Kernenergie (SCK) heeft de Raad van State nochtans aan de hand van een concreet geval invulling gegeven

aan het begrip "onder gezag van een openbare macht staan". Volgende elementen werden in dit concrete geval naar voren geschoven.

1. Samenstelling raad van beheer

- Een belangrijk deel van de leden van de raad van beheer wordt, volgens de statuten, voorgedragen door de regering (van de 31: 10 door de regering en 8 door wetenschappelijke instellingen, meestal zuivere overheidsinstellingen).
- Deze leden worden benoemd door de minister vermits hij voorziet in de vacatures.

2. Regeringsafgevaardigden

- Regeringsafgevaardigden wonen de vergaderingen van de raad van beheer en het bureau bij (in uitvoering van de statuten en een afgesloten overeenkomst).
- De raad van beheer moet worden bijeengeroepen als de regeringsafgevaardigde dit vraagt.
- De regeringsafgevaardigde kan beroep instellen tegen beslissingen waarvan hij oordeelt dat ze in strijd zijn met de wet, de statuten of het algemeen belang.

3. Controle over de financiën

- Volgens overeenkomst oefent de minister controle uit op de begroting en de rekeningen.
- De regeringscontrole beperkt zich niet uitdrukkelijk tot de aanwending van overheidsgeld, maar zelfs als dit zo was, zou dit niets veranderen omdat het merendeel van de werkingsmiddelen van de overheid komt.

Aan de hand van deze bepalingen in de statuten en in een afgesloten overeenkomst met de overheid, besloot de Raad van State dat het SCK zonder enige twijfel onder het gezag van een openbare macht staat.

Belangrijk is eveneens te noteren dat de Raad van State stelt dat de SWT ook van toepassing is,

krachtens artikel 1, § 1, 2° op bepaalde natuurlijke personen en rechtspersonen *van privaat recht*.

Naar analogie van deze rechtspraak, kan er mijns inziens geen twijfel over bestaan dat SHM's eveneens volledig onder de SWT vallen, dus ook wat hun interne organisatie en het personeel betreft. Lectuur van zowel de Vlaamse Wooncode, het besluit van de Vlaamse regering tot bepaling van de erkenningsvoorwaarden van de socialehuisvestingsmaatschappijen van 17 december 1997 als het besluit van de Vlaamse regering tot bepaling van de specifieke regelingen van het toezicht op de socialehuisvestingsmaatschappijen, leren ons immers dat de impact en de controle van de overheid op de socialehuisvestingsmaatschappijen verder strekt dan de impact en de controle van de overheid in het geval van het SCK.

Wij wijzen onder meer op de aanwezigheid van overheidsafgevaardigden, met name commissarissen van de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij (VHM) enerzijds en opdrachthouder anderzijds, met vérstrekkende bevoegdheden (Vlaamse Wooncode : art. 42, 43, § 1-2, 44, § 1-4 ; Besluit 97 : art. 2, 5°), op de aanwezigheid van een strikte financiële controle (VWC : art. 40, § 3, 41-42, 44, § 2, § 4, 45, §4 ; 47-49 ; Besluit 99 : art. 3, § 1, 4, § 1, 3°, 5°-8°, 5, § 1, 1-3) en op de wijze van samenstelling van de raad van beheer (VWC : art. 40, § 3 ; Besluit 99 : art. 5, § 1, 4°-6°). Naast gegevens omtrent deze drie aspecten, blijkt uit nog heel wat andere aspecten uit de vermelde regelgeving dat de SHM's zonder enige twijfel onder het gezag van een openbare macht staan.

Er kan dus geen twijfel bestaan omtrent de onderworpenheid van de SHM's aan de taalwetgeving, ook wat hun interne organisatie betreft. Zij mogen in hun interne werking dus uitsluitend het Nederlands gebruiken.

1. Gaat de minister er in het licht hiervan niet vanuit dat controle op het taalgebruik noodzakelijk is, hetzij door de VHM-commissarissen, hetzij door de opdrachthouders, hetzij anderszins, in de binnendiensten van de SHM's gelegen in de Vlaamse Rand ?
2. Overweegt hij de nodige stappen te ondernemen om de bevoegde personen daartoe opdracht te geven ?

Antwoord

De beantwoording van de vraag of SHM's onder het gezag van een openbare macht staan (art .1 , § 2, 2de lid SWT) en als gevolg hiervan volledig onderworpen zijn aan de taalwetgeving, dus ook inzake interne aangelegenheden en personeel, is het prerogatief van de rechterlijke macht vermits de wetgever zelf heeft nagelaten een definitie van het hier ter discussie staande begrip "*onder het gezag van een openbare macht*" aan te reiken of te verlenen.

Er dient echter te worden vastgesteld dat er tot op heden geen strikt SHM-gerelateerde gerechtelijke uitspraken bestaan dienaangaande. Een onderzoek zeer specifiek naar de Vlaamse SHM's toe is er hieromtrent in de rechtsleer evenmin.

Bij gebreke aan een sectorrelevant gerechtelijk en erga omnes gezaghebbend precedent is het derhalve twijfelachtig of in deze juridisch echt gezaghebbende stellingen kunnen worden vertolkt.

Het ontbreken van jurisprudentie terzake bewijst daarentegen wel dat de materie tot op heden nooit tot effectieve conflicten binnen de sector van de Vlaamse sociale huisvesting aanleiding gaf.

Het begrip "openbare macht" als nevralgiek maar wettelijk en jurisprudentieel niet omschreven of gedefinieerd criterium in deze kan ofwel restrictief ofwel extensief worden geïnterpreteerd.

In zijn restrictieve betekenis komt "openbare macht" enkel toe aan politiek bevoegde organen (Vlaams Parlement en Vlaamse Regering en in geringe mate de individueel bevoegde minister).

In een extensieve interpretatie van het begrip kan worden gesteld dat het orgaan of de instantie in kwestie bekleed moet zijn met de zgn. "imperium-bevoegdheid" die als gevolg van de arresten Gimvindus en BATC van het Hof van Cassatie als decisief criterium dient te gelden om van een administratieve overheid in de zin van art. 14, § 1 R.v. St.-wet te gewagen.

In het kader van een extensieve interpretatie is het duidelijk dat de SHM's waarop VHM decretaal (VWC) en via het toezichtbesluit van 8 juni 1999 toezicht uitoefent, onder de hier ter discussie staande definitie van de SWT vallen.

Naar alle waarschijnlijkheid en redelijkheid dient men, gelet op de grondwettelijke taalvrijheid ingebed in art. 30 GW, enkel rekening te houden met een strikt restrictieve interpretatie.

Eveneens onbetreden in de aflijning van het begrip "onder het gezag van een openbare macht" is het precieze draagvlak of de reikwijdte van de term "gezag" : hoe allesoverheersend dient dit gezag te zijn? In het arrest 84.739 van 18 januari 2000 van de Raad van State inzake VCT versus Belgische Staat met als tussenkomende partij het SCK (Studiecentrum voor Kernenergie) blijkt duidelijk (cfr. 11 -12 arrest) dat de impact van het gezag binnen SCK zeer verregaand is en in die zin zeker niet integraal vergelijkbaar met de situatie van de SHM.

Vanuit een restrictieve interpretatie en spijs bovenermelde bemerkingen aangaande de reikwijdte van de term "gezag" blijven er niettemin diverse erg belangrijke elementen die duidelijk wijzen in de richting van volledige onderworpenheid aan de taalwetgeving in hoofde van de SHM.

Inzonderheid dient daarbij gedacht te worden aan het dwangtoezicht dat de Vlaamse regering op de SHM kan uitoefenen : deze kan de SHM tot verplichte fusie dwingen (art. 41 VWC).

Ze kan tevens de beslissing tot intrekking van de erkenning door VHM bevestigen na beroep van de SHM die van rechtswege de ontbinding van laatstgenoemde tot gevolg heeft (art. 42 VWC).

De VHM-commissarissen, belast met een controleopdracht bij erkende SHM's en bekleed met de bevoegdheden bedoeld in art. 24 van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut, worden benoemd door de minister of de ministers onder wie de VHM ressorteert.

De kapitaalstructuur en de samenstelling van de raad van bestuur van een SHM staan ontegensprekelijk voor een deel althans onder het gezag van de openbare macht.

Art. 40, § 3 VWC in zijn huidige versie bepaalt immers letterlijk dienaangaande :

" Het Vlaamse Gewest heeft het recht om bij de erkenning , fusie of omvorming van een sociale huisvestingsmaatschappij in te tekenen op ten hoogste

één vierde van het maatschappelijk kapitaal van de sociale huisvestingsmaatschappij. Wanneer het Vlaams Gewest, de provincie, de gemeenten en de openbare centra voor maatschappelijk welzijn gezamenlijk de meerderheid van het maatschappelijk kapitaal bezitten, moeten hun afgevaardigden gezamenlijk de meerderheid bezitten in de raad van bestuur".

Belangrijk is dat de statuten, die kunnen worden omschreven als een soort grondwet van de vennootschap, door de VWC in hun vrijheid worden beperkt: men leze art. 40, § 2 VWC.

Het vastleggen van modelstatuten voor de SHM is aldus het arrest nr. 85.648 van 28 februari 2000 van de Raad van State niet delegerbaar aan VHM als niet politiek bevoegd orgaan. De invulling moet minstens op het niveau van de Vlaamse regering geschieden, aldus dit arrest.

Conclusie is dat er zeer determinerende aanknopingsfactoren zijn om inderdaad te stellen dat de SHM's onder het begrip "onder het gezag van een openbare macht" ressorteren, en dat als gevolg hiervan de organisatie van de diensten en de rechtspositie van het personeel onderworpen zijn aan de SWT.

Controle op naleving

Artikel 43, § 1 VWC poneert het toezicht van VHM op de SHM's en laat de invulling van de specifieke regelingen dienaangaande met inachtneming van de autonome werking van de SHM's over aan de Vlaamse regering.

Aldus bepaalt het toezichtbesluit van 8 juni 1999, in uitvoering van bovenvermelde decretale bepaling, in art. 2, § 1 een algemeen toezicht in hoofde van VHM vermits er letterlijk gesteld wordt dat "de VHM erop toeziet dat de SHM hun opdrachten uitvoeren, meer in het bijzonder op sociaal, administratief, technisch en boekhoudkundig gebied".

Er is m.a.w. een "algemeen toezicht" ingesteld op de SHM's : dit omvat dus eveneens toezicht op de vigerende taalwetten.

Vanzelfsprekend is de VHM-toezichtfunctie inzonderheid geschreven en gedacht in het kader van de specifieke decretale opdrachten van sociale

huisvesting die SHM's op zich hebben te nemen. Deze specifieke decretale opdrachten worden dan ook normatief gecontroleerd via wat de rechtsleer "bijzonder administratief toezicht" noemt en inzonderheid via de procédés "machtiging" en "goedkeuring". Het bijzonder administratief toezicht van VHM op SHM's is m.a.w. en logischerwijze geschreven op maat van de strikt doelgebonden taken die SHM's decretaal hebben in te vullen.

Los hiervan staat inzonderheid ook de figuur van de VHM-commissaris garant voor een controle op de toepasselijke taalwetgeving mocht die ooit met voeten worden getreden.

De toezichtbevoegdheden van deze laatste zijn immers uitermate ruim : zij bestrijken noch min noch meer het hele actieterrein van de SHM's.

Controle op de naleving van de taalwetgeving behoort derhalve tot diens toezichttaken.

In dit verband kan worden geattendeerd op art. 24 van de controlewet van 16 maart 1954 dat als volgt luidt:

"Op de door de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting en de Nationale Landmaatschappij erkende maatschappijen wordt een controle uitgeoefend door toedoen van een commissaris, benoemd door de minister of de ministers onder wie de Nationale Maatschappij ressorteren. Die commissaris oefent zijn opdracht uit zoals bepaald is in artikel 9, §§ 2 en 3. Hij zendt een afschrift van zijn beroep aan de ministers onder wie de Nationale Maatschappij ressorteert.

Heeft de raad van beheer van de Nationale Maatschappij waarbij het beroep aanhangig is, binnen twintig vrije dagen ingaande op dezelfde dag als de in artikel 9, § 3, bedoelde termijn, geen vernietiging uitgesproken, dan wordt de beslissing definitief".

Gelet op het feit dat de controle op de naleving van de taalwetgeving op dit ogenblik wordt ingevuld door de VHM-commissaris, en er zich tot op heden nog geen klachten of conflicten met betrekking tot het al of niet naleven van de taalwetgeving hebben voorgedaan, ben ik van mening dat er op dit ogenblik geen specifieke opdracht dient gegeven te worden. Men kan ervan uitgaan dat de VHM-commissarissen deze taak ter harte nemen.

Het spreekt evenwel voor zich dat, indien dit in de toekomst noodzakelijk zou blijken, de VHM-commissarissen middels een omzendbrief in kennis zullen worden gesteld van hun taak in deze materie.

- 1 Ingevolge de regionalisatie van de huisvestingsmaterie en -structuren moet "VHM" gelezen worden waar "Nationale Maatschappij voor de Huisvesting", "Nationale Landmaatschappij" of "Nationale Maatschappij" staat.

Vraag nr. 101
van 26 maart 2004
van de heer JOHAN DE ROO

Sportinfrastructuur – Gent-Eeklo

Graag verneem ik van de minister welke investeringen voor sportinfrastructuur van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2003-2004 voor het arrondissement Gent-Eeklo werden vastgelegd en wat de precieze aard van de werken was.

Tevens graag een overzicht van de geplande werken wat sportinfrastructuur voor het arrondissement Gent-Eeklo betreft in 2004.

Antwoord

In het verleden werden heel wat Bloso-centra opgericht, zonder dat voor de uitbouw en de exploitatie ervan in feite voldoende middelen ter beschikking waren. Bij gebrek aan kredieten konden de oorspronkelijke 28 bestaande Bloso-centra bijgevolg niet optimaal worden onderhouden en uitgebaat.

Op basis van een externe audit die bij het Bloso werd uitgevoerd en in uitvoering van het Strategisch Plan voor Sportend Vlaanderen dat eind 1997 door de toenmalige Vlaamse regering werd goedgekeurd (Luc Martens : Vlaams minister bevoegd voor Sport), werden de Bloso-centra met een louter lokale functie of met een beperkte regionale uitstraling afgestoten. Wat het arrondissement Gent-Eeklo betreft, werd het voormalig Bloso-centrum in Sint-Jan-in-Eremo (Sint-Laurens) overgedragen aan het provinciebestuur van Oost-Vlaanderen.

Momenteel bezit het Bloso nog 13 Bloso-centra, waarvan het Bloso-centrum in Gent gelegen is in het arrondissement Gent-Eeklo.

In de voorbije jaren werden in dit Bloso-centrum in Gent zeer grote inspanningen gedaan om dit centrum volwaardig uit te bouwen. De realisaties van de "Topsporthal Vlaanderen" en de topgymnastiekhal gebeurden in de vorm van samenwerkingsovereenkomsten tussen diverse partners.

In 2003 werd in het Bloso-centrum in Gent de in 2001 aangevatte en in meerdere fases uitgevoerde bouw beëindigd van een sporthotel, bestaande uit een 100-tal bedden, diverse auditoria en vergaderzalen, een restaurant en een keuken. De totale investering van deze realisatie bedraagt 4.745.245 euro, BTW inbegrepen. Dit bedrag werd vastgelegd op de begrotingsjaren 2000, 2001, 2002 en 2003. Het vastleggingsbedrag dat in 2003 voor deze realisatie werd vastgelegd, bedraagt 1.193.942 euro.

In 2004 zullen in het Bloso-centrum in Gent volgende werken worden uitgevoerd :

- 1) de voltooiing van de omgevingsaanleg rond het sporthotel. Het hiervoor uitgetrokken vastleggingsbedrag in 2004 bedraagt 315.000 euro;
- 2) de aanvang van de overdekking van de half-overdekte wielerveding en de uitbouw ervan tot het "Vlaams Wielerveding Eddy Merckx".

Deze realisatie zal tot stand komen via een samenwerkingsovereenkomst tussen:

- de Vlaamse Gemeenschap : 2.182.330 euro, waarvan 906.329 euro ten laste van de begroting 2003;
  - het Bloso : 3.250.000 euro, via een leningsmachtiging, over 20 jaar terugbetaalbaar vanaf 2004;
  - de provincie Oost-Vlaanderen : 495.787 euro;
  - de stad Gent: 497.892 euro;
  - de Koninklijke Belgische Wielervedingbond VZW en Wielervedingbond Vlaanderen VZW : 1.115.521 euro;
- 3) de bouw van een trampoline- en ritmiekhal, via een samenwerkingsovereenkomst tussen:

- de Vlaamse Gemeenschap : 619.733 euro, vastgelegd op de begroting 2003;
- het Bloso : 120.000 euro, ingeschreven in de begroting 2004;
- de provincie Oost-Vlaanderen : 120.000 euro;
- de stad Gent: 120.000 euro;
- Gymfed VZW : 120.000 euro.

Bovendien worden in 2004 een aantal renovatiewerken gepland in de bijna 30 jaar oude sporthal van het Bloso-centrum in Gent. Hiervoor is in de Bloso-begroting 2004 een bedrag uitgetrokken van 50.000 euro.

**Vraag nr. 103
van 26 maart 2004
van de heer JOHAN DE ROO**

Sociale woningbouw – Middelen

De moeilijkheden in de sector van de sociale woningbouw zijn velen bekend. Heel wat beleidsmensen ervaren de nood aan woningen aan den lijve in de lange lijsten van kandidaat-huurders voor sociale woningen, waarvoor men geen oplossing kan vinden.

Studies van de diverse gewestelijke ontwikkelingsmaatschappijen (GOM) wijzen uit dat er jaarlijks een groot tekort aan huizen is in de Vlaamse provincies. De activiteiten van de gewestelijke bouwmaatschappijen zijn niet zo denderend met betrekking tot het bouwen van woningen, dit bij gebrek aan kredieten.

Aangezien "wonen" één van de grondrechten van elke persoon is, komt het mij voor dat de overheid de plicht heeft actief bij te dragen tot de oplossing van deze nood.

1. Hoeveel kredieten werden aan sociale woningen gependend in Vlaanderen de laatste vijf jaar, gespreid over de diverse provincies ? Hoeveel is dit per inwoner per provincie ?
2. Hoeveel woningen konden hiermee gebouwd worden, als koopwoning en als huurwoning ?

3. Welke zijn de kredieten in 2004 voor huisvesting in de diverse provincies ?

Hoeveel woningen kunnen hiermee gerealiseerd worden ?

Hoe zullen de beschikbare kredieten gespreid worden over de verschillende huisvestingsmaatschappijen ?

Antwoord

1. Zie **bijlage 1** voor de kredieten in de periode 1999-2003 wat het investeringsprogramma VHM (IP) betreft, met inbegrip van hoeveel euro dit per inwoner betekent.

Bijlage 1bis geeft het totaal voor de subsidies SBR en SSI voor de periode van 1999-2003, en

dit gesplitst voor de socialehuisvestingsmaatschappijen en de andere initiatiefnemers (*SBR: subsidies bouw en renovatie; SSI: subsidies sloop en infrastructuur – red.*).

Onderstaande tabel geeft het aantal middelen uitgetrokken voor de verwerving (SV). De verwervingssubsidie wordt gegeven met het oog op de realisatie van een sociaal woonproject. Dit kan zowel gaan over huur- en koopwoningen, als over sociale kavels.

Aangezien de realisatie van de woningen in zo goed als alle gevallen wordt gefinancierd met ofwel projectsubsidie (SBR/SSI) of met een financiering uit de investeringsprogramma's van de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij, werd het aantal woningen dat op de verworven locatie zal worden gerealiseerd niet opgenomen.

Tabel 1: Middelen subsidie verwerving (SV), per provincie, 1999-2004 (in euro)

Provincie	1999	2000	2001	2002	2003
Antwerpen	892.564,76	1.503.290,44	4.582.734,98	2.610.052,40	4.946.430,83
Limburg	903.649,59	1.198.184,89	6.583.017,15	3.086.038,78	4.027.599,83
Oost-Vlaanderen	2.662.479,50	3.217.849,16	4.632.243,68	5.676.316,12	5.142.454,78
Vlaams-Brabant	333.020,14	543.605,80	1.751.462,18	6.196.240,64	2.992.314,24
West-Vlaanderen	1.060.993,45	1.085.859,53	3.292.289,42	4.004.519,55	6.327.578,95
TOTAAL	5.852.707,44	7.548.789,82	20.841.747,41	21.573.167,49	23.436.378,63

Provincie	Totaal 1999-2003
Antwerpen	14.535.073,41
Limburg	15.798.490,24
Oost-Vlaanderen	21.331.343,24
Vlaams-Brabant	11.816.643,00
West-Vlaanderen	15.771.240,90
TOTAAL	79.252.790,79

2. Zie **bijlage 2** voor de evolutie van het aantal woningen gebouwd door de socialehuisvestingsmaatschappijen via het investeringsprogramma (IP) van de VHM en met eigen middelen, en dit per provincie voor de periode 1999-2003. Tevens is het aantal woningen die werden gebouwd en/of gerenoveerd per 1.000 inwoners opgenomen.

Wat de andere initiatiefnemers (dus zonder de socialehuisvestingsmaatschappijen) betreft: cf. onderstaande tabel.

Tabel 2: Aantal woningen gebouwd via SBR door andere initiatiefnemers, 1999-2003

Provincie	1999	2000	2001	2002	2003	Eindtotaal
Antwerpen	106	93	74	34	7	314
Vlaams-Brabant		5		17	8	30
West-Vlaanderen	15	81	13	41	23	173
Oost-Vlaanderen	59	189	19	9	64	340
Limburg			7	3	7	17
Vlaanderen	180	368	113	104	109	874

3. In **bijlage 3** vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger een overzicht per provincie van de kredieten via het Investeringsprogramma 2004 en dit voor de huursector. Als bijlage 4 vindt hij een overzicht per provincie van de kredieten voor de kredietverlening en verkoop voor 2004. Als bijlage 5 vindt hij een overzicht per provincie van de hypothecaire activiteiten voor 2004.

Onderstaande tabel geeft de cijfers van de raming voor 2004 wat de subsidies bouw en renovatie (SBR) betreft en hun respectievelijk aantal woningen per provincie.

Tabel 3: Aantal woningen en subsidies via SBR voor alle initiatiefnemers samen, raming voor 2004, per provincie

SBR 2004	Renovatie	Nieuw	Vervang	Raming SBR (in euro)
Antwerpen	802	399	104	33.371.153,52
Vlaams-Brabant	423	295	38	22.865.081,62
West-Vlaanderen	222	289	206	32.843.880,23
Oost-Vlaanderen	180	194	230	24.506.541,68
Limburg	346	449	91	35.088.911,27
Vlaanderen	1.973	1.626	669	148.675.568,32

Het programma is een prognose over welke projecten ver genoeg gevorderd zijn opdat verwacht kan worden dat er in 2004 een eerste vastlegging zal gebeuren. Het vastleggingskrediet voor de subsidies bouw en renovatie voor 2004 bedraagt 77.748.000,00 euro.

SSI 2004: infrastructuursubsidie

Het vastleggingskrediet SSI voor 2004 bedraagt 24.560.000,00 euro.

SV 2004: verwervingssubsidie

Het vastleggingskrediet SV voor 2004 bedraagt 22.755.000,00 euro.

De verdeling van de beschikbare kredieten gebeurt niet per socialehuisvestingsmaatschappij maar per provincie en dit via een door de VHM bepaalde verdeelsleutel.

(Bovenvermelde bijlage 1bis ligt ter inzage bij het Algemeen Secretariaat van het Vlaams Parlement, dienst Schriftelijke Vragen – red.)

Bijlage 1: Evolutie kredieten per provincie en per inwoner, 1999-2003

OVERZICHT INVESTERINGEN 1999 - 2003: KREDIETEN

I/HUUR

Bevolking: Provincie Antwerpen op 1 januari 2003

1.661.119

JAAR	ANTWERPEN					TOTAAL	per inwoner
	IP	EM SHM	LENING VHM	SUBS VL GEW	ANDERE		
1999	22.904.097,43 €	9.424.367,05 €	11.963.143,20 €	17.050.711,65 €		61.342.319,33 €	€ 36,93
2000	28.217.571,17 €	9.368.193,73 €	15.483.032,91 €	21.403.927,08 €	123.946,76 €	74.596.671,65 €	€ 44,91
2001	72.556.501,13 €	4.692.988,29 €	11.777.655,86 €	32.456.934,69 €		121.484.079,97 €	€ 73,13
2002	60.914.847,37 €	6.115.331,48 €	20.088.509,45 €	28.082.364,45 €		115.201.052,75 €	€ 69,35
2003	63.618.940,61 €	4.932.559,98 €	22.076.891,37 €	23.809.979,20 €		114.438.371,16 €	€ 68,89
TOTAAL	248.211.957,71 €	34.533.440,53 €	81.389.232,79 €	122.803.917,07 €	123.946,76 €	487.062.495	

Bevolking: Provincie Vlaams-Brabant op 1 januari 2003

1.027.839

JAAR	VLAAMS-BRABANT					TOTAAL	per inwoner
	IP	EM SHM	LENING VHM	SUBS VL GEW	ANDERE		
1999	17.367.023,72 €	6.169.103,26 €	4.635.980,29 €	8.047.689,43 €	3.272.392,84 €	39.492.189,54 €	€ 38,42
2000	8.126.197,63 €	10.307.016,12 €	12.938.852,08 €	20.574.319,70 €	2.456.847,92 €	54.403.233,45 €	€ 52,93
2001	19.918.616,56 €	3.742.475,24 €	3.243.559,80 €	6.953.091,11 €		33.857.742,71 €	€ 32,94
2002	21.651.196,36 €	3.691.464,15 €	5.994.550,60 €	10.376.223,83 €		41.713.434,94 €	€ 40,58
2003	48.581.549,86 €	4.747.553,13 €	8.742.127,61 €	10.985.146,91 €	3.078.904,79 €	76.135.282,30 €	€ 74,07
TOTAAL	115.644.584,13 €	28.657.611,90 €	35.555.070,38 €	56.936.470,98 €	8.808.145,55 €	245.601.883	

(IP: investeringsprogramma VHM; EM: eigen middelen; SHM: socialehuisvestingsmaatschappij; VHM: Vlaamse Huisvestingsmaatschappij; SUBS VL GEW: subsidies Vlaams Gewest – red.)

1.133.931

Bevolking: Provincie West-Vlaanderen op 1 januari 2003

JAAR	WEST-VLAANDEREN					TOTAAL	per inwoner
	IP	EM SHM	LENING VHM	SUBS VL GEW	ANDERE		
1999	18.186.609,28 €	20.041.076,07 €	9.333.837,44 €	13.010.344,74 €		60.571.867,53 €	€ 53,42
2000	23.288.431,54 €	12.951.742,51 €	9.292.511,85 €	18.528.925,41 €		64.061.611,31 €	€ 56,50
2001	36.924.161,93 €	8.337.488,19 €	3.903.837,26 €	10.150.161,78 €		59.315.649,16 €	€ 52,31
2002	44.306.764,28 €	9.869.970,55 €	8.785.432,77 €	22.258.406,63 €		85.220.574,23 €	€ 75,15
2003	381.34.222,50 €	12.550.932,52 €	9.053.034,40 €	20.488.322,06 €		80.226.511,48 €	€ 70,75
TOTAAL	160.840.189,53 €	63.751.209,84 €	40.368.653,72 €	84.436.160,62 €		349.396.214	

Bevolking: Provincie Oost-Vlaanderen op 1 januari 2003

1.370.136

JAAR	OOST-VLAANDEREN					TOTAAL	per inwoner
	IP	EM SHM	LENING VHM	SUBS VL GEW	ANDERE		
1999	20.122.880,82 €	10.987.805,57 €	8.716.741,11 €	13.781.070,88 €		53.608.498,38 €	€ 39,13
2000	19.695.066,17 €	11.757.961,69 €	17.345.246,24 €	26.175.188,80 €		74.973.462,90 €	€ 54,72
2001	27.591.590,46 €	10.635.275,89 €	13.396.005,34 €	28.460.482,05 €		80.083.353,74 €	€ 58,45
2002	38.811.156,20 €	13.455.580,54 €	7.237.494,61 €	27.453.207,26 €		86.957.438,61 €	€ 63,47
2003	32.787.967,13 €	6.219.911,98 €	14.421.955,61 €	23.480.462,45 €		76.910.297,17 €	€ 56,13
TOTAAL	139.008.660 78 €	53.056.535,67 €	61.117.442,91 €	119.350.411,44 €		372.533.051	

(IP: investeringsprogramma VHM; EM: eigen middelen; SHM: socialehuysvestingsmaatschappij; VHM: Vlaamse Huysvestingsmaatschappij; SUBS VL GEW: subsidies Vlaams Gewest – red.)

Bevolking: Provincie Limburg op 1 januari 2003

802.528

JAAR	LIMBURG					TOTAAL	per inwoner
	IP	EM SHM	LENING VHM	SUBS VL GEW	ANDERE		
1999	12.775.168,01 €	11.635.799,61 €	2.561.780,97 €	7.404.183,00 €	4.433.650,05 €	38.810.581,64 €	€ 48,36
2000	14.216.371,37 €	18.122.844,45 €	3.773.137,74 €	5.446.741,29 €	932.550,65 €	42.491.645,50 €	€ 52,95
2001	26.018.978,73 €	6.024.161,17 €	1.914.689,06 €	11.683.891,14 €		45.641.720,10 €	€ 56,87
2002	13.912.174,81 €	6.189.921,36 €	2.278.038,55 €	13.608.131,34 €		35.988.266,06 €	€ 44,84
2003	35.190.128,45 €	6.878.255,36 €	6.790.045,50 €	12.242.439,74 €		61.100.869,05 €	€ 76,14
TOTAAL	102.112.821,37 €	48.850.981,95 €	17.317.691,82 €	50.385.386,51 €	5.366.200,70 €	224.033.082	

Bevolking: Vlaanderen op 1 januari 2003

5.995.553

JAAR	VLAAMS GEWEST					TOTAAL	per inwoner
	IP	EM SHM	LENING VHM	SUBS VL GEW	ANDERE		
1999	91.355.779,26 €	58.258.151,56 €	37.211.483,01 €	59.293.999,70 €	7.706.042,89 €	253.825.456,42 €	€ 42,34
2000	93.543.637,88 €	62.507.758,50 €	58.832.780,82 €	92.129.102,28 €	3.513.345,33 €	310.526.624,81 €	€ 51,79
2001	183.009.848,81 €	33.432.388,78 €	34.235.747,32 €	89.704.560,77 €	– €	340.382.545,68 €	€ 56,77
2002	179.596.139,02 €	39.322.268,08 €	44.384.025,98 €	101.778.333,51 €	– €	365.080.766,59 €	€ 60,89
2003	218.312.808,55 €	35.329.212,97 €	61.084.054,49 €	91.006.350,36 €	3.078.904,79 €	408.811.331,16 €	€ 68,19
TOTAAL	765.818.213,52 €	228.849.779,89 €	235.748.091,62 €	433.912.346,62 €	14.298.293,01 €	1.678.626.725	

(IP: investeringsprogramma VHM; EM: eigen middelen; SHM: socialehuisvestingsmaatschappij; VHM: Vlaamse Huisvestingsmaatschappij; SUBS VL GEW: subsidies Vlaams Gewest – red.)

2/ KOOP

Bevolking: Provincie Antwerpen op 1 januari 2003

1.661.119

JAAR	ANTWERPEN					TOTAAL	per inwoner
	IP	EM SHM	LENING VHM	SUBS VL GEW	ANDERE		
1999	16.912.015,14 €	1.424.247,46 €	37.754,18 €			18.374.016,78 €	€ 11,06
2000	14.804.697,07 €	134.407,86 €		299.058,74 €		15.238.163,67 €	€ 9,17
2001	23.837.044,71 €	7.717.346,84 €		2.068.002,15 €		33.622.393,70 €	€ 20,24
2002	21.776.208,12 €	3.896.366,76 €	2.087.070,89 €	2.320.606,89 €		30.080.252,66 €	€ 18,11
2003	16.192.192,00 €	10.402.742,50 €	1.981.091,00 €	3.529.812,11 €		32.105.837,61 €	€ 19,33
TOTAAL	93.522.157,04 €	23.575.111,42 €	4.105.916,07 €	8.217.479,89 €		129.420.664	

Bevolking: Provincie Vlaams-Brabant op 1 januari 2003

1.027.839

JAAR	VLAAMS-BRABANT					TOTAAL	per inwoner
	IP	EM SHM	LENING VHM	SUBS VL GEW	ANDERE		
1999	12.424.398,67 €	60.585,18 €	2.463.491,48 €	586.094,66 €		15.534.569,99 €	€ 15,11
2000	7.485.368,07 €	951.688,03 €	1.246.383,85 €			9.683.439,95 €	€ 9,42
2001	13.129.953,22 €	692.862,41 €		253.719,02 €		14.076.534,65 €	€ 13,70
2002	11.145.884,00 €	5.782.907,44 €	3.105.452,18 €	965.511,66 €	631.475,75 €	21.631.231,03 €	€ 21,05
2003	5.789.276,00 €	2.131.880,65 €	3.302.530,02 €	677.392,89 €	467.453,64 €	12.368.533,20 €	€ 12,03
TOTAAL	49.974.879,96 €	9.619.923,71 €	10.117.857,53 €	2.482.718,23 €	1.098.929,39 €	73.294.309	

(IP: investeringsprogramma VHM; EM: eigen middelen; SHM: socialehuisvestingsmaatschappij; VHM: Vlaamse Huisvestingsmaatschappij; SUBS VL GEW: subsidies Vlaams Gewest – red.)

Bevolking: Provincie West-Vlaanderen op 1 januari 2003

1.133.931

JAAR	WEST-VLAANDEREN					TOTAAL	per inwoner
	IP	EM SHM	LENING VHM	SUBS VL GEW	ANDERE		
1999	13.511.064,72 €	1.176.155,62 €	4.176.187,84 €			18.863.408,18 €	€ 16,64
2000	14.966.859,69 €		2.777.101,57 €	917.850,56 €		18.661.811,82 €	€ 16,46
2001	15.502.269,47 €	5.059.680,36 €		1.317.925,92 €		21.879.875,75 €	€ 19,30
2002	18.068.051,58 €	3.616.252,08 €	3.540.866,35 €	1.667.758,65 €		26.892.928,66 €	€ 23,72
2003	11.270.609,00 €	7.937.840,72 €	5.889.664,70 €	568.351,36 €		25.666.465,78 €	€ 22,63
TOTAAL	73.318.854,46 €	17.789.928,78 €	16.383.820,46 €	4.471.886,49 €	-	111.964.490	

Bevolking: Provincie Oost-Vlaanderen op 1 januari 2003

1.370.136

JAAR	OOST-VLAANDEREN					TOTAAL	per inwoner
	IP	EM SHM	LENING VHM	SUBS VL GEW	ANDERE		
1999	19.494.123,68 €	1.231.559,82 €	3.411.312,37 €			24.136.995,87 €	€ 17,62
2000	15.156.210,08 €	5.248.500,85 €	578.682,64 €	955.877,42 €		21.939.270,99 €	€ 16,01
2001	23.020.012,45 €	7.749.622,58 €	226.847,36 €	1.548.714,79 €		32.545.197,18 €	€ 23,75
2002	24.197.780,16 €	5.574.865,18 €	7.107.487,32 €	1.658.327,22 €		38.538.459,88 €	€ 28,13
2003	17.347.259,00 €	7.339.843,77 €	2.695.517,68 €	1.547.359,05 €		28.929.979,50 €	€ 21,11
TOTAAL	99.215.385,37 €	27.144.392,20 €	14.019.847,37 €	5.710.278,48 €	-	146.089.903	

(IP: investeringsprogramma VHM; EM: eigen middelen; SHM: socialehuisvestingsmaatschappij; VHM: Vlaamse Huisvestingsmaatschappij; SUBS VL GEW: subsidies Vlaams Gewest – red.)

Bevolking: Provincie Limburg op 1 januari 2003

802.528

JAAR	LIMBURG					TOTAAL	per inwoner
	IP	EM SHM	LENING VHM	SUBS VL GEW	ANDERE		
1999	16.356.386,60 €	2.217.630,69 €				18.574.017,29 €	€ 23,14
2000	11.987.709,42 €	4.316.520,36 €	227.243,99 €	250.149,35 €		16.781.623,12 €	€ 20,91
2001	13.868.006,61 €	8.941.792,12 €	640.061,08 €	1.490.558,97 €		24.940.418,78 €	€ 31,08
2002	15.603.816,70 €	9.789.883,58 €	3.704.955,02 €	1.222.390,33 €		30.321.045,63 €	€ 37,78
2003	18.641.050,00 €	12.410.323,78 €	8.956.699,72 €	2.104.936,56 €		42.113.010,06 €	€ 52,48
TOTAAL	76.456.969,33 €	37.616.150,53 €	13.528.959,81 €	5.068.035,21 €	-	132.730.115	

Bevolking: Vlaanderen op 1 januari 2003

5.995.553

JAAR	VLAAMS GEWEST					TOTAAL	per inwoner
	IP	EM SHM	LENING VHM	SUBS VL GEW	ANDERE		
1999	78.697.988,81 €	6.110.178,11 €	10.088.745,87 €	586.094,66 €	-	95.483.008,11 €	€ 15,93
2000	64.400.844,33 €	10.651.117,10 €	4.829.412,05 €	2.422.936,07 €	-	82.304.309,55 €	€ 13,73
2001	89.357.286,46 €	30.161.304,31 €	866.908,44 €	6.678.920,85 €	-	127.064.420,06 €	€ 21,19
2002	90.791.740,56 €	28.660.275,04 €	19.545.831,76 €	7.834.594,75 €	631.475,75 €	147.463.917,86 €	€ 24,60
2003	69.240.386,00 €	40.222.631,42 €	22.825.503,12 €	8.427.851,97 €	467.453,64 €	141.183.826,15 €	€ 23,55
TOTAAL	392.488.246,16 €	115.805.506,64 €	58.156.401,24 €	25.950.398,30 €	1.098.929,39 €	593.499.482	

(IP: investeringsprogramma VHM; EM: eigen middelen; SHM: socialehuysvestingsmaatschappij; VHM: Vlaamse Huysvestingsmaatschappij; SUBS VL GEW: subsidies Vlaams Gewest – red.)

Bijlage 2: Evolutie aantal woningen per provincie en per inwoner, 1999-2003

OVERZICHT INVESTERINGEN 1999 - 2003: WONINGEN

1/ HUUR

Bevolking: Provincie Antwerpen op 1 januari 2003

1.661.119

JAAR	ANTWERPEN				TOTAAL	per 1000 inwoners
	nieuwbouw	vervangingsbouw & ren. privé-won.	renovatie eigen patrimonium	aankoop goede won.		
1999	154	42	4364		4.560	2,75
2000	202	33	3418		3.653	2,20
2001	514	216	3515	106	4.351	2,62
2002	343	156	2934	129	3.562	2,14
2003	178	148	2549	99	2.974	1,79
TOTAAL	1.391	595	16.780	334	19.100	0

Bevolking: Provincie Vlaams-Brabant op 1 januari 2003

1.027.839

JAAR	VLAAMS-BRABANT				TOTAAL	per 1000 inwoners
	nieuwbouw	vervangingsbouw & ren. privé-won.	renovatie eigen patrimonium	aankoop goede won.		
1999	193	54	912		1.159	1,13
2000	266	30	533		829	0,81
2001	139	38	945	5	1.127	1,10
2002	76	83	207	1	367	0,36
2003	272	161	977	9	1.419	1,38
TOTAAL	946	366	3.574	15	4.901	0

(PPS: publiek-private samenwerking – red.)

1.133.931

Bevolking: Provincie West-Vlaanderen op 1 januari 2003

JAAR	WEST-VLAANDEREN				PPS	TOTAAL	per 1000 inwoners
	nieuwbouw	vervangingsbouw & ren. privé-won.	renovatie eigen patrimonium	aankoop goede won.			
1999	237	146	921			1.304	1,15
2000	550	60	974			1.584	1,40
2001	343	124	1187	16		1.670	1,47
2002	383	131	1728	45	17	2.304	2,03
2003	385	68	1209	3	25	1.690	1,49
TOTAAL	1.898	529	6.019	64	42	8.552	

Bevolking: Provincie Oost-Vlaanderen op 1 januari 2003

1.370.136

JAAR	OOST-VLAANDEREN				PPS	TOTAAL	per 1000 inwoners
	nieuwbouw	vervangingsbouw & ren. privé-won.	renovatie eigen patrimonium	aankoop goede won.			
1999	290	78	2350			2.718	1,98
2000	616	40	1277			1.933	1,41
2001	443	112	816	53		1.424	1,04
2002	335	163	1844	56		2.398	1,75
2003	261	70	1489	25		1.845	1,35
TOTAAL	1.945	463	7.776	134	0	10.318	

(PPS: publiek-private samenwerking – red.)

802.528

Bevolking: Provincie Limburg op 1 januari 2003

JAAR	LIMBURG			PPS	TOTAAL	per 1000 inwoners
	nieuwbouw	vervangingsbouw & ren. privé-won.	renovatie eigen patrimonium			
1999	197	139	1394	0	1.730	2,16
2000	129	72	1579	0	1.780	2,22
2001	237	10	832	85	1.164	1,45
2002	107	79	257	20	463	0,58
2003	261	171	996	6	1.466	1,83
TOTAAL	931	471	5.058	111	6.603	32

Bevolking: Vlaanderen op 1 januari 2003

5.995.553

JAAR	VLAAMS GEWEST			PPS	TOTAAL	per 1000 inwoners
	nieuwbouw	vervangingsbouw & ren. privé-won.	renovatie eigen patrimonium			
1999	1071	459	9941	0	11.471	1,91
2000	1763	235	7781	0	9.779	1,63
2001	1676	500	7295	265	9.736	1,62
2002	1244	612	6970	251	9.094	1,52
2003	1357	618	7220	142	9.394	1,57
TOTAAL	7.111	2.424	39.207	658	49.474	74

(PPS: publiek-private samenwerking – red.)

2/ KOOP

Bevolking: Provincie Antwerpen op 1 januari 2003

1.661.119

JAAR	ANTWERPEN				TOTAAL	per 1000 inwoners
	nieuwbouw	vervangingsbouw / renovatie	nieuwbouwen-leningen	sanerings-leningen		
1999	115	24	12	98	249	0,15
2000	66	19	17	143	245	0,15
2001	73	31	16	246	366	0,22
2002	22	49	13	253	349	0,21
2003	49	65	15	151	313	0,19
TOTAAL	325	188	13	891	1.522	

Bevolking: Provincie Vlaams-Brabant op 1 januari 2003

1.027.839

JAAR	VLAAMS-BRABANT				TOTAAL	per 1000 inwoners
	nieuwbouw	vervangingsbouw / renovatie	nieuwbouwen-leningen	sanerings-leningen		
1999	117		3	51	171	0,17
2000	42		14	75	131	0,13
2001	38	4	15	111	168	0,16
2002	69	14	11	110	212	0,21
2003	32	0	6	61	104	0,10
TOTAAL	298	18	49	408	786	

Bevolking: Provincie West-Vlaanderen op 1 januari 2003

1.133.931

JAAR	WEST-VLAANDEREN					TOTAAL	per 1000 inwoners
	nieuwbouw	vervangingsbouw / renovatie	nieuwbouwen-leningen	sanerings-leningen	leningen voor woningen via eigenmiddelen-programma		
1999	164	24	74	74		262	0,23
2000	141	20	0	117		278	0,25
2001	65	22		167		254	0,22
2002	76	33		192		301	0,27
2003	118	8		151	4	281	0,25
TOTAAL	564	107	0	701	4	1.376	

Bevolking: Provincie Oost-Vlaanderen op 1 januari 2003

1.370.136

JAAR	OOST-VLAANDEREN					TOTAAL	per 1000 inwoners
	nieuwbouw	vervangingsbouw / renovatie	nieuwbouwen-leningen	sanerings-leningen	leningen voor woningen via eigenmiddelen-programma		
1999	191	30	11	109		341	0,25
2000	126	35	10	151		322	0,24
2001	66	17	10	282		375	0,27
2002	116	31	9	272	38	466	0,34
2003	51	43	4	187	33	318	0,23
TOTAAL	550	156	44	1.001	71	1.822	

Bevolking: Provincie Limburg op 1 januari 2003

802.528

JAAR	LIMBURG				TOTAAL	per 1000 inwoners
	nieuwbouw	vervangingsbouw / renovatie	nieuwbouwenleningen	saneringsleningen		
1999	192	36	13	40	281	0,35
2000	162	9	18	51	240	0,30
2001	111	44	13	98	266	0,33
2002	133	19	8	94	323	0,40
2003	193	41	6	62	424	0,53
TOTAAL	791	149	58	345	1.534	

Bevolking: Vlaanderen op 1 januari 2003

5.995.553

JAAR	VLAAMS GEWEST				TOTAAL	per 1000 inwoners
	nieuwbouw	vervangingsbouw / renovatie	nieuwbouwenleningen	saneringsleningen		
1999	779	114	39	372	1.304	0,22
2000	537	83	59	537	1.216	0,20
2001	353	118	54	904	1.429	0,24
2002	416	146	41	921	1.651	0,28
2003	443	157	31	612	1.440	0,24
TOTAAL	2.528	618	224	3.346	7.040	

Bijlage 3: Kredieten 2004 HUURSECTOR per provincie

SECTOR "VERHUURING EN BEHEER" INVESTERINGSPROGRAMMA 2004

	# won	ANTWERPEN	# won	VLAAMS-BRABANT	# won	WEST-VLAANDEREN	# won	OOST-VLAANDEREN	# won	LIMBURG	# won	VLAAMS GEWEST
NIEUWBOUW	230	20.309.454,20 €	137	11.057.247,03 €	265	28.090.793,29 €	99	9.877.283,58 €	172	16.487.053,22 €	903	85.821.831,31 €
VERVANGINGSBOUW	85	8.728.358,11 €	59	6.875.175,11 €	59	6.983.697,09 €	137	12.287.575,48 €	137	1.907.286,23 €	477	36.782.092,03 €
RENOVATIE PRIVÉ - WONINGEN	20	1.764.249,95 €		-€		-€		-€	37	3.757.023,52 €	57	5.521.273,47 €
RENOVATIE WONINGEN	1.704	30.957.499,33 €	306	3.701.592,18 €	597	8.076.448,14 €	2.182	23.926.868,47 €	416	2.681.689,56 €	4.205	69.344.097,67 €
SUBTOTAAL	2.039	61.759.561,60 €	502	21.634.014,31 €	921	43.150.938,52 €	1.418	46.091.727,53 €	762	24.833.052,53 €	5.642	197.469.294,48 €
BUDGET PPS (proefprojecten)						3.000.000,00 €				1.500.000,00 €		4.500.000,00 €
BUDGET VOOR RENOVATIES NA VERHUISBEWEGINGEN AANKOOP WONINGEN VERWERVINGEN IN NIEUW AAN TE SNIJDEN WOONGEBIEDEN MEERWERKEN OP PROJECTEN IPS												2.000.000,00 € 15.000.000,00 € 3.000.000,00 € 5.000.000,00 € 29.500.000,00 €
EINDTOTAAL												226.969.294,48 €

Bijlage 4: Kredieten 2004 KOOPSECTOR per provincie

SECTOR "KREDIETVERLENING EN VERKOOP" BOUWPROGRAMMA 2004

	# won	ANTWERPEN	# won	VLAAMS-BRABANT	# won	WEST-VLAANDEREN	# won	OOST-VLAANDEREN	# won	LIMBURG	# won	VLAAMS GEWEST
GROEPSBOUW	111	10.275.984,14 €	54	6.273.343,08 €	78	7.502.955,34 €	93	9.191.490,53 €	76	6.992.000,00 €	412	40.235.773,08 €
VERVANGINGSBOUW	42	3.597.800,25 €			26	2.059.117,63 €	28	3.398.990,00 €	54	4.090.305,59 €	150	13.146.213,47 €
ALGEMEEN TOTAAL	153	13.873.784,39 €	54	6.273.343,08 €	104	9.562.072,97 €	121	12.590.480,53 €	130	11.082.305,59 €	562	53.381.986,55 €

Bijlage 5: Hypothecaire activiteiten 2004

SECTOR "KREDIETVERLENING EN VERKOOP" INVESTERINGSPROGRAMMA 2004

	PROVINCIE ANTWERPEN	PROVINCIE VLAAMS-BRABANT	PROVINCIE WEST-VLAANDEREN	PROVINCIE OOST-VLAANDEREN	PROVINCIE LIMBURG	VLAAMSE RAND	DOEL	VLAAMS GEWEST
	RAMING	RAMING	RAMING	RAMING	RAMING			RAMING
NIEUWBOUWLENINGEN AAN PARTICULIEREN	855.000,00 €	501.300,00 €	-	696.300,00 €	503.700,00 €			2.556.300,00 €
SANERINGSLENINGEN AAN PARTICULIEREN	4.243.200,00 €	2.713.200,00 €	3.921.900,00 €	4.263.600,00 €	2.301.800,00 €			17.443.700,00 €
SANERINGSLENINGEN IN DE WONINGBOUW EN WOONVERNIEUWINGS- GEBIEDEN IN 16 KERSTEDEN -VLAAMSE RAND & DOEL	2.732.148,22 €	643.335,60 €	2.043.536,62 €	2.632.664,29 €	629.016,53 €	1.547.209,75 €		10.227.911,00 €
HYPOTHECAIR KREDIET AAN KOPERS VAN WONINGEN DIE VIA HET EIGENMIDDELEN- PROGRAMMA WERDEN OPGERICHT								60.000.000,00 €
TOTAAL	7.830.348,22 €	3.857.835,60 €	5.965.436,62 €	7.592.564,29 €	3.434.516,53 €	1.547.209,75 €	-	90.227.911,00 €

Vraag nr. 104
van 2 april 2004
van de heer FRANCIS VERMEIREN

Omroepgebouw Reyerslaan – Renovatie

Het tv- en radiocomplex aan de Reyerslaan in Brussel lijkt voorbestemd om eerlang een "facelift" te ondergaan. Vanuit architecturaal oogpunt nooit een voltreffer, wel integendeel, werd het hoofdgebouw de jongste jaren aan het gezicht onttrokken door nieuwe hoogbouw. Oorspronkelijk opgetrokken op het terrein van de vroegere Nationale Schietbaan ter vervanging van het Flageygebouw in Elsene, te eng geworden door de komst van de televisie, lijkt de tijd gekomen voor een renovatie. Alleszins zo zien het de verantwoordelijken van de Franstalige tv en radio.

Het Reyersgebouw biedt evenwel onderdak aan de twee nationale omroepen. Aan de zijde van de RTBf zou afstand worden gedaan van een gedeelte van het huidige gebouw, in het kader van een decentralisatie van sommige diensten. Gemeenschappelijk met de VRT zijn evenwel onder meer de elektriciteit en de centrale verwarming.

Een aantal stedenbouwkundige aspecten roept problemen op. Dit geldt ook voor de toegang tot het gebouw bij de verkoop van een perceel.

1. Werd de VRT reeds gecontacteerd over de plannen voor een ombouw van het Reyerscomplex dat werd toegewezen aan de RTBf ?
2. Hebben de verantwoordelijken van beide omroepen dienaangaande reeds overleg gepleegd ?
3. Hebben de verantwoordelijke voogdijministers het probleem reeds aangesneden met het oog op de regeling van mogelijke betwistingen ?

Antwoord

1. Specifiek met betrekking tot de ombouw van het Reyerscomplex van zowel RTBf als VRT, is er een tweemaandelijks overleg. Hierbij zijn de projectmanager VRT en RTBf, de verantwoordelijken voor het beheer van het Reyerscomplex en de vertegenwoordigers van het hoger kader aanwezig. Het overleg stimuleert vooral

de informatie-uitwisseling en helpt bij het zoeken naar synergie bij ontwerp en uitvoering.

De geplande verkoop van een perceel door de RTBf vooraan haar terrein benadrukt de problematiek van RTBf, die geen eigen ingang heeft voor haar site. RTBf zou dan problemen kunnen hebben. Het is te vroeg om enige impact op de VRT te evalueren. De VRT gaat ervan uit dat de geplande verkoop van het perceel voor de VRT geen nadelige effecten zal teweegbrengen.

In het overleg (zie punt 2) is dit onderwerp reeds op de agenda geplaatst. Hierover heeft de VRT echter nog geen sluitende antwoorden gekregen.

2. De algemeen directeurs waaronder Gebouwen ressorteert en de managers Gebouwen plegen geregeld overleg. Het zoeken naar samenwerking en synergie wordt inderdaad gestimuleerd door de verantwoordelijken van beide omroepen.
3. Ik werd door de VRT in kennis gesteld van de plannen tot ombouw van het Reyerslaancomplex. Overleg met de voogdijminister van de RTBf werd nog niet gepleegd; er werd totnogtoe geen probleem gesignaleerd.

Vraag nr. 105
van 2 april 2004
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Hippodroom Sterrebeek – BLOSO

Een projectontwikkelaar heeft onlangs een optie genomen op de hippodroom van Sterrebeek. Het is niet bekend welke voornemens de potentiële aankoper heeft met dit project. Mensen uit de regio betreuren dat het Bloso blijkbaar geen belangstelling betoonde voor dit domein.

1. Kan de minister mij in dat verband meedelen of men op de hoogte was van de verkoop van de hippodroom ?
2. Hoe komt het dat Bloso geen belangstelling heeft betoond voor de mogelijkheden die het terrein biedt ?

Antwoord

1. Het Bloso was vooraf niet op de hoogte van de intentie tot verkoop van de hippodroom van Sterrebeek.
2. Gelet op de beperkte investeringskredieten waarover het Bloso per jaar beschikt en het gebrek aan informatie over de concrete mogelijkheden omtrent het dossier van de hippodroom in Sterrebeek, betoonde het Bloso tot dusver geen belangstelling in dit project.

De voorbije jaren werden trouwens Bloso-centra met een overwegend lokale uitstraling afgestoten. Dit gebeurde op basis van een externe audit die bij het Bloso werd uitgevoerd en in uitvoering van het Strategisch Plan voor Sportend Vlaanderen dat eind 1997 door de Vlaamse regering werd goedgekeurd (Luc Martens : Vlaams minister bevoegd voor Sport).

In het verleden werden namelijk heel wat Bloso-centra opgericht, zonder dat voor de uitbouw en de exploitatie ervan in feite voldoende middelen ter beschikking waren. Bij gebrek aan kredieten konden de oorspronkelijk 28 bestaande Bloso-centra bijgevolg niet optimaal worden onderhouden en uitgebaut.

Momenteel zijn de beschikbare middelen nauwelijks voldoende om de op dit moment nog 13 bestaande Bloso-centra, met een duidelijk bovenlokale functie, op een degelijke wijze uit te bouwen en te exploiteren.

Voorzover er geen extra investeringskredieten worden verstrekt, is een uitbreiding van het aantal Bloso-centra bijgevolg financieel gewoon niet mogelijk.

Vraag nr. 106
van 16 april 2004
van de heer BART DE SMET

Studentenkamers – Verhuur aan asielzoekers

Het decreet van 4 februari 1997 houdende de kwaliteits- en veiligheidsnormen voor kamers en studentenkamers voert een aantal minimale kwaliteitsnormen in voor deze vormen van huisvesting. Dit decreet definieert studentenkamer als volgt :

"elke individuele kamer in een studenten- of studentengemeenschapshuis". Hetzelfde decreet bepaalt dat een student iedere persoon is die ingeschreven is bij een instelling van het hoger onderwijs, waarvan hij de lessen volgt en voor wie dat zijn hoofdbezigheid vormt. Met student wordt gelijkgesteld de schoolverlater van het hoger onderwijs die de wachtperiode doorloopt overeenkomstig de bepalingen van het KB van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering.

Deze decreetgeving was ingegeven door het feit dat al te vaak kamers en studentenkamers verhuurd werden waarvan de kwaliteit en het comfort volledig te wensen overlieten. Niettegenstaande deze decretale regeling blijven er aangaande deze problematiek in de praktijk toch problemen bestaan.

Zo doen er zich situaties voor waarbij woningen die verbouwd werden tot woongelegenheden met studentenkamers, uiteindelijk niet verhuurd worden aan studenten maar aan andere particulieren. Op dat moment ontstaat er een situatie waarbij studentenkamers verhuurd worden als hoofdverblijfplaats. Hoewel daar stedenbouwkundig misschien niet onmiddellijk regels mee overtreden worden, was dat in geen geval de intentie van de toenmalige indieners van het decreet houdende kwaliteits- en veiligheidsnormen voor kamers en studentenkamers.

De vaststelling in meerdere steden is dat deze panden op die manier vaak een doorstroomadres worden voor kandidaat-asielzoekers en leefloners.

1. Kan de minister duidelijkheid verschaffen over de bedoeling van de decretale regeling hieromtrent ?

Is het de bedoeling te verhinderen dat studentenkamers verhuurd worden aan niet-studenten ? Zo ja, hoe kan dat dan ?

2. De ambtenaren van de gemeente waar de kamerwoning gelegen is, alsmede de ambtenaren van de administratie Ruimtelijke Ordening, Huisvesting en Monumenten en Landschappen zijn bevoegd om de kwaliteit en de veiligheid van kamers te beoordelen. De beoordeling van de kwaliteit is mede afhankelijk van de vraag of het om een gewone kamer of om een studentenkamer gaat. Hiervoor is het dus van belang om te weten of het een student betreft of niet.

Wordt er bij de beoordeling van de kwaliteit van de kamers nagegaan of de gecontroleerde studentenkamers ook werkelijk als studentenkamer verhuurd worden?

Kunnen de gemeenten zelf nagaan of de bewoners van de studentenkamers ook in werkelijkheid studenten zijn?

N.B. Deze vraag werd gesteld aan de ministers Keulen (vraag nr. 106) en Van Mechelen (nr. 118).

Antwoord

1. Het kamerdecreet bepaalt de minimale normen voor het wonen op kamers. In de normen wordt een onderscheid gemaakt tussen de kamers die bestemd zijn voor studentenverblijf en de kamers bedoeld voor permanente huisvesting. Het onderscheid is ingegeven door het feit dat het verblijf op kamers voor studenten per definitie een tijdelijk karakter dient te hebben. Een andere situatie betreft uiteraard het effectief wonen op kamers waarbij het tijdelijk oogmerk niet langer een doorslaggevend criterium is. Vanuit dit onderscheid worden voor studentenkamers afwijkingen op bepaalde normen decretaal getolereerd. Zo kan een studentenkamer een oppervlakte hebben van minder dan 12m², wat uitgesloten is voor niet-studentenkamers. In geval van een niet-studentenkamer wordt bij integratie van een keukenfunctie of sanitaire functie in de kamer een grotere oppervlakte dan 12m² vereist. Dit is niet vereist bij studentenkamers.

Studentenkamers kunnen bijgevolg terugvallen op een uitzonderingsregime. Hiertoe dient overeenkomstig het decreet een conformiteitsattest te worden verleend. Op het terrein wordt evenwel vastgesteld dat de meeste studentenkamers ook voldoen aan de normen die vereist zijn voor niet-studentenkamers. In het kader van het rapport "Klein Wonen" van november 2003, werd door de afdeling Financiering Huisvestingsbeleid wel een bevraging uitgevoerd bij alle gemeenten om te peilen naar het aantal uitgereikte conformiteitsattesten voor kamers. In totaal bleken 9.066 kamers over een conformiteitsattest te beschikken. Het leeuwendeel werd afgeleverd door Leuven (3.145), Gent (2.830),

Hasselt (1.608) en Antwerpen (862), waarvan vermoedelijk een aanzienlijk deel voor studentenkamers.

Uiteraard kan een studentenkamer waarvoor een uitzonderingsregime geldt, niet aangewend worden voor de huisvesting van een niet-student. Maar het is niet evident voor de gemeente om alle migraties op de kamermarkt bij te houden en bijgevolg te verhinderen dat niet-studenten in kamers terecht komen waarvoor een uitzonderingsregime geldt. Dit neemt niet weg dat de gangbare procedures inzake ongeschiktheid of overbewoning kunnen worden opgestart. In het verleden is reeds herhaaldelijk opgetreden tegen het verder verhuren van kamers die te klein zijn voor permanente bewoning. In het bijzonder wordt door de Wooninspectie bij prioriteit opgetreden in geval van preciaire vormen van wonen op kamers. Er dient overigens op gewezen te worden dat in het nieuwe kamerbesluit van 3 oktober 2003 bijkomende mogelijkheden zijn gecreëerd. Elke kamer aangewend voor permanent wonen en kleiner dan 12 m², kan in de nieuwe regeling van het kamerbesluit louter op basis van het schenden van de oppervlakenorm ongeschikt verklaard worden.

2. Bij de aanvraag van een conformiteitsattest moet de hoedanigheid van de bewoners steeds worden vermeld. Deze vermelding is een noodzakelijk element in het aanvraagdossier en bij het onderzoek ter plaatse wordt met de hoedanigheid van de bewoner rekening gehouden. Als de bewoner geen student is, kunnen de normen van het uitzonderingsregime niet van toepassing zijn.

Ook in de onderzoeken in het kader van de toepassing van de procedure ongeschiktheid of onbewoonbaarheid wordt de hoedanigheid van de bewoner nagegaan. Zo wordt bijvoorbeeld door de Wooninspectie telkenmale de identiteit van de huurder gecheckt, wordt het huurcontract opgevraagd en wordt de huurder verhoord. Op basis van deze elementen wordt normaliter achterhaald welke normen van toepassing moeten zijn.

De gemeenten hebben een initiatiefrecht om de procedure op te starten en via de procedure kan worden achterhaald of de specifieke bewoning

strookt met de norm. Tevens vinden de gemeenten in de domiciliëring de nodige aanwijzingen of de betrokken bewoners van een kamerwoning al dan niet studenten zijn, waarna nog steeds de procedures kunnen worden opgestart. Dit betekent dan ook dat het reglementair kader aan de betrokken actoren de mogelijkheid biedt om op het terrein de nodige onderzoeken te laten uitvoeren.

Vraag nr. 107
van 16 april 2004
van mevrouw ANNY DE MAGHT-AELBRECHT

Satelliettelevisie – Stand van zaken

Heel wat Vlamingen verblijven op tijdelijke basis in het buitenland of hebben er een nieuwe thuis gevonden. Vlamingen hebben de neiging zich gemakkelijk aan te passen en te integreren, maar toch wil men de band met het vaderland niet volledig verbreken. Heel wat landen beschikken over satellietkanalen, die televisiebeelden uit het geboorteland over de hele wereld verspreiden.

Vlaamse zenders beschikken hier blijkbaar nog niet over. De vereniging Belgian Satellite Hoppers heeft daarom handtekeningen verzameld. De minister zou het idee niet ongunstig genegen zijn.

Anderzijds is op dit ogenblik reeds BVN-TV (Het Beste van Vlaanderen en Nederland) in de ether, een samenwerking tussen de NOS, Wereldomroep en VRT. BVN-TV zendt dagelijks uit gedurende acht uur. De programmering wordt samengesteld uit het televisieaanbod van de Nederlandse en Vlaamse publieke en regionale omroepen. BVN-TV zendt uit in heel Europa, op de Canarische Eilanden, in het Nabije Oosten, in de Verenigde Staten, het Caribisch gebied, Zuidelijk Afrika, Australië en Nieuw-Zeeland.

Het accent in de uitzendingen van BVN-TV ligt op het geven van nieuws en achtergrondinformatie uit Nederland en Vlaanderen, wat hoog scoort. In de Verenigde Staten is het aanbod alleen als abonnee-tv te ontvangen, met andere woorden, betaald.

Een mogelijkheid is het aanbod via BVN-TV verhogen en ervoor zorgen dat het overal in de wereld "kosteloos" wordt aangeboden, eventueel door

ook VTM in de samenwerking te betrekken.

1. Hebben VRT of VTM al het initiatief genomen om in satelliettelevisie te mogen/kunnen investeren ?
2. Zijn er geregeld contacten met de Vlaamse overheid over de medewerking aan BVN-TV ?
3. Levert de Vlaamse overheid een financiële bijdrage aan BVN-TV ? Zo ja, hoeveel bedraagt dit budget per jaar ?
4. Wordt er gedacht aan het opstarten van een proefproject rond satelliettelevisie ?

Antwoord

1. Op dit ogenblik is er geen wettelijke verplichting voor de Vlaamse televisieomroepen om uitzendingen te verzorgen via satelliet; de overheid kan de omroepen hiertoe ook niet aanzetten.

Er moet worden vastgesteld dat er bij de Vlaamse omroepen zo goed als geen interesse is om programma's via satelliet uit te zenden. Dit heeft te maken met het feit dat nergens ter wereld de aansluitingsgraad op de kabel is als in Vlaanderen.

- 2 en 3. Op 14 juli 2003 heeft de Vlaamse Gemeenschap een beheersovereenkomst met de Stichting Het Beste van Vlaanderen en Nederland (BVN) afgesloten.

Met deze overeenkomst werd de participatie van de Vlaamse Gemeenschap voortgezet voor de periode 2003-2005.

Het Vlaams aandeel in het programmarooster bedraagt voor de periode 2003-2005 ten minste 20 % van de uitzendingen. De programma's hiertoe worden door de VRT ter beschikking gesteld. Met het oog op de optimale invulling van de Vlaamse programmatie, werd op 10 juli 2003 een beheersovereenkomst tussen de Vlaamse Gemeenschap en de VRT afgesloten.

De bijdrage vanuit de Vlaamse Gemeenschap voor de participatie aan BVN, die bedoeld is

als tegemoetkoming in de werkingskosten van BVN, bestaat voor de begrotingsjaren 2003, 2004 en 2005 uit 1.239.000 euro. De eerste schijf van 90 % wordt uitbetaald na voorlegging van de begroting van het volgende jaar, een tweede schijf van 10 % wordt uitbetaald na de indiening en de goedkeuring van het werkings- en financieel verslag van het afgelopen jaar.

De Vlaamse deelname aan BVN zal eind april 2005 door de Vlaamse Gemeenschap en het bestuur van BVN geëvalueerd worden op basis van gegevens over programmatie en bereik, Vlaamse herkenbaarheid, bestuurlijke deelname en financiën.

Wat BVN betreft, kan ik nog melden dat het contract dat door BVN werd afgesloten met het oog op de uitzendingen in onder meer de USA, nog loopt tot en met 31 december 2004. Met het einde van de looptijd van het huidige contract doet zich de gelegenheid voor de ontvangstsituatie te herzien, zodat de BVN-programma's vanaf 2005 ongecodeerd zullen kunnen worden ontvangen.

4. Er zijn op dit ogenblik geen concrete plannen voor het opstarten van een proefproject rond satelliettelevisie.

Vraag nr. 108
van 20 april 2004
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Domein Hazewinkel (Willebroek) – Maatregelen

Met het oog op het nakende zomerseizoen zou ik graag van de minister vernemen of er met betrekking tot het Bloso-centrum Hazewinkel in Willebroek bijzondere maatregelen werden getroffen teneinde te vermijden dat de incidenten die zich vorig jaar hebben voorgedaan, zich zouden herhalen?

Antwoord

De maatregelen die het Commissariaat-Generaal voor de Bevordering van de Lichamelijke Ontwikkeling, de Sport en de Openlucht recreatie (Bloso) nam na de uitspraak van 30 oktober 2003 van de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg in

Mechelen, zetelend in kortgeding, blijven onverkort van toepassing.

Tussen zonsondergang en zonsopgang worden alle toegangspoorten gesloten. Het dossier rond het plaatsen van nieuwe poorten en afsluitingen ter hoogte van de parking en de hoofdingang is volledig rond en de opdracht aan de aannemer is gegeven. Bij de aannemer wordt tevens aangedrongen op een spoedige uitvoering zodat de volledige afsluiting klaar zal zijn tegen einde juni 2004.

De opleiding van Bloso-personeel tot private wachters, zoals aangevraagd bij het Vlaams Instituut voor Bijzondere Veldwachters, zal tegen deze zomer niet meer kunnen gerealiseerd worden. Er werd door deze dienst immers meegedeeld dat deze opleiding waarschijnlijk niet in 2004 wordt georganiseerd. Dit zal echter wel verder worden opgevolgd.

Het Bloso zorgt wel voor een bijkomende aanstelling van twee parkwachters voor de periode van 1 mei tot 30 september 2004 (contract tijdelijke behoefte) die mee zullen instaan voor het toezicht op de naleving van het huishoudelijk reglement.

Op 10 mei 2004 werd door het Bloso een vergadering georganiseerd met de gemeente Willebroek over de veiligheidsaspecten van het Bloso-centrum Hazewinkel. Tijdens dit overleg met burgemeester en politiecommissaris werden praktische en structurele afspraken gemaakt inzake toezicht door politie, ingrijpen tijdens incidenten, patrouilleren van brigades, opstellen van een bijzonder politiereglement en dergelijke.

Vraag nr. 109
van 20 april 2004
van mevrouw BRIGITTE GROUWELS

Sporza – Brusselse kabel

Komt Sporza op de Brusselse kabel?

Antwoord

Sporza, het tijdelijk sportnet van de VRT, zal zowel in heel Vlaanderen als in Brussel te ontvangen zijn via de kabel. Het kanaal verschilt van de ene kabelmaatschappij tot de andere. Vanaf begin mei kondigen de betrokken kabelmaatschappijen

Sporza aan via het mozaïekkanaal. Daar zal te lezen zijn hoe de kijker van 31 mei tot 3 september kan afstemmen op de tijdelijke sportzender.

Op de Brusselse netten Coditel, Wolu TV en UPC komt Sporza wellicht op het mozaïekkanaal. Bij Brutele zal men een kanaal vrijmaken. De informatie hierover verschijnt op het mozaïekkanaal vanaf begin mei. Bij eventuele problemen kunnen de abonnees steeds terecht bij de helpdesk van hun kabelmaatschappij.

Vraag nr. 111
van 20 april 2004
van de heer ANDRÉ-EMIEL BOGAERT

Sportinfrastructuur Oostende – Subsidiëring

Voormelde problematiek was in politieke kringen eigenlijk reeds bekend, doch nogal collegiaal met de mantel der liefde bedekt. Thans worden verkozenen en burgers evenwel opnieuw geconfronteerd met persartikels als "Johan, de Neptunus van de Noordzee" en "Topminister kan veel betekenen voor stad en regio". Het is dan ook evident dat verkozenen – van welke partij ook – hieromtrent door kiezers die zeggen recht te hebben op dezelfde voordelen, op de korrel worden genomen.

Het is van oudsher bekend dat het floreren van bepaalde steden, gemeenten en/of subregio's rechtstreeks verband houdt met de machtsgraad van de plaatselijke machthebbers. Dit was reeds zo in de middeleeuwen en is thans – weze het in een democratie – niet anders. De vroegere bloei van Oostende had te maken met de politicus Piers, de huidige met Vande Lanotte ; van Mechelen met De Saeger, thans met Somers ; van Diest met Van Audenhove ; van Lier met Herman Vanderpoorten, thans met Marleen Vanderpoorten ; van Vilvoorde met Dehaene ; van Gent met Verhofstadt ; van Hasselt met Stevaert ; van Dendermonde met De Batselier, en zo kan men eindeloos doorgaan. Het fenomeen is dus van alle tijden en van algemene bekendheid.

Toch is het in een democratie met transparantie nodig en nuttig dat zo weinig mogelijk geruchten de ronde doen en dat van bij de aanvang verkozenen en burgers omtrent openbare geldmiddelen weten wie wat om welke redenen aan wie of wat heeft gegeven.

Het is op het eerste gezicht vrij eigenaardig dat de bevoegde minister – ook al behoort hij tot dezelfde meerderheid – een substantieel bedrag van 500.000 euro vanuit de begroting Sport aan een basketbaltempel – ook al beoefent de bedoelde vereniging uiteraard per definitie sport – als subsidie heeft toegekend. Indien de wet voor iedereen gelijk is, dan zouden in principe alle steden en gemeenten die gelijkaardige sportverenigingen uit dezelfde sporttak herbergen en dus dezelfde infrastructuurnoden hebben, in dezelfde omstandigheden gelijkaardige subsidies moeten kunnen krijgen. Dit blijkt bij navraag evenwel niet te kunnen.

Alhoewel de dienstige begrotingen inmiddels werden goedgekeurd, is het toch van belang dat de bevoegde minister ten aanzien van de buitenwacht een degelijke argumentatie omtrent deze subsidie kan geven, vooral gelet op de mediatieke aandacht, waarna nog heel wat vragen overblijven.

1. Op grond van welke objectieve overwegingen en/of parameters werd een substantieel deel van de geldmiddelen voor Sport toegekend aan één Oostendse basketbaltempel ?
2. Werd bij de subsidiëring van deze sportinfrastructuur rekening gehouden met bedragen die reeds door andere ministers werden toegekend ?
3. Komen ook andere steden en gemeenten die zich in dezelfde omstandigheden bevinden, hiervoor in aanmerking ?
4. Komt ook infrastructuur van en voor andere sporttakken voor een gelijkaardige subsidiëring vanuit Sport in aanmerking ?
5. Kan de bevoegde minister een overzicht geven van de bedragen die andere Vlaamse private sportzalen en/of –pleinen de laatste jaren (sinds 1999) hebben ontvangen ?

N.B. Een vraag over subsidiëring van Oostendse sportinfrastructuur vanuit de begroting Toerisme werd gesteld aan minister Landuyt (vraag nr. 64), en een vraag over aanwending van SIF-middelen voor Oostendse toeristische infrastructuur aan minister van Grembergen (nr. 129).

Antwoord

1. In tegenstelling tot wat de Vlaamse volksvertegenwoordiger beweert, worden vanuit de begroting Sport van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, geen subsidies toegekend aan een zogenaamde "basketbaltempel" in Oostende.

Het betreft hier bovendien een multifunctionele topsporthal, met een duidelijke bovenlokale functie waarbij het aspect topsport wordt benadrukt.

Gelet op de populariteit van de basketbalsport in Oostende en het topcompetitieniveau van de lokale basketbalclub, zal deze accommodatie vanzelfsprekend maar niet uitsluitend door Basketbalclub Oostende worden gebruikt.

Bij de toekenning van de subsidie ten belope van 500.000 euro werd onder meer uitgegaan van:

- het bovenlokale karakter van de accommodatie;
- de topsportfunctie van de beoogde sportinfrastructuur;
- de regionale tekorten;
- de representativiteit in Vlaanderen van de mogelijk te beoefenen sporten;
- het concept en de uitstraling;
- de waarde ten opzichte van andere subsidieaanvraagdossiers.

2. De topsporthal vormt een onderdeel van een groter multifunctioneel project, dat via een PPS-constructie (*publiek-private samenwerking – red.*) zal worden gerealiseerd met een financiële inbreng van diverse overheden en van het privé-initiatief.

- 3 en 4. In de betrokken regio bestaat een uitgesproken behoefte aan een topsporthal. Voorzover in andere regio's ook duidelijke tekorten bestaan aan bovenlokale topsportaccommodaties kan een financiële ondersteuning bij de realisatie ervan worden overwogen.

5. Sinds 1999 werden vanwege het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, de volgende pri-

vate sportzalen en -pleinen financieel ondersteund:

- bouw van het "Vlaams Wielercentrum Eddy Merckx" in Gent (via een PPS-constructie):

2.182.329 € (kredieten Vl. Gemeenschap)

3.250.000 € (kredieten Bloso)

- bouw van een trampoline- en ritmiekhal in Gent (via een PPS-constructie):

619.733,81 €

- bouw van een topsporthal in Antwerpen (via een PPS-constructie):

1.240.565,17 €

- uitbouw van een Vlaams Rugbycentrum in Etterbeek:

349.259,87 €

- aanleg van een kunststof atletiekpiste op de VUB-campus in Etterbeek (via een PPS-constructie):

743.680,57 €

- bouw van het Vlaams Squashcentrum in Herentals (via een PPS-constructie):

520.576,40 € (kredieten Vl. Gemeenschap)

743.680 € (kredieten Bloso)

- verdere uitbouw van "Topsporthal Vlaanderen" in Gent (PPS-constructie):

991.574 €

- uitbreiding van het VTV-topsportcentrum Tennis in Wilrijk:

495.787 €

- uitbreiding van het VUB-sportcomplex in Etterbeek (via een PPS-constructie):

173.525 €

(Antwoord Paul Van Grembergen: blz. 2602 – red.)

Vraag nr. 112
van 23 april 2004
van de heer JOHAN DE ROO

Sporza – Ontvangst via antenne

Naar aanleiding van de installatie van het derde net van de VRT, bestemd voor sportuitzendingen, zou ik volgende vragen willen stellen.

Zal dit derde net beschikbaar zijn voor gebruikers van een antenne, of zal het enkel beschikbaar zijn via een abonnement op kabeltelevisie ?

Het gaat om een derde net van de openbare omroep, waarop in principe elke Vlaming recht heeft. Mochten deze sportuitzendingen enkel beschikbaar zijn via kabel, dan schiet de VRT eigenlijk tekort in zijn functie als openbare omroep.

Wat is hieromtrent het beleid van de Vlaamse minister van Media ?

Antwoord

De VRT vreest dat het uitzonderlijk grote sportaanbod in de zomer van 2004 met de vele integrale uitzendingen die vaak in de vooravond of prime time doorlopen, te uitgebreid is om binnen de huidige drie netten én de meerwaardezoekers, én de sportliefhebbers én de 4-12-jarigen zo goed mogelijk te bereiken met kwalitatief hoogstaande programma's.

Vandaar dat de VRT gemeend heeft zijn publieke opdracht alleen naar behoren te kunnen uitvoeren indien tijdelijk de programmatie van Ketnet/Canvas ontkoppeld wordt en de sport samengebracht wordt op een tijdelijk derde kanaal. De kosten worden minimaal gehouden en kunnen uit de lopende begroting worden betaald.

De distributie van het sportnet in Vlaanderen en Brussel is principieel toegezegd door de verschillende kabelmaatschappijen. Het tijdelijke sportnet zal enkel via de kabel te bekijken zijn. Dit zorgt inderdaad voor ongenoegen bij een zeer klein aantal kijkers die geen kabelaansluiting hebben (minder dan 2% van de Vlaamse huisgezinnen) of waarvan een tweede toestel niet is aangesloten op de kabel.

Naast de uitzendingen op televisie zal uitgebreid verslag worden gegeven van de wedstrijden op de

radio via 927 Live en via het online aanbod. De VRT is van mening dat het huren van extra analoge zenders om het sportnet alsnog via aardse zenders te verspreiden, niet strookt met de strategie die bij VRT is ingezet om digitale televisie in Vlaanderen te lanceren. Een extra analoge zender huren, zou betekenen dat digitale zenders uit de lucht zouden moeten worden genomen.

Daarom heeft de VRT beslist de digitale uitrol te vervroegen zodat eind mei elke Vlaming door middel van een decoder het signaal digitaal zal kunnen ontvangen. De VRT is van mening dat hij hierdoor tegemoetkomt aan zijn verplichtingen zoals door de beheersovereenkomst opgelegd.

Vraag nr. 114
van 5 mei 2004
van de heer CARL DECALUWE

VRT digitale radio – Ontvangst

De VRT-radio heeft volop de kaart van DAB-uitzendingen (Digital Audio Broadcasting) getrokken. Prachtige technologie, maar met als groot nadeel dat de ontvangst enkele kilometer buiten Vlaanderen al ophoudt. Tussen Kortrijk en Doornik zal het bijvoorbeeld in Pecq al gedaan zijn, terwijl FM-uitzendingen tot diep in Wallonië kunnen worden ontvangen.

Een alternatief zou DRM (Digitale Radio Mondiale) kunnen zijn. Dit is een digitale (dus betere) vorm van middengolf, die bijvoorbeeld tot ver in Frankrijk zou reiken.

De meeste landen promoten nu DAB voor binnenlands gebruik en zijn voor het bedienen van hun land- en taalgenoten die in het buitenland wonen/reizen/werken ... ook op de kar van DRM gesprongen. Helaas niet de VRT. De Vlaamse omroep is geen lid van het consortium dat instaat voor de ontwikkeling van DRM. En dit is bijzonder jammer voor alle VRT-radioluisteraars die zich buiten het grondgebied van Vlaanderen bevinden (en dat zijn er meer dan men op het eerste gezicht zou denken !).

Daarom volgende vragen aan de minister.

1. Wordt onderzocht of VRT-DAB geen groter zendbereik kan krijgen en indien dit niet moge-

lijk is, kan de VRT dan niet blijven uitzenden via FM ?

2. Wordt onderzocht of het ontwikkelen van DRM (Digitale Radio Mondiale) een goede aanvulling op DAB zou zijn voor de VRT-luisteraars ?

Antwoord

1. Omroep is in België een bevoegdheid van de gemeenschappen. De VRT-zenders bevinden zich in Vlaanderen en zijn bedoeld voor de bediening van Vlaanderen. Tot op een zekere afstand kunnen de VRT-zenders in Wallonië ontvangen worden. Vanuit een technisch oogpunt bestaat het DAB-zenderpark uit een relatief groot aantal zenders (20) met telkens een beperkt bereik. Hierdoor zijn deze zenders buiten Vlaanderen niet gemakkelijk te ontvangen. Het FM-zenderpark bestaat uit minder zenders (4) maar met een groter bereik. Hierdoor is de ontvangst van VRT mogelijk (maar niet gegarandeerd) tot aan de Samber-Maasvallei. DAB dringt dus minder ver door in Wallonië door de aard van het zendernetwerk en ingevolge internationale frequentieafspraken.

Er is nog geen sprake van het stopzetten van de FM-uitzendingen. Deze zullen vermoedelijk nog vijftien jaar in parallel met DAB doorgaan.

2. Het bereik van DRM is gelijk aan dit van de huidige middengolfzenders, maar DRM biedt een betere geluidskwaliteit. De VRT volgt de evolutie van DRM op, maar stelt vast dat er nog geen DRM-ontvangers voor het grote publiek beschikbaar zijn.

Vraag nr. 115
van 12 mei 2004
van de heer KARIM VAN OVERMEIRE

Sportinfrastructuur universiteiten – Subsidiëring

Klopt het dat de Vrije Universiteit Brussel (VUB) als enige Vlaamse universiteit subsidies krijgt voor sportinfrastructuur ?

Op basis van welke criteria wordt hier een onderscheid gemaakt tussen de VUB en de andere Vlaamse universiteiten ?

Antwoord

Via de administratie Cultuur, afdeling Jeugd en Sport worden drie infrastructuurprojecten gesubsidieerd met als begunstigde de Vrije Universiteit Brussel.

- Een subsidie (via dotatie aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC)) van 743.680,57 euro, aangerekend op basisallocatie 63.10, programma 45.1 van de begroting 2001, toegekend via besluit van de Vlaamse regering van 7 december 2001. Deze subsidie heeft betrekking op de aanleg van een kunststof atletiekweg op de VUB-campus Etterbeek.
- Een subsidie van 349.259,87 euro, aangerekend op basisallocatie 52.01, programma 45.1 van de begroting 2001, toegekend via besluit van de Vlaamse regering van 7 december 2001. Deze subsidie heeft betrekking op de uitbouw van een Vlaams rugbycentrum op de VUB-campus in Etterbeek.
- Een subsidie van 173.552 euro, aangerekend op basisallocatie 52.01, programma 45.1 van de begroting 2003, toegekend via besluit van de Vlaamse regering van 12 december 2003. Deze subsidie heeft betrekking op de uitbreiding van de overdekte sportinfrastructuur (fitnesscentrum) van de VUB-campus Oefenplein.

De ondersteuning van sportinfrastructuur in en rond Brussel past in de beleidsprioriteiten van de Vlaamse regering en de minister bevoegd voor Sport.

Het VUB-infrastructuurproject werd getoetst aan een aantal algemene criteria.

- De strategische beleidsdoelstellingen inzake sport vermeld in de Beleidsnota Sport 2000-2004 en de daarop gesteunde beleidsbrieven Sport. Sportinfrastructuur is immers een belangrijk instrument voor het voeren van een doeltreffend sportbeleid.

Er wordt beklemtoond dat de sportparticipatie in het algemeen moet verhogen en dat de kwaliteit van het sportaanbod dient te verbeteren in hoofde van alle actoren op alle niveaus. Een van de kritische succesfactoren om deze strategische doelstellingen te kunnen verwezenlijken,

is het stimuleren van een planmatige aanpak van de infrastructuurinplanting en -uitbouw gekoppeld aan een optimaal gebruik van de aanwezige sportinfrastructuur.

- Door het Bloso werd een sportinfrastructuurplan voor Vlaanderen opgesteld. De subsidies die toegestaan worden op de begrotingsartikelen van programma 45.1, basisallocatie 52.01 en 63.01, zullen met deze regelgeving rekening houden wat de sportinfrastructuurprojecten betreft die een supraregionaal bereik hebben of van Vlaams en/of internationaal belang zijn en/of voor innovatieve projecten.

Deze basiscriteria worden op dit ogenblik gehanteerd om de subsidiëring van sportinfrastructuur te onderbouwen.

- Daarenboven wordt er rekening gehouden met de principes aangereikt in het kerntakendebat wat het beleidsdomein "Cultuur, Jeugd, Media en Sport" betreft.

Voor het beleidsveld Sport - wat sportinfrastructuur betreft - wordt de rol van de Vlaamse overheid vastgelegd onder punt B/Beleidsvoorbereiding: "Beleidskader m.b.t. sportinfrastructuur van Vlaams en/of internationaal belang" en onder punt U/Beleidsuitvoering: "Inzake de bouw: Subsidiëring sportinfrastructuur van Vlaams en/of internationaal belang en van innovatieve projecten".

Aangezien de VUB zich in Brussel bevindt, dienen zich daarenboven specifieke en bijkomende elementen aan. Inzake Vlaamse sportinfrastructuur kan het grondgebied Brussel immers beschouwd worden als een "witte vlek". Deze regio verdient dan ook bijzondere aandacht. Er bestaat geen Bloso-centrum meer en de VGC zelf beheert geen eigen sportinfrastructuur. Slechts een minderheid van de Vlaamse clubs kunnen hun sport beoefenen in een Vlaamse omgeving (school, universiteit, gemeenschapscentrum, ...). De sportinfrastructuur op de campus VUB is, na 25 jaar intensief gebruik, aan renovatie toe. Met de infrastructuurprojecten op de VUB-campus tracht de Vlaamse Gemeenschap gedeeltelijk tegemoet te komen aan enerzijds bepaalde noden m.b.t. de sportbeoefe-

ning in Brussel en anderzijds bovenlokale noden, vooral gericht naar de bevolking in Brussel en de brede Vlaamse Rand.

Op het vlak van mogelijkheden tot sportbeoefening bevindt de VUB zich overigens in een nadelige positie ten opzichte van de universiteiten in Gent en in Leuven. De VUB-studenten en de Vlaamse sportbeoefenaars in Brussel kunnen in Vlaamse sportinfrastructuur nergens terecht in de omgeving van de campus Oefenplein. Dit is wel het geval in Gent (sportdienst stad Gent - topsportinfrastructuur Bloso/provincie/stad - De Blaarmeersen) en Leuven (sportdienst provincie Vlaams-Brabant en sportdienst stad Leuven).

Het gebruik van bestaande sportinfrastructuur in Brussel door Vlaamse Brusselaars is allesbehalve vanzelfsprekend. Dit blijkt onder andere uit een studie die in opdracht van de Vlaamse Gemeenschapscommissie door een extern auditbureau werd uitgevoerd. Om de bestaande tekorten inzake sportaccommodaties te verhelpen, hebben de Vlaamse Brusselaars er alle belang bij dat Vlaamse overheidsinstanties, onderwijsinstellingen en (sport)organisaties samenwerken en dat de beschikbare middelen voor de realisatie en uitbating van sportinfrastructuur op een optimale wijze worden aangewend.

In de Brusselse gemeenten met grote sportinfrastructuurbehoeften werden initiatieven genomen door de Vlaamse Gemeenschapscommissie en door diverse onderwijsinstellingen, waarbij ook de Vlaamse gemeenschapscentra werden betrokken.

Wegens de ontoereikende financiële middelen werden een aantal grootschalige projecten door de Vlaamse overheid financieel ondersteund. Naast de VUB-projecten betreft het hier ook nog:

- de renovatie van de sportaccommodatie in het Jan Van Ruusbroeckcollege in Laken (subsidie ten belope van 242.935,65 euro aan het Jan Van Ruusbroeckcollege);
- de bouw van een sporthal in Schaarbeek (subsidie ten belope van 1.487.361,15 euro aan de Scholengroep Brussel).

Vraag nr. 117
van 2 juni 2004
van mevrouw ILSE VAN EETVELDE

Lokale radio's – Frequentieplan

Vanaf 27 mei trad het nieuwe frequentieplan in werking. Reeds maanden is er in de sector van de lokale zenders heel wat commotie rond de toekenning van de erkenningen en de frequenties. Hoewel er heel wat lokale initiatieven zijn die hun werking, al dan niet met een nieuwe frequentie, kunnen voortzetten, zorgde de inwerkingtreding van het nieuwe plan ook voor heel wat verdriet en ontzetting bij degenen die naast de prijzen vielen.

Reeds in een eerdere interventie en een brief heb ik gewezen op het gebrek aan degelijke communicatie in dit dossier. De emotionele schok die talrijke vrijwilligers en betaalde krachten, die soms al tientallen jaren met vrije radio bezig zijn, te verwerken kregen, werd nog versterkt door het uitblijven van degelijke informatie aan de verliezers. Zowel over de datum van inwerkingtreding van het nieuwe frequentieplan, als over de toekenning van de overblijvende frequenties deden enkel geruchten de ronde. Pas op 16 mei liet de minister in een schrijven weten dat tien dagen later "de verliezers" uit de ether moesten.

Ik kon in eigen regio bij een aantal zenders van nabij meemaken wat een klap het voor hen was met hun levensproject te moeten stoppen. Uit reacties uit andere regio's weet ik dat het daar net hetzelfde is. De toekenning van de overblijvende frequenties op vrijdag 28 mei betekent voor hen dat zij alle hoop definitief moeten laten varen. Ook de luisteraars staan in de kou en bepaalde doelgroepen zullen zich nauwelijks herkennen in het aanbod van de andere bestaande zenders.

Bij de zenders die wel nog kunnen en mogen uitzenden, is de kwaliteit sinds de inwerkingtreding van het nieuwe frequentieplan allesbehalve optimaal. Opvallend is dat bijvoorbeeld in Oost-Vlaanderen op talrijke plaatsen de Franstalige vrije zenders zeer makkelijk te beluisteren zijn, terwijl de erkende Vlaamse vrije zenders moeilijk te ontvangen zijn of (nog) geen volwaardige programmatie hebben, zeker niet wat lokaal nieuws betreft.

Langs deze weg wil ik aan de minister enkele vragen stellen over de technische mogelijkheden die er

eventueel nog zijn om enkele lokale zenders toch nog in de ether te houden.

1. Klopt het dat er tussen 87,50 MHz en 100,00 MHz nog enkele frequenties zijn met beperkt bereik (een achttal kilometer) ?

Om hoeveel frequenties kan het hierbij maximaal gaan ?

2. Zijn er plannen om deze frequenties in te schakelen om een aantal lokale zenders opnieuw te laten uitzenden ?

Op welke termijn kunnen deze frequenties (technisch en administratief) hiervoor vrijgegeven worden ?

Antwoord

In antwoord op de vraag of nog enkele frequenties met een beperkt bereik beschikbaar zijn tussen 87,5 MHz en 100,0 MHz dien ik te herhalen dat momenteel geen enkele frequentie beschikbaar is voor de particuliere radio-omroepen - op één frequentie in Nieuwpoort na voor het gebruik door lokale radio-omroepen in Nieuwpoort waarvoor zich na beide oproepen door het Vlaams Commissariaat voor de Media echter geen kandidaten op geldige wijze hebben aangemeld.

Op 15 januari van dit jaar ben ik in de Commissie voor Cultuur, Media en Sport van het Vlaams Parlement uitgebreid ingegaan op de diverse vragen rond de afgelopen eerste erkenningsronde voor lokale radio-omroepen en heb toen onder meer verklaard dat onze zorg steeds naar een maximaal frequentieplan is uitgegaan. De administratie heeft bij de voorbereiding van het frequentieplan inderdaad, samen met een externe consultant, naar extra frequenties gezocht. Hieruit is echter gebleken dat het maximaal haalbare werd bereikt. Ik meen dat ik hiervoor ook mag verwijzen naar de problemen die de Vlaamse Gemeenschap telkens ervaart in de onderhandelingen met de Franse Gemeenschap. De Vlaamse volksvertegenwoordiger weet hoe lang de procedure die geleid heeft tot het huidige frequentieplan, geduurd heeft en hoeveel moeilijkheden en manifeste onwil de Vlaamse Gemeenschap in de onderhandelingen met de Franse Gemeenschap sedert zovele jaren heeft mogen ervaren.

Het frequentieplan dat op 18 juli 2003 werd vastgelegd en dat van start is gegaan op 27 mei jongstleden is daarom definitief. Ik heb in de Commissie tevens gesteld dat een verschuiving van de 18 toen nog vrijliggende frequenties zo goed als uitgesloten was. De frequentieband zit namelijk overvol.

Het delven van extra frequenties - voorzover dit al technisch haalbaar zou zijn - ten behoeve van voorheen erkende radio's die jammer genoeg niet opnieuw werden erkend, zou vergen dat de Vlaamse Gemeenschap opnieuw een aantal bijkomende frequenties voor lokale radio-omroepen ter coördinatie zou aanvragen. Extra frequenties toevoegen, betekent zonder meer dat het huidige frequentieplan opnieuw in vraag wordt gesteld en zou onzekerheid meebrengen voor de bijna 300 nieuw erkende lokale radio's.

Vraag nr. 118
van 2 juni 2004
van mevrouw NIKI DE GRYZE

Motorsportcircuits – Stand van zaken

Eind vorig jaar moesten de provincies de namen opgeven van terreinen die zouden kunnen fungeren als permanent oefen- en wedstrijd­circuit voor gemotoriseerde sporten.

Enkele provincies zouden dit reeds hebben gedaan, andere niet.

Graag zou ik van de minister een stand van zaken vernemen.

Antwoord

De beslissing van de Vlaamse regering van 19 juli 2002 betreffende de inplanting van permanente omlopen met trainingsfaciliteiten voor gemotoriseerde sporten bepaalt dat de provincies een coördinerende rol hebben in de zoektocht naar geschikte terreinen.

Op maandag 17 november 2003 had ik een vergadering belegd met de verschillende députés van Sport om een stand van zaken te vragen. Hier bleek dat enkel de provincie Limburg een voorstel had ingediend. Daarom had ik gevraagd dat de andere provincies hun voorstellen zouden indienen tegen januari 2004.

Enkel de provincie Antwerpen heeft haar voorstellen bezorgd op 17 februari 2004. De andere provincies hebben tot op heden nog geen officieel voorstel bezorgd.

Huidige stand van zaken

Reeds goedgekeurd

Provincie Limburg

1. Genk: Terrein Horensbergdam
2. Neeroeteren-Maaseik: Terrein Waterloo
3. Kaulille-Bocholt: Terrein Op 't Broek
4. Lommei: Terrein Heeserbergen

Reeds ingediend en voorgelegd aan de technische adviescommissie

Provincie Antwerpen

1. Balen: Terrein Hondapark
2. Brecht: Terrein Kraaijenhorst
3. Grobbendonk: Terrein Zoekzone-gebied
4. Westerlo: Terrein Rooiveld

De commissie zal haar advies bezorgen aan de minister van Sport. Deze zal het advies van de technische adviescommissie bezorgen aan de betrokken ministers (Ruimtelijke Ordening, Leefmilieu en Toerisme) en de indienende provincie.

JEF TAVERNIER

VLAAMS MINISTER
VAN LEEFMILIEU, LANDBOUW EN
ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

Vraag nr. 133
van 26 maart 2004
van de heer JAN LOONES

Zwembaden op campings – Redders

Ik verwijs naar mijn eerdere initiatieven omtrent de reddersproblematiek in de campingsector.

Ik stelde onder meer vragen aan de twee voorgangers van de minister, de toenmalige ministers van Leefmilieu Vera Dua (vraag nr. 139 van 30 maart 2001 ; Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 13

van 25 mei 2001, blz. 1768) en Ludo Sannen (vraag nr. 20 van 30 oktober 2003 ; Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 5 van 12 december 2003, blz. 1217).

De sector, bij monde van de Campingfederatie CKVB, dringt al geruime tijd aan op een versoepeling van de reglementering inzake toezicht op de zwembaden, gezien het nijpend tekort aan gediplomeerde redders.

Het aantreden van een nieuwe minister van Leefmilieu stelt de sector uiteraard geenszins gerust wat de afhandeling van dit "zwembaddossier" betreft.

Toen ik in mijn vraag aan toenmalig minister Sannen wees op het feit dat het probleem nog steeds niet werd verholpen, beloofde de minister te overwegen aan de vraag van de sector tegemoet te komen. Het voortijdige ontslag van de minister schept verwarring over deze belofte.

De sector vreest bovendien dat het ministerschap van de huidige minister van Leefmilieu als een interimperiode wordt beschouwd, waardoor het "zwembaddossier" alweer zal belanden bij een nieuwe minister van Leefmilieu, met alle uitstel van dien.

1. Ziet de minister mogelijkheden om de Vlarementering te versoepelen inzake de eisen gesteld aan redders die toezicht houden op zwembaden in campings ?
2. Betekent dit dat men nog tijdens deze legislatuur tot een definitieve uitspraak komt in dit dossier ?

Antwoord

1. Vooreerst wil ik benadrukken dat de problematiek van redders en toezicht bij zwembaden een aangelegenheid betreft die in eerste instantie tot de bevoegdheid behoort van mijn collega bevoegd voor Volksgezondheid.

Als gevolg van een opdracht terzake heeft de afdeling Milieuvergunningen in overleg met de bevoegde administratie Gezondheidszorg aan mijn voorganger een voorontwerp van Vlaremwijziging voorgelegd dat voor kleine en ondiepe

zwembaden lagere eisen stelde aan de aan te stellen redder. Na terugkoppeling met de Campingfederatie bleek dat de voorgelegde Vlaremwijziging niet in voldoende mate een oplossing bood voor de problemen waarmee de campingsector te kampen heeft.

Mijn voorganger kreeg vanuit enerzijds de zijde van de administratie en vanuit anderzijds de zijde van de campingsector, bovendien tegenstrijdige berichten met betrekking tot de effectieve haalbaarheid van de huidige regels. Ik wens deze tegenstrijdigheden nog uit te klaren in overleg met alle partijen.

2. Bedoelde Vlaremaanpassing is opgenomen in het ontwerp van "Grote Vlaremtrein" waarvan de procedure tot goedkeuring door de Vlaamse regering lopende is. Ik wens in elk geval deze Vlaremwijziging nog voor te leggen aan de Vlaamse regering in de huidige legislatuur. Het advies van de inspecteur van Financiën is gevraagd.

Terzelfder tijd wil ik op heel korte termijn een rondetafel organiseren, om de voorliggende Vlaremwijzigingen eventueel nog bij te sturen, om tegemoet te komen aan de noden van de sector in die gevallen waar een versoepeling van de regelgeving verantwoord lijkt.

Vraag nr. 134 van 2 april 2004 van de heer DIRK HOLEMANS

Gentbrugse Meersen – Jachtgebied

In het verstedelijkte Vlaanderen blijkt dat een aantal woonwijken gelegen zijn op historische jachtgebieden. Dit is onder meer in Gent het geval voor de wijken gelegen rond de Gentbrugse Meersen. Ook dit natuurgebied dat bestemd is als toekomstig stadsbos, zou nog steeds een officieel jachtgebied zijn.

Uiteraard is dit een anachronisme dat vraagt om rechtzetting : jacht in een druk bezocht natuurgebied dat zachte recreatie biedt aan vele stadsbewoners, en zeker in woonwijken, is totaal onaanvaardbaar.

Naar aanleiding van een concreet incident met een actieve jager in de woonwijken rond de Gent-

brugse Meersen, heeft de Gentse milieuraad geadviseerd om de Gentbrugse Meersen jachtvrij te maken. Ook de Gentse overheid zou deze mening toegedaan zijn.

Graag verneem ik van de minister welke maatregelen hij neemt om de Gentbrugse Meersen alsook de omliggende wijken te schrappen als jachtgebied.

Antwoord

Het gebied van de Gentbrugse Meersen als toekomstige groenpool voor de stad Gent bedraagt meerdere tientallen hectaren. Aan de rand van het gebied liggen de woonwijken van Gentbrugge. Het gebied zelf is buiten de woonzone een uitgestrekt open meersengebied dat in toenemende mate bezocht wordt door de omwonenden en door de inwoners van Gent. De vraag om hier een groenpool te ontwikkelen met de nadruk op recreatie en Scheldenatuur wordt wetenschappelijk onderbouwd door diverse studies en is opgenomen in de beslissingen op verschillende bestuurlijke niveaus en bestemmingsplannen.

Anderzijds is het een feit dat de Meersen sinds jaar en dag worden bejaagd binnen de beperkingen van de jachtreglementeringen. De basis voor de jacht is het beschikken over voldoende aaneengesloten oppervlakte bejaagbaar gebied, minstens 40 ha, en het beschikken over de jachtrechten daarop. De eigenaars van de gronden binnen het jachtgebied geven aan de jager in het bezit van een jachtverlof hetzij mondeling, hetzij schriftelijk de toestemming voor de bejaging van hun gronden. Deze eigenaars beslissen derhalve zelf of er gejaagd mag worden op hun eigendommen. In de jachtovereenkomst kan ook worden vastgelegd welke diersoort bejaagd mag worden, welke middelen toegelaten worden en op welk tijdstip er mag gejaagd worden. Dit alles uiteraard binnen het kader van de jachtreglementering. Als overheid kunnen wij verder niet ingrijpen op de jachtovereenkomsten.

Het huidige besluit omtrent de jacht in het Vlaamse gewest legt enkel specifieke beperkingen op in gebieden omwille van specifieke gebiedskenmerken of statuten, zoals bijvoorbeeld in vogelrijke gebieden en erkende natuurreservaten. De plaatselijke jachtgroep dient bij het gebruik van

het geweer bijzondere aandacht te besteden aan de veiligheid van de andere gebruikers van het gebied (cf. het decretaal verbod om te schieten in de richting van woningen of gebouwen op minder dan 150 meter afstand). Ik zal onderzoeken in hoeverre het mogelijk is om in de Gentbrugse Meersen bijzondere beperkingen inzake het jachtgebruik op te leggen in het kader van de ontwikkeling van de toekomstige groenpool.

Vraag nr. 135 van 2 april 2004 van de heer JAN LOONES

Schadefonds stookolietanks – Stand van zaken

Sinds vorig jaar is in het Vlaamse gewest een regeling van kracht waarbij alle bovengrondse stookoliereservoirs aan een controle door een erkende technicus moeten worden onderworpen. In de twee andere gewesten in België (Brusselse en Waalse) geldt die verplichting niet. In het Brusselse gewest is er geen wetgeving van toepassing, in het Waalse gewest een heel beperkte.

Lekkende tanks zijn immers uit den boze, zowel om veiligheidsredenen voor de directe omgeving als om de ecologische gevolgen op lange termijn. Reeds lange tijd is er sprake van dat er voor dergelijke vervuiling van de bodem een fonds in oprichting is. Blijkbaar is er heden geen wetgeving die zo'n fonds opricht of financiert en is hiervoor een samenwerkingsakkoord tussen de federale overheid en de drie gewesten noodzakelijk. Het fonds zou kunnen worden gefinancierd door een – weliswaar federale – taks te heffen op de mazout. Op de webstek spreekt de sector zich uit voor een snelle realisatie: "De sector rekent erop dat het wettelijk kader zeer snel wordt opgezet om een efficiënte uitvoering van de overeenkomst te kunnen waarborgen en operationeel te zijn in 2004."

Blijkbaar wordt er gedacht aan een gelijkaardig fonds zoals dit bestaat voor de tankstations. Ons is echter niet duidelijk waarom dit op federaal niveau moet worden opgericht. Vooreerst en bovenal is alles wat sanering van de bodem betreft gewestelijke, dus Vlaamse bevoegdheid. Daarnaast vrezen we dat het vooral Brusselse en Waalse tanks zijn die zullen lekken, vermits de regelgeving daar in de verste verte niet zo streng is als in Vlaanderen.

Dit zijn de cijfers van gasoliereservoirs in België (particulier gebruik) waarover ik beschik :

	Bovengronds	Ondergronds	Totaal
Vlaanderen	310.000	450.000	760.000
Brusselse gewest	60.000	50.000	110.000
Waalse gewest	360.000	70.000	430.000
Totaal	750.000	550.000	1.300.000

(Bron : NIS 1991)

1. Beschikt de minister over een overzicht van het aantal gekeurde mazouttanks (erkenning met groene dop) in verhouding tot het aantal beschikbare tanks ?

Hoeveel tanks in Vlaanderen zijn er (tot op heden) buiten werking gesteld na negatieve keuring ?

2. Wat is de stand van zaken van de oprichting van een fonds voor de dekking van de kosten van bodemsanering ? Graag meer uitleg over inhoud en procedure.

Waarom laat de oprichting van het fonds zo lang op zich wachten ?

3. Wordt een dergelijk fonds niet beter op Vlaams niveau georganiseerd (dat dan gefinancierd wordt via de doorstorting van de federaal geïnde taksen) ?
4. Beschikt de minister over ramingen van de kosten van bodemsanering, afzonderlijk voor de drie gewesten ?

Antwoord

Ter inleiding wens ik wel de stelling van de Vlaamse volksvertegenwoordiger te nuanceren dat in de andere gewesten geen regelgeving van toepassing is op de ondergrondse stookolietanks. Zowel in het Waalse gewest als in het Brusselse gewest is er evenzeer een meldingsplicht voor stookolietanks.

1. Het is de Vlaamse volksvertegenwoordiger zeker bekend dat er voor de gasolietanks tot 20.000 l sinds september 2000 een milieubeleids-overeenkomst met de sector loopt.

Deze milieubeleids-overeenkomst voorziet, in het kader van het schadefonds, in de oprichting door de sector van een databank die o.a. een overzicht van de in Vlaanderen gecontroleerde tanks zal bevatten. Aangezien het schadefonds nog niet werd gerealiseerd, is ook de oprichting van de databank nog niet gerealiseerd.

Door de sector werd begin februari 2003 een telefonische enquête uitgevoerd. Per provincie werden tien brandstoffenhandelaars geselecteerd. Volgende vragen werden gesteld:

- Hoeveel % van de ondergrondse stookolietanks die uw firma sedert september vorig jaar heeft gevuld of bijgevoerd, werd reeds door een erkend technicus gecontroleerd of werd opgenomen op een wachtlijst van een erkend technicus?
- Hoeveel % van de bovengrondse stookolietanks die uw firma sedert september vorig jaar heeft gevuld of bijgevoerd, werd reeds door een erkend technicus gecontroleerd of werd opgenomen op een wachtlijst van een erkend technicus?

Bij deze vraagstelling wordt ook verduidelijkt dat onder "stookolietank" enkel tanks gebruikt voor verwarming van gebouwen worden bedoeld.

De enquête gaf volgende resultaten:

- provincie Antwerpen: vraag 1 - 90%, vraag 2 - 52,5%;
- provincie Vlaams-Brabant: vraag 1 - 92%, vraag 2 - 46%;
- provincie Limburg: vraag 1 - 87,9%, vraag 2 - 34,5%;

- provincie Oost-Vlaanderen: vraag 1 - 95%, vraag 2 - 51,5%;
- provincie West-Vlaanderen: vraag 1 - 87%, vraag 2 - 50%.

Gemiddeld geeft dit: vraag 1 - 90,4% en vraag 2 - 46,9%.

De Vlarem-reglementering voor particuliere stookolietanks kleiner dan 5.000 l (hoofdstuk 6.5. van titel II van het Vlarem) bepaalt dat, bij een ongunstig controleresultaat waarbij de erkende technicus de houder heeft gemerkt met een rode merkplaat (dit wil zeggen dat de houder niet meer mag worden gevuld of bijgevoerd), de exploitant of op zijn verzoek de erkende technicus hiervan binnen 14 dagen melding maakt bij de afdeling Water van de administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer (Aminal). Bij de afdeling Water werden er tot op heden 212 rode doppen gemeld.

2. In de milieubeleidsovereenkomst (MBO) gasolietanks voor de verwarming van gebouwen engageerde de sector zich tot het oprichten van een fonds ter financiering van de sanering van bodemverontreiniging van lekkende stookolietanks. Bij de oprichting van sectorale fondsen kiezen we er duidelijk voor om dat te doen in onderling overleg met de betrokken beroepssectoren waarvan een financiële inbreng verwacht wordt. De stookoliesector opteerde er duidelijk voor een fonds uit te werken dat in de drie gewesten actief zou zijn. Dienaangaande werd een financieringsvoorstel uitgewerkt gelijkaardig aan dat van Bofas (voor tankstations). Op federaal niveau werd hiervoor reeds een kapstok gecreëerd. Op Vlaams niveau werd een dergelijk fonds decretaal verankerd in een wijziging van het bodemsaneringsdecreet. In Wallonië werd vorig jaar een MBO getekend en gepubliceerd. In het Brusselse Hoofdstedelijke gewest werd een ontwerp van ordonnantie voorbereid, dat echter aangepast dient te worden na een advies van de Raad van State.
3. Het genoot in de eerste plaats ook onze voorkeur om een fonds op Vlaams niveau te organiseren. Maar indien middelen geïnd worden in alle drie de gewesten (zoals ook de Vlaamse volksvertegenwoordiger zelf voorstelt), spreekt het echter voor zich dat er ook een regeling

voor de uitgaven (en dus over de financiële tegemoetkoming van het fonds) moet zijn in de diverse gewesten. Een systeem waarbij middelen over heel het land geïnd worden maar waarbij deze slechts aangewend worden voor uitgaven in één gewest, bleek niet aanvaardbaar.

4. Ramingen voor kosten voor sanering van bodemverontreiniging veroorzaakt door lekkende stookolietanks zijn voornamelijk gebaseerd op schattingen die gemaakt werden in het voorbereidende Premaz-project. Er zijn geen meer nauwkeurige ramingen per gewest beschikbaar.

**Vraag nr. 136
van 2 april 2004
van de heer FRANCIS VERMEIREN**

RWZI Noord (Haren) – Vlaams aandeel

In het Brusselse gewest vorderen de werken voor de aanleg van een collector die het afvalwater afkomstig uit enkele westelijk gelegen gemeenten over een afstand van ongeveer 7 km moet aanvoeren naar het waterzuiveringsstation "Noord", gelegen in Haren. In juni van vorig jaar zijn de werken voor de bouw van dit station gestart. Het zou tegen einde 2006 operationeel moeten zijn.

Op dit station "Noord", met een capaciteit van 1 miljoen/inwonersequivalent, zullen op de rechteroever drie andere collectoren worden aangesloten, namelijk deze van Brussel-Noord, van Haren en van de Woluwe. Via deze laatste zal het afvalwater van een aantal Vlaamse randgemeenten in het station "Noord" terechtkomen om daar te worden behandeld.

De collector van de Woluwe zal 25 % van de totale te verwerken hoeveelheid afvalwater van het nieuwe zuiveringsstation vertegenwoordigen.

1. Door welke instantie werd over het aandeel van de Vlaamse gemeenten in de werkingskosten van het nieuwe waterzuiveringsstation "Noord" met de vertegenwoordigers van het Brussels Gewest onderhandeld ?

Kan reeds een bedrag worden opgegeven dat ten laste zal vallen van de gemeenten in het Vlaamse gewest ?

2. Een gedeelte van het afvalwater afkomstig van de luchthaven zal via de collector van de Woluwe uiteindelijk ook naar het nieuwe station "Noord" worden afgevoerd.

Beschikt men procentsgewijs uitgedrukt over gegevens die een idee kunnen geven van wat dit afvalwater dat in de collector terechtkomt zoal vertegenwoordigt ?

Antwoord

1. De onderhandelingen die voor het Vlaams Gewest technisch voorbereid werden door Aminoal-afdeling Water en de Vlaamse Milieumaatschappij, werden zowel langs Vlaamse als langs Brusselse zijde gevoerd door de beide kabinetten bevoegd voor Leefmilieu.

Ingevolge de bijakte van 6 juli 1999 bij de samenwerkingsovereenkomst van 12 december 1999, worden de bouw- én de werkingskosten verdeeld tussen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en het Vlaams Gewest volgens een vaste verdeelsleutel. Zo valt 84,3 % van deze kosten ten laste van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, terwijl 15,7 % ten laste valt van het Vlaams Gewest. Deze cijfers zijn gebaseerd op een studie voor het gedeelte "bijdrage Woluwe" uit 1993 die opgedragen werd aan de professoren Berlamont en Wollast.

Zoals de Vlaamse volksvertegenwoordiger uit bovenstaande reeds kan opmaken, moeten de Vlaamse gemeenten niet bijdragen in de werkingskosten van de RWZI Brussel-Noord (*rioolwaterzuiveringsinstallatie – red.*).

2. Het aandeel van de luchthaven (vroegere Sabena en bedrijven op de luchthaven, deel afwaterend naar de Woluwe) werd in voormelde studie ingeschat, en bedraagt ca. 2,7 % van de totale "Vlaamse" industriële vuilvracht en ca. 1,3 % van de totale "Vlaamse" vuilvracht van de Woluwe. Deze totale "Vlaamse" vuilvracht, die zowel huishoudelijk als industrieel van aard is, bedraagt ca. 123.000 inwonersequivalenten.

Vraag nr. 137
van 2 april 2004
van de heer JOHAN MALCORPS

Bijensterfte – Omvang – Pesticidenreductieplan

Imkers worden steeds meer geconfronteerd met sterfte van hun bijenvolken op grote schaal. En dat in heel de Europese Unie. In sommige landen zou de sterfte tot 80 % oplopen. In eigen land raamt de vakgroep Microbiologie van de Universiteit Gent de bijensterfte op 40 %. De Vlaamse honingbij is volgens prof. Frans Jacobs met uitsterven bedreigd.

De bijensterfte zou te maken hebben met de monocultuur in de landbouw en vooral de inzet van een nieuwe generatie van onkruidbestrijdingsmiddelen met een neurotoxische werking. De symptomen zijn immers nieuw en vertonen geen gelijkenis met andere bekende ziektes bij bijen. De hypothese dat de sterfte bij bijen te maken zou hebben met de plaag van varroamijten bij de bijen, wordt door de imkerverenigingen met kracht van de hand gewezen. De problemen met de varroamijten kent men al sinds 1977, maar de grote sterftes zijn er pas sinds 1999. Een afgeleide these is dat de sterfte te maken heeft met een leemte in de inzet van varroa-bestrijdingsmiddelen, met name de plots opgedoken resistentie van de mijten tegen het meest gebruikte middel Apistan. In Nederland en Duitsland zou enig effect aangetoond zijn tussen een minder effectieve inzet van de varroa-bestrijdingsmiddelen en de bijensterfte.

Het lijkt echter weinig waarschijnlijk dat hiermee de hoofdoorzaak van de sterfte onder bijenvolken is aangegeven. Integendeel : veel militant geworden Franse imkergroepen en milieuverenigingen zien de "varroa-piste" als een afleidingsmaneuver.

Met name wordt het Bayer-pesticide Gaucho (met als actieve stof imidaclopride) verdacht en het BASF-pesticide Regent TS (met als actieve stof fipronil). Deze stoffen zouden reeds bij zeer geringe doses (een paar ppb) een toxische werking hebben, en zouden zich daardoor sterk onderscheiden van vroegere generaties van bestrijdingsmiddelen.

In Frankrijk verscheen een uitvoerig rapport van het Comité Scientifique et Technique over de nega-

tieve effecten van beide stoffen op de bijenpopulatie. Het Franse gerecht gelastte een formeel onderzoek naar de effecten van beide producten. De Franse Milieuminister Roselyne Bachemot sprak zich uit voor een verbod op beide stoffen en de Franse Landbouwminister kondigde effectief op 23 februari laatstleden een verbod aan op de actieve stof fipronil. Bovendien wil hij verder onderzoek om te zien of ook de actieve stof imidaclopride niet enkel in de teelt van zonnebloemen (waar al een verbod van kracht is sinds 1999), maar ook in bijvoorbeeld de maïsteelt verboden moet worden.

1. Kan de minister meedelen of zijn diensten zicht hebben op de sterfte van bijenvolken de voorbije jaren ?

Valt hier een duidelijke trend af te leiden ?

2. Worden de in Frankrijk gewraakte bestrijdingsmiddelen Gaucho en Regent TS ook in Vlaanderen ingezet en op welke schaal ?

Beschikt men bij de Vlaamse Milieu-, Natuur- of Landbouwadministraties over gegevens over de effecten van de inzet van specifiek deze producten of de actieve stoffen imidaclopride en fipronil op de populaties van bijenteelten, andere insecten (bv. vlinders) of de biodiversiteit in het algemeen ?

3. Is er bij de federale minister bevoegd voor de toelating van bestrijdingsmiddelen reeds aangedrongen om naar Frans voorbeeld de toelating voor deze producten in te trekken ?

Als dit niet gebeurt, kan de minister voor Vlaanderen gebruiksbepalingen opleggen om onder meer de biodiversiteit in het algemeen en de bijenteelt in het bijzonder te beschermen ? Zo ja, acht de minister dit noodzakelijk ?

4. Meer in het algemeen : welke onderzoeken worden in Vlaanderen gedaan naar de milieueffecten van bestrijdingsmiddelen op milieu en natuur ?

Welke conclusies worden hieruit getrokken ?

5. Hoever staat het met de opmaak en uitvoering van een Vlaams pesticidenreductieprogramma, zoals opgenomen in het Milieubeleidsplan, ook met name voor de landbouw ?

Antwoord

1. Via de gegevens en vaststellingen van verschillende betrokkenen in de sector is er een vrij goed inzicht in de toestand van de bijensterfte. De bijenteeltfederaties stellen vast dat sinds 1999 de bijensterfte abnormaal hoog is en dat er bovendien een duidelijk stijgende trend waar te nemen valt. In de voorbije jaren werd een 30 % sterfte vastgesteld. Ook de recente vaststellingen van de onderzoekers van de Universiteit Gent zijn mij en mijn diensten bekend. Deze spreken van een sterfte tot 40 %.

De oorzaak van de bijensterfte is wellicht multifactorieel. De hoofdoorzaak blijft het feit dat de bijenteeltsector moet leren omgaan met een relatief onbekende parasitose (Varroase). Sinds 1985 zorgt deze mijtziekte voor grote problemen. In de eerste jaren kon nog een beroep gedaan worden op eenvoudige acariciden, maar de Varroamijten zijn stilaan immuun geworden voor deze stoffen. Statistische vergelijking van het voorkomen van Varroase levert een zaagtandstatistiek op, waarbij we zeker kunnen spreken van "Varroasejaren", zoals 2002 er één was. Uit Vlaamse waarnemingen blijkt dat de infectiegraad in augustus 2002 gemiddeld 20 keer hoger lag dan in 2003, waarbij de sterfte in het begin van 2003 voornamelijk het gevolg was van de Varroaseaantasting in 2002. In de herfst van 2002 en de lente van 2003 is de bijenpopulatie in Vlaanderen bijgevolg met zo'n 40 % geslonken. Voor 2004 zou dit dan niet zozeer het geval mogen zijn en dit lijkt zich ook zo aan te kondigen. Tegen het zomerseizoen verwacht men dat dit zich - zoals ook in het verleden - zal herstellen.

Bijen zijn daarbij erg gevoelig voor milieueffecten; ze zijn een ideale bio-indicator. De enorme terugval van het aantal drachtplanten door urbanisatie en industrialisatie laat op dit moment praktisch geen wilde bijenvolken meer overleven. Daarbij zorgt de teelt van monoculturen in de landbouw met het gebruik van selectieve onkruidbestrijders voor een mager en eentonig voedselpatroon. Een combinatie van al deze factoren levert het beeld van verhoogde sterfte van bijen. De invloed van de gewasbeschermingsmiddelen waarvan sprake, op verzwakte populaties speelt ook een rol. Weliswaar kennen we ook in gebieden zoals het Verenigd Ko-

ninkrijk waar geen Gaucho of Regent FS (d.i. Regent TS in Frankrijk) werd gebruikt, een verhoogde sterfte.

2. De bestrijdingsmiddelen Gaucho (imidacloprid) en Regent TS (fipronil) zijn ook in Vlaanderen in gebruik. Ze worden hoofdzakelijk erkend als zaadbehandelingsmiddel (o.a. in suikerbieten, maïs en wintergerst), waarbij er geen direct contact is. De Federale Overheidsdienst (FOD) Volksgezondheid (onder bevoegdheid van minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid Demotte) beschikt over een databank met onder andere de verkoopcijfers van de bestrijdingsmiddelen in België. Deze gevraagde cijfers konden echter niet meegedeeld worden, aangezien zij vertrouwelijk zijn. Hoe dan ook zeggen die gegevens niet veel voor zaaizaadbehandelingsmiddelen zoals Gaucho en Regent FS: de cijfers uit de databank slaan op de hoeveelheden gebruikt in België voor de zaaizaadontsmetting; de ontsmette zaden worden vervolgens voor een deel in België verkocht, maar voor een belangrijk deel ook uitgevoerd. Anderzijds is er ook een belangrijke invoer van behandeld zaaizaad in België. Statistische gegevens in verband met de in- en uitvoer van behandelde zaaizaden zijn niet beschikbaar.

Een nationale erkenning voor een bepaald bestrijdingsmiddel kan slechts worden afgeleverd indien gegevens werden bezorgd m.b.t. de giftigheid van de middelen voor een hele reeks niet-doelorganismen, waaronder bijen en andere nuttige arthropoden. Een erkenning wordt voor tien jaar afgeleverd, maar kan vervolgens worden vernieuwd. Er zijn heel wat erkenningen op basis van de stoffen imidacloprid en fipronil.

De ecotoxiciteitsgegevens zijn een onderdeel van het toelatingsdossier dat opgemaakt dient te worden ter goedkeuring van een werkzame stof op Europees niveau in het kader van RL 91/414/EEG en op federaal niveau ter goedkeuring van een handelsmiddel.

De Vlaamse Milieu-maatschappij (VMM) interpreteert de gegevens betreffende de ecotoxiciteit in water. Beide verbindingen zijn zeer toxisch voor aquatische organismen. De in de Kaderrichtlijn Water (RL 2000/60/EG) uitgeschreven methode voor het afleiden van de

PNEC (Predicted No Effect Concentration) werd hiervoor gebruikt. Fipronil heeft een PNEC van 0,05 µg/L, imidaclopride heeft een PNEC van 0,013 µg/L. Naast de toxiciteit is echter ook de kans dat de producten in het oppervlaktewater terechtkomen van belang. Bij zaadbehandeling is deze kans relatief klein. Er bestaat uitgebreide wetenschappelijke literatuur - voornamelijk in Frankrijk uitgevoerd onderzoek - over de toxiciteit van imidacloprid en fipronil voor de honingbij. Uiterst kleine hoeveelheden (vanaf enkele ppb) blijken neurotoxische effecten te hebben, zeker bij direct contact. Het oriëntatievermogen van de bijen zou daardoor in de war gestuurd worden. Testen in het buitenland en op het Labo voor Zoöfysiologie in Gent, hebben bewezen dat de giftigheidsgrens voor gezonde volwassen bijen niet wordt bereikt bij normaal gebruik van imidacloprid op het veld.

Het Laboratorium voor Zoöfysiologie heeft tevens testen uitgevoerd in een bijenvliegkamer op imidacloprid en heeft gedragsafwijkingen bij bijen vastgesteld vanaf 20 ppb. De voorbije jaren werd op dit laboratorium ook heel wat onderzoek uitgevoerd in verband met Varroase. In Vlaanderen is er, bij mijn weten, tot nu toe geen specifiek onderzoek geweest over de mogelijke schadelijke effecten van fipronil op insecten.

3. Het al dan niet toelaten van gewasbeschermingsmiddelen is een federale bevoegdheid via de wet van 21 december 1998 op de productnormen. Recentelijk heb ik geïntervenieerd bij de bevoegde minister Demotte om de samenstelling van het erkenningscomité te wijzigen en in een vertegenwoordiging te voorzien van het Vlaams Gewest.

De FOD Volksgezondheid volgt van nabij wat er gebeurt in Frankrijk. Voor imidacloprid hebben zij een uitgebreid Frans verslag geëvalueerd. De resultaten van deze evaluatie hebben zij aan dit erkenningscomité en aan minister Demotte voorgelegd. Het comité heeft geadviseerd dat er momenteel geen grond is om over te gaan tot intrekkingen. Minister Demotte heeft nog niet gereageerd op de evaluatie van de FOD Volksgezondheid. In Frankrijk werd één soort toepassing van imidacloprid ingetrokken: de zaaizaadbehandeling van zonnebloemen,

een teelt dus die bij ons niet voorkomt. Producten op basis van deze stof zijn overigens in alle EU-lidstaten toegelaten. Wat fipronil betreft, is de situatie als volgt: de EFSA (European Food Safety Authority) bespreekt momenteel samen met de experts uit de lidstaten deze materie. In het najaar van 2004 zullen de besprekingen afgerond worden. Dan zal een wetenschappelijk onderbouwd rapport naar alle lidstaten worden gestuurd en er de gebruikelijke administratieve weg volgen, vooraleer er een beslissing op Europees niveau wordt genomen. Afhankelijk van de evolutie op EU-niveau gaat FOD Volksgezondheid onderzoeken of er iets gedaan moet worden aan de fipronil-erkenningen in België.

Het opleggen van middelspecifieke beperkingen behoort eveneens tot de federale bevoegdheid via die wet op de productnormen van 21 december 1998. Op gewestniveau kan er een gebiedsgerichte gebruiksbepanking worden opgelegd. Dit betekent dat er een algemeen verbod op het gebruik van bestrijdingsmiddelen met uitzondering van lokale distelbestrijding (distelbestrijding is wettelijk verplicht) kan worden opgelegd in bepaalde gebieden (bv. oeverzones, natuurgebieden,...), maar dus niet specifiek van één of ander middel.

Ik zal collega Demotte informeren over de vraag van de Vlaamse volksvertegenwoordiger en hem vragen er in zijn afweging rekening mee te houden.

4. Verschillende overheden en onderzoeksinstituten onderzoeken de invloed van bestrijdingsmiddelen op het oppervlakte- en grondwater, de waterbodem, vissen, ... Een synthese van de bevindingen kan worden geraadpleegd in MIRA-T 2003 (*Milieu- en Natuurrapport Vlaanderen – red.*). Zowel de synthesesetext als een uitgebreide versie staan op www.milieurapport.be. Er loopt tevens een grootschalig onderzoek "Milieu en gezondheid" in Vlaanderen, waarbij er gegevens verzameld worden over de relatie tussen onder andere bestrijdingsmiddelen en de effecten op de menselijke gezondheid.

Zo wordt door de VMM jaarlijks aan de hand van de zogenaamde SEQ-indicator (*Spread Equivalent – red.*) de druk op het waterleven veroorzaakt door gewasbescherming, ingeschat.

Hierbij wordt per actieve stof een SEQ berekend aan de hand van de verkoops- en/of gebruikscijfers, de halfwaardetijd in de bodem en de toxiciteit voor vissen, algen en watervlooien.

Aangezien de impact op het milieu meer omvat dan de druk op waterleven, wordt momenteel ook de mogelijkheid onderzocht om de Pocerindicator (*Pesticide Occupational and Environmental Risk Indicator – red.*) toe te passen op schaal Vlaanderen. Deze risico-indicator houdt naast de ecotoxiciteit op waterleven ook rekening met andere factoren waaronder de toxiciteit voor bijen. Er wordt dit jaar nog een studie opgestart door VMM.

- 5 Op Vlaams niveau wordt de nadruk gelegd op een preventief en stimulerend beleid om het gebruik van pesticiden te beperken. Volgens het MINA-plan 2 (*Plan voor Preventie en Sanering inzake Milieu en Natuur – red.*) moet er een kwantitatief en kwalitatief reductieprogramma voor het gebruik van bestrijdingsmiddelen opgesteld en uitgevoerd worden, zodat tegen 2005 de totale hoeveelheid minstens met 50 % verminderd is ten opzichte van 1990 (uitgedrukt in verspreidings-equivalenten) en dit voor alle sectoren.

De actie in MINA-plan 2 is overgenomen in MINA-plan 3 (2003-2007) om een geïntegreerd programma op gewestelijk niveau te ontwikkelen.

Het opstellen en uitvoeren van een actieplan pesticiden

Om alle hierin opgenomen maatregelen te realiseren, werd er de nadruk op gelegd dat overleg met de federale overheid noodzakelijk is. Het overleg werd opgestart en verloopt nu vrij intens, onder meer ter voorbereiding van het federaal pesticidenreductieprogramma, dat eind dit jaar moet zijn aangenomen.

Ook overleg tussen de Vlaamse Leefmilieu- en Landbouwadministratie werd als belangrijk punt vastgelegd. Voor alle bovengewestelijke dossiers aangaande pesticiden wordt er momenteel eerst overlegd en een gezamenlijk antwoord geformuleerd.

Het Europese beleid, richtlijn 91/414/EEG voor gewasbeschermingsmiddelen en richtlijn

98/8/EEG voor biociden, alsook de thematische strategie voor duurzaam gebruik van pesticiden wordt van dichtbij opgevolgd en waar nodig wordt er input geleverd.

Het monitoren van pesticiden in oppervlaktewater, regenwater en waterbodembodem wordt uitgevoerd door VMM (de meetresultaten worden elk jaar in het MIRA-rapport en het jaarrapport "Waterkwaliteit, lozingen in het water" opgenomen). Het monitoren van pesticiden in het grondwater is een taak van Aminoal Water en zij staan ook in voor de rapportering.

Uitvoering van het decreet van 21 december 2001 tot vermindering van het gebruik van pesticiden door openbare diensten in het Vlaamse gewest

Gemeenten, OCMW's en andere openbare diensten (NMBS, gewestelijke administratie Wegen en Verkeer, provincies,...) mogen vanaf 1 januari 2004 geen bestrijdingsmiddelen meer gebruiken op hun openbaar domein. Om daarna nog bestrijdingsmiddelen te mogen gebruiken, moeten de overheden een afwijking aanvragen door het indienen van een reductieprogramma tegen 1 juni 2003.

De administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer (Aminoal) zorgt voor de evaluatie en verbetering van de plannen die de gemeenten indienen. De verbeterde versies stromen momenteel binnen en worden de komende maanden nagekeken.

Van de 308 gemeenten zijn er 15 die geen plan hebben ingediend voor een verminderd gebruik. Vier tot vijf gemeenten daarvan hebben schriftelijk meegedeeld geen pesticiden meer te gebruiken. Twee tot drie andere gemeenten hebben dit mondeling laten weten.

Registratieplicht verbonden aan eventuele toekomstige heffingen op het gebruik van bestrijdingsmiddelen onderzoeken

In overleg met de federale overheid wordt de piste bewandeld om een meer gedetailleerde registratie te organiseren.

Door het koninklijk besluit betreffende autocontrole, meldingsplicht en traceerbaarheid in de voedselketen (14 november 2003) wordt registratie van de gebruikte bestrijdingsmiddelen in de landbouw verplicht vanaf het jaar 2005.

Verminderd gebruik van bestrijdingsmiddelen bij industrie, landbouw, particulieren en openbare diensten via voorlichting en sensibilisering

De voorlichting en sensibilisering wordt georganiseerd door Aminoal Water. In 2003 liep in de zomermaanden de campagne "Zonder is gezonder". De website www.zonderisgezonder.be bevat bruikbare informatie voor huishoudens, landbouwers en openbare besturen. Het steunpunt opgericht om openbare besturen te ondersteunen, is bijna operationeel.

De initiatieven die de Landbouwadministratie tot nu toe heeft ontwikkeld in het kader van het pesticidenreductieprogramma kan men terugvinden op:

<http://www2.vlaanderen.be/ned/sites/landbouw/dula/index.html>. Zo lopen er momenteel ook studies om in de tuinbouw het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen volledig in kaart te brengen.

Jaarlijks evalueren van het reductiebeleid zoals overeengekomen in het protocol gegevensoverdracht

Om de reductiedoelstelling van 50 % in 2005 ten opzichte van 1990 te kunnen toetsen, wordt gebruik gemaakt van de SEQ-indicator. Op basis van de huidige invulling van de ZSEQ is minder dan de helft van de doelafstand overbrugd. Een prognose geeft echter aan dat 40 % reductie tegen 2004 benaderd zal worden door het aankomende verbod op enkele stoffen in de periode 2002-2004. In het kader van Europese richtlijn 91/414/EEG worden alle bestaande en nieuwe gewasbeschermingsmiddelen geëvalueerd. Dit herzieningsbeleid leidt tot nieuwe kennis over ecotoxicologische waarden van de actieve stoffen. Aangezien een risico-indicator zeer gevoelig is voor deze evoluerende kennis, zal ook het verloop van de ZSEQ in de toekomst wijzigen in gunstige of ongunstige zin.

Vraag nr. 138
van 2 april 2004
van de heer GILBERT VANLEENHOVE

Visserij – FIVA-steun

De voorganger van de minister, minister Dua, besliste een tijdje geleden om via het Financieringsinstrument voor de Vlaamse Visserij- en Aquicultuursector (FIVA) uitstel van aflossing voor kredieten te verlenen, evenals steun bij overbruggingskredieten. De aanvrager moest wel een nascholings-cursus volgen inzake rationeel energiegebruik.

In dit verband kreeg ook het FIVA taken opgelegd. Het kreeg de opdracht om energiezuinige investeringen en vismethoden te bevorderen, een meer polyvalente en energievriendelijke visserij te subsidiëren en investeringssteun voor energiezuiniger methodes te verlenen.

1. Aan hoeveel reders werd uitstel van aflossing verleend ? Over welke bedragen gaat het ?
2. Hoeveel reders kregen steun voor overbruggingskredieten ? Voor welke bedragen ?
3. Hoeveel schippers of reders volgden een nascholingscursus ?
4. Hoe werden energiezuinige investeringen of vismethoden bevorderd en met welk resultaat ?
5. Hoeveel subsidies, voor hoeveel reders, werden er toegekend voor een meer polyvalente en energievriendelijke visserij ?
6. Hoeveel investeringssteun werd verleend voor investeringen in energiezuinige methodes ?
7. Wat is de eindconclusie van deze beslissingen ?
8. Zijn de exploitatiekosten nu verlaagd ?

Antwoord

1. Het FIVA gaat akkoord met uitstel van aflossing dat door de financiële instelling aan begunstigde wordt toegestaan, op voorwaarde dat er voor het FIVA geen bijkomende kosten aan verbonden zijn en mits motivatie. Er wordt dus geen verlenging van de duurtijd van de FIVA-

rentesubsidie toegestaan, maar enkel een verlenging van de duurtijd van de FIVA-waarborg. Er werd reeds aan zeven reders uitstel van aflossing verleend voor een totaal aan gesubsidieerde kredieten van 69 miljoen euro. Momenteel zijn er nog zeven aanvragen in behandeling.

2. In het najaar 2000 heeft mevrouw Vera Dua, toenmalig Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, beslist om, onder voorbehoud van het akkoord van de Europese Unie, bij middel van het FIVA steun te verlenen aan overbruggingskredieten in de visserijsector wegens de exceptioneel hoge brandstofprijzen.

Een bijzondere voorwaarde was inderdaad dat de aanvrager een erkende nascholingscursus diende te volgen inzake rationeel energiegebruik in de visserijsector.

De Commissie heeft echter geoordeeld dat de bovengenoemde nationale (Vlaanderen) steunmaatregel niet verenigbaar was met de richtsnoeren voor het onderzoek van de steunmaatregelen van de staten in de visserij- en aquacultuursector. Bijgevolg is de steun voor overbruggingskredieten nooit verleend.

3. De nascholingscursus werd zodoende niet in praktijk gebracht.
4. Bij ministerieel besluit van 27 juni 2003 tot wijziging van het ministerieel besluit van 14 juli 1998 betreffende steun aan de investeringen en aan de installatie in de visserij en aquicultuursector is het mogelijk een aanvullende kapitaalpremie (ecobonus) toe te kennen voor milieu- en energievriendelijke investeringen, evenals voor investeringen die de veiligheid en arbeidsomstandigheden verbeteren.

De ecobonus bedraagt 10 % van de subsidieerbare investeringen.

5. Tot op heden werd aan negen rederijen (dossiers van 2002) een ecobonus toegekend voor een bedrag van bijna 104.000 euro op een totaal aanvaardbaar investeringsbedrag van circa 1.219.000 euro.

Het betreft investeringen voor een nieuwe energiezuiniger motor (5 dossiers) en de installatie van nautische apparatuur (4 dossiers).

6. Zie punt 5.
7. In het algemeen kan men stellen dat de toekenning van een ecobonus niet de verwachte resultaten heeft opgeleverd. Temeer omdat in de helft van de gevallen de toekenning van een ecobonus betrekking had op de installatie van een nieuwe energiezuinige motor.

Bij de herziening van het visserijbeleid door de Europese Commissie in januari 2003 werd de steun aan nieuwe motoren niet meer toegestaan. Bijgevolg kan de FIVA-regelgeving niet ten volle worden benut.

8. De vijf dossiers voor een nieuwe energiezuinere motor zijn in hoofdzaak gesitueerd in de scheepsklasse "boomkorvissers met een motorvermogen van meer dan 899 PK". Uit de studie "De uitkomst van de Belgische zeevisserij" blijkt dat het aandeel van de brandstofkosten binnen de besomming voor deze scheepsklasse 22,31% bedroeg in 2002 terwijl dat in 2001 nog 24,65% was.

Indien de exploitatiekosten in 2002 verlaagd zouden zijn, dan kan worden aangenomen dat de invloed van de installatie van een nieuwe energiezuinere motor marginaal is, maar dat de prijs van de gasolie en een vermindering van het aantal toegelaten vaartdagen per jaar belangrijke factoren zijn.

De gewogen gemiddelde gasolieprijs bedroeg 0,28 euro/l in 2001 en 0,25 euro/l in 2002.

In 2002 bedroeg het toegelaten aantal vaartdagen 260, terwijl in 2001 nog 285 vaartdagen gepresteerd mochten worden.

Vraag nr. 139
van 2 april 2004
van de heer JOHAN VAN BRUSSELEN

A12-oprit Ekersesteenweg Antwerpen – Stortplaats

Bewoners van de sociale woonwijk Rozemaai in Antwerpen ondervinden reeds geruime tijd hinder van een stortplaats die wordt gebruikt door diensten van het Vlaams Gewest gelegen op de buiten gebruik gestelde oprit naar de A12 aan de Ekersesteenweg.

's Avonds en 's nachts rijden zuigborstelwagens de snelwegen af, waarbij alle afval uit de goten langs de middenberm en op de pechstrook wordt opgezogen. Wanneer de trommel van de wagen vol is, rijdt de wagen naar die niet meer in gebruik zijnde oprit naar de snelweg aan de Ekersesteenweg. Daar wordt het verzamelde veegvuil gestort, waarna de lege wagen een volgende rit kan aanvangen.

Na herhaalde klachten van buurtbewoners werd er uiteindelijk een draadomheining opgetrokken rond deze deponie.

Deze omheining omvat echter niet het hele gebied van de deponie. Bij een bepaalde windrichting waait een deel van het verzamelde veegvuil de woonwijk in.

In deze sociale woonwijk zijn er reeds problemen met sluikestorten en openbare reinheid. De stedelijke diensten slagen er niet in om de wijk net te houden en doen een beroep op buurtvrijwilligers om hen daarbij te helpen.

Het werkt absoluut niet motiverend voor alle betrokken groepen (buurtbewoners, personen van de stadsreiniging en de straatvrijwilligers van de wijk) te zien hoe al hun inspanningen voor een nette en propere wijk keer op keer teniet worden gedaan.

Daarenboven is het absoluut ontoelaatbaar dat de bewoners worden opgezadeld met een probleem dat tot stand komt door toedoen van de diensten Wegen en Verkeer van het Vlaams Gewest.

1. Waarom wordt deze stortplaats vlakbij een woonwijk gebruikt ?
2. Gaat de minister ervan uit dat het te verantwoorden is om deze stortplaats vlakbij de woonwijk te laten voortbestaan ?
3. Sluit dit aan bij het RSV (Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen) ?
4. Is er een milieuvergunning categorie 2 voor deze deponie ?

Zo neen, op basis van welke toelating(en) wordt deze stortplaats gebruikt ?
5. Welke maatregelen neemt de minister om de overlast voor de buurtbewoners te beëindigen ?

N.B. Deze vraag werd gesteld aan de ministers Bossuyt (vraag nr. 299) en Tavernier (nr. 139).

Gecoördineerd antwoord

1. Volgens mijn informatie gaat het om een opslagplaats/stortplaats van veeg- en kolkenvuil afkomstig van de nabijgelegen Vlaamse auto-wegen. Dit veegvuil wordt op basis van een aanbesteding door een privé-firma naar dit terrein gebracht, op aanwijzen van de afdeling Wegen en Verkeer Antwerpen. Dit zou steeds 's nachts gebeuren. De opslagplaats zou gesitueerd zijn op een oude asfaltweg, zonder enige opvang van de afwatering.

Waarom deze site werd gekozen, is mij niet bekend. De activiteit gebeurt in opdracht van de afdeling Wegen en Verkeer die onder de bevoegdheid van minister Bossuyt valt. Het antwoord op deze deelvraag moet dan ook door minister Bossuyt geleverd worden.

2. De beoordeling of het verantwoord is om een stortplaats vlakbij een woonwijk uit te baten, gebeurt in het kader van een milieuvergunning-aanvraag. Voorzover mij bekend, is er geen milieuvergunning verleend voor deze stortplaats (zie verder onder deelvraag 4), en mijn diensten zijn ook niet op de hoogte van een eventueel hangende milieuvergunning-aanvraag.

Via de afdeling Milieu-inspectie vernam ik dat de afdeling Wegen van mening zou zijn dat het hier volgens Vlaamse wetgeving niet om een stortplaats zou gaan, en dat de volgende uitzondering op de vergunningplicht van toepassing zou zijn:

"De voorlopige opslag en het demonteren, klieven, knippen, persen en/of zagen van afvalstoffen op de plaats van productie, voorafgaand aan elke inzameling, zijn geen inrichtingen voor het verwerken van afvalstoffen indien de opslag en het demonteren, klieven, knippen, persen en/of zagen gebeuren in functie van een georganiseerde regelmatige afvoer van de afvalstoffen, tenzij anders bepaald in deze bijlage."

Ik wil daarbij direct opmerken dat dit geen opslag lijkt te zijn op de plaats van productie en

dat ook het voorlopig karakter betwistbaar lijkt aangezien het blijkbaar toch een opslagplaats is die er permanent aanwezig is.

Op basis van de beperkte informatie die ik heb, lijkt dit een milieuvergunningplichtige activiteit te zijn. De beoordeling of de locatie vlakbij een woonwijk opportuun is, zal dan ook uiteindelijk moeten gebeuren in het kader van de milieuvergunningaanvraag, waarover in eerste instantie de bestendige deputatie, en uiteindelijk, bij een eventueel beroep, de minister van Leefmilieu, zal moeten oordelen.

Principieel kan ik echter het standpunt van de Vlaamse volksvertegenwoordiger volledig bijtreden dat de huidige toestand demotiverend werkt voor de mensen die zich inspannen voor een nette wijk, en bij de beoordeling van een eventuele milieuvergunningaanvraag zal dan ook de nodige aandacht besteed moeten worden aan de maatregelen die de aanvrager voorstelt om hinder, en in het bijzonder het wegwaaien van het veegvuil, te vermijden.

3. Deze vraag behoort tot de bevoegdheid van de minister van Ruimtelijke Ordening. Ik kan daarover derhalve geen uitspraak doen.

4. De afdeling Milieuvergunningen heeft geen kennis van een milieuvergunning voor deze stortplaats.

(Er was enkel een milieuvergunning, verleend door de bestendige deputatie van de provincieraad van Antwerpen op 14 december 2000 aan de afdeling Wegen en Verkeer Antwerpen, voor een opslagplaats voor ruimingspecie gelegen te 2180 Antwerpen (Ekeren), autosnelweg A12, meer bepaald een opslagplaats voor ruimingspecie afkomstig van Schijn en Schoon Schijn met een maximumopslagcapaciteit van 72.000 m³, en het lozen van percolaatwater in Schijn via een stelsel van drainagebuizen, die geldig was tot 25 januari 2004; de hervergunning is aangevraagd; volgens de mij beschikbare gegevens is er nog geen deputatiebeslissing. Deze aanvraag heeft echter geen betrekking op een opslagplaats voor veegvuil).

Wat het tweede deel van de vraag betreft, kan enkel worden gesteld dat de regelgeving niet voorziet in toelatingen voor de exploitatie van

stortplaatsen die in de plaats kunnen treden van de verplichte milieuvergunningen.

5. Volgens de informatie van de afdeling Milieuspectie wordt deze zaak van onvergunde exploitatie momenteel opgevolgd door de diensten van de stad Antwerpen met Vlarem-toezichtsbevoegdheid, die inderdaad voldoende bevoegdheden hebben om op te treden tegen onvergunde exploitaties.

Uiteraard wil ik hierbij wel vragen aan minister Bossuyt als toezichthoudend minister van de afdeling Wegen en Verkeer, om zo spoedig mogelijk de nodige maatregelen te nemen om aan deze onwettige situatie een einde te maken.

Vraag nr. 140
van 16 april 2004
van de heer HERMAN LAUWERS

Bosdecreet – Compensatieregeling

Artikel 90bis van het Bosdecreet voorziet in de compensatieregeling voor ontbossing en de ont-heffing van het verbod erop.

In groene randgemeenten rondom de steden (met woonparken en grotere percelen) blijkt de toepassing daarvan soms een omgekeerd effect te hebben.

Vóór de compensatieregeling gaven de meeste gemeentebesturen slechts zeer beperkt kaptolatingen, uitsluitend nodig voor een woning en de circulatie rondom. Op grote delen van een perceel bleven dus hoogstammige bomen staan.

De afdeling Bos en Groen interpreteert het begrip "bos" echter zeer ruim : verwilderde tuinen of door tuinen omringde percelen met een bosrestant worden als bos beschouwd en vallen volledig onder de compensatieregeling. Dit levert weliswaar maximale geldelijke vergoedingen op, maar ook een maximale kapping van hoogstammige bomen, waardoor het groene karakter van ganse wijken ("bebouwd perifeer landschap") langzaam zal verdwijnen.

Een gemeente kan geen kapvergunning weigeren wanneer voor het gehele perceel de maximale compensatievergoeding werd betaald.

1. Kan de minister een overzicht geven per gemeente (in de provincie Antwerpen) van de reeds geïnde bedragen ?
2. Hoeveel ha nieuwe bossen werden reeds aangeplant en waar ?
3. Is voor een betere afstemming tussen de toepassing van art. 90bis en de gemeentelijke planologie een decretale wijziging nodig ?

Zo neen, hoe worden bovenvermelde niet-be-doelde effecten dan vermeden ?

Antwoord

1. De Vlaamse volksvertegenwoordiger vroeg mij een overzicht te geven per gemeente (in de provincie Antwerpen) van de reeds geïnde bosbehoudsbijdragen als compensatiemaatregel voor ontbossing - zoals bepaald in artikel 90bis van het Bosdecreet. Dit overzicht vindt hij als **bijlage**.
2. Sinds 2000 werd er een totaalbedrag geïnd van 8.855.000 euro voor heel Vlaanderen. Met het compensatiebedrag worden momenteel circa 30 ha nieuwe aankopen van terreinen gepland, onder andere in Meeuwen-Gruitrode, Aalter en Linden.
3. Tevens vraagt de Vlaamse volksvertegenwoordiger een betere afstemming tussen de toepassing van artikel 90bis en de gemeentelijke planologie inzake het definiëren van bos, het ontbossen en het behoud van hoogstammige bomen.

Volgens het Bosdecreet zijn bossen oppervlakten waarvan de bomen en de houtachtige struikvegetaties het belangrijkste bestanddeel uitmaken, waartoe een eigen fauna en flora behoren en die één of meer functies vervullen.

In zijn vraag stelt hij dat verwilderde tuinen of door tuinen omringde percelen met bosrestant, door de zeer ruime interpretatie door de afdeling Bos en Groen van het begrip "bos", als bos beschouwd worden en volledig onder de compensatieregeling vallen. Volgens artikel 3 van het Bosdecreet vallen tuinen niet onder dit decreet en worden ze bijgevolg niet als bos be-

schouwd. Met een tuin wordt hier een aangelegde tuin bedoeld, bestaande uit grasperken en sierbeplantingen. Restanten van bospercelen kunnen deel uitmaken van een al dan niet omheind bouwperceel, maar wanneer ze nog vol doen aan de definitie van bos, blijven ze het statuut van bos behouden. Woonparken kunnen ook bestaan uit deels beboste ruimten zodat delen ervan ook onder het Bosdecreet kunnen vallen.

De te ontbossen oppervlakte bij de beoordeling van een vergunningsaanvraag wordt bepaald op basis van het inplantingsplan dat bij de aanvraag wordt ingediend. Hierbij dienen alle te verhard en/of te bebouwen oppervlakten, als ook de oppervlakten waar een aanzienlijke reliëfwijziging gebeurt, in rekening te worden gebracht. Een boomvrije strook van drie meter rondom de te verhard en te bebouwen oppervlakte wordt hierin meegerekend, voorzover de aanvrager deze zelf niet aanduidt.

Ingrepen in de "ontboste zones" moeten voldoen aan de stedenbouwwetgeving en dus aan de voorschriften in woonparkgebieden. Hierin is opgenomen dat 2/3 van de aanwezige hoogstammen bewaard moeten blijven en dit langs de vier zijden van het perceel. Bovendien gelden in woonparken volgens de omzendbrief van 8 juli 1997 volgende richtlijnen: het niet-bebouwde gedeelte moet aangelegd worden met hoogstammig groen (het bestaande moet bewaard worden). Het groen moet aangebracht worden langs alle zijden van het perceel, min de nodige toegangen. Slechts 10 % van de perceelsoppervlakte mag worden ingenomen voor het aanleggen van grasperken, speelruimten, enzovoort. De gemeente kan immers bijkomende bepalingen opleggen bij het verlenen van vergunningen over het behoud van hoogstammige bomen.

Zoals de Vlaamse volksvertegenwoordiger ziet, wordt er bij de adviesverlening rekening mee gehouden om zoveel mogelijk hoogstammige bomen in woonparkgebied te laten staan, waardoor het groene karakter van deze wijken gegarandeerd wordt.

Deze criteria en richtlijnen bij adviesverlening werden via een interne dienstnota verspreid binnen mijn administratie en zorgen ervoor dat

de adviesverlening zo correct als mogelijk verloopt. Deze criteria worden nu enkele jaren toegepast. Op basis van de opgedane ervaring zullen deze criteria nu grondig worden geëvalueerd.

Bijlage

Overzicht geïnde bosbehoudsbijdragen in de provincie Antwerpen (in euro)

Antwerpen	49.335,92
Arendonk	25.392,86
Balen	103.243,58
Beerse	34.404,49
Bonheiden	99.533,86
Brasschaat	130.960,50
Brecht	150.133,47
Dessel	1.440,38
Duffel	16.909,83
Edegem	1.584,00
Essen	39.746,21
Geel	32.650,26
Grobbendonk	113.382,96
Heist-op-den-Berg	47.240,69
Herentals	29.009,57
Herselt	16.572,96
Hoogstraten	65.810,39
Hulshout	21.809,70
Kalmthout	85.337,39
Kapellen	281.573,15
Kasterlee	70.164,64
Laakdal	7.211,92
Lier	21.802,30
Lille	63.044,87
Malle	67.532,88
Mechelen	54.741,59
Meerhout	9.717,84
Merksplas	35.273,92
Mol	140.992,04
Nijlen	71.704,71
Olen	14.604,48
Oud-Turnhout	39.166,38
Putte	22.330,68
Puurs	136.584,37
Ranst	8.318,30
Ravels	37.385,27
Retie	69.835,90
Rijkevorsel	13.903,30
Rumst	4.158,00
Schilde	297.356,70
Schoten	191.723,14
Sint-Katelijne-Waver	8.003,16

Turnhout	65.831,52
Vorselaar	14.758,37
Vosselaar	38.047,48
Westerlo	36.641,26
Wuustwezel	48.903,48
Zandhoven	61.073,87
Zoersel	148.130,57
Totaal	3.145.015,11

Vraag nr. 141
van 16 april 2004
van de heer ERIK MATTHIJS

Vlarem-geluidsnormen – Landbouwvoertuigen

Voor voertuigen op de openbare weg gelden andere geluidsnormen dan voor geluiden van hinderlijke inrichtingen.

In bijlage 4.5.5 van Vlarem II worden richtwaarden aangeduid voor fluctuerend, incidenteel, impulsachtig en intermitterend geluid in open lucht van als hinderlijk ingedeelde inrichtingen, behalve voor het in- en uitgaande weg- en luchtverkeer.

Volgens de Milieu-inspectie is het in- en uitrijden van werktuigen een incidenteel geluid, dat moet beantwoorden aan de richtwaarden uit de vermelde bijlage. Wegverkeer is pas wegverkeer eens het voertuig zich op de openbare weg bevindt.

Indien die interpretatie correct is, is de uitzondering uit bijlage 4.5.5 dode letter.

Is de interpretatie van de Milieu-inspectie correct ?

Wat wordt in bijlage 4.5.5 bij Vlarem II verstaan onder in- en uitgaand weg- en luchtverkeer ?

Worden in- en uitgaande bewegingen van landbouwloonwerkmachines als wegverkeer beschouwd, wanneer zij zich van de stalplaats naar de openbare weg begeven ?

Antwoord

1. De laatste zin van bijlage 4.5.5 bij titel II van het Vlarem "Richtwaarden voor fluctuerend, incidenteel, impulsachtig en intermitterend geluid in open lucht van als hinderlijk ingedeelde inrichtingen" bepaalt inderdaad het volgende:

"Deze richtwaarden zijn niet van toepassing op het in- en uitgaande weg- en luchtverkeer".

Wegverkeer is volgens artikel 1 van het koninklijk besluit houdende algemeen reglement op de politie van het wegverkeer, verkeer op de openbare weg. Dat bewegingen van voertuigen pas wegverkeer worden als het voertuig zich op de openbare weg bevindt, is dus geen "interpretatie" van de afdeling Milieu-inspectie, maar is als dusdanig wettelijk vastgelegd. Transportbewegingen op een van het openbaar domein afgesloten privé-terrein zijn dus zeker geen wegverkeer en de voorschriften van de bijlage 4.5.5. zijn er ondubbelzinnig op van toepassing, uiteraard indien het gaat om transportbewegingen op inrichtingen die meldings- of milieuvergunningplichtig zijn volgens Vlarem. Dit kan bijvoorbeeld al zijn wanneer in de inrichting enkel drie of meer autovoertuigen, andere dan personenwagens, worden gestald (indelingsrubriek 15.1).

Dit wordt trouwens bevestigd door de definitie van het specifiek geluid in artikel 1.1.2 van titel II van het Vlarem: "(...); tot het specifiek geluid van een inrichting wordt eveneens geluid (lawaai) gerekend, voortgebracht door (...), evenals door het in- en uitgaande verkeer".

De Vlaamse volksvertegenwoordiger merkt wel terecht op dat voor voertuigen op de openbare weg andere geluidsnormen gelden. De laatste zin van bijlage 4.5.5 is dan ook gewoon een bevestiging/verduidelijking van deze regel.

Volledigheidshalve moet hieraan worden toegevoegd dat wanneer het inderdaad een ingedeelde inrichting betreft, ook de algemene en sectorale milieuvorwaarden van titel II van het Vlarem van toepassing zijn. Voor de gehele ingedeelde inrichting, inclusief het in- en uitgaande wegverkeer, geldt aldus meer bepaald de geluidsnormering van bijlage 4.5.4 "Richtwaarden specifieke geluid" bij titel II van het Vlarem. Bevat de inrichting daarbij een onderdeel dat valt onder de toepassing van de reeds geciteerde Vlarem-indelingsrubriek 15, dan is inzonderheid ook artikel 5.15.0.6, §2 van titel II van het Vlarem van toepassing. Dit laatste schrijft op algemene wijze voor dat de nodige maatregelen getroffen dienen te worden om de buurt niet te hinderen door geluid en trillingen

veroorzaakt door verkeer van voertuigen van, naar en op de parkeerplaatsen.

Ten slotte kunnen in de milieuvergunning voor de exploitatie van een ingedeelde inrichting eventueel nog bijkomend bijzondere vergunningsvoorwaarden worden opgelegd om de hinder en risico's voor de omgeving te vermijden.

Ik meen dus dat de interpretatie van de afdeling Milieu-inspectie correct is.

2. Zoals reeds duidelijk blijkt uit het antwoord op deelvraag 1, wordt met het in- en uitgaande wegverkeer bedoeld de transportbewegingen op de openbare weg, van voertuigen die het bedrijf oprijden of verlaten.
3. Zoals reeds vermeld, mogen de in- en uitgaande bewegingen van landbouwloonwerkmachines, zolang ze zich op het privé-terrein van het loonwerkbedrijf bevinden, dus wanneer ze zich van de stalplaats naar de openbare weg begeven, niet als wegverkeer beschouwd worden.

Vraag nr. 142
van 20 april 2004
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Kouterwijk St.-Amands – Bodemsanering

1. Naar verluidt hebben de saneringswerken in de Kouterwijk in Sint-Amands opnieuw vertraging opgelopen.

Kan de minister dit bevestigen ?

Waarom is die vertraging te wijten ?

Werd er al een nieuwe planning opgemaakt ?

2. In verband met het bodemsaneringsproject voor het grondwater in de betrokken wijk deelde toenmalig minister Sannen in zijn antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 219 van 27 juni 2003 mee dat dit zou worden heraangetast in de loop van 2004 (Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 1 van 3 oktober 2003, blz. 176).

Is er wat dit betreft op dit ogenblik al meer bekend ?

Antwoord

Op de startvergadering met de aannemers van de bodemsaneringswerken op vrijdag 16 april 2004 werden de definitieve startdata voor de werken bepaald. De aannemer die instaat voor het vrijmaken en heraanleggen van de tuinen vatte zijn werken aan op 10 mei 2004, de aannemer die instaat voor de eigenlijke sanering start vervolgens op 24 mei 2004. Deze laatste aannemer begon wel eind april met het inrichten van het terrein, zijnde de tijdelijke opslagplaats voor verontreinigde grond en het werfketenpark.

De informatie die in het verleden reeds werd bezorgd aan de bewoners maakte enkel melding van een mogelijke start van de werken in het voorjaar van 2003. De bewoners werden echter tijdig geïnformeerd dat de werken pas in het voorjaar van 2004 zouden aanvatten.

Alhoewel het de bedoeling van de Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaams Gewest (OVAM) was om de werken reeds vroeger dit voorjaar aan te vatten, werden de bewoners op basis van de besprekingen in de startvergadering per schrijven van dinsdag 20 april 2004 op de hoogte gebracht van de huidige startdata. Voorzien werden er door de OVAM geen concrete aanvangsdata naar de bewoners meegedeeld.

Dat er later gestart werd dan gepland, is in hoofdzaak het gevolg van een aantal administratieve handelingen, zijnde enerzijds een administratief beroep bij de Raad van State aangaande de aanwijzing van een erkend bodemsaneringsdeskundige voor het begeleiden van de werken en anderzijds het vervullen van een aantal administratieve bepalingen bij het aanwijzen van één van beide aannemers.

Inzake het op te maken bodemsaneringsproject voor het grondwater kan worden meegedeeld dat momenteel voorrang wordt gegeven aan de opstart van de bodemsaneringswerken. Daarna, eens het bodemsaneringsproject goed loopt, zal de

OVAM de opdracht geven aan de erkend bodemsaneringsdeskundige aan te vangen met de opmaak van het project voor de sanering van het grondwater.

Vraag nr. 143
van 23 april 2004
van de heer HERMAN LAUWERS

Openbare bossen – Honden

Artikel 7 van het uitvoeringsbesluit van 22 juli 1993 bij het Bosdecreet bepaalt dat honden in de openbare bossen aan de lijn gehouden moeten worden en de boswegen niet mogen verlaten.

Uit dit voorschrift kan worden afgeleid dat honden met hun baasje het openbare bos in kunnen, als de honden maar aan de leiband zijn.

Het uitvoeringsbesluit voorziet niet in een verbodsbord dat de toegang voor honden en andere gezelschapsdieren verbiedt. Toch blijken sommige toegankelijkheidsreglementen de toegang voor honden gewoonweg te verbieden.

Zijn toegankelijkheidsreglementen van houtvesters en woudmeesters waarin honden aan de leiband worden verboden, niet in strijd met bovenvermeld uitvoeringsbesluit ?

Antwoord

Sinds de wijziging van 18 mei 1999 van het Bosdecreet van 13 juni 1990 is de principiële toegankelijkheid voor voetgangers op de boswegen ingevoerd. Daarnaast bepaalt artikel 7 van het besluit op de toegankelijkheid van 22 juli 1993 dat honden aan de lijn moeten worden gehouden en dat ze de boswegen niet mogen verlaten in de openbare bossen. Een uitzondering hierop vormen de toegestane activiteiten volgens het Jachtdecreet.

Iedere voetganger kan dus in principe terecht in alle openbare Vlaamse bossen voor een wandeling al dan niet in het gezelschap van één of meerdere aangelijnde honden.

Een algemeen verbod op de toegang van honden in de openbare bossen, aangegeven via toegankelijkheidsreglementen, is dan ook in strijd met het

Bosdecreet conform artikel 12 ("De toegankelijkheid van een bos moet geregeld worden door een reglement dat noch strijdig is met de inhoud van het beheersplan noch strijdig met de bepalingen van het Bosdecreet en zijn uitvoeringsbesluiten.") en het besluit op de toegankelijkheid, aangezien dit laatste de mogelijkheid tot het verbieden van de toegang voor honden en hun begeleiders niet expliciet vermeldt.

Niettegenstaande dit gegeven moet het mogelijk zijn om, zich baserend op de feitelijke toestand, bepaalde bossen of bosgedeeltes in nauw overleg tussen de eigenaars / beheerders en de gebruikers af te sluiten voor honden, indien andere facetten van de sociaal-educatieve functie of andere bosfuncties, zoals de ecologische, in het gedrang komen door de aanwezigheid van honden.

Een rondvraag bij de beheerders van de domeinbossen naar aanleiding van de vraag van de Vlaamse volksvertegenwoordiger maakt duidelijk dat een expliciet verbod op de toegang voor honden slechts in zeer uitzonderlijke gevallen wordt opgelegd. Enkel in de houtvesterij Turnhout zijn er de Hoge Rielen in Kasterlee en De Melleput in Turnhout, Vosseelaar. In het eerste gebied wordt er om sociaal-educatieve redenen (domein met belangrijke opvangmogelijkheden voor het georganiseerde jeugdwerk) een algemeen verbod op honden gehanteerd. In De Melleput wordt op vraag van de eigenaar en de concessiehouder een algemeen verbod op honden opgelegd om milieuhygiënische redenen (waterrecreatie in voormalige zandwinningsput).

In bossen als onderdeel van Vlaamse natuurrezervaten en in parken is het mogelijk dat via reglementering de toegang voor honden, ook aangelijnd, wordt verboden. Voor parken in beheer van de afdeling Bos en Groen werd er enkel een algemeen verbod op de toegang voor honden opgelegd in het park Vordenstein en dit om redenen van behoud van natuurwaarden.

Vraag nr. 144
van 23 april 2004
van de heer KRIS VAN DIJCK

Rioleringswerken – Wachtljsten

In het "ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeen-

schap voor het begrotingsjaar 2004. Beleidsbrief Leefmilieu, Beleidsprioriteiten 2003-2004. Beleidsbrief Ruimtelijke Ordening, Beleidsprioriteiten 2003-2004. Verslag namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening uitgebracht door de heren Paul Wille en Patrick Lachaert aan de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting (Stuk 15 (2003-2004) – Nr. 9-G)", lees ik dat het programma voor de gemeentelijke rioleringen van de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) voor 2004 nog niet werd goedgekeurd door het kabinet van de minister.

In zijn antwoord verwees zijn voorganger, minister Sannen, naar zijn toelichting over de kredieten voor de ondersteuning van gemeentelijke rioleringen en bevestigde hij dat er een algemeen probleem is met de financiering van de "nu zeer talrijke gemeentelijke aanvragen". Zo waren er op het ogenblik van de vraagstelling (december 2003) meer dan 700 aanvraagdossiers van de gemeenten in behandeling, voor een totaalbedrag van naar schatting 650 miljoen euro.

Voor 2004 werd er nog geen nieuw subsidieprogramma goedgekeurd, omdat er een wachtlijst is die de minister in 2004 hoopt te kunnen afwerken. Daarnaast is er echter wel ruimte om een beperkt programma van nieuwe projecten goed te keuren.

Zo is er sprake van 1,249 miljoen euro aan projecten die in de ontwerp-, aanbestedings- of uitvoeringsfase zitten.

Omdat dit toch wel een onduidelijk kluwen is, zou ik de minister graag volgende vragen stellen.

1. Is er op dit ogenblik al een nieuw subsidieprogramma goedgekeurd? Wanneer werd dit goedgekeurd? Kan de minister me dit bezorgen?
2. Kan de minister een volledig overzicht geven van de wachtlijsten inzake rioleringswerken?

Kan hij meedelen per gemeente over hoeveel en welke projecten het gaat en over hoeveel geld?

3. Kan hij een overzicht geven van de 1,249 miljoen euro aan projecten die in de ontwerp-, aanbestedings- of uitvoeringsfase zitten (per gemeente en per project)?
4. Wat is de vermoedelijke einddatum?

5. Kan de minister een laatste stand van zaken geven m.b.t. het Aquafin-dossier (21 % BTW vs. 6 % BTW)? Wat werd er terzake beslist op het Overlegcomité van 20 april 2004?

Antwoord

1. In de afgelopen maanden werden twee deelprogramma's goedgekeurd. Op 19 december 2003 werd het eerste kwartaalprogramma 2005 definitief goedgekeurd en op 12 maart 2004 werd het tweede kwartaalprogramma 2005 definitief goedgekeurd. De administratie zal tevens tegen eind mei een derde kwartaalprogramma voorleggen.
2. De administratie kan een overzicht geven van de wachtlijsten inzake rioleringswerken.

Ik stel er prijs op mee te geven dat tot begin dit jaar er een wachtlijst was aan goedgekeurde dossiers die nog niet waren vastgelegd. Deze lijst is thans weggewerkt. Natuurlijk zijn er nog heel wat dossiers die nog niet zijn goedgekeurd om technische redenen. Het gaat hierbij dan ook niet echt om "wachtlijsten" maar veeleer om een lijst van dossiers die in behandeling zijn. Aangezien er echter verschillende lijsten kunnen gegenereerd worden, afhankelijk van de fase waarin een project zich bevindt, wordt best verduidelijkt welke specifieke overzichten noodzakelijk zijn. Daarnaast kon wegens het beperkte tijdsbestek geen overzicht van alle dossiers gemaakt worden waarbij per gemeente wordt aangegeven wat de stand van zaken is.

3. In het Stuk 15 (2003-2004) – Nr. 9-G is er op bladzijde 17/18 van het verslag inderdaad sprake van een bedrag van 1,249 miljoen euro aan projecten, maar het betreft hier het totaalbedrag aan bovengemeentelijke projecten (dus projecten die werden opgedragen aan de NV Aquafin) die op 31 december 2002 in de fase ontwerp, aanbesteding of uitvoering zaten. Het vermelde cijfer heeft bijgevolg geen betrekking op de aanleg van gemeentelijke riolen.
4. Zie antwoord op punt 3.
5. In mijn antwoord van 22 april 2004 op zijn vraag om uitleg had ik de Vlaamse volksverte-

genwoordiger reeds meegedeeld dat er op dit vlak geen vooruitgang geboekt is. De toestand is sindsdien niet veranderd, zodat het huidige BTW-tarief van toepassing blijft. Zoals ik toen aangaf, betekent dit dat in Vlaanderen een aangepaste structuur moet worden opgebouwd waarbij de facturatie van Aquafin gebeurt via de drinkwatermaatschappijen. Deze structuur kan echter niet op korte termijn gerealiseerd worden.

Vraag nr. 146
van 5 mei 2004
van de heer LEO PEETERS

Bodembeheersorganisaties – Onafhankelijkheid

Sedert 1 april 2004 is de nieuwe regeling op het grondverzet volledig van kracht. Deze regeling moet ervoor zorgen dat het uitgraven en transporteren van grond geen nieuwe bodemverontreiniging doet ontstaan. Om het grondverzet in goede banen te leiden, heeft het decreet voorzien in de oprichting van bodembeheersorganisaties.

Op dit ogenblik wordt één VZW als bodembeheersorganisatie erkend, met name de VZW Grondbank. Vooraleer grond mag worden vervoerd, moet een bodemsaneringsdeskundige een technisch verslag opmaken. Uit de ervaring die de VZW Grondbank al heeft opgedaan met het verzet van 7 miljoen m³ grond, blijkt dat een onafhankelijke beoordeling van de technische verslagen van de bodemsaneringsdeskundigen van zeer groot belang is. Aanvankelijk bleken de meeste technische verslagen na controle niet te voldoen : de meeste verslagen moesten dus worden teruggestuurd. Op dit ogenblik moet nog 50 % van de technische verslagen worden aangepast. Men kan ervan uitgaan dat dankzij de onafhankelijke controle door de VZW Grondbank de bemonsteringen in de toekomst nog correcter en vollediger zullen verlopen, de technische verslagen van de bodemsaneringsdeskundigen een nog beter inzicht in de verontreinigingsgraad zullen bieden en de verontreiniging nog preciezer zal worden gelokaliseerd. De werking van een onafhankelijke bodembeheersorganisatie is dus van essentieel belang.

Wij hebben vernomen dat intussen een tweede VZW een erkenningsaanvraag als bodembeheers-

organisatie heeft ingediend. Na advies van de Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaams Gewest (OVAM) zal de minister deze erkenningsaanvraag al dan niet moeten goedkeuren. Wij hebben ook vernomen dat deze kandidaat-bodembeheersorganisatie rechtstreeks met een erkende bodemsaneringsdeskundige verbonden is en in belangrijke mate via de raad van bestuur door deze bodemsaneringsdeskundige wordt aangestuurd. Bij deze bodembeheersorganisatie ontstaat aldus een gevaarlijke rechter-partijpositie, waardoor zij veel minder kwaliteitsgaranties voor de afnemers van uitgegraven bodem zal kunnen bieden en het risico op nieuwe bodemverontreiniging zal toenemen.

Elkeen die uitgegraven bodem met een bodembeheersrapport van deze organisatie ontvangt, dreigt hiervan het slachtoffer te worden, ook particulieren met verontreinigde grond die verplicht zijn een bodembeheersrapport aan te vragen, of particulieren met niet-verontreinigde grond die vrijwillig zo'n rapport wensen. Zij zullen erop vertrouwen dat de aangevoerde grond aan de gevraagde kwaliteit voldoet. Maar dit vertrouwen zal niet altijd terecht zijn. Telkens de betrokken bodemsaneringsdeskundige onnauwkeurigheden begaat, dreigen bovendien al de andere partijen die bij het grondverzet betrokken zijn – aannemers, vervoerders, architecten, enzovoort – volop de schuld te krijgen.

1. Gaat de minister ervan uit dat bodembeheersorganisaties geen banden mogen hebben met individuele bedrijven die zelf betrokken zijn bij het grondverzet en dat een voor het leefmilieu gevaarlijke rechter-partijpositie ontstaat indien er wel zulke banden bestaan ?
2. Is het niet aangewezen enkel bodembeheersorganisaties goed te keuren waarvan de bestuursorganen "uitsluitend" uit beroepsorganisaties bestaan ?

Door in artikel 58, 2° van het Vlaams Reglement op de Bodemsanering (Vlarebo) in laatste instantie het woord "uitsluitend" te schrappen, heeft de Vlaamse regering de deur opengezet voor de inmenging van individuele, bij het grondverzet betrokken bedrijven. Ook de Inspectie van Financiën heeft gewezen op de mogelijkheid van belangenvermenging door de schrapping van het woord "uitsluitend".

Is het toch niet opportuun tot de bestuursorganen van bodembeheersorganisaties enkel beroepsfederaties toe te laten en individuele bedrijven hieruit te weren ?

3. Worden deze onverenigbaarheden grondig onderzocht vooraleer aan een nieuwe bodembeheersorganisatie een erkenning wordt verleend, zoals de Vlaamse regering trouwens had gevraagd toen op 9 januari in het Vlarebo bijkomende onverenigbaarheden voor bodembeheersorganisaties werden ingeschreven ?

De regelgeving bepaalt dat een bodembeheersorganisatie de technische verslagen van de eigen bodemsaneringsdeskundige niet mag behandelen. Maar de vrees is terecht dat de controle in de praktijk moeilijk zal zijn nadat de erkenning werd toegekend.

Antwoord

1. In Vlarebo is geen enkele bepaling opgenomen die uitsluit dat individuele bedrijven lid kunnen worden van een bodembeheersorganisatie. In een bodembeheersorganisatie kunnen bijgevolg individuele bedrijven die zelf betrokken zijn bij het grondverzet, opgenomen zijn in de algemene vergadering en/of de raad van bestuur van deze VZW. Aangezien de onafhankelijkheid van individuele bedrijven in concrete projecten niet steeds gewaarborgd is, kan en mag de erkende bodembeheersorganisatie overeenkomstig artikel 63 en artikel 68 van het Vlarebo hierdoor in bepaalde concrete projecten geen gebruik maken van haar erkenning. Hoe meer een individueel bedrijf representatief zou zijn voor een bepaald deel van de sector, hoe minder hierdoor de onafhankelijkheid van dit individueel bedrijf ten opzichte van concrete projecten gegarandeerd zou zijn, waardoor de erkende bodembeheersorganisatie geen gebruik van haar erkenning kan en mag maken. Vanuit dit oogpunt is het niet interessant voor de bodembeheersorganisatie dat zij veel individuele bedrijven opneemt in haar algemene vergadering en/of haar raad van bestuur.
2. Artikel 58, 2° van het Vlarebo stelt dat, om representatief te zijn, één of meerdere beroepsorganisaties een mandaat moeten bekleden in de raad van bestuur. Hierdoor bestaat inderdaad

de mogelijkheid, zoals werd opgemerkt in de nota aan de leden van de Vlaamse regering en door de Inspectie van Financiën, dat een individueel bedrijf een mandaat in de raad van bestuur van de VZW bekleedt. De eis dat bestuursorganen van een bodembeheersorganisatie "uitsluitend" uit beroepsorganisaties mogen bestaan, is niet opgenomen in de wetgeving. Zowel bodembeheersorganisaties met uitsluitend beroepsorganisaties in de raad van bestuur als bodembeheersorganisaties met beroepsorganisaties gecombineerd met individuele bedrijven in de raad van bestuur kunnen worden erkend. Erkenningaanvragen worden op een objectieve manier door de OVAM geadviseerd en door mij beoordeeld, zodat het niet aangewezen is dat ik hier een voorkeur voor de ene of voor de andere organisatievorm uit.

3. De onverenigbaarheid zoals bedoeld in artikel 68 van het Vlarebo heeft enkel betrekking op het gebruik van de erkenning. In het kader van het toekennen van de erkenning wordt bijgevolg geen rekening gehouden met dit artikel. Het spreekt uiteraard voor zich dat na het toekennen van een erkenning, de controlerende overheid wel zal toezien op de naleving van artikel 68. In dit opzicht onderneemt de OVAM wel voorbereidende stappen om bij een eventuele toekenning van een erkenning de erkende bodembeheersorganisatie te wijzen op de mogelijke onverenigbaarheden, en de naleving van dit artikel te controleren en eventueel op te treden. De vrees dat deze controle in de praktijk moeilijk zal verlopen, is ongegrond, aangezien de naam en de handtekening van de erkende bodemsaneringsdeskundige steeds op het technisch verslag vermeld moeten staan.

**Vraag nr. 147
van 7 mei 2004
van de heer ANDRÉ-EMIEL BOGAERT**

Hervorming fokkerij – Dringende problemen

Door het Lambermontakkoord werden de gewesten onder meer zelf bevoegd voor het domein van de fokkerij.

Binnen redelijke termijn publiceerde de betrokken administratie een goed werkdocument, dienstig als basis voor verdere onderhandelingen. Hierbij

streefde men naar één groot Vlaams Fokkerijcentrum, waarin alle sectoren zouden worden vertegenwoordigd. Dit voorstel was eigenlijk van de hand van de toenmalige opdrachthouder van toenmalig Vlaams minister Vera Dua, en opende nieuwe en hoopvolle perspectieven voor de toekomst. Spijtig genoeg verwaterde het dossier na diens overstap naar het Federale Voedselagentschap, waarna de veeleer conservatieve administratie opnieuw de handen vrij kreeg.

Als antwoord op de nieuwe administratief-politieke situatie, namelijk de splitsing van de Dienst Fokkerij, werd door een groep bij de sector betrokkenen de VZW Vlaamse Vereniging voor Kleine Herkauwers, afgekort VVKH, opgericht. Blijkbaar gebeurde dit tot groot ongenoegen van reeds bestaande, erkende en doorgaans verzuilde organisaties. De betrokken VZW vroeg haar erkenning aan, maar deze werd door de administratie geweigerd, want "men was de situatie nog aan het bestuderen". Finaal ontstonden aldus vanuit de sector twee modellen :

- "voorstel VVKH" : een groepering van fokkers die via diverse werkgroepen rond bepaalde doelstellingen werken ;
- "voorstel erkende organisaties" : een groepering van de voordien reeds bestaande VZW's.

Finaal kwam de betrokken administratie met een nieuw voorstel op de proppen, namelijk één nieuwe VZW waarbij iedere fokker rechtstreeks kan aansluiten en een eigen keuze kan maken naar zijn/haar interessedomein. Dit plan was zeker verdedigbaar, maar het liep onder meer om volgende redenen mis :

- elk alternatief was voor de betrokken administratie onbespreekbaar. Sommigen durven zelfs de term "administratieve chantage" in de mond nemen ;
- de voorgestelde interessedomeinen waren slechts een weerspiegeling van de reeds bestaande organisaties ;
- over het toekomstig fokbeleid zelf werd niet gesproken. Menigeen had de indruk dat het eigenlijk in eerste instantie ging om het vastleggen van de structuren en het verdelen van de posten ;

- fundamenteel gaat en ging er eigenlijk niets veranderen, omdat men blijkbaar alles bij het oude wou laten.

Voormelde VZW kon dan ook niet anders dan tot nader order uit het systeem stappen, maar ze blijft wel strijden voor het principe van concurrerende erkende verenigingen. Het is volgens haar de enige optie om fokkers alsnog de kans te geven een ander beleid na te streven. Ook de Professionele Geitenhouders hebben recentelijk afgehaakt en het overleg gestopt, zodat momenteel enkel de erkende organisaties nog overblijven.

Gelet op de zeer nakende oprichting van het Vlaams Fokkerijcentrum en de nieuwe Koepel der Kleine Herkauwers, dienen volgende pertinente vragen dringend te worden beantwoord.

Volledigheidshalve verwijs ik in onderhavig dossier ook naar :

- beschikking 90/254/EEG van de Europese Commissie van 10 mei 1990 tot vaststelling van de criteria voor de erkenning van organisaties en verenigingen van fokkers die stamboeken voor raszuivere fokschappen en -geiten bijhouden of instellen ;
- koninklijk besluit van 20 oktober 1992 betreffende de verbetering van schapen- en geitenrassen ;
- weigering van Vlaams minister Vera Dua van de aanvraag tot herkenning van de VZW VVKH van 22 april 2003 ;
- brief van de administratie aan de sector van 24 oktober 2003 met uitnodiging tot overleg ;
- verslag werkvergadering Kleine Herkauwers van 28 oktober 2004 ;
- de drukke brief-, fax- en mailwisseling tussen de VZW, de sector en de opeenvolgende bevoegde ministers, gaande van 24 oktober 2003 tot en met 6 mei 2004.

Vooraf uit voormelde briefwisseling blijkt een verregaande miskennis van de rechten van sommigen uit de sector en de overerkenning van anderen. Vooral de arrogantie van de betrokken administratie zit velen hoog. Blijkbaar werden en worden

de opeenvolgende ministers Dua, Sannen en Tavernier dermate van het dossier afgeschermd, dat er zelfs geen zinnig gesprek mogelijk is.

1. Waarom weigerden en weigeren de opeenvolgende bevoegde ministers elke erkenning van elke vereniging die niet tot de vroegere erkende en verzuilde verenigingen behoort ?
2. Is deze houding met de huidige Europese, Belgische en Vlaamse wetgeving te verzoenen ?
3. Waarom negeert de bevoegde minister in elk antwoord steeds de grond van de zaak en gaat hij rond de gestelde problematiek en dito vragen heen ?
4. Is de Vlaamse regering en/of de bevoegde minister bereid de geplande acties in de sector tijdelijk op te schorten tot na het dringende en aangekondigde debat in de bevoegde parlementaire commissie (dat uiteraard per definitie bij aanvang van de nieuwe legislatuur wordt gehouden), wetende dat het hier gaat om de op 12 mei eerstkomende geplande oprichting van het Vlaams Fokkerijcentrum en van de nieuwe Koepel der Kleine Herkauwers ?

Antwoord

1. Het Vlaams fokkerijbeleid, waarnaar verwezen wordt, legt de nadruk op drie aspecten:
  - de versterking van de foktechnische werking in elke erkende fokkersvereniging;
  - de groepering van alle fokkerij-expertise van een sector in één koepelvereniging;
  - de uitbouw van een fokkerijcentrum.

De oprichting van een koepelvereniging - zeker voor schapen en geiten - is een essentieel onderdeel van het Vlaamse fokbeleid. De bundeling van alle krachten uit deze sector moet leiden naar een betere en professionelere dienstverlening zowel voor de fokker als voor de houder. Een versnippering van krachten en middelen komt de sector niet ten goede.

Een tijdelijke erkenning van een nieuwe aparte vereniging gaat dan ook in tegen de noodzaak

een koepelvereniging op te richten waarin alle actoren van de fokkerij van schapen en geiten aanwezig zijn.

Alle betrokken en geïnteresseerde verenigingen, waaronder de VVKH, werden dan ook uitgenodigd en opgeroepen te beraadslagen over een plan dat finaal zou uitmonden in de oprichting van een zogenaamde koepelvereniging van schapen en geiten. Dit plan was vooraf door de minister goedgekeurd.

2. In artikel 2, tweede lid, van de beschikking 90/254/EEG wordt bepaald dat de autoriteiten van de betrokken lidstaat het recht hebben een nieuwe organisatie of vereniging van fokkers niet te erkennen, indien deze de instandhouding van het ras in gevaar brengt of de uitvoering van het zootechnische programma van een bestaande organisatie of vereniging doorkruist. Die bepaling is ook opgenomen in artikel 3 van het koninklijk besluit van 20 oktober 1992 betreffende de verbetering van de schapen- en geitenrassen.

De beslissing in kwestie van mevrouw Dua, toenmalig minister van Leefmilieu en Landbouw, past volledig in de bestaande wetgeving.

3. Het is duidelijk dat vooral in de sector van de kleine herkauwers de nodige hervormingen moeten leiden tot een betere en professionelere dienstverlening voor fokker en voor houder. De volgende uitgangspunten werden dan ook vastgelegd :
  - het individuele lidmaatschap. Er is geen formele rol weggelegd voor de bestaande en momenteel erkende fokkersverenigingen;
  - de nieuwe koepelvereniging moet de belangen behartigen van zowel de stamboekfokkers als de houders van zowel schapen als geiten;
  - om beleidsverantwoordelijkheid binnen een beleidsdomein op te nemen, moet het lid aan voor dat beleidsdomein relevante voorwaarden voldoen;
  - alle beleidsdomeinen krijgen een volwaardige vertegenwoordiging in de bestuursorganen.

Nog voor de eerste vergadering heeft de VVKH meegedeeld dat ze aan die besprekingen niet zou deelnemen. Vanaf dan is verder gewerkt met de overblijvende geïnteresseerden.

Het ware veel beter geweest dat alle in het na-jaar 2003 uitgenodigde verenigingen en belangengroepen actief aan het overleg in de vergadering hadden deelgenomen met de bedoeling een goed georganiseerde en goed werkende koepelvereniging op te richten. Een vereniging die zichzelf buiten het overleg plaatst, kan moeilijker het recht opeisen met haar standpunten rekening te houden. Met de ideeën – voorzover ze realistisch en inpasbaar zijn – van de bedoelde verenigingen wordt terdege rekening gehouden.

4. Ik ben niet bereid de geplande oprichting van het Vlaams Fokkerijcentrum of van de koepelvereniging van kleine herkauwers op te schorten. Het gaat immers over de uitvoering van het Vlaamse fokkerijbeleid dat zowel door mij als mijn voorgangers is goedgekeurd.

Vraag nr. 148
van 14 mei 2004
van de heer KRIS VAN DIJCK

Aminal – Personeelsbeleid

Zoals de minister weet, krijgen de Vlaamse ambtenaren elk jaar een evaluatie. Ook bij Aminal is dit het geval.

Het is me ter ore gekomen dat er dit jaar een opmerkelijke vaststelling kan worden gedaan bij deze personeelsevaluaties.

Zo was er over het algemeen een bijzonder negatieve evaluatie van de (contractuele) ambtenaren bij Aminal. Dit terwijl deze vorig jaar over het algemeen positief tot zeer positief was. De evaluatie werd afgenomen door dezelfde personen, dus daaraan kan het ook niet te wijten zijn.

Nu is het wel zo dat er allerlei schandalen het voorbije jaar het daglicht hebben gezien. Vooral op de boekhoudkundige dienst van Aminal waren er misbruiken (door enkelingen weliswaar). Misschien heeft dit de evaluatie beïnvloed ?

Omdat dit mij verontrust, graag volgende vragen.

1. Klopt deze vaststelling ?

Over hoeveel slechte evaluaties gaat het ?

Is dit voornamelijk bij de contractuele ambtenaren ?

Is er inderdaad een opmerkelijk verschil met de vorige jaren ?

2. Heeft dit inderdaad te maken met de "schandalen" van het voorbije jaar bij Aminal ?
3. Is men van plan om het personeelsbeleid van Aminal te herzien ?

Wil men af van de contractuele ambtenaren of zie ik spoken ?

4. Wat is de rol van het Beter Bestuurlijk Beleid (BBB) in deze ?

Is er een verband tussen het BBB en het toekomstige personeelsbeleid bij Aminal ?

Antwoord

Vooraf

Iedere Vlaamse ambtenaar wordt jaarlijks geëvalueerd. Daarbij wordt er geen onderscheid gemaakt tussen statutaire personeelsleden en contractuele personeelsleden. Ieder personeelslid dat minstens drie maanden onafgebroken heeft gewerkt, moet worden beoordeeld. Daarvoor worden aan ieder personeelslid twee evaluatoren toegekend. De eerste evaluator is meestal zijn functionele meerdere en de tweede evaluator is meestal een hiërarchische meerdere.

Met de eerste evaluator wordt in het begin van het jaar een planning opgemaakt, waarin de functiebeschrijving (resultaatgebieden en functioneringscriteria) wordt opgenomen en de jaarlijkse doelstellingen. Op grond van de planning wordt de functiehouder in het begin van het volgend jaar (januari-maart) geëvalueerd door de eerste evaluator. De tweede evaluator heeft een meer kwaliteitsgerichte inbreng. Indien de tweede evaluator niet akkoord gaat met de evaluatie, dan kan hij/zij daar-

in veranderingen aanbrengen. Het evaluatiedocument moet worden ondertekend door beide evaluatoren en door de functiehouder. De functiehouder kan opmerkingen aanbrengen, indien deze niet akkoord gaat met de evaluatie. Een statutair personeelslid kan tegen een negatieve evaluatie in beroep gaan bij de Raad van Beroep.

Deze regeling is geldig voor alle personeelsleden van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en dus ook voor de administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer (Aminal).

Vraag 1

Het prestatiejaar 2003 was geen bijzonder negatief evaluatiejaar. Er waren binnen Aminal voor het evaluatiejaar 2003 slechts twee contractuele personeelsleden met een evaluatie "onvoldoende" op een totaal van +/- 1.400 personeelsleden. Vorig evaluatiejaar was dit ook zo.

Tijdens een evaluatie is het statuut van het personeelslid niet van doorslaggevende aard, maar wel de prestaties van het afgelopen jaar. Alle personeelsleden worden geëvalueerd op grond van de afgesproken planning. Er wordt nagegaan wat van de planning al dan niet werd uitgevoerd.

Vraag 2

Een deskundige bij de afdeling Water (administratief werk) en een groenarbeider bij de afdeling Natuur kregen een negatieve evaluatie (onvoldoende). Beide personeelsleden werken in een buitendienst van Aminal.

Elk personeelslid wordt geëvalueerd op grond van zijn/haar presteren. Er wordt nagegaan wat van de afgesproken resultaatgebieden en doelstellingen (planning) werd uitgevoerd.

Vraag 3

In het kader van Beter Bestuurlijk Beleid (BBB) zal wellicht het personeelsbeleid van Aminal moeten worden herzien, aangezien de structuur van Aminal ook volledig zal worden geheroriënteerd.

Wat de contractuele personeelsleden betreft, is er een aanmoediging binnen het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en dus ook binnen Aminal

om deze zoveel mogelijk een vastbenoemd statuut te geven.

De contractuele personeelsleden van Aminal die een contract van onbepaalde duur hebben en een permanente functie vervullen binnen het Personeelsplan AS IS, krijgen een statutaire verankering binnen Aminal, indien ze geslaagd zijn in een Selor-wervingsexamen van algemene kwalificatie.

Vraag 4

Aangezien Beter Bestuurlijk Beleid momenteel nog niet in de implementatiefase verkeert, kan hier dan ook nog niet naar verwezen worden.

In dit verband kan nog geen uitspraak gedaan worden tussen BBB en het toekomstig personeelsbeleid binnen Aminal, dat wellicht zal omgevormd worden tot het "Departement voor Leefmilieu en Natuur".

B. Vragen waarop werd geantwoord na het verstrijken van de reglementaire termijn

BART SOMERS

MINISTER-PRESIDENT
VAN DE VLAAMSE REGERING

Vraag nr. 41 van 20 april 2004

van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Overheidscommunicatie sperperiode – P. Ceysens

Ik meen me te herinneren dat de minister-president in een van zijn interventies vermeldde dat de Vlaamse regering haar mediacampagnes op een laag pitje zou zetten wegens de verkiezingsperiode.

Thans verneem ik dat minister Ceysens een campagne op touw zet om de Vlamingen aan te zetten een bedrijf op te starten. Op zich is dit wellicht een goede zaak. Evenwel omvat deze campagne ook verschillende spotjes op televisie.

Kan de minister-president verklaren hoe dit strookt met zijn vroegere uitspraken omtrent enige terughoudendheid in de regeringscommunicatie tijdens de sperperiode?

Antwoord

Gelet op het belang van het aanmoedigen van ondernemen voor de economie in Vlaanderen (cfr. GEM-cijfers over lage graad ondernemerschap in Vlaanderen) en de belangrijke maatregelen die in het kader van de Ondernemingsconferentie zijn genomen, werd het opportuun geacht hierover te communiceren (*GEM: Global Entrepreneurship Monitor – red.*).

Gezien het feit dat in de mediacampagne "6 miljoen Vlamingen? 6 miljoen Ondernemers!" op geen enkele manier melding wordt gemaakt van het feit dat deze campagne uitgaat van:

- Patricia Ceysens,
- de Vlaamse minister van Economie,
- of de administratie- Economie.

Gezien het feit dat de cel van de informatieambtenaar betrokken was bij het uitwerken van deze communicatiecampagne.

Valt deze campagne volledig binnen de regels van de door de Vlaamse regering goedgekeurde gedragscode van 12 maart 2004 met betrekking tot regulering van overheidscommunicatie tijdens de sperperiode.

RENAAT LANDUYT

MINISTER VICE-PRESIDENT
VAN DE VLAAMSE REGERING,
VLAAMS MINISTER
VAN WERKGELEGENHEID EN TOERISME

Vraag nr. 57
van 12 maart 2004
van de heer KARIM VAN OVERMEIRE

Samenwerkingsakkoord met Cuba – Opzet

Het recentelijk vernieuwde stedelijke Tabaksmuseum van Wervik heeft zich geëngageerd om mee te helpen aan de uitbouw van een gelijkaardig museum in de Cubaanse hoofdstad Havana. De minister ondertekende daartoe een samenwerkingsakkoord met de heer Eusebio Leal, burgemeester-stadsarchivaris van Havana. Het is blijkbaar de bedoeling dat Wervik ideeën aanbrengt voor een interactief museum.

1. Wat omvat het samenwerkingsakkoord precies ?
2. Welke kosten gaan hiermee gepaard ?
3. Worden deze kosten door Vlaanderen gedragen, of door de gemeente Wervik, of door beide ?
4. Meent de minister niet dat dit soort samenwerking neerkomt op een ondersteuning en legitimatie van het dictatoriale regime in Cuba ?

Antwoord

1. Het samenwerkingsakkoord dat op 28 februari 2004 ondertekend werd met Eusebio Leal, stadsarchivaris van Havana, beoogt vooral uitwisseling van knowhow en informatie in de uitbouw van de beide musea, de organisatie van exposities, de conservatie van verzamelobjecten en dergelijke.

2 en 3. Voorlopig zijn er nog geen concrete acties ter invulling van het samenwerkingsakkoord maar bij de uitwerking ervan zal worden afgesproken welke partijen de kosten zullen dragen, geval per geval.

Aangezien het hier echter vooral gaat om uitwisseling van knowhow in verband met de uitbouw van het tabaksmuseum in Havana, naar analogie van het vernieuwde museum in Wervik, zullen de kosten tot een minimum beperkt blijven.

4. Deze samenwerking is erop gericht via toerisme onze bevolking en de bevolking van Cuba dichterbij elkaar te brengen. Door meer contact kunnen mensen elkaar verrijken in alle betekenissen van het woord.

Vraag nr. 61
van 26 maart 2004
van de heer JOHAN DE ROO

Knelpuntberoepen – Stand van zaken

Kan de minister een overzicht geven van de opleidingen waarvan men met zekerheid kan zeggen dat het aanbod op de arbeidsmarkt kleiner is dan de vraag ?

Kan er procentueel aangegeven worden hoeveel jongeren nu reeds de bovenvermelde opleidingen volgen ?

Antwoord

1 Het is niet mogelijk om een éénduidig verband te leggen tussen opleidingen en beroepen. De meeste opleidingen zijn niet op één specifiek beroep gericht maar kunnen van pas komen voor een reeks meestal aanverwante beroepen, waarvan sommige als knelpuntberoep worden beschouwd en andere niet.

Ook het vergelijken van vraag en aanbod op de arbeidsmarkt op grond van statistische gegevens om tekorten aan arbeidskrachten vast te stellen, heeft relevante beperkingen. Uit onderzoek van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB, Analyse vacatures 2002: knelpuntberoepen, blz. 77-84) blijkt dat de beroepen waarvoor werkzoekenden zich hebben ingeschreven vaak niet overeenkomen met het vermelde beroep in de vacature, waarin ze geplaatst werden.

Maar ook wanneer er kwantitatief gezien voor een bepaald beroep voldoende kandidaten zijn, dan betekent dit nog niet dat deze personen beantwoorden aan de kwalitatieve eisen van de werkgevers. Werkgevers geven uiteraard de voorkeur aan werkzoekenden die onmiddellijk met een normaal rendement aan het werk kunnen, terwijl juist bij deze mensen de kans het grootst is dat ze al aan het werk zijn. Bovendien zijn er beroepsgebonden factoren die het knelpuntkarakter kunnen bepalen en die niets te maken hebben met het opleidings- of bekwaamheidsniveau van werkzoekenden.

Het antwoord op de gestelde vragen kan dan ook slechts bij benadering gegeven worden.

De tabel als **bijlage** geeft een overzicht van de in 2003 begonnen opleidingen van werkzoekenden die goed passen voor beroepen waarvoor een knelpunt wegens kwantitatieve oorzaken werd vastgesteld op basis van de "Analyse vacatures VDAB, knelpuntberoepen 2003". Het aandeel van jongeren onder de 25 jaar wordt daarin vermeld.

Dubbeltellingen van werkzoekenden zijn mogelijk vermits een werkzoekende tijdens één jaar meerdere cursussen kan volgen.

Vooropleidingen, initiaties en dergelijke worden niet meegerekend als passend voor een knelpunt wanneer er een eigenlijke opleiding bestaat.

2. Op die basis passen 10.501 van de 78.431 opleidingen in 2003 voor een knelpuntberoep waarvoor een kwantitatief tekort werd vastgesteld. 33,2% van deze opleidingen werd gevolgd door een jongere van minder dan 25 jaar.

(Bovenvermelde bijlage ligt ter inzage bij het Algemeen Secretariaat van het Vlaams Parlement, dienst Schriftelijke Vragen – red.)

Vraag nr. 62 van 26 maart 2004 van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

VDAB-begeleidingsprogramma gedetineerden – Gevangenis Hasselt

Wie vroeger uit de gevangenis kwam, had slechts weinig kans om op de arbeidsmarkt aan de slag te kunnen gaan. De ex-gedetineerden waren meestal laaggeschoold en hadden een strafblad. Mede door de vele vooroordelen bij de werkgevers, waren de mogelijkheden op werk zeer beperkt. Het gevolg was werkloosheid, wat opnieuw oorzaak werd van nieuwe problemen en recidive. Zo kwamen de ex-gevangenen in een vicieuze cirkel van werkloosheid, problemen, criminaliteit en norterecht.

Gevangenen stappen vooral in het VDAB-begeleidingsprogramma om hun jobkansen te verhogen en een beroep te leren. Vandaar dat het volgen van een beroepsopleiding veruit het meest populair is. Bovendien zijn deze beroepsopleidingen een belangrijke schakel op weg naar een job, aangezien gedetineerden vaak zeer laag geschoold zijn. Daarenboven ontvangen ze op het einde van de cursus een officieel opleidingsattest van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB), wat de toekomstige werkgever de garantie geeft dat de ex-gevangenen over de nodige beroepskennis, inzet en motivatie beschikken om zich te reïntegreren. De trainingen die goed

scoren, zijn gesitueerd in de bouw, metaal en logistiek, maar ook de bediendenopleidingen doen het goed. Het zijn opleidingen die vooral gericht zijn op mannen. De meeste schatten hun tewerkstellingskansen positief in. Het programma biedt goede uitstroomresultaten. Dit alles blijkt uit het rapport "Aan de bak (van)uit de bak".

De VDAB startte met dit programma en wil gevangenen al tijdens hun detentie via een gericht begeleidingsaanbod voorbereiden op een gepaste job na hun vrijlating. Het programma werd opgestart en in de periode 2001-2003 namen 1.264 gedetineerden eraan deel. Op het einde werden er nog 747 actief begeleid door 8 detentieconsulenten.

1. Wordt de start van dit programma ook voorbereid in de nieuwe gevangenis van Hasselt ?
2. Hoe gebeurt dit concreet ?
3. Kunnen ook vrouwelijke gedetineerden inspeelen op dit programma ? Hoe ?

Antwoord

1. De "task force gedetineerden", opgericht door de Vlaamse minister van Werkgelegenheid en Toerisme, volgt op driemaandelijks basis het programma "Aan de bak" op. In de schoot van deze task force gebeurt een jaarlijkse evaluatie van het project waarbij o.a. de vraag naar de inhoudelijke of geografische uitbreiding aan bod komt.

Voor 2004 bleek geen bijkomend budget beschikbaar om het programma "Aan de bak" geografisch uit te breiden en bijkomende gevangenis op te nemen. Begin 2005 zal opnieuw gekeken moeten worden of er bijkomend budget beschikbaar is voor de uitbreiding van het programma.

2. In voorbereiding van de opstart van de gevangenis in Hasselt organiseert het centrum algemeen welzijnswerk verschillende werkgroepen, waaronder een werkgroep "Opleiding en tewerkstelling". Deze laatste werkgroep komt voor het eerst samen op 14 mei 2004; een vertegenwoordiger van de VDAB-Hasselt zal aan de bijeenkomsten van deze werkgroep deelnemen.

Deze zal hierover ook rechtstreeks rapporteren aan de Centrale Dienst van de VDAB.

Op 6 april 2004 vond een overleg plaats tussen het centrum voor algemeen welzijnswerk en de VDAB. Tijdens dit overleg werd afgesproken dat in de werkgroep Tewerkstelling, een behoeftestudie zou opgemaakt worden over de nood aan een aanbod inzake tewerkstelling in de gevangenis van Hasselt. Bij de budgetbespreking in de schoot van de "task force gedetineerden" begin 2005 kan deze studie dan als input dienen om de discussie over een geografische uitbreiding te voeden.

3. Er wordt geen enkel onderscheid gemaakt tussen mannen en vrouwen in dit programma.

Indien in een gevangenis waar het "Aan de bak"-programma van de VDAB loopt ook vrouwen aanwezig zijn, kunnen deze evengoed een individuele begeleiding krijgen van de VDAB-trajectbegeleider en hebben ze ook toegang tot de groepsactiviteiten.

MARLEEN VANDERPOORTEN

VLAAMS MINISTER
VAN ONDERWIJS EN VORMING

Vraag nr. 37
van 5 december 2003
van de heer FRANCIS VERMEIREN

Ingenieursopleidingen – Stimuli

Vlaamse bedrijfsleiders klagen erover dat het onderwijs onvoldoende is afgestemd op de noden van de industrie. Zij verwijzen naar de heersende mentaliteit en naar een soort stigma dat nog steeds rust op het technisch en wetenschappelijk onderwijs, reden waarom te weinig ingenieurs afstuderen. De gevestigde bedrijven worden hierdoor geconfronteerd met het feit dat ingenieurs en wis- en natuurkundigen zo goed als niet te vinden zijn. De bedrijfswereld is ten zeerste beducht voor enorme problemen.

Elders wordt dezelfde vaststelling gedaan, onder meer in de Verenigde Staten waar de deuren voor ingenieurs wijd open staan. Sommige Europese

landen gaan op zoek in India en andere Aziatische landen naar ingenieurs.

Er lijkt meer aandacht te moeten gaan naar de middelen om de opleiding tot ingenieur te stimuleren.

1. Werde deze problematiek reeds onderzocht om door passende maatregelen de studierichtingen te stimuleren die erg in trek zijn bij onze industrie ?
2. Hoeveel ingenieurs zijn er de jongste vijf jaar afgestudeerd aan de Vlaamse universiteiten ?
3. Wordt de aandacht van de studenten die in het hoger middelbaar onderwijs afstuderen wel voldoende gevestigd op de mogelijkheden die in ons bedrijfsleven aanwezig zijn zodra zij een ingenieursdiploma kunnen voorleggen ?

Bestaan er initiatieven uitgaande van de onderwijsinstellingen die de jongeren helpen vertrouwd te worden met de verschillende aspecten van het bedrijfsleven ?

Antwoord

1. Het probleem omtrent vraag en aanbod van ingenieurs beperkt zich, zoals de Vlaamse volksvertegenwoordiger aangeeft, niet alleen tot Vlaanderen. Bovendien gaat het om verschillende categorieën van ingenieurs waarvoor de situatie op de arbeidsmarkt niet alleen sterk kan verschillen maar ook zeer wisselvallig kan zijn. Dit laatste werd bewezen door de situatie in de telecomsector. Bovendien treft men situaties aan zoals bijvoorbeeld in het eerste trimester van 2000 toen de VDAB 729 niet-werkende werkzoekende ingenieurs telde.

Soms ontstaat de indruk dat heel wat bedrijven de lat te hoog leggen: jong (pas afgestudeerd en dus ongeveer 24 jaar) maar reeds enige jaren ervaring, vijf talen machtig, met een juridische achtergrond en commerciële aanleg. Van de kant van de ingenieurs komen dan weer opmerkingen dat een vierde in de privé-sector onder zijn/haar niveau werkt en een groot percentage zou een job hebben die niets of weinig te maken heeft met de eigen specialisatie. De werkgevers

wensen natuurlijk uit een zo groot mogelijk aanbod te kunnen kiezen. Dit is evenwel niet in het belang van degenen die zich op de arbeidsmarkt aanbieden.

Het onderwijsbeleid is er niet op gericht om de keuze voor een bepaalde studierichting te stimuleren. De vrije studiekeuze, waarop in geen enkele vorm enige dwang wordt uitgeoefend, is wettelijk gewaarborgd en kan of mag niet afhankelijk zijn van arbeidsmarktomstandigheden.

Dit betekent evenwel niet dat onderwijs blind moet blijven voor ontwikkelingen in de beroepswereld. Tijdens de huidige legislatuur is de herwaardering van technisch en beroepssecundair onderwijs een prioriteit. Diverse maatregelen werden reeds genomen of zijn in voorbereiding. Ze strekken ertoe om de keuze voor een technische of beroepsopleiding doelbewuster te maken (doorbreken van het watervalstelsel), de ongekwalificeerde uitstroom tegen te gaan, de aansluiting op de beroepswereld te optimaliseren, de infrastructuur en uitrusting van scholen te verbeteren, ...

Op het vlak van studieaanbod laat de programmatiewetgeving toe dat onder bepaalde voorwaarden nieuwe opleidingen tot stand komen die inspelen op nieuwe technische en technologische behoeften, terwijl onderwijs ook een faciliterend beleid voert om bijvoorbeeld de toeleiding naar en de organisatie van studies die uitkomst bieden op zogenaamde knelpuntberoepen te versoepelen (bv. in de verpleegkunde).

Daarboven komen op elk onderwijsniveau leerlingen via een aangepaste methodiek in contact met de wereld van de techniek en de technologie. Uit een onderzoek dat enige jaren geleden werd uitgevoerd, bleek dat het niet zo goed gesteld was met de kwaliteit van die technologische opvoeding in het lager onderwijs en in de eerste graad van het secundair onderwijs. In samenwerking met de inrichters van onderwijs heeft de overheid een programma opgesteld om de aanpak van technologische opvoeding op een andere manier in te vullen. Naast een reeds bestaande groep TOBO (Technologische Opvoeding Basisonderwijs) werd ook een groep TOSO (Technologische Opvoeding Secundair

Onderwijs) in het leven geroepen). Er werd ook gesleuteld aan de eindtermen Technologische Opvoeding van de tweede en derde graad secundair onderwijs om de lessen aantrekkelijker te maken en meer af te stemmen op de noden.

Binnen het "Actieplan Wetenschapsinformatie en Innovatie" van de Vlaamse overheid dat onder de bevoegdheid van minister Van Mechelen valt, krijgen acties die specifiek op meisjes gericht zijn speciale aandacht. De meeste van deze acties lopen in het basis- en secundair onderwijs. Ook in het hoger onderwijs werden de laatste jaren inspanningen gedaan. Elke universiteit heeft nu een gelijkheids- en diversiteitsbeleid opgezet, waarbinnen dit één van de actiepunten is.

Heel belangrijk in deze problematiek is uiteraard de aantrekkelijkheid van het curriculum. Het is de eerste verantwoordelijkheid van onze hogescholen en universiteiten om ervoor te zorgen dat de curricula aantrekkelijk zijn om jonge mensen voor de ingenieursopleidingen aan te trekken.

2. Het antwoord wordt in tabelvorm gegeven en gaat als **bijlage**.
3. Het vertrouwd maken van leerlingen met het bedrijfsleven vindt in eerste instantie plaats door middel van leerlingenstages. Vanaf 1 januari 2003 is een nieuwe regelgeving op stages voor derde- en vierdegraadsleerlingen technisch en beroepssecundair onderwijs in werking getreden. Ongeacht de studierichting en het doorstromings- of kwalificatiegericht karakter ervan, moet elke leerling tijdens zijn of haar opleiding een blok- of alternerende stage in een bedrijf of onderneming uit de profit- of de non-profitsector volgen. Een tijdelijke onderdompeling in een reëel werkmilieu maakt de opleiding levensechter en aantrekkelijker. Gezien deze meerwaarde zullen op termijn ook stages in het algemeen en kunstsecundair onderwijs verplicht worden geïntroduceerd.

Het vinden van voldoende stageplaatsen is uiteraard een belangrijke factor. Kamers van koophandel en regionale technologische centra voeren terzake promotie; bij het Onderwijsdepartement is een stagedatabank (elektronische koppeling van vraag en aanbod) operationeel.

Stages zijn ook opgenomen in de sectorconvenants die tussen de sociale partners en de Vlaamse regering worden gesloten en in de specifieke onderwijsconvenants tussen de onderwijs- en de bedrijfswereld die rond bepaalde opleidingen lopen. In laatstbedoelde convenants zijn trouwens nog tal van andere afspraken opgenomen inzake samenwerking tussen de diverse partijen (deelname aan geïntegreerde proeven, financiële of logistieke ondersteuning van bedrijfssectoren, ...).

Naast leerlingenstages zijn er de mini-ondernemingen, die binnen de school ontstaan en alsmear meer succes kennen. De overkoepelende VZW Vlaamse Jonge Ondernemingen wordt door de Vlaamse regering gesubsidieerd.

Bedrijfsbezoeken van leerlingen en leraars, gastsprekers in scholen, bijscholing van leraars waaronder stages in bedrijven, ... zijn andere vaak projectmatige contactvormen die worden gestimuleerd.

De infrastructuur en didactische apparatuur, waarvan sprake, moeten beantwoorden aan de actuele opleidingsvereisten. Op het niveau van de school moet de basisuitrusting beschikbaar zijn, terwijl dure en hoogtechnologische machines op gemeenschappelijke wijze moeten kunnen worden benut.

De regionale technologische centra, die door de Vlaamse regering worden gesubsidieerd, hebben hier een coördinerende en koppelfunctie te vervullen. Op basis van een behoeftenonderzoek zullen ze scholen immers in verbinding brengen met hoogwaardige machines die vanuit de bedrijfswereld fysiek ter beschikking worden gesteld.

Belangrijk is ook het rapport van de Koning Boudewijnstichting "Accent op talent - een geïntegreerde visie op leren en werken". De commissie stelt ingrijpende veranderingen voor om het Vlaams onderwijs haar topositie te laten behouden. Onder het motto "anders werken, anders leren, anders kiezen, anders besturen" moet het Vlaams onderwijs innovatiever worden; de commissie beveelt dan ook reeds op korte termijn acties aan.

In antwoord hierop werd vanaf het huidig schooljaar een driejarig experiment opgestart

waarbij aan een groep van voortrekkersscholen een zogenaamde licentie tot innovatie werd verleend. De projectscholen mogen namelijk allerlei vernieuwingen doorvoeren die tot op zekere hoogte afwijken van de vigerende wetten en regelgeving. Deze vernieuwingen moeten een sterke impuls geven tot revalorisatie van technisch en beroepsonderwijs. In aansluiting hierop zal de commissie medio 2004 een witboek met suggesties naar het ruimer onderwijsveld publiceren.

De Dienst voor Onderwijsontwikkeling en de SERV (*Sociaal- Economische Raad van Vlaan-*

deren – red.) werken momenteel aan vakoverschrijdende eindtermen rond ondernemingszin en ondernemerschap voor het leerplichtonderwijs. In het voorjaar 2004 zal de decretale goedkeuringsprocedure worden opgestart.

Tot slot het volgende. Bij de recentelijk beëindigde Vlaamse Ondernemingsconferentie heeft onderwijs zich geëngageerd om een aantal van de hierboven aangehaalde items die zich nog in de voorbereidingsfase bevinden of nog niet volledig op kruissnelheid zijn, met het oog op volledige implementatie aan een strakke timing te verbinden.

Bijlage - Aantal behaalde diploma's ingenieur

Instelling	1997-1998		1998-1999		1999-2000		2000-2001		2001-2002	
	Burgerlijk ingenieur	Bio-ingenieur	Burgerlijk ingenieur	Bio-ingenieur	Burgerlijk ingenieur	Bio-ingenieur	Burgerlijk ingenieur	Bio-ingenieur	Burgerlijk ingenieur	Bio-ingenieur
Katholieke Universiteit Leuven	352	216	311	202	311	188	311	159	338	205
Universiteit Gent	250	158	219	200	188	191	204	168	240	166
Vrije Universiteit Brussel	76	14	66	16	66	27	68	23	62	21
	678	388	596	418	565	406	583	350	640	392

Bron : Departement Onderwijs - Databank tertiair onderwijs (1997-1998 : Statistisch Jaarboek VLIR)

Aantal behaalde diploma's ingenieur

Opleiding	1997-1998	1998-1999	1999-2000	2000-2001	2001-2002
Burgerlijk ingenieur	678	596	565	583	640
Bio-ingenieur	388	418	406	350	392
Totaal	1066	1014	971	933	1032

Bron : Departement Onderwijs - Databank tertiair onderwijs (1997-1998 : Statistisch Jaarboek VLIR)

Vraag nr. 41
van 12 december 2003
van de heer CARL DECALUWE

Ministerie Vlaamse Gemeenschap – ICT-infrastructuur

Binnen verscheidene departementen van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap is er een tekort aan geoptimaliseerde ICT-infrastructuur. Zo bijvoorbeeld moeten personeelsleden vaak werken met verouderde pc's waarbij vaak een connectie op het intra- en/of internet ontbreekt.

Graag zou ik de minister hierover enkele vragen willen stellen voor de departementen die onder zijn/haar bevoegdheid vallen.

1. In welke mate beantwoordt de ICT-infrastructuur aan de noden van de departementen ?

Hoe groot is de vraag van de departementen en in welke mate wordt hieraan voldaan ?

2. Kan de minister meedelen wat de verhouding is van het beschikbare aantal pc's en het informatieverwerkend personeel ? Klopt het bijvoorbeeld dat in sommige gevallen personeelsleden een verouderde pc moeten delen ?

3. In welke mate worden verouderde soft- en hardware geoptimaliseerd en vervangen ?

Welke zijn de criteria om tot vervanging of optimalisering over te gaan ?

4. Inzake ICT, in welke mate wordt het personeel hiervoor opgeleid ?

5. Kan de minister meedelen welke budgetten jaarlijks worden vrijgemaakt voor de optimalisering van de ICT-infrastructuur en de opleiding van het personeel terzake ?

N.B. Deze vraag werd gesteld aan alle ministers (Somers vraag nr. 25, Landuyt nr. 28, Vanderpoorten nr. 41, Van Mechelen nr. 44, Van Grembergen nr. 58, Bossuyt nr. 116, Sannen nr. 67, Byttebier nr. 44, Ceysens nr. 30, Keulen nr. 46).

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken.

(Gecoördineerd antwoord: Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 8 van 13 februari 2004, blz. 1633 – red.)

Vraag nr. 43
van 16 december 2003
van de heer FILIP DEWINTER

Overheidsopdrachten – Consultancybureaus

1. Welke opdrachten werden in 2002 door de Vlaamse regering, de diensten van de Vlaamse overheid en de Vlaamse openbare instellingen gegeven aan personen, vennootschappen of andere instellingen inzake consultancy ? Graag een overzicht met kostprijs.

2. Welke opdrachten werden in 2002 vanuit het departement Leefmilieu, of door Vlaamse openbare instellingen die onder de bevoegdheid Leefmilieu vallen, gegeven aan de firma Rumens Management Consultancy ? Graag een overzicht met kostprijs.

3. Indien een consultancy-instelling een opdracht krijgt, wordt daaraan dan meegeholpen door de administratie en de Vlaamse openbare instellingen ?

4. Door wie worden deze consultancybureaus geselecteerd en aangewezen ?

Wordt de wetgeving inzake de overheidsopdrachten daarbij nageleefd ? Zo ja, welke procedure wordt toegepast (offerte, beperkte prijsvraag, etc.) ?

N.B. Deze vraag werd gesteld aan alle ministers (Somers vraag nr. 27, Landuyt nr. 30, Vanderpoorten nr. 43, Van Mechelen nr. 47, Van Grembergen nr. 59, Bossuyt nr. 120, Sannen nr. 69, Byttebier nr. 46, Ceysens nr. 31, Keulen nr. 47).

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Bart Somers, minister-president van de Vlaamse regering.

(Gecoördineerd antwoord: Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 10 van 26 maart 2004, blz. 1900 – red.)

Vraag nr. 50
van 16 januari 2004
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Onregelmatig samengestelde adviesorganen – Adviezen

Artikel 5 van het decreet van 15 juli 1997 bepaalt sancties voor de adviesraden die niet conform de bepalingen van het decreet zijn samengesteld.

Het blijkt dat op 1 augustus 2003 slechts 40 % van de adviesorganen conform het vermelde decreet waren samengesteld.

Mag ik de minister vragen welke decreten sedert 1 januari 2002 geadviseerd werden door adviesorganen die niet volgens het decreet samengesteld zijn ?

Over welke adviesorganen gaat het ?

N.B. Deze vraag werd gesteld aan alle ministers (Somers vraag nr. 32, Landuyt nr. 32, Vanderpoorten nr. 50, Van Mechelen nr. 70, Van Grembergen nr. 73, Bossuyt nr. 136, Sannen nr. 84, Byttebier nr. 53, Ceysens nr. 38, Keulen nr. 67).

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door mevrouw Adelheid Byttebier, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen.

(Gecoördineerd antwoord: Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 10 van 26 maart 2004, blz. 1957 – red.)

Vraag nr. 55
van 30 januari 2004
van de heer CARL DECALUWE

Leerlingenvervoer West-Vl. – Gemeentelijke tegemoetkomingen

Sommige West-Vlaamse gemeenten en steden betalen de kosten terug van een Buzzy Pazz voor de studenten die in de betrokken gemeente of stad naar school gaan.

1. Kan de minister een overzicht geven van alle West-Vlaamse gemeenten en steden die in een dergelijke tegemoetkoming voorzien voor een Buzzy Pazz ?

2. Hoe reageren scholen hierop uit naburige gemeenten die niet in deze tegemoetkoming voorzien ? Voor hen wordt immers de concurrentie hierdoor aangewakkerd.

Heeft de minister weet van klachten ?

Zo ja, hoe reageert zij/hij hierop ?

N.B. Deze vraag werd gesteld aan de ministers Vanderpoorten (vraag nr. 55) en Bossuyt (nr. 151).

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Gilbert Bossuyt, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie.

(Gecoördineerd antwoord: Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 11 van 30 april 2004, blz. 1991 – red.)

Vraag nr. 61
van 10 februari 2004
van de heer KRIS VAN DIJCK

Fruitactie Leuvense scholen – Opzet

In de Leuvense regio wordt reeds enkele jaren een fruitactie gehouden in een aantal scholen. De organisator van deze actie is het lokaal gezondheids-

overleg (LOGO). Eén keer per week krijgen de kinderen een stuk fruit als vieruurtje. Het eten van fruit zou stimulerend werken.

Voor de gezonde tussendoortjes betalen de ouders 5 à 10 euro per schooljaar. Het fruit wordt geleverd door plaatselijke handelaars, een groothandel of een fruitveiling, en de stad of gemeente staat in voor het transport.

Daarnaast promoot het LOGO ook het fruit eten op het werk en thuis. Een tiental gemeenten sprong ondertussen op de kar. Ze zullen een jaar lang inspanningen leveren om de fruitconsumptie bij hun inwoners te promoten.

1. Wat is het LOGO precies ? Wie zit hierin of hierachter ? Is dit een Vlaams initiatief ?
2. Staat de minister achter deze fruitactie ? Wordt dit nog elders in Vlaanderen gedaan ? Waar ?
3. Bestaat dit project al lang ?

Kan de minister een volledig overzicht geven van de scholen die deelnemen aan dit project (ruim 60 LO en enkele SO) ?

4. Hoe gebeurt de promotie in de gemeenten ?

Kan de minister een overzicht geven van de gemeenten die op de LOGO-kar sprongen ?

5. Welke budgetten werden hiervoor uitgetrokken ?

Wat is het juiste aandeel privé-kapitaal in deze projecten ?

N.B. Deze vraag werd gesteld aan de ministers Vanderpoorten (vraag nr. 61) en Byttebier (nr. 71).

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door mevrouw Adelheid Byttebier, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen.

(Gecoördineerd antwoord: *Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 13 van 28 mei 2004, blz. 2227 – red.*)

Vraag nr. 62 van 13 februari 2004 van de heer JACKY MAES

Deeltijds kunstonderwijs – Inschrijvingsgeld senioren

Volgens het tijdschrift "Klasse" volgen er 150.000 mensen les in het deeltijds kunstonderwijs (DKO). De leerlingen zijn tussen 6 en 96 jaar oud. In het DKO zitten dus leerlingen die qua leeftijd sterk van elkaar verschillen.

22,7 % van de leerlingen bestaat uit volwassenen, waarvan een grote groep senioren. Bij deze leeftijdscategorie zijn er nog veel mensen die graag kunstonderwijs zouden willen volgen, maar door hun beperkte inkomsten de mogelijkheid niet hebben.

Voor verschillende categorieën van leerlingen zijn er verminderingen van het inschrijvingsgeld (uitkeringsgerechtigde werklozen, leefloners, gehandicapten, residenten uit een instelling, erkende politieke vluchtelingen, enz. ...). Maar senioren moeten blijkbaar steeds het volledige bedrag betalen.

Bijvoorbeeld, het gewone inschrijvingsgeld in het DKO in Oostende bedraagt 52 euro (jongeren) of 163 euro (volwassenen). Ze hanteren er momenteel twee reductietarieven : het DKO-reductietarief 35 euro (jongeren) en 95 euro (volwassenen) en de reductie Kunstkans 8 euro (jongeren) en 13 euro (volwassenen). Senioren komen in deze reductielijst niet voor.

Het bepalen van het inschrijvingsgeld en de eventuele verminderingen daarop behoort tot de bevoegdheid van de minister van Onderwijs.

1. Bestaan er bepaalde reductietarieven voor senioren in het DKO ?
2. Zo ja, welke en wat zijn de voorwaarden om het reductietarief te kunnen verkrijgen ?
3. Zo neen, wordt eraan gedacht de regeling betreffende het inschrijvingsgeld DKO zodanig te wijzigen, dat meer senioren met een laag inkomen de kans krijgen om DKO te volgen ?

Aan welke voorwaarden dient een oudere in voorkomend geval te voldoen om recht te hebben op het reductietarief ?

Antwoord

1. en 2. In de regelgeving van het deeltijds kunst- onderwijs zijn geen speciale reductietarieven voor senioren opgenomen, ook niet voor gepensioneerden.
2. Het afgelopen schooljaar volgden 3.229 zestigplussers een opleiding in een academie voor deeltijds kunstonderwijs, op een totaal aantal van 33.996 volwassenen, of een percentage van 9,5 %. Ruwweg 1 op 10 volwassen leerlingen is dus zestigplusser. Deze verhouding zal in de toekomst waarschijnlijk nog stijgen gezien de toenemende vergrijzing en de groter wordende activiteitsgraad van de senioren.

Tot nu toe werden geen concrete stappen gezet. De afdeling Deeltijds Kunstonderwijs zal alvast een aantal pistes onderzoeken, met dien verstande dat één en ander moet passen in het begrotingsbeleid en binnen de begrotingsmogelijkheden.

Vraag nr. 63
van 13 februari 2004
van de heer JOS DE MEYER

Onderwijs – Organieke en budgettaire omkadering

Met belangstelling volg ik het spanningsveld tussen organieke en budgettaire omkadering in het onderwijs. Ik heb hierover reeds vroeger vragen gesteld (vraag nr. 57 van 26 januari 2000 ; Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 10 van 24 maart 2000, blz. 822; vraag nr. 8 van 25 oktober 2000 ; Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 6 van 19 januari 2001, blz. 797; vraag nr. 53 van 22 januari 2002 ; Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 6 van 14 juni 2002, blz. 1535).

1. Ik zou graag opnieuw van de minister een volledig en correct beeld krijgen van de afwijkingen tussen de organieke fulltime equivalenten (OFT) en de budgettaire fulltime equivalenten (BFT) per net in het basis- en secundair onderwijs gerelateerd aan de gegevens van maart

2003, zodat de meest recente evolutie kan worden gevolgd.

2. Kan de minister een vergelijking geven van de jaren 1999, 2001 en 2003?
3. Kan de minister een analyse geven van de verschillende oorzaken van deze kloof tussen de OFT's en de BFT's en de evolutie van de verklarende componenten ervan?
4. Hoeveel personeelsleden van 55 jaar en ouder zijn, per onderwijsnet, nog werkzaam in het basis- en secundair onderwijs?

Kan de minister deze belangrijke beleidsrelevante informatie meedelen?

Antwoord

In antwoord op de vraag van de Vlaamse volksvertegenwoordiger worden hem de meest recente gegevens bezorgd van maart 2001. Ter vergelijking werden deze aangevuld met de gegevens van maart 1999 en maart 2000.

De globale afwijking voor 2001 bedraagt 14,35 % in het basisonderwijs en 11,54 % in het secundair onderwijs. De twee belangrijkste verklarende componenten blijven de vervanging wegens ziekteverlof en de arbeidsherverdelende maatregelen (hoofdzakelijk TBS55+).

Momenteel wordt een nieuw informatica-tool ontwikkeld op basis waarvan recente gegevens rond OFT/BFT worden ontsloten.

Personeelsleden van 55 of ouder die werkzaam zijn (FTE)

bft srtinrmacht2				
hs2GO	OGO	VGO	Eindtotaal	
Basis	1.049	712	1.810	3.570
Secundair	1.988	669	4.291	6.948
Eindtotaal	3.037	1.381	6.10	10.518

Afdeling Begroting en Gegevensbeheer – 13/05/2004

BASISONDERWIJS

	Absoluut			Relatief		
	1999	2000	2001	1999	2000	2001
NET: TOTAAL						
Organieke full-time ambten	29.400,6	36.370,2	36.394,7			
Budgettaire full-time ambten	32.559,8	40.873,2	41.616,0			
AFWIJking OFT/BFT	10,75%	12,38%	14,35%	100%	100%	100%
Arbeidsherverdelende maatregelen	2,76%	4,46%	6,69%	26%	36%	47%
TBS wegens ontstentenis betrekking	-0,33%	-0,32%	-0,26%	-3%	-3%	-2%
Vervanging wegens ziekteverlof	7,15%	6,91%	6,61%	66%	56%	46%
Vervanging wegens opdracht	0,41%	0,53%	0,55%	4%	4%	4%
Vervanging wegens bevallingsverlof	0,80%	0,82%	0,81%	7%	7%	6%
Andere	-0,03%	-0,01%	-0,06%	0%	0%	0%
	Absoluut			Relatief		
NET: GO	1999	2000	2001	1999	2000	2001
Organieke full-time ambten	4.830,8	5.838,0	6.149,6			
Budgettaire full-time ambten	5.605,4	6.930,0	7.377,7			
AFWIJking OFT/BFT	16,03%	18,71%	19,97%	100%	100%	100%
Arbeidsherverdelende maatregelen	3,55%	6,19%	8,40%	22%	33%	42%
TBS wegens ontstentenis betrekking	0,28%	0,18%	0,34%	2%	1%	2%
Vervanging wegens ziekteverlof	11,20%	11,19%	9,95%	70%	60%	50%
Vervanging wegens opdracht	0,59%	0,65%	0,66%	4%	3%	3%
Vervanging wegens bevallingsverlof	0,38%	0,41%	0,66%	2%	2%	3%
Andere	0,03%	0,09%	-0,04%	0%	0%	0%
	Absoluut			Relatief		
NET: OGO	1999	2000	2001	1999	2000	2001
Organieke full-time ambten	6.313,6	8.263,2	8.753,5			
Budgettaire full-time ambten	6.867,9	9.076,9	9.675,0			
AFWIJking OFT/BFT	8,78%	9,85%	10,53%	100%	100%	100%
Arbeidsherverdelende maatregelen	2,21%	3,30%	4,62%	25%	33%	44%
TBS wegens ontstentenis betrekking	-0,69%	-0,65%	-0,66%	-8%	-7%	-6%
Vervanging wegens ziekteverlof	6,02%	5,76%	5,37%	69%	58%	51%
Vervanging wegens opdracht	0,53%	0,58%	0,59%	6%	6%	6%
Vervanging wegens bevallingsverlof	0,76%	0,89%	0,66%	9%	9%	6%
Andere	-0,05%	-0,03%	-0,05%	-1%	0%	0%
	Absoluut			Relatief		
NET: VGO	1999	2000	2001	1999	2000	2001
Organieke full-time ambten	18.240,1	22.250,4	21.471,2			
Budgettaire full-time ambten	20.069,5	24.847,7	24.542,9			
AFWIJking OFT/BFT	10,03%	11,67%	14,31%	10%	100%	100%
Arbeidsherverdelende maatregelen	2,75%	4,45%	7,05%	27%	38%	49%
TBS wegens ontstentenis betrekking	-0,38%	-0,33%	-0,27%	-4%	-3%	-2%
Vervanging wegens ziekteverlof	6,46%	6,22%	6,17%	64%	53%	43%
Vervanging wegens opdracht	0,32%	0,48%	0,51%	3%	4%	4%
Vervanging wegens bevallingsverlof	0,92%	0,90%	0,91%	9%	8%	6%
Andere	-0,05%	-0,03%	-0,06%	0%	0%	0%

SECUNDAIR ONDERWIJS

NET: TOTAAL	Absoluut			Relatief		
	1999	2000	2001	1999	2000	2001
Organieke full-time ambten	50.318,0	49.300,5	53.428,9			
Budgettaire full-time ambten	55.861,5	55.047,2	59.596,6			
AFWIJKING OFT/BFT	11,02%	11,66%	11,54%	100%	100%	100%
Arbeidsherverdelende maatregelen	4,49%	5,08%	5,35%	41%	44%	46%
TBS wegens ontstentenis betrekking	-0,10%	-0,03%	0,08%	-1%	0%	1%
Vervanging wegens ziekteverlof	5,98%	5,66%	5,22%	54%	49%	45%
Vervanging wegens opdracht	0,65%	0,83%	0,79%	6%	7%	7%
Vervanging wegens bevallingsverlof	0,33%	0,44%	0,40%	3%	4%	3%
Andere	-0,34%	-0,31%	-0,30%	-3%	-3%	-3%

NET: GO	Absoluut			Relatief		
	1999	2000	2001	1999	2000	2001
Organieke full-time ambten	10.513,5	10.050,8	10.837,4			
Budgettaire full-time ambten	11.964,5	11.562,8	12.467,4			
AFWIJKING OFT/BFT	13,80%	15,04%	15,04%	100%	100%	
Arbeidsherverdelende maatregelen	4,34%	5,37%	5,74%	31%	36%	38%
TBS wegens ontstentenis betrekking	0,14%	0,57%	0,85%	1%	4%	6%
Vervanging wegens ziekteverlof	8,72%	8,20%	7,48%	63%	55%	50%
Vervanging wegens opdracht	1,06%	1,24%	1,23%	8%	8%	8%
Vervanging wegens bevallingsverlof	0,04%	0,14%	0,10%	0%	1%	1%
Andere	-0,49%	-0,47%	-0,37%	-4%	-3%	-2%

NET: OGO	Absoluut			Relatief		
	1999	2000	2001	1999	2000	2001
Organieke full-time ambten	4.682,1	4.704,0	6.361,1			
Budgettaire full-time ambten	5.092,5	5.118,5	6.879,3			
AFWIJKING OFT/BFT	8,76%	8,81%	8,15%	100%	100%	100%
Arbeidsherverdelende maatregelen	3,31%	3,85%	3,17%	38%	44%	39%
TBS wegens ontstentenis betrekking	-0,43%	-0,99%	-0,36%	-5%	-11%	-4%
Vervanging wegens ziekteverlof	4,93%	4,71%	4,56%	56%	53%	56%
Vervanging wegens opdracht	1,11%	1,22%	0,88%	13%	14%	11%
Vervanging wegens bevallingsverlof	0,29%	0,34%	0,26%	3%	4%	3%
Andere	-0,45%	-0,32%	-0,37%	-5%	-4%	-5%

NET: VGO	Absoluut			Relatief		
	1999	2000	2001	1999	2000	2001
Organieke full-time ambten	35.044,3	34.483,5	36.075,3			
Budgettaire full-time ambten	38.700,2	38.281,6	40.071,3			
AFWIJKING OFT/BFT	10,43%	11,01%	11,08%			
Arbeidsherverdelende maatregelen	4,69%	5,17%	5,64%	45%	47%	51%
TBS wegens ontstentenis betrekking	-0,18%	-0,13%	-0,11%	-2%	-1%	-1%
Vervanging wegens ziekteverlof	5,30%	5,04%	4,66%	51%	46%	42%
Vervanging wegens opdracht	0,47%	0,66%	0,65%	5%	6%	6%
Vervanging wegens bevallingsverlof	0,43%	0,54%	0,51%	4%	5%	5%
Andere	-0,28%	-0,27%	-0,27%	-3%	-2%	-2%

Vraag nr. 71
van 27 februari 2004
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Mandaten beheers- en bestuursorganen – MIV-voordrachten

Het decreet houdende een meer evenwichtige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen in onze beheers- en bestuursorganen van de instellingen, ondernemingen, vennootschappen of verenigingen van de Vlaamse overheid bepaalt in artikel 2 dat er, telkens als de Vlaamse regering in een beheers- of bestuursorgaan van instellingen, ondernemingen, vennootschappen en verenigingen van de Vlaamse overheid één of meerdere mandaten ten gevolge van een voordrachtprocedure invult, per mandaat door de voordragende instantie de kandidatuur van één man en één vrouw dient voorgedragen te worden. Anders blijft het mandaat open. Na zes maanden kan de Vlaamse regering een andere beslissing nemen.

Tot 1 januari 2002 kon hiervan afgeweken worden.

1. Welke voordrachten gebeurden voor beheers- of bestuursorganen zoals bedoeld in het decreet sinds 1 januari 2002 ?
2. Ging het hier telkens om een dubbele voordracht ?
3. Welke mandaten werden conform het decreet open gelaten tot aan de voorwaarde werd voldaan ?
4. Welke mandaten werden na zes maanden ingevuld onder de voordrachtprocedure ?

N.B. Deze vraag werd gesteld aan alle ministers (Somers vraag nr. 38, Landuyt nr. 55, Vanderpoorten nr. 71, Van Mechelen nr. 102, Van Grembergen nr. 102, Bossuyt nr. 269, Byttebier nr. 97, Ceysens nr. 62, Keulen nr. 89, Tavernier nr. 121).

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken.

(Gecoördineerd antwoord: Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 14 van 11 juni 2004, blz. 2316 – red.)

Vraag nr. 72
van 27 februari 2004
van de heer ANDRÉ MOREAU

Onderwijs en politiek – Regels en maatregelen

Kinderen en jongeren worden geconfronteerd met een steeds complexer wordende maatschappelijke realiteit. Zelfs voor ons, volwassenen, is het niet evident om de veelheid aan informatie die men op een dag te verwerken krijgt altijd en helemaal ten gronde te vatten en te plaatsen in een ruimere, juiste context. Het is evident dat dit een kritische ingesteldheid en behendigheid vraagt die een zeker leerproces vergen, en juist op dit vlak dient ook het onderwijs zijn steentje bij te dragen.

Ik ben er me terdege van bewust dat het onderwijsveld steeds meer wordt bevraagd inzake buitenschoolse taken en dat ervan wordt verwacht dat het op tal van maatschappelijke gebeurtenissen en fenomenen een pasklaar pedagogisch antwoord kan bieden. Dit alles heeft natuurlijk zijn grenzen.

Niettemin, één van de fenomenen waarmee kinderen en jongeren geconfronteerd worden, is politiek. Het is goed dat de eindtermen in de nodige ruimte voorzien om hieraan in de lessen de nodige aandacht te besteden. Voor vele jongeren is dit aanvankelijk misschien de "ver-van-hun-bed-show", maar wanneer duidelijk wordt dat politiek ook verrassend dichtbij kan zijn in het alledaagse leven of ook te maken heeft met fundamentele debatten over bijvoorbeeld vrijheid, democratie en mensenrechten, kan dit een verholen interesse doen ontluiken en dan dienen we ons hierom te verheugen.

Echter, er dient hierbij een onderscheid gemaakt te worden tussen politiek in een veeleer algemene maatschappelijke betekenis, en een partijpolitieke en een dus meer beperkte benadering. Het lijkt mij althans evident dat het in het onderwijs veeleer over de eerste benaderingswijze en invulling dient te gaan. Makkelijk zal dit allicht niet zijn, omdat scholen en het onderwijzend personeel geacht worden een zeker evenwicht te zoeken en hierbij zo goed en zo kwaad als het kan abstractie dienen te

maken van de eigen opvattingen en politieke voorkeuren, en soms loopt het hier mis.

Er zijn voorbeelden waar de grenzen van de redelijkheid ruimschoots werden overschreden, ook al is die grens soms moeilijk te trekken. Ikzelf werd recentelijk op de hoogte gebracht van een voorbeeld uit het Antwerpse waar kinderen door een leerkracht die op gemeentelijk vlak politiek actief is, in de lessen met verkeerde informatie manifest werden misleid en bij wijze van platte partijpolitieke zet ertoe werden aangezet om deel te nemen aan een betoging ; de school van haar kant staat uitdrukkelijk vermeld op de lijst van instanties die deelnamen aan de betoging.

Dit alles inspireert me tot de vraag : wat (welke maatregelen, welke garanties) hebben de verschillende betrokken actoren (beleid en onderwijsveld) ingebouwd of te hunner beschikking om zulke excessen tot een minimum te beperken en om ongelukkige voorvallen in dit verband te beteugelen en vooral ook te voorkomen ?

Antwoord

Op basis van het decreet betreffende het onderwijs XIII - mozaïek van 13 juli 2001 is elke vorm van politieke propaganda binnen de school voor gelijk welke bestemming inderdaad verboden (zie artikel V.10 bovenvermeld decreet).

Wel is het zo - zoals de Vlaamse volksvertegenwoordiger zelf suggereert - dat het de taak van het onderwijs is ervoor te zorgen dat leerlingen de kennis en vaardigheden verwerven om bij te dragen tot en te bouwen aan een democratische samenleving, dat ze voorbereid worden tot het maken van eigen (politieke) keuzes. Een kennismaking met de werking van de democratie en met de fundamentele waarden en rechten die aan een democratische samenleving ten grondslag liggen, vormt dan ook een belangrijk onderdeel van de eindtermen voor het basis- en secundair onderwijs.

Ik geef enkele voorbeelden.

- De leerlingen kunnen op een eenvoudige wijze uitleggen dat verkiezingen een basiselement zijn van het democratisch functioneren van onze instellingen (wereldoriëntatie, basisonderwijs).

- De leerlingen kunnen de basiselementen (verkiezingen, groeperingen, overleg en compromissen, meerderheid en oppositie) van het functioneren van ons democratisch bestel op een eenvoudige wijze uitleggen, op schoolniveau en op het politieke niveau (vakoverschrijdende eindterm opvoeden tot burgerzin, 1e graad secundair onderwijs).

- De leerlingen kunnen voorbeelden geven van politieke beslissingen (bv. onderwijs, jeugdbeleid) die hun leven rechtstreeks beïnvloeden (vakoverschrijdende eindterm opvoeden tot burgerzin, 3e graad secundair onderwijs).

- De leerlingen brengen waardering op voor de functie en de taken van leden van raden (zoals gemeente- en provincieraden) en parlementen (vakoverschrijdende eindterm Opvoeden tot Burgerzin, 3e graad secundair onderwijs).

...

De concrete invulling van deze eindtermen behoort tot de autonomie van de school. De school bepaalt zelf hoe en met welke activiteiten ze de eindtermen bij de leerlingen nastreeft. Bovendien heeft de school in het leerplan de mogelijkheid om naast de eindtermen nog andere eigen pedagogische of andere doelen op te nemen. Het valt bijgevolg buiten mijn bevoegdheid na te gaan of hier bepaalde grenzen van het toelaatbare overschreden zijn, noch kan ik op basis hiervan specifieke beperkingen aan de scholen opleggen. Hiermee zou ik immers ingrijpen op de pedagogische vrijheid van de scholen. Het is een bewuste keuze van de wetgever geweest het zoeken van een evenwicht tussen pedagogische vrijheid en "toelaatbare" activiteiten om de eindtermen te bereiken, aan de scholen zelf over te laten.

Wanneer in een concreet geval een school een inbreuk pleegt op het verbod om politieke propaganda te voeren, kan elke belanghebbende een klacht indienen bij de Commissie Zorgvuldig Bestuur, die een uitspraak zal doen over de gegrondheid van de klacht. Deze commissie, die samengesteld is uit onafhankelijke deskundigen, toetst de feiten aan het decreet.

De uitspraken van de Commissie Zorgvuldig Bestuur worden gepubliceerd op de website van het departement Onderwijs, met weglating van de ge-

gevens die toelaten de school of de verzoeker te identificeren. Wie belangstelling heeft, kan op die manier volgen hoe de besluitvorming van de Commissie evolueert.

Vraag nr. 74
van 5 maart 2004
van mevrouw MARIJKE DILLEN

Resolutie onderwijsinfrastructuur – Stand van zaken

Het Vlaams Parlement heeft op 18 december 2003 een resolutie goedgekeurd betreffende het infrastructuurbeleid voor het Vlaams onderwijs (Stuk 1752 (2002-2003) – Nr. 5).

1. De Vlaamse regering werd gevraagd de investeringsmiddelen vast te leggen in een meerjarenperspectief dat gebaseerd is op objectieve planningsgegevens.

Wat is hierbij de stand van zaken ?

Is dit meerjarenplan reeds uitgewerkt ?

Op welke objectieve planningsgegevens is dit gebaseerd ?

2. Welke initiatieven zijn er genomen om de publiek-publieke en publiek-private samenwerkingsverbanden aan te moedigen om tot een meer effectieve inzet van de middelen te komen ?
3. Werd er bij de federale regering reeds op aangedrongen om de BTW op het bouwen van schoolinfrastructuur te verlagen tot 6 % ? Wat zijn de resultaten ?
4. Welke maatregelen heeft de minister inmiddels genomen om de financiële beleidsruimte voor schoolinfrastructuur aan te passen tot een niveau waardoor Vlaanderen ten minste het Europese gemiddelde en het OESO-gemiddelde (Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling) bereikt ?

Antwoord

1. De budgettaire enveloppes voor scholeninfrastructuur werden/worden (reeds) in een meerjarenperspectief vastgelegd bij decreet (cf. onder-

wijsdecreet VI, zoals gewijzigd bij zogenaamd programmadecreet). Concreet werden tijdens deze legislatuur de begrotingsmachtigingen voor het Gemeenschapsonderwijs en voor DIGO (*Dienst voor Infrastructuurwerken in het Gesubsidieerd Onderwijs – red.*) vastgelegd tot en met het jaar 2004, waarbij jaarlijks een indexatie werd doorgevoerd conform de evolutie van de bouwindex. Deze regering heeft tijdens de periode 2000-2004 9,5 miljard (oude Belgische) franken bijkomend geïnvesteerd bovenop de reguliere middelen die bepaald worden op basis van een aantal parameters (zoals de gemiddelde oppervlakte/behoefte per leerling, de vervangingswaarde van de gebouwen per leerling en de onderscheiden financierings-/subsiëeringspercentages per onderwijsnet).

Het is mijn overtuiging dat deze meerjarenaanpak én de extra inspanningen vanwege de Vlaamse overheid dienen te worden voortgezet en versterkt.

Om een en ander beleidsorganisatorisch te ondersteunen en uit te voeren, heeft de Vlaamse regering op 5 maart definitief het ontwerp van oprichtingsdecreet goedgekeurd van een infrastructuuragentschap AGION. Dit agentschap krijgt een onderwijsnet- en niveauoverschrijdende bevoegdheid in het kader van het ontwikkelen van een langetermijnvisie en dito prioriteitenbeleid, met bijkomende opdrachten in het kader van het coördineren/uitvoeren van aanvullende financieringsmechanismen (PPS...), het opzetten van een infrastructuurdatbank (in het kader van het geografisch/budgettair in kaart brengen van de toestand en behoeften op regionaal/schoolniveau) en -parameters, bijkomende faciliterende/stimulerende en ondersteunende taken ten voordele van schoolbesturen/IM met infrastructuurproblemen en -behoeften (conform prioriteitenbeleid, aanbod via "best practices",...). Deze globale, coördinerende infrastructuurvisie (en decreet) werd inmiddels aan de bevoegde parlementaire commissie bezorgd voor verdere behandeling en goedkeuring.

(AGION: Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs; PPS: publiek-private samenwerking; IM: inrichtende macht – red.)

2. Ik heb in december 2003 samen met de minister-president een aantal alternatieve financie-

ringsmechanismen voorgesteld die, naast de noodzakelijke inspanning van de Vlaamse overheid, een oplossing kunnen bieden voor de problematiek van de lange wachtlijst aan ingediende (ver)bouwprojecten. De PMV (Participatiemaatschappij Vlaanderen) onderzoekt momenteel deze nieuwe denkpijlers (PPS, bevak,...), waarbij de conceptuele uitwerking al een eind gevorderd is (*bevak: beleggingsvennootschap met vast kapitaal – red.*).

3. Wat de problematiek van de verlaging van de BTW op scholenbouw betreft, heb ik van in den beginne een verlaging van het geldende BTW-tarief van 21 % verdedigd (zowel binnen de Vlaamse als bij de federale overheid, die ter zake bevoegd is)!
4. Voor het overige stel ik vast dat zowel de voorzitter van de parlementaire Onderwijscommissie als recentelijk de voorzitter van ons Vlaams Parlement bij de premier (schriftelijk) hebben aangedrongen op een verlaging van de tarieven (conform het regeerakkoord)! Zelf heb ik op 28 juli, naar aanleiding van de publicatie door de Europese Commissie van het voorstel tot wijziging van de lijst van goederen en diensten die in aanmerking komen voor een verlaagd BTW-tarief, een brief gestuurd naar zowel de eerste minister als de federale minister van Financiën omdat de scholenbouw in de genoemde lijst niet bleek te zijn opgenomen. De minister van Financiën beloofde verder te pleiten om schoolgebouwen alsnog te doen opnemen in deze zogenaamde lijst H. Op Europees niveau worden momenteel de discussies nog steeds voortgezet, waarbij de minister van Financiën de opname van de schoolgebouwen telkens consequent verdedigt. In ieder geval moet deze discussie afgerond zijn ten laatste eind 2005.

Het staat voor mij in ieder geval buiten kijf dat een dergelijke verlaging een stimulans zou betekenen zowel voor de bouwsector (en de economie in haar geheel) als voor de scholeninfrastructuur

5. Zoals ik reeds gezegd heb, heeft deze regering een aanzienlijke, bijkomende inspanning voor scholeninfrastructuur gedaan ten behoeve van meer dan 230 miljoen euro (en dit na een jarenlange desinvestering in deze sector). Recente cijfers in EU- of OESO-context zijn (nog

steeds) niet beschikbaar. Het is evenwel duidelijk dat deze bijkomende inspanningen voor Vlaanderen niet volstaan. Ze moeten nog versterkt en aangevuld worden met de bovenvermelde uitwerking en operationalisering van alternatieve financieringsmechanismen, waarbij een beroep gedaan wordt op de privé-sector en de bevolking.

**Vraag nr. 81
van 19 maart 2004
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN**

Basisschool Komen – Stand van zaken

In haar antwoord op mijn vraag om uitleg van 2 maart met betrekking tot de stand van zaken in het dossier van het faciliteitenonderwijs, deelde de minister mee dat minister-president Hasquin haar per brief een standpunt over de specifieke casus van de overname van de Nederlandstalige school in Komen door de Franse Gemeenschap had meegedeeld (Handelingen Commissievergadering nr. 139 van 2 maart 2004, blz. 13-14).

1. Kan de minister meer bijzonderheden geven over de stelling die daarin door de heer Hasquin wordt ontwikkeld ?
2. De minister kon op 2 maart niet uit het hoofd meedelen wanneer het overleg met de Franse Gemeenschap zou plaatsvinden.

Kan zij dit alsnog meedelen ?

Antwoord

1. Per brief liet de heer Hasquin namens de Franse Gemeenschapsregering weten dat de Franse Gemeenschap bereid is de subsidiëring van de Nederlandstalige basisschool in Komen op zich te nemen, indien aan de voorwaarden van de wet van 30 juli 1963 is voldaan. Hij vraagt dat bij het gemeentebestuur een aanvraag van de betrokken ouders ingediend zou worden, met kopie aan de Franse Gemeenschapsregering. De scholengroep Mandel en Leie, onder wier verantwoordelijkheid de Nederlandstalige basisschool in Komen vandaag wordt georganiseerd, werd door mij per brief hierover ingelicht.

2. Zoals in het verleden ook gebruikelijk was, dient het overleg georganiseerd te worden op initiatief van de beide ministers-presidenten. De minister-president van de Vlaamse regering heeft een uitnodiging verstuurd aan de heer Hasquin, minister-president van de Franse Gemeenschapsregering. Ikzelf heb deze uitnodiging medeondertekend. Het vastleggen van de concrete datum en de verdere afspraken gebeurt op initiatief van de medewerkers van beide ministers-presidenten en rekening houdende met een geschikte datum voor alle betrokkenen.

**Vraag nr. 86
van 26 maart 2004
van de heer JOHAN DE ROO**

Vlaamse studenten in het buitenland – Stand van zaken

Heel wat jongeren studeren in het buitenland. Dit biedt voor hen persoonlijk een aantal kwalitatieve voordelen, werkt horizonverruimend en is zeker verrijkend voor de individuele persoonlijkheid.

Het aspect "Vlaamse public relations" is ons inziens evenmin te veronachtzamen.

1. Kan de minister meedelen hoe het aantal Vlaamse jongeren dat studeert aan buitenlandse universiteiten en onderwijsinrichtingen voor hoger onderwijs is geëvolueerd sinds 1990 ?
2. Op welke studiebeurzen, tegemoetkomingen, ... kunnen deze jongeren thans rekenen ?

Antwoord

Vlaamse studenten die in het buitenland studeren, doen dit om er een diploma te behalen of om een gedeelte van hun Vlaamse opleiding aan een buitenlandse hogeronderwijsinstelling te volgen. Dit laatste kan gaan van een periode van één trimester tot een volledig academiejaar. Cijfers hierover zijn echter moeilijk samen te stellen.

Studenten die met een studietoelage van het departement Onderwijs, met een Erasmusbeurs of met een studiebeurs verleend in het kader van een bilateraal akkoord, in het buitenland studeren,

zijn terug te vinden bij de administratie Hoger Onderwijs of bij de dienst Studietoelagen.

Cijfermateriaal betreffende studenten,

- die op eigen initiatief en met eigen middelen,
- die met middelen van de instelling waar zij in Vlaanderen studeren,
- die met een beurs/financiële bijdrage van privé-organisaties (stichting Roeping, Rotary, banken ...),
- die met een beurs van de federale overheid (BTC, via de VLIR, WOB of Vlhora) of
- die met een beurs van buitenlandse instanties (BAEF, NAVO-beurzen British Council, Fulbright),

een studie(periode) aan een buitenlandse instelling volgen, is moeilijk te verzamelen.

(BTC: Belgische Technische Coöperatie; VLIR: Vlaamse Interuniversitaire Raad; VVOB: Vlaamse Vereniging voor Ontwikkelingssamenwerking en Technische Bijstand; Vlhora: Vlaamse Hogeschoolenraad; BAEF: Belgian American Educational Foundation; NAVO: Noord-Atlantische Verdragsorganisatie – red.)

Erasmusprogramma

De grafiek hieronder geeft een overzicht van de Vlaamse studenten die aan het Erasmusprogramma hebben deelgenomen sinds het academiejaar 1988 - 1989.

Voor een studieperiode in het buitenland kan de Erasmusstudent een beurs ontvangen. Bij het opstarten van het Erasmusprogramma in 1987 was het beursbedrag voor iedere student hetzelfde en dekte de beurs de volledige additionele kosten van het studeren in het buitenland. Kort daarna is echter het beursbedrag verminderd en werd het afhankelijk gesteld van het inkomen van de student of van zijn ouders. Studenten werden in 4 categorieën ingedeeld. De beurzen zijn nu bedoeld om gedeeltelijk de bijkomende verblijfskosten in het buitenland op te vangen.

Het departement Onderwijs (Vlaams Erasmusagentschap) kent voor deze bijkomende onkosten een

maandbedrag toe, afhankelijk van het referentie-inkomen (vergelijkbaar met de Vlaamse studietoelagen).

Tabel 1 geeft een beeld (periode 1997 - 2003) van de verdeling van de studenten op basis van het inkomen.

Voor het academiejaar 2003-2004 gelden maandelijkse toelagen van respectievelijk 200 euro (categorie 1), 175 euro (cat. 2) en 100 euro (cat. 3). Indien het referentie-inkomen groter is dan 68.599,12 euro (1 kind ten laste) ontvangt de student geen toelage meer (cat. 4). Deze grens ver-

hoogt bij meerdere kinderen ten laste. Bovenop deze maandelijkse toelage komt nog een eenmalige toelage voor installatiekosten. Deze bedragen worden bepaald afhankelijk van het land van bestemming en kunnen jaarlijks lichtjes wijzigen.

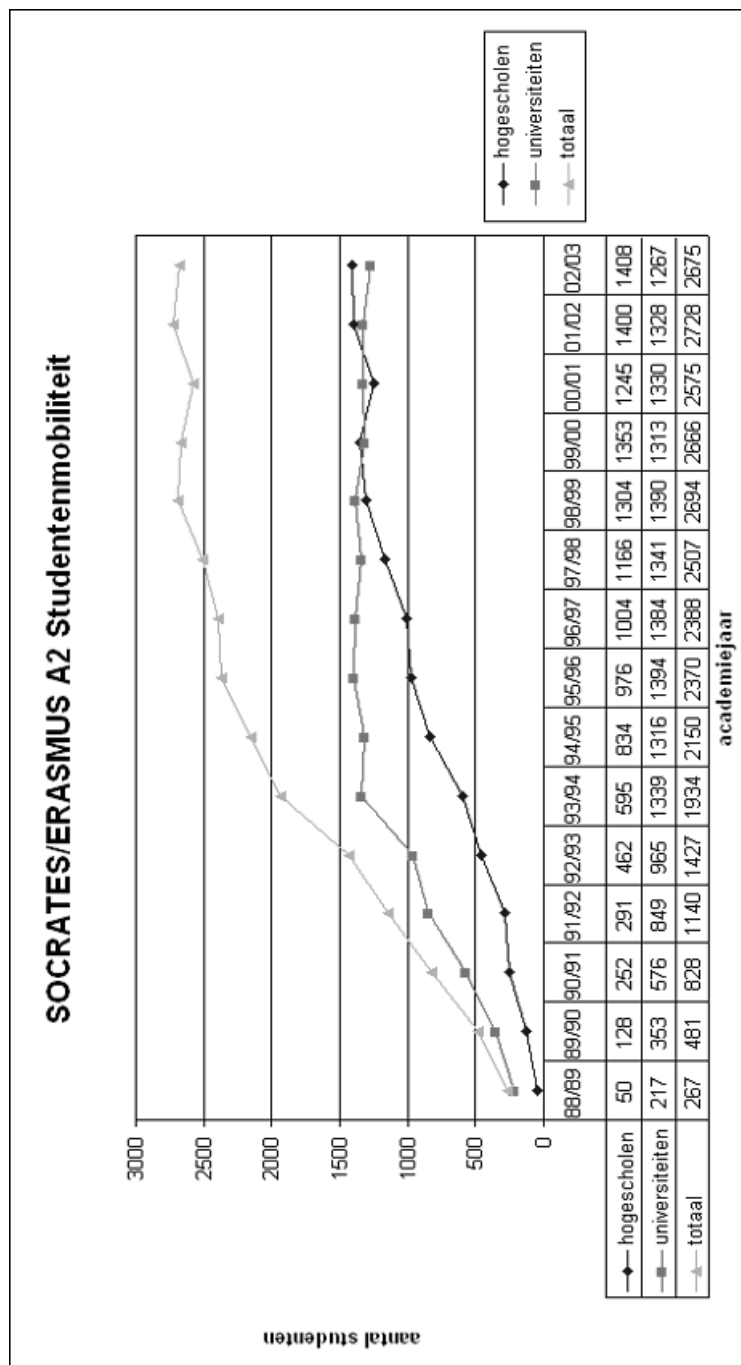
Categorie 1 zijn studenten met een studietoelage van de Vlaamse Gemeenschap of met verminderd inschrijvingsgeld. Deze studenten behouden hun studietoelage tijdens hun Erasmusverblijf in het buitenland. Studenten behorend tot categorie 2 en 3 hebben een referentie-inkomen dat respectievelijk niet hoger ligt dan 43.809,12 euro en 68.599,12 euro.

Tabel 1: Socratesprogramma - overzicht inkomenscategorieën

Totaal %	Cat. 1		Cat. 2		Cat. 3		Cat. 4		Totaal
97/98	606	24	459	18	913	36	529	21	2507
98/99	648	24	736	27	712	26	598	22	2694
99/00	650	24	746	27	735	27	590	22	2721
00/01	592	23	659	26	815	32	509	19	2575
01/02	589	21	875	32	736	27	528	20	2728
02/03	629	24	763	29	696	26	587	21	2675
Totaal	3714	23 %	4238	27 %	4607	29 %	3341	21 %	15900

GRAFIEK : OVERZICHT VAN DE MOBILITEIT IN HET PROGRAMMA SOCRATES/ERASMUS VAN DE HOGESCHOLEN EN UNIVERSITEITEN SINDS HET OPSTARTEN VAN HET PROGRAMMA.

Bilaterale akkoorden

Landen waarmee Vlaanderen een bilateraal akkoord heeft gesloten, bieden jaarlijks aan een aantal Vlaamse studenten beurzen aan om een specialisatie te volgen of om wetenschappelijk onderzoek te doen aan hun onderwijsinstellingen.

Hierbij een overzicht van het aantal effectieve kandidaten voor een beurs sinds 1998-1999 en het aantal studenten dat de beurs heeft opgenomen.

Tabel: aantal kandidaten voor een beurs en opgenomen beurzen (1998-2004)

Academiejaar	Aantal effectieve kandidaten	Aantal vertrokken kandidaten
1998 - 1999	61	n.b.
1999 - 2000	60	51
2000 - 2001	66	52
2001 - 2002	71	57
2002 - 2003	67	51
2003 - 2004	58	42

De beurs van deze studenten wordt betaald door het gastland, de reis door de Vlaamse Gemeenschap.

De hoogte van het beursbedrag is afhankelijk van de levensstandaard in het gastland en is ongeveer equivalent aan het bedrag dat de Vlaamse Gemeenschap betaalt aan de studenten uit het partnerland:

- 720 euro/maand voor een specialisatiebeurs;
- 690 euro/maand voor een navorsingsbeurs;
- ziekteverzekering en burgerlijke aansprakelijkheid.

Vraag nr. 87
van 2 april 2004
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Leerlingcijfers – Stand van zaken

1. Uit een artikel in de editie Brussel van De Standaard van 3 maart blijkt dat 3.000 leerlingen die les volgen in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel, ten onrechte door de Franse Gemeenschap in rekening werden gebracht met het oog op de verdeling van de onderwijsdota-

tie. Terwijl de Vlamingen tot echte tellingen overgingen, hebben de Franstaligen zich blijkbaar beperkt tot het overnemen van de bevolkingscijfers die ze naar het onderwijs hebben getransponeerd.

Geldt deze vaststelling voor alle tellingen die sedert 2000 werden verricht ?

Men zal zich immers herinneren dat er alvast tijdens de eerste jaren van de tellingen een stijging van het aantal leerlingen te zien was in beide gemeenschappen, tegenover een sedert geruime tijd dalend geboortecijfer.

2. Van in den beginne waren er ondanks de controle door het Rekenhof twijfels over de betrouwbaarheid van de Franstalige cijfers, onder meer wat de gegevens inzake het zogenaamde concurrentieel leerlingenvervoer betreft.

Wat dat laatste betreft, zou ik van de minister graag de cijfers vernemen voor de jongste jaren.

3. Het Vlaams Parlement keurde op 21 juni 2000 een motie goed waarin aan de Vlaamse regering werd gevraagd om "de methodiek, de controle en de analyse die het Rekenhof gehan-

teerd heeft bij het vastleggen van de leerlingencijfers van de verscheidene gemeenschappen, nauwgezet te toetsen aan de afspraken en de uitgangspunten van het Sint-Elooisakkoord" (Stuk 345 (1999-2000) – Nr. 2).

Ik zou graag vernemen of er nog jaarlijks gevolg wordt gegeven aan dat verzoek en welke de bevindingen zijn.

4. Is het de bedoeling om naar aanleiding van de fout(en) die werden vastgesteld, de verdeelsleutel van de voorbije jaren alsnog aan te passen en eventueel financiële middelen die ten onrechte werden toegekend, terug te vorderen ?
5. Hoe is die verdeelsleutel de jongste jaren overigens geëvolueerd ? Hoeveel leerlingen werden er door beide gemeenschappen geteld ?
6. Kan de minister ten slotte ook meedelen hoeveel leerlingen zonder rijksregisternummer er de jongste jaren door beide gemeenschappen werden geteld ?

Antwoord

De vraag betreft de leerlingencijfers die jaarlijks door de Vlaamse en Franse Gemeenschap verzameld worden in het kader van de financieringswet.

1. Wat de eerste vraag betreft, is er een vermenig van twee los van elkaar staande tellingen, namelijk de telling van de leerplichtige leerlingen in het kader van de controle op de leerplicht en de telling van de regelmatig ingeschreven leerlingen in het kader van de financieringswet. De invalshoek van beide tellingen is verschillend.

Bij de controle op de leerplicht wordt vertrokken van de gegevens van de leerplichtige leerlingen zoals ze voorkomen in het Rijksregister. Deze lijst wordt vergeleken met de leerlingenlijsten van de scholen. Leerplichtige leerlingen wonend in het Vlaamse gewest of in het Brus-

selse Hoofdstedelijke gewest die we niet ingeschreven vinden in een school van de Vlaamse Gemeenschap, worden opgezocht. Jaarlijks blijkt dat de verklaring voor het niet ingeschreven zijn van een aantal leerlingen te vinden is in het feit dat deze leerlingen schoollopen in een school van de Franse Gemeenschap. Hetzelfde gaat op voor de Franse Gemeenschap. Een aantal van "hun" leerplichtige leerlingen - dit wil zeggen leerlingen gedomicilieerd in het Franse gewest - blijken te zijn ingeschreven in een school van de Vlaamse Gemeenschap. In de vraagstelling wordt het cijfer van 3.000 leerlingen genoemd.

Daaraan de conclusie verbinden dat de Franse Gemeenschap deze leerlingen ook in rekening brengt met het oog op de verdeling van de onderwijsdotatie laat ik voor rekening van de vraagsteller. De telling voor de financieringswet vertrekt immers van de leerlingen van 6 tot en met 17 jaar die regelmatig ingeschreven zijn in een gefinancierde of gesubsidieerde lagere of secundaire school van één van beide gemeenschappen. Voor zoveel mogelijk van deze leerlingen wordt gevraagd het Rijksregisternummer op te zoeken. Deze werkwijze wordt in beide gemeenschappen gehanteerd. Indien waar zou zijn wat de Vlaamse volksvertegenwoordiger stelt, dan zou bij de eerste controle van de bestanden door het Rekenhof blijken dat er sprake is van dubbeltellingen. De leerlingen zouden immers in de bestanden van beide gemeenschappen voorkomen.

Op basis van de ervaringen van mijn diensten met de controles van het Rekenhof kan ik stellen dat voor elke leerling die dubbel voorkomt in de bestanden van beide gemeenschappen een verklaring wordt gevraagd. Bij vorige tellingen is gebleken dat het dubbel voorkomen te maken heeft met het volgen van ziekenhuisonderwijs, of het gevolg is van een overstappen van een school van de Franse naar één van de Vlaamse Gemeenschap binnen de in de financieringswet vastgestelde telperiode die gelegen is tussen 15 januari en 1 februari.

2. De cijfers over het concurrentieel leerlingenvervoer voor de voorbije jaren zijn de volgende:

	Vl. Gemeenschap	Fr. Gemeenschap
2000	157	166
2001	167	107
2002	206	91
2003	187	72

3. In antwoord op schriftelijke vraag nr. 35 van 7 december 2001 van de Vlaamse volksvertegenwoordiger heb ik toelichting gegeven bij de controleprocedure die het Rekenhof hanteert. Deze bestaat uit vier stappen :

- 1) een globale controle van de overgezonden bestanden om na te gaan of deze voldoen aan de technische voorschriften;
- 2) een controle van een steekproef van scholen;
- 3) de controle van de concurrentiële ophalingen;

4) en ten slotte een controle ter plaatse in de scholen.

Deze procedure is tijdens de voorbije jaren ongewijzigd gebleven en is tevens conform de wet van 23 mei 2000 tot bepaling van de criteria bedoeld in artikel 39, §2 van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de gemeenschappen en de gewesten.

4. De controleprocedure zoals toegelicht, heeft ertoe geleid dat jaarlijks de ingediende bestanden beperkt werden gecorrigeerd. De eindresultaten voor beide gemeenschappen zijn bepalend voor de verdeelsleutel. Na de controle door het Rekenhof worden de leerlingenaantallen definitief vastgelegd. Er is dus geen aanleiding meer om deze, en bijgevolg dus ook de verdeelsleutel, achteraf nog te herzien en middelen terug te vorderen.

5. De leerlingenaantallen voor beide gemeenschappen zijn de volgende :

	Vl. Gemeenschap	Fr. Gemeenschap	% aandeel Vl. Gemeenschap
2000	820.637	617.034	57,08110
2001	821.181	620.311	56,96743
2002	821.758	621.349	56,94366
2003	824.352	623.778	56,92528

6. Het aantal leerlingen zonder Rijksregisternummer bedroeg:

	Vl. Gemeenschap	Fr. Gemeenschap
2000	3.738	13.507
2001	3.925	15.094
2002	4.816	15.424
2003	5.578	Niet bekend

Vraag nr. 88
van 2 april 2004
van de heer JOS STASSEN

Roken op school – DIGO-subsidies en werkingskosten

De onderwijsregelgeving, met name de Schoolpactwet en de omzendbrief van 09.01.1991 betreffende de controle over de aanwending van de werkingstoelagen, stipuleert dat alle schooluitgaven die niet in strijd zijn met de bepalingen van artikel 32, §1 van de wet van 29.05.1959, zoals gewijzigd, toegelaten zijn. Buiten de uitgaven die duidelijk geen betrekking hebben op de schoolwerking (lidgeld syndicaten voor leraars – privéverzekeringen voor het gesubsidieerd personeel e.a.), worden alle uitgaven waarvoor geen factuur, enig ander bewijs van schuldvordering of betaling kan worden voorgelegd, als een manifeste afwending van werkingsmiddelen aangezien.

In het kader van die regelgeving is er onduidelijkheid omtrent de mogelijkheden van scholen om vanuit hun werkingskosten rookontwenningsskuren voor de rokende leerkrachten (al dan niet mee) te financieren. Ook rijzen er vragen omtrent de DIGO-subsidiëring van rookruimten in scholen (DIGO: Dienst voor Infrastructuurwerken van het Gesubsidieerd Onderwijs).

1. Alle werkplaatsen moeten in principe rookvrij zijn.

Welke criteria worden er gehanteerd om te bepalen wat "werkplaatsen" zijn ?

Is een leraarskamer bijvoorbeeld een "werkplaats" ?

2. Krijgen scholen DIGO-subsidies voor rookruimtes of moeten ze de kosten daarvoor met eigen middelen betalen ?

Wordt daarbij onderscheid gemaakt tussen een gewone leraarskamer waar kan gerookt worden en een volledig aparte leraarskamer voor de rokende leraars ?

Welke zijn de criteria voor DIGO-subsidiëring, met name wat "roken" betreft ?

3. Wat zijn de gehanteerde criteria inzake de aanwending van werkingskosten en kan, op basis

daarvan, een school ze al dan niet gebruiken om rokende leerkrachten (op vrijwillige basis) te helpen bij ontwenning, door bijvoorbeeld een ontwenningsskuur voor die leerkrachten te betalen ?

Antwoord

1. Men dient er zich rekenschap van te geven dat de regelgeving waarbij een rookverbod op openbare plaatsen wordt ingesteld, geen onderwijsregelgeving is. Deze regel is opgenomen in het koninklijk besluit (KB) van 15 mei 1990 tot het verbieden van roken in openbare plaatsen, dat tot de bevoegdheid behoort van de federale minister van Volksgezondheid. Dit KB voorziet nu al in een rookverbod in alle schoolgebouwen, in voor het publiek toegankelijke gesloten ruimten.

Dit besluit was het voorwerp van verschillende vragen. Uit heel wat vragen bleek inderdaad dat lokalen zoals de lerarenkamer plaatsen waren waar geen wettelijk rookverbod gold, en waarover personeelsleden die daardoor hinder ondervonden klachten hadden.

Er is een aanpassing van dit besluit aangekondigd door de minister van Volksgezondheid, waarbij alle werkplaatsen aan een rookverbod worden onderworpen. Het behoort tot de bevoegdheid van de minister van Volksgezondheid de criteria vast te stellen om te bepalen wanneer een plaats een werkplaats is. Maar het lijkt ons duidelijk dat op plaatsen waar personeelsleden aanwezig zijn in de uitvoering van hun opdracht (bv. bij vergaderingen in lerarenkamer) een rookverbod geldt. Het zal in het uitvoeringsbesluit verduidelijkt moeten worden of het rookverbod gebonden is aan de momenten waarop er in de betrokken plaats arbeid verricht wordt, dan wel of er voortdurend een rookverbod geldt.

2. De DIGO kent subsidies toe voor een bouwprogramma waarbij de wetgeving inzake fysieke en financiële normen van toepassing is.

In deze normen is een rookruimte geen lokaal dat opgenomen is in de nomenclatuur van de subsidieerbare ruimten.

Een totaal bouwprogramma bestaat echter uit meerdere (volgens bovenvermelde normen) sub-

sidieerbare lokalen. De inrichtende macht kan echter, na toekenning van de subsidie voor de aldus berekende oppervlakte, vrij over de verdeling ervan beslissen, voorzover de bestemming "school" gerespecteerd wordt. In principe zou een school dus naderhand zowel in een leraarskamer voor rokers als een voor niet-rokers of een aparte rookruimte voor haar personeel kunnen voorzien, voorzover ze binnen de totale gesubsidieerde oppervlakte blijft. Dergelijke supplementaire lokalen kunnen dus binnen de totale oppervlakte, maar ten koste van andere, oorspronkelijk geplande en subsidieerbare (les- en andere) lokalen.

- De werkingsmiddelen van scholen zijn bestemd om de schoolwerking te subsidiëren. Het volgen van een cursus in het kader van een ontwenningsskuur roken kan met de werkingstoelagen worden bekostigd, wanneer de school van oordeel is dat dit aangewezen is. Personeelsleden hebben aan de andere kant op dit moment geen subjectief recht om dergelijke opleiding te eisen in ruil voor een rookverbod. Uiteraard geldt zoals voor de andere uitgaven wel de voorwaarde dat men de uitgave kan staven met een schuldvordering of betalingsbewijs.

DIRK VAN MECHELEN

VLAAMS MINISTER
VAN FINANCIËN EN BEGROTING,
RUIMTELIJKE ORDENING,
WETENSCHAPPEN EN
TECHNOLOGISCHE INNOVATIE

Vraag nr. 107
van 19 maart 2004
van de heer JOHAN SAUWENS

Begroting 2004 – BGO-cijfers

In antwoord op schriftelijke vraag nr. 86 van 10 februari 2004 bezorgde de minister de cijfers van de begroting 2004 geconsolideerd (kolom BGO 2004). Dezelfde gegevens waren ook te vinden in het antwoord op schriftelijke vraag nr. 55 van 19 december 2003 (resp. Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 9 van 12 maart 2004, blz. 1722; en BVA nr. 12 van 14 mei 2004, blz. 2109).

Hoe zijn de grote verschillen te verklaren tussen beide antwoorden ?

Aangezien het in de twee gevallen gaat om dezelfde begroting 2004 goedgekeurd op 19 december 2004 door het Vlaams Parlement, zou er geen verschil mogen zijn qua ontvangsten en uitgaven.

Antwoord

De cijfers aangaande de begrotingsopmaak 2004 zoals ze verschaft werden als antwoord op de parlementaire vraag **nummer 55 van 19 december 2003** geven de juiste toestand weer van het vorderingsaldo 2004 van de Vlaamse overheid.

In zijn vraag 86 heeft de Vlaamse volksvertegenwoordiger trouwens niet gevraagd naar een vergelijking met het jaar 2004. De in deze vraag verkeerd toegevoegde kolom betreft een simulatie voor het jaar 2004 op basis van vermoedelijke economische gegevens. Intussen zijn trouwens de economische parameters van de economische begroting van 20 februari 2004 bekend. Net zoals in 2003 zie ik er overigens op toe, dat ondanks de nog steeds slabakkende conjunctuur de begrotingsdoelstellingen worden gehaald.

Vraag nr. 112
van 26 maart 2004
van de heer ERIK MATTHIJS

Bedrijventerrein Rieme-Noord (Evergem) – Bestemming

De terreinen Rieme-Noord (Evergem) zijn op het gewestplan ingekleurd als regionaal bedrijventerrein, te ontwikkelen door de overheid. In het ROM-project (ruimtelijke ordening en milieu) werd de ontwikkeling van dit gebied gepland voor 2010. De ontsluiting van dit gebied moet voor de gemeente Evergem ook een oplossing bieden voor de vrachtwagentrafiek die nu door de dorpskom van Rieme loopt.

Het regionale bedrijventerrein paalt aan het Gentse zeehavengebied. Er zouden plannen zijn om het regionale bedrijventerrein Rieme-Noord als zeehavengebied te bestemmen.

Zes jaar geleden werd er havengebied op de rechteroever van het Kanaal Gent-Terneuzen ingekleurd als regionaal bedrijventerrein om een oplossing te bieden aan zonevreemde bedrijven uit het stedelijk gebied Gent (herlokalisatie). Hiermee verloor men een vestigingsplaats voor bedrijven met havengerelateerde activiteiten.

Om bedrijven met havengerelateerde activiteiten toch in de nabijheid van de haven te kunnen vestigen, zou het regionale bedrijventerrein Rieme-Noord als zeehavengebied worden ingekleurd.

Hierdoor zou de gemeente Evergem geen controle meer hebben over de invulling van het bedrijventerrein, omdat het terrein dan beheerd wordt door het Gentse Havenbedrijf. Evergem heeft dan zelf geen plaats meer voor haar lokale bedrijven. Doordat het Gentse Havenbedrijf het gebied ontwikkelt, is er ook geen plaats meer voor andere (private) partners die geïnteresseerd zijn om het bedrijventerrein te ontwikkelen.

1. Zijn er plannen voor de omzetting van het regionale bedrijventerrein naar havengebied ?
2. Is de vrees terecht dat Evergem geen invloed meer zal kunnen uitoefenen op de invulling van het bedrijventerrein ?
3. Kan een substantieel gedeelte van het regionaal ontwikkelingsgebied of regionaal bedrijventerrein Rieme-Noord aangeduid worden als lokaal bedrijventerrein, waardoor de gemeente Evergem meer richting kan geven aan de invulling ervan ?

Antwoord

1. Het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor de afbakening van de zeehaven Gent zit in een eindfase.

In dit ontwerp-gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan zijn onder meer de afbakening van het zeehavengebied en een deelplan zeehaven-terrein Rieme-Noord opgenomen.

– Afbakening zeehavengebied

Het regionaal bedrijventerrein werd in onderling overleg met de gemeente Evergem gesitueerd binnen de lijn van het afgeba-

kende zeehavengebied. De belangrijkste redenen hiervoor zijn de noodzakelijke samenhang en afstemming in de ontwikkeling van het regionaal bedrijventerrein en de omliggende zeehaventerreinen.

– Deelplan zeehaventerrein Rieme-Noord

In het ontwerp-RUP is ook een deelplan zeehaventerrein Rieme-Noord opgenomen. Het betreft het gebied gesitueerd langs de Bombardementstraat, Callemansputtestraat en Assenedestraat. Dit gebied wordt herbestemd als zone voor zeehaven- en watergebonden bedrijven. De belangrijkste reden voor herbestemming van dit gebied is tweeledig. Enerzijds in het noordelijk deel van het gebied ontwikkelen van een volwaardige slibverwerkingsinstallatie. De administratie Waterwegen en Zeewezen (AWZ) zal hiervoor de noodzakelijke verwervingen doen. Anderzijds moeten ook in het zuidelijk deel verscheidene woningen worden verworven vooraleer deze terreinen als industrieterreinen kunnen worden ontwikkeld. Een herbestemming van deze terreinen als zone voor zeehaven- en watergebonden bedrijven maakt het mogelijk dat Provag of het Gemeentelijk Autonoom Havenbedrijf Gent hiermee worden belast (*Provag: Projectvereniging voor Aanvullend Grondbeleid in de Gentse Kanaalzone – red.*).

Grote delen van het regionaal bedrijventerrein Rieme-Noord behouden hun huidige bestemming.

2. De vrees dat Evergem geen invloed meer zal kunnen uitoefenen op de invulling van het bedrijventerrein is onterecht.

Naar aanleiding van de opmaak van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan werd immers afgesproken dat op korte termijn, in samenspraak tussen de gemeente Evergem, het havenbedrijf en de Vlaamse overheid, een inrichtingsplan zal worden opgemaakt voor het geheel van het regionaal bedrijventerrein en het nieuw bestemde zeehavengebied. De gemeente Evergem is uiteraard een belangrijke partner in dit overleg.

3. In de toelichtingsnota bij het ontwerp-gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan is opgenomen:

"voor kleinere lokale bedrijven wordt in het kader van de uitwerking van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan geoordeeld of ruimte kan worden voorzien aan de Riemsesteenweg ter hoogte van de kruising met de R4-west. Er zal worden onderzocht of een optimaler gebruik en een verdere invulling van de nog onbebouwde percelen tot tegen de R4-west niet alleen enkele bijkomende percelen voor lokale bedrijven oplevert maar of ook het geluid vanuit de later ingesleufde R4-west naar de woningen verderop in de Riemsesteenweg beter kan worden gebufferd." Deze passage is geschreven in overleg met de gemeente Evergem.

Dit impliceert dat het onderzoek naar bijkomende locaties voor lokale bedrijventerreinen in eerste instantie zal worden gevoerd in het kader van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan. Het is voorbarig te stellen dat delen van het regionaal bedrijventerrein hiervoor zouden worden benut, aangezien er in de onmiddellijke omgeving van dit gebied nog andere terreinen kunnen worden gevonden en het onderzoek in het kader van het gemeentelijk structuurplan nog moet worden opgestart. Een invulling van het regionaal bedrijventerrein als lokaal bedrijventerrein impliceert in ieder geval een bestemmingswijziging. Deze kan op vandaag niet worden verantwoord vanuit het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan.

Het is niet wenselijk de problematiek van regionale of lokale bedrijventerreinen te benaderen vanuit de specifieke bevoegdheid van de verschillende overheden. Het regionaal bedrijventerrein Rieme-Noord blijft ook na de bestemmingswijziging in het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan meerdere tientallen hectaren groot, is bovendien in de toekomst optimaal ontsloten voor wegverkeer via een verkeerswisselaar op de R4 (primaire weg I), bevindt zich in de onmiddellijke nabijheid van een hoofdweg (N49), wordt gesitueerd in de zeehaven en kan mogelijk ook bimodaal worden ontsloten (trein).

Al deze elementen geven aan dat het gebied de potentie geeft om voor grotere bedrijven te worden ontwikkeld. De gemeentelijke overheid wordt zowel voor de ontwikkeling van lokale als regionale bedrijventerreinen als een volwaardige partner gezien.

**Vraag nr. 113
van 26 maart 2004
van mevrouw DOMINIQUE GUNS**

Heffing leegstand – Mede-eigenaars

Bij de inning van de heffing op leegstand op een pand dat eigendom is van meer dan één persoon wordt het aanslagbiljet door de overheid slechts aan één mede-eigenaar toegestuurd. Meestal is dit de oudste van de mede-eigenaars, die aldus als eerste houder van het zakelijk recht op de kadastrale legger vermeld staat.

Aangezien echter elk van de mede-eigenaars van het pand verplicht is tot betaling van de verschuldigde heffing, is dit een grove onrechtvaardigheid.

In sommige gevallen is alle contact tussen de familieleden verbroken of zoek geraakt, in andere gevallen weten de verschillende mede-eigenaars zelfs niet van elkaars bestaan af.

Enkel indien het aantal mede-eigenaars niet te groot is, kan men de administratie verzoeken om de te betalen som op te delen.

Echter, indien zij in voorkomend geval weigeren om hun deel spontaan te betalen, wordt "de oudste" van de mede-eigenaars door de fiscus uiteindelijk toch verplicht om het volledige bedrag van de heffing te betalen.

1. Waarom wordt de heffing niet gesplitst en worden niet alle mede-eigenaars aangesproken en verplicht tot het betalen van hun deel, ongeacht hun aantal ?
2. Wordt de persoon die uiteindelijk verplicht wordt om het volledige bedrag te betalen tenminste geïnformeerd hoe hij de andere mede-eigenaars mee verantwoordelijk kan stellen voor de betaling ? Hoe kan hij dat dan ?

Antwoord

Zoals duidelijk op het aanslagbiljet is vermeld, bepaalt artikel 27, §2 van het decreet van 22 december 1995 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1996 het volgende:

"Behoort één van die zakelijke rechten in onverdeeldheid toe aan meer dan één persoon dan geldt de onverdeeldheid als belastingplichtige. De leden van de onverdeeldheid zijn hoofdelijk gehouden tot betaling van de verschuldigde heffing."

De memorie van toelichting bij bovenvermeld decreet licht een en ander nader toe: "De hoofdelijkheid wordt uitdrukkelijk voorzien, conform artikel 1202 Burgerlijk Wetboek."

Alle regels van het Burgerlijk Wetboek met betrekking tot de hoofdelijkheid zijn hierdoor ook van toepassing op de verschuldigde heffing. De decreetgever betreedt hiermee niet het terrein van het burgerlijk recht, dat uitsluitend toebehoort aan de federale wetgever. De decreetgever maakt enkel gebruik van een wettelijk geboden mogelijkheid. De woorden "krachtens een bepaling van de wet" in artikel 1202 Burgerlijk Wetboek moeten worden uitgelegd in de materiële betekenis van het woord (Cass., 7 mei 1942, *Pas.* 1942, I, 117).

In antwoord op de eerste vraag met betrekking tot de opsplitsing van de heffing, dien ik te melden dat de administratie heden de heffing niet kan opsplitsen. Ten aanzien van de betrokken ontvanger - verantwoordelijk voor de inning - zal het Rekenhof, tot nader bericht, niet aanvaarden dat de invorderingsmogelijkheden van de hoofdelijkheid vrijwillig uit handen zouden worden gegeven en de invordering beperkt wordt tot het deel dat de betrokkene qua zakelijke rechten bezit.

Geen enkele wettelijke of reglementaire bepaling, geldend ten aanzien van de heffing ter bestrijding van leegstand en verkrotting, laat immers toe de heffing ten aanzien van één der leden van de onverdeeldheid teniet te doen. Het komt deze (betalende) deelgenoot toe met alle middelen, die de wetten hem/haar bieden, terugbetaling van het part te verkrijgen van de overige zakelijk gerechtigden.

De overheid kan zich met andere woorden wenden tot één van hen om de gehele heffing te laten betalen. Deze persoon heeft dan wel het recht om het deel dat hij/zij voor de anderen heeft betaald, van die anderen terug te vorderen.

De administratie zal de schriftelijke verzoeken tot opsplitsing van de betaling van een heffing steeds welwillend onderzoeken mits er aan bepaalde voorwaarden voldaan wordt.

Deze zijn:

- de aangeschreven deelgenoot dient de opsplitsing **aangetekend en binnen de bepaalde bezwaartermijn** aan het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, afdeling Financieel Management, ontvangkantoor Leegstand Woningen, Koning Albert II-steenweg 19 bus 7 in 1210 Brussel, aan te vragen;
- opsplitsingen kunnen enkel in die gevallen waar de **hoofdsom per deelgenoot minimaal 500 euro** is;
- de aanvraag dient de **schriftelijke goedkeuring** te krijgen **van ALLE deelgenoten** (handtekening);
- de **nalatighedsinteressen vallen ten laste van de eerst aangeschreven deelgenoot**.

Om bovenvermelde reden kan er ook na het opmaken van de opsplitsing geen afstand gedaan worden van de decretaal bepaalde hoofdelijke aansprakelijkheid tot betaling van de verschuldigde heffing.

Terzake zijn er echter enkele garanties voor de zakelijk gerechtigden, zoals de inzage in het register en de gegevens van de kadastrale legger die op de geregistreerde woningen en/of gebouwen betrekking hebben. Dit is een bijzondere uitvoering van artikel 32 van de Grondwet, dat de openbaarheid van bestuursdocumenten als fundamenteel grondrecht erkent. De beslissing om een gebouw en/of woning in het register in te schrijven, is onmiskenbaar een administratieve beslissing die in een bestuursdocument wordt opgetekend en is dus onderworpen aan de bepalingen van dit artikel.

Uit de memorie van toelichting bij het decreet van 22 december 1995 en artikel 7 van het besluit van de Vlaamse regering betreffende de heffing ter bestrijding van leegstand en verkrotting van gebouwen en/of woningen valt af te leiden dat de vaststelling van de verwaarlozing en/of de leegstand van een gebouw en/of woning gebeurt aan de hand van een administratieve akte. Deze **gemotiveerde administratieve akte** wordt door de inventarisbeheerder betekend bij aangetekend schrijven, dat geadresseerd wordt aan de woonplaats of, indien de woonplaats niet bekend is, aan de verblijfplaats van de houder van het zakelijk recht.

Als de verblijfplaats niet bekend is, vindt de betekening plaats aan het adres van het gebouw en/of de woning waarop de administratieve akte betrekking heeft. Zo beschikt de zakelijk gerechtigde over afdoende verweermogelijkheden om de kwalificatie te betwisten. Hij/zij beschikt hiervoor over een welomschreven termijn van één maand.

Daar de zakelijk gerechtigde reeds bij de procedure tot ongeschikt- of onbewoonbaarverklaring gehoord wordt, dient er hier niet in een afzonderlijke verweermogelijkheid te worden voorzien zoals dit na de vaststelling van de verwaarlozing en/of de leegstand van een gebouw en/of woning het geval is.

Daar de administratie niet kan tussenbeide komen in de onderlinge verhoudingen van de deelgenoten, hebben zowel de cel Bezwaren Leegstandsheffing Woningen/Gebouwen als het ontvangkantoor Leegstandsheffing Woningen/Gebouwen het vaststaand beleid de vrijstelling wegens gerechtelijke procedure/verzegeling NIET toe te kennen bij een gerechtelijke vereffening/verdeling van een onverdeelde, daar noch afdeling 2 van hoofdstuk VIII van het decreet van 22 december 1995 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1996, noch het besluit van de Vlaamse regering van 2 april 1996 betreffende de heffing ter bestrijding van leegstand en verkrotting van gebouwen en/of woningen een specifieke bepaling bevat welke de gemachtigde ambtenaar zou toelaten om bij het verlenen van een eventuele vrijstelling of schorsing van de bestreden heffing rekening te houden met een tussen partijen hangende gerechtelijke procedure nopens een uitoverdeeldheidtrekking. Zoals duidelijk bepaald in artikel 27, §2 van het decreet van 22 december 1995, geldt de onverdeeldheid immers als belastingplichtige.

Aan de andere kant kan bij een vereffening/verdeling de deelgenoot die het deel dat hij/zij voor de anderen heeft betaald, van die anderen terugvorderen, door zich via een eenvoudige aangifte van schuldvordering kenbaar te maken als schuldeiser.

In antwoord op de tweede vraag kan ik nog meedelen dat de aangeschreven deelgenoot eerst via een aangetekend schrijven de andere deelgenoten dient aan te manen, om uiteindelijk bij gebrek aan spontane betaling een burgerlijke procedure op te starten, zoals hierboven reeds aangegeven.

Ten slotte kan ik nog meedelen dat het decreet van 22 december 1995 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1996 zeer recentelijk werd gewijzigd. Zo wordt onder meer bepaald dat elke houder van een zakelijk recht op de hoogte wordt gebracht van de opname - van de woning en/of een gebouw - in de inventaris en wordt geïnformeerd over de procedure van leegstand en verkrotting, waartoe de opname aanleiding geeft. Met deze wijziging zal in ieder geval al een groot deel van de problemen die ontstaan bij onverdeeldheid van eigendommen, reeds in de fase van inventarisatie worden opgevangen.

Voor de betrokkenen worden in dit gewijzigd heffingsdecreet dus grotere waarborgen en verhaal-mogelijkheden ingebouwd.

**Vraag nr. 114
van 2 april 2004
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN**

Domein Molenberg Lanaken – Aankoop

De Vlaamse regering heeft reeds in de vergadering van 19 juli 2002 de Vlaamse minister bevoegd voor het Economisch Overheidsinstrumentarium gelast de bijzondere opdracht te geven aan de Limburgse Reconvertiemaatschappij (LRM) om de nodige middelen uit te keren en/of te reserveren voor de realisatie van het Masterplan Nationaal Park Hoge Kempen en een begin te maken met de uitvoering hiervan door LRM. Tevens zou aan LRM de bijzondere opdracht gegeven worden om over te gaan tot de realisatie van bepaalde onderdelen uit het Masterplan Nationaal Park Hoge Kempen.

Daarom werd een overeenkomst ondertekend tussen het Vlaams Gewest, vertegenwoordigd door de minister van Financiën en Begroting, de minister van Leefmilieu en Landbouw, en de minister van Werkgelegenheid en Toerisme, en de Limburgse Strategische Ontwikkelingsmaatschappij (Lisom). Hiermee kreeg Lisom de opdracht over te gaan tot de realisatie van bepaalde onderdelen uit het Masterplan, waaronder het verwerven van de enclave Molenberg. LRM kreeg de opdracht de nodige maatregelen te nemen opdat Lisom deze enclave zou kunnen verwerven.

De realisatie van de aankoop door LRM en Lisom valt onder de bevoegdheid van de minister.

Mag ik de minister vragen naar de stand van zaken in dit dossier en de reden waarom dit nu al bijna twee jaar aansleept ?

Antwoord

Bij de reeds genomen beslissingen van de Vlaamse regering (kaderbeslissing over de aanwending van LRM-middelen d.d. 19 juli 2002, beslissingen betreffende het Nationaal Park Hoge Kempen d.d. 19 juli 2002 en 13 december 2002) werden voor de verwerving van de enclave Molenberg geen middelen gereserveerd noch vrijgemaakt.

De LRM-middelen toewijsbaar aan het Nationaal Park Hoge Kempen (€ 28 miljoen) hebben betrekking op de realisatie van andere onderdelen van het Masterplan Nationaal Park Hoge Kempen. Deze toegewezen middelen zijn deels bij de beslissing van 13 december 2002 geactiveerd (€ 3 miljoen voor het projectbureau) en deels gereserveerd (€ 25 miljoen) voor de realisatie van specifieke toegangspoorten tot het Nationaal Park Hoge Kempen.

Voor elk project of onderdeel van een project kunnen slechts middelen geactiveerd worden nadat de Vlaamse regering op advies van de raad van bestuur van Lisom haar goedkeuring geeft over de uiteindelijke aanwending van de door de kaderbeslissing gereserveerde LRM-middelen.

Bij de kaderbeslissing is er een maximaal gereserveerd budget ten bedrage van 146,97 miljoen euro. Aangezien LRM voor de verwerving van de enclave Molenberg additionele middelen zou moeten inzetten, betekent dit dat LRM enkel, zoals gestipuleerd in de beheersovereenkomst met het Vlaams Gewest, marktconform kan handelen.

Binnen de realisatie van het Masterplan Nationaal Park Hoge Kempen is het de bedoeling alle harde infrastructuur binnen de gestelde perimeter te verwijderen. De enclave Molenberg, gelegen in de vooropgestelde perimeter van het Nationaal Park Hoge Kempen, dient aldus na verwerving gesloopt te worden. Boekhoudkundig betekent dit dat de aanschafwaarde (exclusief de gronden) integraal via de resultatenrekening onder de rubriek waardeverminderingen afgeboekt moet worden. LRM kan de enclave op basis van haar beheersovereenkomst (marktconformiteit) niet verwerven.

Indien Lisom zou willen overgaan tot de verwerving van de enclave, dan kan dit niet aangezien dit ESR 95-neutraal dient te gebeuren, wat een voorwaarde is zoals werd gestipuleerd in de kaderbeslissing (*ESR: Europees Systeem van Nationale en Regionale Rekeningen – red.*). De Inspectie van Financiën verduidelijkt in haar nota van 16 juli 2002 dat in geval van verwerving van activa deze activa hetzij een inkomensstroom dienen te genereren die de economische depreciatie ongedaan maakt, hetzij een gelijkwaardige meerwaarde opwekken. Bij voorliggend project wordt niet voldaan aan de door de Inspectie van Financiën vooropgestelde voorwaarden.

Concluderend kan worden gesteld dat noch LRM, noch Lisom in staat zijn over te gaan tot de verwerving van de enclave Molenberg. Bij schrijven van 9 december 2002 aan toenmalig minister Vera Dua werd reeds de bovenvermelde problematiek aangekaart en werd de vraag gesteld de aankoop van de enclave Molenberg eventueel via het MINA-fonds (*Fonds voor Preventie en Sanering inzake Milieu en Natuur – red.*) te laten gebeuren.

Vraag nr. 115 van 2 april 2004 van de heer JOHAN MALCORPS

Natuurgebied De Bonte Hanek (Schoten) – Overdracht

In de gemeente Schoten wordt al lange tijd geijverd voor de overdracht van het natuurgebied "De Bonte Hanek", naast de verkaveling De List (ter hoogte van Horstebaan, Schoten). De gemeente stelde zelfs een advocaat aan om de verwerving van de 35 ha natuurgebied naast het Peerdsbos langs juridische weg af te dwingen. Ook vanuit het Vlaams Gewest wordt dit dossier juridisch opgevolgd.

De advocaten slagen er echter blijkbaar niet in om het originele plan te bemachtigen waarop de af te stane gronden staan aangeduid zoals destijds overeengekomen tussen toenmalig minister Akkermans en de betrokken familie.

Bovendien zou er een beslissing bestaan van de Vlaamse Executieve van 15 juli 1987, waarover men niet kan beschikken. Daarin zou een akkoord beschreven staan met de overdracht van 40 ha

gronden (natuurgebied naast verkaveling De List in Schoten) voor de prijs van 1 frank aan de gemeente Schoten.

Dit valt af te leiden uit een schrijven van 22 september 1987 van toenmalig gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Ruimtelijke Ordening J. Pede aan het college van burgemeester en schepenen van Schoten (ref. Pede : CIII/8/1995) waarin het volgende wordt geschreven :

"Betreft : overdracht natuurgebied naast de verkaveling De List te Schoten naar de Gemeente Schoten. Ik heb de eer u mede te delen dat de Vlaamse Executieve op 15/07/87 zich akkoord verklaarde met de overdracht van de in hoofding vermelde gronden voor de prijs van één Belgische frank. Ik gaf mijn administratieve diensten de opdracht in te staan voor de uitvoering van de hoger vermelde beslissing.

In de hoop U hiermee ...
J. Pede"

De gemeente Schoten zou dus wellicht in de mogelijkheid zijn om 35 ha natuurgebied gratis te verwerven, palende aan het waardevolle Peerdsbos. Ook voor Vlaanderen is dit een belangrijke opportuniteit.

Kan de minister mededelen of de interpretatie van de gemeente Schoten effectief klopt en welke stappen door de Vlaamse regering gezet zijn om dit dossier vlot te krijgen ?

Antwoord

Deze zaak heeft een lange voorgeschiedenis. In feite gaat het om een oude planschadezaak, waarbij de Belgische staat en de gemeente Schoten op 2 oktober 1975 werden gedagvaard door de betrokken consorten tot betaling van 475.000.000 BEF wegens planschade.

Teneinde deze zaak minnelijk te regelen, heeft eiser op 22 augustus 1979 een aanbod gedaan, hetgeen op 29 augustus 1979 werd beantwoord met een tegenaanbod van de toenmalige staatssecretaris voor Streekeconomie en Ruimtelijke Ordening. Alhoewel dit blijkbaar niet heeft geleid tot een concrete onderhandse of authentieke akte, is er toch een overeenkomst ontstaan.

Deze overeenkomst voorziet onder meer in een afstand van de planschadevordering en een afstand, door de betrokken consorten aan de Belgische staat tegen de prijs van één frank, van al de rechten die zij bezitten met betrekking tot een aantal percelen die het natuurgebied naast de verkaveling De List uitmaken, onder vier opschortende voorwaarden, waaronder het verlenen van een verkavelingsvergunning om met toestemming van de bevoegde overheid met de werken te kunnen beginnen uiterlijk voor 1 september 1984.

De consorten hebben lang gewacht om een verkavelingsaanvraag in te dienen. De officiële verkavelingsaanvraag werd eerst ingediend op 23 juli 1984 (ontvangstbewijs gedateerd 27 juli 1984). Het was op dat ogenblik al duidelijk dat in volle vakantieperiode, op 34 dagen, geen verkavelingsvergunning kon worden afgeleverd. Bij een dergelijk belangrijk verkavelingsdossier (verkaveling van meerdere hectaren in woongebied, nieuwe wegen en 211 te creëren bouwpercelen) dienen verschillende stappen te worden gezet vooraleer een vergunning kan worden verleend. Zo dient het dossier administratief te worden voorbereid en de aanvraag aan een openbaar onderzoek onderworpen. Bovendien dient de gemeenteraad een besluit over de zaak van de wegen te nemen en moet nadien de gemachtigde ambtenaar een gunstig advies verstrekken voordat het college van burgemeester en schepenen een verkavelingsvergunning kan afleveren.

Ondanks de inspanningen om zo snel mogelijk de verkavelingsaanvraag te behandelen, kon de deadline van 1 september 1984 onmogelijk worden gehaald. Daarenboven hebben de betrokken consorten op 4 oktober 1984 een nieuwe verkavelingsaanvraag met betrekking tot dezelfde gronden ingediend, zodat de procedure van voren af aan diende te worden hernomen. De betrokken verkavelingsvergunning werd bijgevolg na 1 september 1984 afgegeven, namelijk op 12 juni 1985.

De consorten beroepen zich op deze opschortende voorwaarde die nooit in werking zou zijn getreden, om onder het engagement aangaande de overdracht van het natuurgebied uit te komen. Dit betekent dat de bovenvermelde overeenkomst nooit zou zijn ontstaan, en de consorten niet gehouden zouden zijn tot de overdracht van het natuurgebied van nagenoeg 40 ha in de gemeente

Schoten, ook al beschikken zij wel over de kwestieuze verkavelingsvergunning, zij het dat deze ongeveer negen maanden "te laat" werd afgegeven.

Op 22 februari 1985 richtte de toenmalige gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening, Paul Akkermans, een schrijven aan het college van burgemeester en schepenen van Schoten, waarin hij de vraag stelt of het gemeentebestuur belangstelling heeft de desbetreffende gronden te verwerven. Met een schrijven van 29 april 1985 repliceerde het college van burgemeester en schepenen dat "de gemeenteraad in zitting van 26.4.1985 besloten heeft om de door u voorgestelde gronden in zijn totaliteit te verwerven".

Op 22 september 1987 schreef toenmalig minister Pede aan de gemeente Schoten dat "de Vlaamse Executieve op 15 juli 1987 zich akkoord verklaarde met de overdracht van de in hoofding vermelde gronden voor de prijs van 1 BEF".

Aangezien de consorten bleven weigeren hun bij overeenkomst vastgelegde plichten na te komen, rees vervolgens de vraag of de eigendomsoverdracht van het natuurgebied naast de verkaveling De List nog langs gerechtelijke weg zou kunnen worden verkregen en, indien dit het geval zou zijn, of dergelijke aanpak al dan niet opportuun zou zijn.

Op 24 januari 1997 werd door de leidend ambtenaar van de administratie Ruimtelijke Ordening, Huisvesting en Monumenten en Landschappen (Arohm), een ingebrekestelling verstuurd aan de tegenpartij. Er werd aangedrongen om tot de overdracht van het natuurgebied De List over te gaan. Verder werd aangekondigd dat het Vlaams Gewest zou overgaan tot de bewerkstelling van de overdracht langs gerechtelijke weg, indien na een maand geen reactie zou komen. Tegenpartij antwoordde bij schrijven van 28 januari 1997 en vroeg drie maanden tijd om met de familieleden een standpunt te kunnen bepalen. Een standpunt van de familie is er echter nooit gekomen.

In november 1998 dagvaardden het Vlaams Gewest en de gemeente Schoten de huidige bezitters van de gronden, teneinde de overdracht van het natuurgebied De List aan de gemeente te realiseren. In maart 2004 heeft de raadsman van de gemeente Schoten besluiten neergelegd.

De besluiten van het Vlaams Gewest zullen eendaags worden afgewerkt. Een afschrift van het besluit van de Vlaamse Executieve van 15 juli 1987, waarin het akkoord vermeld is omtrent de overdracht van de betrokken gronden aan de gemeente Schoten, zal bij de besluiten van het Vlaams Gewest worden gevoegd. In de nota aan de Vlaamse Executieve die geleid heeft tot het besluit van 15 juli 1987, was als bijlage onder meer een afschrift van voormelde overeenkomst en van een plan met aanduiding van desbetreffende gronden opgenomen. Ook deze stukken zullen samen met de besluiten van het Vlaams Gewest worden neergelegd.

Vraag nr. 117
van 2 april 2004
van de heer ANDRÉ-EMIEL BOGAERT

Luchthaven Deurne – PPS-dossier (2)

In juli 2003 kreeg de Participatiemaatschappij Vlaanderen (PMV) opdracht om de overeenkomst met de diverse partners voor te bereiden en onderhandelingen te voeren omtrent de selectie van commerciële partners voor het PPS-project (publiek-private samenwerking) van de luchthaven van Antwerpen (Deurne). Uiteindelijk dienden zich zes kandidaten (consortia) als commerciële partner aan, waaruit een speciale jury (PMV en de administratie) een selectie zou maken. Normaliter diende dit onderdeel van het dossier in januari laatstleden te zijn afgerond.

Wat de regionale partners betreft, was en is er sprake van het Vlaams Gewest, PMV, Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappij (GOM) Antwerpen, Havenbedrijf en de Hoge Raad voor Diamant (waar een aantal Vlaamse politici in de raad van bestuur zitting hebben). Oorspronkelijk werd vooropgesteld dat de private inbreng 8 miljoen euro zou bedragen, terwijl de inbreng vanuit de publieke sector veeleer vaag bleef. Thans keurde de provincieraad de principeovereenkomst goed voor de oprichting van een PPS voor de ondertuning van de Krijgsbaan, de ontwikkeling van bedrijventerreinen en de exploitatie van de luchthaven. De provincie stapt via de GOM in de PPS-constructie en de inbreng bedraagt 3,2 miljoen euro.

Terzelfder tijd wordt gezegd dat ook de Hoge Raad voor Diamant en het Havenbedrijf als publieke

partners participeren, maar hun respectieve inbreng staat nog niet vast. Ook omtrent de inbreng ten bedrage van 8 miljoen euro vanuit de private sector is er nog maar weinig zekerheid. Vandaar ook is de provinciale deelname voorwaardelijk, aangezien de privé-partner eerst via een businessplan moet bewijzen dat het project Deurne leefbaar moet zijn, de gestelde voorwaarden kennende. Volgens de pers was en is de minister bijzonder opgetogen met de beslissing van zijn provincie.

Toch dienen een aantal substantiële vragen te worden beantwoord, wil het Vlaams Parlement het dossier met kennis van zaken opvolgen.

1. In hoeverre kreeg de door PMV op te stellen overeenkomst met en tussen de diverse partners uit de private en publieke sector gestalte ?
2. Welke consortia werden na onderzoek door PMV definitief aanvaard ?
3. De inbreng in de PPS van de provincie Antwerpen kennende, wat is de respectieve inbreng van de overige publieke en semi-publieke partners Vlaams Gewest, PMV, GOM Antwerpen, Havenbedrijf en Hoge Raad voor Diamant ?
4. In hoeverre zijn de akkoorden met en de inbreng van de GOM Antwerpen compatibel met het thans behandelde ontwerp van decreet betreffende de POM's (provinciale ontwikkelingsmaatschappijen) ?
5. Gesteld dat de inbreng van de private sector minstens 8 miljoen euro moet bedragen, in welke mate hebben de private partners tot op heden terzake reeds toegezegd (wie en hoeveel) ?
6. Hoe kan de private sector, waarvan de inbrengers thans blijkbaar nog niet bekend zijn, in de gegeven omstandigheden een businessplan omtrent de leefbaarheid van het project voorleggen, nochtans de voorwaarde van de provincie Antwerpen voor haar eigen inbreng ?
7. Welk tijdpad werd door de Vlaamse regering en/of door PMV in het dossier van de luchthaven Deurne vooropgesteld ?
8. Wanneer en met welke partners wordt de reeds in juli 2003 vooropgestelde overeenkomst finaal afgerond en ondertekend ?

In welk vehikel wordt nadien als rechtspersoon voor de PPS voorzien ?

Antwoord

Op 19 juli 2002 besliste de Vlaamse regering om de mogelijkheden voor een publiek-private samenwerking voor de ondertunneling van de Krijgsbaan aan de luchthaven van Antwerpen door PMV te laten onderzoeken. Daarbij werd tevens de randvoorwaarde gesteld dat minstens 50 % van de kostprijs van de tunnel door private partijen moest worden gefinancierd.

In het rapport dat PMV in het kader van haar opdracht opleverde, werd een concept voor een publiek-privaat samenwerkingsproject voorgesteld. Het voorstel koppelt daarbij de investering in de tunnel aan de rentabilisering van de luchthaven en de ontwikkeling van een deel van het bestaande luchthavendomein als bedrijventerreinen. Het rapport stelt ook dat er voldoende interesse zou bestaan bij de private sector om een dergelijk project conform de gestelde randvoorwaarden te cofinancieren.

Daarop besliste de Vlaamse regering op 27 juni 2003 haar principiële goedkeuring te geven aan het voorgestelde participatieve PPS-project, onder de voorwaarden gesteld in het rapport en door de Inspectie van Financiën. Daarop gaf ze aan PMV een tweeledige opdracht:

- enerzijds, het onderhandelen van een principe-overeenkomst met mogelijke regionale partners die samen met het Vlaams Gewest het project willen financieren ;
- anderzijds, in overeenstemming met de wetgeving op overheidsopdrachten, een onderhandelingsprocedure te starten voor de selectie van commerciële partners die het project zullen realiseren maar ook het resterende deel van de private financiering zullen leveren.

Het eerste deel van de opdracht, de onderhandelingen met de regionale partners, die bestaan uit het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen, de GOM Antwerpen en de Hoge Raad voor Diamant, werd in december 2003 gefinaliseerd en een tekstvoorstel voor de overeenkomst werd door de Vlaamse regering op 16 januari van dit jaar goed-

gekeurd. Ook de betrokken partners hebben de voorgestelde tekst inmiddels formeel goedgekeurd.

De ondertekening van de overeenkomst volgt binnenkort.

Deze principeovereenkomst legt de inbreng en de voorwaarden vast voor het Vlaams Gewest en alle regionale partners. Dit betekent:

- het Vlaams Gewest doet, uitgaande van een geraamde kostprijs van de tunnel van 28,6 miljoen euro, een inbreng van 8,05 miljoen euro via PMV (dit is naast de andere verbintenissen zoals de inbreng van 9 ha grond voor bedrijventerreinen, de ontsluiting van de Krijgsbaan naar de bedrijventerreinen, de concessie voor de exploitatie van de luchthaven, de gronden nodig voor de aanleg van de veiligheidszones, het toekennen van dotaties gedurende 10 jaar en de opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan, om dit alles mogelijk te maken);
- de GOM Antwerpen en het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen brengen elk 3,125 miljoen euro in, gespreid over tien jaar;
- de Hoge Raad voor Diamant, die een private partij is, doet een inbreng van 6,25 miljoen euro, eveneens gespreid over tien jaar.

Voor alle partijen geldt dat de inbreng is gekoppeld aan het vinden van een commerciële partner die, binnen de contouren die de Vlaamse regering heeft vastgelegd, een geloofwaardig businessplan voor de luchthaven indient en zelf ook bereid is om de nodige financiële middelen risicodragend in te brengen.

Dit brengt ons bij het tweede deel van de opdracht van PMV, namelijk het zoeken van de commerciële partners volgens een onderhandelingsprocedure met bekendmaking. Hiervoor werd een oproep gepubliceerd in het Bulletin der Aanbestedingen en het Europees Publicatieblad in augustus 2003. Op basis van deze oproep hebben zes combinaties van bedrijven hun kandidatuur gesteld om als commerciële partner het project mee te financieren en te realiseren.

Een jury met vertegenwoordigers van PMV en de afdeling Wegen en Verkeer heeft geoordeeld dat

hiervan drie combinaties voldeden aan de vooropgestelde selectiecriteria. Het betreft:

- een combinatie bestaande uit Interbuild, Cordeel, Van Laere, Vooruitzicht en BIAC;
- een combinatie bestaande uit AIM, Flying Group, VLM, Exmar, Bosal, Technum en Jacobs;
- een combinatie bestaande uit London City Airport en Belgian Contractors en Exporters.

(*BIAC: Brussels International Airport Company; VLM: Vlaamse Luchttransportmaatschappij – red.*)

Aan deze geselecteerde combinaties werd een uitgebreid bestek bezorgd op basis waarvan ze alle drie op 9 maart een voorstel hebben ingediend.

Dit voorstel moest minstens volgende elementen bevatten.

- Een verbintenis om een bedrag in geld, risicodragend, in te brengen in de op te richten PPS-vennootschap zodat samen met de inbreng van de Hoge Raad voor Diamant, de totale private inbreng minstens 50 % van de kostprijs van de tunnel is.
- Een gedetailleerd ontwerp voor de ondertunneling met een verbintenis hetzij deze voor een vaste prijs te bouwen, hetzij deze conform de wetgeving overheidsopdrachten te laten bouwen.
- Een geloofwaardig businessplan waaruit blijkt dat de luchthaven binnen de door de Vlaamse regering vastgestelde contouren rendabel kan worden gemaakt.

Momenteel is een uitgebreid team van specialisten aan de slag om deze voorstellen te evalueren in al hun aspecten op luchtvaarttechnisch, bouwtechnisch, economisch, financieel-juridisch, milieu- en ruimtelijk ordeningsvlak. Deze evaluatie wordt nu gefinaliseerd waarna de onderhandelingen onverwijld zullen aanvangen. Deze onderhandelingen moeten uiteindelijk leiden tot de definitieve keuze van de commerciële partners en uitgewerkte contracten die dan tegen het najaar van dit jaar voor definitieve goedkeuring aan de Vlaamse regering kunnen worden voorgelegd.

Dit moet uiteindelijk leiden tot de oprichting van een publiek-private vennootschap waarin alle partijen participeren en die dan de luchthaven, voor een periode van minstens 25 jaar, volgens een duidelijk afsprakenkader met de huidige DAB (*dienst met afzonderlijk beheer – red.*), zal uitbaten, als bouwheer zal optreden voor de intunneling van de Krijgsbaan en de bedrijventerreinen zal ontwikkelen.

De vraagstelling inzake de GOM Antwerpen dient te worden gericht aan de functioneel bevoegde minister van Economie.

Vraag nr. 119
van 16 april 2004
van de heer ANDRÉ-EMIEL BOGAERT

Masterplan Antwerpen – Uitvoering via PPS – NV BAM

Vragen die louter verband houden met bedoelde openbare werken zelf en/of de uitvoering van aannemingswerken, werden en worden gesteld aan Vlaams minister Gilbert Bossuyt, bevoegd voor Mobiliteit, Openbare Werken en Energie (*zie blz. 2675 – red.*). Dubbele vraagstelling is echter soms nodig, aangezien het hier gaat om een mega-beleidsdossier, waarmee honderden miljoenen euro zijn gemoeid, maar dat evenwel weinig transparant verloopt.

De hiernavolgende vraag wordt gericht aan de minister, onder meer bevoegd voor het economisch overheidsinstrumentarium. Het was trouwens het kabinet van de minister dat op 15 december 2000 namens de Vlaamse regering een persmededeling verstuurd onder de titel "Masterplan voor Antwerpse mobiliteit goedgekeurd".

Het is van het grootste belang dat ook het Vlaams Parlement geactualiseerd zou weten in hoeverre de toenmalige beslissing van de Vlaamse regering nog strookt met de huidige stand van zaken. De Vlaamse regering betuigde immers niet alleen haar akkoord met het Masterplan, maar ook met de mogelijke financieringsmechanismen en met de oprichting van een beheersmaatschappij. Vandaar het grote belang de werking van de verschillende actoren (Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel – BAM, Vlaamse Participatiemaatschappij – VPM, Participatiemaatschappij Vlaanderen – PMV, Mobiliteit Infrastructuurwerken Antwer-

pen – MIA, administratie en regering) te kennen in de zogenaamde PPS-constructies, en vooral te zien in hoeverre de NV BAM de opdrachten van de Vlaamse regering heeft uitgewerkt, uitwerkt en zal uitwerken.

Wat het Masterplan Antwerpen betreft (beslissing 2000 t.o.v. toestand 2004)

1. Dit plan moet in principe leiden tot de oplossing van de toenemende mobiliteitsproblemen (met economische, ecologische en sociale kosten tot gevolg) en tot vermindering van de onveiligheid. Met een pakket van multimodale maatregelen wil het Masterplan Antwerpen dit realiseren. De belangrijkste projecten zijn te vinden in de wegen- en waterwegeninfrastructuur en in investeringen op vlak van openbaar vervoer.

a) Omvat de geplande wegeninfrastructuur nog steeds de drie grote prioriteiten, namelijk de Oosterweelverbinding, de ondertunneling van de kruispunten en de aanpassing van invalswegen ter verbetering van het openbaar vervoer (gekoppeld aan parallelle investering in grote fietsassen) ?

b) Omvat de geplande waterwegeninfrastructuur nog steeds de twee grote prioriteiten, namelijk de renovatie van de Royers- en de Van Cauwerlaertsluis en de modernisering van een gedeelte van het Albertkanaal ?

c) Omvat de geplande infrastructuur voor openbaar vervoer nog steeds de vier grote prioriteiten, namelijk aanleg vrije baan op de Leien, uitbreiding van de tramlijnen naar de eerste gordel van de randgemeenten, uitbreiding van het tramnet en aankoop van trams met grote capaciteit ?

2. In de planning van de Vlaamse regering dienen alle projecten van het Masterplan binnen een tijdsbestek van tien jaar te worden uitgevoerd. Thans zijn we reeds bijna midden 2004 en het ziet ernaar uit dat dit tijdspad onder geen enkel beding kan worden gehaald.

Anderzijds werd door de Vlaamse regering een geraamde kostprijs van 60 miljard BEF (excl. BTW) vooropgesteld (ongeveer 1,5 miljard euro).

Thans worden de infrastructuurwerken reeds geraamd op een bedrag van om en bij de 2,5 miljard euro (excl. BTW).

Dit betekent dat zowel het tijdpad als de raming dringend aan bijstelling en actualisatie toe zijn. Vraag is of de NV BAM hieromtrent beslissingen kan nemen, dan wel of ook hier het primaat van de politiek geldt en de Vlaamse regering dus verantwoordelijk is voor de herziening van planning en raming.

- a) Blijft het in december 2000 vooropgestelde tijdpad van 10 jaar gehandhaafd ? Zo ja, is dit een haalbare kaart ? Zo neen, wanneer en door wie werd de nodige bijsturing beslist ?
  - b) Blijft de in december 2000 vooropgestelde raming van netto 60 miljard BEF gehandhaafd ? Zo ja, is dit een haalbare kaart ? Zo neen, wanneer en door wie werd de nodige prijsherziening beslist ? Klopt het dat de totale kostprijs van alle geplande werken tegen actueel prijsniveau thans op om en bij de 100 miljard BEF of 2,5 miljard euro moet worden geraamd ?
3. De Vlaamse regering stelde van bij aanvang dat er in de reguliere begroting van de Vlaamse overheid hoegenaamd geen ruimte is om dergelijke investeringen te financieren. Het leeuwendeel van de projecten zou dan ook door middel van alternatieve financiering gerealiseerd moeten worden (zo onder meer sale & lease back en tolheffingen).
- a) In welke financieringsruimte voorziet de Vlaamse regering in haar meerjarenplan vanuit de begroting voor eigen bijdragen aan het Masterplan Antwerpen ?
  - b) Hoe staan momenteel de kansen op realiseerbare alternatieve financiering via tal van fiscaal-financiële constructies en/of vehikels ? Blijven sale & lease back en tolheffingen nog steeds opties ?
4. De Vlaamse regering nam de beleidsbeslissing om voor elk project van het Masterplan afzonderlijk te bekijken in hoeverre een PPS-constructie kan worden gerealiseerd. Dit onderzoek dient te gebeuren in samenspraak met de kenniscel PPS.

a) Werd deze werkwijze tot op heden project per project toegepast op de destijds in de Vlaamse regering overeengekomen werkwijze ?

b) Hoeveel projecten hebben tot op heden dergelijk onderzoek doorstaan ?

c) Hoeveel PPS-constructies werden inmiddels op grond hiervan opgestart ?

5. Voor de financiering via PPS voorzag het programmadecreet reeds in de oprichting van een privaatrechtelijke maatschappij MIA (Mobiliteit Infrastructuurwerken Antwerpen) als dochter van de VPM (Vlaamse Participatiemaatschappij). Anderzijds werd duidelijk overeengekomen dat de bij decreet van juli 2001 opgerichte PMV (Participatiemaatschappij Vlaanderen) als openbaar financieringsinstrument (ter vervanging van de vroegere GIMV) zou worden gehanteerd en dat PMV diende in te staan voor de verankering van alle PPS-rechtspersonen in een overzichtelijke modulaire cluster. VPM zou alleen nog voortbestaan als houdstermaatschappij van het openbaar aandelenpakket in de GIMV.

Het heeft dan ook weinig zin een maatschappij als MIA te linken aan VPM en niet aan PMV. Daarenboven blijft ook de vraag onbeantwoord waarom de overheid naast de NV BAM en de NV PMV ook nog een NV MIA ter uitvoering van het Masterplan Antwerpen zou moeten hebben. Oorspronkelijk werd gesteld dat BAM voor alle projecten die door middel van PPS worden uitgevoerd, verplicht is een beroep te doen op MIA.

a) Wat is de stand van zaken in de privaatrechtelijke maatschappij MIA ? Gaat het hier inderdaad om een dochter van VPM zonder enige band met PMV ?

Wat is de juiste plaats van MIA in de uitvoering van het Masterplan Antwerpen ?

b) Staat MIA in voor de PPS-constructies en dito vehikels in het kader van dit plan ?

Hoe en door wie wordt MIA gefinancierd en wat is het vooropgestelde maatschappelijk kapitaal ?

c) Doet de NV BAM inderdaad in alle PPS-dossiers een beroep op MIA ?

6. Hoofd- en sluitstuk van het hele Masterplan Antwerpen was en is in hoofde van de Vlaamse regering de oprichting van de beheersmaatschappij naar publiek recht BAM (Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel), die moet instaan voor aansturing en beheer van alle projecten van het Masterplan Antwerpen.

Als hoofdreden werd vooropgesteld dat de Vlaamse administratie over te weinig mankracht beschikte om deze enorme opdracht binnen het opgelegde tijdsbestek van 10 jaar te realiseren. In feite werd een parallelle administratie in de private sfeer opgericht, waardoor een groot deel van de administratieve bevoegdheden naar deze NV werden overgeheveld en waardoor ook de rechtstreekse controle van het Vlaams Parlement wel degelijk werd aangetast. Immers, het administratieve verloop van de dossiers werd er zeker niet transparanter op.

De Vlaamse regering stelde nochtans bij aanvang dat de organieke regelgeving inzake de op te richten maatschappijen zich steeds moet inpassen in de hervorming van de Vlaamse administratie. Het is echt nodig inzake de NV BAM een zo duidelijk mogelijk beleid te voeren, omdat kwatongen beweren dat vehikels zoals de NV BAM in eerste instantie worden aangewend voor debudgettering, het voeren van een alternatief personeelsbeleid en het rechtstreeks mee beslissen omtrent wie de projecten mag uitvoeren.

- a) In hoeverre neemt de NV BAM, zoals oorspronkelijk gepland, taken over van de Vlaamse administratie (zo onder meer LIN) in het Masterplan Antwerpen ?
- b) Over hoeveel personeelsleden gaat het momenteel eigenlijk (in dienst genomen door de NV BAM ter uitvoering van de vooropgestelde taken) ?
- c) In welke mate passen de opgerichte beheers- en uitvoeringsmaatschappijen in de hervorming van de Vlaamse administratie wat de organieke regelgeving betreft ?
- d) In welke mate worden de activiteiten van de NV BAM door de Vlaamse regering op de voet gevolgd en/of gecontroleerd ?

In hoeverre kan het Vlaams Parlement zijn normaal inzage- en controlerecht ten aanzien van de NV BAM uitoefenen ?

7. Bij de beslissing omtrent het Masterplan Antwerpen keurde de Vlaamse regering de bijbehorende projecten goed, mits de gelijktijdigheid van de uitbouw van wegen- en waterwegeninfrastructuur enerzijds en de uitbouw van het openbaar vervoersnet anderzijds. Elke concreet projectontwerp en elke overeenstemmende beheersovereenkomst dient steeds ter goedkeuring aan de Vlaamse regering te worden voorgelegd.

- a) Welke concrete projectontwerpen en welke bijbehorende beheersovereenkomsten werden tot op heden door de NV BAM aan de Vlaamse regering ter goedkeuring voorgelegd ?
- b) Omtrent welke concrete projectontwerpen en welke bijbehorende beheersovereenkomsten besliste de Vlaamse regering zelf vóór de oprichting van de NV BAM of buiten de NV BAM om ?

8. De goedkeuring van de Vlaamse regering van het principe van alternatieve financiering werd gelinkt aan de voorwaarde de Europese budgetteringsnormen en het principe van tolheffing te respecteren.

Toenmalig minister vice-president Steve Stevaert werd binnen de Vlaamse regering belast een onderzoek te laten uitvoeren op het vlak van locaties en de hoogte van de tolheffing.

- a) Kunnen de Europese budgetteringsnormen in de huidige stand van het Masterplan Antwerpen worden gerespecteerd ?

Blijft men bij het principe van tolheffing als alternatieve financieringsvorm ?

- b) Wat leverde het door toenmalig Vlaams minister Steve Stevaert uitgevoerde onderzoek op het vlak van locaties en hoogtes van de tolheffing op ?

Werd hieromtrent een verslag opgesteld ? Zo ja, werd dit binnen de Vlaamse regering besproken ?

Wat de NV BAM betreft (beslissing 2000 t.o.v. toestand 2004)

Naar blijkt, heeft deze NV naar publiek recht de grootst mogelijke bevoegdheden ter uitvoering van het Masterplan Antwerpen, inbegrepen studieopdrachten, vastleggen van projecten en vaststellen van de criteria tot aanbesteding. Normaliter dient de Vlaamse regering cfr. haar beslissing d.d. 15 december 2000 project per project, beheersovereenkomst per beheersovereenkomst en aanbesteding per aanbesteding goed te keuren. In hoeverre dit tot op heden reeds is gebeurd en in hoeveel projecten de Vlaamse regering zelf buiten de NV BAM om heeft beslist, is niet bekend.

Indien de NV BAM wenst te werken met een raamopdracht voor één gegadigde, achteraf op te splitsen in deelopdrachten binnen of buiten de aangeestelde groep, dan houdt dit heel wat gevaren in. Immers, éénmaal uit de grote boot van een hoofdopdracht gevallen, is het uiterst moeilijk aan boord van de kleinere bootjes te geraken. Hierbij mogen de beleidsmakers onder geen enkel beding de rechtmatige belangen van het Vlaamse bedrijfsleven en dito tewerkstelling uit het oog verliezen.

9. Graag had ik tekst en uitleg gekregen omtrent een aantal hardnekkige geruchten in verband met de werking van de NV BAM.

- a) Welk personeelsbeleid werd (wordt) er gevoerd en hoeveel personeelsleden zijn momenteel in dienst? Hoeveel ambtenaren gingen van de administratie over naar de NV BAM?
- b) Hoeveel projecten (reeds in uitvoering of nog uit te voeren) heeft de NV BAM van de Vlaamse regering moeten overnemen?
- c) In hoeveel projecten heeft de NV BAM zelf reeds kunnen beslissen?
- d) In hoeveel projecten werden beheersovereenkomsten afgesloten?
- e) Hoe verloopt de politieke en/of administratieve opvolging van de activiteiten en de beslissingen van de NV BAM?
- f) Welke contractueel vastgelegde vergoedingen genieten de door de Vlaamse regering aangestelde regeringscommissarissen?

g) Is het inderdaad zo dat een hoge functionaris van de administratie LIN binnenkort in een riante betrekking overgaat naar de NV BAM?

Welke vooropgestelde vergoeding is hiermee gemoeid?

h) Welke forfaitaire kostenvergoedingen worden binnen de NV BAM gehanteerd in hoofde van bestuurders en personeelsleden (er is in sommige gevallen zelfs sprake van vergoedingen a rato van 5.000 euro per maand)?

i) Op welke wijze clustert de NV BAM de globaal vooropgestelde infrastructuurwerken?

Is het inderdaad zo dat de NV BAM één grote megaopdracht (veeleer op maat van buitenlandse dan van Vlaamse bedrijven) nastreeft? Is het niet veeler aangewezen verschillende deelopdrachten per specialiteit te clusteren (zo bijvoorbeeld wegen, waterwegen en openbaar vervoer in hoofdlijnen en bijvoorbeeld qua wegen Oosterweelverbinding, Singel en invalswegen in ondergeschikte lijnen)?

j) Op welke wijze worden respectievelijk de Vlaamse regering, de Vlaamse administratie en het Vlaams Parlement betrokken bij de daadwerkelijke besluitvorming en dito uitvoering van het Masterplan Antwerpen, gelet op de zeer grote maatschappelijke, geografische, financiële, sociale, economische, ecologische en politieke belangen hieraan verbonden?

Antwoord

Deze meerledige vraagstelling ressorteert functioneel voor het grootste deel onder de bevoegdheid van collega Bossuyt. Dit wordt trouwens ook door de Vlaamse volksvertegenwoordiger onderschreven. In mijn bevoegdheid van voogdijminister van de PMV zal ik een antwoord verschaffen op deelvraag 5.

Met betrekking tot deelvraag 5 is het de bedoeling om MIA op te richten als dochter van PMV, al dan niet als een "joint venture" met BAM met als

doel PPS-projecten in het kader van het Masterplan mee te financieren.

PPS is echter een zeer ruim begrip dat kan variëren van een design & build contract, tot de oprichting van publiek-private vennootschappen. Niet alle vormen van PPS komen in aanmerking voor financiering door MIA.

De exacte rol van MIA zal daarom nog in overleg tussen PMV en BAM gedefinieerd worden.

Het maatschappelijk kapitaal zal dan worden vastgelegd afhankelijk van de door MIA te financieren PPS-projecten. Daartoe zullen de nodige middelen in PMV worden ingebracht.

Vraag nr. 120
van 20 april 2004
van de heer JOHAN SAUWENS

Overheidsrekeningen – Statuut Aquafin

Uit een persmededeling van het Instituut voor de Nationale Rekeningen (INR) m.b.t. de overheidsrekeningen (31 maart 2004) blijkt dat, als gevolg van de beslissing van Eurostat inzake de behandeling van publiek-private samenwerkingsvormen, Aquafin sedert zijn oprichting in 1990 moet worden beschouwd als een overheidsinstelling.

1. Betekent dit dat de schuld van Aquafin een onderdeel wordt van de Vlaamse overheidsschuld?
2. Wat zijn de gevolgen voor de toetsing aan de HRF-norm (Hoge Raad voor Financiën)?

Betekent dit dat Aquafin voortaan in de consolidatie van Vlaamse Gemeenschap, DAB's en VOI's wordt opgenomen (DAB: dienst met afzonderlijk beheer; VOI: Vlaamse openbare instelling)?

Wat betekent dat voor het HRF-saldo in 2003 en 2004?

3. Wat is het risico dat eenzelfde scenario zich zal voordoen m.b.t. de Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel (BAM)?

Antwoord

1. Het Instituut voor de Nationale Rekeningen (INR) heeft in zijn persmededeling van 31 maart 2004 naar aanleiding van de eerste raming van de ontvangsten, uitgaven en het financieringssaldo voor het jaar 2003 inderdaad aangegeven dat Aquafin sedert zijn oprichting in 1990 als een overheidsinstelling wordt beschouwd. Door Aquafin als overheidsinstelling te beschouwen, worden de schulden (met uitzondering van de te betalen handelskredieten en transitorische posten) van de vennootschap overeenkomstig het ESR95 (*Europees Systeem van Nationale en Regionale Rekeningen – red.*) geconsolideerd tussen en binnen de sectoren van de algemene overheid.
2. De consolidatie van de op 31 december 2003 uitstaande Aquafin-schulden heeft op zichzelf geen directe impact op het vorderingensaldo. Anderzijds zal er in de toekomst bij het nagaan van de verandering in de overheidsschuld wel mee rekening worden gehouden dat toename of afname van de schuld te wijten is aan de ingevolge het standpunt van het INR in de sector overheid mee te nemen ESR-uitgaven en -ontvangsten van Aquafin.

In de mate dat de uitgaven die Aquafin in een begrotingsjaar doet, niet gedekt zijn door eigen ontvangsten doet Aquafin een beroep op de dotaties vanuit de Vlaamse begroting en op leningen. Om het effect hiervan precies te kennen, is het noodzakelijk om een begrotingsuitvoeringsrekening in ESR-termen op te stellen waarbij de gegevens uit de jaarrekening van Aquafin vertaald worden. Momenteel beschik ik nog niet over de definitief goedgekeurde rekening van Aquafin voor het boekjaar 2003. Om de precieze impact op het vorderingensaldo 2004 te berekenen, is een begroting noodzakelijk. De vennootschap werd intussen, naar aanleiding van het standpunt van het INR, gevraagd om beide elementen zo spoedig mogelijk aan te leveren. Enkel dan is een precieze inschatting op het vorderingensaldo en het HRF-saldo te bepalen.

Anderzijds wordt op dit ogenblik, in overleg met de vertegenwoordigers van de Nationale Bank, nagegaan welke elementen binnen de nieuwe beheersovereenkomst met Aquafin kunnen worden bijgesteld om de ESR-neutraliteit te verkrijgen. Bij de standpuntbepaling om

Aquafin tot de sector "overheid" te rekenen, speelden volgende elementen in afnemende volgorde van belangrijkheid een rol.

- Men is van oordeel dat het vraag- en het beschikbaarheidsrisico grotendeels bij de overheid liggen waardoor ingevolge de beslissing van Eurostat m.b.t. PPS-samenwerkingsverbanden, Aquafin als overheid moet worden beschouwd (*PPS: publiek-private samenwerking – red.*).
  - Om te voldoen aan het criterium dat stelt dat ten minste 50% van de productiekosten door opbrengsten uit verkoop gedekt moeten zijn, moet duidelijker blijken dat de opbrengsten een marktgebonden karakter hebben en niet als tegemoetkoming van het Vlaams Gewest worden gekwalificeerd.
  - De kapitaalstructuur duidt op een overwicht van de overheid.
  - Artikel 7 van de affectatieovereenkomst van 29 november 1994 wordt te veel als een waarborgclausule beschouwd.
3. Naar aanleiding van de PPS-toets van Eurostat werd ook de PPS-constructie m.b.t. de NV BAM onderzocht. Dit onderzoek heeft geen aanleiding gegeven tot een wijziging van het standpunt dat deze NV onder de sector niet-financiële vennootschappen wordt ondergebracht.

Concreet betekent dit dat de NV BAM niet met het Vlaams Gewest dient te worden geconsolideerd en volgens Eurostat en de NBB (*Nationale Bank van België – red.*) dus terecht wordt gecatalogeerd bij sector bedrijven.

Vraag nr. 123
van 30 april 2004
van de heer JAN LOONES

Vlaamse Opera – Verbouwingsplannen

Niemand die het niet-publieke gedeelte van het gebouw van de Vlaamse Opera in Antwerpen kent, zal betwisten dat het dringend toe was aan een grondige, functionele renovatie. Ook de Vlaamse overheid was zich van dit probleem bewust en de voorganger van de huidige minister van Cultuur,

minister Anciaux, besliste binnen zijn infrastructuurbeleid 2002-2004, om hiervoor 11,2 miljoen euro te reserveren.

Eind maart/begin april verschenen in de pers dan een aantal berichten over de geplande verbouwing van het gebouw van de Vlaamse Opera in Antwerpen. Hieruit bleek dat de Vlaamse Opera meer beoogde dan alleen maar de oorspronkelijk geplande verbouwing. Er is nu ook sprake van een belangrijke uitbreiding, en dit in het kader van een publiek-private samenwerking (PPS) tussen de Vlaamse Opera, de stad Antwerpen en de ING-bank.

De Vlaamse Opera zou hierbij het aanpalende gebouw, gelegen naast de hoofdingang aan de Frankrijklei - vroeger eigendom van de verzekeringsmaatschappij De Vaderlandsche en nu eigendom van ING -, aankopen om er op de gelijkvloerse verdieping, waar de lokettenzaal was, een nieuw operacafé/restaurant in onder te brengen. Erboven komt een reeks kantoren voor de opera en nog een uitbreiding van het zijtoneel. ING zelf plant kantoorruimte aan de kant van de Franklin Rooseveltplaats en appartementen op de bovenverdiepingen. De Vlaamse Opera zou ook een ingang krijgen via dit ING-gebouw aan de Franklin Rooseveltplaats voor laden en lossen, wat een directere verbinding met de theaterzaal mogelijk zou maken. Ten slotte zou de stad Antwerpen haar gebouw aan de Van Ertbornstraat inbrengen, waar de failliet verklaarde horecazaak "De Caveau" gevestigd was, evenals de erboven gelegen verdiepingen.

Het project oogt veelbelovend, maar er is natuurlijk een belangrijke "maar". De pers maakt namelijk melding van een totale kostprijs van 37,18 miljoen euro, of bijna 3,5 keer meer dan het bedrag dat de Vlaamse overheid heeft toegezegd. De intendant van de Vlaamse Opera verklaarde dat hij hoopt dat de volgende Vlaamse regering haar tegemoetkoming zal "herbekijken" in het licht van het nieuwe, gezamenlijke PPS-project van ING, de stad Antwerpen en de Vlaamse Opera.

Het behoort inderdaad tot de bevoegdheid van de volgende Vlaamse regering om dit te evalueren en er een beslissing over te nemen binnen het kader van de nieuwe beleidsdoelstellingen en -prioriteiten, het beschikbare cultuur- en meer specifiek infrastructuurbudget en na afweging met andere in-

frastructuurprojecten. Het is dan ook essentieel dat inmiddels geen "voldongen feiten" gecreëerd worden.

En hier zijn de persberichten tegenstrijdig. Men maakt gewag van een gesloten "deal" met ING ; van beslissingen over de plannen voor het einde van de maand april of van een afronding van de onderhandelingen "binnen de komende maanden".

Via respectievelijk de gemeenschapscommissaris en de afgevaardigde van Financiën, die beiden een beroepsrecht hebben tegen beslissingen van de raad van bestuur van de Vlaamse Opera, zijn de beide ministers bevoegd voor het toezicht op bestuur en werking van de Vlaamse Opera, onder meer ter verdediging van het "algemeen belang".

Bovendien is er inmiddels ook het decreet van 18 juli 2003 betreffende publiek-private samenwerking, dat mijns inziens hierop van toepassing is. Minstens lijkt een betrokkenheid van het Vlaams Kenniscentrum PPS nuttig en nodig.

Vandaar volgende vragen.

1. Wat is de juiste stand van zaken met betrekking tot het "masterplan" voor het gebouw van de Vlaamse Opera in Antwerpen ?

Wat zijn de plannen ?

Wat zijn de engagementen ?

Wat is de timing ?

Welke partijen zijn betrokken ?

2. Wat is de reactie van de ministers op de in de pers vermelde plannen van de Vlaamse Opera met betrekking tot de uitbreiding van het gebouw in Antwerpen met een aanpalend pand, en dit in het kader van een PPS-samenwerking met ING en de stad Antwerpen ?

Zijn dit louter plannen of heeft de Vlaamse Opera hiervoor reeds engagementen aangegaan ?

Gelet op de belangrijke financiële impact ervan lijkt het logisch dat elk engagement terzake wordt uitgesteld totdat de nieuwe Vlaamse regering gevormd is. Is dat inderdaad de bedoeling en krijgen de commissarissen instructies in die zin ?

3. Is het niet aangewezen, dan wel verplicht dat het Vlaams Kenniscentrum PPS bij deze operatie betrokken wordt ?

N.B. Deze vraag werd gesteld aan de ministers Van Mechelen (vraag nr. 123) en Van Grembergen (nr. 134).

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken.

(Gecoördineerd antwoord: blz. 2613 – red.)

Vraag nr. 125 van 30 april 2004 van de heer JOHAN VAN BRUSSELEN

*Scheldekaaien en Loodsgebouw Antwerpen –
Stand van zaken*

Zie:

Vlaams minister van Binnenlandse
Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en
Ambtenarenzaken

Vraag nr. 138

van 30 april 2004

van de heer Johan Van Brusselen

Blz. 2622

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken.

LUDO SANNEN

VLAAMS MINISTER
VAN LEEFMILIEU, LANDBOUW EN
ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

Vraag nr. 114
van 13 februari 2003
van de heer JORIS VAN HAUTHEM

Buitenlandse reizen – Overzicht

Geregeld ondernemen leden van de regering, leden van hun kabinet of ambtenaren van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap een buitenlandse reis. Vaak stellen wij vast dat zij bij dergelijke gelegenheden worden vergezeld door soms zeer uitgebreide delegaties.

Graag kreeg ik voor de voorbije legislatuur de volgende informatie.

1. Welke buitenlandse reizen hebben er in de voorbije legislatuur, tot einde 2003, plaatsgevonden onder leiding van de minister, een lid van zijn/haar kabinet of een ambtenaar van het ministerie dat onder zijn/haar toezicht staat ?
2. Wat waren de duur en de kostprijs van die buitenlandse reizen ?
3. Op welk budget werd de kostprijs van die reizen aangerekend ?
4. Hoe groot waren de delegaties bij elk van die reizen ?
5. Waren er personen vreemd aan het kabinet of de administratie aanwezig en zo ja, in welke hoedanigheid ?

Door wie werden de reiskosten betaald van die personen ?
6. Werden er buitenlandse reizen geheel of gedeeltelijk door derden betaald ? Zo ja, door wie ?
7. Zijn de kosten volgens de minister te verantwoorden in het licht van het resultaat ?

N.B. Deze vraag werd gesteld aan alle ministers (Somers vraag nr. 35, Landuyt nr. 49, Van-

derpoorten nr. 65, Van Mechelen nr. 92, Van Grembergen nr. 91, Bossuyt nr. 241, Sannen nr. 114, Byttebier nr. 82, Ceysens nr. 57, Keulen nr. 84).

Antwoord

(Het antwoord op deze aan de heer Ludo Sannen gestelde vraag werd verstrekt door zijn opvolger, de heer Jef Tavernier – red.)

(Antwoord: lijst met buitenlandse zendingen Leefmilieu, 2001, 2002 en 2003; Landbouw, 2002 en 2003; Ontwikkelingssamenwerking, 2001, 2002 en 2003. Deze lijst ligt ter inzage bij het Algemeen Secretariaat van het Vlaams Parlement, dienst Schriftelijke Vragen – red.)

ADELHEID BYTTEBIER

VLAAMS MINISTER
VAN WELZIJN, GEZONDHEID
EN GELIJKE KANSEN

Vraag nr. 26
van 7 november 2003
van de heer JOHAN MALCORPS

Hormoonverstorende stoffen – Milieu en gezondheid

Er verschijnen steeds meer wetenschappelijke studies waarin de band gelegd wordt tussen toxische stoffen in het milieu en de verstoring van het gedrag van hormonen bij mensen en dieren.

Chemische stoffen zoals chloorhoudende pesticiden of PCB's (polychloorbifenyyl) bootsen in het lichaam het gedrag na van hormonen door zich te binden aan receptoren, en verstoren daardoor het dikwijls zeer delicate hormonenevenwicht dat garant zou moeten staan voor lichaamsfuncties als voortplanting, groei en ontwikkeling. De laatste jaren werd dit proces van "endocrine disruption" uitvoerig gedocumenteerd bij in het wild levende dieren, gaande van slakken en vissen tot vogels en zoogdieren. Ook bij de mens werd bij verschillende milieu-incidenten het verband gelegd tussen blootstelling aan hormoonverstorende stoffen en ontwikkelingsproblemen of zelfs het optreden van

kanker. Zeker als de blootstelling gebeurt in een zeer vroege fase van de ontwikkeling van het menselijk lichaam, bijvoorbeeld in de baarmoeder.

Begin van de jaren '90 was er vooral aandacht voor de pseudo-oestrogenen, de chemische stoffen die het vrouwelijk geslachtshormoon nabootsen en daardoor de vruchtbaarheid van de man verstoren (en bv. zorgen voor minder of slechter zaad bij de man). Ook met aandoeningen als teelbalkanker werd een verband aangetoond.

De laatste tijd komt er ook meer aandacht voor de invloed op thyroïde hormonen (die de groei regelen) en legt men het verband met een hele reeks van toenemende leer- en ontwikkelingsstoornissen in de geïndustrialiseerde wereld.

Eind september presenteerde één van de pioniers van het onafhankelijk onderzoek naar "endocrine disruption", Fred vom Saal, op een vruchtbaarheidscongres in Antwerpen, de resultaten van zijn onderzoek naar de versturende effecten van de stof bisfenol A, die veel gebruikt wordt in courante (polycarbonaat) plastics. In zijn onderzoek toonde prof. vom Saal het verband aan tussen de blootstelling aan bisfenol A en plasproblemen, prostaatkanker, voorplantingsproblemen en mentale afwijkingen zoals Parkinson en ADHD (Attention Deficit Hyperactivity Disorder).

De vraag blijft of op basis van onafhankelijk wetenschappelijk onderzoek van mensen als vom Saal en vele andere integere wetenschappers, het voorzorgsprincipe kan worden ingeroepen. In het geval van bisfenol A gaat het om een stof die in plastic babyflessen aanwezig is, zodat kleine kinderen – die extra gevoelig zijn voor de blootstelling aan deze stoffen – hiermee veelvuldig in aanraking komen. Zorgwekkend is bijvoorbeeld ook het feit dat bisfenol A een belangrijk bestanddeel is van het sealmateriaal (de sealants) dat gebruikt wordt om het gebit van jonge kinderen (uitkomende maaltanden) preventief te beschermen tegen cariës.

Waarom niet het zekere voor het onzekere nemen en deze stof niet meer gebruiken voor toepassingen gericht op kinderen? Bisfenol A is maar één voorbeeld van een hele stoet van chemische stoffen waarvan bewezen is dat ze een hormoonverstorende werking hebben. Veel van deze stoffen circuleren vrij in ons leefmilieu, zonder dat we echt weten hoeveel schade ze daar nu reeds aanrichten.

In "Chemical Legacy – Contamination of the Child", een nieuw rapport opgemaakt in opdracht van Greenpeace UK, wordt op basis van een overvloed aan wetenschappelijk onderzoek, het verband gelegd tussen een hele reeks van chemicaliën die in het lichaam van kinderen worden teruggevonden en gezondheidsrisico's, zoals de verstoring van hormonale processen, met bijzondere risico's in de pre- en postnatale periode. Het gaat met name om alkylfenolen, bisfenol A, gebromeerde vlamvertragers, ftalaten, gechloteerde paraffines en artificiële geurstoffen: allemaal chemische stoffen die veelvuldig voorkomen in de leefomgeving van kinderen en waarvan intussen is komen vast te staan dat ze zeker bij jonge kinderen bijdragen tot niet-infectieziekten zoals kanker, allergie en stoornissen van ontwikkeling en voortplanting.

Deze verbanden kunnen inmiddels met stelligheid gelegd worden op basis van epidemiologisch onderzoek en opvolging van kinderen die werden blootgesteld aan één of meerdere pollutanten, gedurende jaren. Maar de sterkste indicaties voor schadelijke gezondheidseffecten haalt men uit de observatie van hormoonverstorende effecten in de dierenwereld. Zo werd bijvoorbeeld aangetoond dat de vruchtbaarheid van bepaalde soorten fundamenteel verstoord wordt door "endocrine disruptors". Zowel in Engeland als in Duitsland werd vastgesteld dat mannelijke vissen onder invloed van deze stoffen "vervrouwelijken", waardoor op termijn de soort zelf bedreigd wordt. Ook bij de decimering van het bestand aan palingen over heel Europa zou de invloed van vervuiling een belangrijke rol kunnen spelen. In Vlaanderen is aangetoond dat palingen besmet zijn met grote hoeveelheden PCB's, één van de meest beruchte hormoonverstorende stoffen.

1. In MINA 3 is bepaald dat gedurende de planperiode een strategie rond hormoonverstorende stoffen wordt uitgewerkt, afgestemd op de Europese strategie terzake. Men heeft al een aanvang genomen met de opmaak van stofdossiers en een verkennende monitoring naar hun effecten in oppervlaktewater, grondwater en industriële effluenten. Het voorzorgsbeginsel zou daarbij in acht genomen worden. In feite is dit een doortrekking van actie 38 uit MINA 2 (gericht op de reductie van POP's (persistente organische pollutanten) en "stoffen waarvan een pseudo-oestrogene werking wordt vermoed", tevens de uitvoering van onze verbintenissen in

het kader van de Vierde Noordzee-conferentie en de POP's-conventie).

Kan de minister meedelen hoever het staat met dit programma rond hormoonverstorende stoffen ?

Welke concrete resultaten voor welke stofstromen zijn reeds beschikbaar ?

Hoeveel middelen zijn hiervoor uitgetrokken ?

Hoeveel mensen werken hieraan ?

Hoe gebeurt de afstemming met Europa ?

2. Zijn er bij de Gezondheids- of Milieuadministratie bijvoorbeeld gegevens beschikbaar over het gebruik, het voorkomen in het milieu en de effecten op milieu en gezondheid in Vlaanderen van bisfenol A, octylfenol en de groep van nonylphenolen ?

Zo ja, welke (voorlopige) conclusies trekken de ministers hieruit ?

3. Is reeds duidelijk wanneer Vlaanderen en België de conventie van Stockholm betreffende persistente organische pollutanten zullen ratificeren ?

Want in deze conventie is overeengekomen dat toxische stoffen die de gezondheid bedreigen, ten minste binnen één generatie zouden worden afgebouwd en dat daarbij het voorzorgsprincipe zou worden toegepast.

4. Met de nieuwe regelgeving opgenomen in het Reach-programma (registratie, evaluatie en autorisatie van chemicaliën) tracht men op Europees niveau tot een beperking van de effecten van chemische stoffen op mens en milieu te komen. Vanuit de NGO-wereld (niet-gouvernementele organisaties) wordt daarbij sterk aangedrongen op het respecteren van volgende drie principes :

- a) de verplichting tot uitfasering en substitutie van alle chemicaliën die accumuleren in mensen, dieren of het milieu, die de werking van hormonen verstoren. Beperkt gebruik van dit soort stoffen zou enkel tijdelijk mogen worden toegelaten, als er geen vervanging mogelijk is of als het gebruik van

deze stoffen van essentieel belang is voor de samenleving ;

- b) het onverkort recht voor alle consumenten en bedrijven om steeds te weten welke chemicaliën in producten gebruikt zijn ;

- c) de eis dat producten die ingevoerd worden in de EU aan dezelfde veilige standaards voldoen als de Europese producten.

Onderschrijft de minister deze principes ?

In welke mate worden deze principes bij de onderhandelingen over het Reach-programma door de Vlaamse of Belgische overheid verdedigd ? Welke gesprekken lopen hierover met de chemische industrie in Vlaanderen ?

5. Zijn er in het kader van de bestaande metingen en onderzoeken in Vlaanderen al indicaties dat bepaalde stoffen "verdacht zijn" en best verboden zouden worden ?

Zijn er aanwijzingen voor hormoonverstorende effecten van bepaalde chemische stoffen op fauna in Vlaanderen (bv. op het palingenbestand) ?

6. Hoe wordt er samengewerkt met de federale overheid om bepaalde stoffen waarvan ernstig vermoed wordt dat ze een hormoonverstorende werking hebben, te verbieden ?

N.B. Deze vraag werd gesteld aan de ministers Sannen (vraag nr. 36) en Byttebier (nr. 26).

Antwoord

Hormoonverstorende stoffen staan inderdaad al geruime tijd in de belangstelling van onderzoekers die actief zijn op het terrein van de milieugerelateerde gezondheid. Aandacht gaat dan hoofdzakelijk uit naar stoffen die interfereren met de geslachtshormonen en naar schildklierhormoonverstoorders als dioxines.

Zoals de Vlaamse volksvertegenwoordiger terecht stelt, is er dienaangaande al heel wat onderzocht en aangetoond bij diverse soorten uit de dierenwereld. Ook bij de mens zijn er bepaalde aandoeningen die vaak in verband gebracht worden met

een verstoring van hormoonevenwichten. Een kwantitatieve en kwalitatieve daling van de spermakwaliteit, een toename van teelbalkanker en het voorkomen van hypospadias en cryptorchidie zijn bijvoorbeeld een reeks stoornissen die in verband worden gebracht met blootstelling aan stoffen met een pseudo-oestrogene of een anti-androgene werking in onder meer de foetale periode. Ook genetische factoren en levensstijlaspecten zijn echter mogelijke oorzaken van deze afwijkingen.

Er zijn dus een aantal hypotheses over oorzaken en gevolgen maar hoe de vork nu juist in de steel zit, is in feite niet echt bekend. Enerzijds is een milieupollutie met pseudohormonen die een potentiële impact hebben over de generaties heen, natuurlijk het terrein bij uitstek om het voorzorg beginsel te hanteren. Anderzijds is het echter ook nodig om net dat beleid te voeren dat het meest effectief is, veeleer dan half blind maatregelen te treffen en dus alleen maar te kunnen hopen dat deze zowel succes als weinig ongewenste maatschappelijke neveneffecten hebben.

Het is dus zeker belangrijk dat er over deze problematiek verder onderzoek gebeurt. Dat is zowel het geval in Vlaanderen - onder meer binnen het Steunpunt Milieu en Gezondheid - als op Europees vlak. Europees maakt de geïntegreerde monitoring van endocriene verstoring bovendien ook deel uit van het zich nu ontwikkelend strategisch plan voor een Europees gezondheids- en milieubeleid.

1. Strategie Hormoonverstoring, stand van zaken

MINA 3, waarin de uitwerking van een strategie hormoonverstorende stoffen werd opgenomen, werd op 19 september 2003 goedgekeurd. De termijn sindsdien verstreken is zeer kort om reeds een stand van zaken aan te geven, maar de strategie werd reeds op verschillende vlakken terdege voorbereid tijdens MINA 2, dit zowel op het vlak van voorbereidend onderzoek, monitoring als opvolging van het Europees beleid terzake.

- Onderzoek naar substitutie van vermeende hormoonverstoorders (RDC, 2001)

Eind 2000 werd een studie afgerond die onderzocht hoe de situatie is in Vlaande-

ren m.b.t. gebruik en productie van bepaalde vermeende hormoonverstorende stoffen zoals gebromeerde vlamvertragers, korte keten gechlorideerde paraffines, ftalaten, ... Deze stoffen werden immers in de Esbjerg-declaratie (Vierde Noordzeeconferentie) naar voren geschoven voor substitutie.

Vlaanderen onderzocht de mogelijkheden voor substitutie in het kader van de opvolging van de afspraken van de Vierde Noordzeeconferentie, als bindende actie opgenomen in MINA 2.

Dit onderzoek kostte 3 miljoen frank en heeft voor sommige stoffen enkel een indicatie opgeleverd over gebruik en productiegegevens van deze stoffen vanwege de zeer moeilijke beschikbaarheid van dergelijke data. De mogelijkheden voor substitutie van deze stoffen werden eveneens onderzocht.

- Een verkennende monitoring naar effecten (2001-2003)

Er is een verkennende studie uitgevoerd op het bekken van de Boven-Schelde waar zowel oppervlaktewater, regenwater, grondwater als afvalwater gescreend werd op hormoonverstorende effecten. Dit onderzoek liep over drie jaar, werd in oktober van dit jaar afgerond en had een kostprijs van 10 miljoen frank. Het project werd gestuurd door een stuurgroep van ambtenaren van de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM), de administratie Gezondheidszorg, de administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer (Aminal), afdeling Water en Aquafin. De projectleiding zat gedurende drie jaar bij de VMM.

Op 21 november 2003 werd bovendien, bij wijze van valorisatie van dit project, een studiedag georganiseerd waarop zowel wetenschappers, beleidsmensen als de geïnteresseerde burger waren uitgenodigd. De resultaten van de studie werden er voorgesteld en er werd, gebaseerd op de resultaten van de studie, een debat gevoerd over mogelijke beleidsalternatieven. Minister Sannen heeft hierover op dat moment een persmededeling ver-

spreid. Ook zal hij de resultaten van deze studie onder de aandacht brengen van de federale minister bevoegd voor het productenbeleid. De resultaten van de studie en het toekomstige debat zullen stof opleveren voor de concrete uitwerking van de betrokken strategie.

– Opvolging Europese strategie

De Europese strategie wordt momenteel "on desk" (internet, diverse informatiekkanalen) opgevolgd door Vlaanderen. Vlaamse ambtenaren leveren input m.b.t. monitoring-programma's aan de federale piloot die de strategie actief volgt. De samenwerking is goed en gebeurt via e-mail en via de CCIM-Stuurgroep Chemische Producten (*Coördinatiecomité voor het Internationaal Milieubeleid – red.*).

2. Beschikbaarheid gegevens i.v.m. gebruik, voorkomen en effecten van bisfenol A, octylfenol en de groep van de nonylfenolen ? Conclusies ?

– Productie en gebruik van octylfenol en de groep van de nonylfenolen

De nonylfenoethoxylaten worden in Vlaanderen gebruikt in geschatte hoeveelheid van 2.000-5.000 ton/jaar, voornamelijk bij de productie van producten voor industriële reiniging. Een substitutie door alcoholethoxylaten zou technisch en economisch mogelijk zijn binnen vijf jaar.

Nonylfenolen (geschat gebruik: 6000 ton/jaar) worden voornamelijk gebruikt bij de productie van fenolharsen. Als mogelijke substituuut werd octylfenol naar voren geschoven. Voor deze stof loopt de Europese risico-evaluatie naar milieu- en gezondheidsrisico's momenteel (RDC, 2001).

Van het gebruik van nonylfenol als uitvloeier in pesticiden zijn geen gegevens bekend bij de Vlaamse Leefmilieuadministratie. Vanaf oktober 2002 worden de erkenningen voor toevoegmiddelen die alkylfenolen en alkylfenoethoxylaten bevatten, door de federale overheid, ingetrokken.

– Voorkomen in het milieu

Een verkennende monitoring naar alkylfenolen in oppervlaktewater levert hoofdzakelijk metingen op beneden detectielimiet.

Op dit ogenblik zijn binnen de Milieu- en Gezondheidsadministratie nog geen gegevens beschikbaar over de effecten van endocrien verstorende stoffen op milieu en gezondheid. De gezondheidsadministratie wijst erop dat bekend is dat bisfenol A en de octyl- en nonylfenolen stoffen zijn met een potentieel hormoonverstorende werking. Net als bij de bijna 500 andere stoffen op de Europese lijst van hormoonverstorende stoffen, is de juiste impact op de volksgezondheid evenwel niet bekend.

In dat verband kan worden verwezen naar een onderzoek dat begin 2004 start in opdracht van de cel Milieu en Gezondheid van Aminal, met als doelstelling het opstellen van een integrale en door alle actoren ondersteunde strategie teneinde het verzamelen van incidentiegegevens in verband met aandoeningen die mogelijk wijzen op endocriene verstoring bij de mens op een doorzichtige en uniforme manier mogelijk te maken. Dit impliceert onder meer dat de entiteiten die over data beschikken in kaart worden gebracht en de bestaande gegevens op elkaar worden afgestemd. Deze opdracht omvat het uitwerken van een strategie om de incidentiegegevens van aandoeningen die in verband kunnen worden gebracht met hormonale verstoring zoals onder meer testiskanker, hypospadie, cryptorchidie, endometriose, spermakwaliteit en "time to pregnancy" in Vlaanderen te verzamelen.

Binnen het Steunpunt Milieu en Gezondheid worden instrumenten ontwikkeld die moeten toelaten de milieutoestand te screenen op de aanwezigheid van endocriene toxiciteit. Dit behelst zowel de screening van de endogene belasting van endocriene verstoorders bij mensen, als de exogene belasting via het milieu (blootstelling via voedsel en eventueel water en lucht). In het Laboratorium Hormologie-Andrologie (prof. Comhaire) werd een receptor-assay ontwikkeld aan de hand waarvan onderzocht kan worden in welke mate een substantie (of een mengeling van substanties, of een milieustaal) en allicht ook een bloedstaal, stoffen bevat die een binding aangaan met de menselijke receptor voor het vrouwelijk hormoon.

Deze methode moet dus niet alleen toelaten allerlei externe monsters op te volgen, maar tevens de totale inwendige oestrogeenbelasting van een persoon te evalueren via een bloedmonster. Eenmaal de methode is gevalideerd en snel en reproduceerbaar kan worden toegepast, zal ze toelaten op nauwkeurige en betrouwbare wijze de mate van belasting met vrouwelijk hormoon en met daarop gelijkende xeno-oestrogenen te evalueren in allerlei materiaal, zoals voedingsmiddelen, oppervlaktewater en mogelijk bloed.

3. Ratificatie conventie Stockholm

Het ontwerpdecreet werd in eerste lezing goedgekeurd op 18 juli 2003 en in tweede lezing op 14 november 2003. Het ontwerpdecreet zal nu ingediend worden in het Vlaams Parlement, waar het eerst zal worden behandeld in de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden en later in de plenaire vergadering. De laatste fase is de goedkeuring van het decreet door het Vlaams Parlement en de bekrachtiging en afkondiging door de Vlaamse regering.

Pas nadat de parlementen van alle bij het sluiten van het verdrag betrokken overheden (federaal en de gewesten) daarmee hun instemming hebben betuigd, kan de Koning (de federale regering) het gemengd verdrag ratificeren.

4. Reach-regelgeving

De Gezondheidsadministratie is op dit vlak niet bevoegd, maar de Reach-regelgeving in ontwerp wordt intensief opgevolgd in de Vlaamse Leefmilieuadministratie vanwege zijn verregaande weerslag op het beleid.

Vlaanderen schaaft zich achter het principe van substitutie van onder meer hormoonverstoorders (maar ook van PTB en CMR-stoffen) en verwerkt dit in zijn standpunten naar de federale overheid en naar Europa.

(Reach: Registration, Evaluation and Authorisation of Chemicals; PTB: persistente, toxische en bioaccumuleerbare stoffen; CMR: carcinogeen, mutageen of toxisch voor de reproductie – red.)

Vlaanderen plant in MINA 3 tevens de concrete uitwerking van een substitutiestrategie op

procesniveau, het niveau waarop Vlaanderen bevoegd is om te ageren.

5. Metingen en onderzoeken naar bepaalde stoffen in fauna

Vanaf 1994 werden er bij visbestandopnames uitgevoerd door het Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer stelselmatig palingen meegenomen en geanalyseerd op PCB's, biociden en zware metalen.

Deze resultaten werden gepubliceerd in 1999, waaruit bleek dat paling van onze Vlaamse openbare wateren heel dikwijls vervuild is door verontreinigende stoffen. Er werd gestart met het systematisch analyseren van zoveel mogelijk openbare viswateren. Op korte tijd werd hiervoor personeel aangeworven en opgeleid, en het onderzoek kon van start gaan medio 2000. Een 170-tal plaatsen verspreid over heel Vlaanderen werd bemonsterd, het ging hier zowel over stromende wateren, kanalen, stilstaande wateren en polderwaterlopen.

Samen met de vroeger bekende meetplaatsen krijgen we nu een beeld van de vervuilingstoestand van paling in een groot aantal (ca. 250) openbare wateren verspreid over Vlaanderen. De gegevens hier voorgesteld geven een voorlopige samenvatting van de resultaten, in afwachting van de eindrapportage.

Waarom paling?

Verontreinigende stoffen stapelen zich op in alle waterorganismen doorheen de voedselketen. De paling is wegens zijn hoog vetgehalte bijzonder gevoelig voor sterk vetoplosbare stoffen zoals PCB's en pesticiden. Als roofvis staat hij bovendien vrij hoog in de voedselpiramide. Hij houdt zich meestal op in of nabij de bodem, en ook dit draagt bij tot het feit dat paling veel in contact komt met polluenten (die zich voor een groot deel in de waterbodem bevinden). Zijn ruime verspreiding (paling komt ook voor in vervuilde, zuurstofarme waters) en zijn honkvastheid (althans in de opgroefase) maken het ook mogelijk om hem als indicator te gebruiken voor het meten van de toestand van toxische stoffen in ons milieu.

Welke stoffen worden gemeten?

De gehaltes aan polychloorbiphenylen en pesticiden werden geanalyseerd in de laboratoria van het departement Zeevisserij (Oostende), de analyses van zware metalen gebeurden op het Centrum voor Onderzoek in Diergeneeskunde en Agrochemie (CODA, Tervuren).

20 polychloorbiphenylen en biociden werden geanalyseerd. Het betreft gevaarlijke stoffen die om hun bioaccumuleerbaarheid bekend staan en beschouwd worden als toxisch en zeer slecht afbreekbaar. De meesten worden internationaal vermeld als prioritaire en schadelijke stoffen. Ook verschillende zware metalen werden gemeten waaronder cadmium, lood en kwik.

Lijst van de geanalyseerde stoffen

- Zware metalen: lood, kwik, cadmium, chroom, koper, zink, arseen, selenium, nikkel
- Polychloorbiphenylen: PCB 28/PCB 31, PCB 52, PCB 101, PCB 105, PCB 118, PCB 138, PCB153, PCB 156, PCB 180
- Hexachloorcyclohexanen: a -HCH, g-HCH (lindaan)
- Cyclodienen (drins): dieldrin, aldrin, endrin
- Polychloorbenzeen: hexachlorobenzeen (HCB)
- Chloroethanen: P,p'-DDD (TDE), p,p'-DDT, p,p'-DDE, trans-nonachloor (chlorodaancomponent)

6. Samenwerking met de federale overheid inzake hormoonverstorende stoffen

Het Vlaams Gewest is niet bevoegd om bepaalde stoffen op de markt te verbieden. Er wordt daarom gezocht naar mogelijkheden om de Vlaamse slagkracht op het federaal gevoerde productenbeleid te vergroten.

Dit gebeurt aan de hand van een actieve participatie in de Vlaams-federale (en internationale) overlegstructuren terzake en een versterken van de Vlaamse expertise op het domein van ecotoxicologie van stoffen, gebruik, toepassing, substitutiemogelijkheden en verspreiding in het leefmilieu.

Minister Sannen heeft een overleg aangevraagd met zijn federale collega minister Van den Bossche, dit overleg is gepland voor het begin van 2004 en op de agenda staan ook de hormoonverstorende stoffen.

**Vraag nr. 35
van 25 november 2003
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN**

Nieuwbouw en renovatie overheidsgebouwen – Ecologie

Op 29 april 2003 werd aan de initiatiefnemers uit de welzijns- en gezondheidssector die VIPA-subsidies wensen te krijgen (*Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden*) een omzendbrief gezonden over ecologisch bouwen. De concretisering staat in de omzendbrief.

Vanaf 1 juli 2003 werden zo minimumeisen in verband met ecologisch bouwen opgelegd aan alle voorzieningen uit de welzijns- en gezondheidssector die in de VIPA-procedure willen instappen. Deze minimumeisen gelden vanaf 1 juli 2003 voor nieuwe technisch-financiële plannen en masterplannen, ingediend met het oog op het verkrijgen van een subsidiebelofte.

Deze beslissing werd goedgekeurd door de regering, en legt allicht verantwoorde spelregels op aan privé-investeerders.

Deze optie om dergelijk beleid te voeren, is genomen in de Vlaamse regering.

1. Mag ik de ministers vragen of de Vlaamse openbare instellingen (VOI) die onder hun bevoegdheid vallen, ook deze ecologische bouwregels toepassen bij nieuwbouw of renovatie ?

2. Mag ik de minister bevoegd voor de diensten van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap zelf, vragen of de Vlaamse overheid, indien zijzelf bouwheer is, ook deze ecologische regels toepast ?

N.B. Deze vraag werd gesteld aan alle ministers (Somers vraag nr. 21, Landuyt nr. 22, Vanderpoorten nr. 35, Van Mechelen nr. 38, Van Grembergen nr. 43, Bossuyt nr. 93, Sannen nr. 51, Bytberier nr. 35, Ceysens nr. 22, Keulen nr. 38).

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken

(Gecoördineerd antwoord: *Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 7 van 30 januari 2004, blz. 1452 – red.*)

Vraag nr. 42
van 5 december 2003
van mevrouw SONJA BECQ

Mobiliteit – Specifiek vervoer

Mobiliteit van ouderen, jongeren, werknemers, minder mobiele personen blijft een complexe materie :

- 65-plussers mogen gratis op de bus ;
- personen met een handicap die ingeschreven zijn bij het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap mogen eveneens gratis op de bus (en hun begeleider ?) ;
- schoolgaande jongeren doen een beroep op een Buzzy-Pazz ;
- werknemers krijgen een tegemoetkoming van hun werkgever in het raam van het woon-werkverkeer ;
- ambtenaren mogen gratis gebruikmaken van het vervoer van De Lijn ;
- mindermobielen centrales, vaak gemeentelijk georganiseerd, zorgen er met vrijwilligers voor dat mensen die minder mobiel zijn en niet tot een halte geraken, of mensen die geen gebruik kunnen maken van de bus, ook vervoer kunnen genieten ;
- in Limburg wordt er gebruikgemaakt van taxi-cheques ;
- daarnaast is er nog het project van de "diensten aangepast vervoer", gesubsidieerd in het raam van gelijke kansen.

Toch blijven nog mensen verstoken van vervoersmogelijkheden, zeker wanneer het gaat om mensen die minder mobiel zijn.

1. Wat wordt er gedaan voor mensen die minder mobiel zijn en niet tot bij het regulier vervoer geraken, noch tot bij de belbus ?
2. Hoe worden belbus, mindermobielen centrale, diensten aangepast vervoer, eventuele andere vormen van vervoer op mekaar afgestemd ?
3. Zullen de groepen die thans theoretisch gratis van De Lijn gebruik kunnen maken, ook gratis van dit specifiek vervoer (mindermobielen centrales, dienst aangepast vervoer, ...) gebruik kunnen maken ?

N.B. Deze vraag werd gesteld aan de ministers Bossuyt (vraag nr. 105) en Byttebier (nr. 42).

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Gilbert Bossuyt, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie.

(Gecoördineerd antwoord: *Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 7 van 30 januari 2004, blz. 1491 – red.*)

Vraag nr. 44
van 12 december 2003
van de heer CARL DECALUWE

Ministerie Vlaamse Gemeenschap – ICT-infrastructuur

Zie:
 Vlaams minister van Onderwijs en Vorming
 Vraag nr. 41
 Van 12 december 2003
 Van de heer Carl Decaluwe
 Blz. 2785

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken.

(Gecoördineerd antwoord: *Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 8 van 13 februari 2004, blz. 1633 – red.*)

Vraag nr. 46
van 16 december 2003
van de heer FILIP DEWINTER

Overheidsopdrachten – Consultancybureaus

Zie:

Vlaams minister van Onderwijs en Vorming
 Vraag nr. 43
 Van 16 december 2003
 Van de heer Filip Dewinter
 Blz. 2785

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Bart Somers, minister-president van de Vlaamse regering.

(Gecoördineerd antwoord: *Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 10 van 26 maart 2004, blz. 1900 – red.*)

Vraag nr. 47
van 16 december 2003
van de heer DIDIER RAMOUDT

Resoluties – Opvolging

In een antwoord op een schriftelijke vraag van collega Van Cleuvenbergen (vraag nr. 35 van 18 januari 2001 ; *Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 14-15-16 van juni/juli 2001, blz. 1995*) gaf toenmalig minister-president Dewael een overzicht van de opvolging door de Vlaamse regering van de door het Vlaams Parlement goedgekeurde resoluties. Dit overzicht betrof de periode tot 2000.

Een dergelijk overzicht bleek zeer nuttig voor de opvolging van het parlementaire werk en het respect van de Vlaamse regering voor het parlementaire werk, en bevorderlijk voor de communicatie tussen regering en parlement.

1. Welke initiatieven hebben de respectieve ministers genomen ter uitvoering en opvolging van goedgekeurde resoluties vanaf 2001 ?

2. Hoe zien de respectieve ministers een eventuele verbetering van de communicatie daarover met het parlement ?

N.B. Deze vraag werd gesteld aan alle ministers (Somers vraag nr. 28, Landuyt nr. 31, Vanderpoorten nr. 44, Van Mechelen nr. 48, Van Grembergen nr. 60, Bossuyt nr. 121, Sannen nr. 70, Byttebier nr. 47, Ceysens nr. 32, Keulen nr. 48).

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Bart Somers, minister-president van de Vlaamse regering.

(Gecoördineerd antwoord: *Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 11 van 30 april 2004, blz. 2042 – red.*)

Vraag nr. 68
van 30 januari 2004
van de heer CARL DECALUWE

Convenants – Uitbetaling

Graag zou ik de minister volgende vragen willen stellen over de uitbetaling van de convenants.

1. Kan de minister meedelen hoeveel en welke convenants werden afgesloten binnen zijn/haar beleidsdomein ?

2. Welk bedrag moest de Vlaamse overheid volgens het oorspronkelijke convenant reeds uitbetaald hebben aan de partners ? Kan dit worden meegedeeld voor elk van deze convenants ?

Welk bedrag werd door de Vlaamse overheid werkelijk reeds uitbetaald aan de partners ? Kan dit eveneens worden opgesplitst per convenant ?

3. Klopt het dat door de budgettaire situatie in 2003 de vastgelegde bedragen voor de partners serieus zijn gedaald ?

Kan de minister per convenant de procentuele verhouding geven tussen het oorspronkelijk beloofde en werkelijk uitbetaalde bedrag ?

4. Welke prioriteitscriteria worden gehanteerd om te bepalen bij welke convenants de vastgelegde bedragen zullen dalen en bij welke niet ?
5. Worden de tekorten aan uitbetaalde bedragen nog gecompenseerd door de Vlaamse overheid of dienen de partners zelf de tekorten in te vullen ?

N.B. Deze vraag werd gesteld aan alle ministers (Somers vraag nr. 34, Landuyt nr. 35, Vanderpoorten nr. 58, Van Mechelen nr. 82, Van Grembergen nr.86 , Bossuyt nr. 176, Sannen nr. 99, Byttebier nr. 68, Ceysens nr. 41, Keulen nr. 77).

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Bart Somers, minister-president van de Vlaamse regering.

(Gecoördineerd antwoord: Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 13 van 28 mei 2004, blz. 2242 – red.)

Vraag nr. 109 van 19 maart 2004 van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Ouderenzorg – Allochtonen

De bevolking in Vlaanderen verouderd snel. Een bijzondere situatie treft men aan bij de allochtone ouderen. De eerste generatie migranten heeft nu een hoge leeftijd bereikt. Velen hebben hun oorspronkelijke culturele context behouden. Om een volwaardige ouderenzorg te kunnen aanbieden, dient hiermee rekening gehouden te worden.

De veronderstelling dat in zuiderse culturen de informele zorg tot een veel lagere professionele zorgvraag leidt, blijkt volgens de literatuur niet volledig steek te houden. Interculturalisering van de zorg moet dan ook aandacht krijgen en ook het taalprobleem verdient aandacht.

Zo stelt men vast dat heel wat van de Italianen op hoge leeftijd slechts gebrekkig Nederlands of Frans beheersen. Bovendien brengt dementie met zich mee dat men eerst het recente verleden vergeet :

men zal dus terugvallen op taal en cultuur van het geboorteland. Het risico is dan ook groot dat deze ouderen hun omgeving nog moeilijker zullen begrijpen en afhankelijk worden van beslissingen van hun kinderen of van anderen.

De minister van Welzijn beloofde vroeger hiervoor effectief iets te doen.

Mag ik de minister vragen welke initiatieven zij totnogtoe nam en wat de concrete gevolgen zijn in het algemeen en in de regio's met meer ouder wordende migranten in het bijzonder ?

Antwoord

Onder meer door een studie van het Hoger Instituut der Kempen is tijdens deze legislatuur de zorgproblematiek van ouderen uit etnisch-culturele minderheden duidelijk in kaart gebracht.

Van etnisch-culturele minderheden wordt soms verondersteld dat ze hun zorgvragen kunnen beantwoorden in de eigen familie of in de eigen gemeenschap. Dit is misschien de verwachting van de ouder wordende eerste generatie allochtonen, maar deze verwachtingen worden niet altijd ingelost. Als men bij het ouder worden hulp en diensten nodig heeft, dan zal men de verwachtingen richten op kinderen en familie. Maar dan komt de ontnuchterende vaststelling dat dit systeem niet meer in alles kan voorzien. Terwijl men dit niet openlijk onder ogen durft zien. Het "niet rekenen op de kinderen" is immers binnen de allochtone gemeenschappen vaak taboe.

De werkgroep etnisch-culturele minderheden bij de voorbereiding van een nieuw ouderenbeleid heeft dan ook volgend prioritair advies geformuleerd : de direct betrokkenen (ouderen uit etnisch-culturele minderheden, mantelzorgers, beroepskrachten uit voorzieningen) informeren en sensibiliseren en interactie tussen de doelgroepen en voorzieningen bewerkstelligen met als doel de vicieuze cirkel van wederzijdse onbekendheid te doorbreken.

In de voorbije jaren werd daartoe met steun van mijn kabinet en de provinciebesturen in Brussel, Antwerpen, Gent, Genk en vier Antwerpse steden, het project "Ouder worden in Vlaanderen" opgezet. Deze vormingssessies gaven aanleiding tot de

oprichting van permanente lokale werkgroepen. Zo kwam in Brussel Ovalo tot stand (*Overlegplatform Allochtone Ouderen – red.*). Een permanent overlegplatform waaraan de integratiesector, zelforganisaties, de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) en de ouderen- en thuiszorgvoorzieningen deelnemen.

Ik heb daarenboven in overleg met de verenigingen voor etnisch-culturele minderheden dit jaar volgende bijkomende proefprojecten opgestart:

- de uitbouw van een aangepaste hulp- en dienstverlening binnen een rusthuis (OCMW Genk);
- welkomgezinnen voor allochtone ouderen (Stichting Welzijn Assenede);
- "Samen Oud in Molenbeek" : een behoeftenonderzoek in samenwerking met vrijwilligers uit de migrantengemeenschap (lokaal dienstencentrum De Vaartkpoen);
- een vormingscyclus voor Turkse mantelzorgers (provinciebestuur Oost-Vlaanderen);
- bevraging van noden van Turkse ouderen en stimuleren van beleidsparticipatie (Unie van Turkse Ouderen);
- de ouderenadviseur, een brugfunctie tussen de Marokkaanse ouderen en de voorzieningen (VZW Almanar Brussel).

De ervaringen met deze projecten hebben mee aanleiding gegeven tot het door de Vlaamse regering op 26 maart 2004 goedgekeurde Strategisch Plan Minderheden.

De Vlaamse overheid neemt hiermee de nodige maatregelen zodat etnisch-culturele minderheden met een zorg- of hulpvraag in 2010 toegang hebben tot het meest gepaste welzijnsaanbod. De Vlaamse overheid zal hiertoe prioritaire mogelijkheden bieden aan initiatiefnemers uit de ouderenzorg gelegen in de gebieden met een grote aanwezigheid van etnisch-culturele minderheden om een evenredig toegankelijke en kwaliteitsvolle dienstverlening aan allochtone ouderen en hun omgeving te garanderen.

De specifieke projecten zelf hebben aanleiding gegeven tot een betere samenwerking tussen de zelf-

organisaties en de welzijnsvoorzieningen. In Genk is het seniorenbeleidsplan opgesteld in samenwerking met de netwerken van etnisch-culturele minderheden. Het OOK (*Vlaams Ouderenoverlegcomité – red.*) zal de zelforganisaties uitnodigen om lid te worden en deel te nemen aan de diverse werkgroepen.

Vraag nr. 131
van 30 april 2004
van mevrouw SONJA BECQ

Ouderenzorg – Budget

De minister verklaart geregeld dat het totale budget voor welzijn de voorbije jaren met 37 % steeg, van 1,6 miljard euro naar 2,2 miljard euro.

Graag kreeg ik meer inzicht in de concrete realisaties wat het domein van de ouderenzorg betreft. Immers, de indruk ontstaat dat wel veel middelen werden besteed, maar tegelijk blijkt de vraag nog nooit zo groot te zijn geweest.

Daarom volgende vragen.

1. Met hoeveel procent (evenals in absolute cijfers) steeg het budget voor de ouderenzorg in zijn totaliteit sinds het aantreden van deze regering ?
2. Hoeveel procent hiervan correspondeerde met gewone indexverhogingen ?
3. Hoeveel procent (evenals in absolute cijfers) hiervan werd besteed aan bijkomende tewerkstelling en om hoeveel fulltime equivalenten gaat het ?

Hoeveel procent (én in absolute cijfers) ging naar de uitvoering van de VIA-akkoorden (omzetting DAC, loonsverhoging, uitstapregeling) ?

4. Welk aandeel van het budget ging sinds het aantreden van deze regering naar een versterking van de administratie ?
5. Wat is het aandeel van het budget en hoe was de groei voor de verschillende vormen van dienstverlening (gezinszorg, rusthuizen – VIPA enerzijds en ondersteuning anderzijds – thuiszorg, experimenten en projecten) in de voorbije legislatuur ?

6. Hoeveel plaatsen/uren dienstverlening werden in de voorbije legislatuur gecreëerd (en worden effectief gebruikt) ?

Antwoord

Door middel van bovenvermelde vraag wenst de Vlaamse volksvertegenwoordiger een inzicht te verkrijgen in het budget voor het domein van de ouderenzorg teneinde na te gaan of de geciteerde globale stijging van het totale budget voor welzijn zich ook vertaald heeft in een gelijkaardige stijging binnen het budget voor de ouderenzorg.

Alvorens over te gaan tot het beantwoorden van de vragen wil ik erop wijzen dat de specifieke kredieten voor ouderenzorg gelet op de geldende op-

deling van de Vlaamse begroting, terug te vinden zijn op het programma 41.3 Bejaardenzorg. Tenzij anders gevraagd, zal ik mij in mijn antwoord dan ook beperken tot het budget op dit programma.

Daarnaast zijn er binnen de goedgekeurde Vlaamse begroting ook nog kredieten terug te vinden die betrekking hebben op de ouderenzorg binnen de bedragen opgenomen op de programma's Gezinsaanleggenheden, VIPA en Zorgverzekering. De middelen voor de werking van de administratie bevinden zich eveneens op een specifiek programma binnen de Vlaamse begroting.

1. Met betrekking tot de vergelijking van het budget 1999 met het budget 2004 op het programma 41.3 Bejaardenzorg kan volgend overzicht geboden worden :

	Budget		Aangroei budget 1999-2004	
	1999	2004	Bedrag	%
NGK(1)	634.607,42	26.508.960,00	25.874.352,58	4.077,22
GVK (2)	1.975.711,39	1.091.000,00	- 884.711,39	- 44,78
GOK (3)	185.920,14	709.000,00	523.079,86	281,35
Totaal	2.798.237,96	28.310.964,00	25.512.726,04	911,74

(1) Niet-gesplitste vastleggingskredieten

(2) Gesplitste vastleggingskredieten

(3) Gesplitste ordonnanceringskredieten

Hieruit blijkt dat het krediet op dit programma in zijn globaliteit met 25.512.726,04 euro of 911,74 % gestegen is over de periode 1999-2004. Indien enkel gekeken wordt naar de niet-gesplitste kredieten is de toename nog meer uitgesproken : een stijging met 25.874.352,58 euro of 4.077,22 %.

Er dient bovendien opgemerkt te worden dat de gesplitste vastleggings- en ordonnanceringskredieten op dit programma enkel aangewend worden voor de subsidiëring van de serviceflatgebouwen die via het Bevak-programma (*beleggingsvennootschap met vast kapitaal – red.*) gerealiseerd worden. Het benodigde budget inzake vastleggingskredieten neemt over de periode af gezien het dalend aantal gerealiseerde bijkomende pro-

jecten. Het ordonnanceringskrediet daarentegen neemt toe aangezien dit aangewend wordt voor de jaarlijkse subsidiëring van de reeds gerealiseerde projecten. Gezien de specifieke aanwending van deze gesplitste kredieten zal bij de verdere duiding van de toename van het budget steeds uitgegaan worden van de niet-gesplitste vastleggingskredieten.

2. Enkel de middelen op de basisallocatie 34.08 binnen dit programma (subsidiëring animatiefunctie in de erkende rusthuizen aansluitend op de DAC-regularisatie) worden jaarlijks geïndexeerd (*DAC: Derde Arbeidscircuit – red.*).

Een herberekening van de aangroei van het budget zonder indexering geeft volgend beeld :

	Budget (exclusief indexering)		Aangroei budget 1999-2004 (exclusief indexering)		Verschil ten opzicht van tabel onder vraag 1	
	1999	2004	bedrag	%	bedrag	%
NGK	634.607,42	25.063.040,91	24.428.433,49	3.849,38	-1.445.919,09	-227,84

Hieruit blijkt dat het krediet op dit programma in zijn globaliteit met nog steeds 24.428.433,49 euro of 3.849,38 % gestegen is over de periode 1999-2004. Proportioneel bedraagt het aandeel van de indexering in de toename van het krediet over de geïndiceerde periode 1.445.919,09 euro of 5,59 %.

3. De bijkomende tewerkstelling die binnen dit programma gerealiseerd werd, heeft betrekking op de invoering en de subsidiëring van een verhoogde personeelsnorm inzake de functie van deskundige in animatie en activatie in de erkende rusthuizen, aansluitend op de regularisering van de DAC-statuten.

Van de groei van het budget over de periode 1999-2004 werd 8.049.837,70 euro (geïndexeerd) of 7.436.805,74 euro (niet-geïndexeerd) besteed aan deze bijkomende tewerkstelling.

Proportioneel bedraagt het aandeel van de bijkomende tewerkstelling in de toename van het krediet 31,11 % (geïndexeerd) of 28,74 % (niet-geïndexeerd).

In voltijdse equivalenten uitgedrukt, stemt dit overeen met een bijkomende tewerkstelling van 269,63 voltijdse betrekkingen.

Hoeveel procent (én in absolute cijfers) ging naar de uitvoering van de VIA-akkoorden (omzetting DAC, loonsverhoging, uitstapregeling) ?

Binnen het programma 41.3. zijn het enkel de middelen op de basisallocatie 34.08 binnen dit programma (subsidiëring animatiefunctie in de erkende rusthuizen aansluitend op de DAC-regularisatie) die betrekking hebben op de VIA-akkoorden. Het betreft hier in hoofdzaak de regularisatie van de vroegere DAC-statuten.

Van de groei van het budget over de periode 1999-2004 werd 14.772.109,81 euro (geïndexeerd) of 13.920.089,00 euro (niet-geïndexeerd) aangewend voor de uitvoering van de VIA-akkoorden.

4. Voor het beantwoorden van deze vraag is berekend wat de aangroei is van het budget met betrekking tot de bestaansmiddelen voor de administratie voor de betrokken administratieve entiteiten. Het betreft hier het overeenstemmend gedeelte van de personeelskosten van de afdeling Welzijnzorg (team Ouderenzorg en team Thuiszorg), de afdeling Inspectie en Toezicht (inspectie van de residentiële ouderenvoorzieningen en de thuiszorgvoorzieningen) en het projectteam Zorgverzekering.

Bedoeld budget is over de geïndiceerde periode toegenomen met 808.414,67 euro.

5. In 1999 bedroeg het beschikbare budget voor de diensten voor gezinszorg 194.653 duizend euro of 12 % van het totale budget voor welzijn. In 2004 bedraagt het budget voor gezinszorg 300.475 duizend euro, wat een stijging is van 54,4 % ten opzichte van 1999. Het budget voor gezinszorg in 2004 bedraagt 13,7 % van het totale welzijnsbudget.

In 1999 was er 3.867 duizend euro (incl. 186 duizend euro voor projecten) ingeschreven voor de subsidiëring van de thuiszorgvoorzieningen. In 2004 bedraagt het totale budget voor de thuiszorg 9.629 duizend euro (zonder projecten). Wat de projecten betreft, was er in 2000 in een budget van 372 duizend euro voorzien. Ook in 2004 bedraagt het budget 372 duizend euro.

Inzake de VIPA-vastleggingskredieten voor de ouderenvoorzieningen kan volgend overzicht geboden worden :

Overzicht vastleggingskredieten ouderenvoorzieningen

	Initieel krediet	Kredieten vanuit FFEU	Totaal krediet
1999	39.194.445		39.194.445
2000	66.380.928		66.380.928
2001	44.960.449		44.960.449
2002	44.961.000	6.197.338	51.158.338
2003	44.961.000	37.184.029	82.145.028

6. Tijdens deze legislatuur nam het aantal rusthuizen af met 22 voorzieningen tot 761 rusthuizen, terwijl het aantal opvangplaatsen toenam van 57.785 tot 62.131 woonegelegenheden. Dit laatste vertegenwoordigt een aangroei met 4.346 woonegelegenheden of 7,52 %.

Het aantal serviceflatgebouwen nam tijdens deze periode toe van 266 tot 359 voorzieningen, terwijl het aantal opvangplaatsen toenam van 9.276 tot 11.876 wooneenheden. Dit laatste vertegenwoordigt een aangroei met 2.600 wooneenheden of 28,03 %.

Tijdens deze legislatuur werden er 33 extra dagverzorgingscentra erkend. Zij vertegenwoordigen 472 verblijfseenheden. Dit stemt overeen met een aangroei van 74,68 %. Momenteel zijn er 80 dagverzorgingscentra erkend met in totaal 1.104 verblijfseenheden.

Wat de centra voor kortverblijf betreft, werden er in deze periode 66 bijkomende centra voor kortverblijf erkend. Samen zijn zij goed voor 309 woonegelegenheden. Dit laatste stemt overeen met een aangroei van 141,10 %. Momenteel zijn er 117 centra voor kortverblijf met in totaal 528 woonegelegenheden.

Het urencontingent van de gezinszorg werd in de periode 1999-2004 uitgebreid met 1.251.567 uren tot 14.102.156 uren. Dit stemt overeen met een aangroei van 9,73 %.

Het aantal lokale dienstencentra nam in deze periode toe met 24 lokale dienstencentra. Dit stemt overeen met een aangroei van 20,34%. Momenteel zijn er 142 lokale dienstencentra erkend. Hiervan bevinden zich er 11 in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.

**Vraag nr. 132
van 30 april 2004
van mevrouw SONJA BECQ**

Bijzondere jeugdbijstand – Budget

De minister verklaart geregeld dat het totale budget voor welzijn de voorbije jaren met 37 % steeg, van 1,6 miljard euro naar 2,2 miljard euro.

Graag kreeg ik meer inzicht in de concrete realisaties ervan in de bijzondere jeugdbijstand en de integrale jeugdhulp. Immers, de indruk ontstaat dat wel veel middelen werden besteed, maar tegelijk blijkt de vraag nog nooit zo groot te zijn geweest.

Daarom volgende vragen.

1. Met hoeveel procent (evenals in absolute cijfers) steeg het budget voor de bijzondere jeugdbijstand enerzijds en de integrale jeugdhulp anderzijds sinds het aantreden van deze regering ?
2. Hoeveel procent hiervan correspondeerde met gewone indexverhogingen ?
3. Hoeveel procent (evenals in absolute cijfers) hiervan werd besteed aan bijkomende tewerkstelling en om hoeveel fulltime equivalenten (FTE) gaat het ?

Hoeveel procent (en in absolute cijfers) ging naar de uitvoering van de VIA-akkoorden (omzetting DAC, loonsverhoging, uitstapregeling) ?

4. Welk aandeel van het budget ging sinds het aantreden van deze regering naar een versterking van de administratie (centrale administratie en comités) ?

5. Wat is het aandeel van het budget en hoe was de groei voor de verschillende vormen van dienstverlening (de diverse voorzieningen, Everberg, preventieprojecten, andere specifieke projecten) in de voorbije legislatuur ?
6. Hoeveel plaatsen werden er sinds het aantreden van deze regering gecreëerd (en worden effectief gebruikt) in de diverse vormen van dienstverlening, gaande van de gemeenschapsvoorzieningen tot de diensten voor thuisbegeleiding ?

Antwoord

Overzicht

Budgetten voor bijzondere jeugdbijstand

1. Integrale Jeugdhulp
2. Gemeenschapsinstellingen
  - 2.1. Werking
    - 2.1.1. Budgetten
    - 2.1.2. Capaciteit
  - 2.2. Personeel
3. Bijzondere Jeugdbijstand
  - 3.1. Capaciteit in de erkende, private voorzieningen
    - 3.1.1. Evolutie
    - 3.1.2. Stijgingsfactoren
    - 3.1.3. Uitbreiding 1999 tot en met 2004 per erkenningscategorie
    - 3.1.4. Uitbreiding projecten en experimenten
  - 3.2. Verwijzende instanties
4. Bijkomend

1. Integrale Jeugdhulp

Sinds 2002 zijn middelen voor Integrale Jeugdhulp ingeschreven.

Deze middelen werden aangewend om het beleidsvoorbereidende proces omtrent Integrale Jeugdhulp aan te sturen. Een deel van de middelen (20%) werd ingezet voor de uitbouw van een ondersteunend team op niveau van de Vlaamse administratie. De rest van de middelen kon worden aangewend voor de projectwerking in de proefregio's.

Integrale Jeugdhulp had geen opdracht naar concrete realisaties met betrekking tot het uitbreiden van het hulpaanbod. Wel werd via projectwerking bijvoorbeeld de netwerking crisis-

hulp uitgebouwd die zorgt voor een meer efficiënte inzet van de middelen in de betrokken proefregio's.

Met de middelen bestemd voor Integrale Jeugdhulpverlening wordt tevens steeds een intersectorale doelstelling nagestreefd die naast Bijzondere Jeugdbijstand ook het Algemeen Welzijnswerk, Kind en Gezin, Geestelijke Gezondheidszorg, Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap en de Centra voor Leerlingenbegeleiding omvat.

Budgettair werd sinds 2002 2.516.000,00 euro ingeschreven. Binnen de centrale administratie werd hiervan 533.000,00 euro overgedragen naar het bestaansmiddelenprogramma. Hiermee worden momenteel 9 FTE tewerkgesteld, waarvan drie projectleiders in de regio's Integrale Jeugdhulp. Dit bedrag is gestegen overeenkomstig de indexaanpassingen.

2. Gemeenschapsinstellingen

2.1. Werking

2.1.1. Budgetten (in duizend euro)

JAAR	DE ZANDE	DE KEMPEN
1999 basiskrediet	1.014	835
2000	0	0
2001	+ 94	+97
<u>De Zande</u>		
Eenmalige verhoging van de werkingskosten en verblijfkosten		+ 94
<u>De Kempen</u>		
Eenmalige verhoging van de werkingskosten en verblijfkosten		+ 80
Buffercapaciteit 10 plaatsen vanaf 1.11.2001		+ 17
		+ 97
2002	+ 67	+ 187
<u>De Zande</u>		
Hertekening onderwijsproces		+ 27
Verhoging capaciteit van 76 naar 80		+ 40
		+ 67
<u>De Kempen</u>		
Buffercapaciteit van 10 plaatsen		+ 67
Hertekening onderwijsproces		+ 20
Opvang jongeren De Grubbe		+ 100
		+ 187
2003	+ 2	+ 123
<u>De Zande</u>		
Verhoging werkingskosten		+ 26
Beslissing Vlaamse regering : vermindering werkingskosten		-24
		2
<u>De Kempen</u>		
Financiering werkings- en verblijfkosten personeel De Grubbe		+ 149
Beslissing Vlaamse regering : vermindering werkingskosten		- 26
		+ 23
2004	+ 12	+ 33
<u>De Zande</u>		
Verhoging verblijfkosten ingevolge voor te schieten geneeskundige zorgen		+ 12
<u>De Kempen</u>		
Verhoging verblijfkosten t.g.v. voor te schieten geneeskundige zorgen		+ 20
Verhoging werkingskosten		+ 13
		+ 33
Totale verhoging	+ 175 De Zande	+ 440 De Kempen

BELANGRIJK: de aanpassingen aan de index a rato van 75% van de evolutie van het indexcijfer zijn hierbij niet inbegrepen. Dit betekent dat de hier weergegeven cijfers niet de werkelijke budgetten zijn, doch enkel de effectieve toekenningen en verminderingen.

2.1.2. Capaciteit

Aanpassing van de capaciteit

De Kempen: + 10 gesloten plaatsen

De Zande: + 4 gesloten plaatsen, daarnaast ombouw van 22 open naar gesloten

De Grubbe: + 24 gesloten plaatsen (enkel pedagogische begeleiding)

2.2. Personeel

Jaar	Reden	De Zande	De Kempen	De Grubbe	Afdeling GI Brussel	Evolutie budget
		Evolutie VTE	Evolutie VTE	Evolutie VTE	Evolutie VTE	(in euro)
1999	1	24	5	-	-	1.012.956
2000	-	-	-	-	-	-
2001	2	-	12,5	-	-	323.300
2002	3	19,5	-	-	-	617.000
2002	4	11	8	-	-	562.910
2002	5	-	-	28	-	998.821
2003	6	18	18	-	-	1.346.227
2004	7	4	4,5	-	-	505.374
2004	8	-	1	-	1	93.977
TOT.		76,5	49	28	1	5.460.565

Reden van de personeelsuitbreiding:

1 = Personeelsplan afdeling Gemeenschapsinstellingen mei 1999

2 = Uitbreiding gesloten capaciteit De Hutten van 30 naar 40 plaatsen

3 = Ombouw en uitbreiding capaciteit Ruiselede naar 80 plaatsen (26 gesloten, 54 open)

4 = Personeelsplan Onderwijs

5 = Personeelsplan De Grubbe in Everberg

6 = Fase 1 personeelsplan pedagogisch proces

7 = Fase 2 personeelsplan pedagogisch proces (inclusief kwalitatieve upgrading)

8 = Fase 1 personeelsplan De Kempen (campus Ekeren voor een capaciteit van 20 jongeren) volgende fases op te nemen in de begroting 2005, 2006

In de periode 1999 tot 2004 werden bijkomend 154,5 VTE (voltijdse equivalenten) aangeworven. De budgetten (salarissen en toelagen) werden ter beschikking gesteld op programma 99.01 - interdepartementale bestaansmiddelen. Het is niet bekend met hoeveel procent het totale budget van de interdepartementale bestaansmiddelen steeg ten gevolge van voormelde aanwervingen.

3. Afdeling Bijzondere Jeugdbijstand

3.1. Capaciteit in de erkende, private voorzieningen

3.1.1. Evolutie

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	Aangroei 1999-2004	% stijging
Aantal erkende plaatsen	7.192	7.641	7.738	7.860	8.034	8.300	1.108	15,4
Budget (in 1000 euro)	155.214	164.103	171.836	192.489	196.821	205.669	50.455	32,5
Tewerkstelling in VTE	3.100	3.120	3.350	3.475	3.530	3.650	550	17,7

3.1.2. Stijgingsfactoren

Stijgingsfactor	%	Volume
Index ²	9,10	14.124.000
VIA-akkoord	5,01	7.772.000
Uitbreiding capaciteit	9,40	14.590.000
Ancienniteitsdrift	5,00	7.761.000
Stijging pleegplaatsingen, toename PSA-programma's (preventieve sociale actie), stijging bezettingsgraad, toename plaatsingen in internaten	4,00	6.208.000
Totaal	32,51	50.455.000

² Bij het afsluiten van de VIA-akkoorden werd de indexering van de niet-personele middelen opgetrokken van 1,5% naar 2%.

3.1.3. Uitbreiding 1999 tot en met 2004 per erkenningscategorie

Evolutie erkenningen	1999	2004	+/-
Begeleidings- en Gezinstehuizen	2912	2963	51
OOOC	229	297	68
Dagcentra	587	651	64
Thuisbegeleiding	846	1060	214
Diensten Begeleid Zelfstandig Wonen	221	352	131
Pleeggezinplaatsingen (*)	2397	2977	580
Totaal	7192	8300	1108

(*) Dit cijfer verwijst uiteraard niet naar de erkende capaciteit, maar naar het aantal pleeggezinplaatsingen.

3.1.4. Uitbreiding projecten en experimenten

Het budget voor het projectmatige aanbod is gestegen van 2,7 miljoen euro in 1999 naar 8,7 miljoen euro in 2004. Het bijkomende budget werd ingezet voor:

- de implementatie en uitbreiding van het aanbod "herstelgerichte afhandeling van delicten" over geheel Vlaanderen;
- het realiseren van 50 plaatsen gestructureerde kortdurende residentiële begeleiding; intensieve begeleiding van jongeren om de uitstroom uit de gemeenschapsinstellingen te bevorderen;
- de uitbouw van de projecten crisishulp aan huis: uitbreiding naar Limburg en uitbreiding van de bestaande projecten (Mechelen, Antwerpen, Gent);
- de realisatie van 20 plaatsen gestructureerde intensieve trajectbegeleiding;
- de opstart van time-outprojecten op verschillende locaties;
- de opstart van vier time-outprojecten in samenwerking met departement Onderwijs (50%-50%-financiering).

Het globale budget voor projecten en experimenten in de bijzondere jeugdbijstand steeg in vergelijking met 1999, met 6 miljoen euro. Van deze stijging is circa 10 % (ca. 600.000 euro) bestemd voor indexering en loon- en weddedrift ten gevolge van anciënniteit.

3.2. Verwijzende instanties

De implementatie van de PIP/PEP WVC 03 aansturing van de buitendiensten van de bijzondere jeugdbijstand wordt op circa 90.500.000 euro geraamd (*PIP: procesimplementatieplan; PEP: personeelsplan; WVC: Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur – red.*).

In het raam van het personeelsplan werden de buitendiensten versterkt met:

- 35 consultants;
- 30 teamverantwoordelijken hulpverlening;
- 5 teamverantwoordelijken preventie;
- 7 preventieconsultanten;
- 10 orthopedagogen/psychologen;
- 1 socioloog.

Voor de volledige implementatie moeten nog 5 expert-consultanten en 2,5 ervaringsdeskundigen worden aangeworven.

De kosten worden aangerekend op de interdepartementale bestaansmiddelen (programma 99.1).

De hervorming van de buitendiensten van de bijzondere jeugdbijstand en het hertekenen van de processen ten gevolge van de PIP/PEP hebben ook gevolgen voor het hulpaanbod in de sector. Een meer teamgerichte werking, het delegeren van bevoegdheden naar het meest functionele niveau, de invoering van het elektronisch dossier, enzovoort, zullen een positief gevolg hebben op het kanaliseren van de hulpvraag (meer vraaggestuurde hulpverlening). Een betere dispatching zal bijdragen tot een effectiever en efficiënter gebruik van het bestaande hulpaanbod en de druk op de voorzieningen verminderen.

4. Bijkomend

Om tegemoet te komen aan de vraag naar middelen voor gebouwen, besliste de Vlaamse regering in 2002 om de bijzondere jeugdbijstand toe te laten tot het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA), en dit zonder verlaging van de werkingsmiddelen.

Voor 2004 werd voor de door de Bijzondere Jeugdbijstand erkende voorzieningen 3.775.000 euro ingeschreven om tegemoet te komen in kosten voor het verwerven of verbouwen van gebouwen.

PATRICIA CEYSENS

VLAAMS MINISTER
VAN ECONOMIE,
BUITENLANDS BELEID
EN E-GOVERNMENT

Vraag nr. 81
van 23 april 2004
van de heer CARL DECALUWE

Herziening Vlaamse portaalsite – Uitgaven

Uit het antwoord van de minister op eerdere initiatieven, onder meer begin juli vorig jaar, bleek dat de Vlaamse portaalsite een mislukking was. Er werd destijds een nieuw systeem, de zoekrobot Authonomy, ingesteld en aangekondigd via een groots opgezette e-governmentconferentie.

Dit compleet mislukte project kostte ontegensprekelijk veel geld.

1. Hoeveel bedroegen de uitgaven voor de volledige herziening van de portaalsite, zowel directe als indirecte kosten en zowel levering als diensten (consultancy) ?
2. Wat onderneemt de minister om deze (tot op heden) nutteloze uitgaven alsnog te rendabiliseren ?
3. Onder welke voorwaarden, binnen welk tijdsbestek, binnen welke geraamde budgetten en vooral met welk vooropgesteld en gegarandeerd resultaat kan dit gerealiseerd worden ?
4. Wat zijn de concrete plannen en intenties van de minister nu na zes maanden gebleken is dat haar beleidsbrief terzake weliswaar ambitieus en idealistisch, maar weinig realistisch is ?

Antwoord

1. Ik veronderstel dat de Vlaamse volksvertegenwoordiger doelt op de kosten voor de portaalsite die de e-governmentmanager op 22 februari 2003 heeft voorgesteld.

Ik ben alleszins blij dat hij samen met mij concludeert dat de portaalsite die in februari 2003

gelanceerd werd, nog heel wat onvolkomenheden vertoonde. Daarom heb ik bij mijn aantreden als minister van E-government de evaluatie gemaakt van de site en bekeken hoe we op korte termijn voor verbetering konden zorgen. De eerste resultaten van die herziening zijn vandaag al zichtbaar. Als de Vlaamse volksvertegenwoordiger naar Vlaanderen.be surft, zal hij merken dat er een eerste verbeterde versie van de portaalsite te zien is waar burgers sneller een antwoord zullen vinden op hun vraag. Deze verbeterde versie is beschikbaar sinds 7 april 2004 en is een eerste, belangrijke stap in de herziening van de totale portaalinfrastructuur.

Het totale kostenplaatje voor die nieuwe portaalsite van februari 2003, met alle kosten eraan verbonden inclusief de hele ontwikkeling en het onderhoud van het portaal, bedraagt 2,2 miljoen euro.

Dat is veel geld. In vergelijking met wat andere overheden uitgegeven hebben, bijvoorbeeld de federale overheid voor haar portaalsite Belgium.be (officieel 22,4 miljoen euro volgens toenmalig minister van Ambtenarenzaken Luc Van den Bossche), is dit relatief weinig.

De portaalsite is het leergeld dat de Vlaamse overheid betaald heeft voor haar e-governmentproces. En dat is helemaal niet uitzonderlijk. Als de Vlaamse volksvertegenwoordiger de internationale vergelijking maakt, bijvoorbeeld met Canada en het Verenigd Koninkrijk, zal hij merken dat heel wat van de zogenaamde pionierslanden op dit moment hun e-governmentrealisaties aan het evalueren zijn en terugkomen op eerder gedane, zeer grote investeringen. Ik heb in Vlaanderen die evaluatie midden vorig jaar al kunnen maken, waardoor er nog kon worden bijgestuurd. Van die bijsturing zie je dan ook nu al de eerste resultaten.

2. Het centrale hart van de portaalsite, gelanceerd op 22 februari 2003, werd gevormd door de zoekmachine. Elke vraag of elke "klik" op de portaalsite zorgde ervoor dat de machine op zoek ging naar een mogelijk passend antwoord binnen het universum van Vlaamse overheidsites. Dat was het oorspronkelijke idee achter de portaalsite: een zoekmachine inschakelen voor informatieontsluiting. Maar de resultaten waren onvoldoende.

Ligt dat aan de zoekmachine zelf? Niet per se, want de zoekrobot is een van de meest performante ter wereld en wordt onder andere succesvol gebruikt bij het persagentschap Belga. Ik kan uit ervaring zeggen dat die zoekrobot prima presteert.

Ik heb dan ook bij de evaluatie geconcludeerd dat de zoekmachine op de Vlaamse portaalsite de verkeerde proporties gekregen heeft. Het idee getuigde van een te groot geloof in technologisch kunnen dat een zoekmachine de burger het snelst een antwoord op zijn vraag kan bezorgen. Zoals vermeld, dat is het leergeld dat Vlaanderen betaald heeft in zijn e-government-proces. Maar we hebben op tijd kunnen ingrijpen om de situatie recht te trekken.

Een succesvolle, goed werkende portaalsite maak je niet door enkel en alleen een zoekmachine te installeren. Een goede portaalsite is het werk van continue bijsturing, dagdagelijkse opvolging, monitoring van de resultaten, samenwerking met alle diensten binnen de Vlaamse overheid en het valoriseren van de ervaring die de Vlaamse Infolijn heeft op het vlak van informatieontsluiting naar een breed publiek.

Midden vorig jaar heb ik het traject op de rails gezet om de portaalsite in de goede richting te krijgen. Maar door enkel een nieuw project op te starten, gingen we niet slagen in ons opzet. Er was een structurele samenwerking nodig van de sterke krachten binnen de Vlaamse overheid. Om die reden heb ik samen met minister-president Somers het e-governmentprojectteam begin dit jaar laten fuseren met de Vlaamse Infolijn en Kleurrijk Vlaanderen tot een nieuwe entiteit, het Contactpunt Vlaanderen. Die reorganisatie was broodnodig. Ze zorgt ervoor dat we nu een sterke entiteit hebben binnen Vlaanderen met de nodige ervaring, niet alleen op technologisch gebied, maar ook op het vlak van informatieontsluiting, op het vlak van toegankelijkheid en laagdrempeligheid, op het vlak van interactiviteit.

De eerste resultaten van die samenwerking zie je sinds woensdag 7 april 2004, twee weken voor de vraag van de Vlaamse volksvertegenwoordiger over de oude portaalsite werd ingediend. De verbeterde versie is een eerste, be-

langrijke stap. Wat hebben we op zo'n twee maanden tijd, sinds de reorganisatie van het Contactpunt Vlaanderen, al kunnen realiseren?

- De portaalsite is overzichtelijker geworden. De site is een wegwijzer bij het zoeken naar informatie over de dienstverlening en het beleid van de Vlaamse overheid. De site biedt een eenvoudige en snelle toegang tot de informatie van de Vlaamse overheid die op internet beschikbaar is. De navigatie werd dan ook vereenvoudigd en herwerkt tot een themegebaseerde navigatie, omdat uit een gebruikerstest bleek dat dit eenvoudiger en eenduidiger was voor burgers.
- De lay-out werd licht aangepast met het oog op het behalen van het BlindSurfer-label. De vorige website was niet optimaal toegankelijk voor blinden, slechtzienden en mensen met een motorische handicap. Vandaag is de portaalsite dit wel en hij draagt dan ook het BlindSurfer-label als bewijs voor zijn toegankelijkheid. Daarvoor moest de lay-out aangepast worden, maar ook de techniek. Zo hebben we het gebruik van frames vaarwel gezegd. Dat zou de Vlaamse volksvertegenwoordiger beter ook doen op zijn website, indien hij de belangrijke doelgroep van de visueel gehandicapten niet voor een virtueel gesloten deur van zijn website wil zetten.
- Alle diensten die je on line kan afhandelen bij de Vlaamse overheid, vind je voortaan samen in één overzichtelijke dienstenwijzer, zoals het bestellen van opleidingscheques, het volgen van een on-line cursus bij de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB) of BIS (*Begeleid Individueel Sturen – red.*), of het berekenen van personenbelasting on line.
- De zoekmachine werd herleid tot zijn juiste proporties en de resultaten werden al een eerste keer verbeterd. De zoekmachine is niet meer het hart van de site, maar is een normale zoekmachine geworden. Daarnaast is de configuratie aangepast zodat relevantere resultaten naar boven komen. Het verbeteren van de zoekresultaten is een tijdsintensief werk, waarbij alle diensten van de Vlaamse overheid betrokken zijn. Dit proces

is niet van vandaag op morgen voltooid, maar we zijn wel gestart in de goede richting.

- De belangrijkste wijziging is dus op inhoudelijk vlak gesitueerd. Via de portaalsite kan men nu onmiddellijk de informatie van de Vlaamse Infolijn raadplegen. Deze informatie is aangemaakt op basis van de vragen van vele Vlaamse burgers en is zeer toegankelijk en duidelijk. Per thema kan men dan ook surfen naar de meest gestelde vragen over dat thema aan de Vlaamse Infolijn. Daarnaast werd een stuk vraaggestuurde navigatie nog verder uitgebouwd.
  - Op de vernieuwde portaalsite heeft actualiteit een centrale plaats gekregen. De actuele persberichten van de Vlaamse overheid en de lopende campagnes krijgen een prominente plaats op de portaalsite.
  - Dit alles, herwerken van de lay-out, de navigatie en de inhoud, gebeurde op basis van professionele gebruikerstesten (usability-testen).
3. Deze verbeterde versie van de portaalsite is een aanloop naar een geïntegreerde en uniforme site waaraan momenteel achter de schermen gewerkt wordt.

De Vlaamse overheid staat immers voor nieuwe uitdagingen. Steeds meer administratieve handelingen worden geautomatiseerd om de administratieve lasten (voor burgers en bedrijven, maar ook voor diverse overheden) te verlagen. De invoering van de digitale handtekening, een elektronische dossierafhandeling, het op elkaar afgestemd zijn van lokale, federale en Vlaamse overheden, enzovoort, zijn uitdagingen die passen in het e-governmentbeleid van de Vlaamse overheid. Daarvoor is een portaalsite nodig die zo klantvriendelijk mogelijk informatie ontsluit en transacties mogelijk maakt. Deze portaalsite is dan ook één stap in een hele reeks stappen die in de volgende maanden gezet zullen worden. Het is wel een uiterst belangrijke stap. Zonder deze stap zou het hele kaartenhuisje binnenkort in mekaar zakken.

Een portaalsite is nooit een afgewerkt product. Het dient continu bijgesteld te worden door

veranderende vragen en noden van burgers en bedrijven, en door een bijsturing van het informatieaanbod van de overheid zelf.

Onze timing is om tegen september, uiterlijk oktober, een volledige herziening klaar te hebben van de portaalinfrastructuur, dit zowel op technisch, inhoudelijk als op monitoringvlak. Dit project is reeds gestart binnen het nieuwe Contactpunt Vlaanderen en vordert goed.

Welke budgettaire weerslag zal die herziening hebben? Een beperkte weerslag. Het is de bedoeling om de investeringen van het verleden waar mogelijk te recupereren. Verder geloven we erin dat door de nauwe samenwerking met de Vlaamse Infolijn, er heel wat zaken hergebruikt kunnen worden op het vlak van informatieontsluiting en er niet noodzakelijk nog grote investeringen dienen te gebeuren om de portaalsite op dat vlak op een hoger niveau te tillen.

4. Ik ben blij dat de Vlaamse volksvertegenwoordiger me de gelegenheid biedt om een evaluatie te maken van de afgelopen zes maanden. In die korte tijdsspanne maar met een razende vaart ben ik erin geslaagd om mijn e-governmentprogramma uit te werken en voor een belangrijke kentering te zorgen. Ik overloop de grote lijnen uit mijn Beleidsbrief E-government (*Stuk 1926 (2003-2004) - Nr. 1 – red.*) en de realisaties.

Het belangrijkste is dat we de focus in het e-governmentproces opnieuw op de burger en de bedrijven hebben gelegd, en niet op de technologie en wat technologisch mogelijk is. Het heeft geen zin om met alle mogelijke middelen alle overheidsdiensten on line te brengen, terwijl burgers en bedrijven slechts een fractie daarvan echt gebruiken. Het is het befaamde 80/20-principe: 80 procent van de vragen van burgers en bedrijven gaat over slechts 20 procent van de informatie en diensten. Het is mijn verdienste dat de technologie niet langer de enige drijfveer is, maar dat voortaan de dienstverlening centraal staat, en het gebruiksgemak en de efficiëntie voor burgers en bedrijven. Dat is een grote mentaliteitswijziging tegenover vroeger en zorgt ervoor dat we sneller e-governmentresultaten kunnen tonen waar mensen ook echt op zitten te wachten.

Een van de elementen die ik aangekondigd heb, is een e-government dashboard. Het dashboard staat op dit moment volop in de steigers. Zo zijn er bijvoorbeeld gedetailleerde performantiemetingen en cijfers over het navigatiegedrag beschikbaar van de portaalsite en aanverwante sites. Er loopt een project om deze analyses te kunnen maken voor alle sites binnen de Vlaamse overheid.

In de maand mei 2004 start er een bevraging naar een specifieke gebruikersgroep om de dienstverlening te analyseren en te toetsen. Het e-government dashboard is met andere woorden een feit. Binnen het Contactpunt is het proces ook volop bezig om het e-gov dashboard te integreren met het bestaande dashboard van de Vlaamse Infolijn.

Toegankelijkheid was een ander, erg belangrijk element uit de beleidsbrief. Zoals ik reeds vermeldde, conformeert de Vlaamse portaalsite intussen aan de toegankelijkheidsvereisten gesteld door het World Wide Web Consortium (W3C) én aan de vereisten van het BlindSurferlabel. Daarnaast heb ik in samenwerking met de dienst Emancipatiezaken het project Web4All gestart, waarmee we een stappenplan en plan van aanpak klaar hebben om alle websites van de Vlaamse overheid toegankelijk te maken binnen een tijdsspanne van enkele jaren.

We hebben een uniek aanspreekpunt gerealiseerd in Vlaanderen. Door het samenbrengen van sterke krachten binnen het e-government-projectteam, het team Kleurrijk Vlaanderen en de Vlaamse Infolijn, hebben we nu één entiteit waar burgers en bedrijven terecht kunnen voor al hun vragen over informatie en diensten. Dit Contactpunt Vlaanderen brengt laagdrempelige overheidsinformatie en -diensten naar de burger via de kanalen telefoon, fax, internet, interactieve digitale televisie, enzovoort. Dezelfde informatie via verschillende kanalen: vroeger was het ondenkbaar!

Ook de verbeteringen aan de portaalsite, die aangekondigd werden in de beleidsbrief, zijn doorgevoerd. Zo hebben we de inhoud van de Vlaamse Infolijn mee opgenomen in de vernieuwde site. Er is een portaalteam opgericht, een netwerk van experts uit de Vlaamse administratie, die de operationele werking van de

portaalsite aanstuurt. De portaalsite vandaag is meer dan een zoekmachine. De eerste resultaten zijn er dus al en fase 2 van het portaalproject is in volle voorbereiding tegen het najaar.

In het verleden richtte e-government zich enkel op mensen met pc en internetaansluiting. Maar niet iedereen heeft daar toegang toe of kan er vlot mee overweg. Door meer kanalen te openen naar de burger hebben we de drempel verlaagd voor het gebruik van e-government-toepassingen. Allereerst zorgt de fusie met de Vlaamse Infolijn ervoor dat we gebruik kunnen maken van hun expertise en platform om mensen te ondersteunen bij het zoeken naar informatie en bij het gebruik van een bepaalde dienst. Daarnaast zijn we met de Vlaamse regering koploper met het iDTV-project, de interactieve, digitale televisie. Ook voor e-government is dat een interessante piste want zo bereik je mogelijk enorm veel huiskamers die het vandaag nog zonder pc en internetaansluiting moeten stellen. De aangekondigde proefprojecten met onder andere de VDAB, Toerisme Vlaanderen, de Vlaamse Infolijn en enkele pionierende lokale besturen, zijn klaar en zullen eerstdaags getoond kunnen worden. Ook fase 2 in het iDTV-project is in volle voorbereiding. Wanneer iDTV tegen Kerstmis een feit geworden is en rijp is voor de markt, kan de Vlaamse overheid er prat op gaan dat ze ook via dat platform haar e-governmentdiensten ontsluit. Geen enkele andere overheid doet ons dat na.

Ook de uitbouw van de digitale fundamenten, de herwerking van de backoffice, loopt op dit moment zoals gepland. Bij de opstart van het Contactpunt Vlaanderen is een bevraging georganiseerd bij de verschillende diensten van de Vlaamse overheid, over welke generieke processen er uitgewerkt kunnen worden door het Contactpunt en welke prioriteit kunnen krijgen bij de uitbouw van de infrastructuur, en over het vastleggen van de vereiste standaarden en richtlijnen. Die verbeteringen worden nu uitgevoerd.

Het strategisch plan e-government voor de komende vijf jaar zit in zijn eindfase en kan eerstdaags getoond worden.

Kortom, het toont aan dat we onze beleidsbrief nauwgezet gevolgd hebben en onze ambities

niet idealistisch waren, maar juist gestoeld op een gezonde dosis realisme in het soms zotte wereldje van de technologie. Het toont ook aan dat we in Vlaanderen nood hadden aan een minister van E-government. Door die bevoegdheid aan één minister toe te kennen, zijn we erin geslaagd een nieuwe start te geven aan het e-governmentproces, door er ook politiek voldoende nadruk op te leggen. We zijn erin geslaagd om opnieuw de burgers en de bedrijven centraal te stellen. En daar teken ik graag voor.

MARINO KEULEN

VLAAMS MINISTER
VAN WONEN, MEDIA EN SPORT

Vraag nr. 110
van 20 april 2004
van de heer JAN LOONES

Renovatie sociale woningen Gent – Federaal initiatief

Onlangs hield federaal minister Van den Bossche een "inleefverblijf" in een Gentse sociale woning. Met deze actie wilden de minister en de organisator Platform Wonen de woonproblematiek in Vlaanderen in de kijker plaatsen. Nadien deelde de minister mee dat er via een koninklijk besluit (KB) 40.000 euro zou worden uitgetrokken voor een renovatieplan van het woonblok nabij het Dampoortstation in Gent.

"De minister belooft meer. Voor de opmaak van het renovatieplan en de begeleiding van de eigenaars, heeft ze 40.000 euro uitgetrokken, de werken zelf kunnen maar voor een deel uitgevoerd worden met bestaande premies. Eén daarvan is een premie voor het injecteren van muren tegen opstijgend grondvocht. Om de kosten van niet gesubsidieerde werken te dekken, belooft Van den Bossche aan de eigenaars ook middelen uit het Grootstedenfonds", aldus een Belgabericht van 8 april jongstleden.

Ook de stad Gent doet haar duit in het zakje (screening woningen, overleg huiseigenaars, ...). Bij een succesvolle evaluatie van dit project stelt de bevoegde schepen van Sociale Zaken voor dat op een gelijkaardige gecoördineerde manier andere huizenblokken zullen worden aangepakt.

Uiteraard ondersteunen wij elk initiatief dat voor verbetering van woningen, en zeker sociale woningen, zorgt. De Vlaamse overheid, bevoegd terzake, moet de nodige middelen hiervoor vrijmaken.

Wij vrezen echter dat het door minister Van den Bossche voorgestelde KB indruist tegen deze exclusief Vlaamse bevoegdheid, meer nog, dat er sprake is van een federale recuperatie van Vlaamse bevoegdheden.

1. Heeft de minister weet van het aangekondigde KB, voorgesteld tijdens het inleefverblijf van federaal minister Van den Bossche ? Wat is de exacte inhoud ervan ?
2. In hoeverre betreft de federale regering Vlaamse bevoegdheden terzake ?

Hoe reageert de Vlaamse regering hiertegen ?
3. Op welke manier participeert de Vlaamse overheid in het renovatieproject nabij het Dampoortstation ?
4. Kunnen we hieruit concluderen dat de Vlaamse overheid te weinig middelen uittrekt voor dergelijke renovatieprojecten van sociale woningen, aangezien de federale overheid aankondigt dit te zullen doen ?

Antwoord

1. Ik ben inderdaad op de hoogte van de grote lijnen van het KB aangezien het nog niet is gepubliceerd (op datum van 10 mei 2004) in het Belgisch Staatsblad. De exacte inhoud ken ik dus nog niet, maar ik weet dat het om een subsidie gaat aan de stad Gent en dat dit wordt geregeld via KB.

De stad Gent zal een subsidie ontvangen om een plan van aanpak te onderzoeken over de wijze waarop grotere bouwblokken best kunnen worden gerenoveerd. Er worden geen subsidies betaald voor directe werken aan het gebouw. Het betreft hier in feite de subsidiëring van een vooronderzoek van een steeds actuelere problematiek in grootsteden. De ervaring die wordt opgedaan met dit project zal door de stad Gent dan ook worden gedeeld met andere geïnteresseerden.

2. Dit initiatief past in het federaal grootstedenbeleid en doorkruist de Vlaamse bevoegdheid niet. Het plan past in het federaal beleidsdomein van de Duurzame Ontwikkeling.
3. De Vlaamse overheid participeert niet in het renovatieproject aangezien het om een privé-eigendom gaat.
4. Laat duidelijk zijn dat het hier gaat om een voorstudie voor een plan van aanpak voor de duurzame renovatie van een privaat woonblok. Het betreft hier dus geenszins sociale woningen. Dit is inderdaad de bevoegdheid van Vlaanderen.

Vraag nr. 113
van 23 april 2004
van de heer KRIS VAN DIJCK

Bouwgrondprijzen – Evolutie – Betaalbaarheid

Op 17 februari stelde ik de minister een uitgebreide schriftelijke vraag over het aantal sociale huurwoningen in de provincie Vlaams-Brabant en de wachtlijsten in Vlaanderen. Ik ontving een zeer uitgebreid antwoord, waaruit ik veel wijzer werd.

Wat onmiddellijk in het oog sprong, was de spectaculaire stijging van de prijzen voor bouwgronden in Vlaams-Brabant. In zijn antwoord stelde de minister dat de bouwgrondprijzen in Vlaams-Brabant stegen van 37 euro/m² in 1995 tot 83 euro/m² in 2002, of een stijging met 127 %, terwijl ze voor Vlaanderen stegen van 32 euro/m² naar 77 euro/m², of een stijging met 140 %.

Aansluitend op de vraag gaf de minister een zeer interessant overzichtje van de evolutie van de bouwgrondprijzen in Vlaams-Brabant per gemeente.

Volgende bijkomende vragen wil ik graag stellen.

1. Waaraan wijt de minister de spectaculaire grondprijsstijging?

Wat zijn de toekomstverwachtingen (daling – stabiel – stijging)?

2. Welke mogelijkheden bestaan er om de bouwgrondprijzen betaalbaar te houden?

Hoe kunnen we de eigen Vlaamse jonge gezinnen een soort van "vestigingsrecht" in de eigen gemeente geven? Dit klinkt misschien zwaar, maar op dit ogenblik is het een groot probleem dat de jongvolwassen kinderen van inwoners uit bijvoorbeeld de Rand of de Noorderkempen onmogelijk betaalbare grond kunnen kopen in hun eigen gemeente en dus "verdreven" worden naar goedkopere gebieden (Tienen, Limburg, ...) of naar goedkope (sociale) woningen in de grootsteden (Antwerpen).

Iedereen weet dat dit op lange termijn niet houdbaar is.

Wat is de beleidsvisie van de minister terzake?

3. Kan de minister het overzicht van de evolutie (van 1995 tot 2002) van de bouwgrondprijzen per gemeente voor heel Vlaanderen geven (opgesplitst per arrondissement en provincie)?

Antwoord

1. De bouwgrondprijzen in Vlaanderen zijn van het midden van de jaren '90 tot nu meer dan verdubbeld. Vooral naar het einde van de jaren '90 kenden de bouwgrondprijzen een sterke stijging. Vorig jaar was de stijging veel minder uitgesproken. Op basis van de cijfers van de eerste negen maanden van 2003 zijn de bouwgronden in 2003 gemiddeld maar 4 % duurder geworden. Per arrondissement zijn er wel een aantal opmerkelijke verschillen. In sommige arrondissementen zijn de bouwgrondprijzen in vergelijking met 2002 zelfs gedaald.

Over het algemeen kan worden gesteld dat de prijzevolutie voor de bouwgronden over het Vlaamse land volgens twee snelheden verloopt. In Vlaanderen zijn er een aantal arrondissementen met een gemiddeld zeer hoge bouwgrondprijs en andere met een gemiddeld lagere prijs, arrondissementen met een gemiddelde toename van de bouwgrondprijs en andere met een spectaculaire stijging van deze prijs.

Deze evoluties zijn volgens de Vlaamse Confederatie Bouw (2004) als volgt te verklaren. In een aantal arrondissementen zijn de bouwgronden

den wegens hun aantrekkelijke ligging sterk geëerd. Hun prijs ligt dan ook veel hoger dan het gemiddelde. Precies in een aantal van deze arrondissementen blijkt het stijgingspercentage nu een stuk gematigder, wat erop wijst dat een plafond werd bereikt. Dit is het geval voor onder andere de arrondissementen Mechelen, Sint-Niklaas en Halle-Vilvoorde. Niet toevallig zijn dit gebieden die goed gelegen zijn in het centrum van Vlaanderen.

In andere arrondissementen, waar de bouwgrondprijzen in 1995 nog vrij laag waren, zijn ze sindsdien enorm gestegen. Dit is voornamelijk het geval voor de Limburgse arrondissementen, waar de prijs meer dan verdrievoudigde, en voor een aantal West-Vlaamse arrondissementen. In arrondissementen met aanvankelijk lagere bouwgrondprijzen heeft zich dus een inhaalbeweging voorgedaan tegenover arrondissementen met aanvankelijk hogere bouwgrondprijzen. Ook hier blijkt de ligging een verklaring te bieden. De inhaalbeweging heeft voornamelijk betrekking op arrondissementen die buiten het economisch centrum van Vlaanderen zijn gelegen en in het algemeen voor de particulier minder aantrekkelijk zijn. (Zie ook vraag 3)

Omtrent de toekomstige evoluties inzake prijzen op de woningmarkt zijn de meningen verdeeld.

Enerzijds hebben de makelaars vertrouwen in de toekomst, wat betekent dat men verdere prijsstijgingen verwacht.

Volgens ERA (2002) ziet de toekomst voor België er in 2004 positief uit. De gemiddelde Belg verhuist éénmaal in de 32 jaar, maar ERA voorspelt dat dit cijfer zal dalen. Voorts verwacht de makelaarsgroep dat de vraag/aanbodverhouding gelijk zal blijven in de meeste markten zolang de intrestvoeten niet belangrijk wijzigen. Dat ligt niet direct in de verwachting.

Ook de Trends Vastgoedgids (2002, p. 9) stelt dat de Belgische residentiële markt in "blakende gezondheid" verkeert en dat de prijzen normaal gezien hun opgang zouden moeten voortzetten. Verder voorspellen zij: "Vraag is uiteraard hoe de economie in het algemeen en de werkgelegenheid in het bijzonder de ko-

mende jaren zullen evolueren. Ook het beursklimaat zal een doorslaggevende rol spelen. En ten slotte kan Brussel, en van de weeromstuit de naaste omgeving van de stad en vervolgens ook de andere provincies, profiteren van de uitbreiding van Europa. De barometer zal normaal gezien dus nog een tijdje op mooi weer staan".

Indien verondersteld wordt dat ook inzake de prijsevoluties een convergerende trend in de Europese landen zal doorzetten, kan in België een verdere prijsstijging worden verwacht.

Anderzijds verwacht Philippe Janssens van het vastgoedbureau Stadim dat de vastgoedprijzen niet verder zullen stijgen (De Morgen, 2004-02-25). Volgens hem bleef de vastgoedmarkt onder meer door de fiscale stimuli van overheidswege de afgelopen jaren, ondanks de hoge prijzen, op een hoog niveau draaien, maar lijkt de markt nu op zijn hoogtepunt te zijn aanbeland. En ook de forse prijsstijgingen hebben hun hoogtepunt bereikt. Die waren volgens Janssens vooral een gevolg van de daling van de rente, die zijn laagste punt in veertig jaar heeft bereikt, en van het opbod tussen de potentiële kopers van een eigen woonst. "De correctie op de markt is gebeurd. Misschien blijven de prijzen nog een tijdje op een hoog niveau, maar als de verkopers merken dat ze niet snel een koper vinden zal de correctie snel volgen."

2. Met betrekking tot betaalbare bouwgrondprijzen kan worden verwezen naar de resolutie betreffende de behoefte aan betaalbare bouwgronden (Stuk 748 (2000-2001), Nr. 3, 10 juli 2001).

1° Stimuleren van het aanbod bouwkavels in stedelijke gebieden

Het aanbod van sociale kavels wordt indirect gestimuleerd via de subsidies voor infrastructuurwerken. De infrastructuurwerken hebben betrekking op de wegnutrusting, het rioolnet, de openbare verlichting, het watervoorzieningsnet en de omgevingswerken. (Dit is een bevoegdheid Ruimtelijke Ordening.)

2° Renovatie stimuleren

Het stimuleren van de renovatie van bestaande woningen gebeurt via diverse maat-

regelen. Enerzijds zijn er een aantal ondersteunende maatregelen voor particulieren, zoals de verbeterings- en aanpassingspremie en de goedkope leningen bij de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij (VHM) en het Vlaams Woningfonds voor onder meer renovatiewerken.

De socialehuisvestingsmaatschappijen (SHM) werken ondertussen verder aan een inhaalprogramma voor de renovatie van sociale huurwoningen. Anderzijds worden eigenaars gestimuleerd en aangezet tot het uitvoeren van de noodzakelijke werken aan de woning via de implementatie van het instrumentarium van de kwaliteitsbewaking uit de Vlaamse Wooncode.

3° Sociale woonbehoeften op gemeentelijk niveau

Er wordt gestreefd naar een aanbod aan sociale woningen in elke gemeente. Het te creëren aanbod aan sociale koop- en huurwoningen en kavels dient evenwel afgestemd te worden op de lokale of regionale behoefte aan die verschillende types. Het lokaal woonbeleid en de uitbouw van een sociaal woningaanbod dienen te worden gebaseerd op een realistische en wetenschappelijk onderbouwde inschatting van de woonbehoeften.

Gemeenten die helemaal niet of slechts over een beperkt aanbod beschikken, worden gestimuleerd om, in overleg en samenwerking met de lokale SHM's, hun verantwoordelijkheid terzake op te nemen. Evenwel dient hierbij de gemeentelijke autonomie gerespecteerd te worden.

4° Instrumenten sociaal grondbeleid

Het grond- en pandenbeleid in het kader van de Vlaamse Wooncode werd via het besluit van de Vlaamse regering tot wijziging van de besluiten van de Vlaamse regering van 19 december 1996 met betrekking tot de subsidies van het Vlaams Gewest voor sociale huisvestingsprojecten hervormd, waardoor de initiatiefnemers van sociale woningen (huur, koop) een substantiële subsidie kunnen krijgen voor de verwerving van gronden en panden.

5° Verkavelingen

Met betrekking tot de sociale kavels is onder meer als voorwaarde gesteld dat de koper binnen een termijn van vijf jaar op de kavel moet bouwen.

Voor private kavels gelden nu in heel wat gemeenten lokale belastingen. (Dit is een bevoegdheid Ruimtelijke Ordening.)

6° Stimuleren van groepswooningbouw

Particuliere groepsbouw en groepsbewoning kan voor bepaalde groepen een aantrekkelijke en betaalbare huisvestingsmogelijkheid bieden.

Daarnaast zijn er de ondersteunende maatregelen zoals huursubsidie en de versoepeling van het aankopen van een sociale huurwoning door de huurders.

Naast de maatregelen in de sector van de (sociale) huisvesting heeft de Vlaamse regering de afgelopen jaren ook initiatieven genomen op andere vlakken om het wonen betaalbaar te houden. Deze behoren niet tot mijn bevoegdheid, maar ik geef ze aan omwille van de volledigheid en de complementariteit van de maatregelen.

Fiscale maatregelen

De Vlaamse regering heeft ondertussen haar bevoegdheid inzake de fiscaliteit bij verwerking aangewend om daar tot belangrijke verminderingen te komen (vermindering registratierechten, gratis verzekering tegen inkomensverlies).

Ook de schenkingsrechten werden aangepast zodat bouwgronden sneller kunnen "doorgegeven" worden aan de kinderen.

De tegemoetkomingen via de algemene personenbelasting op federaal niveau leveren de kopers of bouwers van de eigen eerste woning een groter financieel voordeel op.

Maatregelen inzake ruimtelijke ordening

Actief aanbodbeleid in de groot- en regionaalstedelijke gebieden

Via de reeds afgeronde en nog lopende afbakingsprocessen van de groot- en regionaalstedelijke gebieden wordt een woningprogramma opgesteld die voorziet in duizenden bijkomende woningen per stedelijk gebied. Waar nodig worden bestemmingen van het gewestplan herzien om meer woonzone te bestemmen.

Voor een overzicht van de reeds afgeronde plannen kan de Vlaamse volksvertegenwoordiger terecht op de website www.ruimtelijkeordering.be, doorklikken naar gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen. Eenzelfde oefening zal worden gedaan door de provincies voor de kleinstedelijke gebieden.

Versoepeling aansnijden van de woonuitbreidingsgebieden

Gemeenten hebben de mogelijkheid om via hun gemeentelijk ruimtelijk structuurplan op lokaal vlak het aanbod op de woonbehoefte af te stemmen. Om dit laatste te vergemakkelijken, is eind 2002 ook de omzendbrief in verband met het aansnijden van de woonuitbreidingsgebieden gewijzigd door minister van Ruimtelijke Ordening Van Mechelen (omzendbrief RO/2002/03 van 25/10/2002).

Opdat de bijkomende woonzones ook effectief op de markt zouden worden gebracht, beschikt de gemeente over diverse mogelijkheden: bouwverplichting, ordening gebieden met verplichte mix doelgroepen (zowel qua type woning als naar inkomen (bv. huur- of koopwoningen)), eigen verwerving of onteigening gronden, afspraken met verkavelaars omtrent het toewijzen van loten, ...

Ondersteunende instrumenten van het grond- en pandenbeleid

Via de maatregelen van het grond- en pandenbeleid is bijvoorbeeld financiering van strategische projecten mogelijk en worden gemeenten financieel ondersteund in de opmaak van een register van onbebouwde percelen (zicht hebben op het beschikbare aanbod is immers een vereiste om er zinvol te kunnen op ingrijpen).

Op basis van het register van onbebouwde percelen kan een gemeente zelf via een belasting de vrij liggende percelen mobiliseren. De mogelijkheid tot het heffen van deze belasting is overigens in het decreet op de ruimtelijke ordening opgenomen (art. 143). Momenteel beschikken een 120-tal gemeenten over een dergelijk register.

Opdat iemand prijsregulerend zou kunnen optreden inzake bouwgronden is een strategische inzet van een voldoende groot marktaandeel noodzakelijk. Voorzover de Vlaamse overheid dit al zou willen, dan zijn hiervoor zoveel middelen nodig dat dit in de praktijk niet haalbaar is. Daarom wordt momenteel ook maximaal met de privé samengewerkt om via PPS (publiek-private samenwerkingsverbanden) een groter aanbod woningen op de markt te brengen. Ik pleit er enerzijds in elk geval voor dat de volgende regering voldoende middelen ter beschikking stelt om een actief woonbeleid vanuit Vlaanderen te kunnen voeren. Anderzijds hebben ook de gemeenten een belangrijke rol in het stimuleren van een lokaal woonbeleid en aanbodbeleid. Uit analyse van het register van onbebouwde percelen van de gemeenten blijkt immers dat vooral gemeenten, steden, OCMW's, kerkfabrieken, socialehuisvestingsmaatschappijen, enzovoort nog wat gronden hebben liggen.

Ingrijpen in de overeenkomst bij de verkoop van onroerend goed is niet mogelijk op basis van het inkomensniveau van de koper, noch op basis van de woonplaats van de gegadigden.

3. Zie Bijlage

Vele statistieken in verband met (sociale) huisvesting vindt men op de website van de Vlaamse overheid:

http://aps.vlaanderen.be/statistiek/cijfers/stat_cijfers_wonen.htm

Gegevens over het register van onbebouwde percelen, de reeds opgemaakte en nog in onderzoek zijnde gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen voor de stedelijke gebieden en de strategische projecten gesubsidieerd in verband met het grond- en pandenbeleid vindt men op de website van www.ruimtelijkeordering.be.

Bijlage : prijsstijging per m² bouwgrond - referentiejaar 1995 en 20

Provincie	Arrondissement	Gemeente	Stijging	
Antwerpen	Antwerpen	AARTSELAAR	266,71	
		ANTWERPEN	39,26	
		BOECHOUT	147,47	
		BOOM	308,39	
		BORSBEEK	66,44	
		BRASSCHAAT	105,93	
		BRECHT	88,64	
		EDEGEM	143,15	
		ESSEN	123,4	
		HEMIKSEM	-9,01	
		HOVE	229,24	
		KALMTHOUT	158,41	
		KAPellen	53,06	
		KONTICH	78,74	
		LINT	177,41	
		MORTSEL	61,51	
		NIEL	849,47	
		RANST	329,05	
		RUMST	140,25	
		SCHELLE	378,9	
		SCHILDE	125,11	
		SCHOTEN	38,35	
		STABROEK	118,57	
		WIJNEGEM	195,54	
		WOMMELGEM	51,65	
		WUUSTWEZEL	110,3	
		ZANDHOVEN	91,8	
		ZOERSEL	186,01	
		ZWIJNDRECHT	31,51	
		MALLE	145,18	
		Mechelen	BERLAAR	245,07
			BONHEIDEN	241,48
			BORNEM	158,41
			DUFFEL	136,19
			HEIST-OP-DEN-BERG	149,58
			LIER	110,96
			MECHELEN	182,51
			NIJLEN	113,24
	PUTTE		117,94	
	PUURS		78,83	
	SINT-AMANDS	214,85		
	SINT-KATELIJNE-WAVER	164,08		

		WILLEBROEK	116,49
Turnhout		ARENDONK	363,23
		BAARLE-HERTOG	422,46
		BALEN	191,58
		BEERSE	172,88
		DESSEL	579,5
		GEEL	152,02
		GROBBENDONK	98,48
		HERENTALS	123,11
		HERENTHOUT	137,27
		HERSELT	75,67
		HOOGSTRATEN	317,02
		HULSHOUT	168,75
		KASTERLEE	203,77
		LILLE	146,44
		MEERHOUT	194,65
		MERKSPLAS	247,43
		MOL	250,69
		OLEN	248,5
		OUD-TURNHOUT	158,15
		RAVELS	263,59
		RETIE	211,07
		RIJKEVORSEL	121,61
		TURNHOUT	207,19
		VORSELAAR	170,56
		VOSELAAR	78,58
		WESTERLO	230,21
		LAAKDAL	230,69
Prov. Antwerpen			143,27
Vlaams-Brabant	Halle-Vilvoorde	ASSE	62,88
		BEERSEL	55,96
		BEVER	206,56
		DILBEEK	76,3
		GALMAARDEN	63
		GOOIK	76,22
		GRIMBERGEN	155,41
		HALLE	146,31
		HERNE	152,75
		HOEILAART	69,42
		KAMPENHOUT	-26,06
		KAPELLE-OP-DEN-BOS	181,85
		LIEDEKERKE	140,53
		LONDERZEEL	174,61
		MACHELEN	672,64
		MEISE	70,45
		MERCHTEM	122,33
		OPWIJK	110,62
		OVERIJSE	130,48
		PEPINGEN	197,48
		SINT-PIETERS-LEEUEW	52,19
		STEENOKKERZEEL	57,77
		TERNAT	126,26

		VILVOORDE	31,07
		ZAVENTEM	60,98
		ZEMST	127,39
		ROOSDAAL	131,22
		DROGENBOS	-12,47
		KRAAINEM	40,42
		LINKEBEEK	202,95
		SINT-GENESIUS-RODE	117,09
		WEMMEL	133,25
		WEZEMBEEK-OPPEM	46,97
		LENNIK	140,69
		AFFLIGEM	88,7
Leuven		AARSCHOT	129,16
		BEGIJNENDIJK	204,58
		BEKKEVOORT	305,84
		BERTEM	151,18
		BIERBEEK	108,93
		BOORTMEERBEEK	74,63
		BOUTERSEM	110,6
		DIEST	94,18
		GEETBETS	107,83
		HAACHT	103,14
		HERENT	103,48
		HOEGAARDEN	255,27
		HOLSBEEK	106,59
		HULDENBERG	107,18
		KEERBERGEN	107,3
		KORTENAKEN	266,13
		KORTENBERG	57,47
		LANDEN	160,81
		LEUVEN	262,15
		LUBBEEK	141,81
		OUD-HEVERLEE	81,93
		ROTSELAAR	172,15
		TERVUREN	109,12
		TIENEN	164,96
		TREMELO	137,14
		ZOUTLEEuw	95,35
		LINTER	142,15
		SCHERPENHEUVEL-ZICHEM	172,4
		TIELT-WINGE	121,65
		GLABBEEK	58,15
Prov. Vlaams-Brabant*			126,75
West-Vlaanderen	Brugge	BEERNEM	180,04
		BLANKENBERGE	117,39
		BRUGGE	155,6
		DAMME	135,09
		JABBEKE	40,82
		OOSTKAMP	156,57
		TORHOUT	178,07
		ZEDELGEM	139,67
		ZUIENKERKE	221,24

	KNOKKE-HEIST	309,55
Diksmuide	DIKSMUIDE	307,68
	HOUTHULST	161,43
	KOEKELARE	74,05
	KORTEMARK	167,09
	LO-RENINGE	76,28
Ieper	IEPER	265,98
	MESEN	216,91
	POPERINGE	64,08
	WERVIK	112,72
	ZONNEBEKE	216,27
	HEUVELLAND	50,01
	LANGEMARK-POELKAPELLE	243,2
	VLETEREN	314,22
Anzegem	ANZEGEM	102,63
	AVELGEM	117,17
	DEERLIJK	79,39
	HARELBEKE	121,17
	KORTRIJK	89,44
	KUURNE	116,06
	LENDELEDE	131,46
	MENEN	128,01
	WAREGEM	168,96
	WEVELGEM	82,87
	ZWEVEGEM	161,98
	SPIERE-HELKIJN	313,17
Oostende	BREDENE	274,35
	GISTEL	232,66
	ICHTEGEM	153,61
	MIDDELKERKE	400,49
	OOSTENDE	162,27
	OUDENBURG	189,33
	DE HAAN	162,92
Roeselare	HOOGLEDE	244,76
	INGELMUNSTER	243,71
	IZEGEM	124,28
	LEDEGEM	115,28
	LICHTERVELDE	215,4
	MOORSLEDE	84,79
	ROESELARE	133,5
	STADEN	70,81
Tielt	DENTERGEM	167,05
	MEULEBEKE	132,41
	OOSTROZEBEKE	88,75
	PITTEM	51,14
	RUISELEDE	55,91
	TIELT	384,65
	WIELSBEKE	178,49
	WINGENE	193,78
	ARDOOIE	247,08
Veurne	ALVERINGEM	149,15
	DE PANNE	190,3
	KOKSIJDE	57,62

		NIEUWPOORT	160,11
		VEURNE	294,17
Prov. West-Vlaanderen*			148,3
Oost-Vlaanderen	Aalst	AALST	64,3
		DENDERLEEUEW	90,69
		GERAARDSBERGEN	173,93
		HAALERT	91,68
		HERZELE	119,2
		LEDE	156,78
		NINOVE	90,95
		SINT-LIEVENS-HOUTEM	137,47
		ZOTTEGEM	130,94
		ERPE-MERE	78,66
	Dendermonde	BERLARE	135,16
		BUGGENHOUT	84,64
		DENDERMONDE	139,48
		HAMME	116,61
		LAARNE	113,77
		LEBBEKE	67,71
		WAASMUNSTER	123,09
		WETTEREN	89,02
		WICHELEN	108,65
		ZELE	185,49
	Eeklo	ASSENEDE	115,98
		EKLO	185,41
		KAPRIJKE	86,57
		MALDEGEM	229,31
		SINT-LAUREINS	80,25
		ZELZATE	63,19
	Gent	AALTER	117,38
		DEINZE	194,77
		DE PINTE	243,82
		DESTELBERGEN	55,22
		EVERGEM	119,98
		GAVERE	133,42
		GENT	67,89
		KNESSELARE	15,2
		LOCHRISTI	223,72
		LOVENDEGEM	115,86
		MELLE	132,47
		MERELBEKE	110,34
		MOERBEKE	122,94
		NAZARETH	204,48
		NEVELE	99,23
		OOSTERZELE	144,23
		SINT-MARTENS-LATEM	111,77
		WAARSCHOOT	101,67
		WACHTEBEKE	240,27
		ZOMERGEM	32,56
		ZULTE	186,15
	Oudenaarde	KRUISSHOUTEM	172,28
		OUDENAARDE	78,71

		RONSE	88,77
		ZINGEM	134,33
		BRAKEL	130,22
		KLUISBERGEN	141,32
		WORTEGEM-PETEGEM	177,03
		HOREBEKE	168,16
		LIERDE	69,13
		MAARKEDAL	166,18
		ZWALM	141,97
Sint-Niklaas		BEVEREN	131,22
		KRUIBEKE	249,63
		LOKEREN	79,9
		SINT-GILLIS-WAAS	141,86
		SINT-NIKLAAS	138
		STEKENE	111,51
		TEMSE	121,01
Prov. Oost-Vlaanderen*			115,52
Limburg	Hasselt	AS	164,84
		BERINGEN	233,51
		DIEPENBEEK	191,33
		GENK	53,11
		GINGELOM	206,08
		HALEN	140,77
		HASSELT	216,8
		HERK-DE-STAD	121,45
		LEOPOLDSBURG	126,59
		LUMMEN	168,89
		NIEUWERKERKEN	618,11
		OPGLABBEEK	268,93
		SINT-TRUIDEN	135,97
		TESSENDERLO	178,17
		ZONHOVEN	243,41
		ZUTENDAAL	267,18
		HAM	212,07
		HEUSDEN-ZOLDER	190,22
	Maaseik	BOCHOLT	284,69
		BREE	269
		KINROOI	159,49
		LOMMEL	301,92
		MAASEIK	201,68
		NEERPELT	222,03
		OVERPELT	187,9
		PEER	241,02
		HAMONT-ACHEL	268,04
		HECHTEL-EKSEL	274,84
		HOUTHALLEN-HELCHTEREN	263,73
		MEEUWEN-GRUITRODE	232,95
		DILSEN-STOKKEM	192,77
		MAASMECHELEN	223,05
	Tongeren	ALKEN	208,42
		BILZEN	222,15
		BORGLOON	157,41

HEERS	133,36
HERSTAPPE	0
HOESELT	87,29
KORTESSEM	43,97
LANAKEN	276,9
RIEMST	172,11
TONGEREN	206,25
WELLEN	378,27
VOEREN	128,17
Prov. Limburg*	196,91
Vlaanderen*	140,1

*: de geaggregeerde cijfers werden berekend op basis van het totaal aantal verkochte m² bouwgrond binnen de betrokken entiteit.

bron: STADIM

JEF TAVERNIER

VLAAMS MINISTER
VAN LEEFMILIEU, LANDBOUW EN
ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

Vraag nr. 132
van 26 maart 2004
van de heer JACKY MAES

IWVA-project "Torreele" Oostduinkerke – Grondwaterheffing

De Intercommunale Waterleidingsmaatschappij van Veurne-Ambacht (IWVA) heeft bezwaar ingediend tegen een gedeelte van de opgelegde heffing op de winning van grondwater, meer bepaald op de winning in Sint-André in Oostduinkerke. Het volume van 2.278.149 m³ bevat immers 707.408 m³ aan infiltratiewater, waarvoor mijns inziens de heffing onterecht ingesteld wordt, aangezien het oppomping betreft van voorheen geïnfiltriseerd water.

Het doel van het project "Torreele" is namelijk spaarzaam gebruik van grondwater en stimuleren van duurzame alternatieven. Het betreft het terugwinnen van het infiltratiewater, en niet van grondwater. Infiltratiewater wordt geproduceerd uitgaande van rioolwatereffluent om te bevloeien in de duinen. Na veertig dagen wordt het water opnieuw opgepompt en na behandeling verdeeld als drinkwater.

Door de zware grondwaterheffing wordt de rendabiliteit van dit project gehypothekeerd. Want door beide heffingen (grondwaterheffing en afvalwaterheffing) komt de belasting op 14 eurocent per kubieke meter water, of 33 % van de reële productiekosten. De Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) heeft gesteld dat, vermits IWVA water infiltreert op de plaats waar het grondwater opgepompt wordt, het gerechtvaardigd zou zijn om de geïnfiltreerde hoeveelheid water in mindering te brengen.

Voormalig minister Ludo Sannen heeft verklaard op 26 juni 2003 voor een oplossing te willen zorgen, maar tot nu toe viel er nog geen beslissing, ondanks het positief advies van de VMM.

Wordt er een oplossing uitgewerkt voor het dossier van de IWVA inzake de heffing op de winning van grondwater ? Zo ja, welke ?

Antwoord

De problematiek rond het bedrijf is hier reeds verschillende keren in de commissie aan bod gekomen. Ik wil om te beginnen stellen dat IWVA bij aanvang van het infiltreren wist dat een heffing betaald zou moeten worden.

Ik wil echter stellen dat ik voorstander ben van het geven van een vrijstelling aan bedrijven - en dus niet alleen drinkwaterbedrijven - die grondwater oppompen voorzover ze ook water infiltreren in

dezelfde grondwaterlaag. Het spreekt natuurlijk voor zich dat hiervoor de nodige sluitende bepalingen moeten worden ingevoerd.

Toenmalig minister Sannen had zich inderdaad geëngageerd om een aantal aspecten te onderzoeken. De administratie heeft bijgevolg in de loop van november 2003 een voorstel voorgelegd dat weliswaar enkel was toegespitst op de drinkwatermaatschappijen. Dit voorstel hield in dat drinkwaterbedrijven die water infiltreren, voor het geïnfiltreerde deel een heffingsvrijstelling kregen voor de winning van grondwater.

Dit voorstel kon echter niet meer worden meegenomen met de toenmalige begrotingsbesprekingen aangezien deze toen al aan de gang waren. De volgende legislatuur kan het echter wel worden gerealiseerd.

Vraag nr. 145
van 30 april 2004
van de heer **GILBERT VANLEENHOVE**

Windturbinepark Thorntonbank – Studieopdrachten

Op mijn schriftelijke vraag van 13 februari 2004 (nr. 108) betreffende het wetenschappelijk onderzoek naar de gevolgen van de inplanting van een windmolenpark op de Thorntonbank kreeg ik slechts een gedeeltelijk antwoord van de voorganger van de minister, minister Ludo Sannen.

Mag ik de minister daarom vragen nog een gedetailleerde lijst te willen bezorgen van de concrete studies die terzake ondertussen werden uitgevoerd en/of van de nog niet voltooide studies waarvoor er opdracht werd gegeven, in beide gevallen uitgesplitst naar overheidsinstellingen, universiteiten, onderzoekscentra, privé-studiekantoren, enzovoort?

Antwoord

Met betrekking tot de inplanting van een windmolenpark op de Thorntonbank heb ik geen enkele studieopdracht aan externe onderzoeksinstituten gegeven.

Wel heeft het Departement voor Zeevisserij (DvZ) van het Centrum voor Landbouwkundig Onderzoek (CLO), dat onder mijn bevoegdheid als Vlaams Landbouw- en Visserijminister valt, een studie uitgevoerd in opdracht van Ecolas en C-Power. De titel

van deze studie luidt: "De analyse van macro- en epibenthos en geëxploiteerde visbestanden in en rond het gepland offshore-windmolenpark op de Thornton Bank". De studie werd afgerond in januari 2003 en geeft een beschrijving van de paai- en kweekgebieden, de pre- en postrekruteringsfase en het benthos, kwantificeert de visserijactiviteiten in het gebied en formuleert voorstellen voor aquacultuur.

Dit departement heeft in 2002 twee gelijkaardige milieueffectrapportages opgesteld voor het project Seanergy op de Vlakte van de Raan en voor het project C-Power op de Wenduinebank.

II. VRAGEN WAARVAN DE REGLEMENTAIRE TERMIJN VERSTREKEN IS EN WAAROP NOG NIET WERD GEANTWOORD (Reglement artikel 81, 6)

MARLEEN VANDERPOORTEN

VLAAMS MINISTER
VAN ONDERWIJS EN VORMING

Vraag nr. 65
van 13 februari 2004
van de heer **JORIS VAN HAUTHEM**

Buitenlandse reizen – Overzicht

Geregeld ondernemen leden van de regering, leden van hun kabinet of ambtenaren van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap een buitenlandse reis. Vaak stellen wij vast dat zij bij dergelijke gelegenheden worden vergezeld door soms zeer uitgebreide delegaties.

Graag kreeg ik voor de voorbije legislatuur de volgende informatie.

1. Welke buitenlandse reizen hebben er in de voorbije legislatuur, tot einde 2003, plaatsgevonden onder leiding van de minister, een lid van zijn/haar kabinet of een ambtenaar van het ministerie dat onder zijn/haar toezicht staat?
2. Wat waren de duur en de kostprijs van die buitenlandse reizen?
3. Op welk budget werd de kostprijs van die reizen aangerekend?

4. Hoe groot waren de delegaties bij elk van die reizen ?

5. Waren er personen vreemd aan het kabinet of de administratie aanwezig en zo ja, in welke hoedanigheid?

Door wie werden de reiskosten betaald van die personen ?

6. Werden er buitenlandse reizen geheel of gedeeltelijk door derden betaald ? Zo ja, door wie ?

7. Zijn de kosten volgens de minister te verantwoorden in het licht van het resultaat ?

N.B. Deze vraag werd gesteld aan alle ministers (Somers vraag nr. 35, Landuyt nr. 49, Vanderpoorten nr. 65, Van Mechelen nr. 92, Van Grembergen nr. 91, Bossuyt nr. 241, Sannen nr. 114, Byttebier nr. 82, Ceysens nr. 57, Keulen nr. 84).

(*Reeds beantwoord: Van Mechelen, BVA nr. 12 van 14 mei 2004, blz. 2114; Van Grembergen, Bossuyt, Byttebier en Keulen, BVA nr. 13 van 28 mei 2004, resp. blz. 2189, 2206, 2233 en 2274; Ceysens, BVA nr. 14 van 1 juni 2004, blz. 2400; Sannen: zie blz. 2819 – red.*)

**Vraag nr. 90
van 30 april 2004
van mevrouw BRIGITTE GROUWELS**

Brusselse Nederlandstalige leerlingen – Uitstroom naar Rand

De invoering van het gelijkeonderwijskansendecreet heeft voor een aantal problemen gezorgd, maar heeft ook bestaande problemen in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel extra scherp gesteld.

Naast de inschrijvingsmoeilijkheden die ze ondervonden, zijn Nederlandstalige ouders erg ongerust over de kwaliteit van het Nederlandstalig onderwijs in Brussel wegens de erg hoge aanwezigheid van anderstalige leerlingen. In sommige Nederlandstalige scholen is het aantal Nederlandstalige leerlingen erg laag.

Dat probleem is niet nieuw. Het wordt wel extra benadrukt door de bepaling in het decreet dat leer-

lingen die in het bezit zijn van een getuigschrift van het Nederlandstalig basisonderwijs, in het secundair onderwijs beschouwd worden als leerlingen waarvan de thuistaal het Nederlands is.

Deze bepaling beantwoordt niet aan de realiteit in het Brusselse Hoofdstedelijke gewest. Veel andersstalige leerlingen hebben constante taalondersteuning nodig, ook in het secundair onderwijs. Ze hebben vaak te kampen met taalachterstand die voor ernstige leermoeilijkheden kan zorgen. Dit komt uiteraard niemand in de klas ten goede, ook de Nederlandstalige leerlingen niet.

Sommige Nederlandstalige ouders die in het Brusselse Hoofdstedelijke gewest wonen, sturen hun kinderen naar scholen in het Vlaamse gewest (vooral naar de Vlaamse Rand rond Brussel) of overwegen dat te doen. Deze tendens zou vooral het secundair onderwijs betreffen. Deze ouders vinden dat ze op die manier een grotere kwaliteitsgarantie krijgen.

Vandaar mijn volgende vraag.

Hoeveel leerlingen uit het secundair onderwijs zijn gedomicilieerd in het Brusselse Hoofdstedelijke gewest maar lopen school in het Vlaamse gewest ?

Graag een opsplitsing naar studierichting (ASO/KSO, TSO, BSO).

**Vraag nr. 91
van 30 april 2004
van de heer WALTER VANDENBOSSCHE**

BuSO Brussel – Personeelssituatie

Het Arbeidsmarktrapport van het departement Onderwijs van 2003 bevestigde wat wij in Brussel reeds jaren weten : er blijft een tekort aan leraren. Anders dan in Vlaanderen, waar men in de komende jaren verwacht dat het tekort zal worden weggewerkt, zal het in Antwerpen en Brussel een probleem blijven. Die redenering zou kunnen worden doorgetrokken naar andere Vlaamse grote steden.

Brussel kampt niet enkel met een tekort aan instromende leerkrachten, er is ook een enorm verloop van het bestaande lerarenkorps en er is een groter probleem dan in Vlaanderen om de juiste leerkracht, met de vereiste kwalificaties, op de juiste plaats te krijgen. In die context lijkt vooral in het buitenge-

woon secundair onderwijs (BuSO) in Brussel (en dus vermoedelijk ook in andere grote steden) een probleem te rijzen. Vanuit het Brusselse werkveld komen alarmerende berichten over vooral leerkrachten algemene vakken met een licentiediploma die systematisch uit het BuSO zouden vertrekken naar het ASO wegens de significant lagere lonen in het BuSO. Licentiaten in het BuSO worden, anders dan hun collega's in het ASO, betaald op het niveau van regenten. Dit terwijl uit een recentelijk in opdracht van het departement Onderwijs uitgevoerde loonstudie blijkt dat "een aanzet moet worden gegeven tot alternatieve vormen van differentiatie zoals bijvoorbeeld toeslagen voor knelpuntregio's en schaarstefuncties".

1. Gaan de significante verschillen tussen BuSO en ASO in de lonen van gelijkgekwalificeerde leraren terug op een doelbewuste politiek en vanuit welke beweegredenen wordt die gevoerd ?
2. Erkent de minister het boven geschetste probleem in het Brusselse BuSO wat het invullen van vacante betrekkingen betreft ?

Zijn er ook indicaties van een lagere tevredenheid over de eigen job bij leerkrachten BuSO en zo ja, bij welke categorieën leerkrachten ?

Is er een groter personeelsverloop in het BuSO dan in BSO, TSO en ASO ?

3. Welke initiatieven zijn door de minister reeds gepland met betrekking tot een gedifferentieerde betoelaging voor knelpuntregio's en schaarstefuncties ?

Welke specifieke maatregelen zijn er gepland voor het Brusselse onderwijs en meer bepaald voor het BuSO ?

JEF TAVERNIER

VLAAMS MINISTER
VAN LEEFMILIEU, LANDBOUW EN
ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

Vraag nr. 151
van 2 juni 2004
van de heer PAUL WILLE

NV Indaver – Cross-border-lease

Ik verwijs naar mijn interpellatie over dit onderwerp (Handelingen C141 van 2 maart 2004, blz. 1-4).

In zijn antwoord beweert de minister dat de cross-border-lease bij Indaver NV enkel gaat over de capaciteitsrechten van roosterovens 1 en 2 op de Indaver-site in Doel (Beveren-Waas).

Indien dit zo is, waarom werd er dan op voorhand, zoals ook de NMBS heeft gedaan, bij de OVAM gevraagd of deze transacties wel onder het bodemsaneringsdecreet vielen ?

Het antwoord van de OVAM was terecht negatief, omdat een dergelijke transactie niet in de opsomming valt van artikel 2.18 van het bodemsaneringsdecreet en dit laatste beperkend moet worden geïnterpreteerd, aangezien deze definitie van "overdracht" verschilt van het gemeenrecht. Het was dus wel degelijk de bedoeling om onroerende goederen in een cross-border-leaseoperatie te steken. Of niet soms ? Dit op zich is geen bewijs dat de cross-border-lease van onroerend goed zou doorgegaan zijn, maar het was wel de bedoeling.

Welke onroerende goederen was de NV Indaver van plan via cross-border-lease te vervreemden ? En waarom is dit niet gebeurd ?

Vraag nr. 153
van 2 juni 2004
van de heer PAUL WILLE

Vergunningen – Datering

Volgens diverse mondelinge en formele verklaringen van hogere ambtenaren van de administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer (Aminal) en van de Vlaamse openbare instellingen (VOI) in de sector Leefmilieu, alsmede van ex-kabinetleden van de minister van Leefmilieu, bestond of bestaat nog (?) volgende praktijk bij het Leefmilieukabinet met betrekking tot de data of uitspraken in beroep door de Vlaamse minister van Leefmilieu. Deze uitspraken in beroep betreffen Vlaamse vergunningen, beroepen op conformiteitsverklaringen en dies meer.

Het Vlaamse en het milieuvergunningendecreet bepalen net als het Vlaamse dat het overschrijden van de termijn in beroep van rechtswege leidt tot een stilzwijgende vergunning - of afwijzing naargelang

de strekking van het beroep. Éénmaal een bepaalde datum overschreden, houdt de beroepsmacht van de minister op. Uitspraken in beroep na het verstrijken van de termijn kunnen geen rechtsgevolgen hebben. Zo leidt een uitspraak in beroep die een weigering van vergunning inhoudt na het verstrijken van de termijn, toch tot een stilzwijgende vergunning.

Toch worden, aldus bovenvermelde verklaringen, tal van uitspraken gedaan na de vervaltermijn. De ministeriële besluiten worden dan geantidateerd om op die wijze (schijnbaar) te ontsnappen aan de termijnen van verval. Het antidateren van officiële openbare aktes, wat ministeriële uitspraken in beroep toch zijn, om aan de reglementering te ontsnappen, is volgens vaststaande rechtspraak van het Hof van Cassatie valsheid in geschrifte. Dat is strafbaar. Het gebruik, later (?), van deze valse stukken is dat ook. Bovendien schept dit bij de burger uiteraard een bijzonder grote rechtsonzekerheid.

Graag had ik dan ook van de minister antwoord op volgende vragen.

1. Is de minister hiervan op de hoogte ?

In sommige gevallen zou men de antidatering kunnen bewijzen (schriftelijk) !

Of spreken bedoelde ambtenaren en kabinetsleden de waarheid niet ? Waarom zouden ze dat doen ?

2. Vraagt de minister hieromtrent een gerechtelijk onderzoek, of wacht hij tot een parlementslid dat doet ?

**III. VRAGEN WAARVAN
DE REGLEMENTAIRE TERMIJN
VERSTREKEN IS MET
TEN MINSTE TIEN WERKDAGEN
EN DIE OP VERZOEK
VAN DE VRAAGSTELLERS WERDEN
OMGEZET IN VRAGEN OM UITLEG
(Reglement artikel 81, 4)**

Nihil

REGISTER

Nr.	Datum	Vraagsteller	Onderwerp	Blz.
B. SOMERS, minister-president van de Vlaamse regering				
41	20.04.2004	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Overheidscommunicatie sperperiode – Campagne P. Ceysens</i>	2778
42	23.04.2004	J. Loones	<i>"175 jaar België" – Steun Vlaamse regering</i>	2575
43	23.04.2004	E. Glorieux	<i>Gewestelijk Expresnet – Stand van zaken</i>	2576
R. LANDUYT, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme				
57	12.03.2004	K. Van Overmeire	<i>Samenwerkingsakkoord met Cuba – Opzet</i>	2779
61	26.03.2004	J. De Roo	<i>Knelpuntberoepen – Stand van zaken</i>	2779
62	26.03.2004	R. Van Cleuvenbergen	<i>VDAB-begeleidingsprogramma gedetineerden – Gevangenis Hasselt</i>	2780
63	16.04.2004	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Opleidingscheques – Cultuurcentra</i>	2577
M. VANDERPOORTEN, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming				
37	05.12.2003	F. Vermeiren	<i>Ingenieursopleidingen – Stimuli</i>	2781
41	12.12.2003	C. Decaluwe	<i>Ministerie Vlaamse Gemeenschap – ICT-infrastructuur</i>	2785
43	16.12.2003	F. Dewinter	<i>Overheidsopdrachten – Consultancybureaus</i>	2785
50	16.01.2004	R. Van Cleuvenbergen	<i>Onregelmatig samengestelde adviesorganen – Adviezen</i>	2786
55	30.01.2004	C. Decaluwe	<i>Leerlingenvervoer West-Vl. – Gemeentelijke tegemoetkomingen</i>	2786
61	10.02.2004	K. Van Dijck	<i>Fruitactie Leuvense scholen – Opzet</i>	2786
62	13.02.2004	J. Maes	<i>Deeltijds kunstonderwijs – Inschrijvingsgeld senioren</i>	2787
63	13.02.2004	J. De Meyer	<i>Onderwijs – Organieke en budgettaire omkadering</i>	2788
○ 65	13.02.2004	J. Van Hauthem	<i>Buitenlandse reizen – Overzicht</i>	2854
71	27.02.2004	R. Van Cleuvenbergen	<i>Mandaten beheers- en bestuursorganen – MIV-voordrachten</i>	2791
72	27.02.2004	A. Moreau	<i>Onderwijs en politiek – Regels en maatregelen</i>	2791
74	05.03.2004	M. Dillen	<i>Resolutie onderwijsinfrastructuur – Stand van zaken</i>	2793
81	19.03.2004	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Basisschool Komen – Stand van zaken</i>	2794
86	26.03.2004	J. De Roo	<i>Vlaamse studenten in het buitenland – Stand van zaken</i>	2795
87	02.04.2004	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Leerlingencijfers – Stand van zaken</i>	2798
88	02.04.2004	J. Stassen	<i>Roken op school – DIGO-subsidies en werkingskosten</i>	2801
89	16.04.2004	J. Van Brusselen	<i>Kasteel Ieperman Wilrijk – Stand van zaken</i>	2578
○ 90	30.04.2004	B. Grouwels	<i>Brusselse Nederlandstalige leerlingen – Uitstroom naar Rand</i>	2855
○ 91	30.04.2004	W. Vandebossche	<i>BuSO Brussel – Personeelssituatie</i>	2855

D. VAN MECHELEN, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Ruimtelijke Ordening, Wetenschappen en Technologische Innovatie

107	19.03.2004	J. Sauwens	<i>Begroting 2004 – BGO-cijfers</i>	2802
112	26.03.2004	E. Matthijs	<i>Bedrijventerrein Rieme-Noord – Bestemming</i>	2802
113	26.03.2004	D. Guns	<i>Heffing leegstand – Mede-eigenaars</i>	2804
114	02.04.2004	R. Van Cleuvenbergen	<i>Domein Molenberg Lanaken – Aankoop</i>	2806
115	02.04.2004	J. Malcorps	<i>Natuurgebied De Bonte Hanek (Schoten) – Overdracht</i>	2807
116	02.04.2004	G. Vanleenhove	<i>Steunpunten beleidsrelevant onderzoek – Evaluatie</i>	2578
117	02.04.2004	A.-E. Bogaert	<i>Luchthaven Deurne – PPS-dossier (2)</i>	2809
118	16.04.2004	B. De Smet	<i>Studentenkamers – Verhuur aan asielzoekers</i>	2580
119	16.04.2004	A.-E. Bogaert	<i>Masterplan Antwerpen – Uitvoering via PPS – NV BAM</i>	2812
120	20.04.2004	J. Sauwens	<i>Overheidsrekeningen – Statuut Aquafin</i>	2816
121	30.04.2004	J. De Roo	<i>BPA-initiatief individuele bedrijven – Kosten</i>	2581
122	30.04.2004	M. van den Abeelen	<i>Kleine bospercelen – Vrijstelling successierechten</i>	2581
123	30.04.2004	J. Loones	<i>Vlaamse Opera – Verbouwingsplannen</i>	2817
124	30.04.2004	D. De Cock	<i>Eurovignet – Marktwagens</i>	2582
125	30.04.2004	J. Van Brusselen	<i>Scheldekaaien en Loodsgebouw Antwerpen – Stand van zaken</i>	2818
128	14.05.2004	J. Van Brusselen	<i>A12-oprit Ekersesteenweg Antwerpen – Stortplaats</i>	2583
129	17.05.2004	J. Sauwens	<i>NV Tunnel Liefkenshoek – Vervroegde betaling concessievergoeding</i>	2584

P. VAN GREMBERGEN, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken

226	19.09.2003	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Wezembeek-Oppem – Aantal gemeenteraadsvergaderingen</i>	2586
119	26.03.2004	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Geroofde kunstwerken – Restitutie</i>	2587
120	02.04.2004	R. Van Cleuvenbergen	<i>Beschermde kerk Sluizen – Instandhouding</i>	2589
121	02.04.2004	M. Van Hecke	<i>Cultuursubsidies Nationale Loterij – Verdeling</i>	2589
122	02.04.2004	K. Van Dijck	<i>Gemeenten – Inspraak van burgers (2)</i>	2596
123	02.04.2004	J. Van Brusselen	<i>Militair Hospitaal Antwerpen – Stand van zaken</i>	2597
124	02.04.2004	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Hippodroom Sterrebeek – Breughelproject</i>	2598
△ 125	14.04.2004	J. Van Brusselen	<i>Kasteel Ieperman Wilrijk – Stand van zaken</i>	2598
126	20.04.2004	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Linkebeek – Ontslag gemeenteraadslid</i>	2600
127	20.04.2004	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Paleis voor Schone Kunsten – Taalgebruik (2)</i>	2601
128	20.04.2004	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Faciliteitengemeenten – Franstalige theatervoorstellingen</i>	2601
129	23.04.2004	A.-E. Bogaert	<i>Toeristische infrastructuur Oostende – SIF-middelen</i>	2602
130	23.04.2004	J. Sauwens	<i>Kerkorgel Beringen – Restauratiedossier</i>	2603
131	23.04.2004	B. Verstraete	<i>Bescherming stads- en dorpsgezichten – Opheffing</i>	2604
132	30.04.2004	J. Loones	<i>Vlaamse Opera – Auditbureau</i>	2605
133	30.04.2004	J. Loones	<i>Vlaamse Opera – Steun Operastudio</i>	2613

△ 134	30.04.2004	J. Loones	<i>Vlaamse Opera – Verbouwingsplannen</i>	2613
135	30.04.2004	W. Vandebossche	<i>Feestcheques "Vlaanderen Feest" – Brusselse gemeenten</i>	2618
136	30.04.2004	D. De Cock	<i>Programmering culturele centra – Amateurgezelschappen</i>	2618
137	30.04.2004	D. Ramoudt	<i>Autonome gemeentebedrijven – Filialisering</i>	2620
△ 138	30.04.2004	J. Van Brusselen	<i>Scheldekaaien en Loodsgebouw Antwerpen – Stand van zaken</i>	2622
139	05.05.2004	J. Loones	<i>Plantentuin Meise – Naleving beschermingsvoorschriften</i>	2625
140	07.05.2004	J. Sauwens	<i>Alden Biesen – Masterplan – Beter Bestuurlijk Beleid</i>	2627
141	14.05.2004	K. Van Dijk	<i>Kinderboekenbeurs Bologna – Vlaamse Avond</i>	2628
142	02.06.2004	N. De Gryze	<i>Centrum voor Vlaamse Cultuur in Zuid-Afrika – Subsidiëring</i>	2629
143	02.06.2004	N. De Gryze	<i>Verdwenen Iraakse Kunstwerken – Vlaanderen</i>	2630
144	02.06.2004	N. De Gryze	<i>Basilea-project Gent – Stand van zaken</i>	2631

G. BOSSUYT, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie

288	26.03.2004	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Zwerfvuil – Knelpunten</i>	2632
289	26.03.2004	J. De Roo	<i>Geplande fietspaden 2004 – Oost-Vlaanderen</i>	2632
290	02.04.2004	A.-E. Bogaert	<i>Gewestelijk Expresnet – Betrokkenheid – Aalst</i>	2634
291	02.04.2004	A.-E. Bogaert	<i>Masterplan Antwerpen – Uitvoering via PPS (2)</i>	2636
292	02.04.2004	D. Holemans	<i>Zandwinningsput De Zuurhoek Vinderhoute – Bestemming</i>	2639
293	02.04.2004	M. van den Abeelen	<i>Brugvoegen – Normen</i>	2640
294	02.04.2004	J. Van Brusselen	<i>Heraanleg Schijnpoortweg Antwerpen – Coördinatie met De Lijn</i>	2642
295	02.04.2004	K. Van Dijk	<i>Werken Antwerpse Ring en Leien – Meerkosten</i>	2644
296	02.04.2004	D. Holemans	<i>Busverbinding Drongen-Mariakerke – Stand van zaken</i>	2645
297	02.04.2004	A.-E. Bogaert	<i>Verruiming Westerschelde – Stand van zaken (2)</i>	2646
298	02.04.2004	M. Van den Eynde	<i>Kruispunten Boterlaarbaan Deurne – Veiligheid</i>	2650
299	02.04.2004	J. Van Brusselen	<i>A12-oprit Ekersesteenweg Antwerpen – Stortplaats</i>	2651
300	16.04.2004	A.-E. Bogaert	<i>Masterplan Antwerpen – Oosterweelverbinding</i>	2651
301	16.04.2004	A.-E. Bogaert	<i>Werken NV Zeekanaal Bornem – Vervuilde baggerspecie</i>	2654
302	20.04.2004	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Spoorwegbrug lijn 54 – Aandrijving</i>	2656
303	23.04.2004	J. Van Hauthem	<i>SAVE-borden – Stand van zaken</i>	2657
304	23.04.2004	J. Sauwens	<i>De Lijn – Abonnementen derdebetalerssysteem (2)</i>	2658
△ 305	23.04.2004	E. Glorieux	<i>Gewestelijk Expresnet – Stand van zaken</i>	2658
306	23.04.2004	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Chroomzuurongeval N16 Puurs-Bornem – Bodemonderzoek</i>	2660
307	23.04.2004	J. Loones	<i>Elektriciteitsverbruik – Fonds bevordering tweevoudig uurtarief</i>	2660
308	23.04.2004	J. Sauwens	<i>Gewestelijk Expresnet – Samenwerkingsakkoord</i>	2661
309	23.04.2004	J. Sauwens	<i>De Lijn – Leasingschulden</i>	2662
310	30.04.2004	A. Van Nieuwerkerke	<i>Natuurvriendelijke oeverversteving – West-Vlaanderen</i>	2664
311	30.04.2004	J. Van Brusselen	<i>Scheldekaaien en Loodsgebouw Antwerpen – Stand van zaken</i>	2665

312	05.05.2004	A. De Maght-Aelbrecht	<i>N9 Erpe-Mere – Rotonde</i>	2667
313	05.05.2004	J. Malcorps	<i>Gewichtscontrole vrachtwagens – Stand van zaken</i>	2668
314	05.05.2004	J. Sauwens	<i>Masterplan Antwerpen – Extra exploitatiekosten De Lijn – BAM</i>	2669
315	07.05.2004	A.-E. Bogaert	<i>Liberalisering energiemarkt – Prijseffect – Foornijveraars</i>	2670
316	14.05.2004	A.-E. Bogaert	<i>Verruiming Westerschelde – Stand van zaken (3)</i>	2672
317	19.05.2004	A.-E. Bogaert	<i>Luchthaven Deurne – Onderzoek Europese Commissie</i>	2673
318	21.05.2004	A.-E. Bogaert	<i>Masterplan Antwerpen – Uitvoering via PPS – NV BAM</i>	2675
319	25.05.2004	J. Sauwens	<i>De Lijn – Leasingschulden (2)</i>	2680
320	25.05.2004	J. Sauwens	<i>De Lijn – Abonnementen derdebetalers</i>	2680
321	02.06.2004	A.-E. Bogaert	<i>Binnenvaart – Beleid</i>	2681
322	02.06.2004	N. De Gryze	<i>N9 Lovendegem – Verkeersborden 70 km/u (2)</i>	2683
323	02.06.2004	A.-E. Bogaert	<i>Havengebieden – Uitbreidingsbeleid</i>	2683
324	02.06.2004	N. De Gryze	<i>Havenuitbreiding Gent – Onteigeningen "Het Zandeken" Evergem</i>	2685
325	03.06.2004	A.-E. Bogaert	<i>Scheldebekkenbeheer – Grensoverschrijdende afspraken</i>	2686

L. SANNEN, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking

114	13.02.2003	J. Van Hauthem	<i>Buitenlandse reizen – Overzicht</i>	2819
-----	------------	-----------------------	--	------

A. BYTTEBIER, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen

26	07.11.2003	J. Malcorps	<i>Hormoonverstorende stoffen – Milieu en gezondheid</i>	2819
35	25.11.2003	R. Van Cleuvenbergen	<i>Nieuwbouw en renovatie overheidsgebouwen – Ecologie</i>	2825
42	05.12.2003	S. Becq	<i>Mobiliteit – Specifiek vervoer</i>	2826
44	12.12.2003	C. Decaluwe	<i>Ministerie Vlaamse Gemeenschap – ICT-infrastructuur</i>	2826
46	16.12.2003	F. Dewinter	<i>Overheidsopdrachten – Consultancybureaus</i>	2827
47	16.12.2003	D. Ramoudt	<i>Resoluties – Opvolging</i>	2827
68	30.01.2004	C. Decaluwe	<i>Convenants – Uitbetaling</i>	2827
109	19.03.2004	R. Van Cleuvenbergen	<i>Ouderenzorg – Allochtonen</i>	2828
124	26.03.2004	J. De Roo	<i>RVT-bedden Gent-Eeklo – Stand van zaken</i>	2687
125	26.03.2004	J. De Roo	<i>Rusthuizen en serviceflats Gent-Eeklo – Stand van zaken</i>	2688
126	26.03.2004	R. Van Cleuvenbergen	<i>Protocol terugbetaling rolstoelen – Stand van zaken</i>	2688
127	02.04.2004	R. Van Cleuvenbergen	<i>Gehandicaptenvoorzieningen – Bijkomende plaatsen</i>	2689
128	02.04.2004	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Rode Kruis – Benoeming voorzitter</i>	2694
129	30.04.2004	S. Becq	<i>Vlaams Fonds – Budget</i>	2694
130	30.04.2004	S. Becq	<i>Geestelijke gezondheidszorg – Budget</i>	2698
131	30.04.2004	S. Becq	<i>Ouderenzorg – Budget</i>	2829
132	30.04.2004	S. Becq	<i>Bijzondere jeugdbijstand – Budget</i>	2832
133	30.04.2004	S. Becq	<i>Kinderopvang – Budget</i>	2702

134	30.04.2004	J. Malcorps	<i>Chronisch vermoeidheidssyndroom – Vlaamse complementaire initiatieven</i>	2706
135	02.06.2004	N. De Gryze	<i>Zonnecentra – Preventiebeleid</i>	2709

P. CEYSENS, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid en E-government

72	26.03.2004	F. Sarens	<i>Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid – Werking</i>	2710
73	26.03.2004	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Export Vlaanderen – "Zwarte lijsten"</i>	2713
74	26.03.2004	L. Van den Brande	<i>Buitenlandse zendingen – Stand van zaken</i>	2713
77	02.04.2004	L. Van Nieuwenhuysen	<i>EU-uitbreiding – Informatie bedrijfswereld</i>	2713
78	02.04.2004	J. Sauwens	<i>Decreet oppervlaktedelfstoffen – Stand van zaken</i>	2716
79	16.04.2004	H. Lauwers	<i>Adviescheques – Leveringstermijn</i>	2717
80	23.04.2004	D. Ramoudt	<i>Resolutie handelsbetrekkingen Oekraïne – Uitvoering</i>	2718
81	23.04.2004	C. Decaluwe	<i>Herziening Vlaamse portaalsite – Uitgaven</i>	2838
82	05.05.2004	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Buitenlandse handel – Aankoopkortingen China</i>	2720
83	13.05.2004	J. Laurys	<i>Expansiesteun – Call-systeem</i>	2720

M. KEULEN, Vlaams minister van Wonen, Media en Sport

99	26.03.2004	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Socialehuisvestingsmaatschappijen – Taalwetgeving</i>	2722
101	26.03.2004	J. De Roo	<i>Sportinfrastructuur – Gent-Eeklo</i>	2725
103	26.03.2004	J. De Roo	<i>Sociale woningbouw – Middelen</i>	2726
104	02.04.2004	F. Vermeiren	<i>Omroepgebouw Reyerslaan – Renovatie</i>	2743
105	02.04.2004	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Hippodroom Sterrebeek – BLOSO</i>	2743
106	16.04.2004	B. De Smet	<i>Studentenkamers – Verhuur aan asielzoekers</i>	2744
107	16.04.2004	A. De Maght-Aelbrecht	<i>Satelliettelevisie – Stand van zaken</i>	2746
108	20.04.2004	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Domein Hazewinkel (Willebroek) – Maatregelen</i>	2747
109	20.04.2004	B. Grouwels	<i>Sporza – Brusselse kabel</i>	2747
110	20.04.2004	J. Loones	<i>Renovatie sociale woningen Gent – Federaal initiatief</i>	2842
111	20.04.2004	A.-E. Bogaert	<i>Sportinfrastructuur Oostende – Subsidiëring</i>	2748
112	23.04.2004	J. De Roo	<i>Sporza – Ontvangst via antenne</i>	2750
113	23.04.2004	K. Van Dijck	<i>Bouwgrondprijzen – Evolutie – Betaalbaarheid</i>	2843
114	05.05.2004	C. Decaluwe	<i>VRT digitale radio – Ontvangst</i>	2750
115	12.05.2004	K. Van Overmeire	<i>Sportinfrastructuur universiteiten – Subsidiëring</i>	2751
117	02.06.2004	I. Van Eetvelde	<i>Lokale radio's – Frequentieplan</i>	2753
118	02.06.2004	N. De Gryze	<i>Motorsportcircuits – Stand van zaken</i>	2754

J. TAVERNIER, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking

132	26.03.2004	J. Maes	<i>IWVA-project "Torreele" Oostduinkerke – Grondwaterheffing</i>	2853
133	26.03.2004	J. Loones	<i>Zwembaden op campings – Redders</i>	2754

134	02.04.2004	D. Holemans	<i>Gentbrugse Meersen – Jachtgebied</i>	2755
135	02.04.2004	J. Loones	<i>Schadefonds stookolietanks – Stand van zaken</i>	2756
136	02.04.2004	F. Vermeiren	<i>RWZI Noord (Haren) – Vlaams aandeel</i>	2758
137	02.04.2004	J. Malcorps	<i>Bijensterfte – Omvang – Pesticidenreductieplan</i>	2759
138	02.04.2004	G. Vanleenhove	<i>Visserij – FIVA-steun</i>	2764
△ 139	02.04.2004	J. Van Brusselen	<i>A12-oprit Ekersesteenweg Antwerpen – Stortplaats</i>	2765
140	16.04.2004	H. Lauwers	<i>Bosdecreet – Compensatieregeling</i>	2767
141	16.04.2004	E. Matthijs	<i>Vlarem-geluidsnormen – Landbouwvoertuigen</i>	2769
142	20.04.2004	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Kouterwijk St.-Amands – Bodemsanering</i>	2770
143	23.04.2004	H. Lauwers	<i>Openbare bossen – Honden</i>	2771
144	23.04.2004	K. Van Dijck	<i>Rioleringswerken – Wachtlijsten</i>	2771
145	30.04.2004	G. Vanleenhove	<i>Windturbinepark Thorntonbank – Studieopdrachten</i>	2854
146	05.05.2004	L. Peeters	<i>Bodembeheersorganisaties – Onafhankelijkheid</i>	2773
147	07.05.2004	A.-E. Bogaert	<i>Hervorming fokkerij – Dringende problemen</i>	2774
148	14.05.2004	K. Van Dijck	<i>Aminal – Personeelsbeleid</i>	2777
○ 151	02.06.2004	P. Wille	<i>NV Indaver – Cross-border-lease</i>	2856
○ 153	02.06.2004	P. Wille	<i>Vergunningen – Datering</i>	2856

